

Ἄρχιμ. ΔΑΝΙΗΛ Γ. ΑΕΡΑΚΗ
Ἱεροκήρυκος

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Κυριακοδρόμιο εὐαγγελίων

«Ἰησοῦς Χριστός χθές καί σήμερα ὁ αὐτός καί εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἑβρ. 13,8)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σεβασμ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

Ἔκδοσις δευτέρα

ΑΘΗΝΑ 1999

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Προλογίζω τὸ καινούργιο Κυριακοδρόμιο τοῦ διακεκριμένου ιεροκήρυκος πανοσιολογιωτάτου κ. Δανιὴλ Ἀεράκη μὲ χαρὰ καὶ μὲ δέος. Ἕνας λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, πὺ διανύει τὴν πέμπτη δεκαετία τῆς διακονίας του στὸν Ἱερό Ἄμβωνα, εἶναι φυσικὸ νὰ νοιώθῃ ιδιαίτερη χαρὰ βλέποντας τὴ σκυτάλη τοῦ χαρισματικοῦ λειτουργήματος νὰ παραδίδεται στὴν ἐπόμενη γενιά.

Καὶ ὁ πατὴρ Δανιὴλ Ἀεράκης, μὲ τὴν προσφορὰ τῆς συλλογῆς αὐτῆς τῶν Κηρυγμάτων τοῦ ἐμπιστεύεται τὸν θησαυρὸ τῶν βιωμάτων του καὶ τῆς θεολογικῆς προσεγγίσεώς του στὸ Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως στὴν ἐπόμενη καὶ στίς διάδοχες γενεές.

Ὡστόσο, τὸ προσωπικὸ μου κλίμα, τούτῃ τὴν ὥρα, εἶναι καὶ ἓνα δέος, πὺ μεταφράζεται σὲ δάκρυ ψυχῆς.

Δὲν ἀντέχω νὰ κυττάξω καὶ νὰ μελετήσω τὸ βιβλίον σὰν ψυχρὸς ἀναγνώστης. Δὲν ἱκανοποιοῦμαι νὰ τὸ κρίνω σὰν ἐπίσκοπος, πὺ χαίρεται καὶ ἐπαινεῖ τὴν καταγραφή σὲ βιβλίον τῆς ἀκάματης Εὐχαριστιακῆς διακονίας τοῦ προφορικοῦ λόγου ἑνὸς ὠρίμου ιεροκήρυκος.

Τὴ φωνὴ αὐτῆ τοῦ Ἱεροῦ Ἄμβωνος τὴν κάνω δική μου καὶ τὴν ἀναμεταδίνω. Κάτι περισσότερο. Τὴν ἐγγράφω στὴν καθολικὴ προσφορὰ καὶ διακονία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, στὸν προβληματισμένο σύγχρονο κόσμον. Τὴν ἐντάσσω στὴν Εὐχαριστία τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Λόγου, πὺ εἶναι ἡ τροφή τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ «μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἷς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ' 13).

Τὸ κήρυγμα ἑνὸς σημερινοῦ ὑπηρετοῦ τοῦ Ἄμβωνος δὲν εἶναι αὐτοτελὴς καὶ ἀνεξάρτητη προσφορὰ. Δὲν εἶναι μία προσωπικὴ διδαχὴ ἀσύνδετη μὲ τὸ παρελθὸν καὶ ἄσχετη μὲ τὸ αὔριο.

Ὁ ιεροκήρυξ εἶναι κρίκος στὴν ἀλυσίδα τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας. Στρατιώτης στὴν φάλαγγα τῶν προφητῶν. Ἀχθοφόρος τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ διαβιβαστῆς τοῦ πλοῦτου στὴν ἐπόμενη γενιά. Παίρνει τὴν ἐντολή ἀπ' τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Πατέρες. Καὶ μεταδίνει τὸ Εὐαγγελικὸ κήρυγμα καὶ τὸ μήνυμα τῆς Λυτρώσεως μέσα στὴν Εὐχαριστιακὴ Χαρισματικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Ἐκκλησίας στοὺς «κοπιώντας καὶ πεφορτισμένους» τοῦ συγχρόνου κόσμου.

Ἔτσι τὸ κήρυγμα δὲν εἶναι ἀπόσταγμα μελέτης μόνο καὶ γνωσιολογικῶν κατακτήσεων. Εἶναι μόχθος καὶ προσευχή. Γεῦσι Πεντηκοστῆς καὶ ἀδολεσχία μέσα στὸν πλοῦτον τῶν θαυμασίων τοῦ Θεοῦ. Προσέγγιση τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐξαγγελία τῶν ἔργων τῆς Ὑπερούσιας Ἀγάπης. Εὐαγγελισμὸς τῆς Σαρκώσεως καὶ διακήρυξη τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως.

Μὲ αὐτὰ τὰ αἰσθήματα καὶ μὲ αὐτοὺς τοὺς θεολογικοὺς ὄραματισμοὺς ἀγγίζω τίς σελίδες τοῦ βιβλίου τοῦ πατρὸς Δανιὴλ. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν προοπτικὴν τοῦ ἐντάσσω. Μὲ αὐτὲς τίς προσδοκίες τὸ προλογίζω.

Οἱ πιστοὶ μας, τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, ζυμώνουν μὲ περισσὴ εὐλάβεια τὸ πρόσφορον. Καὶ τὸ φέρνουν στὸ Ναὸ, γιὰ νὰ τὸ προσφέρουν, σὰν δῶρον καρδιᾶς καὶ

υπάρξεως. Κι αυτό τὸ δῶρο τοὺς μεταποιεῖται σὲ Σῶμα Χριστοῦ, στήν Τροφή τοῦ παντὸς κόσμου.

Εὔχομαι καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ π. Δανιήλ, ζυμωμένη μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν πνευματικὴ του ἀγωνία γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, νὰ μεταποιηθῆ καὶ νὰ μεταποιῆται συνεχῶς σὲ Ἄρτο ζωῆς καὶ σὲ διδαχὴ σωτηρίας τοῦ πεινασμένου λαοῦ.

Ο Αττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αιώνιος και αναλλοίωτος Λόγος

Πολλά πράγματα ανήκουν στο παρελθόν. Το μέλλον τους είναι μόνο μία ανάμνησις. Ανήκουν στο παρελθόν, διότι παρέδωσαν τη σκυτάλη σε τελειότερα και ωραιότερα. Ο άνθρωπος δεν έχει μόνο παρελθόν· έχει και μέλλον. Μόνο, που το μέλλον του, το αιώνιο μέλλον του, εξαρτάται από τη ζωή του παρόντος. Δεν υπάρχει άνθρωπος, που δεν αλλάζει. "Άλλος αλλάζει προς το καλύτερο, άλλος προς το χειρότερο.

"Ένας μόνο στην Ιστορία υπάρχει, που δεν αλλάζει, δεν μεταβάλλεται, δεν αλλοιώνεται: "Ο Ιησοῦς Χριστός. Ο Χριστός είναι αιώνας. "Όχι μόνο δεν πεθαίνει ποτέ, αλλά και δεν αλλάζει ποτέ. Αιώνιος και αναλλοίωτος. Μεταμορφώνεται, δεν αλλοιώνεται. Η σάρκωσίς του είναι μία μεταμόρφωσις. Έκεῖνος, που πάντοτε υπήρχε και υπάρχει «έν μορφῇ Θεοῦ», θέλησε νὰ πάρη «μορφὴν δούλου» (Φιλιπ. 2,6-7). "Άλλαξε μορφή. Δεν έπαυσε όμως νὰ εἶναι αἰώνιος Θεός. Ήταν και εἶναι «ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεός ἡμῶν». Απλῶς ἡ ἀγάπη τοῦ τὸν ἔκανε αἰώνιο Χριστό, δηλαδή, Θεάνθρωπο.

Τὸ ἀναλλοίωτό του Χριστοῦ, ἐν συγκρίσει πρὸς ὅλα τα δημιουργήματα, που αλλοιώνονται, τονίζει ὁ ἅπ. Παῦλος, παρουσιάζοντας ἐκπληρούμενον τὸν προφητικὸ λόγο: «Αὐτοὶ (οἱ οὐρανοὶ) ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὡσεὶ ἱμάτιον παλαιωθήσονται καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγῆσονται σὺ δὲ καὶ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν» (Εβρ. 1,11-12).

"Αν ὁ Χριστός εἶναι ἡ μεγάλη ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου, τότε τὸ πρῶτο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ λόγος περὶ τοῦ Χριστοῦ, τὸ κήρυγμα, που συνδέεται καὶ συνδέει μὲ τὸ Χριστό. Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι «ρῆμα ζωῆς αἰωνίου». Ἀφοῦ ὁ Θεὸς Λόγος εἶναι αἰώνιος, καὶ ὁ λόγος περὶ τοῦ Λόγου εἶναι αἰώνιος καὶ ἀναλλοίωτος, ὅπως τὸ νερὸ στὰ συστατικά του εἶναι ἀναλλοίωτο. Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔρχονται καὶ θὰ παρέρχονται. Ο Χριστὸς θὰ μένη «εἰς τὸν αἰῶνα». Οἱ ἄνθρωποι θὰ προσέρχονται στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ ἀπέρχονται ἀπὸ τὸ κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ θὰ μένη αἰώνιος καὶ ἀναλλοίωτος. Ἰκανοποιεῖ τις ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου δὲν μεταβάλλεται ἀπὸ τις ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Ρυθμίζει, δὲν ρυθμίζεται. Ὁδηγεῖ, δὲν ἀκολουθεῖ. Εἶναι «ἡγούμενος», ὄχι οὐραγός. Η Ἐκκλησία συνεχίζει τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ, τὸ κήρυγμα, ἀφοῦ σκοπὸς τῆς εἶναι ἡ αἰώνιας ζωῆ. Ὁ θαυμασμὸς τοῦ λόγου ὀδηγεῖ στὴν πίστι, στὴν ἀγία ζωή, στὴν αἰώνιο μακαριότητα. Ἡ ἔλξις τοῦ λόγου κάνει τὸν πιστὸ ἀμετακίνητο κοντὰ στὸ Χριστό: «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ρήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις» (Ἰωάν. 6, 68).

Τὸ χθὲς καὶ τὸ σήμερα

Ἄλλ' ὅσο ἀναγκαῖος εἶναι ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς Λόγος, τόσο ἀναγκαῖος εἶναι καὶ ὡς κενωθεῖς Λόγος. "Ὅσο ἀναγκαῖο εἶναι τὸ αἰώνιο Εὐαγγέλιο, τόσο ἀναγκαῖα εἶναι καὶ ἡ κένωσης τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ προσφορά, δηλαδή, τοῦ Εὐαγγελίου μὲ σύγχρονο πάντοτε τρόπο. Ο Χριστὸς «χθὲς καὶ σήμερα, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Εβρ. 13,8). Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὸ χθὲς εἶναι σήμερα, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ χθὲς γίνεται σήμερα.

- Τò χθές εἶναι σήμερα. Ἀντέχει στοῦ πέρασμα τοῦ χρόνου ὁ Χριστός, διότι εἶναι ὁ ἄχρονος Θεός, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ λόγος τοῦ εἶναι διαχρονικός, ἀφοῦ ἐκφράζει ὅ,τι τέλειο καὶ ἀπόλυτο. Ἄν στοῦ χῶρο τῆς γῆς μπορῶ ν' ἀνακαλυφθῆ κορυφὴ ὑψηλότερη ἀπὸ τὸ Ἔβερεστ, ἄλλο τόσο στοῦ χῶρο τοῦ πνεύματος μπορεῖ νὰ βρεθῆ λόγος ὑψηλότερος ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ εἶναι φῶς καὶ τὸ φῶς ἀποκλείεται νὰ γίνῃ σκοτάδι. Εἶναι ἀλήθεια καὶ ἡ ἀλήθεια ἀποκλείεται νὰ γίνῃ ψεῦδος. Ὁ Χριστός εἶναι σωτῆρας καὶ ἀποκλείεται νὰ χάσῃ τὴν ἀποκλειστικὴ ἰδιότητα τοῦ «ἐλεεῖν καὶ σώζειν». Ὁ Χριστός εὐδοκεῖ στοὺς ἐναρέτους ἀποκλείεται νὰ εὐδοκῆ στοὺς ἀμετανοήτους, πονηροὺς καὶ ἀσεβεῖς.

- Τò χθές γίνεται καὶ σήμερα. Τίποτε δὲν ἐμποδίζει τὸ Χριστὸ νὰ περάσῃ καὶ τὸ κατῶφλι τοῦ σύγχρονου κόσμου, νὰ μιλήσῃ ἐπίκαιρα στὴν ψυχὴ καὶ στὴ διάνοια ὁποιουδήποτε ἀνθρώπου. Ὁ Χριστός εἶναι συγχρόνως καὶ ὁ παλιός καὶ ὁ νέος. Ἡ μάλλον εἶναι «ὁ νῦν καὶ αἰεὶ», καὶ πάντοτε καινός: Ἐκεῖνος, ποὺ ἀνακαινώνει τὸν ἄνθρωπο, ποὺ τὸν κάνει ὄντως καινούργιον. Ὁ συσχηματισμὸς μὲ τὸν κόσμο καταστρέφει τὸν ἄνθρωπο, τὸν «παληώνει». Μὲ τὴ μεταμόρφωση, ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἄνθρωπος γίνεται νέος καὶ ὡραῖος κατὰ το: «Μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τὴ ἀνακοινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν» (Ρωμ. 12,2).

Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κήρυγμα, εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ τὸ Χριστὸ τοῦ χθές τὸν κάνει καὶ Χριστὸ τοῦ σήμερα. Οἱ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι «οἱ διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης» (Β' Κορ. 3,6): οἱ ἐργάτες τῆς «καινῆς κτίσεως» (Γαλ. 6,15): οἱ μετασχηματιστές, ποὺ μετασχηματίζουν τὰ παλαιὰ σὲ «καινὰ» (Γαλ. 5,17). Καὶ αὐτὸ τὸ «καινόν», τὸ πάντοτε ἀνανεούμενο καὶ ζωντανό, ἐξασφαλίζεται μὲ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον παρουσιάζεται ὁ λόγος τῆς ζωῆς, τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Χριστός, ὡς Θεὸς Λόγος, κατέβηκε, γιὰ ν' ἀνεβάσῃ τὸν ἄνθρωπο. Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας. Κατεβαίνουν στοῦ ἐπίπεδο πάντοτε τῶν ἀνθρώπων, χρησιμοποιοῦν γλῶσσα καὶ μορφή τέτοια, ποῦ νὰ γίνεται προσιτό το αἰώνιο καὶ νὰ προσλαμβάνουν οἱ ἄνθρωποι τὴ σῶζουσα ἀλήθεια. Λέγει οἱ. Χρυσόστομος γι' αὐτὴ τὴν κατάβασι καὶ συγκατάβασι, τὴν κένωση τοῦ λόγου: «Ὁ γὰρ ἐν ὄψει καθήμενος, ἐὰν διαπαντὸς ἐπὶ τοῦ ὕψους μένη, οὐδέποτε δυνήσεται τὸν κάτω κείμενον ἀναγαγεῖν, ἀλλὰ δεῖ πρότερον ἐκεῖνον ταπεινωθῆναι, καὶ τότε ὑψωθῆναι. Διὰ τοῦτο κατέβησαν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς πολιτείας τῆς εὐαγγελικῆς, ἵνα ἀπὸ τῆς ταπεινώσεως τῆς πολιτείας τῆς ἰουδαϊκῆς ἀναγάγῃσιν εἰς ὕψος ἐκεῖνο τοὺς Ἰουδαίους» (Ε.Π.Ε. 26, 332).

Ἐλκυστικὴ προσφορὰ τοῦ λόγου

Τὸ παρὸν βιβλίον ἔχει τίτλο «Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ». Πρόκειται γιὰ κηρύγματα στὶς Εὐαγγελικὲς περικοπὲς ὅλου τοῦ ἔτους. Οὐσιαστικὰ πρόκειται γιὰ προσπάθεια, νὰ γίνῃ προσιτὸς ὁ αἰώνιος λόγος στοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου γιὰ προσπάθεια ν' ἀγγίξῃ ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας τὸ σήμερα καὶ νὰ κἀνῃ τὸ χθές σήμερα καὶ αὔριο, νὰ τὸ κἀνῃ αἰώνιο» δηλαδή, νὰ τὸ κἀνῃ θεϊκό. Πολλὲς φορὲς ὑπερτονίζουμε τὸ «σήμερα», γιὰ ν' ἀρνηθοῦμε τὸ «χθές». Νομίζουμε, ὅτι ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι ὑπόθεσις τοῦ χθές, ὑπόθεσις «τῷ καιρῷ ἐκείνῳ». Καὶ ὅμως, ὁ Χριστός εἶναι «χθές καὶ σήμερα».

- Ἄν τὸ χθές τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται στὴν προαιώνιουπαρξί της Θεότητός του, τὸ σήμερα τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται στὴν ἀγάπη του, ποὺ προσφέρεται πάντοτε σύγχρονα.

Ἄν τὸ χθὲς τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται στὴ θαυμαστὴ πορεία του στὸ παρελθόν, κατὰ τὴν ἐπίγειο ζωὴ του, αὐτὸ τὸ χθὲς ἀποτελεῖ ἐγγύηση γιὰ τὸ σήμερα. Τὸ θαῦμα τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύηση γιὰ τὸ σήμερα καὶ γιὰ τὸ αὔριο.

«Ο Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερα»! Πολλὲς φορές θεωροῦμε αὐτονόητη τὴ συνέχεια τοῦ χθὲς καὶ δὲν προσπαθοῦμε, τὸ χθὲς νὰ τὸ φέρουμε, νὰ τὸ προσαρμόσουμε στὸ σήμερα. Δὲν προσπαθοῦμε, ὥστε τὸ χθὲς νὰ προσλάβῃ καὶ τὸ σήμερα, ὁ Χριστὸς τοῦ χθὲς νὰ γίνῃ καὶ Χριστὸς τοῦ σήμερα. Νομίζουμε, ὅτι ὁ κόσμος γνωρίζει περὶ τοῦ Χριστοῦ γι' αὐτὸ καὶ δὲν αἰσθανόμεθα ἄμεση τὴν ἀνάγκη τοῦ κηρύγματος. Ἄλλ' αὐτό, πού ἐμεῖς θεωροῦμε αὐτονόητο, εἶναι πολλὲς φορές ἐντελῶς ἄγνωστο στοὺς περισσοτέρους, πού τελικά το «σήμερά» τους τὸ μπολιάζουν ἄλλα μηνύματα καὶ «ὁ ἄρτος ὁ ἐπιούσιος» εἶναι γι' αὐτοὺς ἀχυρα καὶ βρωμιὰ. Αὐτό, που ἐμεῖς θεωροῦμε τετριμμένο, γιὰ τους πολλοὺς εἶναι πρωτόγνωρο. Καὶ ὅταν το ακοῦνε, θαρροῦν πὼς βρίσκονται μπροστά σε ἀποκάλυψη.

Ἡ ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας γιὰ το λαό, που λιμοκτονεῖ καὶ πεθαίνει «εἰς χώραν μακράν», τὴν υποχρεώνει νὰ προσφέρῃ τὸ θεωρούμενο ὡς «τετριμμένο» ὡς κάτι τὸ νέο, τὸ μαγευτικὸ, τὸ αναντικατάστατο. Πὼς θὰ γίνῃ αὐτό; Με το νὰ καταφύγουμε στὴν «κουλτούρα», στὴ φιλοσοφία, στὸ ἀκαταλαβίστικο; Με το νὰ παραδοθούμε τελείως στὸν πειρασμὸ τῆς πρωτοτυπίας; Ἀσφαλῶς ὄχι. Κἀτι τέτοιο δὲν θὰ ἦταν κένωσις· θὰ ἦταν κενότης. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οὔτε «κύμβαλον ἀλαλάζον» (Α' Κορ. 13,1), οὔτε «σάλπιγξ ἀδήλου φωνῆς» (Α' Κορ. 14, 8). Εἶναι σήμανσης καὶ ἐπισήμανσης. Εἶναι συγκεκριμένο σάλπισμα, που ἐγείρει καὶ διεγείρει σε ἀγώνα ἱερό.

Τὸ «τετριμμένο» γίνεται ἐλκυστικὸ καὶ ενδιαφέρον κυρίως με νέους τρόπους προσφοράς τοῦ λόγου καὶ σε νέα θέματα αναφοράς τοῦ λόγου. Ὁ ἴδιος ὁ αἰώνιος λόγος σερβίρεται με νέους τρόπους καὶ γιὰ νέες ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι τροφή, ἀπολύτως ἀπαραίτητη γιὰ τὴ συντήρηση καὶ τὴν αὐξηση τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Καὶ ὁ ἐστιάτωρ τοῦ λόγου, ὁ κήρυκας, λαμβάνει πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν ιδιοσυστασία των ἀκροατῶν, τὴν ἰδιαιτερότητα, τὴν ηλικία, τὸν καιρὸ, τὴν ἀνάγκη. Στὴ Πεντηκοστή «ἤκουον εἰς ἕχαστος τὴ ἰδίᾳ διαλέκτῳ τα μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 2,6. 11). Ὁ δὲ Παῦλος, που ὁ ἴδιος «εγέντο τα πάντα τοῖς πάσι» (Α' Κορ. 9,22), συνιστᾷ καὶ τὴν ἐλκυστικότητα καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα τοῦ λόγου: «Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πὼς δεῖ ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι» (Κολασ.4,6).

Ὁ κήρυκας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ διάκονος, ὄχι ὁ παραγωγὸς τοῦ λόγου. Δὲν προσφέρει δικό του λόγο, ἀλλὰ τὸν λόγο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν προσφέρει λόγο, ἀποκύημα τῆς διανοίας του, ἀλλὰ διακονεῖ τὸν λόγο, που ἀπεκάλυψε ὁ Χριστὸς. «Ὁ πατὴρ τοῦ λόγου, λέγει ὁ Χρυσόστομος, ἀλλὰ διάκονος. Οὐ γὰρ αὐτὸς ἔτεκε τὰ εἰρημένα, ἀλλ' αὐτὸς διηκόνησε τοῖς εἰρημένοις» (Ε.Π.Ε. 26,322).

Τὸ Πάτερικὸ σύγχρονο

Πρὶν ἀπὸ δώδεκα χρόνια εἶχαμε ἐκδώσει γιὰ πρώτη φορά Κυριακοδρόμιο, με τίτλο: «Τὸ Ευαγγέλιο στὴν ἐποχὴ μας». Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἔχουν γίνῃ τρομακτικὲς ἀλλαγές καὶ ἀνακατατάξεις στὸν πλανήτη μας. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καλεῖται νὰ δίνῃ τὸ δικό του «παρῶν» ἕνα «παρῶν», που στηρίζεται ἀπαραίτητα στὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ που δὲν

παραβλέπει το ιδιάζον του σήμερα. "Αν θα θέλαμε να δώσουμε τρεις γενικούς χαρακτηρισμούς στο περιεχόμενο του νέου μας Κυριακοδρομίου, θα λέγαμε, ότι είναι:

- Περισσότερο πατερικό. Οι Πατέρες, και γενικά οι άγιοι, είναι ο Χριστός του χθες και του σήμερα. Οι Πατέρες μιλάνε για το σύγχρονο άνθρωπο, σαν να ζούν σήμερα. Ιδίως ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, που δεσπάζει στα κείμενα αυτού του βιβλίου, είναι σαν τον ήλιο, πού, καίτοι παλαιός, εξακολουθεί να είναι νέος και αναντικατάστατος.

- Περισσότερο παραστατικό. Η σύγχρονη τεχνολογία και η καθημερινή ζωή παρέχουν πλήθος εικόνες, για να παρασταθούν ζωντανά οι αλήθειες του Ευαγγελίου.

- Περισσότερο προσγειωμένο. Αναφέρεται σε πολλά από τα προβλήματα της εποχής μας. Η θεολογία, τότε είναι θεολογία της Εκκλησίας, όταν αγκαλιάζει και αγιάζει όλη τη ζωή του ανθρώπου τότε είναι θεολογία της αγάπης, της σωτηρίας.

Η Εκκλησία, ως «στύλος και εδραίωμα της αληθείας» (Α' 3,15), είναι αμετάθετη και αμετακίνητη στην Πίστι. Ως σώμα όμως και ως στόμα Χριστού κινείται και μεταφανείται συνεχώς, προκειμένου να πλησιάζει τον εκάστοτε παραπεσόντα άνθρωπο και να τον οδηγεί στην ανάσταση, στο φώς, στη ζωή.

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 1993,

εορτή της αγίας Φωτεινής της Σαμαρείτιδος,

που άκουσε και μετέδωσε το λόγο του Χριστού

Αρχιμ. Δανιήλ Γ. Αεράκης

Ιεροκήρυξ

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

α' 1 – 17

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. ² Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. ³ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ⁴ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ⁶ Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· ⁷ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. ⁸ οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. ⁹ Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹ εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹² ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ¹³ οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. ¹⁴ Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ¹⁵ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. ¹⁶ Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ¹⁷ ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Ἡ ἐξουσία τῆς Ἀναστάσεως

«Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς»

(Ματθ. 28, 18)

Νέες διαστάσεις

Μὲ λόγια τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ θ' ἀρχίσουμε. Ποιὸς ἄλλος καλύτερα μπορεῖ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν Ἀνάστασι, ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἀναστημένο Κύριο; Μετὰ τὴν Ἀνάστασι, στὴν τελευταία ἐμφάνισι, ποὺ περιγράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, εἶπε ὁ Ἀναστᾶς Κύριος στοὺς Μαθητᾶς του: «Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς» (Ματθ. 28,18). Στὰ λόγια αὐτὰ παρουσιάζεται ἡ Ἀνάστασις ὡς ἐξουσία.

• Ἡ Ἀνάστασις εἶναι στάσις καὶ κατάστασις. Στάσις τοῦ θανάτου. Σταμάτησε ὁ θάνατος. Κατάστασις Ζωῆς. Ἡ Ζωὴ πλέον εἶναι ἡ πραγματικότητα γιὰ τοὺς πιστοὺς.

• Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὑπόστασις καὶ παράστασις. Ὑπόστασις, ἀφοῦ εἶναι γεγονός. Εἶναι τὸ νέο πρόσωπο τῆς Ζωῆς. Δὲν εἶναι παραμῦθι οὔτε καὶ σύμβολο. Εἶναι ὑπόστασις. Ἀλλὰ καὶ παράστασις. Φανέρωσις μὲ πολλὰς ἀποδείξεις. Κανένα ἄλλο θέατρο δὲν ἔδωσε τόσες

παραστάσεις, όσο ή Ανάστασις. Σημειώνει ο ευαγγελιστής Λουκάς στις Πράξεις: «Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς» (Πράξ. 1,3).

- Η Ανάστασις εἶναι ἐπανάστασις καὶ διάστασις. Ἄν ἡ μεταμόσχευσις καρδιάς θεωρῆται ἐπανάστασις στήν ἰατρικὴ ἐπιστήμη, ἡ Ανάστασις εἶναι ἐπανάστασις στήν ἀνθρώπινη ὕπαρξι, ἀφοῦ μὲ τὴν Ανάστασι τοῦ Χριστοῦ μεταμοσχεύεται, μεταγγίζεται Ζωὴ αἰώνιος στὸ θνητὸ ἄνθρωπο. Εἶναι καὶ διάστασις, ἀφοῦ μὲ τὴν Ανάστασι παίρνουμε διαζύγιο ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ τὸν πόνο. «Χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται τῆς Ἀναστάσεως τὴν πεῖραν εἰληφότα» (ἀπὸ τοὺς αἴνους τοῦ γ' ἤχου).

Η Ανάστασις τοῦ Χριστοῦ δίνει νέα διάστασις στήν ἤδη ὑπάρχουσα ἀνάστασις. Ἡ ἀνάστασις ὑπῆρχε καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν Ἄνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Ὑπῆρχε ὄχι μόνο ὡς τύπος, ἀλλὰ καὶ ὡς γεγονός. Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη σπουδαιότερος τύπος, προτύπωσις τῆς Ἀναστάσεως, εἶναι ὁ Ἰωνᾶς. Τρεῖς ἡμέρες ἔμεινε κλεισμένος στὸ θαλάσσιο κῆτος ὁ Ἰωνᾶς καὶ ἐξῆλθε ζωντανός. Τρεῖς ἡμέρες ἔμεινε στὸν τάφο κλεισμένος ὁ Χριστὸς καὶ βγήκε ζωντανός, «ἔσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Ἄλλ' ἡ Ἄνάστασις ὑπῆρχε καὶ ὡς γεγονός μέσα στὴ φυσικὴ Ζωή..

- Τὴν ἀνάστασι τὴ βλέπουμε κατὰ τὴ γέννησι τοῦ ἀνθρώπου. Κλεισμένος στὸ σκοτεινὸ θάλαμο τῆς μητρικῆς ὑπάρξεως ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι ἡ «Ζωὴ ἐν τάφῳ». Καὶ ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς ἀναστάσεώς του. Ο Χριστὸς, κατὰ τὴν τελευταία ὁμιλία του πρὸς τοὺς Μαθητᾶς τοῦ τὸ βράδυ τῆς Μέγ. Πέμπτης, προκειμένου ν' ἀποδείξη, ὅτι τὴ θλίψη τοῦ Σταυρικοῦ θανάτου θὰ τὴν διαδεχθῆ ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως, τὸ παράδειγμα τοῦ τοκετοῦ τῆς γυναίκας ἀνέφερε (Ἰωάν. 16,21-22).

- Τὴν ἀνάστασι βλέπουμε κατὰ τὴ γέννησι τῆς φύσεως. Ἡ ἀνοιξις εἶναι ἡ ἀνάστασις τῆς φύσεως ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ χειμῶνα. Ὁ ἀπόστ. Παῦλος στὸν ὕμνο τῆς Ἀναστάσεως (κέφ. 15ο Α' Κορινθ.) ἀναφέρει τὸ παράδειγμα τοῦ σπόρου, ποὺ θάβεται καὶ ὕστερα ἀνασταίνεται (Α' Κορ. 15, 36-37).

- Τὴν ἀνάστασι βλέπουμε στὸ ξεπέταγμα τοῦ πουλιοῦ, ὅταν σπάη τὸ φλοιὸ καὶ βγαίνη ἀπὸ τὸ αὐγὸ. Τὸ αὐγὸ εἶναι ἡ «Ζωὴ ἐν τάφῳ». Γι' αὐτὸ βάζουμε κόκκινά τα αὐγὰ τὴν Ἄνάστασι.

- Τὴν ἀνάστασι βλέπουμε καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Εἶναι ἡ γέννησις τοῦ φωτὸς μέσα ἀπὸ τὸν τάφο τῆς νύκτας.

Γιὰ ὅλους ἡ Ἄνάστασις

Ἄλλ' ἡ Ἄνάστασις τοῦ Χριστοῦ δίνει νέα διάστασις στήν ἤδη ὑπάρχουσα ποικίλη ἀνάστασις. Ὡπως ἡ ἀγάπη ὑπῆρχε καὶ πρὸ Χριστοῦ, ἀλλὰ μὲ τὸ Χριστὸ πῆρε νέες διαστάσεις καὶ ἔγινε «καινὴ ἐντολή» (Ἰωάν. 13,34), ἔτσι καὶ ἡ ἀνάστασις ὑπῆρχε καὶ πρὸ Χριστοῦ. Ἀκόμη καὶ ἀναστάσεις ἀνθρώπων εἶχαμε, ὅπως ἡ ἀνάστασις τοῦ υιοῦ τῆς χώρας στὰ Σαρεπτὰ τῆς Σιδωνίας, ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου, ἡ ἀνάστασις τοῦ υιοῦ τῆς χώρας τῆς Ναῖν, ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου. Ἄλλὰ μὲ τὴν Ἄνάστασι τοῦ Χριστοῦ παίρνει νέες διαστάσεις ἡ ἀνάστασις.

• Μία νέα διάσταση: Ἡ καθολικότητα. Ἡ νέα διάσταση τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀγάπης, εἶναι ὅτι ἔγινε καθολική. Εἶναι ἀγάπη γιὰ ὅλους. Ἀγκαλιάζει ὅλους τους ἀνθρώπους. Τὸ ἴδιο καὶ στὴν ἀνάσταση. Ἡ νέα διάσταση εἶναι, ὅτι ἡ Ἀνάστασις ἀγκαλιάζει ὅλους τους ἀνθρώπους στὴ Ζωηφόρο ἀγκάλη τῆς. Ὅλοι θ' ἀναστηθοῦμε. «Νυνὶ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α' Κορ. 15,20). Ἐὰν ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ παλαιοῦ Ἀδάμ κληρονομήσαμε ὅλοι τὸ θάνατο, ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ νέου Ἀδάμ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κληρονομοῦμε ὅλοι τὴ ζωὴ. «Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες Ζωοποιηθήσονται» (Α' Κορ. 15,22).

• Ἡ ἄλλη νέα διάσταση: ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι χωρὶς παλινδρόμησι. Στὶς ἄλλες, δηλαδή, ἀναστάσεις, τὶς ὁποῖες ἀναφέραμε, ἔρχεται ξανά ὁ θάνατος. Ἀνασταίνεται ἡ φύσις τὴν ἀνοιξι, ἀλλὰ ξαναγυρίζει στὸ θάνατο τοῦ χειμῶνα. Ἀνασταίνεται ὁ ἥλιος μὲ τὴν ἀνατολή, ἀλλὰ ξαναγυρίζει στὸ θάνατο μὲ τὴ δύσι. Ἀναστήθηκε ὁ Λάζαρος, ἀλλὰ ξαναγύρισε στὸν τάφο, ὅταν πέθανε ὀριστικά.

Ἐνῶ στὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔχουμε παλινδρομικὴ κίνηση. Δὲν ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, γιὰ νὰ ξαναπεθάνη. Ἀναστήθηκε, γιὰ νὰ Ζήσει στοὺς αἰῶνες. «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. 6,9). Συμβαίνει, δηλαδή, καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ὅ,τι συμβαίνει πάλι μὲ τὴν ἀγάπη. «Ὅλα κάποτε πεθαίνουν. Ἐνα δὲν πεθαίνει, ἡ ἀγάπη. «Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἔκπιπτει» (Α' Κορ. 13,8).

Καὶ ἐπειδὴ χρησιμοποίησαμε τὴν εἰκόνα τῆς παλινδρομήσεως, ὀφείλουμε νὰ τονίσουμε, ὅτι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καταργεῖ τὴν παλινδρόμησι πρὸς τὸ θάνατο. Ἐπαναφέρει ὅμως τὴν παλινδρόμηση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλης τῆς κτίσεως στὴν πρὸ τῆς πτώσεως κατάστασι. Ἐπιτυγχάνει τὸ ξαναγύρισμα τοῦ ἀνθρώπου στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ, στὴν αἰώνιο Ζωή. Μὲ τὴν Ἀνάστασι «πᾶσα ἡ Κτίσις καινουργεῖται, παλινδρομοῦσα εἰς τὸ πρῶτον ἰσοσθενὲς γὰρ ἔστι Πατρὶ καὶ Λόγω» (ἀναβαθμοὶ ἁ' ἤχου).

«Πᾶσα ἐξουσία»

Νὰ γιατί, λοιπόν, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα δύναμις. Εἶναι τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἐξουσίας τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστός, κατὰ τὴν ἐπίγειο παρουσία του, ἔδειξε καὶ ἀπέδειξε ὅτι ἔχει ποικίλη καὶ μεγάλη ἐξουσία.

• Ἐχει ἐξουσία πάνω στὴ σκοτεινὴ δύναμι τῶν δαιμονίων. Ὅπως ὁ στρατηγὸς διατάσσει ἕνα στρατιώτη, ἔτσι ὁ παντοδύναμος Χριστὸς διατάσσει κάθε δαιμόνιο. Ἀκούγεται συχνὰ ἡ ἐπιταγὴ τῆς ἐξουσίας: «Ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω» (Μάρκ. 9,25).

• Ἐχει ἐξουσία πάνω στὸ φυσικὸ κόσμο, πάνω στὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Οἱ ἄνθρωποι ἀκοῦνε τὸ Χριστὸ νὰ λέγῃ στὴν ἀφρισμένη θάλασσα; «Πεφίμωσο» (Μάρκ. 4, 39) καὶ ἀποροῦν: «Τὶς ἄρα οὗτος ἔστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;» (Μάρκ. 4,41).

• Ἐχει ἐξουσία πάνω στὴν ἀρρώστια. Δὲν ὑπῆρχε ἀρρώστια ἀνίατη γιὰ τὸ Χριστό. Οἱ ἄνθρωποι στέκουν ἀδύναμοι μπροστὰ στὴν ἀρρώστια. Καλπάζει κάποτε χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ τὴν δαμασοῦν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δαμάσει τὴν ὅποιαδήποτε ἀρρώστια.

• Έχει εξουσία πάνω στην άλλη αρρώστια, την αρρώστια της ψυχής, την αμαρτία. "Αν μερικές αρρώστιες τις θεράπευαν ώρισμενοι γιατροί, την αμαρτία κανείς δεν μπορούσε να την εξαλείψει. Μόνο ο Χριστός έχει εξουσία πάνω στο θηρίο, που λέγεται αμαρτία. «Εξουσίαν έχει ο υιός του ανθρώπου αφιέναι επί τῆς γῆς αμαρτίας» (Μάρκ. 2,10).

• Έχει εξουσία και πάνω στους θρησκευτικούς τύπους, που κάποτε θεοποιούνται και λειτουργούν αρνητικά, εις βάρος τῆς ουσίας. Ο ἴδιος ὡς Θεός εἶχε καθιερώσει τὸ Σάββατο. Ο ἴδιος εἶχε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐρμηνεύη σωστὰ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, ἀναστέλλοντας γιὰ λίγο τὴν τυπικὴ τήρηση τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου. «Ὡστε κύριος ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου» (Μάρκ. 2,28).

• Έχει εξουσία και πάνω στους συγγενικούς δεσμούς. Ἀλλάζει τὶς σχέσεις. Δημιουργεῖ νέες συγγενικές σχέσεις. «Ὁς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστὶ» (Μάρκ. 3,35).

• Έχει εξουσία πάνω στα ἀπόρρητά της καρδιάς καὶ τῆς διανοίας τῶν ἀνθρώπων. Διαβάζει σκέψεις καὶ αἰσθήματα ἄδηλα καὶ κρύφια. Έχει εξουσία πάνω στο μέλλον. Προλέγει τὰ «μέλλοντα αὐτὸ συμβαίνειν» (Μάρκ. 10,32).

• Έχει εξουσία και πάνω στο λόγο. Έχει ὑπέρβαση τοῦ λόγου, ἀφοῦ εἶναι ὁ Θεὸς Λόγος. Ὅλοι ἐμεῖς μιᾶμε, διότι διδαχθήκαμε ἢ ἐμπνευσθηκαμε. Ο Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ Αὐτοσοφία. Ο δικός μας λόγος κυλάει μέσα σ' ἓνα κανάλι συνηθισμένο. Ο Χριστὸς δὲν εἶναι ποτάμι λόγου, ἀλλ' ἡ πηγὴ τοῦ λόγου. «Ἦν γὰρ διδάσκων ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς» (Μάρκ. 1,22).

Έξουσία πάνω στην έξουσία!

Μὲ τὴν Ἀνάστασή του ὁ Χριστὸς ἔδειξε τὴν ἐξουσία τοῦ πάνω στην ἐξουσία, τὴν ὁποία φοβᾶται καὶ τρέμει κάθε ἐξουσία. Υπήρχε ἡ τρομοκρατικὴ ἐξουσία, ποὺ ὀνομάζεται θάνατος. Ὅλοι ἔτρεμαν τὸ θάνατο.

Φαντασθῆτε κάποιον τύραννο νὰ σᾶς βασανίζει. Σὲ κάποια στιγμή ὁ τύραννος μεταβάλλεται καὶ σᾶς συμπεριφέρεται μὲ γλυκύτητα. Ὁ θάνατος εἶναι ὁ τύραννος. Αὐτὸς τρομοκρατοῦσε τὸν ἄνθρωπο. Αὐτὸς, λοιπόν, ὁ τρομοκράτης θάνατος, ἀλλάζει τώρα, μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνεται ὁ φίλος ὕπνος. Ὁ ὕπνος θωπεύει, δὲν βασανίζει. Ἡ Ἀνάστασις μετέβαλε τὸ θάνατο σὲ ὕπνο. Δὲν ὑπάρχει γιὰ τὸν ἄνθρωπο μεγαλύτερη εὐλογία ἀπὸ τὸν ὕπνο, ἀφοῦ τὸν ἀναζωογονεῖ, τὸν ἀναπαύει, τὸν μεταφέρει σὲ μία ἄλλη κατάσταση.

“Ὁ θάνατος ἔγινε ὕπνος ἀπὸ τότε, ποῦ ὁ Ἰησοῦς κοιμήθηκε «τὸν φυσίζων ὕπνον» (ἐ' ὡδὴ κανόνος τοῦ Πάσχα). Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Σήμερον ὁ Δεσπότης αὐτὸ τοῦ θανάτου τὸ πρόσωπον ἠφάνισε. Τί δὲ λέγω τὸ πρόσωπον; Ἄφοῦ τὴν προσηγορίαν μετέβαλεν. Οὐκ ἔτι γὰρ θάνατος λέγεται, ἀλλὰ κοίμησις καὶ ὕπνος. Πρὸ μὲν γὰρ τῆς Χριστοῦ παρουσίας, καὶ τῆς τοῦ Σταυροῦ οἰκονομίας, καὶ αὐτὸ τοῦ θανάτου τὸ ὄνομα φοβερὸν ἐτύγχανε... Ἐπειδὴ δὲ Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν θυσία προσηνέχθη καὶ τὰ τῆς ἀναστάσεως προεχώρησε, περιῆρε δὲ τὰς προσηγορίας αὐτᾶς ὁ φιλόανθρωπος Δεσπότης, καὶ καινὴ καὶ ξένην πολιτείαν εἰς τὸν βίον εἰσήγαγε τὸν ἡμέτερον. Ἄντι γὰρ θανάτου, λοιπόν, κοίμησις καὶ ὕπνος λέγεται ἢ ἐντεῦθεν μετάστασις» (Ε.Π.Ε. 36,72).

Ποιά έξουσία, ποιός βασιλιάς, Ποιός αὐτοκράτορας, Ποιός δικτάτορας, Ποιός πλούσιος, Ποιός μεγάλος ἐπιστήμονας μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ στὴν ἐξουσία τοῦ θανάτου; Κανείς. Ὅλοι ὑποτάσσονται. Αὐτὴ τὴν ἐξουσία τῶν ἐξουσιῶν καταργεῖ ὁ Χριστὸς μὲ τὴν Ἀνάστασή του.

Μὲ τὴν Ἀνάστασι ἐορτάζουμε τὸ θάνατο τοῦ θανάτου. Ἐν τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ψάλλουμε τὸν ἐπιτάφιό της Ζωῆς, τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως ψάλλουμε τὸν ἐπιτάφιό του θανάτου. «Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, ἄδου τὴν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου, ἀπαρχῆν. Καὶ σκιρτῶντες ὕμνουμεν τὸν αἴτιον, τὸν μόνον εὐλογητὸς των πατέρων Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον» (ὡδὴ Ζ' τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα). Καὶ ὁ ἐπιτάφιός του θανάτου εἶναι ἐπινίκιο τραγοῦδι. Εἶναι θριαμβευτικὸς παιάνας. Εἶναι ξέσπασμα ἐλευθερίας, ξεφάντωμα χαρᾶς.

Ξέρετε πότε θὰ σβῆσῃ ἡ Ἀνάστασις; Ὅταν βρεθῆ ἄλλος δυνατώτερος ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ ἱστορία τὸ ἀποκλείει.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Ζωντανὸς Θεός. Γι' αὐτὸ ποτὲ δὲν θὰ μῆ στὰ ἀρχεῖα τῆς ἱστορίας. Ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ παρελθόν. Θὰ εἶναι πάντοτε παρών. Πάντοτε σύγχρονος. Πάντοτε ὁ ἀξεπέραστος. Ὁ Χριστὸς ἀποτελεῖ καὶ γιὰ τὴν ἐποχὴ μᾶς τὴ μοναδικὴ ἐλπίδα τοῦ κόσμου. Ὅσο ὁ κόσμος πεθαίνει, τόσο θὰ νοσταλγῇ τὴν Ἀνάστασι.

Μεταστοιχειώσεις

Πιστεύουμε στὴν Ἀνάστασι; Θὰ γίνῃ τὸ θαῦμα καὶ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. Θὰ ἀλλάξουμε μία ἡμέρα ἔνδυμασια. Ψάλλουμε στὸν κανόνα τοῦ Μέγ. Σαββάτου: «Τὸ φθαρτὸν δὲ σοῦ πρὸς ἀφθαρσίαν μετεστοιχειώσας» (στ' ὡδὴ). Γιὰ νὰ ντυθοῦμε ἐμεῖς τὸ ροῦχο τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς ἀθανασίας, Ἐκεῖνος, ὁ Ἄφθαρτος καὶ Αἰώνιος, φόρεσε τὰ ράκη τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Πῆρε πάνω του τὴν ἀνθρωπίνη φύσι, τὴν ἔκανε δικό του «προσλημμα», τὴν ὁδήγησε στὸ ἐργαστήριό τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὴν ἀφθαρτοποίησε. Ἔτσι ψάλλει θριαμβευτικὰ ὁ ἱερὸς ὕμνογράφος: «Διὰ θανάτου τὸ θνητὸν, δὰ ταφῆς τὸ θνητὸν μεταβάλλεις ἀφθαρτισεῖς γὰρ θεοπρεπέστατα, ἀπαθανατίζων τὸ προσλημμα» (ἐ' ὡδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μ. Σαββάτου).

Ἡ ἐξουσία τῆς Ἀναστάσεως ὅλα μπορεῖ νὰ τὰ ἐπιτύχῃ. Ἐν πιστεύουμε, καὶ τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως ὅλου του κόσμου θὰ γίνῃ. Καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν μισοπεθαμένων παιδιῶν μας θὰ γίνῃ πραγματικότητα. Γιὰ ὅλους μας ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Ἀνάστασις. Ὁ Χριστὸς εἶναι «ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν» (κοντάκιό τοῦ Πάσχα).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

κ' 19 – 31

Οὔσης ὀψίας τῆς ἡμέρας ἐκείνη τῆς μιᾶς σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁰καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. ²¹εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κάγὼ πέμπω ὑμᾶς. ²²καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον· ²³ἂν τινων ἀφήτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. ²⁴Θωμᾶς δὲ εἶς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ²⁵ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ θάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ θάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. ²⁶Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁷εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ²⁸καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. ²⁹λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. ³⁰Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ³¹ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Ἐγκαίνια – Νέα Ζωή

«Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»

(Ἰωάν. 20,26)

Τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως

Τί ἐορτάζουμε τὴν Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα; Εὐκόλη ἢ ἀπάντησις, θὰ πῆτε: Τὴν ψηλάφηση τοῦ Θωμᾶ ἐορτάζουμε. Καὶ ὅμως, πρὶν ἀπὸ τὴν ψηλάφηση τοῦ Θωμᾶ τὸ ἐορτολόγιο τῆς ἡμέρας κάνει λόγο γιὰ κάποια ἄλλη ἐορτὴ. Μιλáει γιὰ τὰ «ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως». Λέγει χαρακτηριστικὰ τὸ συναξάρι τῆς ἐορτῆς: «Τῆς αὐτῆς ἡμέρας, Κυριακῆ δευτέρα ἀπὸ τοῦ Πάσχα, τὰ ἐγκαίνια ἐορτάζομεν τῆς Χριστοῦ Ἀναστάσεως». Ἐχομε ἐγκαίνια ὄχι κανενὸς Ναοῦ, ἀλλὰ τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ εἶναι ὁ πυρῆνας τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ κέντρο κάθε Ὁρθόδοξου Ναοῦ. Ὁ Ὁρθόδοξος Ναὸς εἶναι τὸ μεγάφωνο τῆς Ἀναστάσεως.

Καὶ γιὰτί ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ὀνομάζεται «ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως»;

• Τα έγκαίνια έχουν σχέση με κάτι τὸ καινούργιο. Δὲν ἐγκαινιάζουμε κανένα ἐτοιμόρροπο σπίτι. Ἐγκαινιάζουμε ἕνα καινούργιο κτήριο. Ἔτσι καὶ ἐδῶ δὲν ἐορτάζουμε κάτι παλαιά, ἀλλ' ἐορτάζουμε κάτι τὸ καινούργιο. Καὶ τὸ ἐντελῶς καινοφανές, καινούργιο εἶναι ἡ Ἀνάστασις. «Τὰ ἀρχαῖα παρῆλθον ἰδοὺ γέγονε καινά τα πάντα» (Β' Κορ. 5,17).

Ἄν κατὰ τὴν ἀνοιξη ἡ φύσις ντύνεται τὴ νέα στολή της, ἡ ἀνθρώπινη ὕπαρξις με τὴν Ἀνάστασι ντύνεται καὶ αὐτὴ τὴ νέα της στολή· τὴ στολή, ποὺ τῆς ἔφτιαξε ὁ Χριστὸς στὸ ἐργαστήριο τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ μία βασίλισσα ὑποδέχεται τὴν ἄλλη βασίλισσα. Ἡ βασίλισσα τῶν ἐποχῶν, ἡ ἀνοιξις, ὑποδέχεται τὴ βασίλισσα τῶν ἡμερῶν, τὴν Ἀνάστασι. Ἡ βασίλισσα τῆς φύσεως ὑποδέχεται τὴ βασίλισσα τοῦ πνεύματος, τὴν Ἀνάστασι. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Ἡ βασίλισσα τῶν ὡρῶν τὴ βασιλίδι τῶν ἡμερῶν πομπεύει καὶ δωροφορεῖ παρ' ἑαυτῆς πᾶν ὄ, τί κάλλιστον καὶ τερπνότατον» (Ε. Π.Ε. 5,234).

• Τα έγκαίνια έχουν σχέση καὶ με κάποια ἀρχή. Ἀρχίζει ἡ Ζωὴ κάποιου ἔργου, τὸ ὁποῖο ἐγκαινιάζεται. Ἄν π.χ. ἐγκαινιάζεται ἕνας δρόμος, ἀρχίζει ἡ πορεία, ἡ κυκλοφορία πάνω σ' αὐτὸ τὸ δρόμο. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι τὸ ἀνοιγμα τοῦ νέου δρόμου. Ἄνοιξε ὁ δρόμος πρὸς τὸν Οὐρανό. Τὸ ἐμπόδιο μέχρι τώρα ἦταν ὁ θάνατος. Ὁ θάνατος ἦταν τὸ ὀδόφραγμα, ποὺ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ παρακάμψῃ. Ὁ Χριστὸς ὄχι ἀπλῶς παρακάμπτει τὸ ὀδόφραγμα τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καταπατεῖ καὶ καταργεῖ τὸ θάνατο. Κάνει βατό τὸ δρόμο γιὰ τὸν Οὐρανό.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. Ἐγκαινιάσουμε, λοιπόν, τὴ νέα λεωφόρο, τὴ λεωφόρο τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ δρόμος δὲ τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἐπέκτασις τοῦ νέου δρόμου αὐτῆς τῆς Ζωῆς, τοῦ δρόμου τῆς καινῆς ἐν Χριστῷ Ζωῆς. Γι' αὐτὸ ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ ἐγκαινιάσουμε τὴ νέα Ζωή, νὰ κάνουμε ἀρχὴ νέας Ζωῆς. «Ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι Ζωῆς περιπατήσωμεν» (Ρωμ. 6,4).

Ἐγκαίνια = Ἀνακαίνισις. Με τὴν Ἀνάστασι κατεδαφίζεται ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος καὶ ἀνορθώνεται ὁ νέος. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Οὕτως ἐγκαινίζεται ἄνθρωπος, οὕτω τιμᾶται ἡ τῶν ἐγκαινίων ἡμέρα... Νῦν ὄφθητι καινός, τρόπον ἕτερος, ὅλως ἡλλοιωμένος» (Ε.Π.Ε. 5,232).

• Τα έγκαίνια έχουν σχέση καὶ με ἀποκαλυπτήρια. Εἶναι καλυμμένο κάποιο ἔργο τέχνης, κάποιο ἀριστούργημα. Τὴ ωρισμένη στιγμή τελοῦνται τὰ ἀποκαλυπτήριά του. Ἀποκαλύπτεται τὸ καλλιτέχνημα. Στὰ ἔκπληκτα μάτια τῶν θεατῶν προκαλεῖται θαυμασμός. Τέτοια ἐγκαίνια, τέτοια ἀποκαλυπτήρια, γίνονται μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Θωμά. Ὁ Χριστὸς «μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ» (στ. 26), με ὄλο τὸ θάμβος καὶ τὴ λάμψι τῆς Ἀναστάσεως, ἐμφανίζεται καὶ ἀποκαλύπτεται καὶ στὰ μάτια τοῦ Θωμά. Τέτοιος δὲ ὑπῆρξε ὁ θαυμασμός, ποὺ αἰσθάνθηκε ὁ Θωμάς, ὥστε ἀναφώνησε: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (στ. 28). Ὁ Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὁ θαυμασμός τῶν αἰώνων. Καὶ διότι εἶναι αἰώνιο γεγονός καὶ διότι μᾶς χαρίσει τὴν αἰώνιο Ζωή. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου θαυμάζουν πράγματα, ποὺ παρέρχονται. Οἱ πιστοὶ θαυμάσουν πρόσωπα καὶ γεγονότα, ποὺ μένουν καὶ διαμένουν. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Μὴ θαυμάσης μηδὲν ὃ μὴ παραμένει. Μὴ παρίδης καὶ μένει. Μηδὲ περισφίγγης μηδὲν, ὃ διαρρεῖ (=ξεφεύγει)

κρατούμενον. Μή Ζηλώσης (=ἐπιδιώξης) τί τῶν οὐ φθονουμένων, ἀλλὰ μισούμενων. Μή ἐπαρθῆς (=ὑπερηφανευθῆς) μέγα, ἵνα μὴ μεῖζον κατενεχθῆς» (Ε.Π.Ε. 5,230).

Γιατί δὲν θαυμάζουν ὅλοι;

Γιατί ὁ θαυμασμὸς τῆς Ἀναστάσεως δὲν ὑπάρχει σήμερα σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους; Γιατί οἱ πολλοί, ἀντὶ νὰ θαυμάσουν τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, θαυμάσουν τὴν παράστασι τοῦ κόσμου; Γιατί οὔτε κὰν μιᾶνε γιὰ τὴν Ἀνάστασι; Γιατί ξεθωριάζει τόσο εὐκόλῃ το «Χριστὸς Ἀνέστη», ἐνῶ ἄλλοτε σαράντα ἡμέρες ἀκουγόταν ὡς ἀποκλειστικὸς χαιρετισμὸς; Γιατί οἱ πολλοὶ φοβοῦνται τὸ θάνατο, ἐνῶ ἡ Ἀνάστασις ἐξάλειψε καὶ τὴ λέξι ἀκόμη «θάνατος»; Κανείς δὲν ἀμφιβάλλει γιὰ τὴν ὑπαρξῆ καὶ τὴ λάμψι τοῦ ἡλίου. Τὴν ὑπαρξί ὅμως καὶ τὴ λάμψη τῆς Ἀναστάσεως πολλοὶ ἀμφισβητοῦν. Γιατί;

Οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ δίνουν ἀπαντήσεις.

- Ὁ ἥλιος εἶναι φυσικὸ γεγονός. "Ὅλοι ἔχουν μάτια σωματικὰ καὶ τὸν βλέπουν. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὑπερφυσικὸ γεγονός. Λίγοι διαθέτουν μάτια πίστεως, μὲ τὰ ὁποῖα βλέπει κανείς καὶ θαυμάσει τὴν Ἀνάστασι.

- Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι σὲ κάποιον μέθυσο λέγουν: «Ἄν εἴπῃς, ὅτι ὑπάρχει ἥλιος, δὲν θὰ ξαναπιῆς κρασί!»! Νὰ εἴστε βέβαιοι, ὅτι ὁ μέθυσο θὰ προτιμήσῃ ν' ἀρνηθῆ τὴν ὑπαρξῆ τοῦ ἡλίου, παρὰ νὰ κόψῃ τὸ κρασί. Οἱ πολλοὶ δέχονται ὅτι ὑπάρχει ἥλιος, ἀφοῦ αὐτὸ δὲν ἔχει καμμία συνέπεια στὴν προσωπικὴ τους ζωὴ. Δὲν δέχονται ὅμως, ὅτι ὑπάρχει Ἀνάστασις, διότι κάτι τέτοιο θὰ ἔχῃ ὡς συνέπεια νὰ κόψουν τὰ πάθη τους, νὰ μὴ ξαναβρῖσουν, νὰ μὴ ξαναπορνεύσουν, νὰ μὴ ξαναμοιχεύσουν, νὰ μὴ ξανακαπνίσουν, νὰ μὴ ξαναπέσουν στὸ βοῦρκο ἀκαθάρτων παθῶν.

Ἡ βᾶσις γιὰ τὴν πίστι στὴν Ἀνάστασι εἶναι ἡ ἀναστημένη Ζωὴ. Ἀφοῦ, λοιπόν, ἐπιλέγουν ὡς τρόπο ζωῆς τὸ σκοτεινὸ καταγῶγιον τῶν παθῶν, δὲν μποροῦν νὰ ἰδοῦν τὸν ἥλιο τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ ὅχι μόνο δὲν βλέπουν καὶ δὲν ἀπολαμβάνουν, ἀλλὰ καὶ μισοῦν τὴν Ἀνάστασι. Ἀπευθύνεις στὸν ἄλλον τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη», καὶ ἀντὶ νὰ λάμψῃ τὸ πρόσωπό του ἀπὸ Χαρά, ἐκνευρίζεται. Μὰ γιατί; Τὴν ἀπάντησι στὴν ἀπορία ἔχει δώσει ὁ Χριστός: «Πᾶς ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἔλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ» (Ἰωάν. 3,20).

"Ἄλλωστε δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε, ὅτι τὸ γεγονός, ποῦ περισσότερο ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο Πολεμεῖται ἀπὸ τὸ Διάβολο, εἶναι ἡ Ἀνάστασις. "Ὅλα τα ἐμπόδια θὰ βάλῃ ὁ Σατανᾶς, προκειμένου νὰ συσκοτίσῃ τὸ μυαλὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ μὴ βλέπουν τὴν Ἀνάστασι. Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐμπόδια γιὰ τὴν πίστι στὴν Ἀνάστασι βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.

Κλεισμένες οἱ πόρτες

Γιὰ νὰ περάσῃ κάποιος ἐπισκέπτης στὸ σπίτι σου, πρέπει νὰ τοῦ ἀνοίξῃς τὴν πόρτα. Πρῶτο ἐμπόδιο γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Μεγάλος Ἐπισκέπτης, ὁ Ἀναστᾶς Ἰησοῦς Χριστός, ἦσαν οἱ

κλεισμένες πόρτες. Μία φορά είχαν κλειδώσει οι μαθητές την πόρτα του υπερώου της Ίερουσαλήμ; Δέκα φορές κλειδωμένη ήταν η πόρτα της καρδιάς τους. Κλειδωμένη από τη θλίψη και την ταραχή.

Και όμως, οὐδὲν πρόβλημα ἄλυτο γιὰ τὸν παντοδύναμο Χριστό. «Ὁ πανταχοῦ παρὼν Κύριος μεριάσει τὸ ἐμπόδιό των κλεισμένων θυρῶν. «Ἐρχεται τῶν θυρῶν κεκλεισμένων» (στ. 19). Μπαίνει χωρὶς νὰ σπάση τίς πόρτες, χωρὶς καν νὰ τίς ἀνοίξη. Πῶς;

- Πῶς μπαίνει ἡ σκέψις μέσα στοῦ μυαλό; «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων». Δὲν ἀνοίξεις τὸ κρανίο σου, νὰ περάση ἡ σκέψις.

- Πῶς μπαίνει ἡ ἐπιθυμία μέσα στὴν καρδιά σου; «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων». Δὲν ἀνοίξεις τὸ στήθος σου, τὰ τρίσβαθα τοῦ εἶναι σου, γιὰ νὰ περάση μέσα ἡ ἐπιθυμία.

- Πῶς μπαίνει στοῦ σπίτι σου ἡ εἰκόνα τῆς τηλεοράσεως, καὶ μάλιστα κινουμένη, ὁμιλοῦσα καὶ ἔγχρωμη; «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων».

- Πῶς περνοῦν τὰ τζάμια καὶ μπαίνουν στοῦ δωμάτιό σου οἱ ἡλιακὲς ἀκτῖνες; «Τῶν παραθύρων κεκλεισμένων».

- Πῶς μπῆκε ὁ Χριστός, κατὰ τὴ στιγμή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στὴ μήτρα τῆς Ἀειπαρθένου; «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων», «τῆς παρθενίας ἐσφραγισμένης».

- Πῶς βγήκε ὁ Χριστὸς ἀναστημένος ἀπὸ τὸ μνήμα; «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων». «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος ἡ Ζωὴ ἐκ τάφου ἀνέτειλας, Χριστὲ ὁ Θεὸς» (ἀπολυτ. Κυριακῆς Θωμά). Ὁ Γιὰ τὸ Χριστὸ δὲν εἶναι ἐμπόδιο οἱ πόρτες. Μία μόνο πόρτα δὲν παραβιάσει ὁ Χριστός: τὴν πόρτα τῆς καρδιάς. Στέκει ἀπ' ἔξω καὶ κτυπᾷ. Ὁ Θωμὰς τοῦ ἀνοίξε. Ἔτσι μπῆκε ὁ Χριστὸς στὴν καρδιά του. Πῶς τοῦ ἀνοίξε; Δὲν εἶχε χάσει τὸ κλειδί. Μὲ τὴν ἀπιστία καὶ τὴν ἀσέβεια χάνεται τὸ κλειδί καὶ ὁ Θεὸς δὲν εἰσέρχεται στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θωμὰς δὲν εἶχε φθάσει στοῦ σημεῖο τῆς ἀπιστίας. Ὁλιγόπιστος ἦταν, ἀπιστος ὅμως ὄχι. Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ εἶπε ὁ Κύριος: «Καὶ μὴ γίνου ἀπιστος, ἀλλὰ πιστός» (στ. 27). Ἄλλο εἶναι νὰ χάσης τελείως τὸ κλειδί, καὶ ἄλλο νὰ παραπέση κάπου τὸ κλειδί.

Πιστεύω, ὅτι ἀκόμη δὲν χάσαμε τελείως τὸ κλειδί τῆς πίστεως. Οἱ πόρτες δὲν ἔκλεισαν ἀκόμη ἐρμητικὰ στοῦ Χριστό. Μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία, μὲ τὸ πρῶτο δυνατὸ κτύπημα, συνέρχονται οἱ ἄνθρωποι, ξυπνᾶνε καὶ ξεκλειδώνουν στοῦ Χριστὸ τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς τους.

Βεβαίως ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ θέλουν νὰ κλείσουν τὴν πόρτα τοῦ σύγχρονου κόσμου στοῦ Χριστό. Στὸν τόπο μᾶς μάλιστα ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ ἔχουν ἐργολαβικὰ ἀναλάβει νὰ ἐλέγχουν τίς πόρτες τῶν νέων, μὴ τυχόν καὶ μπῆ καὶ κυριαρχήση ὁ Χριστός. Ἄλλ' ὅποιος κλείνει τὴν πόρτα στὴ Ζωή, αὐτὸς τὴν ἀνοίγει διάπλατα στοῦ θάνατο. Ἐμποδίζουν μὲ κάθε τρόπο τὴν εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς; Τὸ μόνο, ποῦ κατορθώνουν εἶναι νὰ διοχετεύουν τὸ θάνατο. "Ἄν τὰ παιδιά μας καὶ οἱ νέοι μας εἶχαν δεχθῆ ἀρχηγὸ καὶ σωτῆρα τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν θὰ συνέβαιναν στὴν πατρίδα μᾶς αὐτό, ποὺ σὰν τρομακτικὴ εἶδησις μεταδόθηκε ἀπὸ ὅλα τα μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως: Στὴν Ἑλλάδα οἱ μαθητὲς ἡλικίας 14 - 18 ἐτῶν, ποὺ ἔχουν ἐμπειρία ναρκωτικῶν οὐσιῶν, ἀνέρχονται στοὺς 25.000! Ποιοὶ φταῖνε; Κυρίως ἐκεῖνοι, ποὺ κλείνουν τίς πόρτες τῆς νέας γενεᾶς στοῦ Χριστό. Ὁ "Ὅταν κλείνης μία πόρτα στοῦ Χριστό, διάπλατα τὴν ἀνοίγεις στοῦ

Διάβολο. “Όποιος δέν ἀπολαμβάνει τὸν ἥλιο τῆς Ζωῆς, ποῦ λέγεται Ἀνάστασις, καταφεύγει στὴ δύση τῆς ζωῆς, ποῦ εἶναι τὰ ναρκωτικά.

Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ κλείσουν οἱ πόρτες τῆς Πατρίδος μας, νὰ κλείσουν τὰ σύνορά μας στοὺς ἐμπόρους τῶν ναρκωτικῶν, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ περάσει ὁ Κύριος τῆς ζωῆς, ὁ Ἀναστᾶς Χριστός, ὁ Νεκρογέρτης Ἰησοῦς, ἡ Χαρὰ καὶ ἡ Ἐλπίδα. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Θὲς θύραν τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους καὶ περιέργοις. Ἄνοιγε σὸν στόμα λόγω Θεοῦ, ἵν' ἔλκυσης Πνεῦμα» (Ε.Π.Ε. 5,228).

Λογικὴ καὶ αἰσθήσεις

Γιὰ νὰ δεχθῆ κάποιος ἓνα γεγονός, πρέπει νὰ τὸ χωρᾷ ἡ λογικὴ του ἢ νὰ τὸ συλλαμβάνουν οἱ αἰσθήσεις του. Δεύτερο, λοιπόν, ἐμπόδιο γιὰ νὰ δεχθοῦν τὴν Ἀνάστασι οἱ μαθητές, ἦταν ἡ λογικὴ καὶ οἱ αἰσθήσεις. Τοὺς βεβαιώνουν οἱ Μυροφόρες, ὅτι ἀναστήθηκε ὁ Διδάσκαλος, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲ τὴ λογικὴ τῆς στιγμῆς, μὲ τὴν παράλογη λογικὴ του ἀπελπισμένου, κρίνουν τὴν εἶδηση τῶν Μυροφόρων ὡς ἀνοησία: «Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ρήματα αὐτῶν, καὶ ἠπιστοῦν αὐταῖς» (Λουκ. 24, 11).

Ἀνοησία τὸ πλέον λογικὸ γεγονός! Ἡ Ἀνάστασις γιὰ τοὺς Ἀποστόλους ἔπρεπε νὰ θεωρῆται τὸ πλέον λογικὸ γεγονός. Πῶς ἦταν δυνατόν νὰ μείνῃ στὸν τάφο ἡ Ζωή; Ἐκεῖνος, ποῦ τὸν εἶχαν γνωρίσει ὡς τὸν Ζωντανὸ Θεό, ποῦ τὸν εἶχαν ἰδεῖ ν' ἀνασταίνῃ ἄλλους νεκρούς; Μπορεῖς νὰ κλείσης στὸν τάφο ἓναν ἄγγελο; Ἄλλο τόσο καὶ ἀπείρως περισσότερο ἦταν δυνατόν νὰ κρατήσουν οἱ ἐχθροὶ του στὸν τάφο τὸ Χριστό, τὸ Δημιουργό των ἀγγέλων. «Οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ θανάτου τὸν ἀρχηγὸς τῆς Ζωῆς» (Πράξ. 2,24). “Ὁ ἄγγελος εἶχε μεταφέρει τὸ πιὸ λογικὸ μήνυμα: «Τί Ζητεῖτε τὸν Ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;» (Λουκ. 24,5).

Ἡ Ἀνάστασις εἶναι λογικὸ γεγονός γιὰ ἐκείνους, ποῦ ἔχουν λογικὴ ἀνεπηρέαστη. Παράλογο γεγονός ἡ Ἀνάστασις γιὰ ἐκείνους, ποῦ ἡ λογικὴ τους λειτουργεῖ στὴ συχνότητα τοῦ παραλόγου. Θεωρεῖς παράλογό το ὅτι πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα κρύβεται ὁ ἥλιος καὶ πίσω ἀπὸ τῆς νύκτας τὸ σκοτάδι κρύβεται ἡ ἀνατολή; Ἄλλο τόσο ἦταν παράλογο νὰ περιμένουν οἱ Μαθητές, μετὰ τὰ σύννεφα τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς, τὸν ἥλιο τῆς Ἀναστάσεως.

Ἀλλὰ καὶ οἱ αἰσθήσεις φαίνονται ὡς ἐμπόδια νὰ ἰδοῦν τὴν Ἀνάστασι. Τὴν ἀπαίτηση γιὰ ἱκανοποίηση τῶν αἰσθήσεων προβάλλει ὁ Θωμάς: «Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευρᾶς αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω» (στ. 25). Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς μεριάζει καὶ τὸ ἐμπόδιό των αἰσθήσεων.

• Ἰκανοποιεῖ τὴν ὄρασι. Οἱ Μαθητὲς τὸν βλέπουν με τὰ μάτια τους. Καὶ βεβαιώνουν τὸ Θωμά: «Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον» (στ. 25).

• Ἰκανοποιεῖ τὴν ἀκοή τους. Τὸν ἄκουσαν μὲ τ' αὐτιά τους, νὰ ἀπευθύνῃ τὸν εἰρηνικὸ χαιρετισμό: «Εἰρήνη ὑμῖν» (στ. 21).

• Ἰκανοποιεῖ τὴν ἀφή τους. Εἶχε εἰπεῖ σ' ὅλους τους Μαθητᾶς: «Ψηλαφήσατε μὲ καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστά οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα» (Λουκ. 24,39).

Και τώρα λέγει στο Θωμά: «Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὴν χειρά μου καὶ φέρε τὴν χειρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου» (στ. 27).

• Ἰκανοποιεῖ καὶ τὴ γεύση τους. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος βεβαιώνει: «Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τὴ τρίτῃ ἡμέρα καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν» (Πράξ. 10,40-41).

Καὶ μὲ τίς δικές μας αἰσθήσεις μπορούμε νὰ τὸν δοῦμε, νὰ τὸν ἀκούσουμε, νὰ τὸν ἀγγίξουμε, νὰ τὸν γευθοῦμε, νὰ τὸν ἀπολαύσουμε. Ἀρκεῖ νὰ καθαρισθοῦν οἱ αἰσθήσεις μας. «Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις καὶ ὀψόμεθα τὸ ἀπροσίτω φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως» (ὡδὴ α' κανόνος τοῦ Πάσχα).

«Λήστευε καὶ μὴ ἐρεύνα»

Ὁ ἀπόστολος Θωμὰς πίστεψε στὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ Κύριος, ἐνῶ δὲν ἀρνήθηκε νὰ παραχωρήσῃ τίς χειροπιαστὲς ἀποδείξεις, μακάρισε ἐν τούτοις ὅσους μὲ πίστι προσεγγίζουν τὸ μυστήριον. «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (στ. 29).

“Ὁ λόγος αὐτὸς τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ἐπ' οὐδενὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα», ποῦ ὅλως διαστρεβλωτικὰ ἀποδίδουν οἱ ὀρθολογιστὲς στὸ Εὐαγγέλιον. Πουθενὰ μέσα στὸ Εὐαγγέλιον δὲν ὑπάρχει αὐτὸ τὸ «σλόγκαν», ποῦ τὸ χρησιμοποιοῦν ὅσοι θέλουν νὰ πλήξουν τὴν Ἀλήθεια. Ἡ Ἀλήθεια δὲν φοβᾶται τὴν ἔρευνα. Ἡ ἔρευνα κάθε καλοπροαιρέτου ἀναζητητοῦ καταλήγει στὴν Πίστι, στὴν Ἀλήθεια τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ ἔρευνα βεβαίως δὲν γίνεται ποτὲ πάνω στὸ μυστήριον, στὴν οὐσία τοῦ μυστηρίου. Ἐχει ὡς ἀντικείμενον τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου, τὰ ἀποτελέσματα, τίς ἐνέργειες τῆς *Ἀναστάσεως. Γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἡλίου τί ἀπαιτεῖται; Νὰ ἐρευνησῇ τὴν οὐσία του, νὰ βρῆς, δηλαδὴ, μία οὐρανομήκη σκάλα, νὰ τὸν πλησιάσῃ καὶ νὰ τὸν ἀγγίξῃ μὲ τὰ χέρια σου, νὰ τὸν ψηλαφήσῃ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἀρκοῦν οἱ ἐνέργειες τοῦ ἡλίου, νὰ βεβαιώσουν τὴν ὑπαρξὴ του. Τὸ ἴδιον καὶ μὲ τὴν Ἀνάστασι. Ἄρκοῦν γιὰ τὴν ἔρευνα τὰ ἀποτελέσματα.

Μία κοινωνία, ποῦ πιστεύει στὴν Ἀνάσταση, εἶναι κοινωνία χαρᾶς, Κοινωνία εἰρήνης, κοινωνία ἐλπίδας, Κοινωνία ἀγάπης. Μία κοινωνία, ποῦ δὲν πιστεύει στὸ Χριστὸ καὶ στὴν Ἀνάστασι, ἂν δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα», εἶναι πάντως κοινωνία τοῦ «Λήστευε καὶ μὴ ἔρευνα».

• Ἄν Θεὸς δὲν ὑπάρχῃ, ἂν ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι Θεός, ἂν ἡ *Ἀνάστασις εἶναι ἓνα ψέμα, τότε «φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὐριον γὰρ ἀποθνήσκομεν» (Α' ? Κορ. 15,32), τότε μπορούμε ὁ ἓνας νὰ ληστεύῃ τὸν ἄλλον, ἀρκεῖ νὰ μᾶς συλλαμβάνῃ ἡ ἀστυνομία. “Ἡ κοινωνία μᾶς τείνει νὰ μεταβληθῇ σὲ μία «Ζοῦγκλα», ἀκριβῶς διότι δὲν 2η τὴν Ἀνάστασι.

• Ἄλλ' ὄχι! Καὶ ὁ Θεὸς ὑπάρχει καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις εἶναι γεγονός. Ἀνάστασις σημαίνει ἐλπίδα στὴν ἄλλη ζωὴ. Ἀνάστασις σημαίνει ἀνακαίνισις καὶ ἀγιοποίησις καὶ αὐτῆς τῆς Ζωῆς.

• Ἡ Ἀνάστασις δὲν κρύβεται. Κάθε πιστὸς μὲ τὸ λόγο καὶ τὴ ζωὴ τοῦ βεβαιώνει τὴν παρουσία τοῦ Ζωντανοῦ, τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (στ. 28).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

ιε' 43 - ιστ' 8

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε· ⁴⁵καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδώρησατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. ⁴⁶καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ⁴⁷ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσήφ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. ¹Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. ²καὶ λίαν πρῶτῃ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. ³καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; ⁴καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. ⁵καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ⁶ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ⁷ἀλλ' ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. ⁸καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

«Ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου»

«Καὶ λίαν πρῶτῃ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου»
(Μάρκ. 16,2).

Τὸ μάθημα τοῦ καθήκοντος

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅπως βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς των Μυροφόρων, πράττουν τὸ καθήκον τους πρὸς τὸν Ἰησοῦ! Ἄνδρες ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος. Γυναῖκες οἱ Μυροφόρες. Δὲν εἶναι μόνο γιὰ τὶς γυναῖκες ἡ θρησκευτικὴ Ζωὴ εἶναι καὶ γιὰ τοὺς ἄνδρες. Γιὰ ὅλους εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ἡ σωτηρία του. Σήμερα μέσα στὴν Ἐκκλησία βλέπουμε περισσότερες γυναῖκες. Καὶ γυναῖκες συνήθως παίρνουν ἄριστα στὸ μάθημα τῆς εὐλαβείας. Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ὅμως βλέπουμε νὰ παίρνουν ἄριστα ἐξ ἴσου ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Καὶ μάλιστα στὸ δύσκολο μάθημα τῆς τόλμης καὶ τοῦ θάρρους.

Στὴν ἐποχὴ μᾶς περισσότερος λόγος γίνεται γιὰ δικαιώματα ἐλάχιστος γιὰ καθήκοντα. Θέλουμε, μὲ βάση τὰ δικαιώματά μας, ὅλο νὰ παίρνομε. Δὲν σκεπτόμεθα, ὅτι, μὲ βάση τὰ καθήκοντά μας, ὀφείλομε καὶ νὰ δίδουμε, νὰ προσφέρουμε. Τὰ δικαιώματα εἶναι γραμμένα μὲ μεγάλα γράμματα. Τὰ καθήκοντα μὲ μικροσκοπικά, πού δὲν διαβάζονται. Εἴμεθα μνημονές των δικαιωμάτων μας, ἀλλ' ἐπιλήσμονές των καθηκόντων μας.

Καὶ ὅσα καθήκοντα ἐκτελοῦμε, αὐτὰ συνήθως ἔχουν σχέσι μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, μὲ τὸ στενὸ συγγενικὸ μας περιβάλλον. Λησμονοῦμε τὰ καθήκοντά μας στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Οἱ περισσότεροι δὲ λησμονοῦμε τὰ καθήκοντα, τὶς ὀφειλὲς πρὸς τὸν Εὐεργέτη μας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας Εὐεργέτης μας, ἀφοῦ αὐτὸς εἶναι ὁ Θεός, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ μᾶς ὁ Θεάνθρωπος, ποὺ σταυρώθηκε γιὰ μᾶς καὶ Ἔσταυρωμένος, ποὺ ἀναστήθηκε γιὰ νὰ μᾶς ἀναστήσῃ.

Ἀπόδειξις, ὅτι οἱ περισσότεροι λησμονοῦν τὶς ὑποχρεώσεις τους πρὸς τὸν Εὐεργέτη Χριστό, εἶναι καὶ τὸ φαινόμενο τοῦ Κυριακάτικου ἐκκλησιασμοῦ. Κάθε πρωὶ τὶς καθημερινὲς εἶναι γεμάτοι οἱ δρόμοι. Οἱ ἄνθρωποι πηγαίνουν γιὰ τὸ καθῆκον τῆς ἐργασίας. Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ εἶναι ἄδριοι οἱ δρόμοι. Λίγοι, ἐλάχιστοι, πηγαίνουν γιὰ τὸ καθῆκον τῆς λατρείας τοῦ Κυρίου.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀριστεύου

Τὸ καθῆκον τῆς λατρείας, τῆς θερμῆς ἀγάπης στὸν Ἰησοῦ Χριστό ἐπιτελοῦν μέσα στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς των Μυροφόρων καὶ τὰ ἀνδρικὰ καὶ τὰ γυναικεῖα πρόσωπα.

- Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Ὁ Ἰησοῦς πάνω στὸ Σταυρό. Ἐκεῖ θὰ παραμείνη; Κανεὶς δὲν θὰ βρεθῆ ν' ἀποκαθλώσῃ τὸ ἄχραντο Σῶμα του, ν' ἀποδώσῃ τιμὲς στὸ μεγάλο Νεκρό, νὰ ἐνταφιάσῃ τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου; Κανένας; Ὅλοι, λοιπόν, εἶναι ἄνθρωποι δειλίας καὶ σκοπιμότητος; Κανένας γενναῖος; Κανένας δὲν διαθέτει τόλμη καὶ θάρρος;

Στὴν κρίσιμη ἐκείνη ὥρα ἐμφανίσθηκε κάποιος. Εἶναι ὁ *Ἰωσήφ, ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας. Σὲ λίγο καὶ δευτέρος θαρραλέος ἦλθε. Στὴ δύσκολη στιγμή ἔδειξε, ὅτι ἦταν μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ. Οἱ Δώδεκα ἦσαν οἱ γνωστοί, οἱ ἐπίσημοι μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ. Φανεροὶ στὴ δόξα τῶν θαυμάτων τοῦ Ἰησοῦ. Κρυμμένοι ὅμως τώρα, στὴ φαινομενικὴ ἀδοξία τοῦ Σταυροῦ. Τὸ ἀντίθετο συνέβη μὲ τὸ Νικόδημο. Ἦταν κρυμμένος τὶς ἡμέρες τῆς δόξας. Φανερώθηκε τώρα, τὴν ὥρα τοῦ Σταυροῦ. Σημειώνει ὁ Εὐαγγελιστὴς γιὰ τὸν μέχρι τότε κρυμμένο αὐτὸ μαθητὴ τοῦ Χριστοῦ: «Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατὸν» (Ἰωάν. 19,39).

Δύο ἐπίσημοι ἄνδρες, Ἰωσήφ καὶ Νικόδημος, ἀποδίδουν τιμὲς στὸν Ἔσταυρωμένο Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου. Κατεβάσουν μὲ εὐλάβεια τὸ Σῶμα του, τὸ τυλίγουν σὲ καθαρὸ σεντόνι καὶ τὸ ἐνταφιάζουν σὲ μνημεῖο λαξευτό.

Ἡ λατρεία τοῦ Χριστοῦ στὴν παρθενικὴ της μορφή. Σὲ Παρθένο ἀναπαύθηκε κατὰ τὴν σάρκωσί του. Σὲ καινὸ, παρθενικὸ τάφο, ἀναπαύθηκε κατὰ τὴν ταφή του. Ὁλοκάθαρο τὸ σεντόνι, ποὺ ὑποδέχθηκε τὸ ἄχραντο Σῶμα τοῦ Θεανθρώπου. Ὁλοκάθαρη πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ψυχὴ μας, ιδίως ὅταν ὑποδέχεται τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου στὴ Θεία Κοινωνία.

- Ὁ Χριστὸς στὸν τάφο. «Ἡ Ζωὴ ἐν τάφῳ». Στὸν τάφο μόνος θὰ μείνη; Καὶ ὁ τελευταῖος των ἀνθρώπων ἔχει κάποιον νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ στὸ μνήμα. Ὁ Χριστὸς κανένα δὲν ἔχει; Ὅλοι, λοιπόν, λογαριάζουν τοὺς Ἰουδαίους; Ὅλοι φοβοῦνται τοὺς ὠπλισμένους στρατιῶτες, ποῦ φυλᾶνε τὸν τάφο; Κανένας τολμηρὸς δὲν ὑπάρχει; Κάποιοι τολμηροὶ προβάλλουν. Εἶναι γυναῖκες, οἱ Μυροφόρες γυναῖκες. Ἡ γυναικεῖα ἀγάπη, ὅταν εἶναι ἀγνή καὶ θεοφρων, ντύνει τὴ γυναικεῖα εὐαισθησία μὲ θάρρος καὶ τόλμη. Δὲν φοβοῦνται τὸ

σκοτάδι τῆς νύκτας. Δὲν ὑπολογίζουν τὴ ρωμαϊκὴ φρουρά. Ξεκινοῦν «σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον» (Ιωάν. 20,1).

Οἱ Μυροφόρες στὴν καρδιά ἔχουν ἀγάπη καὶ ἀνδρεία. Στὰ χέρια κρατοῦν μύρα. Μοσχοβολοῦν τὰ πανάκριβα μύρα, περισσότερο ὅμως μοσχοβολᾷ ἢ λατρευτικὴ τους ἀγάπη. Ψυχὲς ἀφιερωμένες στὸ Θεό, γυναῖκες ἅγιες, ποὺ πιστεύουν στὸ Θεὸ καὶ προσφέρονται ὀλοκληρωτικά, εἶναι πάντοτε Μυροφόρες.

- Ἡ χριστιανὴ μητέρα εἶναι μυροφόρος τῆς παιδοποιΐας.
- Ἡ χριστιανὴ νοσοκόμος εἶναι μυροφόρος τῆς παραμυθίας καὶ τῆς θυσίας.
- Ἡ χριστιανὴ ἱεραπόστολος εἶναι μυροφόρος τοῦ εὐαγγελισμοῦ.
- Ἡ χριστιανὴ μοναχὴ εἶναι μυροφόρος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀγάπης.
- Ἡ χριστιανὴ μαθήτρια εἶναι μυροφόρος τῆς αγνῆς ομορφιάς.

Μέσα στὴ βρωμιὰ τοῦ κόσμου υπάρχουν καὶ οἱ Μυροφόρες, υπάρξεις ευωδιαστές, που με τὴν παρουσία τους θα διαλαλοῦν τὴν ἀλλαγὴ, που κατορθώνει ἡ Ανάστασις τοῦ Χριστοῦ. «Δεῦτε ἀπὸ θέας γυναῖκες ευαγγελίστριαι καὶ τὴ Σιών εἶπατε, δέχου παρ' ἡμῶν χαρὰς ευαγγέλια τῆς Αναστάσεως Χριστοῦ».

Ἡ Ανάστασις ἀνατολή

Το φωτεινὸ στίγμα στο γεγονός τῆς Αναστάσεως το δίνει μίᾳ λεπτομέρεια στὸ σκηνικὸ των Μυροφόρων.

Πότε ἐφθασαν οἱ Μυροφόρες γυναῖκες στο μνήμα τοῦ Κυρίου; “Ἡ Ἁγία Γραφή ἔχει τὸ δικὸ τῆς χρονόμετρο, τὸ δικὸ τῆς ρολοῦ. Σημειώνει ἐνδεικτικὰ τὶς ὥρες ωρισμένων σημαντικῶν γεγονότων. Λοιπὸν, ποιά ἡ ὥρα, που ἐφθασαν στο μνημεῖο οἱ ἅγιες ἐκεῖνες γυναῖκες; Ἡ ὥρα τῆς ἀνατολῆς. «Καὶ λίαν πρωὶ τῆς μίας σαββάτων ἐρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου» (στ. 2).

Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ σκοτεῖνιασε ὁ ἥλιος. Τὸ πρωὶ τῆς Αναστάσεως ἀνέτειλε ὁ ἥλιος.

- Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἐγένε σκοτάδι, ἐνῶ ἦταν ὥρα μεσημβρινὴ καὶ ὁ ἥλιος βρισκόταν στο Ζενίθ. «Καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος» (Λουκ. 23,44).

- Σκοτεινὴ ἦταν καὶ ἡ νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν. Καὶ ὅμως μέσ' στὴ νύκτα ἀνέτειλε καὶ ἀστράψε ὁ ἥλιος. Αυτό σημαίνει πίστις: Νὰ βλέπῃς ἄστρα στο καταμεσήμερο! Νὰ βλέπῃς ἥλιο στὰ βαθειὰ μεσάνυκτα!

Ἡ Ανάστασις εἶναι μίᾳ ἀνατολή. Αυτό δηλώνει ἡ χρονολογικὴ λεπτομέρεια τοῦ Ευαγγελιστοῦ: «Ανατείλαντος τοῦ ἡλίου» (στ. 2). “Ἡλιος ὁ Χριστός. Εἶναι ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. Ὁ ἥλιος χάνεται στὴ δύση του; Ασφαλῶς ὄχι. Νομίζεις, πὼς χάνεται. Στὴν πραγματικότητᾳ ἀλλάζει ἡμισφαίριο. Αυτό, που γιὰ μας εἶναι δύσις, γιὰ τοὺς κατοίκους τοῦ ἄλλου ἡμισφαιρίου εἶναι ἀνατολή. Καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδυσε σὰν Ἡλιος τῆς ζωῆς πάνω στὸ Σταυρό. “Ἐδυσε! Δὲν ἐξαφανίσθηκε. “Ἐδυσε γιὰ μᾶς, ἀνέτειλε γιὰ τοὺς ἄλλους. Ὑπῆρχε καὶ τὸ ἄλλο ἡμισφαίριο. Ἦταν ὁ σκοτεινὸς Ἄδης, ποὺ οἱ αἰχμάλωτοί του περιμέναν

καὶ αὐτοὶ τόσους αἰῶνες τὸ φῶς τοῦ λυτρωμοῦ. Δύσις πάνω στὸ Σταυρὸ σήμαινε ἀνατολὴ στὸ βασίλειο τοῦ "Αδῆ.

Ἀλλὰ καὶ γιὰ μᾶς ἡ δύσις πάνω στὸ Σταυρὸ ἔγινε, γιὰ νὰ χαροῦμε τὴν ἀνατολὴ τῆς Ἀναστάσεως. Ὑπάρχει δύσις χωρὶς ἀνατολή; Ἄλλο τόσο ὑπάρχει Σταυρὸς χωρὶς Ἀνάστασι. Ὑπάρχει ἀνατολὴ χωρὶς δύσι; Ἄλλο τόσο ὑπάρχει Ἀνάστασις χωρὶς Σταυρὸ. Ἡ Μεγάλῃ Παρασκευὴ ἦταν ἡ δύσις. Ἡ Ἀνάστασις ἦταν ἡ ἀνατολή: μία ἀνατολή, ποὺ φθάνει στὸ μεσουράνημα, ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ φθάσῃ σὲ δύσι. «Χριστὸς ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει: θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. 6,9).

Τὴν ἀλήθεια, ὅτι τὴ Μεγάλῃ Παρασκευὴ θέλησε νὰ δύσῃ Ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ Ἥλιος πρὶν ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὁ Δημιουργὸς τοῦ ἡλίου καὶ ὅλης τῆς ὄρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως, ἐκφράζει καὶ ὁ «Οἶκος» τοῦ Πάσχα: «Τὸν πρὸ ἡλίου "Ἥλιον, δύναντα πότε ἐν τάφῳ, προέφθασαν πρὸς ὄρθρον, ἐκζητοῦσαι ὡς ἡμεραν, Μυροφόροι κόραι». Καὶ τὴν ἀλήθεια, ὅτι ἀπὸ τὸν τάφο ἀνέτειλε λαμπρότερος ὁ Ἥλιος τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ, παρουσιάζει ὁ ὕμνος τοῦ ἀναστασίμου κανόνος: «Καὶ αὐθις ἐκ τάφου ὠραῖος, δικαιοσύνης ἀνέτειλεν ἥλιος» (δ' ὠδῆ).

Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ ἀνατολή. Ὁ θάνατος εἶναι δύσις. Δύσις, ὅχι ἐξαφάνισις, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κλείνῃ τὰ μάτια, τὴ στιγμὴ τοῦ θανάτου, δὲν ἐξαφανίζεται, δὲν πορεύεται στὸ μηδέν, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ ὑλιστὲς καὶ οἱ μηδενιστὲς. Ἀπλῶς δύει, γιὰ νὰ μεταβῇ στὸ ἡμισφαίριο τῆς ἄλλῃς Ζωῆς, ποὺ εἶναι ἀπειρώς ὠραιότερη καὶ λαμπρότερη καί, πρὸ παντός, εἶναι μία ἀνέσπερη, μία ἀβράδυαστη ἡμέρα. Αὐτό, ποὺ ἐμεῖς τὸ νομίζουμε γιὰ βασίλειμα, ὁ θάνατος, εἶναι γλυκοχάραμα αὐγῆς εἶναι ἡ ἀνατολὴ τῆς αἰωνιότητος.

"Ἥλιος, ποῦ διαλύει σκότη καὶ νέφη

Γιατί οἱ Μυροφόρες ἦλθαν «ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου»;

- Εἶχε δύσει ὁ πνευματικὸς ἥλιος μέσα στὶς ψυχὲς τῶν γυναικῶν ἐκείνων. Ἡ σκιά τῆς θλίψεως καὶ τῆς μελαγχολίας εἶχε ἐπικρατήσῃ. Ζοῦσαν μὲ ἀγωνία: «Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;» (στ. 3). Καὶ ξαφνικὰ στὶς σκοτεινιασμένες ψυχὲς τοὺς ἀνέτειλε ὁ ἥλιος τῆς χαρᾶς. Σὰν ἀστραπὴ ἔλαμψε μπροστά τους καὶ γλυκὺς χαιρετισμὸς: «Χαίρετε» (Ματθ. 28,9). Μετὰ τὴ δύση τῆς θλίψεως εἶναι σίγουρο, ὅτι θ' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος τῆς χαρᾶς.

- Δὲν ἦταν ἡ μοναδικὴ ἀνατολὴ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς «μῆς σαββάτων». Σκοτεινιασμένες ἦσαν οἱ ψυχὲς τῶν μαθητῶν. κατηφεῖς καὶ μελαγχολικοὶ βαδίζουν οἱ δύο μαθητὲς πρὸς Ἑμμαούς. Καμμία ἡλιαχτίδα ἐλπίδας στὶς ψυχὲς τους. Καὶ ὁ ἀναστημένος Κύριος, ποὺ ὡς ἄγνωστος ὁδοιπόρος πλησιάσει, τοὺς ἀπευθύνει τὸ ἐρώτημα: «Τίνες οἱ λόγοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστε σκυθρωποί;» (Λουκ. 24,17). Καὶ ξαφνικὰ τὸ σκοτάδι τῆς μελαγχολικῆς νύκτας διαλύεται. "Ἥλιος ἐλπίδας ἀνατέλλει. Ἥλιος, ποῦ θέρμανε τόσο πολὺ τὴν καρδιά τους, ὥστε σὰν ἔμειναν μόνοι ἀναφώνησαν: «Οὐχὶ ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν;...» (Λουκ. 24,32).

Τί συμβαίνει καὶ βαδίζουν σκυθρωποὶ στὴν πορεία τῆς Ζωῆς; Λησμονοῦν, ὅτι ἀνέτειλε ὁ Ἥλιος; Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ μεγάλη μας ἐλπίδα. Σὲ τροπάριο τῆς Κυριακῆς των Μυροφόρων παρουσιάζονται οἱ Μυροφόρες νὰ ρωτᾶνε: «Τίς ἐκλεψεν ἡμῶν τὴν ἐλπίδα;» (δοξαστικὸ στιχηρῶν ἐσπερινοῦ). Καὶ οἱ χριστιανοὶ ρωτᾶνε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς

μας, ποῦ, παρ' ὅλα τα φῶτα τῆς φαινομενικῆς χαρᾶς, Ζοῦν μὲ σκυθρωπότητα καὶ μελαγχολία: Ποιὸς σᾶς ἔκλεψε τὴν ἐλπίδα; Μήπως ἢ ὀλιγοπιστία, ὁ ὕλισμός, ἡ σαρκολατρεία σᾶς ἔχουν κλέψει τὴν ἐλπίδα, ποῦ μεταδίδει ὁ ἀνέσπερος ἥλιος τῆς Ἀναστάσεως;

- Καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους Μαθητᾶς ἔχει τὴ σημασία τοῦ τὸ «ἀνατεῖλανος τοῦ ἡλίου» (στ. 2). Οἱ Μαθητὲς δὲν ἦσαν κλεισμένοι μόνο μέσα στὸ ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ. Δὲν ἦσαν κλεισμένες μόνο οἱ πόρτες τοῦ τόπου, ὅπου «ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων» (Ἰωάν. 20,19). Ἦσαν κλεισμένες καὶ οἱ καρδιές τους μὲ τὶς ἀμπάρες τοῦ φόβου. Πῶς νὰ μπαῖνε ὁ ἥλιος, ἀφοῦ εἶχαν κλεισμένες τὶς πόρτες καὶ σφραγισμένα τὰ παράθυρα;

Καὶ ὅμως, ὁ ἥλιος μπῆκε. Ἀνέτειλε ὁ ἥλιος τῆς Ἀναστάσεως. Μετὰ τὴ δύση τῆς δειλίας ἦλθε ἡ ἀνατολή τοῦ θάρρους. Μετὰ τὴ δύση τῆς ἐγκαταλείψεως ἦλθε ἡ ἀνατολή τῆς ὁμολογίας. Μετὰ τὴ δύση τῆς ἀγνοίας ἦλθε ὁ ἥλιος τοῦ φωτισμοῦ.

Σκοτεινὲς οἱ ψυχές, σκοτεινὲς οἱ συνειδήσεις, ὅσες δὲν γνωρίζουν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὴν Ἀνάστασή του. Φωτεινὲς οἱ ψυχές, ἠλιόλουστες οἱ καρδιές, ὅσες ἀκράδαντα καὶ ἀμετακίνητα στηρίζονται στὴν Ἀνάστασι.

- Ἀνέτειλε ὁ ἥλιος! Διαλύονται σκοτάδια καὶ νέφη. Ἀδελφοί, μὴ φοβᾶσθε. Μὴν ἀφήσετε τὸν ἑαυτὸ σας νὰ φθάσῃ πρὸς τὴ δύσι, στὸ τρεμοσβῆμα, στὴν ἀπελπισία. Γιὰ ὅλα τα προβλήματα ὑπάρχουν λύσεις. Γιὰ ὅλα τα ἁμαρτήματα ὑπάρχει ἄφεσις. Μὴ κλείσετε τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς σας στὸν ἥλιο τῆς Ἀναστάσεως. Τὰ ἔκλεισε ὁ Ἰούδας καὶ ἀπελπίσθηκε καὶ αὐτοκτόνησε. Ἀντίθετα, ὁ Πέτρος, καίτοι ἔπεσε στὸ ἁμάρτημα τῆς ἀρνήσεως, δὲν ἀπελπίσθηκε. Εἶχε ἀφήσει μισάνοιχτη τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς του καὶ μπῆκε ὁ ἥλιος τῆς ἐλπίδας. Ἔτσι μετανόησε καὶ σώθηκε. Ὁ ἥλιος τῆς Ἀναστάσεως διαλύει ὅλα τα νέφη. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἦλθεν ὁ τοῦ Θεοῦ μονογενής, ἀφῆκε τὰς ἀκτῖνας τῆς παρουσίας αὐτοῦ, καὶ τὸν ζόφον εὐθέως ἀπήλασεν» (Ε.Π.Ε. 21,670).

Οἱ ἐχθροὶ κρύβονται

Ἄς δοῦμε καὶ ἄλλα μηνύματα ἀπὸ τὴ χρονολογικὴ ἔνδειξη «ἀνατεῖλαντος τοῦ ἡλίου» (στ. 2).

- Ὁ φυσικὸς ἥλιος δημιουργήθηκε μετὰ τὴν τρίτη ἡμέρα. Γιατί δημιουργήθηκε; «Τοῦ διαχωρίσεις ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους» (Γέν. 1,18). Τὴν τρίτη ἡμέρα δημιουργήθηκε καὶ ἡ Ἀνάστασις. Ἀνέτειλε ὁ πνευματικὸς ἥλιος. Ἡ Ἀνάστασις θὰ εἶναι πάντοτε τὸ διαχωριστικὸ σημεῖο ἀνάμεσα στὴν ἡμέρα καὶ στὴ νύκτα, ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους τοῦ φωτὸς καὶ στοὺς ἀνθρώπους τοῦ σκότους, ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος καὶ στοὺς ἀνθρώπους τῆς ὕλης.

- Ποῦ πῆγαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἀνάστασι; Χάθηκαν. Οἱ στρατιῶτες, ποῦ φύλαγαν τὸν τάφο, «ἀπὸ τοῦ φόβου ἀπενεκρώθησαν». Τὸ προφήτευσεν ὁ ψαλμωδὸς Δαβίδ: «Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν Κοιτασθήσονται» (Ψάλμ. 103,22). Τὰ θηρία βασιλεύουν στῆς νύκτας τὸ σκοτάδι. Μόλις ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, κρύβονται, «λουφάζουν» μέσα στὶς φωληές τους.

Θηρία ἀνήμερα ὅσοι πολέμησαν μέσα στοὺς αἰῶνες τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία του. Ματαιοπόνησαν ὅμως. Ἀναγκάσθηκαν νὰ κρυφτοῦν, νὰ ἐξαφανισθοῦν, νὰ ὑποχωρήσουν

στά σπήλαια τῆς σκοτεινῆς ιδεολογίας τους; Ὁ ἥλιος τῆς Ἀναστάσεως τοὺς διεσκόρπισε. Ἐξαφανίσθηκαν «ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου» (στ. 2).

Ἄν μποροῦν μυριάδες στρατιῶτες, ἀνεβασμένοι σὲ βουνοκορφή, νὰ ποῦν στὸν ἥλιο «Ἄλτ!», νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀνατολή του, ἄλλο τόσο μποροῦν οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἄθεοι νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀνατολή τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ ἥλιος ἀκάθεκτος προελαύνει, ἀνεμπόδιστα διανύει τὴν τροχιά του, ἀνενόχλητος φθάνει στὸ μεσουράνημα. Ἔτσι καὶ ἡ Ἀνάστασις. Προελαύνει μέσα στὴν ἱστορία, ἀπτότητα ἀπὸ βρυχηθμοὺς σκοτεινῶν θηρίων, ἀπὸ πολεμικὴ ἀνισχυρῶν ἀθέων.

- Μὲ τὴν ἀνατολή τοῦ ἡλίου ἔχουμε ἄλεκτροφωνία. Ἀκούγεται τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ. Ἀνέτειλε ὁ ἥλιος τῆς Ἀναστάσεως. Φώτισε. Πτηνὰ τῆς πίστεως, πετεινὰ τῆς ἀγάπης, χριστιανοὶ Ζωντανοί, γιατί κάθεσθε; Λαλεῖτε τὸ «φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα».

Ἡ πρώτη ἄλεκτροφωνιά τῆς Ἀναστάσεως ἀκούσθηκε ἀπὸ τὸν λευκοντυμένο ἄγγελο: «Ἰησοῦν Ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτὸν» (στ. 6). Καὶ στὴ συνέχεια ἔδωσε ἐντολή στὶς Μυροφόρες νὰ διαλαλήσουν καὶ αὐτὲς τὸ μήνυμά τῆς Ἀναστάσεως: «Υπάγετε, εἶπατε τοὺς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ...» (στ. 7). Πίστις στὴν Ἀνάστασι σημαίνει κήρυγμα, ὁμολογία τῆς Ἀναστάσεως

Τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ σημαίνει: «Ξυπνᾶτε»! Χριστὸς Ἀνέστη! Ξυπνᾶτε, ψυχές! Δὲν εἴσθε γιὰ τὸν ὕπνο τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

Δὲν ξέρει τὸ δρόμο πρὸς τὴ δύση

Οἱ Μυροφόρες εἶδαν τὴν Ἀνάστασι «ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου» (στ. 2). Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ δὲν βλέπει τὸν ἥλιο;

- Αὐτός, ποῦ βρίσκεται κρυμμένος σὲ σκοτεινὸ ὑπόγειο. Ἄνθρωποι τοῦ ὑποκόσμου δὲν θέλουν ν' ἀνεβοῦν στὴν ἐπιφάνεια καὶ στὴ διαφάνεια τῆς τιμότητος δὲν μποροῦν νὰ δοῦν τὸν ἥλιο δὲν μιᾶνε γιὰ τὴν Ἀνάστασι.

- Τὸν ἥλιο ἐπίσης δὲν βλέπει ἐκεῖνος, ποῦ εἶναι νυκτόβιος. Ἡ νύκτα ἐξυπηρετεῖ τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους. Δὲν ἀγαποῦν τὸ φῶς. Δὲν μιᾶνε γιὰ τὸν ἥλιο τῆς Ἀναστάσεως. «Τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα» (Ἰωάν. 3,19). Γ' Ἄλλ' ὅσοι δὲν πιστεύουν στὴν Ἀνάστασι, ὅσοι ἐθελοτυφλοῦν καὶ δὲν θέλουν νὰ δοῦν τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου, ποῦ λέγεται ἀναστημένος Ἰησοῦς Χριστός, αὐτοὶ εἶναι δυστυχεῖς. Ἄν εἶναι δυστυχημένος μία φορὰ ὁ τυφλὸς σωματικά, ποῦ δὲν ἀπολαμβάνει τὸ φῶς τοῦ φυσικοῦ ἡλίου, χίλιες φορὲς δυστυχὴς εἶναι ὁ ἄπιστος, ποῦ δὲν θέλει νὰ δῆ τὸ γλυκύτατο φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Λέγει σχετικὰ ὁ Μέγας Βασίλειος: «Εἰ ἀκόρεστος τούτου ἢ θεᾶ, ποταπὸς τῷ κάλλει καὶ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος; Εἰ τυφλῷ Ζημίαν τοῦτον μὴ βλέπειν, ποταπὴ ζημία τὸ ἀμαρτωλῷ τοῦ ἀληθινοῦ φωτὸς στερηθῆναι;» (Ε.Π.Ε. 4,216).

Ὁ ἀναστημένος ἥλιος, ὁ Χριστός, διαφέρει ἀπὸ τὸ φυσικὸ ἥλιο καὶ κατὰ τοῦτο. «Ὁ ἥλιος πρόσκαιρα μεσουρανεῖ. Μετὰ τὸ μεσουράνημα παίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὴ δύσι: ἓνα δρόμο, ποῦ τὸν ξέρει καλά. «Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ» (Ψάλμ. 103,19). Κανεὶς δὲν μπορεῖ

νά ανακόψη τήν πορεία του πρὸς τήν ὑποχρεωτικὴ δύσι. Ἕνας μόνο ἥλιος δὲν γνωρίζει τὸ δρόμο πρὸς τὴ δύσι, ὁ ἥλιος, ποὺ λέγεται Ἀναστᾶς Ἰησοῦς. Καὶ αὐτό, διότι ποτὲ δὲν θὰ ἔλθῃ γιὰ τὸν ἥλιο αὐτὸν ἢ δύσις.

Αὐτὸ τὸν ἥλιο ὀφείλουμε νὰ προβάλλουμε στὸ σύγχρονο κόσμο σ' ἓνα κόσμο, ποὺ παραπαίει στὰ σκότη τῆς μελαγχολίας, τῆς ἀνασφάλειας καὶ τῆς θλίψεως. Αὐτὸ τὸν ἥλιο τῆς Ἀναστάσεως ἐκφαντικὰ νὰ φανερώσουμε. Μὲ θάρρος καὶ πειστικότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ χαρὰ παντοῦ νὰ διαλαλοῦμε:

Χριστὸς Ἀνέστη!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

ε' 1 – 15

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ²ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθθесδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. ³ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ⁴ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ὧς δήποτε κατείχετο νοσήματι. ⁵ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. ⁶τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; ⁷ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. ⁸λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. ⁹καὶ εὐθὺς ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ¹⁰ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἄραι τὸν κράβαττον. ¹¹ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. ¹²ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ¹³ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστὶν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. ¹⁴μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοὶ τι γένηται. ¹⁵ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ.

Ἔχουμε ἄνθρωπο!

«Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω»

(Ἰωάν. 5,7)

Μοναξιά, τὸ μεγάλο κακὸ

Ποιὸ εἶναι τὸ χειρότερο κακὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο; Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἐπιλέξουμε ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ κακά, ποῦ μαστίζουν τὸν ἄνθρωπο. Κακὸ ἢ φτώχεια. Κακὸ ἢ ἀρρώστια. Κακὸ ἢ ἀδικία. Κακὸ ἢ πεῖνα. Κακὸ ὁ σεισμός. Κακὸ ὁ πόλεμος. Κακὸ ὁ θάνατος. Κακὸ ἢ ἀμαρτία. Ὑπάρχουν Πολλοί, ποῦ θεωροῦν χειρότερο ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ κακά τὴ μοναξιά. Φαινόμενο τῆς ἐποχῆς μας ἡ μοναξιά. Γίνεται δὲ τραγικὸ φαινόμενο, ὅταν συνυπάρχη μὲ τὴν... πολυκοσμία!

Ξέρεις τί εἶναι νὰ κυκλοφορῆς ἀνάμεσά σε χιλιάδες ἀνθρώπους, νὰ σκοντάφτης στὸ δρόμο πάνω σε ἀνθρώπους, καὶ νὰ αἰσθάνεσαι μόνος; Ξέρεις τί εἶναι νὰ συνωστίζεσαι μὲ πολλοὺς συναθρώπους, καὶ ἄνθρωπο νὰ μὴν ἔχης; Ξέρεις τί εἶναι νὰ κατοικῆς σὲ πολυκατοικία γεμάτη ἀνθρώπους, καὶ νὰ Ζῆς σὰν σὲ ἀπομόνωση; Ξέρεις τί εἶναι νὰ

βρίσκεσαι σὲ πολυάριθμη κοινωνία, καὶ παρέα νὰ μὴν ἔχης; Ξέρεις τί εἶναι νὰ μὴ σὲ καταλαβαίνει κανεὶς καὶ νὰ Ζῆς ἔρημος μέσα στὴ σημερινὴ ἀπρόσωπη Κοινωνία;

Ἡ μοναξιά γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου εἶναι ὁ προθάλαμος τῆς ἀπελπισίας, τὸ προτελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ἀπογνώσεως.

Τραγικὴ μοναξιά αἰσθανόταν καὶ παράλυτός της Βηθεσδᾶ. Ἡ σχετικὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ μιλάει γιὰ «πλῆθος πολὺ» (στ. 3). Πλῆθος ἀσθενῶν, πλῆθος συγγενῶν, πλῆθος περιέργων, πλῆθος περαστικῶν. Καὶ ὅμως ἐκεῖνος ἦταν μόνος. Σὲ τρεῖς τιμωρίες εἶχε καταδικασθῆ:

- Πρῶτα – πρῶτα καταδικάσθηκε στὴ ζωὴ τῆς ἀμαρτίας. Εἶχε καταστῆ αἰχμάλωτός του Διαβόλου. Στὰ νιάτα τοῦ ἔζησε ἀμαρτωλὴ ζωὴ. Φρικτὸ μαρτύριο ἡ ἀμαρτία. Ἀνηλεῶς μαστιγώνει τὴ συνείδησι.

- Στὴ συνέχεια καταδικάσθηκε σὲ ἰσόβια δεσμά. Δέθηκε γιὰ πάντα στὸ κρεβάτι. Ἡ ἀρρώστια, ποὺ στὴν περίπτωσή του ἦταν καρπὸς τῆς ἀμαρτίας, τὸν εἶχε κυριολεκτικὰ καθηλώσει. Ἀδύνατον νὰ κινηθῆ ἐλεύθερος.

- Ἡ χειρότερη καταδίκη: Ἡ κοινωνία τὸν καταδίκασε σὲ ἀπομόνωση. Γιὰ τὸν παράλυτο δὲν ὑπῆρχε κοινωνία. Τριάντα ὀκτὼ ὀλόκληρα χρόνια τα πέρασε μόνος.

Ἡ πολυετὴς ἀπομόνωση τοῦ παραλυτικοῦ ἦταν σύμβολο τῆς ἀπομονώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεό.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, διατυπώνει τὸ παράπονο: «Ἄνθρωπον οὐκ ἔχω» (στ. 7). Οὔτε συγγενεῖς, οὔτε φίλους, οὔτε συμπατριῶτες εἶχε. Ἐρχόταν κάποτε - κάποτε ἡ στιγμή τοῦ θαύματος. Τὰ νερὰ τῆς κολυμβήθρας γίνονταν ἰαματικά, ὅταν τὰ τάραζε ὁ ἄγγελος. Κι ὅποιος πρῶτος ἔμπαινε στὰ νερὰ, θεραπευόταν. Μὰ κανένας τόσα χρόνια δὲν ὑποχώρησε νὰ τοῦ δώση προτεραιότητα. Εἶχε τὰ πρεσβεῖα τοῦ πόνου, ἀφοῦ ἦταν ὁ παλαιότερος ἀσθενὴς σ' ἐκεῖνο τὸ ὑπαίθριο νοσοκομεῖο. Πρεσβεῖα ἀγάπης δὲν εἶχε. Κανένας δὲν ἐνδιαφερόταν γι' αὐτόν. Ἀκόμα καὶ μπροστὰ στὸ θαῦμα οἱ ἄνθρωποι δείχνουν τὸν ἐγωισμό τους, σπρώχνονται. Σκέπτονται: «Ἄς γίνῃ σὲ μένα, στὸ δικό μου ἄνθρωπο τὸ θαῦμα, καὶ οἱ ἄλλοι ἄς περιμένουν!» Τὰ φτερὰ τοῦ ἀγγέλου ἄγγιζαν τὰ νερὰ τῆς κολυμβήθρας, μὰ τὰ φτερὰ τῆς ἀγάπης δὲν ἄγγιζαν τὴν καρδιά κανενός.

Μόνος παραμένει τόσα χρόνια. Περιμένει τὸ θαῦμα, ὄντας ὁ ἴδιος ἓνα θαῦμα! Φαντασθῆτε λαμπάδα ἀναμμένη. Περνάει ὁ ἓνας, τὴν φυσάει περνάει ὁ δεύτερος, τὴν φυσάει περνάει ὁ τρίτος, τὸ ἴδιος ὁ δέκατος τὸ ἴδιο, ὁ χιλιοστός τὸ ἴδιο. Καὶ ὅμως ἡ λαμπάδα δὲν σβήνει. Δὲν εἶναι αὐτὸ ἓνα θαῦμα; Στὴν ψυχὴ τοῦ παραλυτικοῦ ἦταν ἀναμμένη ἡ λαμπάδα τῆς ἐλπίδας. Ὁ χρόνος πέρασε δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ σβῆσῃ τὴν ἐλπίδα. Ἡ ἀδιαφορία τῶν ἀνθρώπων, ποὺ περνᾶνε δίπλα του καὶ τὸν προσπερνᾶνε, κι αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ σβῆσῃ τὴ λαμπάδα. Δὲν εἶναι θαῦμα ἐλπίδας καὶ παράλυτός της Βηθεσδᾶ;

Προσοχὴ νὰ μὴ σβῆσῃ ἀπ' τὴν ψυχὴ μας ἡ ἐλπίδα! «Ἡ ἐλπίς οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. 5,5). Δὲν πηγαίνει χαμένη ἡ ἐλπίδα, ὅταν στηρίζεται στὴν ἀκράδαντη πίστι. Αὐτὸ βλέπουμε στὸν παράλυτο. Ἡ μεγάλη στιγμή ἤλθε. Κάποια ἡμέρα τὰ βουρκωμένα ἀπὸ τὸν πόνο μάτια τοῦ συναντήθηκαν μὲ τὰ στοργικὰ μάτια τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ. Ἦταν ὁ πρῶτος,

πού ἔκανε στάσι μπροστά του. Ἐξεδήλωσε ἐρωτηματικά τὸ ἐνδιαφέρον του: «Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;» (στ. 6).

Καὶ ὁ παράλυτος βρίσκει εὐκαιρία νὰ ξεσπάσῃ. Λέγει τὸν πόνο, ποῦ τὸν ἔπνιγε: «Ἄνθρωπον οὐκ ἔχω» (στ. 7).

Ἄνθρωπος, Θεάνθρωπος

Δικαιολογημένα τὸ ἔλεγε ἐκεῖνος. Ὅντως δὲν εἶχε ἄνθρωπο. Ἄνθρωπος σημαίνει καρδιά. Καὶ καρδιά σημαίνει ἀγάπη. Καὶ ἀγάπη σημαίνει προσφορά. Καὶ αὐτὰ δὲν τὰ ἔβλεπε. Γύρω του ἔβλεπε ἄτομα, ἔτοιμα γιὰ κριτική, ὄχι γιὰ ἔργο. Εἶναι εὐκόλο νὰ κρίνουμε τοὺς ἄλλους, δύσκολο νὰ βοηθᾶμε τοὺς ἄλλους.

Ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ δὲν δικαιολογούμεθα νὰ παραπονούμεθα, ὅτι δὲν ἔχουμε ἄνθρωπο. Μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουμε ἄνθρωπο μὲ μικρὸ ἄ. Ἐχουμε ὅμως Ἄνθρωπο μὲ κεφαλαῖο Α. Δὲν ἔχουμε ἀπλὸ ἄνθρωποι ἔχουμε Θεάνθρωπο. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Θεάνθρωπος. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι Θεάνθρωπος, γι' αὐτὸ εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν Φιλάνθρωπος.

- Ἐχουμε Ἐκεῖνον, πού δὲν ἦταν ἄνθρωπος καὶ ἔγινε γιὰ μᾶς ἄνθρωπος. Προσέλαβε τὴν ἀνθρωπίνη φύσι, γιὰ νὰ πλησιάσῃ, νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἱερός ὑμνογράφος τὸν παρουσιάσῃ ν' ἀπευθύνεται στὸν παραλυτικό: «Διὰ σὲ ἄνθρωπος γέγονα, διὰ σὲ περιβέβλημαι, καὶ λέγεις ἄνθρωπον οὐκ ἔχω» (Δοξαστικὸ ἐσπερινοῦ Κυρ. Παραλύτου).

- Ἐχουμε Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο, πού διαθέτει καθολικὴ ἀγάπη καὶ ἀπεριόριστη δυνατότητα. Ἐκεῖ, στὴν κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδᾶ, μόνο ἓνας θεραπευόταν, «ὁ πρῶτος ἐμβᾶς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος» (στ. 4). Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι μόνο γιὰ τὸν πρῶτο, γιὰ ὅποιον προλάβῃ. Εἶναι καὶ γιὰ τὸν τελευταῖο εἶναι γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν ὑπάρχει «λίστα ἀναμονῆς» γιὰ τὸ Χριστό. «Ὅλοι σῶζονται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Σῶκει ὅλους, ἀφοῦ ὅλους του ἔχει προσλάβει. Ὅλους μᾶς σηκώνει πάνω Του.

- Ἐχουμε Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο, πού κατέβηκε ἀπὸ τὸν Οὐρανό. Δὲν ἔστειλε ἄγγελο" ὁ ἴδιος κατέβηκε. Ἐκεῖ, στὴ Βηθεσδᾶ, «ἄγγελος κατὰ καιροὺς κατέβαινε» (στ. 3). Φαίνεται παράξενο αὐτό; Μὰ ἀφοῦ κατέβηκε ὁ ἴδιος ὁ Θεός, δὲν μπορούσε νὰ κατεβάσῃ ἓναν ἄγγελο του; Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ προσφέρεται σταδιακά, κλιμακωτά. Προσφέρεται μὲ τὰ ἀγαθὰ τῆς φύσεως. Προσφέρεται μὲ τὸ στόμα ἀγίων, προφητῶν καὶ μαρτύρων. Προσφέρεται μὲ τὰ φτερά ἀγγέλων. Προσφέρεται τέλος μὲ τὴ σάρκωση τοῦ Υἱοῦ του.

- Ἐχουμε Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο, πού ἦλθε νὰ ταραξῇ τὰ λιμνάζοντα ὕδατα τοῦ κόσμου. Ἐκεῖ, στὴ Βηθεσδᾶ, ὁ ἄγγελος τάραζε τὰ νερά καὶ αὐτὰ γίνονταν ἰαματικά. Ὁ Χριστὸς ἦλθε, βρῆκε τὸ τέλμα τοῦ θανάτου καὶ ἔρριξε μέσα τὴν πέτρα τῆς Ἀναστάσεως. Μὲ τὴν Ἀνάστασή του ὁ Χριστὸς ἔκανε τὴ μεγαλύτερη ἐπανάστασι. Γκρέμισε τὸ κράτος τοῦ θανάτου. Χάρισε τὴν αἰώνιο Ζωή.

- Ἐχουμε Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο, πού κατασκεύασε κολυμβήθρα τεράστια. Εἶναι τὸ ἔλεός του. «Αὕτη ἡ θάλασσα ἢ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος» (Ψάλμ. 103,25). Θάλασσα τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Κολυμβήθρα ἐλέους ἢ Ἐκκλησία. Ὅλοι χωροῦν μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἓνα ἰατρεῖο περιστασιακό. Εἶναι ἰατρεῖο, πού λειτουργεῖ πάντοτε, μὲ ὅλες τὶς εἰδικότητες, προσφέροντας δωρεὰν θεραπεία γιὰ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα. Ὑπάρχει ἁμαρτία, παραλυσία, ποῦ δὲν θεραπεύεται ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ;

• Έχουμε Ἄνθρωπο, Θεάνθρωπο, πού ἔχει συμπάθεια σέ κάθε πονεμένο, ἀφοῦ αὐτός πρῶτος καί περισσότερο ἀπό ὅλους πόνεσε. «Οὐ γάρ ἔχομεν ἄρχιερα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας» (Ἐβρ. 4,15). Ἔχει συμπάθεια σέ κάθε πονεμένο, ἀλλὰ καί σέ κάθε ἁμαρτωλό, διότι πολὺ του στοίχισε ἡ δική μας ἁμαρτία. * Πιθανὸν οἱ πολλοὶ νὰ προσπερνοῦσαν ἀδιάφοροι τὸν παράλυτο, περιφρονώντας τὸν γιὰ τὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν του. Σὰν νάθελαν νὰ τοῦ ποῦν: «Τέτοιος πού εἶσαι, τέτοια πού ἔκανες, καλὰ νὰ τὰ πάθης!». Οἱ ἄνθρωποι δὲν συγκινοῦνται. Εἶναι ἔτοιμοι νὰ διαπομπεύσουν. Εἶναι σκληροί. Πέρασε καί ὁ Χριστός, ἀλλὰ δὲν προσπέρασε. Ὅλα τὰ ἁμαρτήματα τοῦ παραλύτου γνώρισε, ὡς καρδιογνώστης, ὅμως δὲν τοῦ τὰ θυμίζει. Ἀρκετὰ πλήρωσε τόσα χρόνια. Ἀρκετὸς ὁ πόνος ὡς φόρος τῆς ἁμαρτίας. Τώρα ἔχει ἀνάγκη συμπαθείας. Χρειάζεται στοργή. Καί βραβεῖο γιὰ τὴν πολυετῆ ὑπομονή του. Ὁ μέγας Ἰατρός τοῦ προσφέρει, χωρὶς πολλὰ συζητήσεις, τὴν θεραπεία του. Μόνο ἀργότερα, ὅταν τὸν συνάντησε, μὲ πολλὴ διακριτικότητα τοῦ λέγει: «Μηκέτι ἀμάρτανε» (στ. 14).

Τὴν ἀγάπη ὁ Χριστὸς τὴν προσέφερε δημόσια. Τὴ συμβουλή τὴν δίνει κατ' ἰδίαν. Οὔτε μπροστὰ σε ἄλλους τὸν ἐπιπλήττει γιὰ τὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν του, ἀλλ' οὔτε καί τοῦ θυμίζει συγκεκριμένα ἁμαρτήματα. Ὡ, ἡ συμπάθεια καί ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ! Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὡσπερ γὰρ ἡμεῖς βουλόμεθα τὰ ἡμέτερα συσκιάσασθαι, οὕτω καί ὁ Θεὸς πολλῶ πλεον ἢ ἡμεῖς. Διὰ τοῦτο τὴν μὲν θεραπείας ἐπὶ πάντων ἐποίησατο, τὴν δὲ παραίνεσιν ἢ τὴν συμβουλήν κατ' ἰδίαν ποιεῖται. Οὔδεποτε γὰρ ἡμῶν ἐκπομπεύει τὰ ἁμαρτήματα, πλὴν εἰ μὴ πότε ἴδοι ἀναισθήτως ἔχοντας πρὸς αὐτὰ» (Ε.Π.Ε. 26,158).

Προδρομικὴ ἀνάστασις

Ἔχουμε Ἄνθρωπο, πού διαθέτει τὴν αὐτοδυναμία τῆς Ἀναστάσεως. Χρειάσθηκε ὁ Χριστὸς κανένα βοηθό, προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνάστασιν τοῦ παραλύτου; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἕνας, ἀλλ' εἶναι καί τὸ πᾶν. Ἡ μεγαλύτερη δὲ δύναμις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ Ἀνάστασις. Δὲν ὤρισε τυχαία ἡ Ἐκκλησία νὰ διαβάζεται στὴν Ἀναστάσιμη περίοδο καί τὸ εὐαγγέλιο τοῦ παραλύτου. Πρόκειται γιὰ θαῦμα ἀναστάσιμο.

Νεκρὸς οὐσαστικὰ ἦταν ὁ παράλυτός τῆς Βηθεσδα. Νεκρὸς ἄταφος. Ἄν μπορῶ νὰ κινηθῆ ἕνας νεκρός, ἄλλο τόσο μποροῦσε νὰ κινηθῆ καί ὁ παράλυτος. Νεκρός, μὲ μάτια ἀνοικτὰ καί μὲ καρδιὰ ποῦ ἀκόμα κτυποῦσε. «Ἄταφος νεκρὸς ὑπάρχων καί Παράλυτος, ἔλεγε... Κλίνη μοὶ τύμβος ἐγένετο. Τί μοὶ τὸ κέρδος Ζωῆς;» (δοξαστικὸ καθισμάτων Δευτέρας Παραλύτου).

Ποιὸς εἶναι χειρότερος; Ἕνας νεκρὸς ἢ ἕνας παράλυτος, ποῦ ὑποφέρει ἀκίνητος καί πονάει; Ποιὸ πουλὶ βρίσκεται σὲ δυσχερέστερη θέσι; Ἐκεῖνο, ποῦ εἶναι μέσα σὲ χαλασμένο κλουβὶ καί συνέχεια πληγώνεται, ἢ τὸ ἄλλο, πού βγήκε ἀπὸ τὸ κλουβὶ καί φτερουγίζει ἐλεύθερα; Κλεισμένη μέσα στὸ κλουβὶ τοῦ σώματος ἢ ἀνθρώπινη ψυχὴ. Μὲ τὸ θάνατο ἐλευθερώνεται, φτερουγίζει σὲ οὐρανίους κόσμους, συναγωνίζεται τὰ ὕψη τῶν ἀγγέλων. Τί εἶναι, λοιπόν, χειρότερο; Νὰ εἶναι κάποιος παράλυτος καί ἡ ψυχὴ του νὰ ὑποφέρῃ καί νὰ πληγώνεται, ἢ νὰ εἶναι νεκρὸ τὸ σῶμα, ὅποτε ἡ ψυχὴ θὰ ἔχη ἐλευθερωθῆ; Ἀσφαλῶς τὸ πρῶτο.

- Αφοῦ, λοιπόν, ὁ Κύριος ἔκανε τὸ θαῦμα στὸ χειρότερο νεκρὸ, στὸν ἄταφο νεκρὸ, γιατί ἀμφιβάλλουμε, ὅτι θὰ ἀναστήσῃ καὶ τοὺς νεκρούς, ποῦ βρίσκονται στὰ μνήματα, θαῦμα εὐκολώτερο ἀπὸ τὸ πρῶτο;

Ἀκούσατε ποτὲ γυμναστῆ νὰ δίνει παράγγελμα σ' ἓνα μάρμαρο; Εἶδατε ποτὲ προπονητὴ νὰ προπονή στὸ τρέξιμο ἓνα παράλυτο; Καὶ ὅμως, κάτι τέτοιο βλέπουμε νὰ κάνῃ ὁ Χριστός. Δίνει παράγγελμα στὸ μαρμαρωμένο παράλυτο: «Ἐγειρε, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει» (στ. 8). Ὁ Μίδιος θὰ σταθῆ καὶ μπροστὰ στὰ μνήματα καὶ θὰ δώσῃ τὸ παράγγελμα: «Ἐγειρε». Ξύπνα, παιδί μου, ἀρκετὸς ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου. Ξύπνα! Ἦλθε ἡ ὥρα τῆς ἐγέρσεως, τῆς ἀναστάσεως.

- Ἀναστάσιμό το θαῦμα στὸν παράλυτο. Καὶ προδρομικό. Προτυπώνει τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Προτυπώνει τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν. Προτυπώνει τὴν ἀνάσταση καὶ ὄλων τῶν πεθαμένων τοῦ συγχρόνου κόσμου. Γέμισε σήμερα ὁ κόσμος ἀπὸ κινουμένους νεκρούς. Παντοῦ νεκροὶ ἄταφοι. Παιδιά νεκρά, ναρκωμένα ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους τοῦ θανάτου. Νέοι πεσμένοι σὲ παραλυσία. Ἄτομα μὲ πόδια ἀκίνητα γιὰ τὸ καλὸ μὲ χέρια σφιχτά, ποῦ δὲν σκορποῦν ἐλεημοσύνη. Ἄνθρωποι ἀρτηριοσκληρωτικοί. Ἐκεῖνος, λοιπόν, ποῦ ἔκανε τὸ θαῦμα τοῦ παραλύτου, δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ καὶ τὴ νεκρανάσταση στὸ σύγχρονο κόσμο;

- Θὰ γίνῃ ἡ Ἀνάστασις, ἀφοῦ προδρομικὴ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως εἶναι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, ἂν δὲν θὰ ἀναστηθοῦν καὶ οἱ νεκροί. Δὲν ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, γιὰ νὰ κάνῃ ἐπίδειξη δυνάμεως. Δὲν ἀναστήθηκε, διότι εἶχε ὁ ἴδιος ἀνάγκη ν' ἀναστηθῆ. Ἄν ἐμεῖς δὲν εἶχαμε ἀνάγκη ἀναστάσεως, πνευματικῆς καὶ σωματικῆς, δὲν θὰ ἀνασταινόταν ὁ ἴδιος, καὶ φυσικὰ δὲν θὰ σταυρωνόταν. «Ὅλα ἔγιναν γιὰ τὴ δικὴ μας Ἀνάστασι. Ψάλλει θριαμβευτικὰ ὁ ἱερὸς ὑμνογράφος: «Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται ἡ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων καὶ πρωτότοκός τῆς κτίσεως καὶ δημιουργὸς πάντων τῶν γεγονότων τὴν καταφθαρεῖσαν φύσιν τοῦ γένους ἡμῶν ἐν ἑαυτῷ ἀνεκαίνισεν. Οὐκετι, θάνατε, κυριεύεις ὁ γὰρ τῶν ὄλων Δεσπότης τὸ κράτος σου κατέλυσε» (κάθισμα γ' ἤχου).

Ἡ διπλὴ ἀνάστασις

Ἡ ἀνάστασις εἶναι ἀνακαίνισις. Καὶ ἔχουμε ὄχι μόνο τὴν ἐσατολογικὴ ἀνακαίνισις ἐκείνην, ποῦ θὰ γίνῃ στὸ σῶμα μὲ τὴν κοινὴ ἀνάστασι. Ἀλλὰ καὶ τὴν πνευματικὴ ἀνακαίνισις ἐκείνην, ποῦ γίνεται στὴν ψυχὴ μας, μὲ τὴ μετάνοια.

Διπλὴ εἶναι ἡ ἀνάστασις, ἀφοῦ διπλοὺς εἶναι καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ἡ μία ἀνάστασις εἶναι τοῦ σώματος, ἡ ἄλλη τῆς ψυχῆς. Καὶ ἔχουν κάτι τὸ κοινὸ οἱ δύο ἀναστάσεις. Ἄργοῦν, ἀλλὰ γίνονται. Πολλοὶ εἶναι βιαστικοί. Ἐπειδὴ δὲν τὴν βλέπουν ἀμέσως τὴν ἀνάστασι, ἀμφιβάλλουν.

- Ὁ γεωργὸς σπέρνει. «Ὁ σπόρος θάβεται, λειώνει. Ὁ γεωργὸς περιμένει. Περνοῦν πολλοὶ μῆνες, γιὰ νὰ ἰδῆ τὴν ἀνάστασι τοῦ σπόρου νὰ ἰδῆ τὸ χωράφι νὰ πρασινίκε, νὰ καρπίζη.

- Ἡ μητέρα ἔχει τὸ βρέφος μέσα τῆς ἐννέα ὀλόκληρους μῆνες καὶ περιμένει. Δὲν γίνεται ἀμέσως ἡ ἀνάστασις ἀπὸ τὸν τάφο τῆς κυοφορίας. Γίνεται τὴν ὥρα τῆς Ἀναστάσεως εἶναι κάθε γέννησις παιδιοῦ.

• Ο παράλυτος περίμενε τριάντα όκτώ χρόνια. Και ήλθε ή ανάστασις. Ήλθε ως καρπός τής ύπομονής τήν ώρα που έπρεπε.

Και ή ανάστασις τών νεκρών σωμάτων άργει, αλλά θα γίνη. “Ο Θεός άργει, αλλά ποτέ δέν λησμονει ειδικότερα δέν θα λησμονήση τó σημαντικότερο έργο του. Άλλωστε ή άργοπορία σε μάς μόνο φαίνεται. Διαφορετικά λειτουργει τó ρολόι τó δικό μας και διαφορετικά ή άχρονη πραγματικότητα, που λέγεται αιωνιότητα.

Άλλα και ή ανάστασις τών πνευματικώς νεκρών άργει. Θα γίνη όμως, άρκει να δείξουμε ύπομονή και να πιστεύουμε.

- Θα άναστηθοϋν τά νιάτα μας.
- Θα άναστηθοϋν τά νεκρωμένα ιδανικά μας.
- Θα άναστηθῆ ή κοινωνία μας.

Λίγο ύπομονή και τó θαϋμα θα γίνη. Λέγει σχετικά ó ιερός Χρυσόστομος: «Μή τοίνυν άποκάμωμεν πρός τήν πνευματικήν ταύτην εύπορίαν άλλ' όσον δυνατόν και νϋν έξαντλήσωμεν και ίδωμεν φιλόανθρωπον Δεσπότην, ίδωμεν καρτερικόν οΐκετην. Τριάκοντα γοϋν και όκτώ έτη άρρωστια παλαίων ανιάτω και μαστιζόμενος διηνεκώς, οϋκ έξυσεραίνεν, οϋκ άφήκε ρῆμα βλάσφημον, οϋκ κατηγόρησε τοϋ πεποικηκότος, αλλά γενναίως και μετá πολλῆς έπεικειας τήν συμφοράν έφερεν εκείνην» (Ε.Π.Ε. 26,146).

Έπιτρέπει ó Θεός κάποτε πολυετή δοκιμασία και θλίψη, πάντοτε όμως για τó καλό μας, για να καθαρισθοϋμε και να λάμψουμε. Τó χρυσάφι δέν τó βγάλει άπό τó χωνευτήρι ó χρυσοχός, αν δέν άπαλλαγῆ τελειώς άπό κάθε ξένο στοιχειό. Χωνευτήρι ή γῆ, όπου θάβεται τó σῶμα. Τότε τó σῶμα θα βγῆ, όταν θα έλθη ή ώρα, προκειμένου να λάμψη άφθαρτο. Χωνευτήρι ó πόνος και κάθε δοκιμασία. Θα βγοϋμε άπό τῆ δοκιμασία, όταν θα έχουμε καθαρισθῆ. Η εικόνα με τó χωνευτήρι άνήκει στον ιερó Χρυσόστομο: «Καθάπερ γάρ χρυσοχός εις χωνευτήριον έμβάλων χρυσίον μέχρι τοςούτου έπιτρέπει βασανίζεσθαι τó πυρί, έως αν ίδῆ γενόμενον καθαρώτερον, οϋτω δῆ και ó Θεός μέχρι τοςούτου τás τών ανθρώπων ψυχάς άφήισιν έξετάσεσθαι έν δεινοΐς» (Ε.Π.Ε. 32,150).

Ή ταφόπετρα τοϋ έγωισμοϋ

Τó υπάιθριο νοσοκομείο τής Βηθεσδα ήταν ένα άσυλο ανιάτων. Και ή κοινωνία μάς τείνει να μεταβληθῆ σε άσυλο ανιάτων.

- Ανιάτη ή οικονομία μας. Όλοι μιλάνε για άνόρθωσί της.
- Ανιάτες οί κοινωνικές πληγές. Ποιός θα τís θεραπεύση;
- Ανιάτά τα πάθη μας, που τόσα χρόνια μας βασανίζουν και μάς καθηλώνουν χαμηλά. Ποιός θα μάς άναστήση;

Ποιός; Οί άνθρωποι τής προσφοράς είναι λίγοι. Με τó σταγονόμετρο ή άγάπη τους, αλλά και περιορισμένη ή δύναμή τους. Μόνο ένας μπορει να διορθώση τήν κατάσταση σε όλα τα επίπεδα, μόνο ó Ήησοϋς Χριστός.

Μπορει ó Χριστός να κάνῆ και σήμερα τήν άνάστασι, άρκει να μη τοποθετήσουμε όδόφραγμα στο δικό του θαϋμα τῆ δικῆ μας έλευθερία. Σέβεται τήν έλευθερία τοϋ

άνθρώπου ὁ Θεάνθρωπος. Ρωτάει προηγουμένως: «Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;» (στ. 6). Καὶ ὕστερα προχωρεῖ στὴ θαυμαστὴ ἐπέμβασή του.

Ἄς παραμερίσουμε, λοιπόν, τὸ ὀδόφραγμα, ἃς μεριάσουμε τὸν ἐγκλισμὸ μας, ποὺ γίνεται τελικὰ ἢ ταφόπετρα τῆς ζωῆς μας. Ἄς ἀνοίξουμε τὴν πόρτα στὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ, ὑποτάσσοντας τὴ θέλησή μας στὸ θέλημα Ἐκείνου. Καὶ τότε ἡ ἀνάστασις θὰ γίνη. Ἀνάστασις παντοῦ, σὲ ὅλα τα πεδία τῆς προσωπικῆς, Κοινωνικῆς, ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἀνάστασις χωρὶς ὑποτροπὲς θανάτου καὶ ταφῆς. Ἀνάστασις ἀληθινή.

Κύριε, κἄνε τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεώς σου παντοῦ!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΪΤΙΔΟΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

δ' 5 – 42

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁶ ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσει ἔκτη. ⁷ ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησάσα ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πεῖν. ⁸ οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. ⁹ λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρεΐτιδος ; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεΐταις. ¹⁰ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἦτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν. ¹¹ λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹² μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ¹³ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ¹⁴ ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁵ λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. ¹⁶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. ¹⁷ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· ¹⁸ πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. ¹⁹ λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. ²⁰ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. ²¹ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ²² ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ²³ ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. ²⁴ πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. ²⁵ λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. ²⁶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. ²⁷ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ²⁸ ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· ²⁹ Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ³⁰ ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ³¹ ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ραββί, φάγε. ³² ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἢν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. ³³ ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; ³⁴ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστίν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. ³⁵ οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμόν. ἤδη. ³⁶ καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεύρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ³⁷ ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεύρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸ ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

³⁹Εκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ⁴⁰ὥς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹καὶ πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, ⁴²τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

Τὸ νερὸ τῆς Ἀναστάσεως

«Δὸς μοὶ τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν»

(Ἰωάν. 4,15)

Λειψυδρία

Πόσο πουλιέται τὸ νερό; Ἐρώτημα καυτὸ στὶς ἡμέρας μας. Καυτὸ, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει νερὸ νὰ τὸ σβήσῃ! Τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ εἶναι ὀξύτατο. Ἡ λειψυδρία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν. Ἡ λειψυδρία ὀφείλεται στὴν ἀνομβρία. Καὶ ἡ ἀνομβρία ὀφείλεται στὴν ἔλλειψι εὐλογίας. Ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ ἀνεύρεσι νεροῦ.

-Θὰ κτυπήσουμε τὰ σπλάχνα τῆς γῆς. Θὰ κάνουμε γεωτρήσεις...

Μὰ εἴμεθα σίγουροι, ὅτι θὰ βροῦμε νερό; Μήπως στερεοῦν σιγὰ-σιγὰ καὶ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς, ὅπως ἔχει στερέψει καὶ ἡ καρδιά μας ἀπὸ πίστι καὶ ἀγάπη; "Ἄν κάνουμε γεώτρηση μέσα στὴν καρδιά μας, θὰ ξεπηδήσῃ νερὸ πίστεως ἢ θὰ συναντήσῃ στρῶμα ἀδιαπέραστο ἀπιστίας καὶ πωρώσεως; Τὸ ἐρώτημα ἔχει σχέση μὲ τὸ λόγο τοῦ Κυρίου: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος» (Ἰωάν. 7,38).

-Θὰ βομβαρδίσουμε τὰ σύννεφα καὶ θὰ ἔχουμε τεχνητὴ βροχή!

Μακάρι, ἀλλὰ καὶ δύσκολο καὶ ἀβέβαιο σὲ ἀποτελέσματά το ἐγχείρημα.. Γιατί δὲν κάνουμε κάτι πιὸ ἀπλό, ἀλλ' ἀπείρως ἀποτελεσματικότερο; Νὰ βομβαρδίσουμε ὄχι τὰ σύννεφα, ἀλλὰ τὸν Οὐρανὸ μὲ τὸν πύραυλο τῆς προσευχῆς. Καὶ τότε θὰ δοῦμε, πῶς ἔρχεται, πῶς κατέρχεται ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Δὲν τὸ Πιστεύετε; Ἀλλὰ μᾶς τὸ ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος: «Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται» (Ματθ. 7,7).

Ἄντὶ νὰ χτυπᾶμε τὸ βράχο ἢ τὰ σύννεφα, ἄς κτυπήσουμε τὴν πόρτα τοῦ Θεοῦ, ποὺ στέλνει τὴν εὐλογία. Καὶ τότε θ' ἀνοίξουν οἱ καταρράκτες τοῦ Οὐρανοῦ ὄχι γιὰ νὰ καταστρέψουν, ἀλλὰ γιὰ νὰ ποτίσουν τὸν κόσμον. Δὲν ξέρετε, ὅτι τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας τοῦ Θεοῦ τὸ κρατοῦν οἱ ἅγιοι; "Ὅποτε θέλουν, ἀνοίγουν, καὶ ὅποτε θέλουν, κλείνουν τὴν πόρτα τοῦ Θεοῦ. Τὸ κλειδὶ εἶναι ἡ προσευχὴ τῶν ἁγίων. Διέθετε αὐτὸ τὸ κλειδὶ ὁ προφήτης Ἡλίας. Τριάμισυ χρόνια ἔμειναν κλειστοὶ οἱ οὐρανοί. Δὲν ἔβρεξε. Καὶ προσευχήθηκε ὁ Ἡλίας καὶ ἄνοιξαν. «Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς» (Ἰακ. 5,18).

Τὸ πρόβλημα λοιπόν, τοῦ νεροῦ δὲν εἶναι πρόβλημα κυρίως τῆς ΕΥΔΑΠ. Εἶναι κυρίως πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας, τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας. Στερεύουν οἱ πηγές, γιατί στερεύουν οἱ καρδιές. "Ὅσα προβλήματα δὲν τὰ λύνει ἡ καρδιά μὲ τὴν πίστι, δὲν τὰ λύνει ἡ τσέπη μὲ τὸ πορτοφόλι της. "Ἄν δὲν ἔλθῃ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, θὰ ἔλθῃ καιρός, πού μία σταγόνα νεροῦ θὰ ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ἓνα γραμμάριο χρυσάφι.

Οἱ ἄνθρωποι θὰ διψάσουμε, διότι δὲν διψάσαμε τὸ Χριστό, πού ἦλθε ὡς διψασμένος ὁδοιπόρος.

Διάλογος Θεογνωσίας

Διψασμένο βλέπουμε τὸ Χριστὸ στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Σαμαρείτιδος. Διψασμένο Τὸν εἶδαμε καὶ τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Ζήτησε πάνω ἀπὸ τὸ Σταυρὸ λίγο νερὸ καὶ ἀπόκρισι δὲν πῆρε. «Διψῶ» (Ἰωάν. 19,28). Ζήτησε νερὸ στὸ πηγάδι Συχάρ ἀπὸ μία γυναῖκα, κι ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε. Δὲν θέλει τίποτε ἄλλο ὁ Χριστός. Θέλει ἀπλῶς ν' ἀπαντήσουμε, ν' ἀνταποκριθοῦμε στὴ δίψα Του. Διψάει ὁ Χριστὸς τὸ δικό μας ξεδίψασμα. Διψάει τὴ δική μας σωτηρία. Καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ τὴν προσφέρει. Πῶς;

Μὲ τὸ διάλογο. Κάνει ὁ Χριστὸς διάλογο στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Διάλογο μὲ μία ψυχή, μ' ἓναν ἄνθρωπο. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πάντοτε ἦταν ὁ Λόγος. Ἔγινε κάποτε καὶ διάλογος. Ἦταν μόνο Λόγος, Θεὸς Λόγος, ἄσαρκος Λόγος. Καὶ ἔγινε σαρκωμένος Λόγος. Ἡ σάρκωσις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ πρῶτος ἀπὸ κοντὰ διάλογος τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν ἄνθρωπο, μετὰ τὴ διακοπὴ τοῦ διαλόγου μέσα στὸν παράδεισο τῆς Ἐδέμ.

Στὸ διάλογο γίνεται κοινωνία, συνάντησις, ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων. Στὴ σάρκωσις τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε τὴν ἱστορικὴ συνάντησι τῶν δύο κόσμων. Ὁ Θεὸς συναντᾶται μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ἔχουμε τὴν πιὸ δυνατὴ κοινωνία καὶ ἐπικοινωνία. Ἔχουμε ὄχι ἀπλῶς ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, ἀλλ' ἀνταλλαγὴ ὄψεων! Παίρνει Ἐκεῖνος τὴ μορφή τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ πάρῃ ὁ ἄνθρωπος τὴ μορφή τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἂν ἀκόμα ἓνας μόνο ἄνθρωπος ἦταν στὸν κόσμος, καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἓνα ὁ Θεὸς θὰ ἔκανε τὸ μεγάλο ἄλμα, πού ὀνομάζεται σάρκωσις. Ἀπόδειξις ὁ διάλογος στὸ πηγάδι Συχάρ.

- Ὁ Χριστὸς κάνει διάλογο μ' ἓναν ἄνθρωπο. Τί εἶναι ἓνας ἄνθρωπος μπροστὰ στὸ σύμπαν; "Ὅ,τι εἶναι ὁ Θεὸς γιὰ τὸ σύμπαν. "Ὅχι διότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι θεός, ἀλλὰ διότι γιὰ τὸν ἄνθρωπο σαρκώθηκε ὁ Θεός.

- Ὁ Χριστὸς κάνει διάλογο μὲ μία γυναῖκα. Ὁ κόσμος ὑποτιμᾷ τὴ γυναῖκα. Τὴν θέλει ἀντλημα γιὰ ν' ἀντλή ἡδονὴ καὶ νὰ ξεδιψᾷ τὴν ἀμαρτωλὴ του σάρκα. Ὁ Χριστὸς τὴν χρησιμοποιεῖ ὡς ἀντλημα γιὰ ν' ἀνασύρῃ ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Οὐρανοῦ τὸ νερὸ τῆς ἀλήθειας. Ὅταν εἶπε στὴ Σαμαρείτιδα, ὅτι Ἐκεῖνος θὰ τῆς ἔδινε νερό, ἡ Σαμαρείτιδα τοῦ ἀπάντησε: «Οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ» (στ. 11). Τὸ δεύτερο σκέλος τῆς φράσεως εἶναι σωστό, τὸ πρῶτο λάθος. Ὁ Χριστὸς καὶ φρέαρ βαθύ εἶναι καὶ ἀντλημα ἔχει. Βάθος μεγάλο, ἀπροσμέτρητο, εἶναι ὁ Χριστὸς ὡς Θεός. Μπορεῖς νὰ μετρήσης τὸ βάθος τοῦ οὐρανοῦ; Τὰ μέτρα καὶ τοῦ βαθυτέρου πηγαδιοῦ τὰ ὑπολογίσεις. Τὸ βάθος τοῦ Οὐρανοῦ ὄχι. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναφωνεῖ: «Ὁ βάθος πλοῦτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξερεύνητά τα κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ» (Ρωμ. 11,33).

Θέλησαν φιλόσοφοι νὰ ἐρευνήσουν τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ ἄντλημά τους, μὲ τὸ κουβαδάκι τῆς διανοίας τους. Εἶναι δυνατό μὲ σχοινὶ δύο μέτρων ν' ἀντλήσης νερὸ ἀπὸ πηγάδι χιλίων μέτρων; Πῶς, λοιπόν, μὲ τὰ μέτρα τοῦ πεπερασμένου μυαλοῦ ν' ἀντλήσης τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ἀπείρου Θεοῦ; Ἄδύνατον.

Καὶ ὅμως, τὸ ἀδύνατον ἔγινε δυνατό. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι μόνο το βαθὺ φρέαρ τῆς Θεότητος. Μὲ τὴ σάρκωσί του, μὲ τὴ σαρκωμένη ἀγάπη τοῦ μᾶς δίνει καὶ τὸ ἄντλημα. Μᾶς δίνει τὸν τρόπο ν' ἀντλοῦμε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι Του. Καὶ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, στὸν ὁποῖον προσέφερε Ὁ Χριστὸς τὸ νερὸ τῆς θείας ἀποκαλύψεως, ἦταν μία γυναῖκα, ἡ Σαμαρείτιδα.

Μὲ γυναῖκα ἔγινε ἀπύθμενό το πηγάδι τοῦ Θεοῦ καὶ φθάσαμε στὴν ἄγνωσιά του Θεοῦ. Μὲ τὴν ἁμαρτωλὴ περιέργεια τῆς Εὐας βυθισθήκαμε στὸ σκοτάδι τῆς ἀγνωσίας. Μὲ γυναῖκα θέλησε ὁ Χριστὸς νὰ ὀδηγηθοῦμε στὸ φῶς τῆς θεογνωσίας. Ἡ ἀγία περιέργεια τῆς Σαμαρείτιδος ἔκανε τὸ Χριστὸ ν' ἀποκαλύψει τὸ βάθος τοῦ Θεοῦ: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (στ. 24).

Ἀστείρευτη πηγή

Ἄς σταθοῦμε στὸ νερὸ, ποῦ ἄντλησε ἡ Σαμαρείτιδα ἀπὸ τὸ πηγάδι, ποῦ ὀνομάζεται Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός. «Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Πηγή τῆς Ζωῆς, ὅπως ψάλλουμε στὸ ἀπολυτίκιό τῆς ἐορτῆς: «Πάσι Σωτὴρ ἐβόησας: “Ὁ διψῶν ἐρχέσθω πρὸς μὲ καὶ πινέτω, ἡ Πηγή τῆς ζωῆς, Χριστὲ ὁ Θεός, δόξα σοί».

Ὅταν ὁ Χριστὸς ὑποσχέθηκε, ὅτι θὰ τῆς ἔδινε τὸ νερὸ, ποῦ θὰ ξεδιψοῦσε μιὰ γιὰ πάντα, ἐκείνη τὸν ρώτησε: «Πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ Ζῶν;» (στ. 11). Ἀπὸ ποῦ ἔχεις τὸ νερὸ τῆς Ζωῆς; Ἀπὸ ποῦ ἄλλοῦ; Ἀπὸ τὴν ἀνεξάντλητη δεξαμενὴ, ποῦ λέγεται Θεότητα. Θεὸς ὁ Χριστός! Γι' αὐτὸ ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἄφθονος, ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἀστείρευτος, ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἀκένωτος, ἀλλ' εἶναι ἀνεξάντλητος πηγή ὁ Χριστός. «Ὅλοι κάποτε ἐξαντλοῦνται καὶ χρειάζεται νὰ συνδεθοῦν μὲ νέα πηγή. “Ἐνας δὲν ἐξαντλεῖται Ποτέ: ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐκ ἀναλίσκεται ἡ χάρις. Οὐ δαπανᾶται ἡ δωρεά. Οὐ ρυπούται τὰ νάματα. Καινὸς καθάρσεως τρόπος. Οὐ γὰρ ἔστι σωματικός. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν σωμάτων ὄλων πλείονας ἀποπλύνῃ τὰ νάματα, πλείονα τὴν κηλίδα δέχεται. Ἐνταῦθα δὲ ὅσα πλύνει πλείονας, τοσοῦτω καθαρώτερα γίνεται» (Ε.Π.Ε. 36,164).

Εἶδατε ποτὲ νερὸ νὰ πλένη ροῦχα βρώμικα, νὰ τὰ καθάριση, καὶ νὰ παραμένῃ καθαρὸ, ὀλοκάθαρο; Εἶδατε ποτὲ νερὸ νὰ ποτίπῃ ἀμέτρητες ἐκτάσεις καὶ νὰ μὴ λιγοστεύῃ; Αὐτὸ βλέπουμε στὸ Χριστό.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀστείρευτος Πηγή. Φάνηκε μὲ τὴν Ἄνάστασή του. Δὲν εἶναι τυχαῖο, ὅτι σὲ Πασχαλινὴ περίοδο διαβάζεται ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Σαμαρείτιδος. Πρόκειται γιὰ Ἄναστάσιμο Εὐαγγέλιο. Μιλᾷ γιὰ τὸ ἀθάνατο νερὸ, ποῦ ἀναβλύζει μέσα ἀπὸ τὸν κενὸ τάφο τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ. Γιὰ τὸν μυθικὸ ἥρωα Ἀχιλλέα λέγεται, ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Θέτις τὸν ἔπλυνε, σὰν ἦταν βρέφος στὰ ἀθάνατα νερὰ τῆς Στυγός. Ἔτσι ἦταν ἄτρωτος κι ἀθάνατος. Μὰ ἡ πτέρνα, ἀπ' ὅπου τὸν κρατοῦσε ἡ μητέρα του, δὲν βράχηκε κι ἔμεινε τρωτὴ. Ἐκεῖ τὸν κτύπησε ὁ Πάρις καὶ τὸν θανάτωσε...

Τί θυμίζει ὁ μῦθος αὐτός; Τὸ λόγο τοῦ Πρωτευαγγελίου. Θὰ ἔλθῃ ὁ Ἄθάνατος, «μέσα ἀπ' τὰ βάθη τῶν γενιῶν καὶ τῶν καιρῶν». Δὲν θάναί μιν μυθικὸς ἥρωας. Θάναί μιν πραγματικὸ

πρόσωπο. Δέν θάνατι ήμίθεος θάνατι ό άληθινός Θεός. Θάνατι «τό σπέρμα τής γυναικός», ό Υιός τής Παρθένου. Βαπτισμένος όλόκληρος στο όντως 'Αθάνατο νερό, στην ούσία τής Θεότητας. «Φύσει Θεός ύπάρχων και φύσει γενόμενος άνθρωπος» (θεοτοκίον έσπερινοϋ Σαββάτου πλ. β'). Ως άνθρωπος ό Χριστός είχε την «άχιλλειος πτέρναν», όχι τής άμαρτίας, άφοϋ είναι ό 'Αναμάρτητος, αλλά τοϋ θανάτου, διότι θέλησε ή ανθρώπινη φύσις του να είναι παθητή και θνητή. Έτσι κτυπήθηκε από τό βέλος τοϋ θανάτου. Και απέθανε και έτάφη, αλλά για ν' άναστηθί και να γίνη ό τάφος Του «ή πηγή τής ήμῶν άναστάσεως».

Διϋλιστήριο

Τί συμβαίνει με τό νερό; “Όταν πέφτει από τὰ σύννεφα στη γή, δέν είναι πάντοτε κατάλληλο για πόσι. Περνάει από τὰ διϋλιστηρια της γής, καθαρίζεται και άναβλύζει από τό βράχο καθαρό, κρυστάλλινο. Κάτι τέτοιο συνέβη με τό θάνατο και την άνάσταση τοϋ 'Ιησοϋ. Έπεσε στον τάφο τό θνητό σῶμα τοϋ 'Ιησοϋ εκείνο, που τραυματίσθηκε για τις άμαρτίες μας, όπως λέγει ό ποφήτης 'Ησαΐας. Μά τό θνητό αυτό σῶμα πέρασε από τό διϋλιστήριο τής Άναστάσεως και έξήλθε 'Αθάνατο νερό. “Ο Χριστός είναι 'Αθάνατος. “Όχι ως Θεός, άφοϋ περι αυτόϋ δέν ύπάρχει πρόβλημα ό Θεός δέν πεθαίνει. Είναι πλέον 'Αθάνατος και ως άνθρωπος, ως Θεάνθρωπος. «Χριστός έγερθεις εκ νεκρῶν ούκέτι άποθνήσκει, θάνατος αυτόϋ ούκέτι κυριεύει» (Ρωμ. 6,9).

Και όχι μόνο Αυτό. “Όσοι πίνουν από τό άθάνατο νερό, ποϋ άνέβλυσε από τό κενό μνημείο, δέν πεθαίνουν ποτέ. “Όσοι πιστεύουν στην Άνάστασι, Ζοϋν αιώνια. Τό βεβαιώνει ό Κύριος: «Ός δ' άν πίη εκ τοϋ ὕδατος, οϋ έγω δώσω αϋτῶ, οϋ μη διψήση εις τον αιῶνα, αλλά τό ὕδωρο δώσω αϋτῶ, γενήσεται εν αϋτῶ πηγή ὕδατος άλλομένου εις ζωήν αιώνιον» (στ. 14).

Όταν γίνεται ή έκταφή κάποιου νεκροϋ, τὰ όστᾶ πλένονται με νερό, καθαρίζονται, για να τοποθετηθοϋν στο όστεοφυλάκιο. Είναι πολϋ συμβολικό. Τό σῶμα τοϋ πιστοϋ άνθρώπου πλένεται με τό νερό τής Άναστάσεως. Γι' αυτό κάποια ήμέρα, όχι άπλῶς καθαρισμένο από τή λάσπη, αλλά άναστημένο, χρυσαφένιο, άφθαρτοποιημένο, θεωμένο, θα τοποθετηθί όχι στο όστεοφυλάκιο, αλλά στη βασιλεία τῶν Οϋρανῶν, για να Ζή ένωμένο με τήν ψυχή αιώνια.

Τό νερό τής ζωής μᾶς πέφτει στον τάφο. Χάνεται. Έτσι χάνεται και τό νερό, ποϋ κυλάει. 'Αλλ' άν προχωρήσουμε πιό κάτω, θα τό δοϋμε να επανεμφανίζεται, ν' άναπηδᾶ καθαρώτερο. Έτσι και τό νερό τής Ζωής. Φαίνεται να στερεύη με τό θάνατο. *Αλλά δέν χάνεται. Άπλῶς περνάει από τὰ διϋλιστήρια της γής με τήν έλπίδα τής Άναστάσεως. Πέφτει με δύο μικρόβια, με τό μικρόβιο τής άμαρτίας και με τό μικρόβιο τοϋ θανάτου. Και όταν άναπηδήση, όταν επανεμφανισθί, θα είναι καθαρό, άπαλλανμόνο και από τὰ δύο μικρόβια. Γι' αυτό λέγει ό Χριστός: Τό νερό, ποϋ έγω θα σας δώσω, «γενήσεται πηγή ὕδατος άλλομένου εις ζωήν αιώνιον» (στ. 14). Θ' άναβλύση νερό άθανάτου Ζωής από τούς τάφους.

Πῶς θα γίνη αυτό; Τήν άπάντηση δίνει ό ιερός Χρυσόστομος. Ποιός έπλασε τό σῶμα τοϋ άνθρώπου; “Ο Θεός. Πῶς; Με λόγο και με χῶμα. Αϋτός, ποϋ έπλασε από τό μηδέν τό άνθρώπινο σῶμα, δέν μπορεί να τό άναπλάση και από θνητό να τό μεταβάλη σε άθάνατο; Μπορεϊ. Πῶς; Μέσα στο χῶμα, μέσα στον τάφο, αλλά με τή δύναμη τής Άναστάσεως. Ποϋ βρίσκεται τό χρυσάφι: Θαμμένο στη γή, άνακατεμένο με ξένες ούσιες. Τό παίρνει ό

ἔμπειρος χρυσοχόος καὶ τὸ περνᾷ ἀπὸ χωνευτῆρι καὶ βγαίνει ὁ καθαρὸς, ἀμιγῆς χρυσός. Θαμμένο στὴ γῆ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ἀνακατεμένο μὲ τὴ φθορά. Μυρίζει θάνατο. Θὰ περάσῃ ὅμως ἀπὸ τὸ χωνευτῆρι τῆς Ἀναστάσεως καὶ θὰ βγῆ εὐωδιαστὴ ζωὴ. «Τὴν γοῦν χρυσίτιν γῆν λαμβάνουσιν οἱ περὶ ταῦτα ἔμπειροι, καὶ τὰ χωνευτηρίω παραδιδόντες χρυσοῦ ἐργάζονται, καὶ ἄμμον καὶ ἐτέραν ὕλην ἀναμιγνύντες, ὕελον καθαρὸν ἐποίησαν. Εἶτα, ὅπερ ἦ τοῦ πυρός δύναμις, τοῦτο ἦ τοῦ Θεοῦ οὐ δυνήσεται χάρις, εἶπε μοί; Καὶ τίς ἂν ταῦτα εἶποι τῶν ὀπωσοῦν νοῦν ἐχόντων; Πῶς σέ παρὰ τὴν ἀρχὴν ἐποίησεν, ἐνόησον, καὶ μηκέτι ἀμφίβαλλε περὶ τῆς Ἀναστάσεως. Οὐχὶ γῆν ἔλαβε καὶ ἔπλασε; καίτοι τὸ δυσκολώτερον. Φθαρτὸν γενόμενον ἀθάνατον οὐ δύναται ἐργάσασθαι;» (Ε.Π.Ε. 36,130-132).

Τρεῖς κῆποι ποτίζονται

Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ νερὸ τῆς Ἀναστάσεως. Τρεῖς κήπους πότισε αὐτὸ το νερὸ, ὅπως βλέπουμε στὴν Ευαγγελικὴ περικοπὴ.

- Ὁ ἓνας εἶναι ὁ κήπος τῆς καρδιάς τῆς Σαμαρείτιδος. Φλεγόταν ἀπὸ τὴ φωτιά τῆς αμαρτίας. «οδυνώμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ», λέγει ὁ κολασμένος πλούσιος (Λουκ. 16,24). Ἡ αμαρτία εἶναι κόλασις πρὶν ἀπὸ τὴν κόλασι. Φλέγεται κανεὶς. Πόσες φωτιές εἶχε ἀνάψει ἡ γυναίκα ἐκείνη μὲ τὰ αμαρτωλά τῆς σκιρτήματα! Ἡ φωτιά τῆς αμαρτίας ἐκαίγε καὶ τὴ δικὴ τῆς καρδιάς. Διψοῦσε γιὰ συγχώρησι, γιὰ ἀφεσι. Ὁ Χριστὸς ἀκριβῶς αὐτὸ εἶναι, τὸ νερὸ τῆς Ἀφέσεως, τὸ νερὸ, πού ξεπλένει ὅλες τὶς αμαρτίες. Ἡ δροσοβόλος χάρις Του δροσιζοῦ τα σωθικά τῆς. Μὲ αγωνία Του λέγει: «Δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ» (στ. 15).

Διψάμε. Ρουφάμε τὴν αμαρτία, γιὰ νὰ ξεδιψάσουμε. Ἀλλ' ἡ δίψα φουντώνει. Μόνον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μπορεῖ νὰ μὰς ξεδιψάσῃ, νὰ μὰς χαρίσῃ τὸ νερὸ τῆς ἀφέσεως. Κύριε, σε παρακαλῶ, δός μου καὶ τὴν πηγὴ τῶν δικῶν μου δακρύων καὶ τὴν πηγὴ τῆς δικῆς σου χάριτος!

- Διψοῦσε καὶ τὸ μυαλὸ τῆς Σαμαρείτιδος. Πρόκειται γιὰ τὴ δίψα τῆς ἀλήθειας. Τί εἶναι ὁ Θεός; Πῶς λατρεύεται ὁ Θεός; Ποιὸς διψασμένος, πού ξεράθηκαν τὰ χεῖλη του, σάν βρῆ καθαρὸ νερὸ, δὲν θ' ἀπλώσῃ τὸ χέρι του νὰ ρουφήξῃ; Ἡ διψασμένη Σαμαρείτιδα αὐτὸ ἔκανε. Βρῆκε νερὸ, πηγὴ οὐράνιο. «Θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ» (στ. 19). Τώρα πού Σε βρήκα, πές μου... Πές μου... Τί λαχτάρα! Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ικανοποιεῖ τὴ λαχτάρα. Προσφέρει τὸ νερὸ τῆς θείας ἀποκαλύψεως: «Πνεῦμα ὁ Θεός καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (στ. 24). Πούναι ἡ δικὴ μὰς μεταφυσικὴ λαχτάρα; Κοντὰ μὰς εἶναι ἡ Πηγὴ, ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, τὸ Ευαγγέλιό Του, ἡ Ἐκκλησία Του. Τὰ χεῖλη μὰς ξεράθηκαν πλέον ἀπὸ τὸν καύσωνα τῆς αμαρτίας, ἀπὸ τὶς ψεύτικες θεωρίες τοῦ κόσμου. Καιρὸς νὰ τρέξουμε, νὰ ρουφήξουμε τ' ἀθάνατο νερὸ τοῦ Ευαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, πού ἀφθονο καὶ ἀναλλοίωτο τρέχει στὸν ἀγρὸ τῆς Ἐκκλησίας.

- Διψοῦσε καὶ γιὰ Ζωὴ ἢ Σαμαρείτιδα. Ὅλοι διψάμε γιὰ Ζωὴ. Δὲν θέλουμε νὰ πεθάνουμε. Καὶ δὲν θὰ πεθάνουμε, ἀρκεῖ νὰ πιστεύουμε στὸ Χριστὸ καὶ νὰ τὸν ἀκολουθοῦμε. Τὸ ποτάμι τρέχει γρήγορα. Κυλάει. Κάνει ν' ἀνθίξῃ ἢ περιοχὴ. Ἀλλὰ δὲν σταματᾷ, μέχρι νὰ καταλήξῃ στὴ θάλασσα, στὸν ἀπέραντο ὠκεανό. Τὸ ποτάμι τῆς Ζωῆς κυλάει, ὄχι γιὰ νὰ χαθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ καταλήξῃ στὴ θάλασσα τῆς αἰωνιότητος.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

θ' 1 – 38

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς· ²καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ραββί, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; ³ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ⁵ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ⁶ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων. ⁸Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένος καὶ προσαιτῶν; ⁹ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. ¹⁰ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνέωχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ¹¹ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέ μοι· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. ¹²εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· Οὐκ οἶδα. ¹³Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. ¹⁴ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. ¹⁵πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ¹⁶ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐστὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. ¹⁷λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. ¹⁸οὐκ ἐπίστευον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος ¹⁹καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; ²⁰ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· ²¹πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ²²ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἦδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. ²³διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. ²⁴ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλὸς ἐστίν. ²⁵ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὦν ἄρτι βλέπω. ²⁶εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ²⁷ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἦδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ²⁸ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. ²⁹ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. ³⁰ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστίν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. ³¹οἶδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῆ, τούτου ἀκούει. ³²ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς

τυφλοῦ γεγεννημένου· ³³εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ³⁴ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. ³⁵Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; ³⁶ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; ³⁷εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ³⁸ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Σκάνδαλο τὸ θαῦμα!

«Εἰς κρίμα ἐγὼ ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπω σὶ καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται»

(Ιωάν. 9,39)

Ὁ ἕνας τυφλὸς καὶ οἱ πολλοὶ τυφλοὶ

Γιατί γιὰ ἕναν το θαῦμα καὶ ὄχι καὶ γιὰ τοὺς πολλούς; Πολλοὶ οἱ τυφλοὶ στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή, ἕνας ὅμως μόνο βρῆκε τὸ φῶς του. Ἕνα τυφλὸ συνήθως διακρίνουμε, ἐκεῖνον, τὸν «ἐκ γενετῆς». Οἱ ἄλλοι τυφλοὶ; Δὲν τοὺς βλέπουμε ἐμεῖς τοὺς βλέπει μόνο ὁ Χριστός. Καὶ σηματοδότησε, μετὰ τὴν περιπέτεια τοῦ πρώην τυφλοῦ, τοὺς πολλούς παραμένοντας τυφλούς.

Ὁ ἕνας ἦταν τυφλὸς ὡς πρὸς τὰ μάτια τοῦ σώματος. Οἱ ἄλλοι, οἱ πολλοί, ἦσαν τυφλοὶ ὡς πρὸς τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Ὁ ἕνας δὲν ἔβλεπε τὸ φυσικὸ ἥλιο. Οἱ πολλοὶ δὲν ἔβλεπαν τὸν πνευματικὸ, τὸ νοητὸ ἥλιο τὸν Ἰησοῦ Χριστό, πού εἶναι ὁ Δημιουργὸς τοῦ ἡλίου.

Τί θὰ λέγατε γιὰ κάποιον, πού ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἥλιος εἶναι... μαῦρος; Ἀσφαλῶς, ὅτι εἶναι τυφλός. Ἔτσι τυφλοὶ ἦσαν οἱ Ἰουδαῖοι. Μπροστά τους ὁ ἥλιος τῆς ἀγάπης, ὁ Ἰησοῦς κι ἐκεῖνοι τὸν ἔβλεπαν σὰν σκοτάδι τὸν ὠνόμασαν «ἁμαρτωλὸν» (στ. 24). Μπροστά τους ὁ ἥλιος τῆς Θεότητος κι ἐκεῖνοι τὸν ὠνόμασαν «διάβολον» (Ματθ. 11,18). Ἡ διαστροφή τους πῶς ἀλλιῶς νὰ παρουσιασθῆ, παρὰ ὡς τύφλα; Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τὴν ἀρχὴ μὲν τῆς περικοπῆς ἀσχολεῖται μ' ἕναν τυφλό, στό τέλος ὅμως τῆς περικοπῆς ἀσχολεῖται με τους πολλούς τυφλούς. Καὶ λέγει: «Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τούτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται» (στ. 39).

Γιατί δὲν θεράπευσε αὐτούς, τους πολλούς τυφλούς, ὁ Χριστός; Δηλαδή, γιατί δὲν οδηγήθηκαν στὴν πίστι οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφοῦ εἶδαν ἕνα τόσο καταπληκτικὸ θαῦμα; Παλαιὸ το πρόβλημα, καὶ σημερινό:

-Οἱ ἄνθρωποι χρειάζονται θαύματα γιὰ νὰ πιστέψουν; Υπάρχει ἔλλειψις θαυμάτων, γι' αὐτὸ δὲν πιστεύουν; Ἄν δούν θαύματα, θὰ πιστεύσουν;

Ναι, λένε πολλοί, ἂν δούμε θαῦμα, θὰ πιστέψουμε. «Ἄν δούμε θαῦμα»! ἔχουν δίκαιο. Δὲν βλέπουν ἕνα θαῦμα βλέπουν πολλὰ θαύματα, ἀπειρα θαύματα. Κορέσθηκαν ἀπὸ θαύματα τὰ συνήθισαν, δὲν εντυπωσιάζονται. «Ὅπως ἡ δύσης εἶναι ὁ τάφος τοῦ ἡλίου, ἔτσι ἡ συνήθεια εἶναι ὁ τάφος τοῦ θαυμασμοῦ. Μπορεῖς νὰ μετρήσης τὰ κύματα τῆς θάλασσας; Ἀλλεπάλληλα, ἀμέτρητα, τὸ ἕνα ὑστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ποιὸς δὲν τὰ βλέπει τὰ κύματα; Εκείνος, πού εἶναι ξένος πρὸς τὴ θάλασσα. Ξένος πρὸς τὴ Ζωὴ ὅποιος δὲν βλέπει τὰ ἀλλεπάλληλα θαύματα, πού συμβαίνουν στὸν κόσμον. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός

Χρυσόστομος: «Καθάπερ της θαλάττης τα κύματα, κὰν μυριάκις βιασώμεθα, οὐκ ἂν ποτε δυνηθῆμεν ἐξαριθμῆσθαι, οὕτως οὐδε τὸ ποικίλον εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ, ὧν περὶ τὴν ἡμετέραν φύσιν ἐπεδείξατο» (Ε.Π.Ε. 3,140).

Θαύματα πολλά

Ναί, λένε ἀκόμη οἱ ὀλιγόπιστοι, ἂν τέτοιο θαῦμα δοῦμε, σαν αὐτὸ μέ τὸν ἐκ γενετῆς τυφλό, θὰ πιστεύσουμε.

Τί εἶναι τὸ θαῦμα αὐτό; Φωτοδοτικό! Τυφλὸς ὧν, εἶδε τὸ φῶς του.

• Τόσοι τυφλοὶ καὶ σήμερα βρίσκουν τὸ φῶς τους. Με τὸ θαῦμα τῆς ἐπιστήμης. Κάθε τόσο ἀκούμε γιὰ κάποια μετα στὴν ἀρχὴ μὲν τῆς περικοπῆς ἀσχολεῖται μ' ἓναν τυφλό, στὸ τέλος ὅμως τῆς περικοπῆς ἀσχολεῖται μὲ τοὺς πολλοὺς τυφλοὺς. Καὶ λέγει: «Εἷς κρῖμα ἐγὼ εἶς τὸν κόσμον τοῦτον ἤλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται» (στ. 39).

Γιατί δὲν θεράπευσε αὐτούς, τοὺς πολλοὺς τυφλοὺς, ὁ Χριστός; Δηλαδή, γιατί δὲν ὀδηγήθηκαν στὴν πίστι οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφοῦ εἶδαν ἓνα τόσο καταπληκτικὸ θαῦμα; Παλαιὸ τὸ πρόβλημα, καὶ σημερινό:

-Οἱ ἄνθρωποι χρειάζονται θαύματα γιὰ νὰ πιστέψουν; Ὑπάρχει ἔλλειψις θαυμάτων, γι' αὐτὸ δὲν πιστεύουν; Ἄν δοῦν θαύματα, θὰ πιστεύσουν;

Ναί, λένε πολλοί, ἂν δοῦμε θαῦμα, θὰ πιστέψουμε. «Ἄν δοῦμε θαῦμα!» Ἔχουν δίκαιο. Δὲν βλέπουν ἓνα θαῦμα βλέπουν πολλὰ θαύματα, ἅπειρα θαύματα. Κορέσθηκαν ἀπὸ θαύματα τὰ συνήθισαν, δὲν ἐντυπωσιάζονται. «Ὅπως ἡ δύσης εἶναι ὁ τάφος τοῦ ἡλίου, ἔτσι ἡ συνήθεια εἶναι ὁ τάφος τοῦ θαυμασμοῦ. Μπορεῖς νὰ μετρήσης τὰ κύματα τῆς θάλασσας; Ἀλλεπάλληλα, ἀμέτρητα, τὸ ἓνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ποιὸς δὲν τὰ βλέπει τὰ κύματα; Ἐκεῖνος, πὸν εἶναι ξένος πρὸς τὴ θάλασσα. Ξένος πρὸς τὴ Ζωὴ ὅποιος δὲν βλέπει τὰ ἀλλεπάλληλα θαύματα, πὸν συμβαίνουν στὸν κόσμον. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καθάπερ τῆς θαλάττης τὰ κύματα, κὰν μυριάκις βιασώμεθα, οὐκ ἂν πότε δυνηθῆμεν ἐξαριθμῆσθαι, οὕτως οὐδὲ τὸ ποικίλον εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ, ὧν περὶ τὴν ἡμετέραν φύσιν ἐπεδείξατο» (Ε.Π.Ε. 3,140).

Θαύματα πολλά

Ναί, λένε ἀκόμη οἱ ὀλιγόπιστοι, ἂν τέτοιο θαῦμα δοῦμε, σαν αὐτὸ μέ τὸν ἐκ γενετῆς τυφλό, θὰ πιστεύσουμε.

Τί εἶναι τὸ θαῦμα αὐτό; Φωτοδοτικό! Τυφλὸς ὧν, εἶδε τὸ φῶς του.

• Τόσοι τυφλοὶ καὶ σήμερα βρίσκουν τὸ φῶς τους. Με τὸ θαῦμα τῆς ἐπιστήμης. Κάθε τόσο ἀκούμε γιὰ κάποια μεταμόσχευση κερατοειδοῦς τυφλὸς βρίσκει τὸ φῶς του, βλέπει μὲ τὰ μάτια κάποιου ἄλλου, κάποιου δότου. Δὲν εἶναι ἡ ἐπιστήμη ἓνα θαῦμα τοῦ Θεοῦ;

• Ν' ἀναφέρουμε καὶ ἄλλο, ἀνώτερο, φωτοδοτικὸ θαῦμα, σαν ἐκεῖνο τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς; Πόσοι τυφλοὶ «ἐκ γενετῆς» εἶδαν τὸ φῶς τους; Μὴ ψάχνετε μακρὰ. Ἐγὼ καὶ σεῖς, πρὶν νὰ γεννηθοῦμε, ἤμασταν τυφλοὶ. Σκοτεινὸς τάφος ἢ μητρικὴ κοιλία. Καὶ ἀπὸ τὸ σκοτάδι τοῦ τάφου τῆς κυήσεως πῶς ἦρθαμε στὸ φῶς τῆς γεννήσεως;

• Κάποτε ὄλοι δὲν εἶχαμε μάτια. Ποῖος ἀπὸ τὸ μηδὲν μᾶς χάρισε τὰ μάτια; Ὅλοι ἔχουμε ζήσει τὸ ἀναστάσιμο θαῦμα. Δὲν εἶχαμε μάτια καὶ φῶς καὶ ἀποκτήσαμε.

-Ναί, λένε ἀκόμη οἱ ζητοῦντες θαύματα, συνηθισμένα αὐτά, ποῦ ἀναφέρατε. Ἐμεῖς θέλουμε ἓνα ἔκτακτο θαῦμα.

Μὰ κάθε δευτερόλεπτο βλέπουμε ἓνα ἔκτακτο θαῦμα. Εἶναι τόσο ὑπέροχά τα θαύματα τοῦ Θεοῦ, ὥστε εἶναι ἔκτακτα. Κάθε θαῦμα γιὰ μᾶς εἶναι ὑπερφυσικό. Γιὰ τὸ Θεὸ εἶναι φυσικό. Ὅπως εἶναι γιὰ μᾶς φυσικὴ ἡ κατάσταση τῆς ἀναπνοῆς, ἔτσι γιὰ τὸ Θεὸ φυσικὴ κατάσταση εἶναι τὸ θαῦμα. Τὸ θαῦμα εἶναι ἡ ἀναπνοὴ τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος ὅμως ἔχει συνηθίσει στὴν ἀσφυξία τῆς ἀπιστίας, δὲν μπορεῖ ν' ἀναπνεύσει τὴν πίστη στὰ τόσα θαύματα τοῦ Θεοῦ.

Ὅσοι εἶναι πιστοὶ δὲν ζητοῦν θαύματα. Ζητᾶει κανεὶς κάτι, ποῦ δὲν ἔχει. Ὅποιος εἶναι ἄπιστος ἢ ὀλιγόπιστος, αὐτὸς ζητᾶει θαύματα. Καὶ αὐτὸς, ὅσα θαύματα κι ἂν δῆ, δὲν θὰ πιστέψει, ἂν δὲν ἔχη ἀγαθὴ προαίρεσι.

Ἡ προκατάληψις καὶ ὁ φθόνος

Οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ φίλοι τους ἀποτελοῦν ἀπόδειξη τῶν λεγομένων μας. Λίγο πρὶν ὁ τυφλὸς σκόνταφτε στὸ δρόμο, ἀφοῦ δὲν ἔβλεπε. Τώρα δὲν σκοντάφτει, ἀφοῦ ἔπαψε ναναι τυφλός. Τώρα συνεχίζουν νὰ σκοντάφτουν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι. Ποιὸ τὸ «σκάνδαλον», ἡ πέτρα, πάνω στὴν ὁποία σκοντάφτουν οἱ Ἰουδαῖοι; Σκάνδαλο εἶναι το... θαῦμα! Δὲν το δέχονται, κι ἂς εἶναι χειροπιαστό, ὅπως οἱ τυφλοπόντικες δὲν δέχονται, ὅτι ὑπάρχει ἥλιος. Εἶναι σκάνδαλο τὸ θαῦμα τοῦ τυφλοῦ, ἐπειδὴ τὸ ἔκανε ὁ Χριστός. Καὶ ἂς εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον χαρακτηριστικὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου γι' αὐτὸ ἔδωσε φῶς στὸ παρὸν θαῦμα. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Δημιουργὸς τοῦ κόσμου γι' αὐτὸ ἔκανε αὐτὸ τὸ δημιουργικὸ θαῦμα. Τὸ ἄνοιγμα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ τυφλοῦ δὲν εἶναι ἀπλῶς θεραπευτικὸ εἶναι δημιουργικὸ θαῦμα. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἀπλῶς φωτοδότης εἶναι φωτουργός.

Γιὰ τοὺς Ἰουδαίους ὅμως ὁ Χριστὸς εἶναι σκάνδαλο. Σκοντάφτουν πάνω του. Τὸ εἶχε πεῖ προφητικὰ ὁ πρεσβύτερος Συμεών: «Οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν» (Λουκ. 2,34). Τὸ θαῦμα ἢ θὰ εἶναι «λίθος προσκόμματος» (Ρωμ. 9,33), ὅπου θὰ σκοντάφτουν οἱ ἄπιστοι καὶ θὰ τσακίζονται, ἢ θὰ εἶναι «ἀκρογωνιαίος λίθος» (Ἐφεσ. 2,20), ἀγκωνάρι, γιὰ νὰ πυργώσῃ τὸ οἰκοδόμημά της ἡ πίστις. Ἄς παρακολουθήσουμε τίς ἀλλεπάλληλες φάσεις καὶ τοὺς ἀλλεπαλληλοὺς διαλόγους τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, γιὰ νὰ δοῦμε, γὰτι τόσοι σκόνταψαν πάνω στὸ θαῦμα αὐτό.

• Σκόνταψαν ἀπὸ προκατάληψι γιὰ τὸ Χριστό. Ἡ προκατάληψις εἶναι τὸ τυφλοπάτι, ποῦ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἰδῆ καταπληκτικὰ καὶ λαμπερὰ πράγματα. Καὶ ὑπάρχει λαμπερότερο ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ἀναμαρτήτου Ἰησοῦ; Τὸ τυφλοπάτι τῆς προκαταλήψεως δὲν ἄφηνε τοὺς Ἰουδαίους νὰ δοῦν τὸ μεγαλύτερο θαῦμα ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ἀναμαρτησία τοῦ Θεανθρώπου. Ἡ προκατάληψις βγάλει λάσπη ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ κόσμου, ποῦ τὴν ἐκσφενδονίζουν κατὰ τοῦ Ἄσπίλου. Ὀνομάζουν τὸν Ἄναμάρτητο «ἀμαρτωλός»: «Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;» (στ. 16). Ἐκριναν «ἐξ ἰδίων τα ἀλλότρια».

Ο τυφλός ἦταν τὸ μικρὸ θαῦμα. Ο Χριστὸς τὸ μεγάλο θαῦμα. Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν δέχονταν τὸ μεγάλο. Ἐπόμενο ἦταν νὰ μὴ δεχθοῦν καὶ τὸ μικρὸ. Καὶ σήμερα πολλοὶ δὲν βλέπουν τὰ μικρὰ θαύματα, πὺ ζητοῦν, θεραπείες σωματικές καὶ ἄλλα, διότι δὲν βλέπουν τὸ αἰώνιο θαῦμα, πὺ λέγεται ἀναμαρτησία τοῦ Χριστοῦ, Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ.

- Σκόνταψαν ἀπὸ φθόνο στὸ Χριστό. Ὁ φθόνος τυφλώνει. “Ὁ φθόνος τὸ ὠραῖο τὸ ὀνομάσει ἄσχημο. Ὁ φθόνος προσπαθεῖ νὰ σκιάσῃ τὸν ἥλιο. Φοβερὸ πρᾶγμα ὁ φθόνος. Ὁ φθόνος εἶναι φόνος. Σκοτώνει ὑπολήψεις. Οἱ Ἰουδαῖοι προσπάθησαν νὰ σκοτώσουν τὴν ἀντίληψη καὶ τὴν ἐντύπωση ἀπὸ τὸ θαῦμα. Ὁ φθόνος εἶναι φίδι, πὺ δηλητηριάζει. Φίδια φαρμακερὰ οἱ Ἰουδαῖοι. Θέλησαν νὰ δαγκώσουν τὸ θαυμασμὸ τοῦ κόσμου, ρίχνοντας τὸ δηλητήριον τῆς συκοφαντίας, ὅτι τάχα ὁ Χριστὸς εἶναι παραβάτης τοῦ Σαββάτου. “Ὁ φθόνος εἶναι ὀδόφραγμα στὸ δρόμο τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἄλλου. Ν' ἀναγνώριζαν τὸ Χριστό; Μὰ πῶς; Ἄφοῦ τὸν φθονοῦσαν. Ἡ φυσικὴ Του λάμψις εἶχε ὑπερκαλύψει τὴ δική τους προσποιητὴ εὐσέβεια. «Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἔφωνησάν τους γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος» (στ. 18).

Δειλία καὶ ἐγωισμὸς

- Σκόνταψαν ἀπὸ δειλία στὸ θαῦμα. Καλὰ, οἱ φαρισαῖοι δὲν δέχθηκαν τὸ θαῦμα. Μὰ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ; Γιατί ἀρνοῦνται τὸν Εὐεργέτη τους; Τὸ παιδί τους τόσα χρόνια βασανιζόταν βυθισμένο στὸ σκοτάδι. Ο Χριστὸς τοὺς ἔκανε τὸ μεγαλύτερο δῶρο. Κι αὐτοί, ἀντὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν, δηλώνουν ἄγνοια. «Οἶδαμεν ὅτι οὗτος ἔστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἔγεννηθη. Πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τους ὀφθαλμούς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν» (στ. 20-21).

Τὸ παιδί δὲν ἀρνεῖται ἐκείνους, πὺ τὸν γέννησαν. Οἱ γονεῖς ἀρνοῦνται Ἐκεῖνον, πὺ τὸν ἀναγέννησε. Γιατί; Τὴν ἐξήγησεν ὁ Εὐαγγελιστής. Διότι φοβοῦνταν. «Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐὰν τίς αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται» (στ. 22).

Σκοπιμότητα προδοτικὴ, φτηνὴ ιδιοτέλεια. Γιὰ νὰ μὴ τους διώξουν ἀπὸ τὴ συναγωγὴ! Γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ εἰσιτήριο τῆς συναγωγῆς, ἔχασαν τὸ εἰσιτήριο τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Πόσοι θὰ χάσουν τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ προτίμησαν κάποιον ἄλλο εἰσιτήριο! Πόσοι ἀρνοῦνται τὸν Ἰησοῦ, γιὰ νὰ μὴ τὰ χαλάσουν μὲ τὸν κόσμον!

Δὲν ἀποκλείεται καὶ γιὰ ἄλλο λόγο οἱ γονεῖς ἐκεῖνοι ν' ἀρνήθηκαν τὸ Χριστό. Ἔκαναν καλύτερη δουλειὰ σὰν ἦταν τυφλὸ το παιδί τους. Καθόταν «προσαιτῶν» (στ. 8). Ζητιάνευε. Καὶ ἡ Ζητιανία τοῦ ταλαίπωρου τυφλοῦ ἴσως νὰ ἦσαν πλουτισμὸς γιὰ τοὺς γονεῖς του. Κάθε ἡμέρα θὰ τοῦ μάζευαν τίς εἰσπράξεις. Ἄν, λοιπόν, σκέφθηκαν ἔτσι, τότε ὁ Χριστὸς τοὺς χάλασε τὴ δουλειά. Ἄλλὰ κι ἔτσι νὰ μὴ σκέφτηκαν, γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σὰν νὰ τοὺς ἔμπλεξε μὲ τὸ θαῦμα του. Καλύτερα δὲν εἶναι νὰ μὴ μπλέξῃ κανεὶς μὲ τὴν περιπέτεια τοῦ Ἰησοῦ;

- Σκόνταψαν ἀπὸ ἐγωισμὸ στὸ θαῦμα. “Ὁ τυφλὸς εἶχε ταπεινωσῆ. Γι' αὐτὸ καὶ ἀξιώθηκε ν' ἀπολαύσῃ τέτοιου θαύματος, ἀλλὰ καὶ ξεχωριστὴ χάρις τοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸ Θεό, ὥστε ν' ἀποστομῶνῃ τοὺς ἐχθροὺς του Χριστοῦ. Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν ἐγωισμὸ. Εἶχαν μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους. «Νὰ γίνουμε μαθητὲς ἐκείνου; Ἐσὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκείνου, ἐσύ, ὁ τιποτένιος. Ἐμεῖς δὲν καταδεχόμεθα νὰ καταξιώσουμε ἐκεῖνον. Ἐμεῖς εἴμεθα τοῦ

Μωυσέως μαθητές» (στ. 28). Είχαν μεγάλο έγωισμό. Γι' αυτό και δέν μπορούσαν νά καταλάβουν ένα τόσο απλό πράγμα: «Πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ;» (στ. 26).

Ἡ ταπείνωσις ἀνοίγει τὴ διάνοια. Ὁ έγωισμὸς καθιστᾷ προβληματικὴ ἐπιχείρησι τὴν πίστι. Πῶς μὲ τέτοιο έγωισμό νά δεχθοῦν τὸ λόγο τοῦ τυφλοῦ; Τὸν βρίζουν. Τὸν ξευτελίζουν: «Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;» (στ. 34).

Ὅταν βλέπῃς ἄνθρωπο νάχη έγωισμό, νά ξευτελίῃ ἄλλους, νά τοὺς διαπομπεύῃ, νά ξέρετε πῶς αὐτὸς σκοντάφτει. Καὶ ἂν μιλήῃ γιὰ θαύματα, θὰ πρόκειται ὀπωσδήποτε γιὰ ψεύτικα θὰ εἶναι ἀγύρτης. Τὸ θαῦμα ἀναγεννᾷ τὸν ἄνθρωπο, τοῦ δίνει ταπείνωσι καὶ ἀγάπη.

Ἄγνοια καὶ σκληρότητα

- Σκόνταψαν καὶ γιὰ ἄλλο λόγο στὸ κολοσσαῖο θαῦμα. Σκόνταψαν ἀπὸ ἄγνοια Χριστοῦ. Δέν γνώριζαν Ποιὸς εἶναι ὁ Χριστός. Ἀλλὰ καὶ δέν ἤθελαν νά πληροφορηθοῦν. Ἦξεραν τὸ Μωυσῆ, ἀλλὰ δέν ἤθελαν νά μάθουν γιὰ τὸ Χριστό. Ὁ Μωυσῆς γιὰ τὸ Χριστὸ προφήτευσε. Ὁ Μωυσῆς δίνει τὸ «παρῶν» στὴ θεία ἐμφάνισι τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ Θαβῶρ. Ἀλλ' αὐτοὶ ἀρκοῦνται στὸ Μωυσῆ, διότι ὁ Μωυσῆς δέν τοὺς στοιχίζει πολὺ. Δέν θέλουν νά πληροφορηθοῦν καὶ νά μάθουν κάτι γιὰ τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ λένε: «Ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι Μωυσεῖ λελάληκεν ὁ Θεὸς τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν» (στ. 29).

Τὸ ἴδιο καὶ σήμερα. Ὑπάρχει πόθος θαυμάτων μικρῶν, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἄγνοια Χριστοῦ. Ἔνα σωρὸ γνώσεις ἔχουμε γύρω ἀπὸ ἁγίους, ἀπὸ προσκυνήματα. Δέν γνωρίζουμε ὅμως τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Δέν γνωρίζουμε «πόθεν ἐστίν» ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸν Πατέρα, ὅτι εἶναι ὁ Θεὸς Λόγος, ὅτι εἶναι ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου, ὅτι εἶναι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου.

- Σκόνταψαν τέλος καὶ κάπου ἄλλοῦ. Εἶχαν κακότητα οἱ Ἰουδαῖοι. Ὅταν εἶδαν, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ πρώην τυφλοῦ καὶ ὅτι δέν εἶχαν πλέον ἄλλα ἐπιχειρήματα, γιὰ νά τὸν ἀντιμετωπίσουν, κατέφυγαν στὴ βία. Τὸν ἄρπαξαν καὶ τὸν πέταξαν ἔξω, «Ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω» (στ. 34). Φαινόμενο καὶ αὐτὸ τῆς ἐποχῆς μας. Μιλᾶνε γιὰ θαύματα καὶ γιὰ ὀράματα, ἀλλ' ἔχουν κακότητα μέσα τους. Καὶ κακοποιοῦν τοὺς ἄλλους.

Τὸ μεγάλο θαῦμα, ἡ πίστις

Οἱ Ἰουδαῖοι -μ' ἓνα λόγο- δέν ἔβλεπαν τὸ θαῦμα, διότι δέν εἶχαν μάτια. Ὁ Χριστὸς δέν κάνει μόνο μικρὰ θαύματα. Κάνει καὶ μεγάλα. Δέν ἄνοιξε μόνο τα σωματικὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ. Τοῦ ἄνοιξε καὶ τῆς ψυχῆς τὰ μάτια. Τοῦ ἀπηύθυνε τὸ μεγάλο ἐρώτημα, ὅταν μετὰ ἀπὸ τὴν ὄλη περιπέτεια τὸν συνάντησε: «Πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;» (στ. 35). Εἶναι τὸ σοβαρότερο ἐρώτημα τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Καὶ ὁ τυφλὸς μὲ τὴ σειρά τοῦ ρωτᾷ: «Ποιὸς εἶναι, Κύριε, γιὰ νά τὸν πιστέψω;» (στ. 36). Τότε ὁ Κύριος τοῦ ἀποκαλύπτεται, τοῦ φανερώνεται: «Καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σου ἐκεῖνος ἐστίν» (στ. 37). Ὁ πρώην τυφλὸς βλέπει μπροστὰ του, μὲ τὰ ἀνοικτὰ πλέον σωματικὰ μάτια τοῦ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ σαρκωμένο. Καὶ ψάλλει ὁ Ἰερὸς ὑμνογράφος: «Οὗ μόνον γὰρ τοῦ σώματος ὀφθαλμοὺς διήνοιξας, τοῦ ἀπὸ μήτρας πηρωθέντος, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῆς ψυχῆς. Ὅθεν Θεὸν σὲ ὤμολογεῖ τὸν κρυπτόμενον» (δοξαστικὸ τοῦ ὁρθοῦ Κυριακῆς Τυφλοῦ).

Τὸ μεγάλο θαῦμα εἶναι ν' ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας. Πῶς γίνεται αὐτὸ ἀντιληπτό;

- Ἄν τὸ στόμα ὁμολογῇ μὲ θάρρος τὸ Χριστό. Τὸ στόμα δὲν μπορεῖ νὰ κρύψῃ τὰ θαυμαστά, ποὺ βλέπει ἡ ψυχὴ μὲ τὰ κυάλια τῆς πίστεως. Διακηρύσσει: «Πιστεύω, Κύριε» (στ. 38).

- Ἄν τὸ μυαλό, φωτισμένο, ὑποστηρίξῃ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Ἦταν ἀγράμματος ὁ τυφλός, ἀλλ' ἀποστόμωσε τοὺς φαρισαίους.

- Ἄν προσκυνοῦμε τὸν Ἰησοῦ. Δὲν ἀντέχει κανεὶς μπροστὰ στὸ Θεάνθρωπο Ἰησοῦ. Πέφτει καὶ Τὸν προσκυνεῖ. «Ἡ τελευταία ἐνέργεια τοῦ τυφλοῦ. «Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν» (στ. 38).

Θαύματα θέλουμε, ἀλλὰ θαύματα δὲν βλέπουμε, διότι ἀρνούμεθα ἢ καὶ πολεμᾶμε τὴν πηγὴ τῶν θαυμάτων. Πῶς ν' ἀπολαύσουμε νερό, ὅταν κλείνουμε τὴ δεξαμενὴ; Δεξαμενὴ ὁ Χριστός. Ἐμεῖς τὴν κλείνουμε, ἀφοῦ δὲν Τὸν θέλουμε, δὲν Τὸν ἀγαπᾶμε, δὲν Τὸν μελετᾶμε, δὲν προσευχοῦμεθα μαζί του, δὲν τηροῦμε τὸ θέλημά του. Πῶς νὰ δοῦμε θαύματα, ὅταν καταστρέφουμε τὰ ἤδη γινομένα θαύματα τοῦ Θεοῦ; Ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὸ φῶς στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνον κι ἐμεῖς καταδικάζουμε ἀνθρώπους στὸ σκοτάδι.

Φαντασθῆτε κάποιον δῆμιον νὰ βγάπη τὰ ματάκια εἴκοσι παιδιῶν! Θὰ μποροῦσε αὐτὸς νὰ ἔχη καμμία σχέση μὲ τὸ Φωτοδότη Χριστό; Καὶ ὅμως ὄχι σὲ εἴκοσι, ἀλλὰ σὲ χιλιάδες παιδάκια ἀπαγορεύουμε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Καταστρέφουμε τὸ φωτεινότερο θαῦμα, τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, τὸ θαῦμα τῆς παιδοποιΐας. Κι ὕστερα μιλάμε γιὰ θαύματα.

Καιρὸς ν' ἀνανήψουμε καὶ νὰ νίψουμε τὴν ψυχὴ μας. Ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἔκανε ὑπακοὴ στὸ Χριστὸ καὶ πῆγε στὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωὰμ (στ. 11). Ἐμεῖς ἄς πλυθοῦμε καὶ ἄς καθαρισθοῦμε στὴ θαυμασιώτερη κολυμβήθρα, στὴν κολυμβήθρα τῆς μετανοίας. Τότε θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας. Καὶ γεμάτη χαρὰ θὰ ψάλλουμε: «Εἶδομεν τὸ Φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν πνεῦμα ἐπουράνιον. Εὔρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες...».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Α' Οικ. Συνόδου)

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

ιζ' 1 – 13

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σέ, ²καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. ³αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσιν σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ⁴ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελειώσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· ⁵καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ⁶Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τηρήκασι. ⁷νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ⁸ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ⁹ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι, ¹⁰καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. ¹¹καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. ¹²ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. ¹³νῦν δὲ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Φύλακες οἱ Πατέρες

«Οὓς δέδωκας μοὶ ἐφύλαξα»

(Ἰωάν. 17, 12)

Ἡ ἀγιωτέρα δημοκρατία

Παρέλασις θριάμβου. Ὅπως μετὰ τὸν ὁποιοδήποτε ἀγῶνα οἱ νικητὲς πραγματοποιοῦν τὸ γῦρο τοῦ θριάμβου, ἔτσι καὶ μετὰ τὸν ἱερὸ ἀγῶνα τῆς Πίστεως. Ποιοὶ παρελαύνουν; Εἶναι οἱ 318 θεοφόροι Πατέρες τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πού ἔδωσαν τὴ μάχη τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νίκησαν. Νίκησαν, γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦσιν φράσι σύγχρονη, μὲ «δημοκρατικὴς διαδικασίαις». Ἡ ἐορτὴ τῶν ἀγίων Πατέρων φανερώνει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἀληθινὴ δημοκρατία. Ὅχι μόνο, διότι σέβεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ διότι διοικεῖται μὲ τὸ Συνοδικὸ σύστημα.

Τιμᾶμε τοὺς Πατέρες τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἡ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τὸν πλέον ἐλευθερο δημοκρατικὸν διάλογον. Τὴν ἐποχὴν, πού συνεκλήθη ἡ Α' Σύνοδος, τὸ 325 μ.Χ., θὰ μπορούσε ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐπιβληθῇ δυναμικῶς. Εἶχε τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν μὲ τὸ μέρος της. Αὐτοκράτορας ἦταν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ πρῶτος χριστιανὸς ἡγέτης. Εὐκόλως ἦταν γιὰ τὸ Μ. Κωνσταντῖνον νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀλήθειαν

τῆς Πίστεως, νὰ καταπνίξη τὴ φωνὴ τῆς αἱρέσεως, νὰ ἐξαφανίση τὸ κίνημα τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀρείου. Ἄλλ' ὄχι! Ἡ Ἐκκλησία δέχεται «μάχαιραν». Δὲν δίνει «μάχαιραν».

Ἡ Ἐκκλησία ὑφίσταται τὴ βία καὶ τοὺς διωγμούς. Δὲν ἐπιβάλλεται μὲ τὴ βία. Διώκεται, δὲν διώκει ἄλλους γιὰ τὰ φρονήματά τους.

Βία χρησιμοποιοῦν ὅσοι δὲν ἔχουν λόγο, ὅσοι δὲν ἀντέχουν στὸ διάλογο. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐξουσία, ἀλλ' ἢ ἐξουσία τῆς εἶναι πνευματική. Ἔχει τὴν ἐξουσία τοῦ Λόγου (μὲ κεφαλαῖο Λ) καὶ τοῦ λόγου (μὲ μικρὸ λ). Λόγος, Θεὸς Λόγος, εἶναι ὁ Χριστός. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία. Ἐξουσιάζει ὄχι ἀπλῶς σ' ἓνα κομμάτι γῆς, ὄχι ἀπλῶς σὲ μία μερίδα ἀνθρώπων, ὄχι ἀπλῶς σ' ἓνα κράτος. Ἐξουσιάζει σ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Στὴν Ἀρχιερατικὴ του προσευχῇ, ποὺ περικοπῇ τῆς διαβάζεται τὴν Κυριακὴ των Πατέρων ὡς Εὐαγγέλιο, τονίζει ὁ Ἰδιος: «Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὁ δέδωκας αὐτῷ δώση αὐτοῖς Ζωὴν αἰώνιον» (στ. 2).

Ἔχει ὁ Χριστὸς ἐξουσία, ἀλλ' ἢ ἐξουσία του δὲν εἶναι ἐξουσία βιαίας ἐπιβολῆς. Εἶναι ἐξουσία διακονίας, ἐξουσία Πάθους, ἐξουσία θυσίας, ἐξουσία ἀγάπης, ἐξουσία Σταυροῦ, ἐξουσία λόγου.

Ἡ Ἐκκλησία συνεχίσει αὐτὴ τὴ μορφή ἐξουσίας τοῦ Χριστοῦ. Ὅπλο τῆς ὁ λόγος. Εἶναι ἀκαταγώνιστη στὸ λόγο καὶ στὸ διάλογο. Δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία οὔτε μονοκρατορία καὶ αὐταρχισμός, ὅπως ὁ Παπισμός, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀσυδοσία καὶ ἀναρχία, ὅπως ὁ Προτεσταντισμός. Εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀποφασίσει Συνοδικά, δηλαδὴ διαλεκτικά, δημοκρατικά.

Παρελαύνουν, λοιπόν, οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Καθένας μὲ τὸ παράσημό του. Ἄλλοι ἔχουν τὸ παράσημο τῆς θαυματουργίας, ὅπως ὁ ἅγιος Σπυρίδων καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος. Ἄλλοι μὲ τὸ παράσημο τῆς θεολογικῆς σοφίας εἶναι «τὰ πάγχρυσά στόματα τοῦ Λόγου», ὅπως ὁ Μ. Ἀθανάσιος. Ἄλλοι ἔχουν τὸ παράσημο τῆς ὁσιότητος καὶ ἀσκητικῆς ζωῆς, ὅπως ὁ ἅγιος Παφνούτιος. Καὶ ἄλλοι –αὐτοὺς ἄς θαυμάσουμε περισσότερο! – ἔχουν πάνω στὸ σῶμα τοὺς τὰ ματωμένα παράσημα. Εἶναι τὰ «στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ» (Γαλ. 6,17), τὰ σημάδια ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τῶν διωγμῶν. Ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἱστορικὸς Θεοδώρητος, σὲ ἄλλον ἀπὸ τοὺς Μάρτυρες Πατέρες ἔλειπαν τὰ μάτια, ἄλλου τοῦ εἶχαν κόψει τὴ γλῶσσα, ἄλλου τὴ μύτη, ἄλλου τὰ αὐτιά, ἄλλος ἦταν χωρὶς χέρια καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν σημαδεμένο τὸ πρόσωπο καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὰ φρικτὰ βασανιστήρια. «Δῆμος μαρτύρων»!

Ἡ θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

Θαυμάσουμε τὴν παρέλαση τῶν 318 θεοφόρων Πατέρων, ποῦ εἶναι «Νικαίας τὸ καύχημα, οἰκουμένης ἀγλαΐσμα». Περισσότερο θαυμάσουμε τὸ ρόλο, ποὺ διεδραμάτισαν οἱ Πατέρες αὐτοί. Συνέχισαν τὸ ρόλο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ μιλάει στὸ Θεὸ Πατέρα σ' Ἐκεῖνον, ποὺ εἶναι ὁ μόνος σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ Πατέρας. Μόνον ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθινὸς καὶ τέλειος Πατέρας. Εἶναι Ἐκεῖνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο γεννήθηκαν τὰ πάντα.

• Εἶναι ὁ Πατέρας, ποὺ ἔχει ἓνα Υἱὸν κατὰ φύσιν, τὸν Υἱὸ καὶ Λόγο του, τὸ δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὡς Θεὸς γέννημα τοῦ Θεοῦ Πατέρα, ὄχι

κτίσμα του. Έδω βρισκόταν ή μεγάλη διαφορά ανάμεσα στον αίρεσιάρχη Άρειο και στους Πατέρες τής Α΄ Οικουμενικής Συνόδου. Ο Άρειος έλεγε, ότι ο Ίησοϋς Χριστός είναι κτίσμα του Θεοϋ Πατέρα ανώτερος βέβαια από όλους, αλλά πάντως κτίσμα, όχι γέννημα. Και άφοϋ είναι κτίσμα, άρα δέν είναι ο Χριστός όμοούσιος με τον Πατέρα. Οί άγιοι Πατέρες άντιτάχθηκαν. Προέβαλαν την άλήθεια. Και ή άλήθεια είναι, ότι ο Χριστός είναι γέννημα του Θεοϋ Πατέρα. Γι' αυτό και δογματίσαν την όμοουσιότητα Πατρός και Υιοϋ. «Μίαν ούσίαν έδογματίσαν και φύσιν».

Άνερμήνευτο και άπερινόητο τó μυστήριο τής Αγίας Τριάδος, ιδίως τó όμοούσιό των Προσώπων. Η άλήθεια του μυστηρίου άποδεικνύεται και από τά λόγια και από τά έργα του Χριστοϋ. Μιλάει ο Χριστός για τή Θεότητά του και τήν ταυτότητά του με τó Θεό Πατέρα:

- Έχοντας πλήρη άυτοσυνειδησία τής Θεότητός του, λέγει: «Παρά σου έξήλθον» (στ. 8).
- Τήν ταυτότητά του, τήν ένότητά του με τó Θεό Πατέρα παρουσιάζει ως υπόδειγμα τής ένότητος τών χριστιανών: «Ίνα ὡσιν έν, καθώς ήμεις» (στ. 11).

Όπως τó φῶς είναι γέννημα του ήλιου και όχι κτίσμα του, έτσι και ο Χριστός είναι γέννημα του Θεοϋ Πατέρα κι όχι κτίσμα του. Και όπως φῶς και άκτίνες και ήλιος, αυτά τά τρία, είναι ένα πράγμα, έτσι ο Υιός και ο Πατέρας και τó "Άγιον Πνεϋμα, αυτά τά τρία Πρόσωπα, είναι μία ούσία.

Για τήν πρωταρχική άυτή άλήθεια άγωνίσθηκαν οί Πατέρες. Κατέληξαν δέ στο Σύμβολο τής Πίστεως, όπου μεγαλειώδης Χριστολογική όμολογία: «Και εις ένα Κύριον Ίησοϋν Χριστόν, τόν Υιόν του Θεοϋ τόν μονογενή, τόν έκ του Πατρός γεννηθέντα πρό πάντων των αίωνων. Φῶς έκ Φωτός, Θεόν άληθινόν έκ Θεοϋ άληθινοϋ, γεννηθέντα, οϋ ποιηθέντα, όμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οϋ τά πάντα έγενετο».

Τήν άλήθεια άυτή διεφύλαξαν άκέραιη οί άγιοι πατέρες. Ήσαν, έπομένως, οί Πατέρες φύλακες. Γι' αυτό είπαμε παραπάνω, ότι οί Πατέρες συνέχισαν τó έργο του Θεανθρώπου Ιησου. Μεταξύ των άλλων είπε ο Χριστός στην Άρχιερατική του προσευχή: «Οϋς δέδωκας μοι έφύλαξα, και οϋδεις έξ άυτῶν άπώλετο, ει μη ο υιός τής άπωλείας» (στ. 12).

Φύλακες τῶν προβάτων

Οί Πατέρες φύλακες! Δέν είναι δεσμοφύλακες, αλλά θεματοφύλακες. Είναι φύλακες τής έλευθερίας. Δέν φυλάνε δεσμευμένους άνθρώπους και περιορισμένους σε κάποια φυλακή. Είναι φύλακες στην άυλή τής άληθινής έλευθερίας. Η άληθινή έλευθερία έχει σχέση με τήν άλήθεια. Όποιος γνωρίζει τήν άλήθεια και Ζῆ τήν άλήθεια, άυτός είναι όντως έλεύθερος. «Γνώσεσθε τήν άλήθειαν και ή άλήθεια έλευθερώσει ύμᾶς» (Ιωάν. 8,32).

Οί Πατέρες είναι φύλακες τῶν προβάτων. Φροντίζουν, ώστε τά πρόβατα να βρίσκονται μέσα στη μάνδρα τής άλήθειας, ποϋ είναι ή Έκκλησία. Φαντασῆτε βοσκό, να κοιμάται και ν' άδιαφορά για τά πρόβατα παντελῶς! Φαντασῆτε βοσκό, να βλέπη τó λύκο να κατασπαράκη τά πρόβατα και ν' άδιαφορή, έν όνόματι μιᾶς τάχα έλευθερίας! Ο λύκος είναι λύκος. Και στο λύκο καμμία δίοδος προς τά πρόβατα δέν έπιτρέπεται. Με τó λύκο δέν ύπάρχει άγκάλιασμα και φιλία, σχέσεις και κουβέντες. "Ο λύκος είναι λύκος και ή

ὅποιαδήποτε ὑποχώρησις ἢ παραχώρησις δὲν σημαίνει ἐλευθερία σημαίνει καταστροφή. Βοσκός, ποῦ δὲν προστατεύει τὰ πρόβατά του ἀπὸ τοὺς λύκους, δὲν εἶναι φύλακας. Εἶναι προδότης.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μοναδική μάνδρα σωτηρίας γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μέγας ποιμένας ἐκεῖνος, ποῦ θυσιάστηκε γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν προβάτων, γιὰ νὰ σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ νοητοῦ λύκου, τοῦ Διαβόλου. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: *«Μέγα, ἀγαπητοί, μέγα Ἐκκλησίας προστασία, καὶ πολλῆς δεόμενον φιλοσοφίας καὶ ἀνδρείας τοσαύτης, ὅσης ὁ Χριστὸς εἶπεν, ὥστε τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων θεῖναι, ὥστε μηδέποτε ἐγκαταλιπεῖν αὐτὰ ἔρημα καὶ γυμνά, ὥστε πρὸς τὸν λύκον ἴστασθαι γενναίως τούτω γὰρ ὁ ποιμὴν μισθωτοῦ διέστηκεν ὁ μὲν γὰρ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν πανταχοῦ σκοπεῖ, τῶν προβάτων ἀμελῶν, οὗτος δὲ πανταχοῦ τὴν τῶν προβάτων ἐπιζητεῖ, τὴν ἑαυτοῦ παρατρέχων»* (Ε.Π.Ε. 14,116).

Οἱ Πατέρες συνεχίζουν τὸ ἔργο τοῦ ποιμένου Χριστοῦ. Εἶναι ἄγρυπνοι φύλακες, διότι γνωρίζουν τὴν ἐμφάνισι τῶν λύκων. Τοὺς περιμένουν. Τὸ ἔχει προφητεῦσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Στὸν Ἀπόστολο τῆς Κυριακῆς των Πατέρων βλέπουμε τὸν Παῦλο νὰ εἶναι ὄλος ἀγωνία, ἀποχαιρετώντας τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ἐπισκόπους τῆς Ἐφέσου, στὴ Μίλητο. Γιατί; Μὲ τὸ διορατικὸ βλέμμα καὶ μέγας Ἀπόστολος καὶ Πατέρας ἔβλεπε νὰ ἔρχονται λύκοι στὴν Ἐκκλησία, ἄνθρωποι ὑπουργοὶ καὶ διεστραμμένοι ἄνθρωποι, ποῦ δὲν θὰ λογάριζαν τὰ πρόβατα. «Εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Πράξ. 20,29). Καὶ ἡ ἀγωνία του Παύλου μεγαλώνει. Οἱ λύκοι δὲν θὰ ἔρχονταν ἀπὸ μακριά, ἀπ' ἔξω. Θὰ προέρχονταν μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Ἐκκλησίας. Πρόβατα, ποῦ θὰ γίνονταν λύκοι!

Ἀπὸ τοὺς λύκους χειρότεροι εἶναι οἱ προβατόσχημοι, ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν προβιά προβάτου, ἐμφάνισι καλοῦ χριστιανοῦ. Καὶ ἀπὸ τοὺς προβατόσχημους χειρότεροι εἶναι οἱ λυκοποιμένες ἐκεῖνοι, ποῦ, ἐνῶ εἶναι λύκοι, παριστάνουν τοὺς βοσκούς! Τέτοιους λυκοποιμένες βλέπει ὁ Παῦλος: «Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητᾶς ὀπίσω αὐτῶν» (Πράξ. 20,30).

Λυκοποιμένας ἦταν ὁ Ἄρειος. Ἦταν κληρικός, δηλαδή, Ποιμένας στὴ μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας. Διέστρεφε ὅμως τὴν Ἀλήθεια. Οἱ Πατέρες, οἱ ἀληθινοὶ Ποιμένες, στάθηκαν φύλακες. Ἄκουσαν τὴ φωνὴ τοῦ Παύλου: «Γρηγορεῖτε» (Πράξ. 20, 31). Δὲν ἐπέτρεψαν στὸν ἀρχιλύκο καὶ στοὺς ὀπαδούς του νὰ περάσουν. «Τοὺς βαρεῖς ἤλασαν καὶ λοιμώδεις λύκους τὴ σφενδόνῃ τῇ τοῦ πνεύματος» (ἀπὸ τοὺς αἴνους Κυρ. Πατέρων).

Καὶ σήμερα πολλοὶ εἶναι οἱ λύκοι. Λύκοι ἰδεολογικοί, λύκοι κοινωνικοί, λύκοι οικονομικοί, λύκοι ἐθνικοί, λύκοι ἐκκλησιαστικοί. Ἀντορθόδοξες καὶ ἀντιχριστιανικὲς προπαγάνδες δροῦν ἀσύδοτα στὸν τόπο μας. Τὰ πρόβατα, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς λεγομένους ὀρθοδόξους, εἶναι οὐσιαστικὰ ξεκομμένοι ἀπὸ τὴ μάνδρα, ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἔκθετοι στοὺς κάθε λογῆς λύκους, ποῦ εἶναι ἔτοιμοι ν' ἀρπάξουν καὶ νὰ κατασπαράξουν ψυχές, «ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανεν», ἰδίως νεανικὲς ὑπάρξεις. Ποῦ εἶναι οἱ νέοι μας; Ποῦ εἶναι τὰ παιδιά μας; Ποῦ τὰ πρόβατά μας; Περισσότερο ἀπὸ ὅλους φταῖνες οἱ λεγόμενοι φύλακες, ἐκεῖνοι ποῦ ὠρίσθησαν νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο τῶν ποιμένων, τῶν Πατέρων. Πῶς μπορεῖ ἡ Ἐκκλησία μὲ ἀδιαφόρους καὶ κοιμισμένους

φύλακες να είναι μάνδρα «λύκους ανεπίβατος»; Θα είναι μαντρί χωρίς ασφάλεια, εκθετο στην μανία τών λύκων.

Φύλακες Ἀκροπόλεως

Χρειάζονται φύλακες!

- Φαντασθῆτε τὴν Ἀκρόπολι, τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τῶν αἰώνων, νὰ παραμείνῃ χωρὶς φύλακες. Γίνεται κάτι τέτοιο; "Όχι. Ὑπάρχουν γιὰ τὴν Ἀκρόπολι φύλακες, μὲ αὐξημένη μάλιστα εὐθύνη.

- Φαντασθῆτε νὰ ἔλθῃ κάποιος καὶ νὰ ἐτοιμάζεται νὰ ρίξῃ μία βόμβα στὴν Ἀκρόπολι. Θα τὸν ὑποδεχοῦν μὲ χαμόγελο οἱ φύλακες; Θα τὸν ἀφήσουν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιό του; Καὶ ἂν κατορθώσῃ νὰ ρίξῃ τὴ βόμβα, θα τὸν ἀφήσουν οἱ φύλακες ἀνενόχλητο; Θα συνάψουν φιλικὲς σχέσεις μαζί του; Ἀσφαλῶς ὄχι.

- Ἀκρόπολις τῆς Πίστεως εἶναι ἡ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὁ Ἄρειος ἤθελε μὲ τὴ βόμβα τῆς αἰρέσεώς του νὰ γκρεμίσῃ αὐτὴ τὴν Ἀκρόπολι, τὸ κεφάλαιο τῆς Πίστεώς μας. Οἱ τότε Πατέρες στάθηκαν συνεπεῖς. Ἐγκαίρως ἐπενέβησαν. Κατεδίκασαν τὸ βομβιστὴ, τὸν αἰρεσιάρχη.

- Σήμερα ὅμως; Ἐχουν ἀφεθῆ ἀσύδοτοι οἱ ἀπόγονοί του Ἄρειου, οἱ Χιλιαστὲς, καὶ θέτουν βόμβα στὴν Ἀκρόπολι τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ὀνομάζεται Ὁρθοδοξία. Ποῦ εἶναι οἱ φύλακες;

- Τόσοι βομβιστὲς τῆς ἀπιστίας, τῆς αἰρέσεως, τῆς διαφθορᾶς, θέτουν βόμβες στὴν Ἀκρόπολι τοῦ μέλλοντος, ποὺ λέγεται Νεότητα, καὶ κανένας δὲν φαίνεται νὰ ἐνδιαφέρεται Ζωηρά, νὰ κινηταὶ γιὰ δράση καὶ ἀντίδραση.

Φαντασθῆτε ἀκόμη νὰ ἔρχονται στὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν δύο ἄνθρωποι. Ὁ ἓνας κρατᾷ ἓνα σφυρὶ κι ἓνα καλέμι. Ὁ ἄλλος ἓνα μυστρί καὶ ἀρκετὴ λάσπη. «Ποῦ πᾶτε;», ρωτοῦν ἄγριεμενοὶ οἱ φύλακες. Ὁ πρῶτος ἀπαντᾷ: «Πάω νὰ σμιλέψω τὶς κολῶνες τῆς Ἀκροπόλεως, νὰ τὶς ἐκλεπτύνω». Ὁ δεύτερος ἐπίσης: «Πάω νὰ προσθέσω λίγη λάσπη στὶς κολῶνες, γιὰ νὰ διευρυνθοῦν καὶ νὰ γίνουν πιὸ ὠραῖες». Καὶ οἱ δύο μὲ μεταρρυθμιστικὲς τάσεις, ὁ ἓνας νὰ ἀφαιρέσῃ καὶ ὁ ἄλλος νὰ προσθέσῃ κάτι στὴν Ἀκρόπολι. Θα τοὺς ἀφήσουν τελικὰ οἱ φύλακες; Ἀσφαλῶς ὄχι. Οὐδεμία ἐπέμβασις ἐπιτρέπεται στὸ ἀριστούργημα τῆς τέχνης, ποὺ ὀνομάζεται Ἀκρόπολις. Δὲν ἐπιδέχεται ἡ Ἀκρόπολις οὔτε προσθέσεις οὔτε ἀφαιρέσεις.

Ἀριστούργημα τέλειο εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ Ὁρθοδοξία.

Δὲν μποροῦμε οὔτε νὰ ἀφαιροῦμε, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ προσθέτουμε κάτι στὸ ἀριστούργημα τῆς θείας ἀποκαλύψεως. "Ό,τι εἶναι τέλειο, δὲν ἐπιδέχεται ἀλλοιώσεις, βελτιώσεις, προσθαφαιρέσεις. Ἄθικτη πρέπει νὰ παραμένῃ ἡ Παράδοσις! Οὔτε τοὺς αἰρετικούς ν' ἀφήνουμε ν' ἀφαιροῦν κάτι ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξο Παραδοσι. Οὔτε ὅμως καὶ ἀνοήτους «ὀρθοδόξους» ν' ἀφήνουμε νὰ προσθέτουν κάτι στὴν Ὁρθόδοξο Παραδοσι.

Ἡ Παράδοσις εἶναι ὁ ἀτίμητος θησαυρὸς μας, ποὺ ὀφείλουμε νὰ διαφυλάξουμε σὰ φυλλοκάρδια μας. «Τὴν παρακαταθήκην φύλαξον», παραγγέλλει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ἄ ? Τιμ. 6, 20). Ἡ Ὁρθόδοξος Παράδοσις, ἡ πίστις καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὅ,τι

ιερώτερο ἔχουμε. Οἱ φύλακες τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐπιτρέπουν σὲ ἱεροσύλους καὶ ἀγῶρτες νὰ ἀλλοιώνουν τὸν ἐθνικό μας θησαυρό. Δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο νὰ προβάλλῃ ἢ σύγχρονη Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μουσεῖο τοῦ παρελθόντος. Εἶναι ἡ ἀγωνιστικὴ παράταξις καὶ τοῦ παρόντος. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος.

Φύλακες τῆς θύρας

Χρειαζονται φύλακες, ποῦ νὰ προσέχουν καλά, ἰδιαίτερα νὰ φρουροῦν τὴν πόρτα. Ὁ Κύριος μας βεβαιώνει: «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα τῶν προβάτων δι' ἐμοῦ ἐὰν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται» (1ωάν. 5,39).

Μόνο μὲ τὸ Χριστὸ εἰσέρχεται κανεὶς στὸ χῶρο τῆς σωτηρίας. Καὶ τὸ Χριστὸ πῶς Τὸν βρίσκει κανεὶς; Πῶς Τὸν γνωρίζει; Κυρίως μὲ τὴ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Γι' αὐτὸ καὶ θεωρεῖται θύρα σωτηρίας ἡ Γραφή. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Εἵκοτῶς δὲ θύραν τὰς Γραφᾶς ἐκάλεσεν αὐταὶ γὰρ ἡμᾶς προσάγουσι τῷ Θεῷ καὶ τὴν θεογνωσίαν ἀνοίγουσιν αὐταὶ πρόβατα ποιούσιν αὐταὶ φυλάττουσι, καὶ τοὺς λύκους οὐκ ἄφιασιν ὑπείσελθεῖν» (Ε.Π.Ε. 14,98).

Ἡ θύρα θέλει θυρωρό, φύλακα. Φύλακα, ποῦ νὰ προσέχη, ὄχι ἀπλῶς νὰ μὴ περάσουν οἱ ἐχθροί, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ τοῦ πάρουν οἱ ἐχθροὶ τὸ ὄπλο του. Πρὶν ἀπὸ καιρὸ κρατούμενοι μιᾶς φυλακῆς, κακοποιὰ στοιχεῖα, κατόρθωσαν ν' ἀφοπλίσουν τοὺς φύλακες, νὰ τοὺς πάρουν τὰ ὄπλα, νὰ τοὺς φονεύσουν καὶ ν' ἀποδράσουν. Σκότωσαν τοὺς φύλακες μὲ τὸ δικό τους ὄπλο!

Οἱ αἰρετικοὶ μας κλέβουν τὸ ὄπλο μας, τὴν Ἁγία Γραφή. Τὸ ἔχουμε ἐμεῖς σὲ ἀχρηστία. Τὸ παίρνουν αὐτοὶ καὶ τὸ χρησιμοποιοῦν, γιὰ νὰ κτυπήσουν τὴν Ἀλήθεια. Διαστρεβλώνουν τὴ Γραφή, τὴν παρερμηνεύουν, καὶ στὴ συνέχεια μὲ τὸ ἅγιο ὄπλο τῆς Γραφῆς πολεμοῦν τὴν Ὁρθόδοξο πίστι. Εἶναι ἀνάγκη νὰ φυλάξουμε καλά τὸ ὄπλο μας. Νὰ μὴ παραδίνουμε τὸ ὄπλο μας στοὺς ἐχθρούς. Οἱ φύλακες ἄς γρηγοροῦν. Καὶ προκειμένου γιὰ τὴν ἀλήθεια τῆς Πίστεως, ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι εἴμεθα φύλακες. "Ὅλοι στὰ ὄπλα!" Ὅλοι νὰ μελετᾶμε τὸ λόγο τῆς Ἀληθείας, τὴν Ἁγία Γραφή, ὅπως αὐτὴν ἐρμηνεύουν οἱ θεοφόροι Πατέρες.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

ζ' 37 - 52, η' 12

Τῆ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆ μεγάλης τῆς ἐορτῆς εἰσθίγει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ³⁸ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ὕδατος ζῶντος. ³⁹ τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. ⁴⁰ πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ⁴¹ ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· οἱ δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; ⁴² οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; ⁴³ σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. ⁴⁴ τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. ⁴⁵ ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ⁴⁶ ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ⁴⁷ ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; ⁴⁸ μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ⁴⁹ ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτατοι εἰσι! ⁵⁰ λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· ⁵¹ Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γινῶ τί ποιεῖ; ⁵² ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγεγερταί. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Δοχεῖα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

«Πνεῦμα Ἅγιον ἐλθὲ καὶ σκηνώσον ἐν ἡμῖν»

(προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας)

Οὐσία - ἐνέργειες

Πνεῦμα Ἅγιον πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς, γιὰ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Μυστήριον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅπως μυστήριον εἶναι ὁ Τριαδικὸς Θεός. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συλλάβουμε τὰ ἀσύλληπτα, νὰ νοήσουμε τὰ ἀπερινόητα, νὰ μετρήσουμε τὰ ἀμέτρητα, νὰ πιάσουμε τὰ ἀπρόσιτα.

• Μὴ μὲ ρωτᾶτε νὰ σᾶς πῶ τί εἶναι ὁ ἄνεμος. Δὲν μπορῶ νὰ δώσω τὸν ὀρισμὸ τῆς οὐσίας του. Μπορῶ ὅμως νὰ μιλήσω γιὰ τὶς ἐνέργειές του ὅταν φυσᾷ ἀπαλά, μοῦ δροσιζεῖ τὸ πρόσωπο· ὅταν φυσᾷ δυνατά, ξεριζώνει καὶ μεγάλα δέντρα. Ἔτσι μὴ μὲ ρωτᾶτε νὰ σᾶς περιγράψω τὴν οὐσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ποῦ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ. Διότι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ εἶναι καὶ ἀπερινόητος καὶ ἀμέθεκτος. Μποροῦσαν ὅμως οἱ Ἀπόστολοι νὰ παρουσιάσουν τὶς ἐνέργειες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀφοῦ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἐμφανίσθηκε σὰν ἄνεμος. «Ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ

φερομένης πνοῆς βιαίας» (Πράξ. 2,2). Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι καὶ αὔρα, ποῦ δροσίζει, ὡς Παράκλητος. Εἶναι καὶ θύελλα, ποῦ ξερρίζωσε τὸ πανάρχαιο δέντρο τῆς εἰδωλολατρίας καὶ ξερρίζώνει πάθη καὶ κατεστημένα διαφθορᾶς.

- Μὴ μὲ ρωτᾶτε νὰ σᾶς πῶς, τί εἶναι ἡ φωτιά. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δώσω τὸν ὀρισμὸ τῆς. Μπορῶ ὅμως νὰ μιλήσω γιὰ τὶς ἐνέργειές τῆς ὅταν φουντώση, πυρακτώνονται τὰ πάντα. Ἔτσι μὴ μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὴν οὐσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποῦ ἦλθε τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ὡς φωτιά, «ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν». Οἱ ψυχρὲς καρδιὲς τῶν Μαθητῶν πυρακτώθηκαν. Ποιὸς μποροῦσε πλέον νὰ τοὺς ἀγγίξει; “Ὅπως κανεὶς δὲν μπορεῖ ν’ ἀντισταθῆ στοῦ πύρινο μέτωπο τῆς φωτιάς, ποῦ ἰσχυρὸς ἄνεμος τὴ σπρώχνει, ἔτσι καμμία δύναμις δὲν μπόρεσε ν’ ἀντισταθῆ στοῦ πύρινο Ἀγιοπνευματικὸ μέτωπο τῶν Ἀποστόλων.

Φωτιά καὶ ἄνεμος μαζί! Δύο στοιχεῖα τῆς Πεντηκοστῆς. Ὅταν συνυπάρχουν φωτιά καὶ ἄνεμος, ἡ δύναμις εἶναι ἀσταμάτητη. Εὐλογημένη ἡ δύναμις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διέδραμε διὰ τῶν Ἀποστόλων ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη.

- Μὴ μὲ ρωτᾶτε νὰ σᾶς πῶς τί εἶναι τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα. Δὲν μπορῶ νὰ δώσω ὀρισμὸ τῆς οὐσίας του. Μπορῶ ὅμως νὰ μιλήσω γιὰ τὶς ἐνέργειές του, ὅταν Π.Χ. περνᾷ ἀπὸ ἓνα λεπτὸ καλώδιο καὶ κινῆ ὀλόκληρο ἐργοστάσιο. Μὴ μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὴν οὐσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποῦ εἶναι τὸ ρεῦμα τοῦ Οὐρανοῦ. Μποροῦσαν ὅμως οἱ Ἀπόστολοι νὰ παρουσιάσουν τὶς ἐνέργειές του. Τί ἦσαν οἱ Ἀπόστολοι; Ἀδύνατα συρματάκια. Ἄλλ’ ἔγιναν δυνατοί, ὅταν τὴν ὑπαρξή τους διεπέρασε τὸ ρεῦμα, ποῦ ὀνομάζεται Πνεῦμα Ἅγιον. Γέμισαν ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιον. «Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου» (Πράξ. 2,4).

Ὅπως τὸ ρεῦμα ἀπὸ σύρμα σὲ σύρμα μεταδίδεται ἀστραπιαία παντοῦ, ἔτσι καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ “Ἁγίου Πνεύματος εἶναι μεταδοτικὸς. Μεταδόθηκε ἀμέσως τὸ Πνεῦμα στὶς χιλιάδες τῶν ἀκροατῶν τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ ἴδιο ρεῦμα μεταδίδεται διαφορετικᾶ στοὺς ἀνθρώπους, ἀνάλογα μὲ τὴ δεκτικότητά τους, μὲ τὴν κλήση τους. Ἄλλοῦ ἀνάβει μία λάμπα, ἄλλοῦ ἓνα πολυέλαιο, ἄλλοῦ ἓνα προβολέα. Ἔτσι καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μεταδίδεται στὸν καθένα ξεχωριστὰ καὶ ἀναλογικά. Στὸν καθένα μιλάει στὴ γλῶσσα του καὶ μετασχηματίζεται ποικιλοτρόπως. Ἡ πρώτη ἐντύπωση μετὰ τὴν ἐκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: «Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τὴ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν, ἐν ἧ ἐγεννήθημεν;» (Πράξ. 2,8).

Τρία πρόσωπα - Τρεῖς ἐποχὲς

Μυστήριον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Μυστήριον, θὰ λέγαμε, κάπως περιφρονημένο. Ἐνῶ μιᾶμε γιὰ τὸ Θεὸ Πατέρα καὶ γιὰ τὸ Θεὸ Λόγον, δηλαδή, γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν μιᾶμε γιὰ τὸ Θεὸ Πνεῦμα. Προσευχόμεθα στοῦ Θεὸ Πατέρα μὲ τὸ «Πάτερ ἡμῶν», προσευχόμεθα στοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ...». Δὲν ἀπευθυνόμεθα στοῦ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἀκόμη καὶ τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ ὁποῖο λέμε, δὲν γνωρίζουμε, ὅτι στοῦ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀναφέρεται καὶ ἀπευθύνεται.

Τὸ ὅτι δὲν μιᾶμε θερμὰ στοῦ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μήπως σημαίνει, ὅτι δὲν ἔχουμε Πνεῦμα Ἅγιον; Χωρὶς δὲ Πνεῦμα Ἅγιον ἡ θρησκευτικότητά μας εἶναι μία νεκρὴ τυπολατρεία ἢ ἓνας στεῖρος ἠθικισμός. Δὲν εἶναι ἀγιοπνευματικὴ ἐμπειρία, ποῦ μόνο μ’ αὐτὴν μποροῦμε νὰ ζήσουμε τὴν τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Μυστήριον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ποῦ στὴν οὐσία τοῦ εἶναι ἀπρόσιτον, ἀπλησίαστο.

• Μπορούμε ν' αγγίξουμε με τὰ χέρια μᾶς τὴ φωτιά; Ἄλλο τόσο μπορούμε ν' αγγίξουμε τὴν οὐσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποῦ πυράκτωσε τὸ ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ πυρακτώνῃ τὴν Ἐκκλησία, πούναι μία ἀδιάκοπη Πεντηκοστή.

• Μπορούμε νὰ δοῦμε κατάματα τὸ φῶς τοῦ ἡλίου; Ἄλλο τόσο μπορούμε νὰ δοῦμε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ποῦ καὶ αὐτὸ εἶναι Φῶς, ὅπως τὰ ἄλλα δύο Φῶτα τῆς Τρισηλίου Θεότητας. «Φῶς ὁ Πατήρ, Φῶς ὁ Λόγος, Φῶς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα» (ἐξαποστειλᾶριο Πεντηκοστῆς).

• Μπορούμε ν' ἀνακρίνουμε τὸ σύμπαν μετὰ τὸ λογισμό μας; Ἄλλο τόσο μπορούμε ν' ἀνακρίνουμε μετὰ τὴ λογικὴ μας τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νὰ τὸ ρωτήσουμε «Τί εἶσαι;». Εἶναι «ὅ τα σύμπαντα πληρῶν».

Ὡς πρὸς τὴν οὐσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν γνωρίζουμε «τί εἶναι;». Γνωρίζουμε μόνο «ποιὸς εἶναι;». Ναί! Εἶναι πρόσωπο δὲν εἶναι ἀφηρημένη ἔννοια. Εἶναι ὑπόστασις δὲν εἶναι συμβολικὴ παράστασις. Εἶναι ὁ Ἕνας τῆς Τριάδος. Εἶναι Πρόσωπο τῆς Τριάδος. Εἶναι τὸ τρίτο Πρόσωπο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Εἶναι ὁ τρίτος θεϊκὸς ἐπισκέπτης τοῦ κόσμου.

Ἄν ἡ ἱστορία διαιρῆται σὲ τρία, στὴν πρὸ Χριστοῦ ἐποχὴ, στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ στὴ μετὰ Χριστὸν ἐποχὴ, τότε τὰ τρία Πρόσωπα ἐμφανίζονται ἕνα σὲ κάθε ἐποχὴ.

• Ἡ ἐποχὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Θεοῦ Πατρός. Ἐπισκέπτεται τὸν κόσμον ὁ Πατήρ. Συνομιλεῖ μετὰ τοὺς ἁγίους, μετὰ τοὺς προφῆτες. Συνομιλεῖ μετὰ Μωυσῆ, μετὰ τὸν Ἠλία, μετὰ τοὺς μεγάλους ἄνδρες τοῦ παλαιοῦ Ἰσραήλ.

• Ἡ ἐποχὴ τοῦ Μεσσία, τῶν χρόνων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου, τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐπισκέπτεται τὸν κόσμον ὁ Θεὸς Λόγος σαρκωμένος. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰωάν. 1,14). Εἶναι ἐπίσκεψις ὄχι τοῦ ἀοράτου, ἀλλὰ τοῦ ὁρατοῦ πλέον Θεοῦ. «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (Ἰωάν. 1,16). «Ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται στὴ γῆ, ἐνωμένος μετὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν».

• Ἡ ἐποχὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἡ ἐποχὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον «ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας» (ἀπὸ τὸν ἑσπερινὸ τῆς Πεντηκοστῆς).

Ἡ διάκρισις τῶν ἐποχῶν τῶν τριῶν Προσώπων δὲν σημαίνει φυσικά, ὅτι κάθε Πρόσωπο ἐνεργεῖ ἀνεξάρτητα καὶ αὐτόνομα. Καὶ τὰ τρία Πρόσωπα, ὁμοούσια καὶ ὁμόθρονα, μετέχουν σὲ ὅλες τὶς δημιουργικὰ καὶ σωστικὰ θεῖες ἐνέργειες. «Ὁ Πατήρ δι' Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ποιεῖ πάντα», λέγει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. «Ὁ δὲ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος μιλάει γιὰ τὴν ἀγαπητικὴν σχέσιν τῶν τριῶν Προσώπων τῆς Μιᾶς Θεότητος καὶ λέγει: «Πνεῦμα εὐθές... Δι' οὗ Πατήρ γινώσεται καὶ Υἱὸς δοξάζεται καὶ παρ' ὧν μόνων γινώσεται, μία σύνταξις, λατρεία μία, προσκύνησις, δύναμις, τελειότης, ἁγιασμός. Τί μοὶ μακρολογεῖν; Πάντα ὅσα ὁ Πατήρ, τοῦ Υἱοῦ, πλὴν τῆς ἀγεννησίας».

Πάντα ὅσα ὁ Υἱός, τοῦ Πνεύματος, πλὴν τῆς γεννήσεως. Ταῦτα δὲ οὐκ οὐσίας ἀφορίσει, κατὰ γὰρ τὸν ἕμὸν λόγον, περὶ οὐσίαν δὲ ἀφορίσεται» (Ε.Π.Ε. 5,134).

Χριστός καὶ Πνεῦμα Ἅγιον

Πεντηκοστή! Ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὴ σημασία του καὶ τὴν ἀναγκαιότητά του, ἄς χρησιμοποιήσουμε τὴν εἰκόνα, ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς παρουσίασε. Μίλησε γιὰ πηγὴ. Τὴν ἐπίσημη ἡμέρα τῆς Σκηνοπηγίας στάθηκε μπροστὰ στὸ λαὸ καὶ ἔκραξε: «Ἐὰν τίς διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς μέ καὶ πινέτω» (στ. 37). Ἐνῶ φαίνεται νὰ μιλάει γιὰ τὸν ἑαυτὸ τοῦ («ἐρχέσθω πρὸς μέ»), ἐξηγεῖ στὴ συνέχεια, ὅτι ὁ λόγος αὐτὸς ἰσχύει γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι ἡ πηγὴ τῆς Ζωῆς. Ὡς φωτιὰ ἐμφανίζεται στὸ *Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα τῆς Πεντηκοστῆς. Ὡς νερὸ ἐμφανίζεται στὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα. Ψάλλει σχετικὰ ἡ Ἐκκλησία: «Καὶ γέγονεν αὐτοῖς νέφος δροσῶδες τὸ πῦρ, φωτίζουσα αὐτοὺς καὶ ὑετίζουσα φλός, δι' ὧν ἡμεῖς ἐλάβομεν τὴν χάριν, διὰ πυρὸς τὲ καὶ ὕδατος. Τὸ Φῶς ἐπέστη τοῦ Παρακλήτου, καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισε» (κάθισμα ὀρθρου Πεντηκοστῆς). Πῶς συμβαίνει αὐτό;

- Τί συμβαίνει μὲ τὸ νερὸ; Μπορεῖ νὰ ὑπάρχει, ἀλλὰ γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ σπίτι σου, πρέπει κάποιος ν' ἀνοίξῃ αὐλάκι. Κάποτε δὲ τὸ αὐλάκι ἀνοίγεται μὲ πολλὴ δυσκολία, ἀνάμεσά σε βράχους. Ὁ Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον, γιὰ ν' ἀνοίξῃ δύο δρόμους, ποῦ ἦσαν ἄβατοι. Ν' ἀνοίξῃ τὸ δρόμον γιὰ τὴν ἄνοδο τοῦ ἀνθρώπου στὸν Οὐρανὸ καὶ τὸ δρόμον, γιὰ τὴν κάθοδο τοῦ Ἅγίου Πνεύματος στὴ γῆ. Σκληρὸ ἔργο. Χρειάσθηκε, ἄς ἐπιτραπῇ νὰ ποῦμε, τὸ «κομπρεσέρ» τῆς ἀγάπης, ποὺ λέγεται Σταυρὸς, γιὰ ν' ἀνοίξουν αὐτοὶ οἱ δύο δρόμοι.

Σταυρῶνεται ὁ Χριστός, ἀνασταίνεται, ἀναλαμβάνεται στοὺς οὐρανοὺς, γιὰ νὰ διοχετευθῆ στὸν κόσμον ἡ πηγὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ σημειώνει ὁ Ἱερὸς Εὐαγγελιστής: «Τοῦτο δὲ εἶπεν (ὁ Ἰησοῦς) περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτὸν οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη» (στ. 39). Ἡ ἔλευσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρίας, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως.

- Τί συμβαίνει μὲ τὸ γάμον; Τὰ δύο μέρη, ποὺ ἐνώνονται, ἀνταλλάσσουν δῶρα. Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔχουμε μία ἔνωση, ἓνα μυστηριώδη γάμον. Ἐνώθηκαν ἐν Χριστῷ ὁ Θεὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἄνθρωπος ἔδωσε «προῖκα» στὸ Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς ἔδωσε «προῖκα» στὸν ἄνθρωπον. Ποιὰ ἢ «προῖκα» τοῦ ἀνθρώπου στὸ Θεόν; Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα. Ποιὰ ἢ «προῖκα» τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπον; Τὸ θεῖο Πνεῦμα. Δώσαμε σῶμα, πήραμε Πνεῦμα.

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι ἡ «προῖκα» τοῦ Νυμφίου στὴ Νύμφη τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ στὴ Νύμφη Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ στὴ νύμφη ψυχὴ. Τὸ ὑποσχέθηκε τὸ δῶρον. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι ἡ ἐπαγγελία τοῦ Οὐρανοῦ στὴ γῆ. Ὅ,τι ὑπόσχεται ὁ Οὐρανός, ὅπωςδήποτε τὸ προσφέρει στὴ γῆ. Εἶναι ἀμετάθετος ἡ βουλή τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἐπαγγελία του. Ἀναχώρησε γιὰ τοὺς Οὐρανοὺς μὲ τὴν Ἀνάληψί του ὁ Κύριος. Αὐτὴ ἡ ἀναχώρησις του ἦταν πηγὴ χαρᾶς γιὰ τοὺς Μαθητᾶς, ἀφοῦ ἀπ' ἐκεῖ ποῦ πῆγε θὰ ἔστειλε τὴν ἐπαγγελία, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. «Χαροποιήσας τοὺς Μαθητᾶς τὴ ἐπαγγελία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (ἀπολυτικίον Ἀναλήψεως).

Ἄνθρωπος καὶ Πνεῦμα Ἅγιον

Είναι πηγή τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Καὶ ὁ ἄνθρωπος;

• Εἶδατε ποτὲ σὲ κατάξερο πρὶν τόπο ν' ἀναβλύσει νερό; Τί συνέβη; Τὸ γεωτρύπανο μπῆκε βαθειὰ στὰ σπλάχνα τῆς γῆς καὶ ξεπήδησε νερό. Τὸ νερὸ βεβαίως ὑπῆρχε. Ἀπλῶς τώρα ἀναπήδησε. Ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κατάξερη. Μόνο γιὰ τὴν ὕλη μιλάνε οἱ πολλοὶ ὅλο γιὰ τὰ ὑλικά πράγματα φροντίζουν. Ξαφνικά ὅμως ἔρχεται ἡ πίστις στὸν Ἰησοῦ Χριστό, σὰν γεωτρύπανο τῆς χάριτος, καὶ διατρύπτει τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ ὑλικὸς γίνεται πνευματικὸς. Γίνεται ἀγιοπνευματικὸς.

Τὸ βεβαιώνει ὁ Κύριος: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος Ζῶντος» (στ. 38).

Τρεχούμενο νερὸ ἀναπήδησε ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους: νερό, ποῦ πότισε ὅλη τὴ γῆ. «Ἁγίῳ Πνεύματι ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἄρδευοντα ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς Ζωογονίαν» (ἀναβαθμὸς δ' ἤχου).

Εἶναι πηγή τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Καὶ ἡ Ἐκκλησία;

• Εἶναι ἡ δεξαμενὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιὰ νὰ συλλέξη κανεὶς νερό, ἀνεγείρει δεξαμενὴ. Αὐτὸ ἔκανε ὁ Χριστός. Κατασκεύασε τὴ δεξαμενὴ, ποὺ λέγεται Ἐκκλησία. Μὲ τὸ Πανάγιο Αἷμα τοῦ ἔκτισε τὴν Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι ἡ ἀνεξάντλητη δεξαμενὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Δίψα

Πολὺ λόγος γιὰ τὴ λειψυδρία. Ἀπὸ παλαιὰ ὑπῆρχε τὸ πρόβλημα. Στὶς ἡμέρες μᾶς παρουσιάζεται τραγικώτερο. Καταστρέψαμε τὸν πλανήτη μας. Καὶ μία ἀπὸ τὶς φοβερὲς συνέπειες τῆς οἰκολογικῆς καταστροφῆς εἶναι ἡ λειψυδρία. Οἱ ἄνθρωποι θεοποίησαν τὴ γῆ καὶ περιφρόνησαν τὸν Οὐρανό. Λησμόνησαν, ὅτι ὁ Οὐρανὸς Ποτίσει τὴ γῆ. Ἄν δὲν ρίξη καὶ Οὐρανὸς τὴν εὐλογημένη βροχή, ὁ ἄνθρωπος θὰ πεθάνη ἀπὸ τὴ δίψα.

Φαντάζεσθε λειψυδρία, ποῦ νὰ ὀφείλεται ὄχι σὲ ἔλλειψη νεροῦ, ἀλλὰ σὲ περιφρόνηση τοῦ ὑπάρχοντος ἄφθονου νεροῦ; Φαντάζεσθε νὰ ὑπάρχη νερὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ συλλέγουν γιὰ τὶς ἀνάγκες τοὺς βοῦρκο; Κάτι τέτοιο συμβαίνει σχετικὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ὑπάρχει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἡ πηγὴ τῆς Ζωῆς καὶ τῆς χάριτος. Δὲν τὸ δίνει μὲ τὸ σταγονόμετρο ὁ Θεός. Πλουσιοπάροχά το χαρίζει. Ὁ Οὐρανὸς εἶναι καταρράκτης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄλλ' ἐμεῖς, ἀντὶ νὰ ἔχουμε Πνεῦμα Ἅγιο, ἔχουμε πνεῦμα ἄγριο. Ἀντὶ νὰ ζητᾶμε τὸ νερὸ τοῦ Οὐρανοῦ, Ζητᾶμε τὴ λάσπη, τὸ βοῦρκο..

Τὸ ἀποτέλεσμα; Ἡ δίψα παραμένει. Ἡ δίψα δὲν ικανοποιεῖται μὲ βαλτόνερο: δὲν ικανοποιεῖται ρουφώντας δηλητήριο. Ὁ κόσμος διψάει.

- Διψάει γιὰ χαρά.
- Διψάει γιὰ Ζωή.
- Διψάει γιὰ ἀλήθεια.
- Διψάει γιὰ ἐνότητα.
- Διψάει γιὰ συνεργασία.

Ἄρα διψᾷ γιὰ Πνεῦμα Ἅγιον. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι ἡ «ἀενάως βρύουσα πηγή». Ἄς καταστήσουμε τὸν ἑαυτὸ μᾶς δοχεῖο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ προορισμὸς μας. Ἡ ἀπόκτησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄν γεμίσουμε ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο, ἂν πλημμυρίσουμε ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θὰ γίνουμε σὰν τοὺς Ἀποστόλους. Θὰ μεταδίδουμε τὴ δροσιὰ τοῦ Οὐρανοῦ σὲ τόσες ψυχές, ποὺ ἡ φωτιὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς πλάνης τὶς ἔχει κυκλωμένες.

«Πνεῦμα Ἅγιον, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν».

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Των Αγίων Πάντων)

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ι' 32 - 33, 37 - 38, ιθ' 27 - 30

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ³³ ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ³⁷ Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· ³⁸ καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἴδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; ²⁸ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁹ καὶ πᾶς ὅς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. ³⁰ Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Οἱ συγγενεῖς μας οἱ Ἅγιοι

«Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος»

(Ματθ. 10,37)

Τιμημένοι οἱ Ἅγιοι

Σταυροφόρους ὑποδεχόμεθα τοὺς Ἁγίους τὴν Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων. Καὶ ἂν ἡμεῖς, οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς, τοὺς τιμᾶμε ὅλους μαζί μία φορά, μυριάδες φορές τοὺς τιμᾶ ὁ Θεός. Τιμᾶμε ἐκείνους, πού ἔχει τιμήσει ὁ Θεός. Θεωροῦμε τιμὴ νὰ μᾶς καλέσῃ κάποιος ἐπίσημός του κόσμου σὲ μία δεξίωσι; Φαντασθῆτε πόσο μεγάλη, πόσο ἀπερίγραπτη τιμὴ εἶναι γιὰ τὸν Ἅγιο νὰ βρίσκειται καλεσμένος στὴ δεξίωσι ὄχι τρανοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ: Ἐκείνου, πού εἶναι «ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων» (Α' Τιμ. 6,15)! Ἀσύλληπτη σὲ ἀγαλλίασι ἢ δεξίωσις τοῦ Οὐρανοῦ, ποῦ δὲν κρατᾷ λίγα λεπτά της ὥρας, ἀλλὰ συνεχίζεται στὴν ἀτέλειωτη αἰωνιότητα.

Χρωστοῦσε ὁ Θεὸς τίποτε σὲ μᾶς; Τίποτε. Ἄν μπορούμε νὰ ποῦμε, ὅτι κάτι μᾶς χρωστοῦσε, αὐτὸ θὰ ἦταν ἢ τιμωρία, ἢ σκληρὴ τιμωρία γιὰ τὴν ἁμαρτία, τὴν ἀποστασία καὶ τὴν ἀσέβειά μας. Ἦμασταν «μυρίων τιμωριῶν ἄξιοι». Καὶ ὅμως, ἐνῶ δὲν μᾶς χρωστοῦσε κανένα καλό, μᾶς ἔδωσε τὸ ἀνέλπιστο, τὸ μεγαλύτερο καλό: τὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωσι. Ἐγινε ἄνθρωπος καὶ σταυρώθηκε γιὰ μᾶς.

• Αν, λοιπόν, σέ μάς, πού τίποτε δέν χρωστοῦσε, ἔδωσε τέτοια χάρι, δέν θά δώση τιμὴ καὶ δόξα σ' ἐκείνους πού χρωστάει, στοὺς Ἁγίους καὶ τοὺς Μάρτυρες! Ἡ ἀγία Ζωή, ὁ ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς, ἡ ποικίλη θυσία καὶ κυρίως τὸ αἷμα, πού ἔχυσαν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἅγιοι, ὅλα αὐτὰ χρεώνουν τὸ Θεό. Ἔτσι τονίζει ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Εἰ τοίνυν οἷς κόλασιν ὤφειλε, τούτοις βασιλείαν ἔδωκεν, οἷς Ζωὴν αἰώνιον ὄφειλε, τί οὐ δώσει; Καὶ πόσαις οὐ τιμήσει τιμαῖς;» (Ε.Π.Ε. 37,218).

• Ἄν γι' αὐτούς, ποῦ τὸν μισοῦν, σταυρώθηκε, ἂν γι' αὐτούς ποῦ τὸν βλασφημοῦν, στέλνῃ τὸν ἥλιό του, ἐκείνους πού θερμὰ τὸν ἀγαποῦν καὶ θυσιάζονται γι' Αὐτόν, τοὺς Ἁγίους, δέν πρέπει ἰδιαίτερα νὰ τοὺς ἀμείψῃ; Λέγει πάλι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Εἰ ὑπὲρ τῶν μισούντων ἔσταυρώθη καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν, ὑπὲρ τῶν τὸ αἷμα ἐκχεόντων διὰ τὴν εἰς αὐτὸν ὁμολογίαν, τί οὐκ ἔργησεται;» (Ε.Π.Ε. 37,218)

• Οἱ Ἅγιοι γιὰ ποιὸν θυσιάσθηκαν; Γιὰ μάς ἢ γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό; Ἀσφαλῶς γιὰ τὸ Χριστό. Ἄν, λοιπόν, ἐμεῖς τοὺς τιμᾶμε μὲ ἑορτὲς καὶ ἱερὲς πανηγύρεις, κι ἂς μὴ θανατώθηκαν γιὰ μάς, φαντασθῆτε πόσο τοὺς τιμᾶ καὶ τοὺς δοξάζει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου θυσιάσθηκαν! Καὶ ὁ συλλογισμὸς αὐτὸς ἀνήκει στὸν ἱερὸ Χρυσόστομο: «Οὐκ ἐσφάγησαν ὑπὲρ ἡμῶν οἱ μάρτυρες, καὶ ὅμως συντρέχομεν εἰς τὴν ἐκείνων τιμῶν. Εἰ δὲ ἡμεῖς, ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐσφάγησαν, συντρέχομεν, ὁ Χριστός, ὑπὲρ οὐ τὰς κεφαλὰς ἀπέθεντο, τί οὐ Ποιήσει;» (Ε.Π.Ε. 37,128).

• Σὲ τί συνίσταται ἡ δική μας τιμὴ πρὸς τοὺς Ἁγίους; Ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ ποῦμε «Σήμερα εἶναι ἡ ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων»; *Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὅφείλουμε καὶ νὰ τοὺς τιμήσουμε, πηγαίνοντας τὴν ἡμέρα τῆς μνήμης τους στὴν ἐκκλησία. Ἀρκεῖ ὁ ἀπλὸς ἐκκλησιασμός; Ὁχι. Ὅφείλουμε καὶ νὰ τοὺς ὑποδεχθοῦμε μὲ ὕμνους καὶ ἐγκώμια. Ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ τοὺς ἐγκωμιάσουμε; Ὁχι. Ὅφείλουμε καὶ νὰ πληροφορηθοῦμε τὰ κατορθώματά τους, τοὺς ἀθλους τους. Ἀρκεῖ νὰ διαβάσουμε ἢ ν' ἀκούσουμε τὸ βίο τους, τὸ συναξάρι τους; Ὁχι. Ὅφείλουμε καὶ νὰ τοὺς θαυμάσουμε, ὅπως θαυμάσουμε τοὺς ἀθλητὲς καὶ πρωταθλητὲς καὶ πολὺ περισσότερο. Ἀρκεῖ ὁ θαυμασμός;

Ὁχι. Πρέπει καὶ νὰ ζηλέψουμε τὴν ἀρετὴ τους. Ἀρκεῖ αὐτό; Ὁχι. Πρέπει τελικὰ νὰ τοὺς μιμηθοῦμε. Ἄν δὲν ἀγωνισθοῦμε νὰ καταστοῦμε ἀντίγραφα τῶν Ἁγίων, δὲν τοὺς τιμᾶμε σωστά. Γι' αὐτὸ λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν» (Ἐβρ. 13,7).

Ὁμολογία: τὸ κοινὸ ὅλων των Ἁγίων

Ἐμεῖς μποροῦμε νὰ μιμηθοῦμε τοὺς Ἁγίους; Ναί! Ἰδίως ὑπάρχει μία πρᾶξις τῶν Ἁγίων, πού μποροῦμε ὅλοι νὰ τὴν ἐπαναλάβουμε. Εἶναι τόσο ἀναγκαῖα γιὰ τὴ χριστιανικὴ μας ιδιότητα, ὥστε, ἂν δὲν τὴν ἐπαναλάβουμε, δὲν λογιζόμεθα χριστιανοί. Καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἡ ὁμολογία.

Πολλὲς οἱ κατηγορίαι, οἱ τάξεις τῶν Ἁγίων. Κάθε μία ἔχει τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς γνώρισμα, τὸ ξεχωριστό τῆς χάρισμα. Ἄλλ' ὅλοι οἱ Ἅγιοι, σ' ὅποιο τάγμα καὶ ἂν ἀνήκουν, ἔχουν κάτι τὸ κοινό: Τὴν ὁμολογία. Ὑποχρεωτικὸ γνώρισμα ἢ ὁμολογία. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος παρουσιάζει μία ὠραία παρομοίωσι. Ὅπως ὁ βασιλιάς φοράει διάδημα, κορῶνα στὸ κεφάλι, ἔτσι γιὰ κάθε Ἅγιο διάδημα εἶναι ἡ ὁμολογία. Ἡ ὁμολογία εἶναι τὸ φωτοστέφανο, πού στολίζει κάθε Ἅγιο. «Καθάπερ ὁ βασιλεὺς τὸ διάδημα ἐπὶ τῆς

κεφαλῆς, οὕτω καὶ ἡμεῖς τὴν ὁμολογίαν πανταχοῦ τῆς πίστεως περιφέρωμεν. Οὐ γὰρ οὕτως ἐκείνου καὶ στέφανος, ὡς ἡμᾶς ἡ πίστεως καὶ ἡ ταύτης ὁμολογία καλλωπίζειν εἴωθεν» (Ε.Π.Ε. 37,50).

Ἐπάρχει ἄνθρωπος χωρὶς καρδιά καὶ στόμα; Ἄλλο τόσο ὑπάρχει χριστιανὸς χωρὶς πίστι καὶ ὁμολογία. Ἡ πίστις ἔχει σχέση μὲ τὴν καρδιά ἢ ὁμολογία μὲ τὸ στόμα. Στὸ στόμα ἔρχεται τὸ ξεχείλισμα τῆς καρδιάς. «Καρδιά γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν» (Ρωμ. 10, 10). Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος θεωρεῖ ἀπαραίτητη προϋπόθεση σωτηρίας τὴν ὁμολογία. Χωρὶς αὐτὴν ἀποκλείεται νὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ σωθοῦμε: «Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθέν των ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγῶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθέν του πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (στ. 32).

Ἡ ὁμολογία ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὸ θάρρος καὶ μὲ τὸν κόσμον. Τὸ νὰ ὑμνοῦμε τὸ Χριστὸ μέσα στὴ λατρευτικὴ σύναξι τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι εὐκόλο καὶ ἀκίνδυνο. Τὸ δύσκολο εἶναι νὰ μιλάμε γιὰ τὸ Χριστὸ ἔξω, στὸ κοσμικὸ περιβάλλον, στὴν ἐργασία μας, στὸ σπίτι μας, μπροστὰ σε ἐχθρικά διακειμένους στὴν πίστι.

- Νὰ ὁμολογοῦμε τὸ Χριστὸ καὶ ὅταν βρισκόμεθα σὲ ἀντιχριστιανικὸ περιβάλλον.
- Νὰ μὴ ντρεπώμεθα νὰ φανερώσουμε τὴ χριστιανικὴ μας ιδιότητα στὴν κοινωνία. «Ναί, εἶμαι χριστιανός. Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγαλύτερη τιμὴ, πού μου ἔχει γίνει».
- Νὰ ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ ὑποστηρίζουμε μὲ ἐπιχειρήματα τὸ χριστιανικὸ μας «πιστεύω».

Γι' αὐτὸ ὁ Κύριος ὑπογραμμίζει: «Ἐμπροσθέν των ἀνθρώπων» (στ. 32). Μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, ἀδιαφορώντας γιὰ τὶς συνέπειες, γιὰ τὶς τυχόν εἰρωνεῖες, τοὺς χλευασμοὺς, τὶς κατηγορίες, τὶς συκοφαντίες, τὶς διώξεις, ἀκόμη καὶ τὶς κακοποιήσεις καὶ τὰ βάσανα.

Ἡ ὁμολογία φανερώνεται μὲ θάρρος. Ἀλλὰ φανερώνεται καὶ μὲ σοφία καὶ μὲ διάκριση. Θάρρος χωρὶς σοφία εἶναι ἀνοησία. Σοφία χωρὶς θάρρος εἶναι δειλία. Καὶ τὰ δύο τα χρειάζεται ἡ ὁμολογία. Ἀκόμη χρειάζεται καὶ ἓνα τρίτο: τὴ συνέπεια στὴ ζωὴ μας. Ἀλλοίμονο ἂν τὸ στόμα μᾶς μὲν εἶναι μεγὰφωνο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ ζωὴ μᾶς εἶναι μεγὰφωνο τοῦ Διαβόλου. Πολλοὶ Ἅγιοι ἔλεγαν λίγα μὲ τὸ στόμα καὶ πολλὰ μὲ τὴ ζωὴ τους. Ὅπωςδήποτε ὁμως προσέφεραν καὶ τὴ μαρτυρία τοῦ λόγου.

Λόγος καὶ Ζωὴ πορεύονται μαζί. Οὔτε λόγος χωρὶς Ζωὴ, διότι αὐτὸ εἶναι ὑποκρισία. Ἄλλ' οὔτε καὶ Ζωὴ χωρὶς λόγο, διότι αὐτὸ φανερώνει σκοπιμότητα. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μὴ διὰ ρημάτων μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ πραγμάτων τοῦτο ποιῶμεν, καὶ βίον ἄξιόν της ὁμολογίας διὰ πάντων ἐπιδεικνύμενοι, ἵνα μὴ κατασχύνωμεν τὰ δόγματα τῆ τῶν ἔργων φαυλότητι, ἀλλὰ διὰ πάντων τὸν Δεσπότην ἡμῶν δοξάσωμεν» (Ε.Π.Ε. 37,50).

Σαρκικὴ καὶ πνευματικὴ συγγένεια

Ἡ ὁμολογία εἶναι κοινὸ γνῶρισμα ὅλων των χριστιανῶν, ὅλων των Ἁγίων. Αὐτὴ μας καθιστᾷ συγγενεῖς μεταξύ μας. Ἡ λέξις «ὁμολογία» φανερώνει τὴν κοινωνία, τὴ συγγένεια μεταξύ μας, τὸ «ὄμου» καὶ τὸν «λόγον». Ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μᾶς ἐνώνει σὲ μία νέα συγγένεια καὶ μᾶς κινεῖ τὴ γλῶσσα νὰ μιλάμε ὅλοι γιὰ τὰ μεγαλεῖα του Θεοῦ.

Υπάρχει ή σαρκική συγγένεια. Υπάρχει και ή πνευματική συγγένεια. Πρώτος μας συγγενής είναι ό Ίησοϋς Χριστός. Μᾶς ἔδωσε τὸ Αἷμα του. "Όταν μετέχουμε τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Κοινωνίας, παίρνουμε μέσα μας τὸ ἴδιο Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Αποκτοῦμε συγγένεια ἐξ αἵματος μὲ ὅλους τους Ἁγίους.

Ἡ πνευματική συγγένεια εἶναι ἀπείρως σπουδαιότερη καὶ ἀνώτερη ἀπὸ τὴ σαρκική, ἀφοῦ χάριν αὐτῆς θυσιάσουμε τὴ σαρκική. Τὸ λέγει ὁ Χριστός: «Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστί μου ἄξιος καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστί μου ἄξιος» (στ. 37).

Ὁ Χριστός δὲν λέγει νὰ μὴν ἀγαπᾶμε τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μας. Κάτι τέτοιο θὰ ἦταν καὶ ἀνῆθικο καὶ ἀφύσικο. Λέγει, ὅτι πάνω ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μας ὀφείλουμε ἀγάπη στὸν Ίησοῦ Χριστό. Οἱ Ἅγιοι ἀγαποῦν τὸ Χριστὸ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο πρόσωπο, καὶ τὸ πιὸ συγγενικό. Ὅταν δὲ συγγενικά πρόσωπα Ζητοῦν ἢ καὶ ἀπαιτοῦν πράγματα, ποὺ εἶναι ἀντίθετα ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ, τότε οἱ Ἅγιοι κάνουν ὑπακοή στὸ Χριστό. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ καὶ θυσιάζουν τοὺς συγγενεῖς τους γιὰ τὸ Χριστό. Ἀφήνουν τοὺς συγγενεῖς τους προκειμένου νὰ δοθοῦν ὀλοκληρωτικά στὸ Χριστό. Φαίνεται σκληρὸ αὐτό; Ἄλλ' ὁ Χριστός δὲν λέγει σκληρὰ πράγματα: «Πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφᾶς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ Ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει» (στ. 29).

Δὲν εἶναι σκληρὸ τὸ ν' ἀφήνη κανεὶς τοὺς συγγενεῖς του καὶ ν' ἀκολουθῆ τὸ Χριστό. Ὅποιος ἐξασφαλίζει γιὰ τοὺς συγγενεῖς του τὸ καλύτερο δῶρο, αὐτὸς δὲν συμπεριφέρεται σκληρὰ, ἀλλὰ δείχνει ἀγάπη στοὺς συγγενεῖς του. Ἐκεῖνος, λοιπόν, ποῦ ἀφήνει τοὺς συγγενεῖς του, γιὰ ν' ἀφιερωθῆ στὸ Χριστό, γιὰ νὰ γίνῃ ἱεραπόστολος ἢ μοναχός, γιὰ νὰ θυσιασθῆ γιὰ τὴ μεγάλη οἰκογένεια, ποὺ λέγεται κοινωνία, αὐτὸς τοὺς πρώτους, ποὺ εὐεργετεῖ, εἶναι οἱ συγγενεῖς του. Διότι τοὺς προσφέρει τὸ δῶρο, ποὺ λέγεται εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Καὶ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη ἀσφάλεια γιὰ μία οἰκογένεια ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἀρκεῖ βεβαίως μὲ χαρὰ νὰ δεχθῆ ἢ οἰκογένεια τὴν ἀφιέρωση ἑνὸς ἢ περισσοτέρων μελῶν της.

Οἱ Ἅγιοι πιστεύουν στὴν πνευματική συγγένεια. Πάνω ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τους ἔχουν τὴν ἀγάπη στὸ Χριστό. Καὶ ὅσοι ἀγαποῦν τὸ Χριστό, αὐτοὶ καὶ μεταξύ τους ἀγαπῶνται γίνονται συγγενεῖς, ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ Ίησοῦ. Δικαιολογημένα, λοιπόν, οἱ πιστοὶ θεωροῦν τοὺς Ἁγίους ὡς στενοὺς συγγενεῖς τους. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὁ χριστιανὸς συγγενεῖς ἔχει τοὺς ἁγίους ἅπαντας καὶ συμπολίτας. "Συμπολίται γάρ, φησίν, ἔσμεν τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ"» (Ε.Π.Ε. 37,48).

Πρότυπό μας οἱ Ἅγιοι

Ἀγαπᾶμε τὸν Ίησοῦ Χριστό; Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἀγαπᾶμε ὅλους τους Ἁγίους, ποὺ ἀγάπησαν τὸν Ίησοῦ καὶ ἀφιερῶθηκαν καὶ θυσιάσθηκαν γι' Αὐτόν. Ἀγαπᾶμε τοὺς Ἁγίους μὲ στοργὴ θερμότερη ἀπὸ ἐκείνην, ποὺ ἔχουμε στοὺς συγγενεῖς μας. Ἔτσι τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Οὐδὲν ἡμᾶς προσήκοντας ἄλληλοις κατὰ συγγένειαν σαρκικὴν ἢ πνευματικὴν συγγένεια πατέρων φιλοστοργότερους ἐποίησεν» (Ε.Π.Ε. 37,240).

Μέχρι τώρα ἤμασταν προσκολλημένοι στοὺς σαρκικοὺς συγγενεῖς μας. Μέχρι τώρα ἐργαζόμασταν γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ γιὰ τοὺς συγγενεῖς μας.

Συνήθως, όταν από κάποιον οικογενειάρχη ζητηθῆ κάποια θαρραλέα όμολογία και κάποια θυσία, ακούγεται ἡ απάντησις:

- "Έχω οίκογένεια. Έχω παιδιά!...

- Ο Θεός δέν εἶχε παιδί; Τόσο πολύ μας αγάπησε, «ώστε τόν υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ιωάν. 3,16).

- Έχεις παιδιά. Καί μακάρι νά ἔχης ὅσα παιδιά θέλει ὁ Θεός, ὅσα παιδιά ὁ Θεός ἔχει γιά σένα προγραμματίζει και ὄχι ὅσα ὁ ἐγωισμός σου και ἡ ἀπιστία σου προγραμματίζει. Έχεις παιδιά, ἀλλά τὰ παιδιά εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. και δέν μπορεῖς νά ἐμποδίζης τὸ Θεὸ νά πάρη κάτι, πού εἶναι δικό του.

- Έχεις παιδιά. Ἄν θέλῃς τὰ παιδιά αὐτὰ νά μὴ γίνουν ὅπως τὰ περισσότερα παιδιά τοῦ κόσμου, ὀδήγησέ τα σὲ μίμησι τῶν Ἁγίων. Γονιὸς εὐτυχισμένος και ἐπιτυχημένος εἶναι αὐτός, πού ἐμφυτεύει στὰ παιδιά τοῦ τὴν πίστη στοῦ Χριστοῦ και τὸ θαυμασμό τῶν Ἁγίων. Πολλὰ «θέλω» ἀκοῦνε οἱ γονεῖς, ὅταν ρωτοῦν τὰ παιδιά τοὺς τί θὰ γίνουν. Χαρὰ σ' ἐκεῖνον τὸ γονιό, πού δούλεψε, ὡστε ν' ἀκούῃ ἀπὸ τὸ παιδί του: «Θέλω νά γίνω Ἅγιος»!

Ἡ κοινωνία μᾶς γέμισε ἀπὸ ἀγρίους. Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη ν' ἀποκτήσῃς ἁγίους. Ἡ μεγαλύτερη ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς μᾶς εἶναι ἡ ἀγιότητα. Καί οἱ ἅγιοι γίνονται μὲ τὴν προβολὴ προτύπων.

- Πρότυπό της νέας γενιᾶς ἔγιναν οἱ ἀθλητές, οἱ ποδοσφαιριστές, οἱ τραγουδιστές, οἱ ἠθοποιοί.

- Πρότυπό της γενιᾶς, πού θὰ φτιάξῃ μία νέα κοινωνία, πρέπει νά γίνουν οἱ ἀθλητές και πρωταθλητές τοῦ πνεύματος και τῆς ἀρετῆς, οἱ Ἅγιοι. Αὐτοὶ εἶναι τὸ πρότυπο ὄχι κάποιου «φτασμένου» τῆς γῆς, ἀλλὰ τοῦ «φτασμένου» στὸν Οὐρανό.

Πρότυπό μας ἄς γίνουν οἱ Ἅγιοι, οἱ χριστομίμητοι Ἅγιοι. Εἶναι ἡ μοναδικὴ λύσις στὰ ἀδιέξοδα, πού μᾶς ὀδήγησε ὁ χωρὶς Χριστὸ κόσμος. Τὸ κοινωνικὸ δρᾶμα μόνο οἱ Ἅγιοι μποροῦν νά τὸ λύσουν.

- Οἱ Ἅγιοὶ της γῆς, τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας. Αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸ ἀλάτι, γιά νά μὴ σαπίσῃ ἡ κοινωνία.

- Οἱ Ἅγιοὶ τοῦ Οὐρανοῦ, τῆς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας αὐτοί, πού πρεσβεύουν γιά μᾶς.

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

δ' 18 – 23

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. ¹⁹καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ²⁰οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. ²¹Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²²οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. ²³Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Ἡ ἀγία τρέλλα!

«Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ»

(Ματθ. 4,20)

Τὸ σκηνικὸ τῆς Γαλιλαίας

Τρέλλα φαίνεται αὐτό, πού ἔκαναν οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας. Πρόκειται γιὰ ἀγία τρέλλα. Ναί, ὑπάρχει καὶ ἀγία τρέλλα. Ὑπάρχει ἀμαρτωλὴ περιέργεια, ἢ περιέργεια τῶν πρωτοπλάστων, καὶ ἀγία περιέργεια, ὅπως τοῦ Ζακχαίου, πού μὲ λαχτᾶρα Ζητοῦσε νὰ ἰδῆ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὑπάρχει ἀμαρτωλὴ μέθη, ἢ μέθη τοῦ κρασιοῦ καὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀγία μέθη, ὁ Ζῆλος γιὰ τὴν πίστι, γιὰ τὴν ἀλήθεια, γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὑπάρχει ἡ ἀξιολύπητη τρέλλα, ἢ σχιζοφρένεια, καὶ ἡ ἀξιοθαύμαστη τρέλλα, ἢ ἀγία τρέλλα, ὁ ἱερὸς ἐνθουσιασμός, ἢ πιστὴ καὶ ὀλοκληρωτικὴ ἀφιέρωσις στὸ Θεό.

Ἡ μία τρέλλα εἶναι πρᾶξις παράλογος· ἢ ἄλλη εἶναι πρᾶξις ὑπερλόγος. Ἡ μία καταστρέφει ἢ ἄλλη, ἢ ἀγία τρέλλα, ὠφελει, κτίσει, οἰκοδομεῖ, ἀνουψώνει.

Ἄς δοῦμε τὴν ἀγία τρέλλα, ὅπως μὲ λιτὲς γραμμὲς Ζωγραφίζεται στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Ἄς παρακολουθήσουμε τὸ σκηνικὸ, ὅπως ὁ θεόπνευστος φακὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου συνέλαβε. Τὸ σχετικὸ «φίλμ» ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιὰ τῆς Γαλιλαίας, τῆς γνωστῆς καὶ ὡς λίμνης Γεννησαρέτ ἢ Τιβεριάδος. Φόντο τὰ γαλανὰ νερὰ καὶ οἱ κορυφὲς τῶν ἀπέναντι λόφων.

Δύο ψαράδες, ἀδέλφια μέχρι τότε κατὰ σάρκα, ρίχνουν τὰ δίχτυά τους στὴ θάλασσα. Εἶναι ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Σίμων, ὁ λεγόμενος Πέτρος. Ξαφνικὰ ἀκοῦνε κάποια φωνὴ νὰ τοὺς καλῇ:

-Ἐλᾶτε κοντά μου! Ἀκολουθήστε μέ. Θὰ σᾶς κάνω ψαράδες ἀνθρώπων.

Γνώριμή τους φαίνεται ή φωνή. Τήν ἔχουν ξανακούσει. Εἶναι τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τή Ναζαρέτ. Εἶναι ή φωνή τοῦ Λόγου, τοῦ Θεοῦ Λόγου, πού σαρκώθηκε στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀστραπιαία οἱ δύο ψαράδες τὰ ἀφήνουν ὅλα. Ἀκολουθοῦν τόν Ἰησοῦ. Μ' ἓνα «σάλτο» βρίσκονται ἀπό τή βάρκα στήν ἀκρογιαλιά. Εἶναι τὸ μεγάλο ἄλμα τῆς ζωῆς τους, ή μεγάλη τους ἀπόφαση, τὸ ἄλμα τοῦ θανάτου καί τῆς Ζωῆς.

Λίγο πιό πέρα δύο ἄλλοι ψαράδες βρίσκονται, ἀδέλφια κι αὐτοί, ὁ Ἰάκωβος καί ὁ Ἰωάννης. Μέσα στό πλοιάριό τους, μαζί μέ τόν πατέρα τους Ζεβεδαῖο, ἐπισκευάζουν τὰ χαλασμένα καί σχισμένα δίχτυά τους. Καί σ' αὐτούς ὁ Ἰησοῦς ἀπευθύνει τὸ ἴδιο προκλητήριο: «Δεῦτε ὀπίσω μου» (στ. 19).

Χωρίς ἀντίρρηση καμμία, χωρίς καθυστέρηση, ἀφήνουν καί οἱ δύο καί τὰ δίχτυα καί τόν πατέρα τους καί ἀκολουθοῦν τόν Ἰησοῦ. Ο Ζεβεδαῖος κοιτάζει ἀπολιθωμένος. Δέν μπορεῖ νὰ καταλάβη τί συμβαίνει. Σάν νὰ θέλη νὰ ρωτήσει:

-Ποῦ πᾶνε; Ποῦ μ' ἀφήνουν μόνον;...

Θεωρεῖται τρέλλα

Κι ἐμεῖς ἀκόμη, οἱ ἀπόγονοί των Ἀποστόλων, πού γνωρίζουμε τί σήμαινε γιά τή δική τους προσφορά καί γιά τή δική μας σωτηρία ἐκείνη ή ἥρωική τους ἀπόφαση, κι ἐμεῖς εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ φωνάξουμε:

-Ε, ποῦ πᾶτε; Τρελλαθήκατε; Ποῦ ἀφήνετε γέροντα πατέρα; Ποῦ ἀφήνετε τήν οἰκογένειά σας; Ποῦ ἀφήνετε τή δουλειά σας, τὸ σπίτι σας, τοὺς συγγενεῖς σας; Τρελλοί, γυρίστε πίσω...

Ναί, ἔτσι θὰ λέγαμε ἐμεῖς, οἱ γνωστικοί του συμφέροντος, γιά τοὺς τρελλοὺς τῆς θυσίας. Τώρα τιμᾶμε τοὺς τέσσερις αὐτοὺς ψαράδες, γνωρίζοντας τή μετέπειτα ἐξέλιξι τους τοὺς τιμᾶμε ὡς Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ. Ἄν στήν ἀρχή τῆς πορείας βλέπαμε τήν πράξη τους, ἂν ἤμασταν ἐκεῖ, στό σκηνικό της Γαλιλαίας, καί βλέπαμε νὰ τὸ ἀφήνουν ὅλα καί ν' ἀκολουθοῦν τόν Ἰησοῦ, θὰ τοὺς χαρακτηρίζαμε τρελλοὺς. Καί μόνο; Θὰ καταγγέλλαμε καί τήν ἐνέργειά του... Ἰησοῦ, ὡς παραπλάνηση!

Αὐτὸ φαίνεται καί ἀπό τή στάση μας σὲ παρόμοια σύγχρονα περιστατικά. Ἄν δοῦμε κάποιον νέο ἢ κάποια νέα ν' ἀφήνη τόν κόσμο καί τοὺς συγγενεῖς καί ν' ἀφιερώνεται στό Χριστό, στήν ἱεραποστολή τῆς Ἐκκλησίας, στό μοναχισμό, ἔτσι θὰ λέγαμε, ὅτι τρελλάθηκε!

Ἡ παῖς τῶν Ἀποστόλων θεωρεῖται τρέλλα.

- Τὸ νὰ ἔχης στρωμένη δουλειά καί νὰ τήν ἐγκαταλείπης, αὐτὸ εἶναι τρέλλα.
- Τὸ νὰ ἔχης σπίτι καί νὰ τὸ ἀφήνης, γιά νὰ περιφέρεσαι ἄστεγος, αὐτὸ εἶναι τρέλλα.
- Τὸ νὰ ἔχης σχετική ἄνεση καί καλοπέραση καί νὰ τήν ἀφήνης καί νὰ γυρίσης νηστικὸς καί διψασμένος, αὐτὸ εἶναι τρέλλα.
- Τὸ νὰ ἔχης συγγενεῖς καί νὰ τοὺς ἀφήνης, γιά ν' ἀκολουθήσης κάποιον ξένο, αὐτὸ εἶναι τρέλλα.

Αυτή την τρέλλα, την άγια τρέλλα, σε μεγάλη δόση την είχαν οι Απόστολοι. Γι' αυτό γράφει ο απόστολος Παῦλος: «Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν» (Α' Κορ. 4,11).

Ἡ τρέλλα αὐτὴ εἶναι ἓνα θαῦμα. Ὁ κόσμος θεωρεῖ θῦμα τὸ χριστιανό, ποὺ τὰ θυσιάσει ὅλα καὶ ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸ τῆς ἀφιερώσεως. Δὲν εἶναι ὅμως θῦμα εἶναι θαῦμα. Μὲ τὸ θαῦμα τῆς τρέλλας τῶν Ἀποστόλων πραγματοποιήθηκε ἡ ἀλλαγὴ τῆς οἰκουμένης. Δώδεκα ἄνθρωποι, οἱ Ἀπόστολοι, μὲ τὴν ἁγία φωτιὰ τῆς τρέλλας τοῦ Ἰησοῦ στὰ στήθη, ἄλλαξαν ὅλο τὸν κόσμο.

Ἄν τὴ στιγμὴ τῆς μεγάλης κλήσεως δὲν ἐπικρατοῦσε μέσα τους ἡ τρέλλα τῆς μεγάλης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἐπικρατοῦσε ἡ ψυχρὴ λογικὴ τῆς σκοπιμότητος, ὁ ὑπολογιστὴς τῆς φιλαυτίας, Ποιὸ θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα; Θὰ παρέμεναν οἱ ψαράδες ἐκεῖνοι καλοὶ νοικοκυραῖοι τῆς Γαλιλαίας· θὰ ἔμεναν καλοὶ ψαράδες στὴν Τιβεριάδα θὰ ζοῦσαν ἡσυχὰ μὲ τὴν οἰκογένειά τους ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια θὰ γίνονταν ξωμάχοι τῆς Ζωῆς. Κανεὶς ὅμως σήμερα δὲν θὰ τοὺς γνώρισε καὶ τὸ ἔργο τους θὰ ἦταν ἀνύπαρκτο. Πασίγνωστοι σήμερα. Τὸ ἔργο τοὺς μοναδικό. Ὁ μετασχηματισμὸς τῆς κοινωνίας ὀφείλεται στοὺς Ἀποστόλους, σ' ἐκείνους τοὺς ψαράδες, ποὺ μετασχηματίσθηκαν σὲ Ἀποστόλους. Ὅφείλεται σ' ἐκείνη τὴν ἥρωικὴ πράξη τους, ποῦ τόσο εὔκολα καὶ ἀβασάνιστα ἐμεῖς τὴν χαρακτηρίσουμε τρέλλα. Κι αὐτό, διότι δὲν μπορούμε νὰ τὴν φθάσουμε.

Ἡ ὑπακοή, ποῦ ὑπερπηδᾷ ἐμπόδια

Στὴ βάση τῆς ἡ πρᾶξις τῶν τεσσάρων ψαράδων τῆς Γαλιλαίας ἦταν πρᾶξις ὑπακοῆς. Πίστις, ποὺ μεταφράζεται σὲ ὑπακοή.

Μὲ παρακοὴ ἄρχισε ἡ τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου. Μὲ ὑπακοὴ ἀρχίζει ἡ λύτρωσις τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ ὑπακοὴ σ' Ἐκεῖνον, ποῦ πρῶτος ἔκανε ὑπακοή. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Χριστοῦ στὴ γῆ εἶναι πρᾶξις κυρίως ὑπακοῆς. Εἶναι ἡ... τρέλλα τοῦ Θεοῦ! Ἄφησε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὴ θεϊκὴ του δόξα καὶ ἦλθε στὴν ἀθλιότητα τῆς γῆς, «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2,8).

Πῶς, λοιπόν, ἦταν δυνατὸν ὁ Υἱὸς τῆς ὑπακοῆς νὰ μὴν ἀποκτήσῃ μαθητᾶς τῆς ὑπακοῆς; Καὶ ἂν ὁ Διδάσκαλος ἀπὸ ὑπακοὴ στὸ Θεὸ Πατέρα ἄφησε τὸν οὐρανὸ καὶ ἦλθε στὴ γῆ, οἱ μαθητῆς τοῦ Διδασκάλου ἀπὸ ὑπακοὴ ἄφησαν τὴ γῆ γιὰ νὰ κερδήσουν τὸν Οὐρανόν. Ἄν ἡ παρακοὴ ἔβγαλε τοὺς πρωτοπλάστους ἀπὸ τὸν παράδεισο τῆς Ἐδέμ, ἡ ὑπακοὴ τῶν Ἀποστόλων ἔβαλε τὴν οἰκουμένη στὸν παράδεισο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἄς θαυμάσουμε τὴν ὑπακοὴ τους, μὲ τὴν ὁποία νίκησαν τρία μεγάλα ἐμπόδια.

- Τὸ πρῶτο ἐμπόδιο: Ἡ ἀναβολή. Θὰ μπορούσαν νὰ εἰποῦν στὸ Χριστό, ποῦ τοὺς καλοῦσε:

-Μᾶς συγκινεῖ, Κύριε, ἡ πρόσκλησίς σου, ἀλλὰ δὸς μᾶς κάποια προθεσμία. Ἀργότερα θὰ δοῦμε. Τώρα θέλουμε μικρὴ ἀναβολή.

Καμμία ἀναβολὴ δὲν ζήτησαν. Καμμία ἀναβολὴ δὲν χωρεῖ στὴν ἀπόφασή τους, οὔτε ἐβδομάδα, οὔτε ἡμέρα, οὔτε ὥρα, οὔτε λεπτό. Ἀμέσως ἀνταποκρίνονται στὴν πρόσκλησι. «Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ» (στ. 20).

Υπάρχουν όρισμένα πράγματα, ποῦ δὲν ἀναβάλλονται. Ὅταν διψᾷς πολὺ καὶ βρίσκεσαι μπροστά σε γάργαρα πηγή, ἀναβάλλεις νὰ πιῆς νερό; Ὅταν τὸ τραῖνο σφυρίζη καὶ φεύγη καὶ βρίσκεσαι μπροστά στὴν ἀνοικτὴ πόρτα του, ἀναβάλλεις ν' ἀνεβῆς; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ πηγή. Διψασμένη ἢ ψυχὴ σου. Μὴν ἀναβάλλῃς νὰ πλησιάσῃς. Τὸ τραῖνο τῆς σωτηρίας περνάει μπροστά σου. Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μπορεῖ νὰ κλείσῃ ἡ πόρτα τῆς ζωῆς. Δὲν χωρεῖ ἀναβολή. Ἡ ἀναβολὴ ὀδηγεῖ στὴ χώρα τοῦ «ποτέ». Καμμία ἀναβολὴ δὲν σηκώνει τὸ προσκλητήριό τοῦ Χριστοῦ. Ἐδῶ καὶ τώρα σὲ καλεῖ ὁ Χριστὸς νὰ τὸν ἀκολουθήσῃς.

- Δεύτερο ἐμπόδιο: Ἡ προσκόλλησης σὲ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Θὰ μπορούσαν, μὲ εὐγένεια φυσικά, νὰ εἰποῦν στὸν καλοῦντα Κύριο:

-Ἄφησέ μας, Κύριε, νὰ πᾶμε ν' ἀποχαιρετίσουμε τοὺς δικούς μας. Νὰ εἶσαι σίγουρος, ὅτι θὰ γυρίσουμε γρήγορα...

Δὲν εἶπαν κάτι τέτοιο. Γνώρισαν, ὅτι, ἂν πήγαιναν στοὺς συγγενεῖς τους, δύσκολα θὰ κατῶρθωναν νὰ ξεκολλήσουν ἀπὸ τὴν ἀγκάλη τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης. Ὅταν σὲ κάποια ἄλλη περίπτωσι ἓνας μαθητὴς ζήτησε ἀπὸ τὸ Χριστὸ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ πάῃ νὰ θάψῃ τὸν πατέρα του, ὁ Χριστὸς ἀπάντησε: «Ἀφῆς τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς» (Ματθ. 8,22). Μαζὶ μὲ τὸν πατέρα θὰ θαβόταν καὶ ὁ ἱεραποστολικὸς ζῆλος τοῦ μαθητοῦ καὶ ἡ ἀπόφασίς του γιὰ ἀφιέρωση.

Δυνατὴ ἡ ἀγάπη τῶν συγγενῶν. Δυνατότερη ἡ ἀγάπη στὸ Χριστό. Ὁ μαγνήτης τῆς δευτέρης ἀγάπης εἶχε προσελκύσει τοὺς Μαθητᾶς. Ὁ ἄνθρωπος, ποῦ τὸν τράβηξε ὁ μαγνήτης τοῦ Χριστοῦ, δὲν ξεκολλάει ἀπὸ κοντά Του. Καμμία δύναμις δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

- Τρίτο ἐμπόδιο: Οἱ ἐκκρεμότητες. Θὰ μπορούσαν νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸ Χριστὸ μικρὴ ἄδεια λέγοντας:

-Θὰ ἔλθουμε, Κύριε, ἀφοῦ μᾶς καλεῖς. Ἄλλα ἄφησέ μας νὰ τακτοποιήσουμε πρῶτα τὶς ἐκκρεμότητες, ποὺ ἔχουμε, ἐπαγγελματικές, οἰκογενειακές, προσωπικές, καὶ θὰ ἐπιστρέψουμε. Περίμενέ μας...

Δὲν ζήτησαν κάτι τέτοιο. Ἀμέσως ἀκολούθησαν τὸ Χριστό. Καὶ οἱ ἐκκρεμότητες; Μά, γιὰ πέστε μου περίοδο τῆς ζωῆς μας, ποῦ δὲν θὰ ἔχουμε ἐκκρεμότητες. Κάποτε θὰ μᾶς καλέσῃ ἓνας ἄλλος, ποῦ χωρὶς ἀντίρρηση, ὑποχρεωτικά, ἀμέσως, θὰ τὸν ἀκολουθήσουμε. Εἶναι ὁ θάνατος. Τότε δὲν θὰ ἔχουμε ἐκκρεμότητες; Ποιὸς θὰ τὶς τακτοποιήσῃ τότε;

Ἡ μεγάλη ἐκκρεμότητα τῆς ζωῆς μᾶς εἶναι ἡ σχέσις μας μὲ τὸ Θεὸ καὶ τὴν αἰωνιότητα. Αὐτὴ τὴν ἐκκρεμότητα πότε θὰ τακτοποιήσουμε; Ἄς μὴ θεωροῦμε τὸν ἑαυτὸ μᾶς ἀναντικατάστατο. Τὰ νεκροταφεῖα εἶναι γεμάτα ἀπὸ ἀναντικαταστάτους, ποῦ, παρ' ὅλα αὐτά,... ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ ἄλλους. Στὴ γῆ δὲν εἴμεθα ἀναντικατάστατοι. Ἡ θέσις μας στὴ γῆ δὲν μένει κενή. Κάποιος τὴν συμπληρώνει. Ἡ θέσις, ποὺ μᾶς ἀνήκει στὸν Οὐρανό, ἐκείνη παραμένει κενὴ καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ. Μόνο γιὰ μᾶς εἶναι.

Οἱ ψαράδες, λοιπόν, τῆς Γαλιλαίας νίκησαν τὰ τρία μεγάλα ἐμπόδια: τὴν ἀναβολή, τὴν ἀγάπη στοὺς συγγενεῖς, τὶς ἐκκρεμότητες. Ἔτσι ἔλαβαν τὴ γενναία ἀπόφαση. Ἔκαναν ἄμεση καὶ ὀλοκληρωτικὴ ὑπακοή. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Σκόπει δὲ αὐτῶν

καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπακοήν. Ἀκούσαντες αὐτοῦ κελεύοντος, οὐκ ἀνεβάλλοντο, οὐχ ὑπερέθεντο, οὐκ εἶπον· Ὑποστρέψαντες οἴκαδε διαλεχθῶμεν τοῖς προσηκούσιν ἀλλὰ πάντα ἀφέντες, εἶποντο, καθάπερ καὶ Ἐλισαῖος ἐπὶ Ἡλιοῦ ἐποίησε. Τοιαύτην γὰρ ὁ Χριστὸς ὑπακοήν ζητεῖ παρ' ἡμῶν, ὥστε μηδὲ ἀκαριαῖον ἀναβάλλεσθαι χρόνον, κὰν σφόδρα τί τῶν ἀναγκαιοτάτων ἡμᾶς κατεπείγη» (Ε.Π.Ε. 9,446).

Ἡ ὑπακοή τῶν ψαράδων τῆς Γαλιλαίας εἶναι ἡ ζυγαριά, γιὰ νὰ ζυγίσουμε καὶ τὴ δική μας πίστη καὶ τὴ δική μας ὑπακοή. Παραδόθηκαν ἐκεῖνοι χωρὶς ὑπολογισμούς καὶ χωρὶς κρατούμενα, ἄνευ ὄρων. Ἐμεῖς παραδινόμεθα στοὺς ὑπολογισμούς μας καὶ ἔχουμε κρατούμενα ἀπὸ τὸ Θεό.

Ἡ λογικώτερη πράξις

-Μὰ δὲν εἶμαι τρελλὸς νὰ κάνω ὅ,τι ἔκαναν οἱ Ἀπόστολοι!

Καὶ ὅμως, αὐτό, ποὺ ὁ κόσμος ὀνομάζει τρέλλα, εἶναι ἡ πιὸ λογικὴ πράξις. Γιατί;

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν θὰ εἶχαν δικό τους σπίτι. Θὰ εἶχαν ὅμως Ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι ἡ Δημιουργὸς ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνον, ποὺ τρέφει καὶ τὰ κοράκια τοῦ οὐρανοῦ.

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν θὰ εἶχαν τὴν οἰκογενειακὴ θαλπωρή. Θὰ εἶχαν ὅμως τὴ χαρὰ τῆς προσφορᾶς, τὴ χαρὰ τοῦ ἔργου, τὴ χαρὰ τῆς παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ.

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν θὰ εἶχαν ὑλικὴ ἀλιεῖα. Θὰ εἶχαν ὅμως πλούσια πνευματικὴ ἀλιεῖα. Στὴ σαγήνη τῶν Ἀποστόλων ἐλκύσθησαν μυριάδες ψυχές.

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, θὰ εἶχαν ἴσως τὴν κατακραυγὴ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ συγχρόνως ἀποσποῦσαν τὸν ἔπαινο τῶν ἀγγέλων, τὸν ἔπαινο τῶν αἰώνων, τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς Ἰστορίας.

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό θὰ νόμιζε κανεὶς, ὅτι δὲν θὰ ἔχουν ἐγγύηση γιὰ τὸ μέλλον. Θὰ εἶχαν ὅμως ὄχι κάποια πιθανὴ ἐγγύηση καὶ κάποια ἐφήμερη σύνταξι. Θὰ εἶχαν βεβαῖα ἀσφάλιση καὶ ἐξασφάλισι.

- Ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δὲν θὰ εἶχαν χρήματα. Θὰ εἶχαν ὅμως μισθὸ ἀνυπολόγιστο.

Ἔκαναν, λοιπόν, τὴν πιὸ λογικὴν πράξι ἀκολουθώντας τὸ Χριστό, τὴν καλύτερη ἐπένδυση τῆς ζωῆς τους καὶ τοῦ μέλλοντός τους.

Κάποτε, λέγει ἓνας μῦθος, μαζεύτηκαν τὰ σκουλήκια καὶ χλεύασαν τὸν ἀετό: «Τρελλάθηκε καὶ πετάει τόσο ψηλά; Δὲν βλέπει πῶς θὰ πέση. Ἐμεῖς εἴμεθα προσγειωμένα ὄντα!» Γιὰ τὰ σκουλήκια τῆς γῆς ἦταν τρέλλα τὸ πέταγμα τοῦ ἀετοῦ στοὺς γαλανοὺς οὐρανοὺς. Λογικὸ γιὰ τὰ σκουλήκια ἦταν τὸ κύλισμα στὴ λάσπη. Αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὸν κόσμον. Ὅσοι δὲν κυλοῦνται στὴ λάσπη τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἀμαρτίας, λογίζονται τρελλοί. Ὅσοι ἀκολουθοῦν τὸ Χριστό καὶ ὄχι τὴ μόδα, τὴ σεμνότητα καὶ ὄχι τὴν ἐξαλλοσύνη, τὴν ἀγνότητα καὶ ὄχι τὴν αἰσχύτητα, αὐτοὶ θεωροῦνται ξένοι καὶ παράξενοι. Ἀλλὰ τὰ σκουλήκια ἄς λένε ὅ,τι θέλουν καὶ ἄς κρίνουν ὅπως θέλουν. Οἱ ἀετοὶ ἀκολουθοῦν τὴν ὑπέρβασι, τὰ ὕψη. Ἦσαν ἀετοὶ τοῦ πνεύματος οἱ Ἀπόστολοι.

Νὰ τὰ ἀφήσουμε ὅλα;

Οἱ Ἀπόστολοι ἀνέβηκαν σὲ ὕψη δυσθεώρητα. Τὸ ἄξιζαν. Γιατί ὁ Χριστὸς ἐπέλεξε αὐτούς καὶ ὄχι ἄλλους γιὰ τὸ ἀποστολικὸ ἔργο καὶ ἀξίωμα; Γιὰ τὶς ἀρετές τους.

- Ἦσαν οἱ ψαράδες ἐκεῖνοι ἀγαπημένοι. Σπάνιο πράγμα νὰ ἰδῆς δύο ἀδέλφια ἀγαπημένα, νὰ συνεργάζονται ἀρμονικὰ στὸ ἴδιο ἐπάγγελμα.

- Ἦσαν σκληραγωγημένοι καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι.

- Εἶχαν ἀγάπη καὶ σεβασμὸ στὸ γέροντα πατέρα τους.

- Ἦσαν τίμιοι καὶ ἀπλοὶ στὴ δουλειά τους. Καὶ γιατί ἀκολούθησαν τὸ Χριστό;

- Ἐκεῖνο, ποῦ τοὺς ἔλεγε, ὅτι θὰ γίνουν ἀλιεῖς ἀνθρώπων, τὸ ἔζησαν πρῶτα οἱ ἴδιοι. Ἀλιεύθηκαν καὶ ἔτσι ἀλίευσαν. Σαγηνεύθηκαν πρῶτα οἱ ἴδιοι καὶ ὕστερα σαγήνευσαν. Μόνο ἐκεῖνος, ποῦ ὁ ἴδιος ἔχει μαγευθῆ ἀπὸ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, μόνο αὐτὸς μπορεῖ νὰ σαγηνεύσῃ καὶ ἄλλους.

- Τὸν ἀκολούθησαν, διότι γνώριζαν περὶ τοῦ προσώπου Του. Ὁ προηγούμενος διδάσκαλός τους, ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, τοὺς εἶχε συστήσει τὸ Χριστό.

- Τὸν ἀκολούθησαν, διότι κοντά του δὲν ἄκουσαν ἀπλῶς λόγια ὑπέροχα, ἀλλὰ καὶ εἶδαν θαύματα ἐξάϊσια, παρακολούθησαν τὴ ζωὴ του, Ζωὴ ἀναμάρτητη. Λέγει σχετικὰ ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος: «Καὶ γὰρ πανταχοῦ εἰ ποῦ τί ξένον γίνεται καὶ παράδοξον, καὶ πολιτείας τινὸς εἰσαγωγή, σημεῖα ποιεῖν εἴωθεν ὁ Θεός, ἐνέχυρα τῆς αὐτοῦ δυνάμεως παρέχων τοῖς τοὺς νόμους δέχεσθαι μέλλουσιν. Οὕτω γοῦν ὅτε τῶν ἀνθρώπων ποιεῖν ἔμελλε, τὸν κόσμον ἔκτισεν ἅπαντα, καὶ τότε αὐτὸ τὸν νόμον ἐκεῖνον ἔδωκε τὸν ἐν τῷ παραδείσῳ... Οὕτω δὴ καὶ ἐνταύθα μέλλων ὑψηλὴν τινὰ εἰσάγειν πολιτείαν, καὶ ἃ μηδέποτε ἤκουσαν λέγειν αὐτοῖς, τῇ τῶν θαυμάτων ἐπιδείξει βέβαιοί τα λεγόμενα. Ἐπειδὴ γὰρ ἡ κηρυττομένη βασιλεία οὐκ ἐφαίνετο, ἀπὸ τῶν φαινομένων τὴν ἀδηλον ποιεῖ φανεράν» (Ε.Π.Ε. 9,448-450).

Στὴν ἐποχὴ μας, ὅπου οἱ τρελλοὶ παριστάνουν τοὺς γνωστικούς, Ζητοῦνται ἄνθρωποι μὲ τὴν ἀγία τρέλλα τῶν ψαράδων τῆς Γαλιλαίας. Δηλαδή, θὰ ρωτήστε, νὰ τὰ ἀφήσουμε ὅλα κι ἐμεῖς καὶ νὰ ἀκολουθήσουμε τὸ Χριστό; Ποιὰ ὅλα;

- Πρῶτα-πρῶτα τίποτε δὲν εἶναι δικό μας, ἀφοῦ τίποτε δὲν φέραμε σὰν ἦλθαμε στὴ ζωὴ. Γυμνοὶ γεννηθήκαμε, γυμνοὶ καὶ θὰ πεθάνουμε.

- Καὶ δεύτερον: Καὶ ἂν ἀκόμη ἔχουμε ὠρισμένα πράγματα, κάποια ἡμέρα ὑποχρεωτικὰ θὰ τὰ ἀφήσουμε. Γιατί στὸ κάλεσμα τοῦ θανάτου τὰ ἀφήνουμε καὶ στὸ κάλεσμα τοῦ Χριστοῦ διστάζουμε καὶ ἀρνούμεθα;

Ἀπόστολοι μὲ πλήρη ἀφιέρωσι δὲν μποροῦν ὅλοι νὰ γίνουν. Ὅπως οἱ ἀστροναῦτες εἶναι λίγοι, ἔτσι καὶ Ἀπόστολοι καὶ Ἱεραπόστολοι εἶναι λίγοι, ἐλάχιστοι. Ἄλλ' ἂν δὲν μποροῦμε νὰ ἀφήσουμε «πάντα», μποροῦμε πάντως ὅλοι νὰ ἀφήσουμε κάτι, ποῦ εἶναι τὸ πιὸ κοντινὸ, τὸ πιὸ συγγενικὸ, τὸ πιὸ καταδικὸ μας. Εἶναι τὰ πάθη μας.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ – Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ο Χριστός καί σήμερα καλεῖ. Προχωρεῖ. Ἀπευθύνει τήν πρόσκληση: «Δεῦτε ὀπίσω μου». Ποιός θά Τόν ἀκολουθήσει;

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

στ' 22 – 33

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ²³ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; ²⁴Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. ²⁵Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; ²⁷τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; ²⁸καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· ²⁹λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ³⁰Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; ³²πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. ³³ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

«Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. 6,33).

Προτεραιότης

Ζητιάνος εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ὁ φτωχὸς εἶναι Ζητιάνος, ἀλλὰ καὶ ὁ πλούσιος. Ὅλοι Ζητᾶνε. Ὅλοι εἶναι ἀνικανοποίητοι. Ζητάει ἐκεῖνος, ποῦ στερεῖται τῶν ἀναγκαίων της Ζωῆς θέλει νὰ τὰ ἀποκτήσῃ. Ζητάει κι ἐκεῖνος ποῦ ἔχει ἀρκετὰ θέλει νὰ τὰ αὐξήσῃ. Ζητάει ὁ ἄνθρωπος ὅσα ἔχει ὁ ἄλλος καὶ ἀκόμη περισσότερα. Θέλει νὰ τὸν φθάσῃ. Μέσα σὸ μυαλὸ τοῦ ἔχει κάθε ἄνθρωπος μία λίστα αἰτημάτων.

Ὅταν ἡ νοικυρὰ πηγαίνει σὸ «σοῦπερ-μάρκετ», σημειώνει σὲ χαρτὶ ὅσα θέλει νὰ ψωνίση. Τὰ βάλει μὲ τὴ σειρά. Βάσει πρῶτα τὰ ἀναγκαιότερα. Φαντασθῆτε τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ «σοῦπερ-μάρκετ» νὰ βλέπη τὴ λίστα τῶν πραγμάτων, ποῦ ζητάει ἢ νοικυρά, καὶ νὰ τῆς λέγῃ:

-Ὅλα αὐτά, ποῦ θέλεις, θὰ σοὺ τὰ δώσω, καὶ μάλιστα δωρεάν, ἐφ' ὅσον πρῶτα δεχθῆς νὰ πάρῃς τὸ καινούργιο προϊόν, ποῦ φέραμε σήμερα. Εἶναι σπουδαῖο, μοναδικό. Εἶναι ὅ,τι πρέπει γιὰ τὸ σπίτι σου, γιὰ τὴ ζωὴ σου, γιὰ τὴν εὐτυχία σου. Τί λές; Δέχεσαι;...

Τί θα πράξη ή νοικοκυρά; Ασφαλώς θα προτιμήση να πάρη τή νέα προσφορά τοῦ καταστήματος. Ὑστερα βεβαίως θα γεμίση τίς τσάντες της καί με τὰ ἀγαθὰ, ποῦ ἀρχικά Ζητοῦσε καί ποῦ ὁ καταστηματοῦχος τῆς τὰ προσφέρει δωρεάν. Φανταστικό πολύ το παράδειγμα, θα πᾶτε. Καί ὅμως, στήν Εὐαγγελική περικοπή κάτι τέτοιο βλέπουμε.

- Ὁ ἄνθρωπος ζητάει θεάματα. Γίνεται λόγος γιά τὸ μάτι καί γιά τὰ θεάματα.
- Ὁ ἄνθρωπος ζητάει ροῦχα καί παπούτσια. Καί γι' αὐτὰ γίνεται λόγος.
- Ὁ ἄνθρωπος ζητάει τὰ ἀναγκαῖα της ζωῆς.

Δέν κάνει κακό, ποῦ τὰ ζητάει ὅλα αὐτά. Ἄλλ' ὅλα αὐτά, στήν καλύτερη ποιότητά τους, μᾶς τὰ δίνει ὁ Θεός, ὁ μέγας καταστηματοῦχος, ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, ἐφ' ὅσον πρῶτα του ζητήσουμε τὸ νέο προϊόν, ποῦ ἔφερε ὁ Υἱὸς του στὸν κόσμο. Καί τὸ πρῶτο προϊόν της ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τὸ σπουδαιότερο ἀγαθὸ γιά τὸν ἄνθρωπο, εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ σαρκώθηκε ὁ Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἐκεῖνος, ποῦ ζητάει πρῶτα καί πάνω ἀπὸ ὅλα τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἐξασφαλίζει τὰ ἀναγκαῖα ἀγαθὰ, ποῦ ἢ πρόνοια τοῦ Θεοῦ χαρίσει. Τὸ λέγει ρητῶς: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καί ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» (στ. 33).

Ἡ μεγάλη εἶδησις!

Ὁ κόσμος Ζητάει πολλὰ πράγματα. Δέν ἐννοῶ τὰ περιττὰ καί ἀνόητα, ποῦ ἐπιδιώκουν οἱ ματαιόδοξοι καί οἱ πλεονέκτες. Μιλᾶω γιά τὰ ἀναγκαῖα καί ὠφέλιμα, γιά τὰ ὑλικά καί πνευματικά ἐκεῖνα ἀγαθὰ, ποῦ χωρὶς αὐτὰ δέν μπορεῖ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος, τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ Ζητᾶνε ψωμί. Λαοὶ ὀλόκληροι πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα, δύνοντας τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ Ζητᾶνε δουλειά. Εἶναι οἱ χιλιάδες, τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀνέργων.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε καλύτερο μισθό. Δέν μποροῦν ν' ἀνταπεξέλθουν στὰ καθημερινὰ ἔξοδα.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε βελτίωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Μετὰ βίας τὰ βγάζουν πέρα.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε καλύτερη σύνταξι. Δέν μποροῦν νὰ ζήσουν με συντάξεις πείνας.

Ἄς προχωρήσουμε στὰ πνευματικά:

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε εἰρήνη. Ἀρκετοὶ οἱ ἔφιαλτες, ποῦ ἔζησαν με τοὺς διαφόρους πολέμους.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε ἰσότητα. Ἔχουν σκανδαλισθῆ με τὴν κοινωνικὴ ἀνισότητα, ποῦ ἐπικρατεῖ.

- Ὑπάρχουν πολλοί, ποῦ ζητᾶνε δικαιοσύνη. Τοὺς ἔχει λειώσει ἡ ἀδικία καί ἡ παρανομία, ποῦ κυριαρχεῖ στίς ἀνθρώπινες σχέσεις

• Υπάρχουν πολλοί, που ζητάνε χαρά. Είναι κυρίως νέοι, που τρέχουν σαν τρελλοί πότε έδω και πότε εκεί, για να βροῦνε λίγη χαρά.

• Υπάρχουν πολλοί, που ζητάνε αγάπη. Άρκετά έζησαν τὸ μῖσος και τὸ φθόνο, τὴν κακότητα και τὴ σκληρότητα.

• Υπάρχουν πολλοί, που ζητάνε τὴν ἀλήθεια. Τὸ ψέμα και ἡ ἀπάτη τοὺς ἔχουν κουράσει.

• Υπάρχουν πολλοί, που ζητάνε τὴν εὐτυχία. Ένα κενὸ αἰσθάνονται μέσα τους.

• Υπάρχουν πολλοί, που ζητάνε ἀλλαγὴ τῆς κοινωνίας. Παρατηροῦν, πῶς μέρα με τὴ μέρα ὅλο και περισσότερο ἀποκτηνώνεται ὁ κόσμος.

Φαντασθῆτε κάποια ἡμέρα να μεταδοθῆ ἀπὸ τὰ ραδιοτηλεοπτικὰ δίκτυα ὅλου του κόσμου, σ' ὅλες τὶς γλώσσες, ἡ εἶδησις:

-Προσοχή! Προσοχή! Ἀπὸ σήμερα ἔχουμε ἀλλαγὴ πολιτεύματος. Ἀπὸ σήμερα ὅλα τα κράτη τοῦ κόσμου θὰ τὰ κυβερνᾷ ὁ Χριστός. Τὸ νέο πολίτευμα ὀνομάζεται «βασιλεία Θεοῦ». Ἀπὸ σήμερα ἡ συντριπτικὴ πλειονοψηφία τοῦ κόσμου ἐπιλέγει κυβερνήτη τῆς τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἀπὸ σήμερα σύνταγμα και καταστατικὸς χάρτης ὅλων των λαῶν θὰ εἶναι τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!....

Ποιὸ θὰ ἦταν τὸ ἄμεσο ἀποτέλεσμα; Ὅλα τα παραπάνω, που δικαιολογημένα Ζητάνε οἱ ἄνθρωποι, θὰ ικανοποιηθοῦν. Ὅλα τὰ προβλήματα θὰ λυθοῦν. Ὅλη ἡ γῆ θὰ μεταβληθῆ σὲ μία ἀπέραντη ἀδελφότητα. Ὅλος ὁ κόσμος θὰ μεταβληθῆ σὲ κοινωνία ἀγγέλων. Ζήτω ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ!...

Ὅνειρο!...

Νέος κόσμος μέσα στὸν... κόσμο!

Ἄς προσγειωθοῦμε στὴν πραγματικότητα. Θὰ ρωτήστε ἴσως: -Μὰ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι πραγματικότητα;

Ἀσφαλῶς εἶναι. Γιὰ λίγους ὅμως, γιὰ ἐκείνους, που πιστεύουν. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν ἐπιβάλλεται με τὴ βία. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπαιτεῖ δρόμο ἀνηφορικὸ, ἀγῶνα δύσκολο. Καὶ ὁ κόσμος, στὴ μεγάλη του πλειονοψηφία, προτιμᾷ τὸν κατήφορο τῆς ἀμαρτίας, τὶς «εὐκολίες» τοῦ κράτους τοῦ Διαβόλου.

Ἄς δοῦμε ὅμως τί εἶναι αὐτὴ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

• Εἶναι ἕνας καινούργιος κόσμος, που 2η μέσα στὸν ὑπάρχοντα κόσμο. Ο Χριστὸς ἄρχισε τὸ κήρυγμά του με τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ: «Μετανοεῖτε: ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 4,17). Σημειώνει δὲ ὁ Ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς, ὅτι «περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν και κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας» (Ματθ. 4,23).

• Εἶναι ἕνα καθεστῶς, που δὲν ἐπιβάλλεται με τὴ βία. Τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ τὴν κοῦν ὡς γεγονὸς ὅσοι πιστοί, μέσα στὴν καρδιά τους. Γι' αὐτὸ εἶπε ὁ Κύριος: «Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἔστιν» (Λουκ. 17,21). Λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι, που Ζοῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ λίγοι ἀποτελοῦν τὸ στολίδι τοῦ κόσμου. Ὅτι εἶναι γιὰ τὸ σῶμα ἡ

ψυχή, αυτό είναι για τον κόσμο οι χριστιανοί, που ζούν ως πόθο και ως πραγματικότητα τη βασιλεία του Θεού. Λέγει σχετικά η προς Διόγνητον Έπιστολή, ένα πρωτοχριστιανικό ιερό κείμενο: «Όπερ έστιν έν σώματι ψυχή, τουτο έστιν έν κόσμω χριστιανοί».

- Είναι ένας ωραίος κόσμος μέσα στο βρώμικο κόσμο των ανθρώπων. Σάν το λουλούδι, που φυτρώνει και πάνω στην Κοπριά. Πράγμα βρωμερό η κοπριά. Άλλά πάνω στην κοπριά άνθισει το λουλούδι, που μοσχοβολά. Βρωμιά ο κόσμος. Δυσσομία άνυπόφορη αναδύεται. Πάνω όμως σ' αυτή την κοινωνική κοπριά άνθίζουν και μοσχοβολούν τα λουλούδια, που όνομάζονται Άγιοι.

- Είναι η εύλογημένη ζύμη. Ποσοτικά είναι λίγη η ζύμη, αλλά ζυμώνοντας το άλεϋρι, ξαπλώνεται παντού. «Μικρά ζύμη όλον το φύραμα ζυμοί» (Α' Κορ. 5,6). Λίγοι είναι οι χριστιανοί της βασιλείας του Θεού, αλλά μπορούν αυτοί οι λίγοι να ζυμώσουν όλο τον κόσμο.

- Είναι το κράτος του Θεού. Γι' αυτό το κράτος του Θεού εύχόμεθα και προσευχόμεθα: «Είη το κράτος της βασιλείας σου εύλογημένον και δεδοξασμένον του Πατρός και του Υίου και του Άγίου Πνεύματος». Μέσα σ' αυτό το κράτος του Θεού ζούν και αναπνέουν και απολαμβάνουν τις εύλογίες του Θεού οι χριστιανοί, τα μέλη της Έκκλησίας, της βασιλείας του Θεού.

- Είναι η ωραιότερη κοινωνία. Η βασιλεία του Θεού δεν είναι μονοκρατορία και άπολυταρχία. Είναι η κοινωνία των τριών Προσώπων της Άγίας Τριάδος. Γι' αυτό αρχίζουμε τη Θεία Λειτουργία με την έξύμνηση: «Εύλογημένη η βασιλεία του Πατρός και του Υίου και του Άγίου Πνεύματος νυν και άει και στους αιώνας των αιώνων».

Μας έκανε βασιλείς

Η βασιλεία του Θεού είναι το τέλει κράτος, που χωρίς παραφωνία κυριαρχεί στον Ούρανό. Οι άγγελικές δυνάμεις ύμνούν άκαταπαύστως και δοξολογοούν τη βασιλεία του Θεού, αλλά και ύπηρετούν και διακονούν την έξάπλωση της βασιλείας του Θεού κάτω στη γη. Η βασιλεία του Θεού άρχισε να γίνεται πραγματικότητα και στη γη με τη σάρκωση του Υίου του Θεού.

Ο Χριστός είναι και Βασιλεύς. Τριπλό το άξίωμα του Χριστού: προφητικό, άρχιερατικό, βασιλικό.

- Προφητικό, διότι δίδαξε όπως κανένας άλλος προφήτης και διδάσκαλος, σοφός και φιλόσοφος στον κόσμο.

- Αρχιερατικό, διότι προσέφερε τον έαυτο του θυσία πάνω στο θυσιαστήριο του Σταυρού, «ύπέρ της του κόσμου Ζωής και σωτηρίας».

- Βασιλικό, διότι άνεστήθη, άνελήφθη έν δόξη, δοξάσθηκε και παραμένει στους αιώνες δοξασμένος Βασιλιάς.

Για να φθάση στη δόξα ο Ίησοϋς Χριστός πέρασε από το Πάθος, από το Σταυρό. Άνέβηκε πάνω στο Σταυρό, για να καταστήση έμας όχι άπλως πολίτες, αλλά κληρονόμους της βασιλείας του να μας κάνη βασιλείς (ΑΠΟΚ. 1,6).

Φαντασθήτε κάποιο βασιλιά, να ἔχη ἕνα, μονάκριβο παιδί, καὶ ἀπὸ πολλή ἀγάπη νὰ τὸ στέλνῃ σὲ κάποια γωνιά τῆς γῆς, ὅπου πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ δυστυχία. Νὰ τὸ στέλνῃ, γιὰ νὰ θυσιασθῇ καὶ μὲ τὴ θυσία του νὰ κἀνῃ τὰ φτωχόπαιδα τῆς χώρας πριγκιπόπουλα, βασιλόπουλα.... Κάτι τέτοιο, καὶ ἀπείρως σπουδαιότερο, εἶναι αὐτό, ποὺ πραγματοποίησε ὁ Θεὸς γιὰ μᾶς. Ἔνα Υἱὸ εἶχε καὶ Τὸν ἔδωσε. Ἔστειλε τὸ μονογενῆ του Υἱὸ νὰ θυσιασθῇ. Θυσιάσθηκε Ἐκεῖνος, ὁ μονογενῆς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, γενόμενος ἄνθρωπος, γιὰ νὰ γίνουμε ἐμεῖς, τὰ φτωχόπαιδα τῆς ἁμαρτίας, πριγκιπόπουλα καὶ βασιλόπουλα, βασιλεῖς στὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. «Καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς» (ΑΠΟΚ. 5,10).

Ὁ Χριστὸς ἐγκαθίδρυσε στὴ γῆ τὴ βασιλεία του. Καὶ ἡ βασιλεία τοῦ εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Πολλὰ βασίλεια καὶ πολλές αὐτοκρατορίες ἐξαφανίσθηκαν ἀπὸ τὸ χάρτη τῆς γῆς. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τοῦ κόσμου ἐκθρονίσθηκαν καὶ ἐκθρονίζονται. Καὶ ἂν δὲν τοὺς ἐκθρονίσῃ κάποια ἐπανάστασις, θὰ τοὺς ἐκθρονίσῃ ὅπωςδήποτε ὁ θάνατος. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες γίνονται ἔκπτωτοι. Ἔνας μόνον βασιλιάς παραμένει γιὰ πάντα θρονιασμένος. Καμμία δύναμις δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐκθρονίσῃ. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς. «Καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος» (Λουκ. 1,33).

Ἀπὸ ἐδῶ στὴν αἰωνιότητα

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ! Δὲν εἶναι φυσικὰ κανένα κόμμα. Δὲν εἶναι κανένα κοινωνικὸ σχῆμα. Δὲν εἶναι κανένα κοινωνικὸ κατεστημένο. Εἶναι μία κατάστασις, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ ἐδῶ, ἀπὸ τούτῃ τὴ ζωὴ καὶ δὲν τελειώνει, ἀλλὰ τελειώνεται καὶ κορυφώνεται στὸν μέλλοντα αἰῶνα, στὴν ἄλλη ζωὴ. «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰωάν. 18,36).

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι βασιλεία τῆς καρδιάς. Μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ ὁ πιστὸς ζῆ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μία ἀπερίγραπτη στοὺς ἀπίστους πνευματικὴ κατάστασις. Ὁ Χριστὸς βασιλεύει στὰ αἰσθήματά του, στὶς σκέψεις του, στὴ ζωὴ του. «Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἔστιν» (Λουκ. 17,21).

Τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ τὴν ζοῦμε ἀπὸ τούτῃ τὴ Ζωὴ, ἄλλ' ὄχι τέλεια, ὄχι ὀλοκληρωμένα, ὄχι μὲ τὴν πληρότητα τῆς θείας εὐφροσύνης, ποὺ θὰ τὴν ποῦμε μετὰ θάνατον. Στὸν κόσμον αὐτὸ μαζὶ μὲ τὸ σπόρο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ φυτρώνουν καὶ τὰ ζιζάνια. Ἀπὸ τώρα προγευόμεθα τὴ χαρὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὀλοκληρωτικὰ θὰ τὴν ἀπολαύσουμε στὴν ἄλλη ζωὴ. Γι' αὐτὸ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ λέγεται καὶ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

- Τώρα παίρνουμε τὸ «τσέκ», γιὰ νὰ τὸ ξαργυρώσουμε στὴν ἄλλη ζωὴ.
- Τώρα παίρνουμε τὴν προκαταβολή. Ἐκεῖ θὰ εἶναι τέλεια ἡ ἀμοιβὴ τῆς δόξης τέλεια ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ μᾶς. Θὰ ζοῦμε τὴ δόξα τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ.

Προϋποθέσεις γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

Γιὰ νὰ εἴμεθα μέλη τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀπαιτοῦνται ὠρισμένες προϋποθέσεις:

- Νὰ ἔχουμε πίστη στὴ μέριμνα τοῦ Θεοῦ. «Μὴ μεριμνᾶτε τὴ ψυχὴ ὑμῶν τί φάγετε καὶ τί πίνετε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε» (στ. 5). Ὅχι ἀγωνία καὶ ἄγχος. Ἔχουμε Πατέρα, δὲν εἴμεθα ὀρφανοί. Μᾶς καταξιώνει ὁ Θεὸς νὰ Τὸν ἀποκαλοῦμε Πατέρα. Στὸ ὑπόδειγμα προσευχῆς, ποὺ μᾶς δίδαξε ὁ Κύριος, ἔτσι προσφωνοῦμε τὸ Θεό: «Πάτερ

ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 6,9). Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει, ὅτι αὐτὸ «Πάτερ» πρέπει καὶ νὰ μᾶς χαροποιῇ καὶ νὰ μὴν ἀπογητευόμεθα: «Ὡ πόση τῆς φιλαθρωπίας ἡ ὑπερβολή! Ὡ πόση τῆς φιλοτιμίας ἡ ὑπεροχή! Ποῖος ἀρκέσει λόγος πρὸς εὐχαριστίαν τοῦ τοσαύτα πηγάζοντος ἡμῖν ἀγαθὰ; Σκόπησον, ἀγαπητέ, τῆς σῆς καὶ τῆς ἔμης φύσεως τὴν εὐτέλειαν. Ἐρεύνησον τὴν συγγένειαν, τὴν γῆν, τὸν χοῦν, τὸν πηλόν, τὴν πλίνθον, τὴν σποδόν. Καὶ ἔκπλαγθι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τῆς πολλῆς περὶ ἡμᾶς ἀγαθότητος, ὅτι Πατέρα καλεῖν προσετάχθης αὐτόν, ὃ γήινος τὸν οὐράνιον, ὃ θνητὸς τὸν ἀθάνατον, ὃ φθαρτὸς τὸν ἀφθαρτον, ὃ πρόσκαιρος τὸν αἰώνιον, ὃ χθὲς καὶ πρῶην πηλὸς τὸν ὄντα πρὸ τῶν αἰώνων Θεόν» (Ε.Π.Ε. 26,128-130). Ἔχουμε Πατέρα τὸν πλούσιο σὲ ἀγαθότητα καὶ δυνατότητα Θεό, τὸ Βασιλιὰ τοῦ Οὐρανοῦ. Μεριμνᾷ Ἐκεῖνος πρὶν ἀπὸ μᾶς γιὰ μᾶς...

- Νὰ ἔχουμε ἓνα ἀφεντικὸ στὴ ζωὴ μας, τὸν Κύριο. «Οὔδεις δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει... Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνα» (στ. 24).

- Νὰ βαδίσουμε τὸ δρόμο πρὸς τὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Καὶ ὁ δρόμος αὐτὸς μία ἐπιγραφή ἔχει: Ὁδὸς Σταυροῦ! Τὸ βεβαιώνει ὁ Παῦλος: «Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Πράξ. 14,22).

- Νὰ Ζήσουμε μὲ δικαιοσύνη, μὲ εἰρήνη καὶ μὲ χαρὰ. «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» (Ρωμ. 14,7).

- Νὰ ποθοῦμε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ προσευχώμεθα γι' αὐτήν. Μὲ κραυγὴ νὰ ἀπευθύνουμε στὸ Θεὸ τὸ ἱερὸ αἶτημα: «Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου» (Ματθ. 6,10).

- Νὰ ἀγωνιζώμεθα γιὰ τὴν ἐξάπλωση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα στὸ σύγχρονο κόσμος, ὃ καθένας στὸ περιβάλλον του καὶ σύμφωνα μὲ τὴν κλῆσι τοῦ Κυρίου. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ποὺ μεταβάλλει τὸν κόσμος σὲ Ἐκκλησία, τὴν ἀνθρώπινη πολιτεία σὲ πολιτεία τοῦ Θεοῦ, χρησιμοποιεῖ ὡς ὄργανα τοὺς χριστιανούς.

Ἄς γινώμεθα ὄργανα τῆς χάριτος καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ βγῆ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο, ἀπὸ τὸ λαβύρινθο, στὸ φῶς τοῦ Θεοῦ. Νὰ βγῆ ὁ σύγχρονος κόσμος ἀπὸ τὴν ἐξαχρείωση καὶ νὰ γίνῃ ἡ σύγχρονη κοινωνία μᾶς κοινωνία ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης.

«Κύριε, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου»!

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

η' 5 – 13

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν καὶ λέγων· ⁶Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. ⁷καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. ⁸καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμι ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. ⁹καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ¹⁰ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. ¹¹λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ¹²οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹³καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Πῶς λειτουργεῖ ἡ πίστις;

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον»
(Ματθ. 8,10)

Ο Χριστὸς ἐγκωμιάζει

Ἕνας ἀθλητὴς στεφανώνεται. Στὴν περίπτωση τῆς βραβεύσεως αὐτῆς ἔχουν σημασία καὶ τὰ τρία: Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ ἀθλητὴς καὶ ποιὸ εἶναι τὸ ἀθλημα καὶ ποιὸς εἶναι ὁ ἀθλοθέτης καὶ βραβευτῆς. Τὸ τελευταῖο εἶναι τὸ σημαντικώτερο. Ποιὸς στεφανώνει τὸν ἀθλητὴ, ποῦ βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ; Ποιὸς τὸν ἐγκωμιάζει; Ποιὸς τοῦ βάσει ἄριστα στὸ δύσκολο ἀγῶνα του; Ὁχι ἄνθρωπος. Ὁχι ἄγγελος. Ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ Χριστός, ποῦ εἶναι ὁ σαρκωμένος Θεός, ὁ Θεάνθρωπος Σωτῆρας τοῦ κόσμου.

Τρεῖς ἀνθρώπους ἐγκωμίασε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὴν ἐπίγειο παρουσία του. Ἕνα ἀσκητὴ, μία μητέρα, ἕναν ἀξιωματικὸ

- Ὁ ἀσκητὴς, ποῦ ἐγκωμίασε, εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστῆς (Ματθ. 11,11).
- Ἡ μητέρα εἶναι ἡ Χαναναία (Ματθ. 15,28).
- Ὁ ἀξιωματικὸς εἶναι ὁ ἑκατόνταρχος μετὰ τὸν ἄρρωστο δοῦλο (στ. 10).

Στὴν ὑπόθεση τῆς σωτηρίας δὲν ὑπάρχει μονοπώλιο. Δὲν θὰ σωθοῦν μόνο ἀσκητὲς σπουδαῖοι, σὰν τὸν Πρόδρομος θὰ σωθοῦν καὶ γυναῖκες ἀπλοϊκές, μητέρες, ποῦ σηκώνουν τὸ σταυρὸ τοῦ πόνου, ὠπλισμένες μετὰ πίστι: θὰ σωθοῦν καὶ ἄνθρωποι τῆς ἐξουσίας, τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως, ποῦ πατοῦν ὁμως στὸ χαλὶ τῆς ταπεινώσεως.

Ο Χριστός ἐγκωμιάζει στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἕναν ἀξιωματικό. Δὲν μᾶς ὠφελοῦν τὰ χειροκροτήματα τοῦ κόσμου. Ἕνα νεῦμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς σώσει. Ἐγκωμιάσει τὸ ρωμαῖο ἑκατόνταρχο. Καὶ τὸν βραβεύει. Γιατί; Διότι ἀναδείχθηκε πρωταθλητὴς στὸ δυσκολοτάτο μάθημα τῆς πίστεως. Δρόμος μετ' ἐμποδίων εἶναι ἡ πίστις. Σ' ἕνα πρωτάθλημα δὲν θεωρεῖται ἔκπληξις νὰ νικήσης μία μικρὴ καὶ ἄσημη ὁμάδα. Ἐκπληξις εἶναι νὰ νικήσης τὴν πιὸ ἰσχυρὴ ὁμάδα, ποὺ θεωρεῖται «φαβορί». «Φαβορί» στὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως θεωροῦνταν οἱ Ἰσραηλιῖτες. Καὶ ὅμως πρωταθλητὴς δὲν βγήκε ἕνας Ἰσραηλίτης, ἀλλὰ ἕνας Ρωμαῖος, ἕνα ξένος, ἕνας εἰδωλολάτρης. Ἄς ἀκούσουμε τὸ ἐγκώμιο τοῦ ἀγνωσθέντος καὶ δικαιοκρίτου Χριστοῦ γιὰ τὸν πρωταθλητὴ τῆς πίστεως: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον» (στ. 10).

Τὸ ἀγριολούλουδο τῆς πίστεως

Τὸ ἐγκώμιο τοῦ Χριστοῦ, ποὺ συνοδεύτηκε καὶ μὲ βαρύτιμο βραβεῖο, ἦρθε νὰ σπάσῃ τὸ κατεστημένο τοῦ θρησκευτικοῦ ρατσισμοῦ, ποὺ ἀπαιτοῦσε σωτηρία μόνο γιὰ τοὺς Ἰουδαίους.

-Μόνο οἱ Ἰσραηλιῖτες, μόνο οἱ δικοὶ μας ἀνήκουν στὸ χῶρο τῆς πίστεως. Οἱ ἄλλοι, οἱ ξένοι, εἶναι ἄπιστοι. Γι' αὐτοὺς κλεισμένος εἶναι ὁ παράδεισος!

Πάντοτε ἀρέσει νὰ μιᾶμε γιὰ τοὺς δικούς μας. Κλείνουμε τὴν ὑπόθεση τῆς πίστεως σ' ἕνα στενὸ κύκλωμα. Ο Χριστὸς ὅμως κάνει τὸ μεγάλο ἄνοιγμα. Διευρύνει τὸν κύκλο τῆς πίστεως, τόσο, ὥστε νὰ ταυτίζεται μὲ τὴ σφαῖρα τῆς γῆς. Ο Χριστὸς εἶναι γιὰ ὅλους, καὶ γιὰ τοὺς Ἰουδαίους καὶ γιὰ τοὺς ἐθνικούς, καὶ γιὰ τοὺς «δικούς» μας καὶ γιὰ τοὺς «ξένους».

Ἄν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐγκωμιάσῃ ὡς πρωταθλητὴ τῆς πίστεως ἕνα πρὸ - Μωσαϊκὸ ἄνθρωπο, τὸν Ἀβραάμ, ὁ Κύριος ἐγκωμιάζει ὡς πρωταθλητὴ τῆς πίστεως ἕνα ἕξω - Μωσαϊκὸ ἄνθρωπο, τὸν ἑκατόνταρχο, τὸ ρωμαῖο λοχαγό.

Ἄς θαυμάσουμε, ἀλλὰ καὶ ἄς φοβηθοῦμε. Τὸ σπῆτι τοῦ Θεοῦ Πατέρα εἶναι γιὰ ὅλους. Ἐμεῖς, ποὺ σήμερα εἴμεθα μέσα, μπορεῖ κάποια ἡμέρα νὰ βρεθοῦμε ἕξω. Μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς κἀνῃ ἕξωσι, ἂν δὲν καταβάλουμε τὸ μίσθωμα, ποὺ λέγεται «ἐνάρετες πράξεις». Καὶ ἄλλοι, ποὺ σήμερα βρίσκονται ἕξω, μακρὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, πιθανὸν νὰ βρεθοῦν μέσα. Τὸ λέγει καθαρὰ ὁ Χριστὸς: «Πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἦξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον» (στ. 11-12).

Μὰ πῶς ἦταν δυνατόν νὰ ἔχη πίστι ἕνας εἰδωλολάτρης, ὅπως ὁ ἑκατόνταρχος;

Ἕγχοῦν κάτι ἀγριολούλουδα, ποὺ φυτρῶνουν σὲ ἀπομακρυσμένα μέρη. Μὲ κατάλληλη καλλιέργεια μποροῦν τὰ ἀγριολούλουδα νὰ γίνουν ἡμερα, εὐωδιαστὰ λουλούδια.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὰ λουλούδια τῆς πίστεως. Εἶναι οἱ πιστοί. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ τὰ ἀγριολούλουδα. Τέτοιο ἀγριολούλουδο πίστεως ἦταν ὁ ἑκατόνταρχος. Τὸ καλλιέργησε ὁ Χριστὸς. Τὸ ἔκανε ἡμερο, θαυμαστό. Πῶς τὸ καλλιέργησε; Μὲ τὸν πόνο. Ὁ πόνος ἐπισκέπτεται καὶ τοὺς ἀξιωματούχους καὶ τοὺς πιὸ τρανοὺς τοῦ κόσμου. Πολλὲς φορὲς θρόνος καὶ πόνος συμβαδίζουν. Μαξιλάρι στὸ θρόνο εἶναι ὁ πόνος.

Πονεμένος και εκατόνταρχος. Είχε κάποιον πιστό του δοῦλο παράλυτο, πού βασανιζόταν. Κανένας δὲν μπορούσε νὰ τὸν γιατρέψη. Μόνο ἕνας ὑπῆρχε ὁ δυνατὸς νὰ θεραπεύσει τὸν δοῦλο τοῦ εκατοντάρχου: ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, «ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων».

Ἡ ἐξουσία τοῦ ἀνθρώπου

Ὁ τρόπος, πού πλησιάζει κανεὶς τὸ Χριστό, τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεό, εἶναι ἡ πίστις. Μὲ πολλή πίστη στὴν παντοδυναμία τοῦ Χριστοῦ πλησίασε καὶ εκατόνταρχος. Τι εἶναι ἡ πίστις; Ἡ παραδοχὴ κάποιας ἀνώτερης συγκεκριμένης ἐξουσίας. Ἄνθρωπος ἐξουσίας ἦταν ὁ ρωμαῖος ἀξιωματικὸς. Δὲν πίστευε ὅμως τὴ δική του ἐξουσία ὡς παντοδύναμη. Πίστευε στὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν πίστευε στὴν ἐξουσία τοῦ ἀνθρώπου. Πίστευε στὴν ἐξουσία τοῦ Θεοῦ.

Συνήθως οἱ ἄνθρωποι, ὅταν εἶναι κοῦφοι καὶ ὑπερήφανοι, χρησιμοποιοῦν τὴν ἐξουσία ὡς σκάλα, γιὰ νὰ ξεκρεμάσουν τὸ Θεὸ ἀπὸ τὴ θέση του καὶ νὰ κρεμάσουν τὸ δικό τους εἶδωλο. Οἱ σωστοὶ καὶ ἀληθινοὶ ἄνθρωποι χρησιμοποιοῦν τὴν ἐξουσία ὡς σκάλα, γιὰ νὰ φθάσουν στὸ ὑπερῶο τοῦ μυστηρίου, ποῦ λέγεται Θεός.

- Εἶναι χαρακτηριστικὰ τα ὅσα περὶ ἐξουσίας λέγει ὁ εκατόνταρχος. Ὁ ἄνθρωπος, κάθε ἄνθρωπος, καὶ ἐξουσιάζει καὶ ἐξουσιάζεται. Πλάσθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ ἐξουσιάζη. Κυριαρχικὸς ὁ ρόλος τοῦ πάνω στὴν πλάσι, πάνω στὰ Ζῶα, στὰ φυτὰ, στὴν ἄψυχο φύσι. «Καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς» (Γέν. 1,28).

Ἔχει ἐξουσία ὁ ἄνθρωπος πάνω στὰ Ζῶα καὶ μπορεῖ νὰ τὰ δαμάσῃ. Δαμάσει καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Ἐναν δὲν μπορεῖ νὰ δαμάσῃ, τὸν ἑαυτό του, τὴ γλῶσσα του, τὴ σὰρκα του, τὴν κοιλία του, τὰ πάθη του, τὴ σκέψη του, τὸν ἐγωισμό του. «Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τὲ καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τὲ καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τὴ φύσει τὴ ἀνθρωπίνη, τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι. Ἀκατάσχετον κακὸν» (Ιακ. 3,7-8).

Τότε μπορεῖ νὰ δαμάσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτό του, ὅταν παραδοθῇ στὴν ἐξουσία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄρρωστος παραδίνεται στὴν ἐξουσία τοῦ γιατροῦ. Καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς παραδίνεται στὴν ἐξουσία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

- Ἐξουσία εἶχε καὶ ὁ εκατόνταρχος. Πέρα ἀπὸ τὴ γενικὴ ἐξουσία κάθε ἀνθρώπου, ἐκεῖνος εἶχε καὶ εἰδικὴ ἐξουσία. Ἐξουσίασε καὶ ἐξουσιαζόταν. Ἦταν προϊστάμενος, ἀλλὰ καὶ ὑφιστάμενος. Διέτασσε, ἀλλὰ καὶ ὑπήκουε. Ὅταν ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε, ὅτι θὰ πῆγαινε στὸ σπίτι του, τοῦ ἀπάντησε: Δὲν ἔχω τέτοια ἀπαίτησι, Κύριε. Ἔχεις τὴν ἐξουσία καὶ ἀπὸ μακρὰ νὰ κάνης θαῦμα. «Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ πορεύθητι καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ ἔρχου καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιῆσον τοῦτο καὶ ποιεῖ» (στ. 9).

Ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ

Τὰ λόγια τοῦ εκατοντάρχου λέχθηκαν κυρίως γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος, πού ἐξουσιάζει καὶ δὲν ἐξουσιάζεται. Καὶ ἄλλη διαφορὰ ἔχει ἀπὸ τίς ἄλλες ἐξουσίες. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐξουσία, πού μπορεῖ νὰ λεχθῇ σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ

έξουσία τῆς ἐλευθερίας. Ὅλες οἱ ἐξουσίες χρησιμοποιοῦν τελικὰ κάποια βία. Πῶς μποροῦν διαφορετικὰ νὰ ἐπιβληθοῦν; Ὁ Χριστὸς ἐξουσιάζει μὲ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀγάπη.

Εἰδικότερα ἀναφέρουμε τρεῖς ἐξουσίες τοῦ Χριστοῦ.

- Ἡ μία εἶναι ἡ ἐξουσία του στοὺς ἀγγέλους. Μυριάδες ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι ὑποτάσσονται στὸ Χριστό, στὸν Κύριό της δόξης. Αὐτὸ σημαίνει: “Ὅπως ὁ ἀξιωματικὸς στέλνει ὑπηρεσία τὸ στρατιώτη του νὰ φυλάξῃ τὸ κρίσιμο φυλάκιο, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς δίνει ἐντολὴ σὲ ἄγγελό του νὰ σὲ φυλάῃ, νὰ σὲ προστατεύῃ. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καὶ γὰρ ἐφαντάσθη, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, τὰς ἐν τῷ οὐρανῷ στρατιᾶς ἢ ὅτι αὐτὰ τὰ πάθη οὕτως ἐστὶν ὑποτεταγμένα, καὶ θάνατος, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὡς αὐτῷ οἱ στρατιῶται» (Ε.Π.Ε. 10,186-188).

- Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ ἐξουσία τοῦ λόγου. Ὁ Χριστὸς κατέχει τὸ λόγο, ἀφοῦ ὁ ἴδιος εἶναι ὁ Λόγος, ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ σαρκωμένος Λόγος. Γι' αὐτὸ τὰ λόγια τοῦ προκαλοῦν τὸ θαυμασμὸ τῶν αἰώνων. Δὲν ἐπιδέχονται διόρθωση ἢ βελτίωση. «Ἦν γὰρ διδάσκων ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς» (Ματθ. 7,29). “Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα φερέφωνα καὶ μεγάφωνα. Ὁ Χριστὸς, ὡς Θεός, εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ λόγου.

- Ἡ τρίτη εἶναι ἡ ἐξουσία τοῦ θαύματος. Δικοί του εἶναι οἱ νόμοι τῆς φύσεως. Ὅπως ὁμως ὁ τροχονόμος σταματᾷ κάπου τὴ ροὴ τῶν αὐτοκινήτων, γιὰ νὰ δώσῃ προτεραιότητα σὲ κάποιο ἄλλο, διότι ὑπάρχει ἀνάγκη, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς. Ὑπάρχει ἡ κίνησις, ἡ ροὴ τῶν νόμων. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς θέτει κάποτε STOP στὸ νόμο καὶ δίνει προτεραιότητα στὸ θαῦμα. Ἀδρανοποιεῖ γιὰ κάποια στιγμή τὸ φυσικὸ νόμο καὶ δραστηριοποιεῖ τὸ θαῦμα.

Ὁ ἐκατόνταρχος πιστεύει σ' αὐτὴ τὴ δυνατότητα, σ' αὐτὴ τὴν ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ φυσικὸς νόμος εἶχε καθηλώσει τὸ δοῦλο του στὸ κρεβάτι. Τὸ θαῦμα, μόνο το θαῦμα, μπορεῖ νὰ τὸ ἀποκαθηλώσῃ. Στὴν ἐξουσία τοῦ παντοδυνάμου Χριστοῦ νόμος καὶ θαῦμα λειτουργεῖ καθένα στὴ δική του βάρδια.

Στὴν ταπείνωσι βασιμμένη ἡ πίστις

Γιὰ νὰ λειτουργήσῃ τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ πρέπει πρῶτα νὰ λειτουργήσῃ σωστὰ ἡ δική μας πίστις. Πῶς;

Ὁ ἱερεὺς, προκειμένου νὰ λειτουργήσῃ, στρώνει πάνω στὴν ἀγία τράπεζα τὸ ἀντιμῆνσιο. Ἐκεῖ μεταβάλλεται τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ. Γιὰ νὰ λειτουργήσῃ ἡ πίστις τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει νὰ στρωθῇ στὴν τράπεζα τῆς καρδιάς ἡ ταπείνωσις. Μόνο ἔτσι γίνεται ἡ θαυμαστὴ μεταβολή. Τὰ ἀδύνατα μεταβάλλονται σὲ δυνατά. Τὰ ἀπίθανα σὲ πιθανά. Τὰ δύσκολα σὲ εὐκόλα.

Τὴν εἶχε τὴν ταπείνωσι αὐτὴ ὁ ἐκατόνταρχος. Τὴν ἐκδηλώνει μὲ τὴ συναίσθησι τῆς ἀναξιοτήτός του.

- Δὲν θεωρεῖ ἄξιο τὸν ἑαυτό του νὰ θεραπεύσῃ ὁ Χριστὸς τὸν ἄνθρωπό του. Ἀπλῶς τὸ πρόβλημά του ἐκθέτει: «Ὁ πᾶς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζόμενος» (στ. 6).

• Πολύ περισσότερο δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ τοῦ ἄξιο νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Ἰησοῦ στὸ σπίτι του. «Θὰ ἔλθω στὸ σπίτι σου», τοῦ λέγει ὁ Χριστός. Κι ἐκεῖνος ἀντιδρᾷ: «Κύριε, οὐκ εἰμι ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς» (στ. 8).

Συναίσθησης τῆς ἀμαρτωλότητος! Ἐμεῖς θεωροῦμε τὸν ἑαυτὸ μᾶς ἄξιο καὶ γιὰ μεγαλύτερες τιμές. Κυνηγᾶμε τὶς τιμές καὶ δόξες. Ἀντιδροῦμε δέ, ὅταν μᾶς βρῆ κάποια δοκιμασία: «Γιατί ὁ Θεός μου τόκανε αὐτό»; Ἀκόμη καὶ ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖο δεχόμεθα καὶ ὑποδεχόμεθα τὸ Χριστὸ φανερώνει τὸν ἐγωισμό μας. Ἀκοῦστε, λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, τὰ λόγια τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ προσέξτε, ὅταν ὑποδέχεσθε τὸ Χριστό. «Ἀκούσωμεν ὅσοι τὸν Χριστὸν μέλλομεν ὑποδέχεσθαι. Δυνατὸν γὰρ αὐτὸν ὑποδέχεσθαι καὶ νῦν. Ἀκούσωμεν καὶ ζηλώσωμεν, καὶ μετὰ τοσαύτης δεξώμεθα τῆς σπουδῆς. Καὶ γὰρ ὅταν πένητα ὑποδέξῃ πεινῶντα καὶ γυμνόν, ἐκεῖνον ὑπεδέξω καὶ ἔθρεψας» (Ε.Π.Ε. 10,172).

• Εἶσαι ἄξιος νὰ ὑποδέχεσαι τὸ Χριστό, ὅταν σου προσφέρῃ τὰ δῶρα του; Τῆ στιγμῆ, ποῦ ἀναπνέεις, τὸ Χριστὸ ὑποδέχεσαι, ἀφοῦ ὁ Χριστός σου χαρίζει τὸν ἀέρα. Τῆ στιγμῆ, ποῦ πίνεις νερό, τὸ Χριστὸ ὑποδέχεσαι, ἀφοῦ ὁ Χριστός σου προσφέρει τὸ ἀγαθὸ αὐτό. Εἶσαι, λοιπόν, ἄξιος γιὰ τὶς δωρεές τοῦ Θεοῦ;

• Εἶσαι ἄξιος, ὅταν ὑποδέχεσαι τοὺς φίλους τοῦ Χριστοῦ; Ὅταν ἐλεῆς ἓνα ἀληθινὰ πτωχό, τὸ Χριστὸ ἔλεις.

• Εἶσαι πρὸ παντὸς ἄξιος, ὅταν τὸν ἴδιον τὸν ὑποδέχεσαι στὴν ὕπαρξί σου μὲ τὴ θεία Κοινωνία;

Δὲν εἴμεθα ἄξιοι γιὰ τίποτε. Τουλάχιστον ἄς ἔχουμε βαθειὰ συναίσθηση τῆς ἀναξιότητός μας. Βαθειὰ ταπεινώσι, ὥστε νὰ λειτουργῆ σωστὰ ἡ πίστις μας.

Λόγος καὶ κίνησης τοῦ Χριστοῦ

Πῶς διαφορετικὰ λειτουργεῖ ἡ πίστις; Μὲ τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ. Φαντασθῆτε, κάθε φορᾶ, ποῦ θέλουμε νὰ φωτισθοῦμε, νὰ ἔχουμε ἀπαίτηση νὰ ταξιδέψουμε μέχρι τὸν ἥλιο, νὰ πᾶμε κοντά του, ἢ νὰ ἔλθῃ ὁ ἥλιος καὶ νὰ μᾶς ἀγγίξῃ! Ἀσφαλῶς δὲν χρειάζεται νὰ πᾶς κοντὰ στὸν ἥλιο. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ βρίσκεται, ἀπὸ μακρὰ, ἐνεργεῖ ὁ ἥλιος, καὶ θερμαίνει καὶ φωτίζει. Γιατί, λοιπόν, ἐμεῖς ἔχουμε ἀπαίτηση νὰ πᾶμε κοντά, νὰ δοῦμε τὸ Θεὸ μὲ τὰ μάτια μας; Αὐτὸ φανερώνει ἀπιστία.

Ἀλλὰ ἀπιστία ἴσως νὰ φανερώνη καὶ ἡ τάσις, ποῦ ὑπάρχει σε πολλοὺς νὰ τρέχουν σὲ προσκυνήματα. Δείχνει βεβαίως καὶ εὐλάβεια, ἀλλὰ κάποτε φανερώνει καὶ ἀπιστία. Σὰν νὰ μὴ μπορεῖ ὁ Χριστὸς νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἀπὸ μακρὰ.

Ἦχι, Κύριε, λέγει ὁ ἑκατόνταρχος, δὲν χρειάζεται νὰ ἔλθῃς στὸ σπίτι μου. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ εἶσαι, μπορεῖς. «Μόνον εἶπε λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου» (στ. 8).

Ὁ Χριστὸς εἶναι πανταχοῦ παρών. Εἶναι ὁ μακρὰν καὶ ὁ ἐγγύς. Κοντὰ μας μὲ τὴ θεανθρώπινη παρουσία του. Εἴμεθα τὸ σῶμα του, εἶναι ἡ κεφαλὴ μας. Χρειάζεται νὰ ταξιδέψῃ ὁ ἄνθρωπος, γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ κεφάλι του; Χρειάζεται νὰ ταξιδέψῃ, γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν καρδιά του; Ἡ καρδιά, ποῦ φανερώνει ἐν προκειμένῳ Ζωή, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ. Πιστεύει στὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἑκατόνταρχος.

• Πώς λειτουργεί διαφορετικά ή πίστις; Μὲ τὴν κίνηση τοῦ Χριστοῦ. Ζητᾶς ἕνα ἀπὸ τὸ Χριστό; Δέκα σου δίνει. Ἕνα λόγο μόνο Ζητάει ὁ ἑκατόνταρχος. Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ χαρίζει μία ἐπίσκεψι. Αὐτό, ποῦ Ζητάει ὁ ἑκατόνταρχος, τὸ κάνει ὁ Χριστὸς αὐτεπαγγέλτως. Αὐτεπαγγέλτως κινεῖται ἡ δικαιοσύνη, ὅταν παραβαίνουμε τοὺς νόμους, προκειμένου ὅμως νὰ μᾶς τιμωρήσῃ. Αὐτεπαγγέλτως κινεῖται ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἀμαρτάνουμε, προκειμένου νὰ μᾶς σώσῃ. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ἐνταῦθα μὲν γὰρ μὴ καλούμενος εἰς τὴν οἰκίαν, αὐτεπάγγελτος φησὶν ἦξειν, ἵνα μάθῃς τοῦ ἑκατοντάρχου τὴν πίστιν καὶ τὴν πολλὴν ταπεινοφροσύνην» (Ε.Π.Ε. 10,172).

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου

Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἂν κάνουμε θρησκευτικὰς πράξεις. Τὸ πρόβλημα κυρίως εἶναι, ἂν ἔχουμε πίστι. Πίστι, σὰν τὴν πίστι τοῦ ἑκατοντάρχου. Ξέρεις τί σημαίνει νὰ ἔχῃς πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστό; Σημαίνει νὰ κάνῃς... ὅ,τι θέλεις! Ἡ, ὀρθότερα, νὰ κάνῃ ὁ Χριστὸς αὐτό, ποῦ ἐσύ θέλεις. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν προσευχὴ τοῦ λέγει στὸ Θεό: «Γενηθήτω τὸ θέλημά σου» (Ματθ. 6,10). Καὶ μὲ τὴν πίστα τοῦ κάνει τὸ Θεὸ νὰ λέγῃ: «Γενηθήτω τὸ δικό σου θέλημα». Ἔτσι λέγει ὁ Χριστὸς στὸν ἑκατόνταρχο: «Ὡς ἐπιστευσας, γενηθήτω σοὶ» (στ. 13).

Ναί, Κύριε, πιστεύω. Γι' αὐτὸ προσπαθῶ νὰ ταυτίσω τὸ δικό μου «θέλω» μὲ τὸ δικό σου «θέλω». Κύριε, θέλουμε κάτι κι ἐμεῖς. Κάτι παρόμοιο μ' ἐκεῖνο, ποῦ ἤθελε ὁ ἑκατόνταρχος. Γιὰ τὰ παιδιά μας, ποῦ τὰ καταντήσαμε παράλυτα, σὲ παρακαλοῦμε. Κἄνε τὸ θαῦμα σου. Πιστεύουμε, ὅτι μόνο Σὺ μπορεῖς νὰ σώσῃς τὰ παιδιά μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

η' 28 - 34, θ' 1

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. ²⁹καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; ³⁰ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. ³¹οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. ³²καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὤρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. ³³οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. ³⁴καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Ἀγέλη Χοίρων

«Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη»
(Ματθ. 8,30)

Οἱ τρεῖς συγγενεῖς

Συγγενής μας ποιὸς εἶναι, ὁ Θεὸς ἢ ὁ Διάβολος; Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ βλέπουμε δύο ἀνθρώπους, ποὺ στὴν ἀρχὴ συγγένευαν μὲ τὸ Διάβολο· εἶχαν γίνεῖ ἓνα - μαζὶ του ἦσαν δαιμονισμένοι. Στὴ συνέχεια ὅμως βλέπουμε τοὺς ἴδιους ἀνθρώπους νὰ γίνονται συγγενεῖς μὲ τὸ Θεό. Ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ Διαβόλου καὶ συνδέονται μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ εἶναι ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

Μπορεῖ, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος νὰ γίνῃ συγγενής ἢ μὲ τὸ Διάβολο ἢ μὲ τὸ Θεό. Ο Θεὸς μὲ τὸ Διάβολο μποροῦν νὰ ἔχουν καμμία σχέσι ἢ συγγένεια; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἀκοῦμε τὸ Διάβολο νὰ κραυγάζῃ σπαρακτικά. Μέχρι τώρα φαινόταν ὁ δυνατός. Ἔκανε ὅ,τι ἤθελε. Τρομοκρατοῦσε ὅλη τὴν περιοχὴ, κατοικώντας μέσα στοὺς δαιμονισμένους τῶν Γεργεσηνῶν. Ἀλλὰ ξαφνικὰ βλέπει μπροστά του τὸν πιὸ Δυνατό. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἄν ὁ Διάβολος εἶναι ὁ δυνατός, ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Παντοδύναμος. Γι' αὐτὸ κραυγάζει ἀπὸ ἀγωνία ὁ Διάβολος. Γνωρίζει, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Γνωρίζει ἀκόμη, ὅτι καμμία σχέση δὲν ἔχει μὲ τὸ Χριστό. Καὶ ρωτάει: «Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;» (στ. 29).

Στὴ συνέχεια βλέπουμε κάποια ἄλλη συγγένεια. Τὰ ζῶα γίνονται συγγενεῖς μὲ τὸ Διάβολο. Οἱ χοῖροι, ποῦ βόσκουν στὴν περιοχὴ, γίνονται δαιμονισμένοι καὶ πέφτουν στὸ γκρεμὸ καὶ τσακίζονται καὶ πνίγονται στὰ νερὰ τῆς λίμνης. Ἔχουν ἄγρια ἔνστικτα μερικὰ ζῶα. Τὰ ἔνστικτὰ τοὺς ὅμως αὐτὰ γίνονται ἀγριώτερα, ὅταν κυριευθοῦν ἀπὸ τὸ Σατανᾶ.

Ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε νὰ συγγενεύῃ μὲ τὸ Θεό. Πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα» Θεοῦ. Τοῦ χάρισε ὁ Θεὸς τὴν ὑψίστη τιμὴ νὰ εἶναι παιδί του, νὰ τὸν ἀποκαλῆ Πατέρα τὸ Θεό, νὰ γίνεται κοινωνὸς θείας φύσεως. Ὁ πηλὸς τιμήθηκε νὰ συγγενεύῃ μὲ τὸν οὐρανό. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Σκόπησον, ἀγαπητέ, τῆς σῆς καὶ τῆς ἐμῆς φύσεως τὴν εὐτέλειαν, ἐρεῦνησον τὴν συγγένειαν, τὴν γῆν, τὸν χοῦν, τὸν πηλόν, τὸν πλίνθον, τὴν σποδόν... Ταῦτα οὖν ἐννοήσας ἐκπλάγηθι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τῆς πολλῆς περιῆμᾶς τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητος, ὅτι Πατέρα καλεῖν προσετάχθης αὐτόν, ὃ χθὲς καὶ πρῶην πηλός, τὸν ὄντα πρὸ τῶν αἰώνων Θεόν» (Ε.Π.Ε. 26,130).

Καὶ ὅμως, αὐτός, ὁ τόσο τιμημένος ἀπὸ τὸ Θεὸ ἄνθρωπος, προδίδει τὴ βασιλική, τὴν οὐράνια, τὴ θεϊκή του δόξα καὶ πέφτει χαμηλά. Ζηλεύει τὴν τάξιν τῶν ζῶων. Γίνεται ἓνα μὲ τὰ ζῶα. Ἀποκτηνώνεται. Κάποτε μάλιστα γίνεται καὶ χειρότερος ἀπὸ τὰ ζῶα. «Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὤν, οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὠμοιώθη αὐτοῖς» (Ψάλμ. 48,21). Ὁ ἄνθρωπος, λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, «εἶς το θηριῶδες εἶδος ἑαυτὸν μεταμόρφωσε καὶ τῆς θεϊκῆς εὐγενείας ἐξέπεσε» (Ε.Π.Ε. 26,130).

Πόσο πλέον ὁμοιαζὴ πρὸς τὰ Ζῶα ἐκεῖνος, ποῦ πλάσθηκε γιὰ νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς τὸ Θεό, γιὰ τὸ «καθ' ὁμοίωσιν», θέωσι! Καὶ ρωτᾷ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὅταν γὰρ τις σκιρτᾷ μὲν ὡς ταῦρος, λακτίσῃ δὲ ὡς ὄνος, μνησικακῆ δὲ ὡς κάμηλος, καὶ γαστριμαργῆ μὲν ὡς ἄρκτος, ἀρπάξῃ δὲ ὡς λύκος, πλήττῃ δὲ ὡς σκορπίος, ὑπουλὸς δὲ ὡς ἀλώπηξ, χρεμετίξῃ δὲ ἐπὶ γυναιξίν ὡς ἵππος θηλυμανῆς, πῶς δύναται ὁ τοιοῦτος τὴν υἱῶ πρέπουσαν ἀναπέμψαι φωνὴν καὶ Πατέρα ἑαυτοῦ καλεῖν τὸν Θεόν;» (Ε.Π.Ε. 26,130).

Ὅμοιοι μὲ τὰ ζῶα!

Τὴ συγγένεια, ποῦ ὁ ἄνθρωπος πολλὰς φορὲς συνάπτει μὲ τὰ ζῶα, φανερώνει ζωντανὰ ἢ Εὐαγγελικὴ περικοπή. Εἶναι ἢ ἱστορία τῶν δαιμονισμένων τῶν Γεργεσηνῶν. Θὰ μπορούσαμε ὅμως νὰ τὴν ὀνομάσουμε καὶ ἱστορία τῶν Χοίρων, τῶν γουρουνιῶν. Ἱστορία μὲ πέντε φάσεις, ποῦ δυστυχῶς καὶ οἱ πέντε ταιριάζουν καὶ στὸν ἄνθρωπο.

Τί ἦσαν τὰ ζῶα, ποῦ ἔβοσκαν στὴν περιοχή; Ἦσαν χοῖροι. Ἄν κάποιον ἄνθρωπο τὸν ἀποκαλέσης «γουροῦνι», θὰ θυμώσῃ καὶ θὰ σοῦ ἐπιτεθῆ. Καὶ ὅμως πολλὰς φορὲς πασχίζουμε νὰ τὸ μιμηθοῦμε. Ἄν κάποιον τὸν ἀποκαλέσης «Ζῶον», θὰ ἀγανακτήσῃ διαμαρτυρούμενος. Καὶ ὅμως θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ κατεβαίνει στὸ ἐπίπεδό του ζῶου.

- Θεωρητικά: Πολλοὶ ἄνθρωποι δέχονται τὴν ὑλιστικὴ ἀντίληψη περὶ ἀνθρώπου καὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐξελιγμένο ζῶο δέχονται τὴν ἀνόητη καὶ ἀντιεπιστημονικὴ θεωρία, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἦταν κάποτε ζῶο, καὶ συγκεκριμένα πίθηκος, καὶ ἐξελίχθηκε σὲ ἄνθρωπο. Κατ' αὐτούς, δηλαδή, ὁ Θεὸς εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ φτιάξῃ ζῶο, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ κατασκευάσῃ ἄνθρωπο! Ὁ Θεὸς μπορούσε νὰ δημιουργήσῃ ζῶο ἄλογο, καὶ δὲν μπορούσε νὰ δημιουργήσῃ τὸν ἄνθρωπο, ποῦ ὡς λογικὸ ὄν περισσότερό του ταιριάζει;

- Πρακτικά: Ὁ ἄνθρωπος κάνει πράγματα, ποῦ ταιριάζουν σὲ ζῶα. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος τονίζει, ὅτι πολλὰς φορὲς ὁ ἄνθρωπος γίνεται χειρότερος ἀπὸ τὰ ζῶα. Τὸ ζῶο ἔχει ἓνα ἐλάττωμα ὁ ἄνθρωπος ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα. Ὁ ἄνθρωπος ἐξημερώνει ἄγρια ζῶα καὶ τὰ μετατρέπει σὲ ἥρεμα τὸν ἑαυτὸ τοῦ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐξημερώσῃ, νὰ τὸν τιθασεύσῃ. «Τί οὖν ὀνομάζεσθαι χρὴ τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον; Θηρίον; Ἀλλὰ τὰ

θηρία ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαττωμάτων κατέχεται, οὗτος δὲ πάντα συναγαγῶν ἐν ἑαυτῷ καὶ τῆς ἐκείνου ἀλογίας γέγονεν ἀλογώτερος. Καὶ τί λέγω θηρίον; Θηρίου παντὸς χαλεπώτερος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. Ἐκεῖνα μὲν γάρ, καίτοι κατὰ φύσιν ἄγρια ὄντα, ἀνθρωπίνης ἀπολαύσοντα τέχνης, ἡμερα πολλάκις γίνεται. Οὗτος δέ, ἄνθρωπος ὢν καὶ τὴν ἐκείνων ἀγριότητα τὴν κατὰ φύσιν εἰς ἡμερότητα μεταβαλῶν τὴν παρὰ φύσιν, Ποίαν ἔξει ἀπολογία, τὴν ἑαυτοῦ πραότητα τὴν κατὰ φύσιν εἰς ἀγριότητα ἐξάγων τὴν παρὰ φύσιν;» (Ε.Π.Ε. 26,130-132).

Δυστυχῶς μοιάζει μὲ τὰ ζῶα πολλές φορές ὁ ἄνθρωπος. Ἄλλ' ἂν ὑπάρχη κάποιο ζῶο, στὸ ὁποῖο ἔχει μεγαλύτερη ὁμοιότητα, εἶναι τὸ ζῶο, πού βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή, ὁ Χοῖρος. Τὸ γουροῦνι εἶναι ζῶο ἀκάθαρτο, κυλιέται μέσα στὸ βοῦρκο. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι σύμβολο τῆς ἀκαθαρσίας. Κυλιόμεθα δυστυχῶς στὴν ἀκαθαρσία ἀκαθάρτων παθῶν. Τὸ χοῖρο μπορεῖ νὰ τὸν πλύνῃ, ἀλλ' ἐκεῖ πού καθαρὸ τὸν καμαρώνεις, ρίχνεται πάλι στὴν ἴδια βρωμιά. Ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος. Πλένεται κάποτε στὸ λουτρὸ τῆς ἐξομολογήσεως, καθαρίζεται, λευκαίνεται. Ἀλλὰ δὲν προλαβαίνει νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ ἐξομολογητήριον, καὶ πάλι πέφτει στὸ ἀκάθαρτο πάθος.

Ἀγέλη ἄβουλων ὄντων

Οἱ χοῖροι τῶν Γεργεσηνῶν ἀποτελοῦσαν ἀγέλη. Τί σημαίνει ἀγέλη; Μία ἀπρόσωπη μᾶζα. Τὰ μέλη τῆς ἀγέλης βαδίζουν τυφλὰ ὅπου ὁδηγεῖ ὁ ἀγελάρχης. «Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη Χοίρων πολλῶν βοσκομένη» (στ. 30).

- Ἀγέλη ἔχουν καταστήσει οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα νεαρὰ ἄτομα. Καὶ τὰ ζῶα δικαιολογοῦνται νὰ συναποτελοῦν ἀγέλες, ἀφοῦ δὲν εἶναι πρόσωπα, δὲν ἔχουν ἐλευθερία. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως εἶναι πρόσωπα. Κάθε ἄνθρωπος, πλασμένος ἐλεύθερος, εἶναι ἓνα πρόσωπο ἀνεπανάληπτο.

- Τὰ ζῶα δὲν ἔχουν λογικὴ, ὥστε νὰ κάνουν ἐπιλογή. Ἔχουν μόνο ἔνστικτα ἀκολουθοῦν ὑποχρεωτικὴ πορεία. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως πλάσθηκε μὲ λογικὴ. Ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ λέγῃ Ναὶ ἢ Ὁχι. .

Καὶ ὅμως, στὶς ἡμέρες μᾶς εἶναι τέτοια ἡ μαγεία τοῦ κόσμου, ἢ πλύσις ἐγκεφάλου, ἢ δικτατορία τῆς γνώμης τοῦ κόσμου, ὥστε οἱ ἄνθρωποι καταντοῦν ἀγέλη. Δὲν ἀποτελοῦν κοινωνία προσώπων. Συναποτελοῦν ἀγέλη τυφλῶν ὄντων.

Οἱ δὲ ἀγελάρχες κάνουν θαυμάσια δουλειά! Ἰδίως χρυσὲς δουλειὲς κάνουν οἱ ἀγελάρχες τῆς νεότητος. Ἔχουν τὸν τρόπο νὰ κατευθύνουν τὶς μάχες τῶν ἄβουλων νέων στὰ μαντριά τους. Καὶ ὅπως ἡ μυθικὴ ἐκείνη Κίρκη διέθετε τὸ μαγικὸ ραβδί, πού μετέτρεπε τοὺς ἀνθρώπους σὲ γουρούνια, σὲ ἀγέλη γουρουניῶν, ἔτσι σήμερα ἡ τεχνολογία διαθέτει κάθε φορᾶ καὶ κάποιο καινούργιο ἠλεκτρονικὸ ραβδί, πού μεταβάλλει τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἀγέλες.

Ὅποιος κατορθώνει νὰ ξεκόψῃ ἀπὸ τὴν ἀγέλη, ν' ἀπελευθερωθῆ, ν' ἀπεξαρτοποιηθῆ, αὐτὸς εἶναι καὶ ὄντως ἐλεύθερος, ὁ ὄντως ἀντιστασιακός, ὁ ὄντως ἥρωας.

Πάνω ἀπὸ ὅλα το κέρδος!

Τί ἦσαν ἀκόμη τὰ γουρούνια τῶν Γεργεσηνῶν; Ἦσαν κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησης, καὶ μάλιστα παράνομη. Γνώριζαν τὰ ἀφεντικά τους, ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἀπαγόρευε τὸ

χοιρινό κρέας. Ἄρα ἡ βοσκή χοίρων ἦταν ἐκτὸς Νόμου. Δὲν τὸ ὑπολόγισαν. Πάνω ἀπὸ ὅλα τα λεφτά. Κίνητρο τῶν ἐνεργειῶν τοὺς τὰ λεφτά. Ἡ παρανομία πάντοτε βγάζει πολλὰ λεφτά.

Τὰ παιδιά καὶ οἱ νέοι μας σήμερα ἔχουν καταντήσει προσοδοφόρος ἐπιχειρήσεις. Βγάζουν πολλὰ λεφτά π. Χ. ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ νεανικά παιχνίδια. Περισσότερα βγάζουν ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴ νεότητα, μὲ τὴ δῆθεν διασκέδαση καὶ μὲ τὴ δῆθεν χειραφέτηση τῶν νέων.

Ἄφοῦ τοὺς μετατρέψουν σὲ ἄβουλα νούμερα, στὴ συνέχεια τοὺς ἐκμεταλλεύονται ἀγρίως.

- Ἐκμεταλλεύονται τὴν περιέργεια τῶν ἐφήβων, καὶ μάλιστα γύρω ἀπὸ τὸ σέξ. Καὶ γαργαλίσουν τὴν περιέργεια αὐτὴ μὲ αἰσχρὰ περιοδικὰ καὶ βιβλία, μὲ βιντεοκασέτες πορνὸ καὶ σκληρὰ-πορνὸ. Κάνουν χρυσές δουλειές, ἐκμεταλλευόμενοι τὴ δίψα γιὰ σέξ. Ἔτσι ἀντὶ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ δίψα αὐτὴ μὲ τὸ καθαρὸ νερὸ τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἠθικῆς ζωῆς, ἱκανοποιεῖται μὲ τὸ βοῦρκο τῆς ἀκολασίας.

- Ἐκμεταλλεύονται τὸν πόθο γιὰ χαρὰ καὶ ψυχαγωγία, ποῦ ἔχουν τὰ νιάτα. Καὶ δημιουργοῦν κέντρα τάχα ψυχαγωγίας, καφετέριες, λέσχες, ντίσκο καὶ ἄλλα νυκτερινὰ καὶ μὴ κέντρα. Στὴν πραγματικότητα τὰ κέντρα σηματοδοτοῦν τὴ ζωὴ τῶν νέων, προσφέροντας τὴν πρώτη ἐμπειρία καὶ στὴ συνέχεια τὴν ἔξι τοῦ κακοῦ. Ἀποδεικνύονται σχολεῖα διαφθορᾶς καὶ ἐγκλήματος.

- Ἐκμεταλλεύονται τὴν τάσι γιὰ δικαιοσύνη καὶ ἐπαναστατικότητα, ποῦ ἔχουν οἱ νέοι καὶ τοὺς ἐπιστρατεύουν σὲ ἰδεολογίες καὶ συστήματα. Ἐκεῖ οἱ νέοι φανατίζονται καὶ ἀφιονίζονται. Στὴν πραγματικότητα στρατεύονται ἀπὸ μικροί, ὄχι ὅμως γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν πρόσωπα, ποῦ τὰ πίστεψαν ὡς Μεσσίες. Πάνω στὸν τυφλὸ πολιτικὸ ἢ ἰδεολογικὸ φανατισμὸ τοὺς ἀκολουθοῦν ἄνθρωποι, διεφθαρμένους καὶ ἀθέους, ποῦ τοὺς προσφέρουν τὴν καραμέλλα τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐλευθερίας.

- Ἐκμεταλλεύονται τὴν ὀρμὴ γιὰ ἐλευθερία καὶ χαλκεύουν σκληρὰ δεσμὰ καὶ ἀλυσοδέουν τὰ νιάτα καὶ τὰ ὀδηγοῦν στὸν ὄλεθρο. Σὲ παλαιότερες ἐποχὲς οἱ χοῖροι ὀδηγοῦνταν στὸ σφαγεῖο μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο: Ὁ Χοιροβοσκός, γνωρίζοντας, ὅτι οἱ χοῖροι ἀρέσκονται στὰ χαρούπια, ἄνοιγε τὸ μαντρί τους, τὸ Χοιροστάσιο, καὶ ἔρριχνε χαρούπια. Οἱ χοῖροι μαζεύονταν γύρω του, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ χαρούπια. Τὰ μάτια πάντοτε πρὸς τὰ κάτω, στὰ χαρούπια. Ποτὲ μπροστά, γιὰ νὰ ἰδοῦν, ποῦ τοὺς ὀδηγεῖ ὁ Χοιροβοσκός. Ἐκεῖνος προχωρεῖ ρίχνοντας χαρούπια, καὶ τὰ γουρούνια τυφλὰ ἀκολουθοῦν. Αἰσθάνονται εὐχάριστὰ τὰ ἀνόητα Ζῶα, μέχρι ποῦ φθάνουν στὸν τόπο τῆς σφαγῆς. Σφάγια, ποῦ γλυκαίνονται ἀπὸ τὰ χαρούπια.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία, ποῦ ἔχει καταντήσει Χοιροστάσιο. Ρίχνουν οἱ ἐπιτήδειοί τα χαρούπια κάποιος δῆθεν ἐλευθερίας. Τυφλωμένα καὶ ζαλισμένα τὰ νεαρὰ κυρίως ἄτομα, δὲν μποροῦν νὰ ὑποψιασθοῦν, ὅτι ἡ φαινομενικὴ γλυκειὰ ἐλευθερία εἶναι ἡ ἐξάρτησις τοῦ θανάτου. Οἱ Χοιροβοσκοὶ τῆς κοινωνίας, οἱ ἀγγελάρχες, οἱ ἐκμεταλλευτές, ὀδηγοῦν τὰ ἄτομα σὲ ὁμαδικὴ καταστροφή.

• Έκμεταλλεύονται την τάση τῶν νέων για εὐτυχία καὶ τοὺς ὀδηγοῦν στὸν ψεύτικο παράδεισο, στὰ ναρκωτικά. Ἔχουν πλούτισει οἱ ἔμποροι καὶ οἱ διακινητὲς ναρκωτικῶν εἰς βάρος τῆς νεολαίας μας. Πλούτισαν ἀχρηστεύοντας τὸ καλύτερο δυναμικὸ του τόπου. Πλούτισαν, προσφέροντας τὸν πρόωρο θάνατο. Πλούτισαν φτιάχνοντας φέρετρα καὶ ἀνοίγοντας τάφους γιὰ νεανικὰ λουλούδια, ποὺ τὰ μάραναν οἱ ἄθλιοι.

Τὸ ντοπάρισμα τοῦ Διαβόλου

Οἱ χοῖροι τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς δὲν ἦσαν μόνο ἀγέλη. Ἦσαν καὶ δαιμονισμένοι. Τὰ δαιμόνια βγῆκαν ἀπὸ τὰ ταλαίπωρα πλάσματα τῶν Γεργεσηνῶν. Βρῆκαν καταφύγιο στὰ γουρούνια. Καὶ τότε τὰ γουρούνια ἄρχισαν νὰ τρέχουν μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα. «Οἱ δὲ δαίμονες ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων» (στ. 32).

Ὁρισμένοι ἀθλητὲς σπᾶνε τὰ ρεκόρ, γιατί εἶναι «ντοπαρισμένοι». Στὶς ἡμέρες μᾶς σπάσαμε τὰ ρεκόρ τῆς διαφθορᾶς, τῶν κλοπῶν, τοῦ ἐγκλήματος, τῆς ἀλητείας, τῆς ἀναρχίας, τῆς ἀγριότητος, διότι οἱ ἄνθρωποι εἶναι «ντοπαρισμένοι» ἀπὸ τὸ δαιμονικὸ στοιχεῖο. Σὰν λυσσασμένοι κάνουν γιὰ τὸ παντὸς εἶδους κακό. Ἀγέλη δαιμονισμένη! Καὶ μάλιστα τὸ καλοκαίρι, ὅπου ἡ γύμνια προκαλεῖ σὲ ἔξαρσι, σὲ φούντωμα τοῦ κακοῦ. Τὸ πιὸ πρόσφορο δὲ οἰκόπεδο, ὅπου ὁ Διάβολος στήνει τὸ τσαντήρι του, εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ νέου. Καταληψίας τῶν ὠραιοτέρων οἰκημάτων, τῶν νεανικῶν ὑπάρξεων.

Ἔχουν καὶ πέμπτο χαρακτηριστικὸ τα γουρούνια τῶν Γαδαρηνῶν. Ἔκαναν τὸ πήδημα στὸ γκρεμό. «Καὶ ὤρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανεν ἐν τοῖς ὕδασι» (στ. 32). Ἄλμα θανάτου, ἄλμα αὐτοκτονίας.

Ὁρμοῦν καὶ οἱ νέοι. Κάποτε ἡ ὄρμη τοὺς ἦταν πρὸς τὰ πάνω, πρὸς τὰ ὕψη, γιὰ τὴν κατάκτηση τῶν κορυφῶν, γιὰ ἄλματα εἰς ὕψος. Φαντασθῆτε κάποιον ἀετὸ νὰ στέκη στὴν ἄκρη γκρεμοῦ. Ἔχει τὴ δυνατότητα ν' ἀνοίξη τὰ φτερά του καὶ νὰ πετάξῃ ψηλά, πρὸς τοὺς γαλανοὺς αἰθέρες. Κάποιος ὅμως κατορθώνει νὰ τοῦ δέσῃ στὰ πόδια δύο βαρῦδια. Ὑστερὰ του δίνει μία σπρωξιά. Ὁ ἀετὸς θέλει νὰ πετάξῃ, κάνει προσπάθεια, μὰ δὲν μπορεῖ. Ἀντὶ γιὰ ὀρμητικὸ τίναγμα πρὸς τὰ πάνω, ὑποχρεώνεται νὰ κάνῃ τὴ βουτιά στὸ γκρεμό. Ὁ νέος, κάθε νέος, εἶναι ἀετός, πλασμένος γιὰ τὰ ὕψη. Ἔρχονται στιγμές, ποῦ τὰ ποθεῖ, τ' ἀναζητεῖ, μὰ δὲν μπορεῖ. «Μὴ ζητᾶς νὰ μ' ἀναστήσης, δὲν μπορῶ!», ἔγραφε ὁ Ποιητὴς Λαπαθιώτης, ποῦ μία σφαῖρα ἔβαλε τέρμα στὴν ἐξαρτημένη ἀπὸ τὸ πάθος Ζωὴ του. Ἀλυσοδεμένος ὁ ἄνθρωπος ὑποχρεώνεται νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸ γκρεμό, νὰ τσακισθῇ, νὰ ματώσῃ, νὰ πληγωθῇ θανάσιμα, κάποτε ν' ἀφήσῃ πρόωρα τὴν τελευταία του πνοή.

Τεχνολογικὰ ὁ ἄνθρωπος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος ἔκανε τὸ ἄλμα πρὸς τὸ διάστημα, κατέκτησε τοὺς φυσικοὺς οὐρανοὺς. Ἠθικὰ ὅμως καὶ πνευματικὰ γκρεμίστηκε στὸ χάος, γιατί αὐτονομήθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ τῆς ἀγάπης καὶ παραδόθηκε στὴν ἐξάρτησι τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους. Ἄλμα ὄχι πρὸς τὰ ὕψη, ἀλλὰ βουτιά στὸ γκρεμό!

Τὸ χειρότερο...

Τὸ νὰ ὑπάρχῃ μία ἀρρώστια, μία ἐπιδημία, εἶναι κακό, ἀλλ' ἀναμενόμενο. Τὸ νὰ διώχνουν τὸ γιατρό, ποὺ μπορεῖ νὰ προσφέρῃ φάρμακα καὶ θεραπεία στὰ θύματα τῆς ἀρρώστιας, αὐτὸ εἶναι καὶ φοβερὸ καὶ τραγικὸ. Αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο, ποῦ ἔκαναν οἱ κάτοικοι τῶν Γεργεσηνῶν. Ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὸ Χριστὸ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ τοὺς ἔκανε, τὸν ἔδιωξαν. Ἀντὶ νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν σὰν σωτῆρα τῆς περιοχῆς τοὺς καὶ νὰ τὸν

παρακαλέσουν να κάνη και άλλα λυτρωτικά θαύματα, αυτοὶ Τὸν παρακάλεσαν νὰ φύγη ἀπὸ τὴν περιοχὴ τους. Ἦταν ἐπικίνδυνος γιὰ τὰ ἄνομα συμφέροντά τους. «Καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν, ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν» (στ. 34).

Διώχνουμε τὸ Χριστό. Καὶ ὅμως ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος, ποὺ μπορεῖ νὰ κάνη τὴν ἀντίστροφη μέτρηση σ' ὅλα αὐτά, ποῦ ἀναφέραμε.

- Ο Χριστὸς μπορεῖ ἀπὸ τὸ γκρεμὸ νὰ μᾶς ἀνασύρη.
- Ο Χριστὸς μπορεῖ νὰ ἀποδαιμονοποιήσῃ τὸ σύγχρονο κόσμον. Νὰ ἀποτοξινώσῃ τὰ θύματα τῶν ναρκωτικῶν. Νὰ ἀπαλλάξῃ ὅλους μας ἀπὸ τὰ δαιμόνια των ποικίλων παθῶν, ποὺ ἔχουμε κυριευθῆ. Ναί, εἶναι ὁ Μόνος ποὺ μπορεῖ!
- Ο Χριστὸς μπορεῖ νὰ ἐλκύσῃ τὰ νιάτα.
- Ο Χριστὸς μπορεῖ νὰ μᾶς καθάρισῃ. Ἄρκετὰ ὡς χοῖροι κυλισθήκαμε στὸ βόρβορον. Καιρὸς νὰ καθαρισθοῦμε, νὰ ἐξαγνισθοῦμε. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ Λυτρωτὴς Ἰησοῦς, ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς καθάρισῃ, νὰ μᾶς ἀγιάσῃ.
- Ο Χριστὸς μπορεῖ τὴν ἀγέλη νὰ τὴν μεταμορφώσῃ σὲ ἀνθρώπινη κοινωνία, σὲ κοινωνία προσώπων, σὲ κοινωνία ἀγάπης.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

θ' 1 - 8

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. ²Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ³καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. ⁴καὶ εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ⁵τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; ⁶ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· Ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ⁷καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Μᾶς παρακολουθοῦν

Τίποτε κρυφὸ καὶ ἄγνωστο

Προσοχή! Μᾶς παρακολουθοῦν. Πολὺς λόγος γίνεται γιὰ τὰ ἀπόρρητα καὶ γιὰ τὴν παρακολούθηση τηλεφώνων. Παίρνεις τηλέφωνο καὶ στή μέση μπαίνει κάποια ἄλλη γραμμὴ. Νομίζεις, ὅτι σὲ παρακολουθοῦν. Τὸ κλείνεις φοβισμένος. Παίρνεις ἄλλη φορᾶ καὶ διαπιστώνεις, ὅτι τὸ τηλέφωνό σου εἶναι παγιδευμένο. Τὰ μέσα τῆς σύγχρονης τεχνολογίας δίνουν τὴ δυνατότητα νὰ γίνεται εὐκόλα παράβασις τοῦ ἀπορρήτου.

- Ἐνῷ λαμβάνεις τὰ μέτρα σου νὰ μὴν ἀκούσῃ ἄλλος αὐτὰ ποὺ θὰ πῆς, διαπιστώνεις, ὅτι κάποιος «πομπὸς» σπάει τὸ ἀπόρρητο καὶ τὸ μυστικό σου γίνεται βούκοινο. Τὸ μαθαίνει ὅλος ὁ κόσμος.

- Ἐνῷ κλείνεις τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα, γιὰ νὰ μὴ μπῆ κανεὶς στὸ σπίτι σου, ξαφνικὰ μπροστά σου τόσοι ἐπισκέπτες. Μιλᾶνε, τραγουδᾶνε, χορεύουν. Πῶς μπῆκαν; Μὲ τὴν τηλεόρασι, ἢ ὅποια ἔχει καταργήσει τὰ σύνορα καὶ φυσικά το λεγόμενο οἰκογενειακὸ ἄσυλο.

Ἡ κατάργησις ἀπορρήτου καὶ ἀσύλου σημαίνει ἀνυπαρξία οὐσιαστικῆς ἐλευθερίας. Ποιὰ ἐλευθερία ἔχουμε, ὅταν δὲν μπορῆ κάποιος νὰ διασφαλίσῃ τὸ δικαίωμα νὰ μιλήῃ ἐλεύθερα καὶ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ ἀνεπιθύμητα ἀκούσματα καὶ θεάματα;

Σημαίνει καὶ κάτι ἀκόμη: Πρέπει νὰ προσέχουμε τὰ λόγια μᾶς, ἀφοῦ μᾶς παρακολουθοῦν. Νὰ προσέχουμε τὶς πράξεις μας, ἀφοῦ μᾶς φωτογραφίζουν. Νὰ προσέχουμε τὴν καρδιά μας, ἀφοῦ συνεχῶς μᾶς κάνουν καρδιογράφημα. Νὰ προσέχουμε τὴ σκέψι μας, ἀφοῦ συνεχῶς μᾶς κάνουν ἐγκεφαλογράφημα...

Ἐπίσης σημαίνει, πόσο ἀληθινὸς εἶναι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ: «Οὐδὲν ἔστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γινωσθήσεται» (Ματθ. 10,26). Τίποτε δὲν

υπάρχει, πού τὸ κάνουμε κρυφὰ καὶ δὲν θὰ φανερωθῆ. Τίποτε δὲν ὑπάρχει, ποῦ τὸ λέμε κρυφὰ καὶ δὲν θὰ τὸ μάθῃ ὁ κόσμος...

Φοβεῖσθε; Ἕνας τρόπος ὑπάρχει, γιὰ νὰ μὴ φοβούμεθα. Νὰ προσέχουμε τί λέμε καὶ τί κάνουμε. Διότι πέρα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ὑπάρχει ὁ Θεός. Καὶ ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ὅλα, τὰ γνωρίζει ὅλα, τὰ ἀκούει ὅλα, τὰ καταγράφει ὅλα.

Ἀπόδειξις ἢ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μὲ τὸ θαῦμα τοῦ παραλύτου. Σ' αὐτὴν ἐμεῖς βλέπουμε τρεῖς πράξεις. Ἄλλ' ὁ Χριστὸς δὲν βλέπει μόνο αὐτὲς τὶς πράξεις. Βλέπει κι ἐκεῖνα, ποῦ κρύβονται πίσω ἀπ' αὐτές. Βλέπει τὰ κίνητρα, ποῦ κίνησαν τοὺς ἥρωες τῶν τριῶν πράξεων. Βλέπει τὶς προθέσεις τους, τοὺς διαλογισμοὺς τους, τὶς καρδιές τους. Ἐμεῖς κρίνουμε ἐπιφανειακά, «τὴν κατ' ὄψιν κρίσιν» (Ἰωάν. 7,24). Γι' αὐτὸ καὶ πολλὰ φορὲς πέφτουμε ἔξω. Ὁ Χριστὸς κρίνει ἀπολύτως σωστά, ἀφοῦ κρίνει βαθειά. Εἶναι καρδιογνώστης, παντεπόπτης, παντογνώστης.

Κίνητρο ἢ πίστεως καὶ ἢ ἀγάπη

Καὶ οἱ τρεῖς πράξεις πραγματοποιοῦνται στὴν Καπερναοὺμ, ποῦ εἶναι ἡ «ἰδία πόλις» γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἡ πρωτεύουσα, δηλαδή, τῶν θαυμάτων του.

- Ἡ πρώτη: Μερικοὶ κάτοικοι τῆς πόλεως σηκώνουν μὲ στοργὴ στὰ χέρια ἓνα παραλυτικὸ καὶ τὸν ὀδηγοῦν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ φαινομενικὴ πρᾶξις: αὐτὸ θὰ βλέπαμε ἐμεῖς. Πίσω ἀπ' αὐτὴν ὁ Χριστὸς βλέπει δύο κίνητρα, ποῦ τοὺς κίνησαν. Τὸ ἓνα εἶναι ἡ ἀγάπη, τὸ ἄλλο ἡ πίστις. Ἔχουν ἀγάπη πρὸς τὸν ἄρρωστο, πίστι πρὸς τὸ Χριστό. Ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο, πίστι πρὸς τὸ Θεό. Αὐτὰ βλέπει ὁ Κύριος. Λέγει γιὰ τὸ δεύτερο ὁ Εὐαγγελιστής: «Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν...» (στ. 2). Ἡ Ἀγάπη καὶ πίστις! Νὰ οἱ δύο τρόποι, οἱ μοναδικοὶ τρόποι, μὲ τοὺς ὁποίους πλησιάζει κανεὶς τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ Θεό. Ἡ ἀγάπη ἀρμόζει καὶ στὸ Θεὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο. Μόνο ὅποιος ἀγαπᾷ εἰλικρινὰ τὸ Θεό, αὐτὸς ἀγαπᾷ σωστά καὶ τὸν ἄνθρωπο. Μόνο ἂν ἡ ἀγάπη μας γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἔχῃ σὰν πηγὴ τὴν ἀγάπη στὸ Θεό, μόνο τότε ὑπάρχει ἀγάπη φυσιολογικὴ καὶ ἀνιδιοτελεῆς.

Ἄλλ' ἂν ἡ ἀγάπη ἀρμόζῃ καὶ στὸ Θεὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο, ἡ πίστις ἀρμόζει μόνο στὸ Θεὸ δὲν ἀρμόζει στὸν ἄνθρωπο. Πιστεύω μόνο στὸ Θεό, πού εἶναι ἀξιόπιστος. Δὲν πιστεύω στὸν ἄνθρωπο, πού εἶναι ἀδύνατος. Ἄν σήμερα δὲν γίνονται θαύματα καὶ εἴμεθα ἀπελπισμένοι, εἶναι διότι πιστεύσαμε σὲ ἀνθρώπους, στηρίξαμε τὴν ἐλπίδα μας σὲ ἀνθρώπους, θεοποιήσαμε ἀνθρώπους.

Τὸ θέμα εἶναι, πῶς πλησιάζουμε τοὺς ἀνθρώπους; Τοὺς πλησιάζουμε μὲ ἀγάπη; Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποῦ χρειάζονται τὴν ἀγάπη, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔχουν. Εἶναι οἱ πεσμένοι χαμηλά. Εἶναι οἱ παράλυτοι σωματικά. Εἶναι οἱ παράλυτοι πνευματικά. Εἶναι οἱ νέοι οἱ παρασυρμένοι καὶ πεσμένοι χαμηλά. Ὅλοι αὐτοὶ καὶ τόσοι ἄλλοι θέλουν ἀγάπη. Ἄν γιὰ τὸν παραλυτικὸ τῆς Καπερναοὺμ δὲν βρισκόνταν οἱ τέσσερις ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, θὰ ἔμενε γιὰ πάντα καθηλωμένος στὸ κρεβάτι.

Ἀγάπη θέλουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ἀγάπη ὅμως, πού νὰ συνοδεύεται ἀπὸ πίστι. Φαντάσου ἓνα γιατρὸ νὰ κάνῃ μὲ στοργὴ μία ἔνεσι, ἀλλὰ μέσα στὴ σήραγγα ἀντὶ νὰ βρισκεται φάρμακο, νὰ ὑπάρχῃ ἀπλὸ νερό... Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ἔνεσις. Ἄλλ' ἂν δὲν γίνεται μὲ πίστι, κανένα ἀποτέλεσμα δὲν ἔχει. Χρειάζεται ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν πεσμένη κοινωνία,

για τὰ πεσμένα νιάτα, ἀλλὰ προκειμένου νὰ ὀδηγηθοῦν στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Χρειάζεται πίστις, ὅτι μόνο ὁ Χριστός, διὰ τῆς Ἐκκλησίας του, μπορεῖ νὰ κινήσῃ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὴ σύγχρονη παραλυσία.

Ἡ πίστις εἶναι κάτι τὸ ἐσωτερικό. Τὴν βλέπει ὁ Χριστός.

Μπορεῖ καὶ γιὰ μᾶς νὰ πῆ ὁ Χριστός αὐτὸ ποῦ εἶπε γιὰ τοὺς τέσσερις ἀχθοφόρους τῆς ἀγάπης; «Ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν...» (στ. 2).

Αἰτία τὸ ἀμαρτωλὸ παρελθόν

• Ἡ δεύτερη πρᾶξις: Χρονικὰ προηγεῖται τῆς προηγούμενης, ἀλλ' ἀναφέρεται στὸ Εὐαγγέλιο ὕστερα. Εἶναι μία πρᾶξις - δράμα. Γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους παίζεται αὐτὸ τὸ δράμα, μόνο ποῦ δὲν συγκινούμεθα, διότι παίζεται ἔξω ἀπὸ μας. Λησμονοῦμε δέ, ὅτι κάποτε μπορεῖ νὰ εἴμεθα κι ἐμεῖς ἥρωες αὐτοῦ του δράματος. Δράμα εἶναι ἡ ἀρρώστια, ἐν προκειμένῳ ἡ παραλυσία. Πίσω ὅμως ἀπὸ τὴν παραλυσία κρύβεται τὸ αἷτιο, ποῦ κίνησε τὴ διαδικασία κι ἔκανε ἀκίνητο τὸν παράλυτο. Κρύβεται ἡ αἰτία τῆς παραλυσίας.

Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔβλεπαν τὴν ἀρρώστια. Ὁ Χριστός ἔβλεπε καὶ τὴν ἀρρώστια καὶ τὴν αἰτία, ποῦ προκάλεσε τὴν ἀρρώστια. Ἐν προκειμένῳ αἰτία τῆς ἀρρώστιας ἦταν ἡ ἀμαρτία. Ἐμεῖς βλέπουμε τὸ παρὸν τοῦ παραλυτικοῦ. Ὁ Χριστός βλέπει καὶ τὸ παρελθόν. Καὶ ἦταν ἀμαρτωλὸ τὸ παρελθόν. Τὸ βλέπουμε στὰ λόγια τοῦ Κυρίου στὸν παραλυτικό: «Θάρσει, τέκνον ἀφέωνται σοὶ αἱ ἀμαρτίαι σου» (στ. 2).

Εὐκόλο νὰ δῆς τοὺς σάπιους καρποὺς ἐνὸς δένδρου. Δύσκολο εἶναι νὰ δῆς τὶς ρίζες τοῦ δένδρου. Εὐκόλο νὰ κόψῃς τοὺς σάπιους καρπούς. Ἄν τοὺς κόψῃς, θὰ ξαναβγάλῃ τὸ δένδρο σάπιους καρπούς, ἀφοῦ παραμένουν οἱ ρίζες. Δύσκολο νὰ ξεριζώσῃς τὸ δένδρο, ἀφοῦ οἱ ρίζες τοῦ εἶναι βαθειὰ βυθισμένες. Ὁ Χριστός κάνει τὸ δύσκολο:

• Πρῶτον, βλέπει τὴ ρίζα τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς τοῦ παραλυτικοῦ, ποῦ βυθίζεται στὸ παρελθόν, στὰ παλιὰ χρόνια. Βλέπει τὰ νιάτα τοῦ παραλυτικοῦ, γεμάτα ἀμαρτίες.

• Δεύτερον, ἀφαιρεῖ τὴ ρίζα, ὅσο κι ἂν εἶναι βαθειά.

Καὶ κάνει καὶ κάτι ἀκόμη δυσκολότερο. Ἐμεῖς κτυπᾶμε τὴ ρίζα καὶ τὴν πετᾶμε. Τὸ πρόβλημα εἶναι τί θὰ φυτέψουμε στὴ θέση τῆς; Ὁ Χριστός ξεριζώνει τὸ ἀγκάθι τῆς ἀμαρτίας, ποῦ χρόνια τώρα ἀγκίλωνε τὸν παραλυτικό, ἀλλὰ φύτεψε στὴ θέση τοῦ τὸ λουλοῦδι, τὸ ωραιότερο λουλοῦδι, ποῦ ὀνομάζεται ἄφεις. Προτοῦ νὰ πῆ στὸν παραλυτικό: «Ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου» (στ. 6), τοῦ λέγει: «Ἀφέωνται σοὶ αἱ ἀμαρτίαι σου» (στ. 2). Προτοῦ χάριση τῆ σωματικῆς υἰείας, προσφέρει τὴν πνευματικῆ. Πότε θὰ καταλάβουμε, ὅτι ὁ ψυχικὸς παράγων εἶναι ὁ βασικότερος στὴν ἐξέλιξη τῆς υἰείας ἢ τῆς ἀρρώστιας τοῦ σώματος; Πότε θὰ καταλάβουμε, ὅτι, ἀφοῦ αὐξήθηκαν οἱ ἀμαρτίες, αὐξάνονται καὶ οἱ ἀρρώστιες;

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπελπισμένος τόσο ἀπὸ τὰ ὑλικά καὶ σωματικά του προβλήματα, ὅσο ἀπὸ τὰ ψυχικά καὶ πνευματικά.

Ἡ ἀμαρτία, οἱ συνεχεῖς πτώσεις μας, μᾶς ἐξωθοῦν σὲ ἀπελπισία.

Μέχρι πότε, Κύριε, θὰ ἀμαρτάνουμε; Τὸ ὅτι ἀμαρτάνουμε, τὸ γνωρίζεις. Ἀπὸ Σένα δὲν μποροῦμε νὰ κρυφθοῦμε. Ἀμαρτάνουμε. Ἐχομε ἀνάγκη ἀπὸ ἐλπίδα. Θὰ σωθοῦμε;

Καὶ ὁ Κύριος εἶναι ἕτοιμος νὰ δῆ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας μας καὶ τοὺς στεναγμοὺς ἀκόμη τῶν δακρύων μᾶς Μᾶς δίνει θάρρος: «Θάρσει, τέκνον ἀφέωνται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου» (στ. 2).

Κίνητρο οἱ βρώμικοι λογισμοὶ

- Ἡ τρίτη πρᾶξις: Εἶναι ἡ διαστρέβλωσις. Ἀπὸ ποιоὺς συντελεῖται; Ἀπὸ ποιоὺς ἄλλους; Ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς φαρισαίους, ποῦ ἦσαν οἱ μόνιμοι κατάσκοποι στὴν πορεία τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς μὲ τὰ πολλά του θαύματα, μὲ τὴν ἀναμάρτητο Ζωὴ του, μὲ τὸ θεϊκό του λόγο γινόταν αἰτία νὰ δοξολογῆται ὁ Θεός.

- Φαντασθῆτε μία ἀγγελικὴ χορωδία, νὰ τραγουδᾷ συνεχῶς τὰ θαυμάσια του Θεοῦ. Οἱ ἄγγελοι κρατοῦν μία πινακίδα, ποῦ γράφει: Δοξολογία τοῦ Θεοῦ. Ξαφνικὰ κάποιος παίρνει τὴν πινακίδα αὐτὴ καὶ βάσει ἄλλη, ἡ ὁποία γράφει: Βλασφημία τοῦ Θεοῦ. Πῶς θὰ χαρακτηρίζατε τὴν πράξη αὐτή; Ὡς διαστροφή, ὡς διαστρέβλωσι.

- Φαντασθῆτε λουλοῦδι, ποῦ νὰ εὐωδιάζῃ ὑπέροχα. Ἄλλ' ἔρχεται κάποιος καὶ κολλᾷ δίπλα μία πινακίδα, ποῦ γράφει: Βόθρος! Πῶς θὰ χαρακτηρίζατε τὴν πράξη αὐτή; Ὡς διαστρέβλωσι.

Τέτοια διαστρέβλωσι ἔκαναν τὴν ἡμέρα ἐκείνη οἱ φαρισαῖοι. Βόθρος ἀνοικτὸς εἶναι τὸ στόμα τοῦ βλασφήμου. Τίποτε ἄλλο δὲν ἐκπέμπει τόσο φρικτὴ δυσοσμία καὶ δὲν προκαλεῖ τὴν εὐαίσθησία τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο ἡ βλασφημία. Ε, λοιπόν, ξέρετε ποιὸν παρουσίασαν ὡς βλάσφημο, ὡς βόθρο βρωμερό; Ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι τὸ λουλοῦδι τῆς ἀναμαρτησίας, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Μόλις ὁ Χριστὸς εἶπε «Τέκνον, ἀφέωνται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου» (στ. 2), εἶπαν μέσα τους: «Οὗτος βλασφημεῖ» (στ. 3)! Βλασφημεῖ ὁ Χριστὸς, ποῦ εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ ἀγγέλους κι ἀρχαγγέλους. "Ἄν οἱ ἄγγελοι δοξολογοῦν μία φορὰ τὸ Θεό, ὁ Ἰησοῦς δοξάζει χίλιες φορές τὸ Θεὸ Πατέρα. «Εγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς». λέγει στὴν ἀρχιερατικὴ του προσευχῆ (Ἰωάν. 17,4).

Ἡ κατηγορία ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ, ὅτι βλασφημεῖ, ἦταν ἡ μεγαλύτερη βλασφημία. Μία τέτοια κατηγορία οὔτε γιὰ τὸ Διάβολο μποροῦσε νὰ λεχθῆ. Ὁ Διάβολος βρίζει τὸ Διάβολο; «Ὁ Διάβολος πετροβολεῖ τὸ Διάβολο; Ὁ Διάβολος πολεμεῖ τὸ Διάβολο; Ἀσφαλῶς ὄχι. Καὶ ὅμως, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποῦ πολεμοῦσε τὸ Διάβολο, τὸν ὀνομάζουν οἱ φαρισαῖοι... Σατανᾶ! Γι' αὐτὸ τοὺς εἶπε ὁ Χριστὸς: «Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἔρημουται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἔμερισθη. Πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;» (Ματθ. 12, 25-26).

Ἄν, λοιπόν, γιὰ τὸ Διάβολο δὲν μπορεῖ νὰ λεχθῆ, ὅτι βρίζει τὸ Διάβολο, πολὺ περισσότερο δὲν μπορεῖ νὰ λεχθῆ γιὰ τὸ Χριστό, ὅτι βλασφημεῖ τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ βρίσῃ τὸ Θεό; Ὁ Θεὸς Ἰησοῦς ζῆ συνεχῶς τὴν ἐνότητα μὲ τὰ ἄλλα πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Θεὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός! Μία ἀκόμη ἀπόδειξις το ὅτι ἀποκαλύπτει ὅσα σκέπτονται οἱ φαρισαῖοι. Δὲν τολμοῦσαν νὰ ἐξωτερικεύσουν ἐκεῖνα, ποῦ κατὰ τοῦ Χριστοῦ ἐλογίζοντο. Ἄλλ' ὁ Χριστὸς διαβάζει τὴ σκέψη τους. Ἡ σκέψις εἶναι τὸ κίνητρο κάθε πράξεως. Καὶ ὁ

Χριστός, ὅπως διάβασε τὴν καρδιά τῶν τεσσάρων, ποὺ σήκωσαν στὰ χέρια τὸν παραλυτικὸ καὶ εἶδε ὅτι κίνητρό τους ἦταν ἡ πίστις ὅπως διάβασε τὸ παρελθὸν τῆς Ζωῆς τοῦ παραλυτικοῦ καὶ εἶδε ὅτι αἴτιο τῆς ἀρρώστιας ἦταν ἡ ἀμαρτία, ἔτσι τώρα διαβάσει τὴν πονηρὴ σκέψη τῶν φαρισαίων, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ κίνητρο γιὰ τὸ πάθος κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Λέγει: «Ἴνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;» (Ματθ. 9,4).

ἽΟλα ὁ Χριστὸς τὰ γνωρίζει

Ἔτσι διαβάσει καὶ τὴ δική μας σκέψη. Ο Χριστὸς γνωρίζει τὰ πάντα. Μὴ προσπαθοῦμε νὰ κρυφθοῦμε.

- Γνωρίζει ὅλες τὶς πράξεις μας, καὶ τὶς πιὸ ἀπόκρυφες. «Πάντα γυμνὰ καὶ τετραηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ» (Εβρ. 4,13).

- Γνωρίζει ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς μας. Ἀκόμη καὶ οἱ τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ μᾶς εἶναι μετρημένες. «Ἰμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἡριθμημένοι εἰσὶν» (Λουκ. 12,7).

- Γνωρίζει τὰ ἐλατήριά μας. Ο Χριστὸς ἔχει γιὰ μᾶς σφαιρικὴ καὶ δίκαιη γνῶσι. «Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσις σου ἐξ ἐμοῦ» (Ψάλμ. 138,6).

- Γνωρίζει τοὺς λογισμοὺς μας, τὶς ἐπιθυμίες τῆς καρδιάς μας. Ἐν σου ποῦν, ὅτι κάπου μακρυᾶ ὑπάρχει ἓνα μηχανήμα, ποὺ καταγράφει αὐτὰ ποὺ σκέπτεσαι καὶ σὲ λίγο θὰ προβληθῆ ἡ σχετικὴ ταινία μὲ ὅλες τὶς σκέψεις σου, τί λές; Θὰ τὸ ἤθελες; Καὶ ὅμως, ὁ Θεὸς διαβάσει τὶς σκέψεις καὶ τὶς ἐπιθυμίες μας. «Σὺ συνήκας τοὺς διαλογισμοὺς μου μακρόθεν» (Ψάλμ. 138,2).

Θὰ ἔλθῃ δὲ ἡμέρα, ποὺ θὰ προβληθῆ ἡ ταινία μὲ ὅλα τα κρυφὰ τῆς καρδιάς καὶ τοῦ μυαλοῦ μας. Θὰ προβληθῆ ἐνώπιον ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων. Φοβόμεθα; Ε, λοιπόν, μποροῦμε νὰ καταστρέψουμε αὐτὴ τὴν ταινία ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς μνήμης τοῦ Θεοῦ. Πῶς; Μὲ τὴν εἰλικρινῆ ἐξομολόγηση τῶν πράξεων, τῶν λόγων, τῶν λογισμῶν, τῶν ἐπιθυμιῶν μας. ἽΟλα τα γνωρίζει ὁ Χριστὸς. Ἀκόμη κι ἐκεῖνα, ποὺ δὲν τὰ ἔχουμε πράξει καὶ θὰ τὰ πράξουμε ἢ θὰ τὰ σκεφθοῦμε στὸ μέλλον. «Τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται» (Ψάλμ. 138,16).

Γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Παντογνώστη Κύριο, δὲν ὑπάρχει μυστικό. ώΟλα τὰ παρακολουθεῖ. Μόνο ποὺ παρακολουθεῖ ὄχι ἀπὸ περιέργεια, ἀλλ' ἀπὸ φυσικὴ δυνατότητα. Μπορεῖ ἡ γῆ νὰ κρυφθῆ ἀπὸ τὸν ἥλιο; ἽΑλλο τόσο μποροῦμε ἐμεῖς νὰ κρυφθοῦμε ἀπὸ τὸ Χριστό, ποῦ εἶναι ὁ ἽΗλιος τῆς δικαιοσύνης.

Παρακολουθεῖ τὰ πάντα, ὄχι γιὰ νὰ μᾶς ἐκθέσῃ. Ο Χριστὸς δὲν δίνει τὴν κασέττα μὲ τὰ λόγια καὶ τὶς σκέψεις μας στοὺς ἐχθρούς μας. Τὰ γνωρίζει μόνο ἽΕκεῖνος. Κι αὐτὸ μόνο καὶ μόνο, γιὰ νὰ μᾶς προειδοποιῆ:

-Παιδί μου, εἶμαι ἔτοιμος καὶ γιὰ σένα νὰ σβῆσω ὄλα τα ἀμαρτήματά σου, καὶ τὰ πλεόν κρυφὰ. Ἀρκεῖ νὰ μετανοήσης, νὰ τὰ ἀποκαλύψῃς στὸ μυστήριο τῆς Ἀγάπης, στὴν ἽΕξομολόγησι. Καὶ γιὰ σένα ἰσχύει ὁ λόγος μου: «Ἀφέωνται σοὶ αἱ ἀμαρτίαι σου» (στ. 2).

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

θ' 27 - 35

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυΐδ. ²⁸ ἔλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεῦετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. ²⁹ τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. ³⁰ καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. ³¹ οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκείνῃ. ³² Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³ καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. ³⁴ οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ³⁵ Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Κανένας αφώτιστος

«Καὶ παράγων ἐκεῖθεν ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ»
(Ματθ. 9,27)

Τυφλὸς φωτογράφος!

Ἔχετε δεῖ τυφλὸ φωτογράφο; Ἀδύνατον, θὰ πᾶτε. Πῶς μπορεῖ ἓνας τυφλὸς νὰ φωτογραφίει; Καὶ ὅμως, πρὸ καιροῦ ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες, ὅτι μία πρωτότυπη ἐκθεσις φωτογραφίας διοργάνωσε τὸ Γαλλικὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο στὸ Κάιρο. Πληθὸς κόσμου προσῆλθαν νὰ ἰδοῦν τὸ φωτογραφικὸ ὑλικό. Ποιὸς ὁ φωτογράφος; Ἕνας 28χρονος Αἰγύπτιος, πού ἀπὸ 17 ἐτῶν εἶναι τυφλός. Φωτογράφος ἓνας τυφλός! Ἀνεπλήρωσε τὸ κενό τῆς ὀράσεως μὲ τὶς ὑπόλοιπες αἰσθήσεις του: μὲ τὴν ὄσφρηση, τὴν ἀφή καὶ τὴν ἀκοή. Ἐνόπισε τὰ ἀντικείμενα καὶ τοὺς ἀνθρώπους, πού ἤθελε νὰ φωτογραφίση, κανόνιζε τὶς ἀποστάσεις καὶ ἔβγαλε τὶς φωτογραφίες.

Θαῦμα στ' ἀλήθεια! Παρόμοιο θαῦμα βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ μὲ τοὺς δύο τυφλοὺς. Στὴν πόλι τῆς Καπερναοῦμ ἦσαν δύο τυφλοὶ. Ἐνῶ δὲν ἔβλεπαν καθόλου, μπόρεσαν νὰ φωτογραφίσουν τὸ γλυκύτερο πρόσωπο στὸν κόσμον, τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ παράδοξο! Αὐτοὶ οἱ δύο τυφλοὶ, πού ποτὲ τοὺς δὲν εἶχαν ἰδεῖ τὸ Χριστὸ μὲ τὰ σωματικά τους μάτια, ποτὲ τοὺς δὲν εἶχαν ἀπολαύσει τὴ θέα τῶν θαυμάτων του, εἶχαν μέσα τους τὴ σωστὴ πληροφόρηση γιὰ τὸν Ἰησοῦ.

Τὸ κενό τῆς ὀράσεως τὸ ἀνεπλήρωσε μία ἄλλη αἴσθησις.

Ὅχι ἡ ἀκοή καὶ ἡ ἀφή, πού συνήθως στοὺς τυφλοὺς εἶναι περισσότερο ἀνεπτυγμένες. Κάποια ἄλλη αἴσθησις, ποῦ βρίσκεται πέρα ἀπὸ τὶς πέντε αἰσθήσεις. Εἶναι ἡ ἔκτη

αΐσθησις. Πρόκειται για την ὄραση τῆς καρδιάς, για τὴν πίστι. Αὐτὴ εἶναι ἡ μυστικὴ ὄρασις.

Τὸ κενὸ τῆς ὀράσεως αὐτῆς δὲν μπορεῖ καμμία ἄλλη ὄρασις νὰ τὸ ἀναπληρώσῃ, πολὺ περισσότερο δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἀναπληρώσουν τὰ σωματικὰ μάτια. Ἀπόδειξις: Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι. Ἐνῶ οἱ δύο τυφλοὶ δὲν εἶχαν μάτια καὶ ὅμως ἔβλεπαν μὲ τὰ μάτια τῆς καρδιάς τοὺς τὸν Κύριο, οἱ φαρισαῖοι εἶχαν μὲν μάτια, ἔβλεπαν τὸν Ἰησοῦ μὲ τὰ σωματικὰ τοὺς μάτια, παρακολουθοῦσαν βῆμα πρὸς βῆμα ὅλα τα θαύματά του, ἀλλ' ἦσαν τυφλοὶ πνευματικά. Πόσο διαφορετικὰ ἐκεῖνοι εἶχαν φωτογραφῆσαι τὸν Ἰησοῦ! Οἱ δύο τυφλοὶ τὸν φωτογράφισαν ὡς Υἱὸ τοῦ Δαβὶδ, ὡς τὸν ἀναμενόμενο, δηλαδή, Μεσσία. Οἱ φαρισαῖοι φωτογράφισαν τὸ Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς... ὄργανο τοῦ Διαβόλου! Νὰ ἡ ἔρμηνεία, πὺ ἔδωσαν ὅταν ὁ Κύριος ἔβγαλε τὸ δαιμόνιο ἀπὸ τὸν κωφὸ καὶ ἄλαλο: «Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὸ δαιμόνιον» (στ. 34).

Στὴν περίπτωση τῶν φαρισαίων, ποῦ ἦσαν πνευματικὰ κωφοὶ καὶ πνευματικὰ τυφλοὶ, ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐα, πὺ ἐπικαλεῖται καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός: «Ἀκοῆ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου» (Ματθ. 13,14-15).

Τὸ θαῦμα τῶν δύο τυφλῶν

Ἄς δοῦμε ἀπλά το ἕνα ἀπὸ τὰ δύο θαύματα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ὁ Χριστὸς βρίσκεται στὴν Καπερναοῦμ, «τὴν ἰδίαν πόλιν» (Ματθ. 9,1). Προχωρεῖ σὲ κάποιον δρόμο. Κόσμος πολὺς τὸν ἀκολουθεῖ. Ἀνάμεσά τους καὶ δύο τυφλοὶ μαζί τὸν ἀκολουθοῦν καὶ μαζί, καὶ οἱ δύο, κράζουν: «Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ» (στ. 27). Ἡ κραυγὴ βγαίνει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τους. Εἶναι γεμάτη ἀγωνία. Γνωρίζουν, ὅτι μοναδικὴ γι' αὐτοὺς εὐκαιρία εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς δὲν φαίνεται νὰ τοὺς δίνει σημασία. Τοὺς δοκιμάζει. Πάντοτε μᾶς ἀκούει ὁ Χριστός, ὅταν μὲ ἀγωνία κράζουμε καὶ κάτι τοῦ Ζητᾶμε. Πάντοτε μᾶς ἀκούει, ἀλλὰ δὲν ἀπαντᾷ πάντοτε ἀμέσως. Δοκιμάζει τὴν πίστη μας. Ἄργεῖ, ἀλλὰ ἀπαντᾷ. Πότε, λοιπόν, ἀπάντησε στοὺς δύο τυφλοὺς; Ὅταν μπῆκε στὴν οἰκία, στὸ σπίτι, ποῦ τὸν φιλοξενοῦσε. «Ἐλθόντι εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ» (στ. 28). Παντοῦ μας δέχεται ὁ Χριστός, μὰ ἰδιαίτερα στὸ σπίτι του. Καὶ σπίτι τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Στὴν κραυγὴ τῶν δύο τυφλῶν ἀπαντᾷ μὲ ἕνα ἐρώτημα ὁ Κύριος: «Πιστεύετε, ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;» (στ. 28). Γιατί ρωτᾷ ὁ Χριστός; Δὲν γνωρίζει, ὅτι οἱ δύο τυφλοὶ πιστεύουν; Ἀσφαλῶς τὸ γνωρίζει, ἀφοῦ εἶναι ὁ καρδιογνώστης καὶ ὁ παντογνώστης. Θέλει ὅμως νὰ τὸ ἀκούσουν καὶ οἱ ἄλλοι, νὰ γίνῃ φανερό το μυστικὸ τοῦ θαύματος. Γι' αὐτὸ τοὺς ρωτᾷ: «Πιστεύετε, ὅτι μπορῶ νὰ σᾶς κάνω αὐτὸ ποῦ ζητᾶτε;». Καὶ οἱ δύο τυφλοὶ μὲ ἕνα στόμα ἀπαντοῦν: «Ναί, Κύριε» (στ. 28). Αὐτὸ τὸ Ναὶ κρύβει μεγάλη δύναμη. Τὸ Ναὶ τὸ δικό μας φέρνει τὸ Ναὶ τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὴν ὁμολογία τοὺς ὁ Χριστὸς κάνει μίαν κίνηση καὶ λέγει μίαν φράση. Μὲ τὰ δάκτυλά του ἀκουμπᾷ τὰ μάτια τῶν τυφλῶν. Μὲ ὄση εὐκολία πατᾶμε ἐμεῖς τὸ διακόπτη καὶ λούζεται ἀπὸ φῶς τὸ δωμάτιο, μὲ τὴν ἴδια καὶ ἀπείρως μεγαλύτερη εὐκολία ὁ Χριστὸς ἀκούμπησε τὰ μάτια τῶν τυφλῶν καὶ ἄστραψε μπροστά τους φῶς. Γιὰ νὰ δείξῃ δέ, ὅτι στὸ

φωτισμό τῶν ἀφωτίστων παίζει ρόλο καὶ ὁ προσωπικὸς παράγων, λέγει στοὺς δύο τυφλοὺς: «Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν» (στ. 29).

Ἄνοιξαν τὰ μάτια τῶν τυφλῶν. Εἶδαν τὸ φῶς, τὸ πολύτιμο αὐτὸ ἀγαθό. Εἶδαν τὸν κόσμον. Ἐκεῖνον δέ, ποὺ εἶδαν πρῶτον ἀπὸ ὅλους, εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Τί θαῦμα! Τίς θάμβος! Τί μεγαλεῖο! Χοροπηδοῦν ἀπὸ χαρά. Καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ τρέξουν παντοῦ καὶ νὰ διαλαλήσουν τὰ θαυμάσια τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ὁ Κύριος φαίνεται νὰ βάσῃ κάποιο φρένο στὸν ἱεραποστολικὸ τοὺς ζῆλο. Μὲ αὐστηρότητα τοὺς λέγει: «Ὁρᾶτε, μηδεὶς γινωσκέτω» (στ. 30). Προσέξτε, κανένας νὰ μὴ μάθῃ τὸ θαῦμα, ποὺ σᾶς ἔγινε. Ὑπάκουσαν στὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ οἱ δὺ τυφλοί; Ὅχι! Βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ σ' ὅλη τὴν περιοχὴ σάλπισαν. Διεφήμισαν τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ

Αὐτὸ μὲ ἀπλὰ λόγια εἶναι τὸ θαῦμα τῶν δύο τυφλῶν τῆς Καπερναοῦμ. Ἕνα ἀπὸ τὰ πολλά, ἀπὸ τὰ ἄπειρα θαύματα, ποὺ ἔκανε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κάνῃ ὁ Χριστός. Ὑπάρχουν πηγές, ποὺ κάποτε στερεοῦν. Κάποτε στὴ βουνοπλαγιά ἔτρεχε νερὸ γάργαρο. Πηγαίνεις τώρα, ἀναζητεῖς διψασμένος νερό, λαχταρᾷς νὰ ρουφήξῃς νερό, μὰ ἡ πηγὴ ἔχει στερέψει. Σταλαγματιὰ δὲν τρέχει. Μία μόνο πηγὴ δὲν στερεοῦει ποτέ. Εἶναι τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὁ χῶρος, ὅπου κάνει τὰ θαύματά του καὶ Χριστός, εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Τὴ χάρι δὲ τῶν θαυμάτων του καὶ Χριστὸς τὴν παραχωρεῖ καὶ στοὺς Ἁγίους του.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ μετρήσῃ τὰ θαύματα, ποὺ ἔκανε καὶ κάνει ὁ Χριστός; Ὅ,τι εἶναι γιὰ μᾶς τὸ ἀναπνέειν, εἶναι γιὰ τὸ Χριστὸ τὸ θαυματουργεῖν. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς γιὰ τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ: «Προσηλθὸν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χολούς, τυφλοὺς, κωφούς, κυλοὺς καὶ ἐτέρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς» (Ματθ. 15,30).

Ἰδιαίτερη σημασία ἔχουν τὰ θαύματα, ποὺ ἔκανε σὲ τυφλοὺς. Ὅχι μόνο, διότι τὸ φῶς, τὰ μάτια, εἶναι τὸ ἀναγκαϊότερο ἀγαθὸ του κόσμου, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ Χριστοῦ στὴν ἀναβλέψι τυφλῶν ἔχει σχέση μὲ τὴν οὐσία τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ὡς Θεὸς εἶναι Φῶς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον. «Ἦλθε κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεισιν καὶ τυφλοῖς ἀναβλέψιν» (Λουκ. 4,18).

Θεράπευσε πολλοὺς τυφλοὺς. Στοὺς περισσοτέρους χάρισε τὸ φῶς ἀμέσως, ὅπως καὶ στοὺς δύο τυφλοὺς τῆς Καπερναοῦμ. Ἀστραπιαία φωτίζει πολλοὺς ἀνθρώπους, ποὺ βρίσκουν τὸ φῶς τῆς πίστεως. Ἐχομε ὅμως καὶ κάποια περίπτωση, ὅπου σταδιακὰ βρῆκε τὸ φῶς τοῦ ὁ τυφλός. Πρόκειται γιὰ τὸν τυφλό τῆς Βηθσαιδα. Καὶ αὐτὸν ἤγγιξε ὁ Χριστὸς καὶ τὸν ρώτησε:

- Βλέπεις τίποτε; - Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους σὰν δένδρα, ποὺ περπατᾶνε.

ἤγγιξε καὶ πάλι τὰ μάτια τοῦ ὁ Χριστὸς καὶ τὸν ἔκανε τὴ φορὰ αὐτὴ νὰ βλέπῃ «τηλαυγῶς ἅπαντας» (Ματθ. 8,22-25). Σταδιακὰ προοδεύει τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ στίς ψυχὰς πολλῶν ἀνθρώπων. Σταδιακὰ πιστεύουν στίς ἀλήθειες τῆς Πίστεως.

Πίστις - Προσευχὴ - Ἱεραποστολή

Πολλούς τυφλούς θεράπευσε ὁ Κύριος. Ἄλλ' οἱ δύο τυφλοὶ τῆς Καπερναοῦμ ἦσαν ἰδιαίτερα ἄξιοι γιὰ τὸ θαῦμα. Γιὰ τρεῖς λόγους. Θὰ μπορούσαμε νὰ τοὺς συνοψίσουμε σὲ τρεῖς λέξεις: Πίστις, Προσευχή, ἱεραποστολή.

- Εἶχαν πίστι. Ἡ πίστις εἶναι ἡ σύνδεση μὲ τὸ Φῶς. Μπορεῖ νὰ ὑπάρχη ἡ γεννήτρια τοῦ φωτός, νὰ ὑπάρχη ἐγκατάστασις ἠλεκτρική, ἀλλὰ νὰ μὴν ὑπάρχη φῶς, διότι δὲν ἔχει γίνει ἡ σύνδεση μὲ τὴ γεννήτρια. Γεννήτρια τοῦ φωτός εἶναι ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς ἀληθινός. «Φῶς ἐκ Φωτός, θεὸς ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ». Τὸ διεκήρυξε ὁ Ἰδιος: «Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. 8,12). Ἡ γεννήτρια ὑπάρχει. Ἡλεκτρικὴ ἐγκατάστασις στοὺς δύο τυφλοὺς ὑπῆρχε. Εἶχαν μάτια, δὲν εἶχαν φῶς. Ἦλθε τὸ φῶς, μόλις ἔγινε ἡ σύνδεση. Καὶ ἡ σύνδεση μὲ τὸ Θεό, τὴν πηγὴ τοῦ φωτός, γίνεται μὲ τὸ καλῶδιο τῆς πίστεως.

Πίστευαν οἱ δύο τυφλοὶ στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Τὸν πίστευαν καὶ ὡς ἄνθρωπο καὶ ὡς Θεό. Ὡς ἄνθρωπο: Δὲν θεωροῦσαν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἕνας, ὅποιοσδήποτε, ἄνθρωπος. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ὁ ὅποιοσδήποτε. Εἶναι ὁ «Υἱὸς Δαβίδ», ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ προσδοκώμενος ἀπόγονός του Δαβίδ. Γι' αὐτὸ τὸν προσφωνοῦν «Υἱὲ Δαβίδ» (στ. 27). Ὡς Θεό: Πίστευαν, ὅτι εἶναι ἀληθινὸς Θεός, γι' αὐτὸ καὶ ζητοῦσαν κάτι, πού ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ δώσει: τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν τους. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς: «Ἐπίστευσαν ἐκεῖνοι, ὅτι ἔχει τοιοῦτος ἐστὶν αὐτός, ὅποιος ἦν, Θεὸς ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος. ὡς μὲν γὰρ ἄνθρωπος, υἱὸς τὲ ἦν Δαβίδ καὶ ταῖς οἰκίαις χερσὶν ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν καὶ αἰσθητοὶς ἐφθέγγετο ὡς δὲ Θεὸς καὶ τοῦ φωτός δημιουργὸς φῶς τοῖς σκοτεινοῖς παρέσχεν ὀφθαλμοῖς» (Ε.Π.Ε. 10,264).

- Εἶχαν κραυγὴ καὶ φωνή. Ἡ πίστις ἔχει δύο ἐκδηλώσεις. Πρὸς τὸ Θεὸ ἐκδηλώνεται ὡς προσευχή. Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἱεραποστολή. Καὶ τὰ δύο τα εἶχαν οἱ τυφλοὶ τῆς Καπερναοῦμ. Ἡ πίστις τοὺς ἔγινε προσευχή. Ἀλλὰ τί προσευχή; Κραυγαλέα προσευχή. «Κράζοντες καὶ λέγοντες: Ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ Δαβίδ» (στ. 27). Κι ἐμεῖς ἀπευθύνουμε τὸ «Κύριε, ἐλέησον». Τὸ λέμε πολλές φορές στὴ Θεία Λειτουργία καὶ στὴν ἀτομικὴ μας προσευχή. Δὲν εἰσακούεται. Διότι δὲν εἶναι μυστικὴ κραυγὴ τῆς ψυχῆς. Δὲν ἐκσφενδονίζουμε τὸ «Κύριε, ἐλέησον» πρὸς τὸν οὐρανὸ μὲ τὴ σφενδόνη τῆς πίστεως.

- Ἐκεῖνο δέ, πού φανερώνει τὴ μεγάλη πίστη καὶ τὴν ἀγάπη στὸν Εὐεργέτη τοὺς Χριστό, εἶναι ἡ διαφήμιση, πού τοῦ ἔκαναν. Ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε: «Σὲ κανένα νὰ μὴ πῆτε τὸ γεγονός», γιὰ νὰ μᾶς διδάξη τὴν ταπεινῶσι, ὅτι, δηλαδή, δὲν πρέπει νὰ διαλαλοῦμε καὶ νὰ διατυμπανίζουμε κάποιο καλὸ ποῦ πράττουμε. Οἱ δύο τυφλοὶ κάνουν... ἀνυπακοή. Πρόκειται γιὰ ἀγία ἀνυπακοή. «Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν ἐν ὅλη τῇ γῆ ἐκείνη» (στ. 31).

Ἄν μπορῆς νὰ συγκρατήσης ἕνα ὀρμητικὸ ποτάμι, ἄλλο τόσο μπορεῖς νὰ συγκρατήσης τὸν ἄνθρωπο, πού ἔχει θερμὴ πίστι, ὀρμητικὴ ἀγάπη. Ἔτρεξαν καὶ διεφήμισαν τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ διαφήμισι ὁ Χριστός; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὅπως δὲν ἔχει ἀνάγκη διαφημίσεως ὁ ἥλιος. Ἀλλ' ἐμεῖς ἔχουμε καθῆκον νὰ διαφημίζουμε τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ οἱ ἄλλοι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δική μας διαφήμισι.

Τὰ τρία φῶτα

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἔδωσε τὸ φῶς. Δὲν μᾶς ἄφησε ἄφωτιστους. Μᾶς δίνει τὰ τρία φῶτα Του.

- Τὸ ἕνα εἶναι τὸ σωματικὸ φῶς. Ἔχουμε μάτια. Ὅχι γιὰ νὰ βλέπουμε αἰσχρὰ θεάματα στὴν τηλεόραση καὶ στὶς βιντεοκασέτες. Ἄν προκηταὶ νὰ ρίχνουμε τὰ μάτια μας στὰ αἰσχρὰ θεάματα, τότε πιὸ μακάριοι, πιὸ κερδισμένοι εἶναι οἱ τυφλοὶ. Ἄς δοξολογοῦμε τὸ Θεὸ γιὰ τὰ σωματικά μας μάτια. «Δόξα Σοί, τῷ δείξαντι τὸ φῶς...».

- Τὸ δεύτερο εἶναι τὸ ἐσωτερικὸ φῶς. Ἦμασταν τυφλοὶ. Καὶ ἄνοιξαν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας. Μετατεθήκαμε ἀπὸ τὴν ἀπιστία στὴν πίστι. Ἰσχύει γιὰ πολλοὺς ἐκεῖνο, ποὺ λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς γιὰ τοὺς δύο μαθητᾶς, τοὺς πορευομένους πρὸς Ἐμμαούς: «Διηνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν» (Λουκ. 24,31). Πολλοὶ ὅμως ἀδελφοί μας Ζοῦν ἀκόμη στὸ σκοτάδι. Οἱ δύο τυφλοὶ, μὲ τὴ διαφήμισί τους, ὠδηγήσαν πολλοὺς στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Κι ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ ὀδηγήσουμε καὶ ἄλλους στὸ Σωτῆρα Χριστό.

- Τὸ τρίτο εἶναι τὸ ἄκτιστο φῶς. Εἶναι αὐτό, ποὺ βλέπουν οἱ Ἅγιοι, τὸ ἀπρόσιτο φῶς, ποὺ θὰ δοῦμε κι ἐμεῖς, ἂν μετανοήσουμε καὶ ἄξιωθούμε τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ.

Θὰ ἔλθῃ στιγμὴ, ποὺ θὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας γιὰ τούτη τὴ Ζωή. Τὴν ἴδια στιγμὴ θὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὸ μεγάλο Φῶς, τὸ θεῖο Φῶς, τὸ Φῶς τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιδ' 14 - 22

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ¹⁵ὄψιας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρηλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ¹⁶ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. ¹⁷οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ¹⁸ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτούς ὧδε. ¹⁹καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. ²⁰καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. ²¹οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. ²²καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

Εὐλογία - Ἀλογία

«Αναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἠύλογησεν» (Ματθ. 14,19).

Ἀστείρευτη πηγή

Ἀνακαλύφθηκε πηγή ἀστείρευτη! Ἡ εἶδησις αὐτὴ θὰ ἦταν ἡ πιὸ εὐχάριστη σὲ περίοδο ἀνομβρίας. Θὰ κάλυπτε ὅποιαδήποτε ἄλλη εἶδησι. Τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ, ἰδίως τῆ θερινῆς περιόδου, εἶναι τὸ ὑπ' ἀριθμ. 1 ἔθνικὸ πρόβλημα. Ἡ λειψυδρία τὸ καλοκαίρι κάνει ἐφιαλτικὴ ἐμφάνισι. Ἡ ξηραῖλα γίνεται κάποτε φρικιαστικὴ. Ποτάμια ὀλόκληρα μεταβάλλονται σὲ κάμπους. Λίμνες ἀποκαλύπτουν τὸν πυθμένα τους. Δεξαμενὲς γίνονται «κύμβαλα ἀλαλάζοντα». Τὰ πάντα στερεοῦν.

Πολλοὶ ὄχι μόνο δὲν ἀνησυχοῦν, ἀλλὰ καὶ ξοδεύουν ἀλόγιστὰ τὸ λιγοστὸ νερό. Ὅταν θὰ φθάσουμε στὸ σημεῖο ν' ἀνοίγουμε τὴ βρύση καὶ αὐτὴ νὰ στάζῃ... ἀέρα, τότε θὰ συνειδητοποιήσουμε τὸ μέγεθος τῆς τραγωδίας. Θὰ ποῦμε «ἐν γῆ ἀβάτω καὶ ἀνύδρω» (Ψάλμ. 62,2). Συσκέψεις ἐπὶ συσκέψεων γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς λειψυδρίας. Δὲν μποροῦμε βέβαια νὰ κατηγορήσουμε τοὺς ἀρμοδίους γιὰ τὴν ἀγωνία τους καὶ γιὰ τὰ μέτρα, ποὺ κατὰ καιροὺς προτείνουν καὶ ἐπιβάλλουν. Λησμονοῦν ὅμως στίς συσκέψεις αὐτὲς τὸν Οὐρανό.

Ἐπιθέσεις τοῦ Οὐρανοῦ εἶναι ἡ βροχή. Ἡ γῆ ποτίζεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἄν ἀπεργήσῃ ὁ οὐρανός, μάταια θὰ διαμαρτύρεται ἡ γῆ! Φυσικὰ ὁ Οὐρανός, Ἐκεῖνος, ποὺ βρίσκεται ὑπεράνω των οὐρανῶν, δὲν ἀπεργεῖ ποτέ. Κάποτε ὅμως ἀναστέλλει κάποια λειτουργία του. Καὶ αὐτό, διότι στίς συσκέψεις καὶ παρασυσκέψεις τῆς γῆς ξεχνοῦν νὰ καλέσουν ἐκπρόσωπό του. Ποιὸς ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Οὐρανοῦ; Ὁ Ἡλίας ὁ προφήτης, ἢ μᾶλλον, ἢ

δύναμις τοῦ Ἡλίου τοῦ προφήτου. Ἅγιος τῆς προσευχῆς ἦταν ὁ Ἡλίας. Ἐνας ἅγιος μπορεῖ νὰ κάνη ὄχι ἀπλῶς γεώτρηση, ἀλλὰ οὐρανότρηση. Μπορεῖ νὰ διαπεράσῃ τὸν Οὐρανό. Καὶ ν' ἀνοίξῃ ἢ ἀστείρευτη πηγή.

Τὴν ἀστείρευτη πηγή γιὰ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὑλικά καὶ πνευματικά, βλέπουμε στὸ θαῦμα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Μέσα στὴν ἔρημιὰ βρίσκονται χιλιάδες ἄνθρωποι, χωρὶς ἐφόδια, χωρὶς ψωμί. Καὶ ὅμως χόρτασαν ὅλοι. Μόνο οἱ ἄνδρες ἦσαν πέντε χιλιάδες. Ἄν οἱ χιλιάδες πεινασμένοι χόρτασαν μὲ πέντε ψωμιά, γιατί οἱ χιλιάδες διψασμένοι νὰ μὴ μποροῦν νὰ ξεδιψάσουν μὲ λίγες σταγόνες νεροῦ;

Γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ λίγο. Ὅλα τὰ ἔχει σὲ πλεόνασμα. Γιατί; Ἄφοῦ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὡς Θεός, εἶναι ἀστείρευτη πηγή. Καὶ ἡ ἀστείρευτη πηγή τοῦ Θεοῦ ὀνομάζεται εὐλογία. Λέγει σχετικὰ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Πηγή ἔστι φιλανθρωπίας ὁ Χριστός, καὶ οὐδέποτε παύεται τὰ ἐκεῖθεννάματα τῆ τῶν ἀνθρώπων φύσει προχέουσα. Ἄν τοίνυν ταῦτα λογιζώμεθα καὶ σπουδάσωμεν καὶ ὑπὲρ τῶν φθασάντων τὰς εὐχαριστίας ἀναφέρειν τὸ Δεσπότη καὶ ὑπὲρ τῶν ἐξῆς τοιούτους ἑαυτοὺς κατασκευάζειν, ὥστε μὴ ἀναξίους φανῆναι τῶν παρ' αὐτοῦ εὐεργεσιῶν, δυνησόμεθα καὶ πολιτείαν ἀρίστην ἐπιδείξασθαι, καὶ τῆς κακίας τὴν πεῖραν διαφυγεῖν» (Ε.Π.Ε. 3,130).

Δὲν εἴμεθα ἄξιοι

Γιατί ὁ Χριστὸς στὸ θαῦμα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς πολλαπλασίασε τὰ λίγα ψωμιά καὶ τὰ ἔκανε πολλά, καὶ σήμερα δὲν φαίνεται νὰ κάνη παρόμοιο θαῦμα;

- Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἦσαν ἄξιοί του θαύματος, ἐνῶ ἐμεῖς εἴμεθα ἀνάξιοι. Γιατί ἦσαν ἄξιοι; Ἐτρεξαν νὰ βροῦν τὸν Ἰησοῦ Χριστό, πὺ εἶχε ἀποσυρθῆ στὴν ἔρημο. Ο Χριστὸς ἦταν στὴν ἔρημο, ἀλλ' ἡ καρδιά τους δὲν ἦταν ἔρημος ἀπὸ πόθους ἱερούς. Πόσοι σήμερα τρέχουν κοντὰ στὸ Χριστό; Πόσοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη τοῦ Χριστοῦ; Ἐκεῖ ἔτρεξαν χιλιάδες, μὲ τὰ πόδια, γιὰ νὰ βροῦν τὸν Ποθούμενο. Ἐδῶ, δίπλα μας εἶναι ὁ Ναός, ἀλλ' οἱ περισσότεροι, τὸ 98%, δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἀνάγκη νὰ ἐκκλησιασθοῦν. Πῶς, λοιπόν, νὰ χαρίσῃ τὴν εὐλογία του σὲ μᾶς, ἀφοῦ δὲν τὴν ζητᾶμε, δὲν τρέχουμε, δὲν τὸν ἀναζητᾶμε;

- Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἦσαν ἄξιοι, διότι ζητοῦσαν ἀπὸ τὸ Χριστὸ τὸ «μεῖζον». Γι' αὐτὸ Ἐκεῖνος τοὺς ἔδωσε καὶ τὸ «ἔλασσον». Πεινοῦσε ἡ ψυχὴ τους, πεινοῦσε καὶ τὸ σῶμα τους. Ὁλημερὶς ἀπήλαυσαν τὴν πνευματικὴ τροφή, τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ. Ὑστερα ὁ Χριστὸς τοὺς χάρισε καὶ τὸ ὑλικὸ ψωμί. Ζητᾶς τὰ πνευματικά; Θὰ ἔχῃς καὶ τὰ ὑλικά. «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. 6,33).

- Τὸ πνεῦμα θὰ φέρῃ τὴν ὕλη.
- Ἡ ἀλήθεια τὴν ἀγάπη.
- Ἡ θεολογία τὴν κοινωνιολογία.
- Ἡ ρίζα τοὺς καρπούς.
- Ἡ ἀνοιξὶς τὸ καλοκαῖρι.
- Τὰ σύννεφα τὴ βροχή.

Κάθε θαῦμα εἶναι πολλαπλασιασμός

Δέν κάνει ὁ Χριστός σέ μᾶς παρόμοιο θαῦμα μέ τὸ θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, διότι δέν πιστεύουμε. Πολλοὶ ἀμφιβάλλουν καὶ γιὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων. Τὸ θεωροῦν παράλογο. Καὶ λησμονοῦν, ὅτι πέρα ἀπὸ τὸ λόγο ὑπάρχουν δύο ἄλλες λέξεις: τὸ παράλογο καὶ τὸ ὑπερλόγο. Τὸ παράλογο ἀρμόζει στὸν ἄνθρωπο τὸ ὑπερλόγο στὸ Θεό. Τὸ παράλογο δημιουργεῖ τρέλλες: τὸ ὑπερλόγο δημιουργεῖ θαύματα. Εἶναι, λοιπόν, παράλογο το νὰ δέχονται τόσα ἄλλα θαύματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ν' ἀρνοῦνται τὸ θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν πέντε ψωμιῶν. Γιατί;

- Κάθε θαῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἓνας πολλαπλασιασμός. Ἄν μέ τοὺς φυσικοὺς νόμους ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ προσφέρεται μία φορά, μέ τὸ θαῦμα ἡ ἴδια ἀγάπη πολλαπλασιάζεται ἐπὶ 100 καὶ ἐπὶ 1000. Θαῦμα εἶναι ὁ πολλαπλασιασμός τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ!

Ἄφοῦ ἡ ἀγάπη τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ πολλαπλασίασε τοὺς ἀκροατᾶς καὶ τοὺς ἔκανε χιλιάδες, ἡ ἀγάπη τοῦ θαύματος δέν μποροῦσε νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ ψωμιὰ καὶ ἀπὸ πέντε νὰ τὰ κάνῃ πέντε χιλιάδες; Ἀμφιβάλλεις ἀκόμη; Ρωτᾶς «πῶς;». Σὲ ἔρωτω:

- Τί εἶναι δυσκολότερο, τὸ μηδέν νὰ γίνῃ ἓνα ἑκατομμύριο, ἢ τὸ πέντε νὰ γίνῃ πέντε χιλιάδες; Ἀσφαλῶς τὸ πρῶτο. Ἐκεῖνος, λοιπόν, ποῦ ἀπὸ τὸ μηδέν ἔκανε τὰ ἑκατομμύρια, τὰ δισεκατομμύρια ἄστρα, ὁ ἴδιος δέν μποροῦσε τὰ πέντε ψωμιὰ νὰ τὰ κάνῃ χίλια, νὰ τὰ κάνῃ πέντε χιλιάδες;

- Τί εἶναι δυσκολότερο, ἓνας ἥλιος νὰ μοιράζεται σὲ δισεκατομμύρια ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς χορταίνῃ ἀπὸ φῶς, ἢ πέντε ψωμιὰ νὰ μοιράζονται σὲ πέντε χιλιάδες ἄνδρες καὶ νὰ χορταίνουν ὅλοι; Ἀσφαλῶς τὸ πρῶτο. Αὐτός, λοιπόν, ποῦ ἔκανε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κάνῃ τὸ πρῶτο, δέν μπορεῖ νὰ κάνῃ καὶ τὸ δεύτερο, τὸ πιὸ εὔκολο;

- Πῶς ὁ Θεὸς τὸν ἓνα, τὸν Ἀβραάμ, τὸν ἔκανε ἔθνος μυριάδων ἀνθρώπων; Ἐνας ἦταν καὶ αὐτὸς ἄτεκνος. Καὶ πολλαπλασιάστηκε. Πῶς; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τοῦ εἶπε ὁ Θεός: «Ποιήσω σὲ εἷς ἔθνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλύνω τὸ ὄνομά σου» (Γέν.).

- Πῶς ἔγινε ὁ πολλαπλασιασμός τῶν πεντακισχιλίων; Ἄλλ' ὁ Θεὸς καὶ τὶς τέσσερις πράξεις τῆς Ἀριθμητικῆς γνωρίζει. Ὁ ἄνθρωπος συνήθως ξέρει μία πράξι, τὴν ἀφαίρεσι. Ξέρει πῶς ν' ἀφαιρῶ, πῶς νὰ κλέβῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ προσθέτῃ στὸν ἑαυτό του. Ὁ Θεὸς ξέρει καὶ τὴν πρόσθεσε στὸ ἓνα ἀγαθὸ προσθέτει καὶ ἄλλο. Ξέρει καὶ πολλαπλασιασμὸ ἓνα σπόρο ρίχνεις σὺ στὴ γῆ, κι Ἐκεῖνος τὸν πολλαπλασιάζει καὶ τὸν κάνει μυριοπλάσιο τὸν μετατρέπει σὲ μύριους καρπούς.

Καὶ ὄχι μόνο στὴν ἄψυχο φύσι, ἀλλὰ καὶ στὸν ἔμψυχο κόσμος, στὴν Ἐκκλησία, κάνει παρόμοιους πολλαπλασιασμούς. Μὲ δώδεκα ἀνθρώπους ξεκίνησε ἡ Ἐκκλησία καὶ πολλαπλασιάστηκε καὶ οἱ πιστοὶ ἔγιναν ἑκατομμύρια.

Ἡ εὐλογία τοῦ Χριστοῦ

Σὲ ὅλα τα «πῶς;», ποῦ ἡ ψυχρὴ λογικὴ ἐγείρει γύρω ἀπὸ τοὺς θαυμαστοὺς πολλαπλασιασμούς, μία εἶναι ἡ ἀπάντησις: Ἡ εὐλογία τοῦ Χριστοῦ. Οἱ Μαθητὲς προέβαλαν στὸ Χριστὸ τόσα ἐμπόδια, ὅταν μπροστά τους ἐμφανίστηκε τὸ πρόβλημα τῆς τροφοδοσίας τῶν ἀνθρώπων: Καὶ ἐρημιὰ ἦταν, καὶ πεῖνα ὑπῆρχε καὶ τρόφιμα ἀπουσίασαν. Καὶ ὅμως, ὅλα τα ἐμπόδια μεριάστηκαν.

- Έρημιά; Λάθος. Η παρουσία του Ίησοῦ Χριστοῦ μεταβάλλει τὴν ἔρημο σὲ κοινωνικὴ συντροφιά. Εἶσαι μόνος; Λάθος. Μαζί σου εἶναι ὁ Χριστός.

- Δὲν ὑπῆρχαν τροφές; Λάθος. Ὑπῆρχε ὁ «τρέφων τὰ σύμπαντα», ὁ τροφοδότης Θεός. Ἦταν μαζί τους.

- Δὲν ὑπῆρχε τρόπος γιὰ τὴν τροφοδοσία τοῦ λαοῦ; Λάθος. “Ὑπῆρχε καὶ ἀποδοτικότερος τρόπος: ἡ εὐλογία.

Ἡ εὐλογία εἶναι ἡ κίνηση τοῦ Οὐρανοῦ πρὸς τὴ γῆ. Προσέξτε ὅλη τὴν κίνηση, ποὺ ἔκανε ὁ Κύριος. «Λαβῶν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε καὶ κλάσας ἔδωκε τοὺς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις» (στ. 19).

Στὸν οὐρανὸ κοίταξε ὁ Χριστός. Ἀπὸ τὸν οὐρανὸ προέρχεται κάθε δωρεὰ καὶ εὐλογία. «Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαίνου ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων» (Ιακ. 1,17). Φαντασθῆτε ἄνθρωπο νὰ βλέπη ἓνα βοῦρκο, ἓνα ὑπόνομο ἀνοικτό, καὶ νὰ περιμένῃ ἀπὸ κεῖ νὰ ξεπροβάλλῃ ὁ ἥλιος! Μὰ ἀπὸ τὸν ὑπόνομο μόνον δυσσομία ξεπροβάλλει. Ἀπὸ ψηλὰ ἔρχεται ὁ ἥλιος... Ψηλὰ, λοιπόν, τὰ μάτια ψηλὰ, γιὰ νὰ δοῦμε προκοπή.

Ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατέβηκε ὁ Λόγος. Ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ὁ εὖ - λόγος, ἡ εὐλογία. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ὁ Λόγος μᾶς χάρισε καὶ τὸ λόγο του καὶ τὴν εὐλογία του. Ὁ πιὸ δυνατὸς λόγος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη του, ἡ εὐλογία του.

Αὐτὴ ἡ εὐλογία ἦταν ἄλλοτε ἢ καλύτερη ἐγγύηση γιὰ τοὺς χριστιανούς. Πῶς ξεκινοῦσε ἡ Ζωὴ τους; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Πῶς ξεκινοῦσε ἡ σπορά; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Πῶς ξεκινοῦσε τὸ τραπέζι, τὸ φαγητό; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Πῶς ξεκινοῦσε ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ στὸ γάμο; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἐπαναλαμβάνεται σὲ κάθε γάμο ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸ πρῶτο Ζευγάρι: «Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς λέγων, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς» (Γέν. 1,28). Ἄν στερεύῃ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, στερεύει καὶ ἡ πίστις τοῦ ἀνθρώπου στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος βλέπει τὸ Θεάνθρωπο, νὰ εὐλογῇ μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Θυμηθῆτε πῶς κατὰ τὴν Ἀνάληψιν ὁ Θεάνθρωπος εἶχε καὶ τὰ δύο χέρια ὑψωμένα καὶ εὐλογοῦσε. «Καὶ ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανὸν» (Λουκ. 24,51).

Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ καλύτερο, τὸ πιὸ φερέγγυο, ἀσφαλιστικὸ ταμεῖο.

Ἡ ἀλογία ἡ δική μας

Καὶ ὅμως, ἓνα ἔγκλημα διαπράττει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος. Φαντασθῆτε πηγὴ, μὲ πλούσιο νερό, καὶ νὰ πηγαίνει κάποιος νὰ τὴν στομώνῃ. Ἡ πηγὴ σταματᾷ, φαίνεται νὰ στερεύῃ. Αὐτὸ κάνει σήμερα ὁ ἄνθρωπος. Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ πηγὴ. Τὸ στόμωμά της εἶναι ἡ δική μας ἀλογία. Ζοῦμε μὲ τὸ ἀντίθετό της εὐλογίας. Καὶ τὸ ἀντίθετό της εὐλογίας δὲν εἶναι ἡ κατάρα· ὁ Θεὸς δὲν καταριέται εἶναι ὅλος ἀγάπη. Τὸ ἀντίθετό της εὐλογίας εἶναι ἡ ἀλογία.

- Ζοῦμε μὲ ἀλογία, δηλαδή, χωρὶς λόγο. Χωρὶς τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε καταδικάσει τὴν ψυχὴ μας σὲ δίψα. Περιφρονοῦμε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Γίναμε ἄλογοι.

• Ζοῦμε μὲ ἀλογία, δηλαδή, χωρὶς λόγο. Χωρὶς τὸ Λόγο (μὲ κεφαλαῖο Λ), χωρὶς τὸ Χριστό. Οὔτε μία λέξι θερμὴ δὲν προφέρουμε στὸ Χριστό, ποῦ εἶναι ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν. Μὰ ὅ,τι καὶ ἂν κάνουμε, τίποτε δὲν θὰ πετύχουμε χωρὶς τὸ Χριστό. «Χωρὶς ἐμοῦ, εἶπε ὁ ἴδιος, οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. 15,5).

• Ζοῦμε μὲ ἀλογία, δηλαδή, χωρὶς λόγο. Δὲν ξέρουμε γιατί ζοῦμε, ποιὸς ὁ λόγος τῆς υπάρξεώς μας. Ζοῦμε σὰν τὰ ζῶα, ποῦ τυφλὰ βαδίζουν τὸ μονόδρομο τῶν ἐνστίκτων, χωρὶς ἀλλαγές καὶ ἐπιλογές καὶ ἀνατάσεις.

• Ζοῦμε μὲ ἀλογία, δηλαδή, χωρὶς λόγο. Χωρὶς λογικὴ. Τρελλαθήκαμε. Φαντασθῆτε ἄνθρωπον, ποῦ μέσα στὴ γενικὴ λειψυδρία πηγαίνει καὶ καταστρέφει τὸ δίκτυο ὑδρεύσεως. Δὲν θὰ εἶναι αὐτὸ τρέλλα; Μὲ τὴν τρέλλα τῆς ἀπιστίας μᾶς καταστρέφουμε τὸ δίκτυο ὑδρεύσεώς μας ἀπὸ τὴν ἀκένωτη δεξαμενὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Κάνουμε ἀποσύνδεση ἀπὸ τὴν πηγὴ. Αὐτὸ εἶναι ἀλογία, παραλογία, παραφροσύνη, τρέλλα..

• Ζοῦμε μὲ ἀλογία, δηλαδή, χωρὶς λόγο. Κάνουμε ἄλογη Χρῆσι τῶν ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ. Σπαταλᾶμε τὴν ὑγεία. Σπαταλᾶμε τὰ χρήματα. Σπαταλᾶμε τὸ φυσικὸ πλοῦτο τῆς πατρίδος μας, καταστρέφοντας τὸ φυσικὸ περιβάλλον, καίγοντας τὰ δάση, μολύνοντας τὶς ἀκτές μας. Σπαταλᾶμε τὸ λίγο νερό, ποῦ ὑπάρχει. Ὑπάρχει ἀλογία, διότι δὲν κάνουμε οἰκονομία. Γιατί ἄραγε ὁ Κύριος, μετὰ τὸ χορτασμό τῶν πεντακισχιλιῶν, ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μαζέψουν τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων (στ. 20); Δὲν μποροῦσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ θαῦμα; Ἀσφαλῶς μποροῦσε. Ἦθελε ὅμως νὰ μᾶς διδάξῃ τὴ λογικὴ τῆς οἰκονομίας. Ἐμεῖς ὅμως ζοῦμε στὴν ἀλογία τῆς σπατάλης.

Εὐλογεῖ τους εὐλογοῦντας

Τὸ πρόβλημα ἀπὸ τὴ λειψυδρία, ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἐφιαλτικὸ. Σκουλήκια ἐμφανίζονται. Παρόμοιο εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς πείνας, ἀλλὰ καὶ τόσα ἄλλα προβλήματα, ποῦ ἔχουν σχέση μὲ ἀνάγκες τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Τί πρέπει νὰ κάνουμε;

Νὰ ἀνοίξουμε τὴν πηγὴ τοῦ Θεοῦ, ποῦ τὴν κλείσαμε μὲ τὴν ἀλογία τῆς ἀπιστίας μας. Νὰ τὴν ἀνοίξουμε μὲ τὴν εὐλογία τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐχαριστίας. Ὁ Χριστὸς εἶναι «ὁ εὐλογῶν τους εὐλογοῦντας».

Εὐλογοῦμε τὸν Κύριο; Δηλαδή, Τὸν εὐχαριστοῦμε; Τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς χαρίζει; Ἄν ναί, τότε ἀνοίγουμε τὴν πηγὴ γιὰ νέες εὐλογίες. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὅταν ὁ Θεὸς εὐχαριστῆται καὶ εὐλογῆται διὰ τῶν ἀνθρώπων, τότε δαψιλεστέραν τὴν παρ' ἑαυτοῦ εὐλογίαν εἶωθεν χορηγεῖν ἐκείνοις, δι' ὧν αὐτὸς εὐλογεῖται» (Ε.Π.Ε. 3,256).

Σὲ ἐποχὴ στερήσεων ἔζησε ὁ προφήτης Ἡλίας. Οὔτε σταγόνα νερὸ δὲν ἔπεφτε. Παντοῦ ξηραῖλα. Καὶ ὅμως, ὁ Προφήτης ἔζησε. Ποῦ; Στὸ φιλόξενο σπίτι τῆς σεβασμίας ἐκείνης χήρας τῆς Σαρεπταῖ. Ἐκεῖ ἡ φοῦχτα τὸ ἀλεῦρι δὲν τελείωνε. Ἐκεῖ τὸ λίγο λάδι δὲν στέρευε. Πῶς; Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ φιλοξενούμεθα. Γιατί ἀπογοητευόμεθα;

Κύριε, ἄλογησαμε καὶ παραλογήσαμε. Καὶ κλείσαμε τὶς πηγές τῆς εὐτυχίας μας. Λυπήσου μας! Καὶ εὐλόγησέ μας. Πάνω ἀπὸ ὅλα τὴν εὐλογία Σου Ζητᾶμε. Εὐλόγησέ μας Σύ, Κύριε, ποῦ εἶσαι «ὁ μηδέποτε δαπανώμενος».

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιδ' 22 - 34

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. ²³ καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. ὀψίας δὲ γενομένης ὁ Ἰησοῦς ἦν ἐκεῖ. ²⁴ τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ²⁵ τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ²⁶ καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. ²⁷ εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ²⁸ ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· ²⁹ ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ³⁰ βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσόν με. ³¹ εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπέλαβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε! εἰς τί ἐδίστασας; ³² καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. ³³ οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ. ³⁴ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

Τὰ δύο πλοῖα

«Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν»
(Ματθ. 14, 24)

Ἀπόπλους μὲ μποφόρ

Πότε ἐπιτρέπεται νὰ ταξιδέψῃ ἓνα πλοῖο; Ὅταν ὁ ἄνεμος δὲν φυσᾷ σὲ ὑψηλὰ μποφόρ. Καὶ ὅμως κάποτε λιμενάρχης ἔδωσε τὸ σῆμα γιὰ τὸν ἀπόπλου σκάφους, ἐνῶ γνῶρισε πολὺ καλά, ὅτι θὰ φυσοῦσε ἄνεμος μὲ πολλὰ μποφόρ καὶ θὰ γινόταν τρικυμία φοβερή..

Ποῦ ἐγίνε αὐτό; Στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Τὸ εἶδαμε στὸ θαλασσινὸ σκηνικὸ τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων, ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς μαθητὰς του νὰ μποῦν στὸ πλοῖο, νὰ ταξιδέψουν τὴ νύκτα καὶ νὰ περάσουν στὴν ἀντίπερα ὄχθη. Ὅχι ἀπλῶς τοὺς εἶπε, ἀλλὰ, ὅπως τονίζει ὁ Εὐαγγελιστής, «ἠνάγκασεν αὐτοὺς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν» (στ. 22). Ἄς μὴ μᾶς φαίνεται παράξενο, ἀφοῦ ὅλοι μας κάποτε ἀναγκασθήκαμε νὰ μποῦμε στὸ πλοῖο. Ἡ Ζωὴ εἶναι ἓνα πλοῖο. Μᾶς ρώτησε κανεὶς, προκειμένου νὰ ἔλθουμε στὴ Ζωὴ αὐτή, νὰ γεννηθοῦμε, νὰ ταξιδέψουμε μὲ τὸ πλεούμενο τῆς Ζωῆς καὶ νὰ διασχίσουμε τούτη τὴ θαλασσοταραχή;

Θὰ ρωτήσετε ἴσως: Ἦταν ἀνάγκη νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ καὶ Χριστὸς νὰ μποῦν στὸ πλοῖο, ἀφοῦ ὡς παντογνώστης ὁ Κύριος γνώριζε, ὅτι σφοδρὴ θαλασσοταραχὴ θὰ κτυποῦσε τὸ πλοῖο; Ἐπιτρέπει ποτὲ λιμεναρχεῖο τὸν ἀπόπλου, ὅταν τὰ μποφόρ εἶναι ὑψηλά;

Στὰ μικρὰ πλοιάρια ἀπαγορεύει τὸ λιμεναρχεῖο ἀπόπλου μὲ πολλὰ μποφώρ. Σὲ μεγάλα ὅμως πλοῖα, πού ἔχουν γερὸ σκαρὶ καὶ καλὸ ἐξοπλισμὸ, ἐπιτρέπει. Ἔτσι καὶ τὸ λιμεναρχεῖο τοῦ Ἰησοῦ ἐπέτρεψε τὸν ἀπόπλου στὴ λίμνη τῆς Γεννησαρέτ, ἀφοῦ τὸ πλοῖο τῶν μαθητῶν δὲν ἦταν τυχαῖο. Καὶ ἔμπειροι θαλασσινοὶ ἦσαν οἱ μαθητές, καὶ τὸ πλοῖο τοὺς εἶχε τὴν εὐλογία τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ πλοῖο ξεκίνησε. Σὲ λίγο, σὰν νύκτωσε, σηκώθηκαν τὰ κύματα καὶ φύσηξε ἀγέρας δυνατός. Τὸ πλοῖο ὄχι ἀπλῶς κτυπήθηκε, ἀλλὰ βασανίσθηκε. «Ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων» (στ. 24). Μόνο του, χωρὶς τὸ Χριστό, κινδύνευε. Τελικὰ ὅμως δὲν καταποντίσθηκε. Στὴ ζωὴ κλυδωνίζεσαι, ἀλλὰ δὲν θὰ σὲ ἀφήσῃ ὁ Θεὸς νὰ καταποντισθῆς. Δὲν καταποντίσθηκε τὸ πλοῖο τῶν μαθητῶν, διότι ἐμφανίσθηκαν ἔκτακτες δυνάμεις.

Ὅταν ὁ Θεὸς εἶδε, ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα καταποντίζεται στὸ χάος, ἀπεφάσισε νὰ κἀνῃ τὴ μεγάλη ἐπέμβαση, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὸ ναυάγιο τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Μία μικρογραφία τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς εἶναι ἐκείνη, πού βλέπομε στὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Ἀφοῦ ὀλόκληρη τὴ νύκτα ταλαιπωρήθηκαν οἱ μαθητές, βλέπουνε ξαφνικὰ μπροστὰ τους φωτοβολίδα σωτηρίας. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Περπατᾶ πάνω στὰ κύματα. Στὴν ἀρχὴ τὰ ἔχασαν. Νόμισαν, ὅτι πρόκειται γιὰ φάντασμα. Ἄλλ' ἀμέσως ἄκουσαν τὴ φωνὴ Του: «Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἶμι μὴ φοβεῖσθε» (στ. 5).

Πρῶτος ὁ θερμόαιμος Πέτρος ἐκδηλώνεται. «Κύριε, ἐσὺ εἶσαι; Δὸς μου, λοιπόν, τὸ δικαίωμα νὰ ἔλθω πρὸς ἐσένα, περπατώντας πάνω στὰ κύματα...». Παράτολμος λόγος. Ἀπαιτοῦσε πολλὴ πίστι. Δὲν φαίνεται ἐκείνη τὴ στιγμή νὰ τὴν διαθέτῃ καὶ Πέτρος. «Ἐλα, τοῦ λέγει ὁ Κύριος», δοκιμάζοντας τὸν. Ὁ Πέτρος κάνει τὰ πρῶτα του βήματα πάνω στὴ θάλασσα. Σὲ λίγο Ζαλίζεται, κτυπημένος καὶ ἀπὸ τὸν ἀντίθετο ἄνεμο. Τὰ χάνει.

Ἀρχίζει νὰ βουλιάζῃ. Φωνάζει δυνατὰ: «Κύριε, σῶσε μέ». Καὶ ὁ Κύριος, μὲ τὸ παντοδύναμο χέρι του, ἀρπάζει τὸν Πέτρο καὶ τὸν διασώσει. Ἄλλὰ συγχρόνως καὶ τὸν ἐλέγχει: «Ὀλιγόπιστε, γιατί δίστασες;».

Διδάσκαλος καὶ μαθητὴς μπαίνουν στὸ πλοῖο. Ἀμέσως κοπάσει ὁ ἄνεμος, γαληνεύει ἡ θάλασσα, γίνεται «μπουνάτσα».

Τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας

Πραγματικὸ το θαῦμα. Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ θαύματα, πού ἔκανε καὶ ἐξακολουθεῖ μέσ' στοὺς αἰῶνες νὰ κἀνῃ ὁ Θεάνθρωπος Κύριος. Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται μέσα στὴν ἱστορία συχνά. Δύο ἱστορικὰ θαύματα θὰ ἀναφέρουμε. Γίνονται σὲ δύο πλοῖα. Καὶ τὰ δύο κτυπιοῦνται στὴ θάλασσα τοῦ βίου. Τὸ ἕνα σίγουρα, 100%, δὲν καταποντίζεται οὔτε θὰ καταποντισθῆ. Τὸ δεύτερο κινδυνεύει. Ἄν δὲν προσέξῃ ὁ καπετάνιος του, εἶναι δυνατὸν νὰ βουλιάξῃ. Ἄν βουλιάξῃ, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐλπίδα νὰ ἀνελκυσθῆ.

- Τὸ πρῶτο πλοῖο: Εἶναι ἡ Ἐκκλησία.
- Τὸ δεύτερο πλοῖο: Εἶναι ὁ ἑαυτός μας.

Ἄς δοῦμε τὸ πρῶτο. Πόσα χρόνια ζῆ συνήθως ἓνα πλοῖο; Δέκα, εἴκοσι, πενήντα, ἑκατό; Δὲν γνωρίζω, ἂν ὑπάρχη ταξιδιάρικο πλοῖο πάνω ἀπὸ πενήντα χρόνια. Ὑπάρχει ὅμως τὸ πλοῖο τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ κατασκευάσθηκε πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες χρόνια καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ταξιδεύη καὶ σήμερα. Τὸ δὲ θαυμαστότερο εἶναι, ὅτι τὸ πλοῖο τῆς Ἐκκλησίας ταξιδεύει ἀσταμάτητα, χωρὶς παροπλισμὸ καὶ κυρίως χωρὶς νὰ ἔχη ἀνάγκη ἐπισκευῆς.

Γιατί; Ἀπλούστατα, διότι τὸ πλοῖο αὐτὸ ναυπηγήθηκε στὰ ναυπηγεῖα τοῦ Οὐρανοῦ. Τὰ ἄλλα πλοῖα, ὅταν περάση ὁ καιρὸς τους, ὅταν, ὅπως λένε, «φᾶνε τὸ ψωμί τους», γίνονται μουσεῖα, ὅπως ἐκεῖνο τὸ περίφημο δικό μας πλοῖο, ὁ «Ἀβέρωφ», ποῦ ἔδωσε ἱστορικές μάχες καὶ κατήγαγε περίφημες νῆκες. Ἐνα ὅμως πλοῖο δὲν θὰ μπῆ ποτὲ στὸ μουσεῖο τῆς ἱστορίας οὔτε θὰ γίνῃ μουσεῖο. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Μερικοὶ θέλουν τὴν Ἐκκλησία ὡς μουσεῖο ἐνδόξου παρελθόντος. Πέφτουν ἔξω. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι πολεμικὸ σκάφος τοῦ παρόντος. Παλαιό, ἀλλὰ καὶ σύγχρονο. Δὲν θὰ ἀνακαλυφθῇ τελειότερο πλοῖο στὸ χῶρο τοῦ πνεύματος καὶ στὸ χῶρο τῶν θρησκευτῶν, ποῦ νὰ ὁδηγῆ τοὺς ἀνθρώπους στὴ ποθεινὴ εὐτυχία καὶ σωτηρία.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ μοναδικὸ σκάφος, ποὺ διατηρεῖται μέσα στοὺς αἰῶνες, καὶ μάλιστα πάντοτε καινούργιο καὶ πάντοτε ἀνανεούμενο. Ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχὴ μέσα στὶς κατακόμβες, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα σύμβολα, ὑπῆρχε κι ἐκεῖνο, ποῦ ἡ Ἐκκλησία Ζωγραφιζόταν ὡς «ναῦς». Ἡ Ἐκκλησία εἶναι πλοῖο. Τὸ καταπληκτικὸ δὲν εἶναι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀπλῶς διαχρονικὸ πλοῖο, αἰώνιο, ποὺ συνεχῶς ταξιδεύει μέσα στοὺς αἰῶνες, ἀλλ' ὅτι πάντοτε ταξιδεύει μέσα σὲ κύματα καὶ τρικυμίες. «Ἡ Ἐκκλησία ἀεὶ διώκεται». Σπανίως στὴν ἱστορία τῶν 20 αἰώνων ἡ Ἐκκλησία γνώρισε γαλήνη. Τὸν περισσότερο ἀντιμετώπισε θύελλες καὶ καταιγίδες, ἐπιθέσεις καὶ διωγμούς. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ὡσπερ θαλάττης μαινομένης καὶ χαλεπὰ ναυᾶγια ὠδινούσης, οὐδὲν ἄμεινον τὰ τῆς οἰκουμένης διέκειτο» (Ε.Π.Ε. 26,494).

Μερικοὶ φοβοῦνται γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ἄς μὴ φοβούμεθα. Πέρασε ἡ Ἐκκλησία μεγαλύτερες μπόρες καὶ ἄντεξε.

Ἐξωτερικοὶ καὶ ἐσωτερικοὶ κίνδυνοι

Φαντασθῆτε ἓνα πλοῖο νὰ κτυπιέται ἀπὸ δύο λυσσαλέα κύματα, τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο. Ἀνθρωπίνως τὸ καράβι πρέπει νὰ βουλιάξῃ. Κι ὅμως ἀντέχει. Αὐτὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἐναντίον τῆς ὤρμησε τὸ πρῶτο κύμα. Ἦσαν οἱ διωγμοί. Ὅλες οἱ δυνάμεις τοῦ κόσμου τὴν πολέμησαν μὲ μανία. Οἱ ἀρχαῖοι εἰδωλολάτρες πίστευαν, ὅτι ὑπῆρχε ἓνας θεὸς τῆς θαλάσσης, ὁ Ποσειδῶν, ποὺ μὲ τὴν τρίαινά του τάραζε τὴ θάλασσα καὶ προκαλοῦσε θαλασσοταραχὴ. Αὐτὸ βεβαίως εἶναι παραμῦθι. Εἶναι ὅμως πραγματικότητα, ὅτι ὑπάρχει ὁ Διάβολος, ποῦ μὲ τὴν τρίαινα τῶν διωγμῶν τάραζε καὶ ταραίζει τὴ θάλασσα, προκειμένου νὰ καταποντίσῃ τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ θαυμαστὸ εἶναι, ὅτι τὰ ἀφρισμένα κύματα τῶν διωγμῶν ὅχι μόνο δὲν μπόρεσαν νὰ ἐξαφανίσουν τὸ πλοῖο τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τὸ κατέστησαν περισσότερο ἀσφαλές. Ἄν ἡ Ἐκκλησία δὲν ἦταν τὸ πλοῖο τοῦ Θεοῦ, ποὺ μᾶς μεταφέρει στὸ λιμάνι τῶν Οὐρανῶν, ἂν ἦταν ἀνθρώπινο κατασκεύασμα, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε ἐξαφανισθῇ. Νὰ τί λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Καθάπερ πλοῖον ἐν θαλάσῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ οἰκουμένῃ φέρεσθαι πάλιν ἀφεῖς, οὗ κατέλυσε τὴν πάλην, ἀλλ' ἐξήρπασε τῆς πάλης· οὗ κατέστειλε τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἠσφαλίσατο τὴν ναῦν· καὶ διανισταμένων τῶν πανταχοῦ δῆμων, καθάπερ

κυμάτων άγρίων και προβαλόντων αυτή τών πνευμάτων τών πονηρών, καθάπερ χαλεπών άνέμων και πάντοθεν έγειρομένου χειμῶνος. Πολλήν τή Έκκλησία τήν γαλήνην έποίει. Και τὸ δὴ θαυμαστόν, ὅτι οὐ μόνον ὁ χειμῶν οὐ κατέλυσε τήν ναῦν, ἀλλ' ὅτι και τὸν χειμῶνα ἡ ναῦς κατέλυσεν» (Ε.Π.Ε. 26,238).

- Κτυπήθηκε ἡ Έκκλησία ἀπὸ τὸ κῦμα τῶν διωγμῶν και ἄντεξε. Κτυπήθηκε και ἀπὸ τὸ ἄλλο κῦμα, πὸ εἶναι και αὐτὸ φοβερό. Εἶναι τὸ κῦμα τοῦ χρόνου. Ὅλα τα σαρώνει ὁ χρόνος, ἀκόμη και ὑπερωκεάνια κρατῶν, αὐτοκρατοριῶν, δυνατῶν κοσμικῶν έξουσιῶν. Ἐνα δὲν μπορεῖ νὰ παρασύρη ὁ χρόνος, τὸ πλοῖο τῆς Έκκλησίας. Η Έκκλησία «κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ καταποντίζεται».

- Κινδύνευσε και κινδυνεύει και ἀπὸ ἄλλους κινδύνους τὸ σκάφος τῆς Έκκλησίας. Ποιὸς εἶναι γιὰ ἓνα πλοῖο χειρότερος κίνδυνος: νὰ σηκωθοῦν κύματα ἀπ' έξω, ἢ νὰ γίνη επανάστασις ἀπὸ μέσα; Ἀσφαλῶς ὁ δεύτερος. Φαντασθῆτε νὰ γίνη στάσις σ' ἓνα πλοῖο, νὰ επαναστατήση τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου εναντίον τοῦ κυβερνήτη και νὰ προσπαθοῦν ν' ἀλλάξουν γραμμὴ πλεύσεως στὸ πλοῖο. Αὐτὸ ἔκαναν και κάνουν οἱ αἰρετικοί. Πρόκειται γιὰ επανάσταση μέσα στὸ σκάφος τῆς Έκκλησίας. Οἱ αἰρετικοὶ προσπαθοῦν νὰ παραχαράξουν τὴ γραμμὴ τῆς Έκκλησίας. Και πάλι ὅμως ἡ Έκκλησία δὲν φοβᾶται. Οἱ αἰρετικοὶ ἀπομονώνονται, βγαίνουν ἀπὸ τὸ πλοῖο τῆς Έκκλησίας. Η Έκκλησία παραμένει και συνεχίζει τὸ ταξίδι τῆς.

«Ἄς μὴ φοβούμεθα, λοιπόν, γιὰ τὴν Έκκλησία. Γιὰ τὸν εαυτὸ μᾶς ἄς φοβούμεθα, μήπως δὲν εἴμεθα σωστὰ μέσα στὴν Έκκλησία. Ὑπάρχουν μερικοί, ποῦ λέγουν: «Εγὼ πιστεύω, ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπο μου. Δὲν ἔχω πολλές σχέσεις μὲ τὴν Έκκλησία. Τὴν θαυμάζω, ἀλλὰ δὲν πηγαίνω κάθε Κυριακὴ στὴν Έκκλησία. Εἶμαι ὅμως καλὸς ἄνθρωπος. Δὲν αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη τῆς Έκκλησίας...».

Γιὰ νὰ δοῦμε πόσο τραγικὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα ἐνὸς τέτοιου σκεπτικοῦ, ἄς ἀναφέρουμε ἓνα παράδειγμα. Ἔχουμε δύο ἄνθρώπους, πὸ θέλουν νὰ διασχίσουν μία θάλασσα ἑκατὸ μιλίων, πὸ μάλιστα εἶναι ταραγμένη. Ὁ ἓνας βλέπει τὸ καράβι, βγάλλει εἰσιτήριο και ταξιδεύει. Ὁ ἄλλος δὲν θέλει τὸ καράβι. Σκέπτεται: «Γιὰτί νὰ πάω μὲ τὸ πλοῖο; Τὰ κορόϊδα πηγαίνουν μὲ τὸ πλοῖο. Ἐγὼ θὰ μεταβῶ κολυμπώντας». Και ξεκινᾶει μόνος. Σὲ λίγο, ὅπως εἶναι φυσικὸ, κουράζεται, ζαλίζεται, βρίσκειτα περικυκλωμένος ἀπὸ καρχαρίες και σκυλόψαρα. Ἄμεσος ὁ κίνδυνος. Λυπηθῆτε τὸν... Ἔτσι ἀξιολύπητοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι, ἰδίως οἱ νέοι, πὸ νομίζουν, ὅτι μποροῦν μόνοι νὰ διανύσουν τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς. Τί κρῖμα! Δίπλα τους εἶναι τὸ καράβι, ποῦ μὲ σιγουριὰ τόσοις αἰῶνες διαπερνᾶ τους ἄνθρώπους στὴν αντίπερα ὄχθη τῆς αἰωνιότητος. Εἶναι ἡ Έκκλησία. Ἀρκεῖ ν' ἀποκτήσης τὸ εἰσιτήριο. Και τὸ εἰσιτήριο εἶναι ἡ πίστις.

Τὸ πλοῖο τῆς Ζωῆς

Τὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελίου δὲν συμβολίζει μόνο τὴν ἱστορία τοῦ πλοίου, πὸ λέγεται Έκκλησία. Εἶναι και ἡ ἱστορία τοῦ πλοίου τῆς ζωῆς μας.

- Ὑπάρχει πλοῖο χωρὶς φουρτοῦνα; Ἄλλο τόσο ὑπάρχει ἄνθρωπος χωρὶς θλίψεις στὴ ζωῆ. Πολλές φορές ἡ βαρκοῦλα τῆς ζωῆς μᾶς κινδυνεύει. Και ρωτᾶμε μὲ ἀγωνία: «Ποῦ εἶναι ὁ Θεός; Ἀφοῦ τὸν παρακάλεσα, γιατί δὲν γαληνεύει τὴ ζωῆ μου; Κοιμᾶται ὁ Θεός;». Ἀσφαλῶς ὄχι. Τὴν ὥρα, πὸ τὸ πλοῖο τῶν μαθητῶν θαλασσοδερνόταν, ὁ Χριστὸς δὲν

κοιμόταν. Βρισκόταν στην κορυφή του βουνοῦ καὶ προσευχόταν. Καὶ γιὰ μᾶς προσεύχεται, «ὑπερεντυγχάνει» (Ρωμ. 8,26) ὑπὲρ ἡμῶν. Γιατί δὲν ἐπεμβαίνει; Κοιτάξτε, πότε ἐπενέβη στὴν περίπτωση τοῦ πλοίου τῶν μαθητῶν: «Τετάρτη φυλακὴ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν» (στ. 25). Κατὰ τὸ τέλος τῆς νύκτας. Κᾶνε καὶ σὺ ὑπομονή. Ὁ Ἰησοῦς θὰ ἔλθῃ. Τὸ θαῦμα θὰ γίνη.

- Ἀμφιβάλλεις, ὅτι μπορεῖ ὁ Χριστὸς νὰ κάνῃ τὸ θαῦμα τῆς Ζωῆς μας; Γιὰ πρόσεξε τὸν Περπατᾶ πάνω στὰ κύματα. Πῶς; Μὰ ὑπάρχει «πῶς;» γι' αὐτὸν ποῦ ἔχει τόσα «ὅπως»; Ὅπως ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς «περιπατεῖ ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων» (Ψάλμ. 103,3). Ὁ ἄνθρωπος κατῶρθωσε νὰ περπατᾶ πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα, μὲ τὴ δύναμη τῆς σύγχρονης τεχνολογίας, μὲ τὸ ἀεροπλάνο καὶ τὸ διαστημόπλοιο, καὶ δὲ μπορεῖ ὁ Χριστὸς, μὲ τὴ δύναμη τῆς Θεότητός του, νὰ περπατᾶ πάνω στὰ κύματα; Αὐτός, ποῦ συγκρατεῖ τὴ θάλασσα μὲ τὴν ἄμμο, δὲν μπορεῖ νὰ συγκρατήσῃ τὴ θάλασσα τῆς ταραγμένης ζωῆς σου; Τί εἶναι ἡ ἄμμος; Κάτι πολὺ ἀδύνατο. Κι ὅμως ἐκεῖ σπᾶνε καὶ σταματᾶνε τὰ ἀφρισμένα κύματα.

- Μὴ φοβᾶσαι! Γιὰ σένα, γιὰ μένα, ποὺ πολλές φορές κλυδωνιζόμεθα ἀπὸ πάθη καὶ λογισμοὺς, ἀπὸ θλίψεις καὶ στενοχώριες, γιὰ μᾶς ἀντηχοῦν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἶμι μὴ φοβεῖσθε» (στ. 27). Παιδί μου, μὴ φοβᾶσαι. Κοντά σου εἶμαι! Λέγει ἡ μητέρα στὸ παιδί της. Κι ἐκεῖνο ἤσυχάζει. Παιδί μου, μὴ φοβᾶσαι! Γιατί τὰ χάνεις; Κοντά σου ἐγὼ εἶμαι! βεβαιώνει ὁ Κύριος.

- Πῶς εἶναι κοντά μας; Μὲ λόγια ἀπλῶς; Ὁχι. Τὸν βλέπουμε στὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Ἀπλώνει τὸ χέρι του καὶ συγκρατεῖ τὸν Πέτρο. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα ἐνθαρρυντικὸ λόγο λόγου παρηγοριᾶς καὶ ἐνισχύσεως. Ἄλλ'. ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι, ποὺ θέλουν κάτι παραπάνω, ν' ἀπλώσῃ τὸ χέρι σου. Κινδυνεύουν νὰ πνιγοῦν ἀπὸ τὰ χρέη.

Ἄπλωσε τὸ χέρι σου, κᾶνε γενναία χειρονομία ἀγάπης καὶ γλύτωσε τὸν. Κινδυνεύουν νὰ πνιγοῦν ἀπὸ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα τῆς ζωῆς. Ἄπλωσε τὸ χέρι σου, κᾶνε κίνηση στοργῆς καὶ ἐνέργεια ἔμπρακτης ἀγάπης.

Ἄν μὲ ρωτήσετε, ποιὸς περισσότερο ἀπὸ ὅλους κινδυνεύει, θὰ ἀπαντήσω: Καὶ τὸ κῦμα τῆς ἀμαρτίας εἶναι φοβερό, καὶ τὸ κῦμα τῶν λογισμῶν τῆς ἀπιστίας φοβερό. Καὶ τὸ κῦμα τῆς ὀλιγοπιστίας καὶ τῆς ἀπιστίας φοβερό. Ἀλλὰ τὸ φοβερότερο ἀπὸ ὅλα εἶναι τὸ κῦμα τῆς ἀπελπισίας. Γι' αὐτὸ ἃς ἔχουμε τὸ βλέμμα τῆς ἀγάπης πάντοτε προσεκτικό. Κι ὅταν διαπιστώσουμε, ὅτι κάποιος κινδυνεύει ἀπὸ τὴν ἀπελπισία, ἃς ἀπλώσουμε τὸ χέρι μας, τὸ χέρι τῆς ἐλπίδας στιβαρό, γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσουμε ἀπὸ πιθανὸ πνιγμό.

Κύριε, σῶσε μας!

Ἡ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας κόπασε. Θὰ κοπάσῃ καὶ ἡ θάλασσα τῆς ζωῆς μας. Πότε;

- Ὅταν τὸ πλοῖο τῆς Ζωῆς μᾶς ἀκολουθῇ πιστὰ τὴ χαραγμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ γραμμὴ πλεύσεως. Τὸ πλοῖο, γιὰ ν' ἀποφύγῃ ὑφάλους καὶ σκοπέλους, δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴ γραμμὴ πλεύσεως. Ἔτσι καὶ ὁ χριστιανός. Τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἡ ἀσφαλὴς πορεία μας. Ἄς μὴ παρεκκλίνουμε. Ἐγκυμονοῦν κίνδυνοι. Ὑπουλοὶ ἐχθροὶ καταδοκοῦν. Ἀπαίσιοι πειρατὲς εἶναι ἔτοιμοι νὰ καταλάβουν τὸ σκάφος. Σταθεροί, λοιπόν, στὶς γραμμὲς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

• Όταν στο πλοίο τῆς ζωῆς μᾶς λειτουργῆ σωστά καὶ ἀσύρματος. Σημαντικὸ ρόλο γιὰ τὸ ποντοπορούμενο σκάφος παίζει ὁ ἀσύρματος. Σὲ ὥρα κινδύνου ἐκπέμπει τὸ S.O.S. καὶ ζητεῖ ἄμεση βοήθεια. Ὁ ἀσύρματός μας εἶναι ἡ προσευχή. Λειτουργῆσε αὐτόματα, ὅταν ὁ Πέτρος εἶδε ἄμεσο τὸν κίνδυνο. Φώναξε δυνατά, κραύγασε: «Κύριε, σῶσον με» (στ. 30). Ὁ Κύριε, σῶσε μας! Κύριε, κινδυνεύουμε! Κύριε, μᾶς κυκλώνουν καὶ μᾶς κτυποῦν καὶ κύματα, πού ἄλλοτε δὲν ὑπῆρχαν.

Κύριε, γύρω μας τόσα ναυάγια, ἄνθρωποι, πού ἔχασαν τὴν πίστι τοὺς ἄνθρωποι, ποῦ πνίγηκαν σὸ ἄγχος καὶ τὴν ἀπελπισία νέοι, πού καταποντίσθηκαν καὶ τὰ ὄνειρά τους βούλιαξαν στὴν κόλαση τῶν ναρκωτικῶν. Κύριε, κινδυνεύουμε. Κύριε, σῶσε μας! Κύριε, σὲ Σένα παραδίνουμε τὸ τιμόνι τῆς ζωῆς μας. Ὁδήγησέ μας σὸ λιμάνι, στὴ βασιλεία σου τὴν οὐράνιο.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιζ' 14 - 23

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθεν τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων·
¹⁵Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιαζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. ¹⁶καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ¹⁷ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. ¹⁸καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. ¹⁹Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ²⁰ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταθήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. ²¹τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. ²²Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ²³καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.

Ἡ διαστροφή

«Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;»

(Ματθ. 17,17)

Τρεῖς γενεές

Πόσες γενεές υπάρχουν; Χρονικὰ υπάρχουν πολλές. Κάθε εἴκοσι χρόνια περίπου ἔχουμε καὶ μία νέα γενεά. Κάθε γενεὰ παρουσιάσει τέτοιες ἐξελίξεις καὶ διαφοροποιήσεις, ὥστε φαίνεται νὰ μὴν ἔχη σχέση μὲ τὴν προηγούμενη γενεά. Ἡ νέα γενιά φαίνεται ν' ἀπέχη αἰῶνες ἀπὸ τὴν προηγούμενη. Ἔτσι πολὺς λόγος γίνεται σήμερα γιὰ τὸ «χάσμα τῶν γενεῶν». Οἱ νέοι δὲν καταλαβαίνουν τοὺς γέροντες. Οἱ μεγάλοι δὲν κατανοοῦν τοὺς νεωτέρους.

Στὴν πραγματικότητα ὅμως τρεῖς γενεές πάντοτε υπάρχουν. Σ' ἓνα ἀπὸ τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ βλέπουμε καὶ τὶς τρεῖς αὐτὲς γενεές. Πρόκειται γιὰ τὴν θεραπεία τοῦ σεληνιαζομένου νέου, ποὺ ἔγινε λίγο μετὰ τὴν Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου καὶ ποὺ ἐκθέτουν καὶ οἱ τρεῖς συνοπτικοὶ Εὐαγγελιστὲς (Ματθ. 17.14-21, Μάρκ. 9,14-21, Λουκ. 9,37-43). Ἄς δοῦμε σύντομα καὶ ἀπλά το σχετικὸ ἐπεισόδιο, ὅπου γίνεται λόγος καὶ γιὰ τὶς τρεῖς γενεές.

Πατέρας πονεμένος φέρνει τὸ παιδί τοῦ τοῦ στοὺς Μαθητᾶς τοῦ Χριστοῦ. Ἔχει δαιμόνιό το παιδί καὶ σεληνιαζεται. Οἱ Μαθητὲς ἀδυνατοῦν νὰ τὸ θεραπεύσουν. Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι στέκουν καὶ χαμογελοῦν ἐμπαικτικά. Ἐκείνη τὴ στιγμή ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς. Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ Θαβώρ, ὅπου συνέβη ἡ Μεταμόρφωσις.

Ὁ πονεμένος πατέρας, βλέποντας τὸ ἀκτινοβόλο πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πέφτει στὰ πόδια του. Γονατιστὸς παρακαλεῖ:

-Κύριε, τὸ παιδί μου θέλω νὰ ἐλεήσης. Σεληνιάζεται. Ὅταν τὸ πιάση ἡ κρίσις τοῦ δαιμονίου, γίνεται ἀγνώριστο. Πότε πέφτει στὴ φωτιὰ καὶ πότε στὸ νερό.

Ὁ Κύριος γιὰ μία ἀκόμη φορᾶ θὰ ἐπιτιμήσῃ τὸ δαιμόνιο. Ἀλλὰ πρὶν ἀπὸ τὸ δαιμόνιο ἐπιτιμᾷ τὴ γενεὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶναι γύρω του. Τὴν ἐπίτιμα γιὰ τὴν ἀπιστίαν της: «Ὡ γενεὰ ἀπίστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν» (στ. 17). Καὶ καλεῖ νὰ τοῦ φέρουν τὸ ταλαίπωρο ἀγόρι: «Φέρετε μοὶ αὐτὸν ὧδε» (στ. 17).

Ἔστερα γίνεται τὸ θαῦμα. Ἐπιπλήττει τὸ δαιμόνιο, ποῦ μέχρι ἐκείνη τὴν ὥρα φώλιασε στὴ νεανικὴ ὑπαρξι. Ὁ νέος ἔλευθερωνεται. Ὁ πατέρας ἀνακουφίζεται. Ὁ κόσμος θαυμάσει. Καὶ οἱ Μαθητές; Πλησιάζουν τὸ Διδάσκαλο. Ζητοῦν νὰ μάθουν τὸ λόγο, ποῦ δὲν μπόρεσαν ἐκείνη τὴ φορὰ νὰ κατατροπώσουν τὸ δαιμόνιο. Καὶ ὁ Χριστὸς τοὺς ἐξηγεῖ: «Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν» (στ. 20). Γιὰ τὴν ὀλιγοπιστία σας. Μὲ λίγη σωστὴ καὶ δυνατὴ πίστι μπορεῖ κανεὶς καὶ βουνὸ ὀλόκληρο νὰ μετακινήσῃ. Καὶ στὸ τέλος, ἀναφερόμενος στὴ δαιμονικὴ γενιά, λέγει: «Τοῦτο τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία» (στ. 21).

Διακρίνουμε τρεῖς γενεές. Γιὰ τίς δύο κάνει ὁ Χριστὸς σαφεῆ λόγο. Τὴν ἄλλη τὴν ἐκπροσωπεῖ ὁ ἴδιος.

- Ἡ μία γενεὰ εἶναι ἡ δαιμονικὴ. «Τοῦτο τὸ γένος...», εἶπε ὁ Χριστὸς, καὶ ἐννοοῦσε τὸ γένος τοῦ Διαβόλου, τὴ διαβολογενιά. Ὅταν σὲ κάποια περιοχὴ ἐνσκήπτουν ἔντομα βρωμερά, δηλητηριώδη καὶ καταστρεπτικά, προκαλεῖται μεγάλη ἀνησυχία. Καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ ἰσχυρότερα ἔντομοκτόνα, γιὰ τὴν ἐξουδετέρωσή της. Ἀπείρως χειρότερη ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴ τῶν ἐντόμων εἶναι ἡ ἐπιδρομὴ τῶν δαιμόνων, ποὺ στὴν ἐποχὴ μᾶς ἔχουν ἐνσκήψει κατὰ λεγεῶνας καὶ φθείρουν καὶ διαφθείρουν τὸν κόσμο. Πρόκειται γιὰ τίς σατανικὲς ἀκρίδες, ποὺ καταστρέφουν τὴ φυτεία τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ὅπως γιὰ τὴν ἐξόντωση τῶν καταστρεπτικῶν ἐντόμων ὑπάρχουν ἰσχυρὰ ἔντομοκτόνα, ἔτσι ὁ Κύριος συνιστᾷ δύο ἰσχυρότατα πνευματικὰ ἔντομοκτόνα κατὰ τοῦ Διαβόλου: δύο πανίσχυρα διαβολοκτόνα. Εἶναι ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νηστεία. «Τοῦτο τὸ γένος (τὸ δαιμονικὸ) οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία» (στ. 21).

- Ἡ ἄλλη γενεὰ εἶναι ἡ θεϊκὴ. Εἶναι τὸ γένος τοῦ Θεοῦ. Ἔχει καὶ ὁ Θεὸς τὴ γενιά του, τοὺς ἀνθρώπους του, τὴν οἰκογένειά του. Γιὰ τὴ γενιά τοῦ Μεσσία, τοῦ Χριστοῦ, μιλάει ὁ προφήτης Ἡσαΐας: «Τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;» (Ἠσ. 53,8).

Στὸ γένος τοῦ Θεοῦ ἀνήκουν οἱ πιστοὶ καὶ συνειδητοὶ χριστιανοί, τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπόστολος Πέτρος στὴν πρώτη του Ἐπιστολὴ λέγει: «Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν» (Ἄ ? Πέτρ. 2,9).

- Ἀνάμεσα στίς δύο γενεές, τὴ θεϊκὴ καὶ τὴ δαιμονικὴ, ὑπάρχει ἡ τρίτη γενεὰ. Εἶναι ἡ γενεὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔχουν ἰδεῖ τόσα θαύματα καὶ ὅμως δὲν πιστεύουν. Εἶναι ἡ γενεὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ σκέπτεται ἐπιπόλαια, Ποῦ εἶναι κλονισμένη στὴν πίστι. Εἶναι ἡ γενεὰ, ποὺ διαστρέφει τὴν πραγματικότητα. Σ' αὐτὴ τὴ γενεὰ ἀνήκουν οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας. Γιὰ τὴ γενιά αὐτὴ εἶπε ὁ Χριστὸς τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα λόγια: «Ὡ

γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! Ἔως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;» (στ. 17).

Τί εἶναι διαστροφή;

Τὸ κύριο χαρακτηριστικό της τελευταίας γενιᾶς εἶναι ἡ διαστροφή. Τί εἶναι διαστροφή; Εἶναι τὸ ἐσκεμμένο ψέμα. Ψέμα στὰ λόγια, ψέμα στὴ ζωὴ. Γνωρίζει ὁ ἄλλος ποιὸ εἶναι τὸ ἀληθινό, καὶ ὅμως ἐμφανίζει τὸ ψεύτικο γιὰ ἀληθινό. Γνωρίζει Ποιὸ εἶναι τὸ σωστό, καὶ ὅμως πράττει ἀντίθετα πράττει τὸ στραβὸ καὶ ἰσχυρίζεται πῶς πράττει τὸ σωστό.

Ἡ διαστροφή εἶναι τὸ ἀποτελεσματικότερο ὄπλο τοῦ Διαβόλου. Ἄλλωστε καὶ ἡ λέξις «Διάβολος» αὐτὸ σημαίνει: Διαστροφέας. Ὁ Διάβολος στοχεύει νὰ διαστρέψῃ τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐκτρέψῃ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν εὐθεῖα ὁδὸ. Ἄς μὴ λησμονοῦμε, ὅτι τὸ πρῶτο του ἔργο, τὸ ἔργο, ποὺ κατῴρθωσε μέσα στὸν παράδεισο τῆς Ἐδέμ, ἦταν ἔργο διαστρεβλωτικό. Διέστρεψε, παραποίησε, τὰ λόγια, ποὺ εἶχε εἰπεῖ ὁ Θεὸς στοὺς πρωτοπλάστους.

Καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ὁ Διάβολος τοὺς χρησιμοποιεῖ σὰν ὄργανα αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τῆς διαστροφῆς τῆς ἀλήθειας. Κάποτε ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνάντησε στὴν Κύπρο ἓνα τέτοιο ὄργανο τοῦ Διαβόλου, ἓνα διαστρεβλωτῆ, τὸ μάγο Ἐλύμα. Προσπαθοῦσε ὁ Ἐλύμας νὰ διαστρέψῃ τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου, γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀνθύπατο Σέργιο Παῦλο νὰ πιστεύσῃ στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἐξωργίσθηκε ὁ Παῦλος. Μὲ πρωτοφανῆ ἀγανάκτησι ἔλεγε ἀπότομα καὶ κατὰ πρόσωπο τὸ διαστρεβλωτῆ Ἐλύμα, λέγοντας: «Ὡ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ραδιουργίας, υἱὲ Διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὗ παύση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας;» (Πράξ. 13,10).

Δόλος καὶ ραδιουργία, πονηρία καὶ ἀπάτη! Ἴδου τὰ μέσα της διαστροφῆς.

- Διαστροφή εἶναι ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴ φυσικὴ κατάσταση.
- Διαστροφή εἶναι τὸ παρὰ φύσιν.

Ἔχουμε δύο εἴδη διαστροφῆς. Τὴ διαστροφή στὸν ἠθικὸ τομέα καὶ τὴ διαστροφή στὸν πνευματικὸ τομέα. Διαστροφή στὴ ζωὴ καὶ διαστροφή στὴν πίστι.

- Ἡ μία διαστροφή, στὸ ἠθικὸ πεδίο, ἐκτρέπει ἀπὸ τὴ φυσικὴ ζωὴ τὸν ἄνθρωπο.
- Ἡ ἄλλη διαστροφή, στὸ πνευματικὸ πεδίο, ἐκτρέπει ἀπὸ τὴ λογικὴ το νοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν πρώτη διαστροφή γίνεται διεστραμμένος στὸ σῶμα. Μὲ τὴ δεύτερη διαστροφή γίνεται διεστραμμένος στὸ πνεῦμα. Ἄς δοῦμε τίς δύο διαστροφές.

Διεστραμμένοι στὴ ζωὴ

Ἔχουμε πρῶτα τὴ διαστροφή ἀπὸ τὴ φυσικὴ ζωὴ.

• Φυσικὸ πρᾶγμα ἢ μητρότητα, τὸ ν' ἀγαπᾷ ἢ μητέρα τὰ παιδιά της. Τὸ μητρικὸ φίλτρο εἶναι φυτεμένο μέσα στὴ γυναικεία ὑπαρξι ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅμως στίς ἡμέρες μᾶς βλέπουμε μητέρες νὰ σκοτώνουν τὰ παιδιά τους. Πρὸ καιροῦ ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες, ὅτι κάποια μητέρα ἀποπειράθηκε νὰ σφάξῃ μὲ κοφτερὸ μαχαίρι καὶ τὰ τρία μικρὰ παιδιά της! Ἀνατριχιαστικὸ καὶ ἀποτρόπαιο! Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς, ὅτι καθημερινὰ

συμβαίνει κάτι πολύ πιο ανατριχιαστικό και αποτρόπαιο. Μητέρες, όχι λίγες, αλλά πολλές, χίλιες (1000) κάθε ημέρα, πηγαίνουν μόνες τους στα σφαγεῖα, που λέγονται γυναικολογικές κλινικές, και προσφέρουν προς σφαγή τα παιδιά τους, τα βρέφη που κρύβονται στα μητρικά τους σπλάχνα. Πρόκειται για το τρομερό έγκλημα των έκτρώσεων, που αποτελεί την πλέον άπαισια διαστροφή του μητρικού φίλτρου, σατανική διαστροφή φυσικής καταστάσεως.

Και η διαστροφή των έκτρώσεων κορυφώθηκε με τη νομιμοποίηση του παιδοκτόνου εγκλήματος από το ίδιο το Κράτος, Ποῦ ἐπιδοτεῖ πλέον τὴ σφαγή αὐτή. Ὅχι μόνο εἶναι ἀκαταδίωκτος πλέον ὁ γιατρός, ποῦ ἐν ψυχρῷ δολοφονεῖ ἓνα κυοφορούμενο παιδί, ἀλλὰ καὶ εἰσπράττει ἀπὸ τὸ δημόσιο ταμεῖο τὸ τίμημα τῆς δολοφονίας του, τὸ μισθὸ τοῦ πιο ἀθώου αἵματος!

Φυσικὸ πρᾶγμα γιὰ ἓναν ἔφηβο εἶναι ἡ σεμνότητα καὶ ὁ σεβασμός. Στις ἡμέρες μᾶς χάθηκε ἡ φυσικὴ ντροπὴ, ἡ αἰδώς. Ἐφυγε ὁ σεβασμός. Τὰ παιδιά μας καὶ οἱ νέοι μας ξέφυγαν ἀπὸ τὴ φυσικὴ κατάσταση. Ἐξετράπησαν σὲ πράγματα ἀφύσικα. Ἀγρίεψαν, σκληρύνθηκαν, πωρώθηκαν. Ἐφθασαν στὸ σημεῖο νὰ ἔχουν πρότυπό τους εἰδεχθεῖς δολοφόνους, ὅπως ὁ «δράκος» τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλοι. Ἐνα 17χρονο ἀγόρι σὲ Θεσσαλικὴ πόλι ἐφθασε στὸ σημεῖο νὰ πνίξη κατὰ κυνικὸ τρόπο ἓνα 9χρονο κοριτσάκι, ἀφοῦ προηγουμένως προσπάθησε νὰ βιάση τὸ παιδικὸ του σῶμα. Ἡ φυσικὴ σεμνότητα ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὴν ὠμὴ κυνικότητα.

Πρόκειται γιὰ διαστροφή, ποῦ τὴν βλέπουμε ζωγραφισμένη σὲ πολλὰ ἀνθρωπόμορφα τέρατα, ποῦ κυκλοφοροῦν στὴν κοινωνία ἐλεύθερα. Γονεῖς καὶ παιδιά ζοῦν σὲ μία διαρκῆ τρομοκρατία. Ἄλλ' ἢ διαστροφή αὐτὴ δὲν φύτρωσε μόνη της καὶ ἀπότομα. Τοὺς σπόρους τῆς διαστροφῆς ἔσπειραν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ σπέρνουν ὅλοι ἐκεῖνοι, ποῦ παρουσιάζουν ταινίες αἰσχρὲς καὶ ἐκδίδουν περιοδικὰ διεστραμμένης ἀνηθικότητος. Καλλιεργεῖται δὲ ἔντεχνα καὶ συστηματικὰ ἡ διαστροφή ἀπὸ ἐκείνους, ποῦ σερβίρουν μὲ τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως ιδέες ἀθεϊστικές, προβάλλουν ἔργα βρωμερᾶ καὶ ἀκάθαρτα καὶ προπαγανδίζουν τρόπους ζωῆς ξένους πρὸς τὶς παραδόσεις τῆς Φυλῆς.

Ἐνοχοι γιὰ τὴ διαστροφή τῆς νεολαίας μᾶς εἶναι καὶ οἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήτες τοῦ τόπου μας, ποῦ παραχωροῦν τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως σὲ ἀνθρώπους δεδηλωμένως ἀθέους καὶ ἀπίστους καὶ φαύλους.

- Φυσικὸ πρᾶγμα εἶναι ὁ ἄνδρας νὰ νυμφεύεται μία γυναῖκα καὶ ἡ γυναῖκα νὰ παντρεύεται ἓναν ἄνδρα. Στις ἡμέρες μᾶς ὅμως ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων ἔχουν ξεφύγει ἀπὸ τὴ φυσικὴ κατάσταση, ἀπὸ τὴ φυσικὴ συζυγία καὶ ἔχουν φθάσει σὲ παρὰ φύσιν σχέσεις. Πλημμύρισε ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ ἀνθρώπους ἀνωμάτων, ποῦ διεστράφησαν. Καὶ ἔχουν καὶ τὴ θρασύτητα νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸ κράτος ὑποστήριξη τῶν διεστραμμένων δικαιωμάτων τους καί... νομιμοποίησι! Τὴν ἀφύσικη κατάσταση στὴν καθημερινὴ Ζωή, τὴ διαστροφή στὸν ἠθικὸ τομέα, παρουσιάσει ὁ ἅπ. Παῦλος στὸ πρῶτο κεφάλαιό της πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς: «Μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν» (Ῥωμ. 1,26).

Διεστραμμένοι στὸ πνεῦμα

Ἄλλ' ἢ διαστροφή στὸ φυσικὸ τομέα εἶναι μικρὴ μπροστὰ στὴ διαστροφή, ποῦ παρατηρεῖται στὸν πνευματικὸ καὶ διανοητικὸ τομέα. Ἐχομε:

- Τή διαστροφή τῆς ἀλήθειας. Ὅπως ἐκεῖνοι, ποῦ πάσχουν ἀπὸ ἀχρωματοψία, δὲν μποροῦν νὰ διακρίνουν τὸ ἄσπρο ἀπὸ τὸ μαῦρο, ἔτσι, καὶ ἀκόμα χειρότερα, οἱ διαστρεβλωτὲς τοῦ πνεύματος λένε τὸ ἄσπρο μαῦρο καὶ τὸ μαῦρο ἄσπρο, τὸ σκοτάδι τὸ ὀνομάζουν φῶς καὶ τὸ φῶς σκοτάδι. τὴν ἀλήθεια τὴ λένε ψέμα καὶ τὸ ψέμα ἀλήθεια, τὴν ἡμέρα τὴ λένε νύκτα καὶ τὴ νύκτα ἡμέρα.

Τοὺς διαστρεβλωτᾶς τοῦ πνεύματος ἐλέγχει καυστικὰ ὁ προφήτης Ἡσαΐας στὰ περίφημα «Οὐαὶ» τοῦ βιβλίου του: «Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκὺ καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν» (Ἠσ. 6,20).

Οἱ διαστρεβλωτὲς τοῦ πνεύματος, ποὺ βλέπουν ἀνάποδα τὶς πραγματικότητες, εἶναι, ὅπως εἶπαμε, χειρότεροι ἀπ' ἐκείνους ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἀχρωματοψία. Διότι πρόκειται γιὰ ἐσκεμμένη καὶ κακοῦργο διαστρέβλωσι. Γνωρίζουν ποιά εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ τὴ σκεπάζουν, ἢ μᾶλλον τὴ φονεύουν. Εἶναι ἀπατεῶνες τοῦ πνεύματος.

Καθημερινὰ βλέπουμε αὐτὴ τὴ διαστροφή τῆς ἀλήθειας, σὲ ὅλα τα πεδία τῆς Ζωῆς. Βλέπουμε τὸ νόμισμα τῶν δύο ὄψεων ἀντιστραμμένο. Ἐκεῖ δέ, ποὺ ἔχουμε συσσώρευση τῆς διαστροφῆς τῆς ἀλήθειας, εἶναι τὰ δικαστήρια. Πλῆθος ἀνθρώπων παρελαύνουν καθημερινὰ, «παλαμίζουν» τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, δίνουν ψεύτικους ὄρκους καὶ ἐνσυνείδητα διαστρέφουν τὴν πραγματικότητα. Ὑπάρχει ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων, ποὺ παίζουν τὸ ρόλο τοῦ ψευδομάρτυρος.

-Γιατί τὸ κάνετε αὐτό;

-Τί νὰ κάνουμε; Ἔτσι μᾶς εἶπαν νὰ ποῦμε, ἔτσι εἶπαμε. Εἶπαμε ψέματα. Τὸ ξέρουμε. Μὰ δὲν γινόταν διαφορετικά!...

Ἡ χειρότερη βεβαίως διαστροφή στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι ἡ διαστροφή γύρω ἀπὸ τὴν αἰώνιο ἀλήθεια, τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ. Οἱ φαρισαῖοι ἔβλεπαν καταπληκτικὰ θαύματα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ τὰ διέστρεφαν. Ἡ πώρωσίς τους δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἀλήθεια, τὴ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔφταναν στὸ σημεῖο ν' ἀποδίδουν τὰ θαύματα τοῦ Θεανθρώπου στὴ δύναμη τοῦ Σατανᾶ! Νὰ ἰσχυρίζονται, ὅτι «ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων» (Ματθ. 12, 24-30).

Τὰ στρεβλὰ ἴχνη τῶν φαρισαίων ἀκολουθοῦν καὶ σήμερα Πολλοί.

- Διαστρέφουν τὴν ἔννοια τοῦ Θεοῦ. Ἀντὶ νὰ λατρεύουν τὸν ἀληθινό, τὸν ἐν Τριάδι Θεό, οὔτε κὰν ἀσχολοῦνται μαζί Του. Λατρεύουν γιὰ θεοὺς πρόσωπα καὶ πράγματα, συστήματα καὶ κόμματα. «Ἦλλαξαν, λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν» (Ρωμ. 1,23). Ἀντὶ νὰ λατρεύουν τὸ Δημιουργὸ Θεό, λατρεύουν τὰ δημιουργήματα. «Ἐλάτρευσαν τὴ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἔστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ρωμ. 1,25).

- Διαστρέφουν τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀποδίδουν στὸ Εὐαγγέλιο λόγους, ποὺ δὲν ἀναγράφονται στὸ Εὐαγγέλιο, ἢ παρερμηνεύουν λόγους τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐξαπατοῦν τὸν κόσμον μὲ ἀπάτες καὶ ψεύδη, ποὺ τὰ παρουσιάσουν μὲ τὴ μάσκα τῆς ἀλήθειας. Πρόκειται γιὰ τοὺς αἰρετικούς. «Μετάλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει» (Ρωμ.

1,25). Χειρότεροι από τους διαστρεβλωτᾶς τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἶναι οἱ ἀντίχριστοι Χιλιαστές. Ἐπίσης ἀσυγχώρητοι διαστρεβλωτῆς εἶναι ὅσοι μιᾶνε μὲ ἐπιπολαιότητα γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὸ Χριστιανισμό.

- Διαστρέφουν τὴν ἱστορική πραγματικότητα γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὑποστηρίζουν γιὰ ἀλήθειες παραμύθια τῆς φαντασίας αἰσχυρῶν λογοτεχνῶν. Δέχονται γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὄχι ὅσα βεβαιώνουν τὰ ἱστορικά ντοκουμέντα τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὅσα σὲ κάποιο παραμύθι τοῦ ἔγραψε ὁ ἀσεβῆς λογοτέχνης Καζαντζάκης ἢ σὲ κάποιο ἄθλιο καὶ αἰσχρὸ σενάριο παρουσίασε ἕνας ἀμερικανὸς σεναριογράφος. Πρόκειται γιὰ τὴν πλέον ἀσεβῆ καὶ βλάσφημο διαστροφή.

- Διαστρέφουν ἀκόμη καὶ γεγονότα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Παρουσιάζουν κατὰ τὸ δικό τους ἰδεολογικὸ «Πιστεύω» τοὺς ἥρωες τοῦ 1821. Παρουσιάζουν τοὺς προδότες γιὰ ἥρωες καὶ τοὺς ἥρωες γιὰ προδότες.

- Διαστρέφουν τὴν ἀλήθεια στοὺς ἀνθρώπους, πού προσπαθοῦν νὰ τοὺς ἀποπροσανατολίσουν, νὰ τοὺς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν εὐθεῖα ὁδὸ καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσουν «εἰς ὁδοὺς σκολιάς» (Λουκ. 3,5). Τελικά τοὺς σπρώχνουν στὸ γκρεμὸ καὶ στὸ χάος.

Ἐπιστροφή στὸ φυσικὸ

Ἐνα ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς ἐποχῆς μᾶς εἶναι: Ἐπιστροφή στὴ φύσι! Μὲ τὸ σύνθημα αὐτὸ πολεμεῖται καὶ ἡ διαστροφή. Ἀρκετὰ μὲ τὴν κάθε εἶδους διαστροφή μολύναμε τὸ πνευματικὸ περιβάλλον. Μολύναμε τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα. Μολύναμε τὸ πνεῦμα, τὸ νοῦ, τὸ σῶμα. Μολύναμε τὴ σκέψη τῶν παιδιῶν μας καὶ τὶς καρδιῆς τῶν νέων μας. Ο Καιρὸς γιὰ ἐπιστροφή. Ἐπιστροφή στὴ φυσικὴ κατάστασι. Νὰ κάνουμε ὅ,τι εἶναι φυσικὸ. Καὶ φυσικὸ εἶναι ὅ,τι εἶναι ἠθικὸ, ὅ,τι ἐπιβάλλει ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ φύσις μας, πλασμένη ἀπὸ τὸ Θεό, τότε βρίσκεται σὲ φυσιολογικὴ κατάσταση, ὅταν ζῆ καὶ κινῆται κοντὰ στὸ Θεό. Τὴ διαστροφή θὰ τὴ νικήσουμε μὲ τὴν ἐπιστροφή μας στὸ Θεό. Κοντὰ στὸ Θεό, μαζί μὲ τὸ Θεό, λουσμένοι στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, θὰ ζήσουμε τὸ κατὰ φύσιν, γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ ὑπὲρ φύσιν, πού ὀδηγεῖ στὴ θέωσι, στὸν τελικὸ προορισμὸ τῆς ζωῆς μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιη' 23 - 35

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν συναῖραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ ἄρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵ μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦπραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. ²⁶ πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. ²⁷ σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. ²⁸ ἔξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὔρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτόν ἔπνιγεν λέγων· ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. ²⁹ πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτόν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. ³⁰ ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹ ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³² τότε προσκαλεσάμενος αὐτόν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεισάς με. ³³ οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα; ³⁴ καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτόν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. ³⁵ Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

Ἀπόσβεις χρεῶν

«Ὁφειλέτης μυρίων ταλάντων»

(Ματθ. 18,24)

Πῶς λύνει τις διαφορὲς τοῦ ὁ Θεός; Πῶς λύνουν τις διαφορὲς τοὺς οἱ ἄνθρωποι; Μὲ πόλεμο λύνουν τις διαφορὲς τοὺς οἱ ἄνθρωποι. Καὶ αὐτό, διότι ὑπάρχουν συμφέροντα καὶ μίση. Ἀβυσσαλέο πολλές φορές τὸ μῖσος μεταξύ των κρατῶν, μεταξύ των ἐθνοτήτων μέσα στο ἴδιο κράτους, μεταξύ πόλεων, μεταξύ οἰκογενειῶν, μεταξύ συζύγων, μεταξύ ἀδελφῶν, μεταξύ ἀνθρώπων. Ἔχουν πολυετεῖς ἀνοικτοὺς λογαριασμούς, τοὺς ὁποίους ἐπιχειροῦν νὰ τακτοποιήσουν μὲ κάποια βρισιά, μὲ κάποια προσβολή, μὲ κάποια μαχαιριά, μὲ κάποιο πυροβολισμό, κάποτε μὲ λυσσώδη πόλεμο. Ἡ ἐκδικητικότητα τὸ κίνητρο τῶν ἐνεργειῶν τους.

Καὶ λησμονοῦμε ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἔχουμε ὅλοι ἀνοικτὸ λογαριασμὸ μὲ τὸ Θεό. Ὁ ἄνθρωπος τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς εἶχε ἀνοικτὸ λογαριασμὸ καὶ μὲ ἓνα συνδουλὸ του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ἀφεντικό του. Ὁ συνάδελφος τοῦ χρωστοῦσε ἑκατὸ δηνάρια, κάτι λίγα σημερινὰ χιλιάρικα. Ὁ ἴδιος χρωστοῦσε στο ἀφεντικό τοῦ μύρια τάλαντα, πολλὰ σημερινὰ ἑκατομμύρια δραχμές. Ἀξίζει νὰ δοῦμε τὴ λύση, ποὺ δόθηκε στοὺς δύο λογαριασμούς.

Παραβολή είναι βεβαίως ή ὄλη ὑπόθεσις. Ἀναφέρονται οἰκονομικοὶ ὄροι, ὄχι διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ διότι Ἐκκλησία σημαίνει οἰκονομία. Καὶ οἰκονομία σημαίνει ἀγάπη. Πρόκειται γιὰ παραβολή μὲ ἀναφορὰ σὲ οἰκονομικὰ χρέη, ὄχι διότι ὁ Χριστὸς εἶναι οἰκονομικὴ ἐφορία, ἀλλὰ διότι ὁ Χριστὸς μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τῆς φορολογίας τῆς ἁμαρτίας.

Πῶς, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος τῆς παραβολῆς ἔλυσε τὸ λογαριασμὸ του μὲ τὸ συνδοῦλο; Μὲ σκληρότητα πρωτοφανῆ. Ἄγρια του φωνάζει: «Ἀπόδος μοί, εἰ τί ὀφείλεις» (στ. 28). Τοῦ ἐπιτίθεται νὰ τὸν πνίξη. Παραμένει ἀσυγκίνητος μπροστὰ στὶς παρακλήσεις τοῦ ἄλλου. Στὰ πόδια τοῦ πεσμένος ὁ συνδοῦλος ἰκετεύει. Ἀγέρωχος ἐκεῖνος, περιφρονεῖ. Παίζει μὲ τὸν πόνο, μὲ τὴν ἀδυναμία τοῦ ἄλλου, ὅπως ἡ γάτα παίζει μὲ τὸ ποντίκι, ποῦ ἐπίασε. Ἡδονίζεται νὰ τὸν ξευτελίσει. Καὶ δὲν ἱκανοποιεῖται, παρὰ μόνο, ὅταν τὸ μῖσος φυλακίσει τὸ συνάδελφο. Φυλακίζει... ὁ φυλακισμένος! Ὁ φυλακισμένος στὸ σκοτεινὸ κελλί τῆς κακότητος διψᾷ νὰ ἰδῆ τὸν ἄλλον νὰ ὑποφέρῃ. Ὅλες σχεδὸν οἱ μηνύσεις στὰ δικαστήρια ἀπὸ κακότητα προέρχονται, ἀπὸ ἔλλειψη ἀγάπης.

Ἀγανακτεῖτε, ἐπειδὴ ἔτσι ἔλυσε τὸ μικρὸ λογαριασμὸ τοῦ συναδέλφου του; Θὰ ἀγανακτήσετε ἀκόμη περισσότερο ἐναντίον του, ὅταν παρατηρήσετε πῶς ὁ κύριός του, τὸ ἀφεντικό του, εἶχε λύσει λίγο πρὶν τὸ φουσκωμένο λογαριασμὸ, ποῦ ὁ ἴδιος εἶχε. Χρωστοῦσε μύρια τάλαντα, ποσὸ ὑπέρογκο. Ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἀφεντικοῦ. Παρακάλεσε. Καὶ τ' ἀφεντικό τὸν λυπήθηκε. Τοῦ χάρισε ὄλο το τεράστιο χρέος...

Δὲν εἶχαν, λοιπόν, περάσει λίγα λεπτά της ὥρας. Ξέχασε κίολας τὸ δικὸ του χρέος, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἄφεσι, ποῦ εἶχε ἀπολαύσει. Καὶ ἔδειξε στὸ συνάδελφό του σκληρότητα. Τὸ ἀποτέλεσμα; Τὸ ἀφεντικό ἀνακαλεῖ τὸ χάρισμα. Ὁ κλεισμένος λογαριασμὸς ξανανοίγει. Καὶ ὁ σκληρὸς δοῦλος τῆς παραβολῆς, ποῦ φάνηκε ἀνάξιος τῆς ἀγαθότητος τοῦ κυρίου του, κλείνεται στὴ φυλακή. Ὅχι ἐπειδὴ χρωστοῦσε, ἀλλ' ἐπειδὴ φάνηκε σκληρός.

Χρέη, δάνεια, ἐλλείμματα

Δύο οἱ συγκλονιστικὲς σκηνὲς στὸ περιστατικὸ τῆς παραβολῆς.

- Ὁ τίτλος στὴ μία: Τί κάνει ἡ ἀγάπη!
- Ὁ τίτλος στὴν ἄλλη: Τί κάνει ἡ σκληρότητα!

Καὶ νὰ σκεφθοῦμε, ὅτι γιὰ μᾶς λέχθηκε ἡ παραβολὴ τῶν μυρίων τάλαντων. Ὁ κύριος τῆς παραβολῆς εἶναι ὁ Θεός. Ὁ συνδοῦλος εἶναι ὁ συνάνθρωπος. Καὶ στὴ μέση ἐγώ. Ἐγώ, ποῦ ἔχω ἀνοικτὸ λογαριασμὸ καὶ μὲ τὸ Θεὸ καὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ λογαριασμὸς μας μὲ τοὺς ἄλλους εἶναι μικρός. Κάτι πενταροδεκάρες μᾶς χρωστᾶνε. Τί μᾶς ἔκανε ὁ ἄλλος; Τίποτε, ἂν τὰ συγκρίνουμε μ' ἐκεῖνα, ποῦ ἐμεῖς κάνουμε στὸ Θεό.

• Ὁ λογαριασμὸς μας μὲ τὸ Θεὸ φουσκωμένος. Ἐλλείμματα, δάνεια, χρέη! Νὰ τρεῖς λέξεις, ποῦ συχνὰ τίς ἀκοῦμε στὴν ἐποχὴ μᾶς τρεῖς λέξεις, ποῦ παρουσιάζουν καὶ τὸ λογαριασμὸ μας μὲ τὸ Θεό. Καὶ πρῶτα τα χρέη. Λένε, ὅτι μὲ τὰ χάλια, ποῦ ἔχει ἡ οἰκονομία μας, κάθε παιδί, κάθε ἑλληνόπουλο γεννιέται χρεωμένο μὲ ἓνα ἑκατομμύριο. Φαντασθῆτε ἓνα μωρό, νὰ γεννιέται μὲ βάρους ἑκατὸ κιλὰ πάνω στὸν ὦμο του!

Δὲν γνωρίζω, ἂν πραγματικὰ κάθε παιδί γεννιέται μὲ τὸ χρέος τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Γνωρίζω ὄμως σίγουρα, ὅτι κάθε ἄνθρωπος γεννιέται ἔχοντας πάνω του τὸ βάρους τοῦ

προατορικοῦ ἀμαρτήματος. Εἶναι τὸ πρῶτο χρέος, ἀκούσιο βέβαια, τοῦ ἀνθρώπου στὸ Θεό. Γεννιέται χρεωμένος ὁ ἄνθρωπος. Προσθέστε τώρα σ' αὐτὸ τὸ ἀκούσιο χρέος καὶ τὸ ἐκούσιο, τὰ προσωπικά μας ἀμαρτήματα. Νὰ τὰ μετρήσουμε; Εἶναι ἀμέτρητα "Ἄν εἴμεθα ἰσορροπημένοι, θὰ βλέπαμε τὰ γλιστρήματά μας. Κάθε ἡμέρα πέφτουμε. Κάθε ὥρα παραβαίνουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Κάθε στιγμή μὲ τὸ καρφὶ κάποιας ἀμαρτίας καρφώνουμε τὸν Κύριό μας.

- Δὲν εἶναι μόνο τα χρέη, δηλαδή, οἱ ἀμαρτίες οἱ πολλές ποῦ διαπράττουμε, μὲ τίς πράξεις, τὰ λόγια, τίς ἐνθυμήσεις, τίς ἐπιθυμίες μας. Ὁ λογαριασμός μᾶς φουσκώνεται καὶ μὲ τὰ δάνεια, ποῦ ἔχουμε πάρει. Ἄν τὸ κράτος παίρνη κατὰ καιροὺς ἐξωτερικὰ δάνεια, ἐμεῖς παίρνουμε ὄχι ἀπλῶς ἐξωτερικό, ἀλλὰ οὐράνιο δάνειο. Πρόκειται γιὰ τὰ χαρίσματα καὶ τὰ τάλαντα, ποῦ μᾶς ἔχει δώσει ὁ Θεός. Μᾶς τὰ ἔχει δανείσει. Θὰ τοῦ τὰ ξοφλήσουμε.

Καὶ ὅπως στὰ δάνεια προστίθενται καὶ οἱ τόκοι, ἔτσι καὶ στὰ δάνεια, ποῦ μᾶς ἔχει παραχωρήσει ὁ Θεός. Τόκος εἶναι ἡ χρῆσις τῶν χαρισμάτων. Τί τὰ κάνουμε τὰ χαρίσματα; Τὰ σπαταῶμε ἄσκοπα καὶ ἄσωτα, ἢ τὰ χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὸ καλὸ του κόσμου; Μποροῦμε νὰ ξεπληρώσουμε τὸ δάνειο τοῦ Θεοῦ; «Τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;» (Ψάλμ. 115,3). Καὶ αὐτὸ τὸ δάνειο τῶν θεϊκῶν δωρημάτων ὅλο καὶ αὐξάνει μὲ τὴν παράταση τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ λογαριασμός ἀνεβαίνει.

- Δὲν εἶναι μόνο τα χρέη, τὰ ἀμαρτήματα. Δὲν εἶναι μόνο τα δάνεια, τὰ χαρίσματα. Εἶναι καὶ τὰ ἐλλείμματα στὸν πνευματικὸ τομέα. Τὰ ἐλλείμματα ἀπὸ τὰ καλὰ, ποῦ μπορούσαμε νὰ κάνουμε καὶ δὲν κάναμε. Οἱ ἐλλείψεις καὶ οἱ παραλείψεις μᾶς αὐξάνουν τὸ λογαριασμό μᾶς ἔναντί του Θεοῦ.

Τὸ λογαριασμό αὐτό, καίτοι εἶναι δικός μας, μπορεῖ νὰ μὴ τὸν θυμώμεθα ἐπακριβῶς. Τὸν θυμᾶται ὁ Θεός. Στὴ μνήμη τοῦ Θεοῦ ὅλα εἶναι γραμμένα. Ἀλλὰ τὸ πιὸ τραγικὸ δὲν εἶναι αὐτό. Τὸ πιὸ τραγικὸ εἶναι κάτι ἄλλο: Θὰ δώσουμε λόγο γιὰ τὸ λογαριασμό μας. Ὅλοι γιὰ ὅλα. «Ἡθέλησε συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ» (στ. 23). Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ποῦ θέλησε ὁ Θεός, εἶναι καὶ τοῦτο τὸ θέλημά του: Νὰ ζητήσῃ λόγο κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως. Θὰ λογοδοτήσουμε.

Ζοῦμε ὡς αὐθαίρετοι, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα αὐθαίρετοι οὔτε ἀνεξέλεγκτοι. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐνόησον πᾶσαν ἄξιαν, πᾶσαν ἡλικίαν, ἑκατέραν τὴν φύσιν, τῶν τῆ ἀνδρῶν, τῶν τῆ γυναικῶν ἐνόησον οἷον ἔσται τότε τὸ δικαστήριον, ἀναλόγησον τὰ ἀμαρτήματα σοὶ πάντα. Κὰν γὰρ αὐτὸς ἐπιλάθη τῶν πεπλημμελημένων, Θεὸς οὐδέποτε ἐπιλήσεται, ἀλλὰ πάντα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν στήσει τῶν ἡμετέρων, ἂν μὴ προλαβόντες αὐτὰ καταλύσωμεν νῦν διὰ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, καὶ τοῦ μηδέποτε μνησικακεῖν τὸν πλησίον» (Ε.Π.Ε. 26, 42-44).

Ἀπόσβεις

Ἦναι ἐλπίδα νὰ ξοφλήσουμε μόνοι μας τὸ λογαριασμό μᾶς ἔναντί του Θεοῦ; Οὔτε κὰν νὰ δικαιολογηθοῦμε δὲν μποροῦμε. Ἦναι δικαιολογία γιὰ τὰ χρέη μας, γιὰ τὰ ἀμαρτήματά μας, ἐπιβαρύνει τὴν κατάσταση.

Τότε; Δὲν ἔστι λύσις; Βεβαίως ἔστι, ἀλλ' εἶναι μοναδική. Φαντασθῆτε νὰ συνεδριάσῃ κάποια ἡμέρα ὅλα τα κράτη καὶ οἱ ὀργανισμοί, ποῦ ἔχουν δανειοδοτήσῃ

τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ πάρουν τὴν ἀπόφαση: «Ἀπόσβεις! Ἀποφασίσουμε τὴν ἀπόσβεση τῶν χρεῶν τῆς Ἑλλάδος». Τί χαρά! Ἀμέσως θὰ ἔχουμε τὴν ποθουμένη ἀνάκαμψη τῆς οἰκονομίας μας. Χαρὰ γιὰ ὅλο το λαό.

Τὴ χαρὰ αὐτὴ αἰσθανόμεθα, πρέπει νὰ αἰσθανώμεθα, ἐμεῖς οἱ χριστιανοί. Ὁ Τριαδικὸς Θεὸς συνεδρίασε, τρόπον τινά, καὶ ἀποφασισε νὰ χαρίσῃ τὰ χρέη τῶν ἀνθρώπων. Ὁ χρεώστης δοῦλος τῆς παραβολῆς, ὁ χρεώστης τῶν μυρίων ταλάντων, γονάτισε, ἔκλαψε, παρακάλεσε τὸν κύριό του. Ἄλλ' οὔτε τὸ γονάτισμα, οὔτε οἱ παρακλήσεις, οὔτε οἱ ὑποσχέσεις ὅτι θὰ τοῦ ξοφλήσῃ τὸ χρέος, τὸν ἔσωσαν. Ποιὸς τὸν ἔσωσε; Ἡ ἀγάπη τοῦ κυρίου του. Ἦταν πλούσιος ὁ κύριος τῆς παραβολῆς. Πλούσιος σὲ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ πλουσιώτερος σὲ ἀγάπη. Καὶ ἡ ἀγάπη του πῶς μεταφράζεται; Σὲ σπλαχνικότητα, σὲ συμπάθεια. Στὴ συνέχεια σὲ ἄφεισι, σὲ συγχώρησι. «Σπλαγχνισθεῖς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ» (στ. 27).

Ὁ πλούσιος κύριος τῆς παραβολῆς συμβολίζει τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ πλουσιώτερος σὲ ἀγάπη. Καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ αὐξάνει συνεχῶς προσφέροντας τὴ συγχώρησι στοὺς ἀνθρώπους. Ὅσο ἀφαιρεῖ ἀμαρτήματα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τόσο πλουσιώτερη ἡ ἀγάπη τοῦ γίνεται. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ἐπὶ γὰρ ἡμῶν τὸ ἀπαιτῆσαι, πλοῦτος ἐπὶ δὲ Θεοῦ τὸ συγχωρῆσαι πλοῦτος ἐμεῖς, ἐπειδὴν λάβωμεν τὰ ὀφειλόμενα, τότε εὐπορώτεροι γινόμεθα ὃ δὲ Θεός, ἐπειδὴν συγχωρήσῃ τὰ πλημμελήματα, τότε μάλιστα πλουτεῖ. Πλοῦτος γὰρ Θεοῦ τῶν ἀνθρώπων ἡ σωτηρία, καθάπερ ὁ Παυλὸς φησιν: Ὁ πλουτῶν εἰς πάντα καὶ ἐπὶ πάντα τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν» (Ε.Π.Ε. 26,46).

Αὐτός, λοιπόν, ὁ Θεός, ὁ πλούσιος σὲ ἀγάπη, ἀποφάσισε τὴν ἀπόσβεση τοῦ λογαριασμοῦ μας. Πῆρε ἓνα σφουγγάρι καὶ ἔσβησε ὅλα τα χρέη μας. Πόσο μεγάλη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! καὶ γίνεται μεγαλύτερη καὶ συγκινητικώτερη, ὅταν σκεφθοῦμε το πού ἐμβάπτισε τὸ σφουγγάρι του, προκειμένου νὰ σβῆσῃ τὰ χρέη μας! Στὸ Αἷμα τοῦ Υἱοῦ του! Ναί, ὁ Τριαδικὸς Θεὸς στέλνει στὴ γῆ, τρόπον τινά, ἐκπρόσωπό του, τὸν Υἱὸ καὶ Λόγο, τὸ Θεάνθρωπο Ἰησοῦ, γιὰ νὰ ὑπογράψῃ τὴ συνθήκη, τὸ πρωτόκολλο, τὴν ἀπόφαση γιὰ τὴν ἄφεισι τῶν ἀμαρτιῶν μας. Καὶ τὴν ὑπογραφή τοῦ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν βάζει ὄχι μὲ κόκκινο μελάνι, ἀλλὰ μὲ τὸ κατακόκκινο Αἷμα του. «Τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας» (Ἀ' Ἰωάν. 3,17).

Ὅσα καὶ ἂν εἶναι τὰ ἀμαρτήματά μας, καὶ λιποταξίες καὶ σαρκομανίες καὶ ἐγκλήματα καὶ ὅ,τι ἄλλο, ὅλα τα σβῆνει τὸ Αἷμα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἔτσι ἐπέρχεται τὸ ἰσοζύγιο. Καὶ μόνο; Ἐχουμε καὶ πλεόνασμα! Ἀπὸ χρεῶστες γινόμεθα κληρονόμοι τοῦ Θεοῦ.

Τὸ ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀπόσβεση

Εἶπαμε, ὅτι ὅλα τα σβῆνει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Κανένα ἐμπόδιο. Ὑπάρχει ὅμως κάποιον ἀμάρτημα, πού ἐμποδίζει τὴν ἀπόσβεση τῶν χρεῶν μας. Εἶναι ἡ μνησικακία. Ὁ κύριος τῆς παραβολῆς ἀνακάλεσε τὴν ἀπόσβεση τοῦ μεγάλου χρέους, διότι ὁ ἄνθρωπος ἔδειξε μῖσος καὶ κακότητα. Δὲν ἔδειξε ἀγάπη.

Ὁ Θεὸς μᾶς συγχωρεῖ, ἀλλ' ὑπὸ ἓναν ὄρο, ὅτι κι ἐμεῖς θὰ συγχωρέσουμε τοὺς ἄλλους. Ἄς μὴ λέμε ψέματα, ὅταν ἀπαγγέλλουμε τὸ «Πάτερ ἡμῶν»: «Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν» (Ματθ. 6,12). Δυστυχῶς πολλὲς φορές δὲν συγχωροῦμε.

- Θυμόμαστε τὸ κακό, ποῦ ὁ ἄλλος μᾶς ἔκανε. Γι' αὐτὸ καὶ τρέχουμε στὰ δικαστήρια.
- Θυμόμαστε τὴν προσβολή, ποῦ μᾶς ἔγινε ἀπὸ τὸν ἄλλο. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τοῦ μιλάμε, τὸν ἀντιπαθοῦμε, τὸν μισοῦμε.
- Θυμόμαστε τὰ ἁμαρτήματα τοῦ ἄλλου. Γι' αὐτὸ καὶ τὸν διασύρουμε, τὸν διαπομπεύουμε, τὸν ξευτελίζουμε.

Ὅλα γιὰ τοὺς ἄλλους τὰ θυμόμαστε. Λησμονοῦμε τὰ δικά μας ἁμαρτήματα καὶ ὀφειλήματα. Καί, τὸ χειρότερο, λησμονοῦμε τὴ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ.

Συγκρίνετε μία σταγόνα νεροῦ μὲ ἓνα ἀπέραντο πέλαγος; Πέλαγος εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μᾶς τὰ προσφέρει ὅλα. Μία σταγόνα εἶναι ἡ δική μας ἀγάπη, ἡ δική μας δύναμις. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅσον σταγῶν πρὸς πέλαγος ἄπειρον, τοσοῦτον ἡμῶν ἡ ἀγαθότης πρὸς τὴν ἄφατον αὐτοῦ φιλανθρωπία» (Ε.Π.Ε. 26,30).

- Πολλὰ προσφέρει Ἐκεῖνος, λίγα ζητάει ἀπὸ μας. Ἡ δική του ἀγάπη μεταφράζεται σὲ Αἷμα. Καρφώνεται πάνω στὸ Σταυρὸ ὁ Ἄναμάρτητος γιὰ τὶς δικές μας ἐλεεινότητες. Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ προσφέρῃ τὸ Αἷμα τοῦ «εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν». Ἡ δική μας ἀγάπη μεταφράζεται σὲ λόγο. Ἐνα λόγο νὰ ποῦμε στὸν ἄλλον: «Ἀδελφέ, σὲ συγχωρῶ! Συγχώρεσε μὲ καὶ σύ». Ἀρκεῖ ὁ λόγος αὐτὸς νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν καρδιά μας.

- Ἐκεῖνος εἶναι ὁ Κύριος καὶ ὁμῶς συγχωρεῖ τοὺς δούλους, ἐμᾶς. Ἐμεῖς δὲ συγχωροῦμε τοὺς συνδούλους, τοὺς συναμαρτωλοὺς.

- Σ' Ἐκεῖνον χρωστᾶμε πολλά. Σὲ μᾶς λίγα χρωστᾶνε οἱ συνάνθρωποί μας. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐκεῖνα μὲν γὰρ μύρια τάλαντα ἦν, ταῦτα δὲ ἑκατὸν δηνάρια. Καὶ οὗτος μὲν εἰς τὸν δεσπότην ὕβρισην, ὁ δὲ ὀφείλων αὐτῷ εἰς συνδουλον. Καὶ οὗτος μὲν εὖ παθῶν ἔμελλε χαριεῖσθαι, δεσπότης δὲ οὗ μικρόν, οὗ μέγα ἀγαθὸν ἰδὼν παρ' αὐτοῦ γενόμενον, πάντα ἀφῆκεν» (Ε.Π.Ε. 26,58).

Ἰλιγγιώδης ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ δική του καὶ στὴ δική μας ἀγάπη. Καὶ ὁμῶς! Ἐνῶ ὁ Θεὸς δείχνει τὴν ἄπειρη ἀγάπη του, ἐμεῖς ὄχι μόνο δὲν δείχνουμε τὴ μικρὴ μας ἀγάπη, ἀλλ' ἀντιθέτως δείχνουμε μῖσος. Ἐκεῖνος προσφέρει χάρι, ἐμεῖς σκληρότητα καὶ ὠμότητα.

Μεταμόσχευσις καρδιᾶς

Τὸ χειρότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα εἶναι τὸ νὰ μὴ συγχωροῦμε τοὺς ἄλλους. Καὶ εἶναι τὸ χειρότερο, διότι αὐτὸ γίνεται ἐμπόδιό της δικῆς μας συγγνώμης καὶ τῆς ἀφέσεως τῶν δικῶν μᾶς ἁμαρτιῶν. Μέχρι τώρα ἤμασταν ὀφειλέτες ἁμαρτημάτων. Θὰ πάψουμε νὰ εἴμεθα ὀφειλέτες ἁμαρτημάτων, ἂν γίνουμε ὀφειλέτες ἀγάπης. Τὴν ἀγάπη τὴ χρωστᾶμε. «Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Ρωμ. 13,8).

Ἡ ἱατρικὴ Ἐπιστῆμη ἔφθασε στὸ ἐξαιρετικὸ σημεῖο νὰ κάνῃ καὶ στὴν Ἑλλάδα μεταμόσχευση καρδιᾶς.

Μεταμόσχευση καρδιᾶς, στὸ πνευματικὸ πεδίο, ἦλθε νὰ κάνῃ ὁ Χριστὸς στοὺς ἀνθρώπους. Ἦλθε νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ στήθος μᾶς τὴν καρδιά, τὴ γεμάτη μίση, πάθη, κακίες, ἐμπάθειες, φθόνους, ἐπιθυμίες κακές, καὶ νὰ φυτέψῃ τὴ νέα καρδιά μία καρδιά καθαρὴ μία καρδιά πλατεῖα, τόσο πλατεῖα, ποῦ χωράει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μία καρδιά

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ – ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

εύαισθητη, πού συγχωρεῖ ὅλους, καὶ τοὺς μεγαλύτερους ἐχθροὺς μία καρδιά χριστομίμητη. Μόνο αὐτὴ ἡ καρδιά μπορεῖ νὰ κτυπᾷ στὴ συχνότητα τοῦ οὐρανοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιβ' 16 - 26

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁷ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. ¹⁸ λέγει αὐτῷ· Ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ¹⁹ τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ²⁰ λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; ²¹ ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. ²² ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ²³ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴ πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκόπωτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁵ ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ²⁶ ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι.

Ἀποκλείεται νὰ σωθοῦν;

«Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς»

(Ματθ. 19,21)

Τὸ κλειδί καὶ τὰ ἀντικλείδια

Ἕνας νέος χάθηκε! Ε, καὶ τί εἶναι ἕνας νέος; Ἐδῶ χιλιάδες νέοι χάνονται καὶ δὲν ἀνησυχοῦμε. Γιατί νὰ ἐνδιαφερθοῦμε γιὰ τὸ χαμένο νέο της Εὐαγγελικῆς περικοπῆς; Γιὰ δύο λόγους. Πρῶτος, διότι ἕνας νέος, κάθε νέος, κάθε ψυχὴ ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ὅλο το σύμπαν. Καὶ ἀξίζει τόσο πολὺ ἕνας ἄνθρωπος, ἀφοῦ καὶ ἕνα μόνο ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἂν βρισκόταν στὸν πλανήτη μας, καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἕνα θὰ κατέβαινε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Καὶ δεύτερο, διότι ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον χάθηκε αὐτὸς ὁ νέος, εἶναι πολὺ σοβαρὸς, ἀφοῦ γιὰ τὸν ἴδιο λόγο χάνονται πολλοὶ ἄνθρωποι.

Γιατί χάθηκε ὁ νέος αὐτός; Γιὰ τὰ χρήματα. Ἦταν πλούσιος. Ἦθελε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ Χριστό. Ἦθελε ὅμως νὰ συμβιβάσῃ ἀσυμβίβαστα, χρυσὸ καὶ Χριστὸ νὰ συμβιβάσῃ δύο θεοὺς, τὸν ψεύτικο, τὸ μαμωνά, καὶ τὸν ἀληθινό, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸ Θεάνθρωπο Κύριο. Ἦθελε νὰ συμβιβάσῃ λεφτὰ καὶ παράδεισο. Ἄλλ' ὁ παράδεισος δὲν ἀγοράζεται, οὔτε ἐξαγοράζεται μὲ χρήματα. Ἡ, μᾶλλον, μπορεῖ νὰ ἀγορασθῇ μὲ χρήματα, ὅταν τὰ χρήματα τὰ προσφέρουμε σὲ ἄλλους, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκη.

Τὸν παράδεισο τὸν ἄνοιξε ὁ Χριστὸς μὲ τὸ ἔλεός του. Καὶ χαρίζει στοὺς ἀνθρώπους τὸ κλειδί, γιὰ ν' ἀνοίξουν τὴν πόρτα τῆς αἰώνιου ζωῆς. Καὶ τὸ κλειδί αὐτὸ εἶναι τὸ ἔλεος, ἡ ἔλεημοσύνη, ἡ ἀγάπη.

Ὁ νέος τοῦ Εὐαγγελίου ζητοῦσε τὸ κατάλληλο κλειδί γιὰ τὴν αἰώνιο ζωή. Πίστευε βεβαίως, ὅτι ὑπάρχει ἡ αἰώνιος ζωή. Ἄλλωστε ἡ ζωή, ἂν δὲν εἶναι αἰώνιος, δὲν εἶναι ζωή· εἶναι θάνατος. Μὲ ἀγωνία ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Κύριο τὸ κλειδί τοῦ παραδείσου: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσας, ἵνα, ἵνα ἔχω Ζωὴν αἰώνιον» (στ. 16).

Ὅταν ὁ Χριστὸς του ἔδωσε τὸ κλειδί, ἐκεῖνος τὸ περιφρόνησε, τὸ πέταξε. Δὲν τὸν συνέφερε νὰ τὸ χρησιμοποίησῃ. Ἡ ἔλεημοσύνη ἦταν τὸ κλειδί. Θέλεις τὴν αἰώνιο ζωή; «Ὑπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἔν οὐρανοῦς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι» (στ. 21). Δύσκολη ἡ χρῆσις τοῦ κλειδιοῦ αὐτοῦ γιὰ τὸν πλούσιο.

- Ἐπρεπε μ' αὐτὸ τὸ κλειδί νὰ ξεκλειδώσῃ τὸ θησαυροφυλάκιό του, τὸ χρηματοκιβώτιό του, τὴν πλεονεξία του, καὶ νὰ σκορπίσῃ ὅλα τὰ πλούτη του στοὺς φτωχοὺς. Ἐτσι μόνον θὰ ἄνοιγε ἡ θύρα τῆς αἰώνιου Ζωῆς.

- Ἐπρεπε μὲ τὸ κλειδί, πού τοῦ ἔδωσε ὁ Χριστὸς, νὰ ξεκλειδώσῃ τὴ σκληρὴ, τὴ φίλαυτη, τὴν ἐγωκεντρικὴ του καρδιά, νὰ τὴν κάνῃ ἀνοικτὴ σὲ ὅλους, γιὰ ν' ἀνοίξῃ καὶ σ' αὐτὸν ἡ αἰώνιος ζωή.

Δὲν τὸ ἔκανε. Ἐλεημοσύνη; Ὁχι, ὄχι! Τὰ λεφτά του νὰ τὰ δώσῃ στοὺς ἄλλους; Ὁχι, ὄχι! Ἐτσι ἀναχώρησε πικραμένος. «Ἀπῆλθε λυπούμενος ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ» (στ. 22).

Εἶχε πολλὰ θρησκευτικὰ κλειδιά. Νόμιζε, πῶς μ' αὐτὰ θὰ ἄνοιγε τὴν πόρτα τῆς αἰώνιου ζωῆς. Καὶ ἠθικὸς φαινόταν. Καὶ μὲ τοὺς γονεῖς του καλὰ τὰ πήγαινε. Καὶ ἄλλα καλὰ θρησκευτικὰ πράγματα ἐπιτελοῦσε. Ἄλλ' ὅλα τὰ θρησκευτικὰ του κλειδιά ἀποδείχτηκαν ἀντικλειδιά. Κι αὐτό, διότι δὲν εἶχε τὸ ἕνα, ἐκεῖνο, πού θὰ τοῦ στοίχισε· τὴν ἀγάπη, πού ἐκδηλώνεται ὡς ἔλεημοσύνη. Ἄς προσέξουμε: Πολλὰ θρησκευτικὰ πράγματα κάνουμε. Ἀλλὰ θὰ μείνουμε ἔξω ἀπὸ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἂν δὲν ἔχουμε ἀγάπη, ἔλεημοσύνη, πραγματικὴ, δηλαδή, ἐν Χριστῷ Ζωή.

Ὅλα τὰ κακὰ ἀπὸ τὴ φιλαργυρία

Ὅταν εἶδε ὁ Κύριος τὸ νέο νὰ φεύγῃ, εἶπε ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ ἀπόλυτο λόγο: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν» (στ. 24).

Μὰ γιατί; Γιατί χάνονται γιὰ τὰ λεφτά ὄχι ἕνας, ἀλλὰ χιλιάδες, μυριάδες νέοι;

- Συνήθως νομίζουμε, ὅτι μόνον γέροι χάνονται ἀπὸ τὴ φιλαργυρία. Εἶναι βεβαίως γεγονός, ὅτι οἱ μεγάλοι στὴν ἡλικία κινδυνεύουν περισσότερο ἀπὸ τὴ φιλαργυρία. Χαϊδεύουν πολλὰς φορὲς τὰ λεφτά, ὅπως κάποτε χαιδεύαν τὰ παιδιά τους. Συνεχῶς μετρᾶνε τὰ λεφτά, γιὰ νὰ μὴ μετρᾶνε τὰ χρόνια, ποῦ τοὺς ἀπομένουν. Ὑπάρχουν δὲ γέροι καὶ γρηγές, πού φαίνονται ἐξωτερικὰ φτωχοί, κι ὅμως ἔχουν πολλὰ ἑκατομμύρια δραχμὲς στὴν τράπεζα. Ἐχουν τὸ ἕνα πόδι στὸν τάφο, ἀλλὰ τὰ χέρια τὰ κρατοῦν σφιχτά. Δὲν τὰ ἀνοίγουν νὰ σκορπίσουν τὰ λεφτά τους σὲ ἔργα ἀγάπης. Καὶ ὅμως, δὲν χάνονται μόνον γέροι ἀπὸ τὴ φιλαργυρία χάνονται καὶ νέοι. Πῶς;

- Πολλοί έκδοτες, προκειμένου να πλουτίσουν, εκδίδουν αίσχρα περιοδικά και βιβλία με «πορνό», με προκλητικά γυμνά, που έρεθίζουν και ανάβουν φωτιές άκολασίας.
- Πολλοί είναι εκείνοι, που για να πλουτίσουν ανοίγουν μαγαζιά, τα γνωστά στέκια του κακοῦ, «ντίσκο», καφετέριες και άλλα κέντρα, όπου σαπίζει ή νεολαία μας.
- Πολλοί είναι οι έκφυλοι, που παράγουν ταινίες και βιντεοκασέτες με βρώμικο περιεχόμενο, που ξεμυαλίζουν και έκμαυλίζουν τόν κόσμο.
- Πολλοί οι έμποροι του θανάτου, που άποτελοῦν τὰ σκοτεινά κυκλώματα διακινήσεως ναρκωτικῶν, μόνο και μόνο για να βγάλουν πολλά λεφτά. Σκοτώνουν σωματικά και ψυχικά δεκάδες χιλιάδες νέους στη χώρα μας, για να πλουτίσουν.
- Πολλοί οι έπιχειρηματίες, που προκειμένου να πλουτίσουν έπιτρέπουν τόν άλητοτουρισμό, παραδίνουν τὰ νησιά μας στη βρωμιά και πουλάνε τὰ ιδανικά και τὰ ήθη μας για μερικά λεφτά. Στους ένόχους του είδους αυτού είναι και τὸ ίδιο τὸ κράτος.
- Πολλοί οι νέοι τῆς Ελλάδος, που διψᾶνε για εύκολο κέρδος, για πολλά λεφτά, και καταφεύγουν στις ληστείες, τόν εύκολότερο σήμερα τρόπο και δυστυχῶς και... ασφαλέστερο, για να γίνουν μέσα σὲ λίγη ὥρα πλούσιοι.

Τὰ λεφτά! Άνάβουν φωτιές και στο παρθένο δάσος τῆς νεότητος. Τὰ λεφτά! Κοντεύουν να τινάξουν στον άέρα ὄλο τόν κόσμο. Για τὰ λεφτά οι πόλεμοι. Για τὰ λεφτά οι άντεγκλήσεις και τὰ μίση. Άφαιρέστε, λέγει ὁ ιερὸς Χρυσόστομος, τὴ φιλαργυρία, τὴ φιλοχρηματία, τὴν πλεονεξία, τὴν πλουτομανία, τόν ὕλισμό γενικῶς, και άμέσως ὄλα τὰ κακά θὰ σταματήσουν, ὄλα τὰ μίση θὰ έκλείψουν, ὄλοι οι πόλεμοι θὰ σταματήσουν, ὄλες οι φωτιές του κακοῦ θὰ σβήσουν. «Άνελε τὴν φιλοχρηματίαν, και πέπαυται πόλεμος, πέπαυται μάχη, πέπαυται έχθρα, πέπαυται έρεις και φιλονεικία. Ὡσπερ λυμεῶνας και λύκους έλαύνεσθαι τούς πλουσίους έκ τῆς οίκουμένης έχρῆν. Καθάπερ γάρ άνεμοί τινες έναντίοι και σφοδροί εἶς γαληνόν έμπνέοντες πέλαγος, έκ βάθρων αυτό άναστρέφουσιν, ὡς και τὴν βύθιον άμμον τοῖς άνω μίγνυσθαι κύμασιν, οὔτως οι φιλοχρήματοι πάντα άνω και κάτω ποιοῦσιν. Οὔδένα οἶδεν ὁ φιλοχρήματος φίλον. Τί δὲ λέγω φίλον; Οὔδὲ αυτόν τόν Θεόν έπισπᾶται. Ὑπὸ γάρ τῆς έπιθυμίας εκείνης κατεχόμενος, μέμνηεν (κάνει σαν τρελλός)» (Ε.Π.Ε. 23,434-436).

Πόσα έχουμε, πόσα έπρεπε να έχουμε!

Άξιολύπητος ὁ νέος τῆς Εύαγγελικῆς περικοπῆς. Χάθηκε. Άξιολύπητος και ὁ πολὺς κόσμος σήμερα. Ἡ προσκόλλησιν στην ὕλη, ἡ άγάπη στα λεφτά, ἡ πλεονεξία, τόν έχει διαφθείρει. Τόν σκοτώνει. Θα ρωτήσετε ίσως:

-Τόσο κακό κάνει τὸ χρῆμα;

Ναί, πολὺ κακό.

• Σκεφθῆτε πόσα ὕλικά πράγματα έχουμε; Θεωροῦμε εύτυχία το ὅτι ζοῦμε στη λεγόμενη «καταναλωτική κοινωνία». Έχουμε πολλά και ζητᾶμε άκόμη περισσότερα. Τελικά γινόμεθα δυστυχεῖς.

Φαντασθῆτε άετὸ να θέλει να πετάξη ψηλά και να του έχουν δέσει στις δύο του φτεροῦγες βαρύδια. Μπορεῖ να πετάξη αυτός ὁ άετός; Ζυγίζουν τὰ βαρύδια, ναί, άλλ' ὁ

ἀετὸς δὲν μπορεῖ ν' ἀπογειωθῆ στοὺς γαλανοὺς οὐρανοὺς. Ὑποχρεωτικὰ παραμένει προσγειωμένος στὴ γῆ, στὴ λάσπη.

Ἀετὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, πλασμένος ὄχι γιὰ τὸ χῶμα, ἀλλὰ γιὰ τοὺς οὐρανοὺς. Ζυγίζουν βεβαίως τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ποῦ ἀποκτᾶμε. Ἄλλ' εἶναι βαρῦδια, ποὺ μᾶς κρατοῦν στὴ λάσπη καὶ δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ πετάξουμε. Ἄς τινάξουμε τὴν ὕλη καὶ τὸ φιλόῦλο πνεῦμα.

-Μὰ πῶς; Μποροῦμε νὰ ζήσουμε χωρὶς λεφτά; «Δεῖ δὴ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν γενέσθαι τῶν δεομένων», ἔλεγαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι!

Ἀναγκαῖα εἶναι τὰ χρήματα, ἀλλὰ γιὰ νὰ κυλᾶνε, ὄχι γιὰ νὰ μένουνε. Ὑπάρχει τίποτε ἀναγκαιότερο γιὰ τὸ σωματικὸ ὄργανισμὸ ἀπὸ τὸ αἷμα; Φαντασθῆτε, λοιπόν, νὰ σταματήση γιὰ ἓνα μόνο λεπτὸ νὰ κυλᾶ τὸ αἷμα. Τί θὰ γίνῃ; Θὰ ἔχουμε θρόμβωσι καὶ συγκοπῆ. Ἡ φαντασθῆτε ν' ἀποκτήσῃ ὁ ὄργανισμὸς αἷμα περισσότερο ἀπὸ ὅσο χρειάζεται. Καλὸ τὸ αἷμα, ἀλλὰ, ἂν εἶναι περισσότερο ἀπὸ τὸ κανονικὸ, τότε θὰ ἔχουμε ὑπεραιμία καὶ ἄμεσο κίνδυνο γιὰ τὴν ὑγεία μας.

Καὶ τὸ χρῆμα ὑπάρχει γιὰ νὰ κυλᾶ ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, προκειμένου νὰ λειτουργῆ τὸ σῶμα τῆς κοινωνίας. Ἄν σταματήσῃ, ἂν λιμνάσῃ στὴν ἀποταμίευσί, στίς καταθέσεις, στίς μετοχές, τότε κάνει κακὸ στὴν ψυχὴ τὴ σκοτώνει. Καλὸ τὸ χρῆμα, ἀλλὰ τὸ κανονικὸ, τὸ ἀναγκαῖο. Τὸ περισσότερο κάνει φοβερὴ ζημιὰ.

- Σκεφθῆτε πόσα ὑλικά πράγματα ἔπρεπε νὰ ἔχουμε. Τὸ μέτρο μας τὸ δίνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἄς μετρηθοῦμε μὲ τὸ μέτρο αὐτό. Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι ὑπάρχει μία πινακίδα ἔξω ἀπὸ τὸ Ναό, ποῦ νὰ λέγῃ: «Στὸ Ναὸ θὰ εἰσέλθουν μόνο ἐκεῖνοι, ποῦ εἶναι ἐν τάξει μὲ τὸ μέτρο τοῦ ἀποστόλου Παύλου ὡς πρὸς τὰ ὑλικά πράγματα». Πολὺ φοβᾶμαι, ὅτι κανεὶς ἀπὸ μας, τοὺς σημερινοὺς χριστιανοὺς, δὲν θὰ τολμήσουμε νὰ μποῦμε στὸ Ναὸ γιὰ τὴν Κυριακάτικη Λειτουργία. Ἀκοῦστε τὸ μέτρο τοῦ Παύλου: «Ἐχοντες διατροφῆς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα» (Α' Τιμ. 6,5). Αὐτὸ σημαίνει: Νὰ ἔχουμε μόνο τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Ἡ δυστυχία μας ξέρετε ἀπὸ πότε ἀρχίζει; Ἀπὸ τότε, ποῦ ἀποκτᾶμε ἢ θέλουμε ν' ἀποκτήσουμε περισσότερα ἀπὸ ὅσα πρέπει, περιττὰ πράγματα. Καὶ ἀκόμη χειρότερη γίνεται ἡ κατάστασις ἀπὸ τότε, ποῦ τὰ περιττὰ τὰ θεωροῦμε ἀναγκαῖα!

Ὑπάρχει καὶ ἄλλο μέτρο γιὰ τὸ πόσα θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουμε. Εἶναι ἡ σχέσις σώματος καὶ ψυχῆς. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουμε γιὰ τὸ σῶμα ὅσα τοῦλάχιστον ἔχουμε γιὰ τὴν ψυχὴ. Ἐχουμε τόσες ἀρετές, ὅσα καὶ ὑλικά ἀγαθὰ; Φοβᾶμαι, ὅτι εἴμεθα εὐκατάστατοι ὑλικά καὶ ἀκατάστατοι πνευματικά.

Πῶς τὰ ἔχουμε ἀποκτήσει!

- Σκεφθῆτε καὶ ἓνα τρίτο, πολὺ βασικὸ, γιὰ τὸ θέμα τοῦ πλούτου. Πῶς ἔχουμε ἀποκτήσει ὅσα ἔχουμε; Μὴ μου πῆτε κληρονομικά, διότι τότε θὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἡ κληρονομία ὑλικοῦ πλούτου μοιάζει μὲ τὴν κληρονομία τοῦ... προπατορικοῦ ἁμαρτήματος! Οἱ ἀδικίες τῶν γονέων μας γίνονται, μὲ τὴν κληρονομία, καὶ δικές μας ἀδικίες.

Ἄν θέλουμε νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς, θὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι τὰ ὑλικά ἀγαθὰ σήμερα τὰ ἀποκτᾶμε μὲ τίς τέσσερις πράξεις, ποὺ ὁ νέος τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς ἰσχυρίσθηκε ὅτι

δέν τίς εἶχε διαπράξει. Ο Χριστός του θύμισε τίς τέσσερις πράξεις τῆς «ἀρνητικῆς» ἠθικῆς: «Οὐ, Οὐ φονεύσεις, οὐ, οὐ μοιχεύσεις, οὐ, οὐ κλέψεις, οὐ, οὐ ψευδομαρτηρήσεις» (στ. 18). Οἱ τέσσερις πράξεις: Φόνος - Αἰσχροτής - Κλοπή - Ψεῦδος. Μὴν ἰσχυρισθῆ κανεῖς, ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ πλούσιος χωρὶς νὰ διαπράξῃ μερικὲς ἢ ὅλες τίς πράξεις αὐτές.

- Ὁ φρικτότερος φόνος στὶς ἡμέρες μας γιατί γίνεται; Ἡ ἔκτρωσις εἶναι ὁ φρικτότερος φόνος. Σκοτώνονται, λοιπόν, 300.000 ἀθῶα βρέφη κάθε χρόνο στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὴν καλοζωῖα, τὴν καλοπέραση τῶν δολοφόνων. Προκειμένου νὰ καλοπερνοῦν οἱ γονεῖς, νὰ μὴ ταλαιπωρηθοῦν, νὰ μὴ στερηθοῦν καὶ προκειμένου νὰ πλουτίσουν ἀσυνείδητοι γιατροί, ἐκτελοῦνται ἑκατοντάδες χιλιάδες παιδιὰ!

- Οἱ αἰσchrές πράξεις. οἱ πορνεῖες, οἱ μοιχεῖες, γιατί ἔχουν αὐξηθῆ; Διότι ὑπάρχει ἡ λεγομένη αἰσχροκέρδεια.

- Οἱ κλοπές καὶ οἱ ληστεῖες γιατί ἔγιναν καθημερινὸ στοιχεῖο τοῦ δελτίου εἰδήσεων; Γιὰ τὸν πλουτισμό.

- Καὶ τὸ ψέμα τῆς φοροδιαφυγῆς γιατί τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ πολλοί; Γιὰ νὰ μὴ προσφέρουν μερικὰ λεφτά.

Ἄς μὴ κοιτᾶμε μόνο τὴν κακὴ χρῆση τοῦ πλούτου. Ἄς προσέχουμε καὶ τὴν κακὴ κτήση τοῦ πλούτου. Τὰ περισσότερα λεφτά στάζουν αἷμα. Εἶναι χρήματα ἀτιμίας, «ἀκελδαμά» (Πράξ. 1,19). Προτιμότερο λίγα καὶ τίμια, παρὰ πολλὰ καὶ ἄτιμα. «Κρείσσων ὀλίγη λῆψις μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολλὰ γεννήματα μετὰ ἀδικίας» (Παροιμ. 15,29).

- Σκεφθῆτε ἀκόμη, πόσο χρόνο σπαταλᾶμε γιὰ τὰ ὑλικά πράγματα. Πληρώνουμε ἀκριβὰ τὰ ἄχυρα. Τίποτε δὲν δίνουμε γιὰ τὰ διαμάντια. Ἄχυρα εἶναι τὰ ἄχειρα, ἐκεῖνα, δηλαδή, ποῦ θὰ φύγουν ἀπὸ τὰ χέρια μας. Διαμάντια εἶναι τὰ πνευματικά, ἀφοῦ διαμένουν στὸν αἰῶνα. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανόν, τὸν ἐκεῖ πλοῦτον ἐνόησον, καταγέλασον τοῦ χρυσοῦ, μάθε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ, πόση τίς ἔστι. Οὐκ ἔστι κτήσεις τοῦτο, χρήσις ἔστιν, οὐκ ἔστι καιρία., καιρία. Πάντες γὰρ πάροικοί ἐσμεν, καὶ ὁ κύριος τῆς οἰκίας τάχα μᾶλλον ὁ μισθωτὸς ἔστι τῆς οἰκίας» (Ε.Π.Ε. 23,300).

- Σκεφθῆτε τέλος, πόσο αἰσθανόμεθα λυπημένοι, ὅταν χάνουμε εὐκαιρίες ὑλικῶν πραγμάτων καὶ πόσο εὐτυχισμένοι, ὅταν ἀποκτᾶμε ὑλικά ἀγαθὰ. Λυπᾶται ἐκεῖνος, ποῦ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὸ μικρόβιο φοβερῆς ἀρρώστιας; Καὶ ὅμως ὁ νέος τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς λυπήθηκε, ὅταν ὁ Κύριος θέλησε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ μικρόβιο τῆς χειρότερης πνευματικῆς ἀσθενείας, τῆς φιλαργυρίας (στ. 22).

Τὸ κλειδί τῆς ἐλεημοσύνης

Δείξαμε, γιατί ὁ Κύριος εἶναι τόσο ἀπόλυτος στὸ λόγο τοῦ γιὰ τοὺς πλουσίους. Σκεφθῆτε τὸ κριτήριο, ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ μᾶς κρίνῃ κατὰ τὴ Δευτέρα του Παρουσία. Εἶναι τὸ κριτήριο τῆς ἐλεημοσύνης. Τί ἐλεημοσύνη κάναμε!

Δυστυχῶς ἐλάχιστοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποῦ δίνουν. Οἱ περισσότεροι δὲν ἔμαθαν νὰ δίνουν. Καὶ ὄχι μόνο δὲν δίνουν, ἀλλὰ καὶ παίρνουν. Παίρνουν μὲ λύσσα. Ἀρπάζουν, κλέβουν. Ὁ Σατανᾶς καταφέρνει ἔτσι καὶ μᾶς κλέβει τὸ κλειδί τοῦ παραδείσου. Ἄν στὴν παραβολὴ τῶν μυρίων ταλάντων τὸ κλειδί τῆς αἰωνίου ζωῆς εἶναι ἡ ἀγάπη, ποῦ μεταφράζεται σὲ συγγνώμη, στὴν περικοπὴ μὲ τὸν πλούσιο νεανίσκο τὸ κλειδί τῆς αἰωνίου ζωῆς εἶναι ἡ

ἀγάπη, πού μεταφράζεται σέ ἐλεημοσύνη, σέ γενναία ἐλεημοσύνη. Ο Σατανᾶς κατώρθωσε καὶ μᾶς ἔδεσε μὲ τὴν ὕλη, μὲ τὴν πλεονεξία. Καὶ τὸ σχοινὶ αὐτὸ τὸ τραβοῦν πολλὰ δαιμόνια, μέχρι νὰ μᾶς κατεβάσουν στὴν αἰώνιο κόλασι.

Ο Κύριος θέλει νὰ μᾶς ἀπαλλάξη ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς πλεονεξίας καὶ τοῦ ὕλισμοῦ. Ἐπειδὴ μᾶς ἀγαπᾷ, θὰ μᾶς δείχνῃ πάντοτε τὸ δρόμο, πού ὁδηγεῖ στὴν αἰώνιο Ζωή: «Ὑπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

κα' 33 - 42

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵ καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ³⁷ ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν μου. ³⁸ οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹ καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ⁴⁰ ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; ⁴¹ λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ⁴² λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

Εἴμεθα ἀνάξιοι!

«Ἀρθῆσεται ἀφ' ἡμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνη ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ» (Ματθ. 21,44)

Φάρμακο μὲ ἀναισθητικό

Ἔχουμε μεγάλη ιδέα γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Νομίζουμε, ὅτι εἴμεθα σπουδαῖοι. Καί, τὸ χειρότερο, νομίζουμε, ὅτι εἴμεθα καλοὶ χριστιανοί. Στὸ πρόσωπό μας ξαναζωντανεῖ οὗτος φαρισαϊσμός. Οἱ φαρισαῖοι ἦσαν τὸ σύμβολο τοῦ ἐγωισμοῦ. Γιὰ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ ὁ Κύριος, γιὰ νὰ τοὺς προσγειώσῃ στὴν πραγματικότητα, εἶπε πολλές παραβολές.

Ἡ παραβολὴ εἶναι φάρμακο μὲ ἀναισθητικό. Ἄν κάνῃς χειρουργικὴ ἐπέμβαση σὲ ἀσθενῆ χωρὶς ἀναισθητικό, δὲν θ' ἀντέξῃ στοὺς πόνους. Ἄν μιλοῦσε ὁ Χριστὸς ἀπότομα στοὺς φαρισαίους, θ' ἀντιδροῦσαν ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἀντιδροῦσαν. Γι' αὐτὸ μιλοῦσε παραβολικά. Ἔλεγε τίς παραβολές γιὰ ἐκείνους. Πολλές φορές κατανοοῦσαν τὸ νόημα καὶ ἀντιδροῦσαν. Ἀλλὰ τὸ φάρμακο τῆς παραβολῆς παρέμενε καὶ γιὰ τὸ μέλλον, γιὰ ὅσους ἀκολουθοῦσαν καὶ ἀκολουθοῦν τὸ φαρισαϊκὸ δρόμο.

Ὅταν ὁ Χριστὸς εἶπε τὴν παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν, κατάλαβαν οἱ φαρισαῖοι, ὅτι γι' αὐτοὺς λέχθηκε. «Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει» (στ. 45). Ἐξωργίσθησαν. Ἐβρασάν ἀπὸ θυμό. Ἦθελαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦ καὶ νὰ τὸν θανατώσουν.

Ήταν γι' αυτούς πικρή ή αλήθεια. Άλλα φοβήθηκαν και στην περίπτωση εκείνη το λαό, που είχε δεχθῆ τον Ἰησοῦ Χριστό για προφήτη. «Και ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον» (στ. 46).

Γιατί θίχτηκαν ἀπὸ τὴν παραβολὴ οἱ φαρισαῖοι; Διότι ὁ Χριστὸς τοὺς παρομοίασε μὲ κακοὺς γεωργοὺς. Τί ἔκαναν οἱ κακοὶ γεωργοὶ τῆς παραβολῆς; Ὁ κύριός τους, τ' ἀφεντικό τους, τοὺς τοποθέτησε στ' ἀμπέλι του. Ἐκεῖνοι τὸ νόμισαν γιὰ δικό τους. Σὰν εἶδαν ὕστερα ἀπὸ χρόνια τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ κυρίου τους, τοὺς κακοποίησαν. Ἄλλον τὸν ἔδειραν, ἄλλον τὸν λιθοβόλησαν, ἄλλον τὸν σκότωσαν. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ στοὺς δούλους τοῦ κυρίου τῆς δεύτερης ἀποστολῆς. Εἶχαν κι αὐτοὶ τὴν ἴδια τύχη. Ἐπὶ τέλους ὁ κύριος, που ἤθελε ὅπωςδήποτε νὰ διορθώσῃ τοὺς ἀντάρτες γεωργοὺς, ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὸν ἴδιο τὸ γιό του. Θὰ ντραποῦν, σκέφτηκε, το γιό μου. «Ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν μου» (στ. 37). Τότε ὅμως ἦταν, που οἱ κακοὶ γεωργοὶ ἔγιναν θηρία ἀνήμερα. Ἔδωσαν τὸ σύνθημα: Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Μπρός, νὰ τὸν σκοτώσουμε, νὰ ξεμπερδέψουμε μιὰ γιὰ πάντα. «Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ» (στ. 38).

Τὸ ἐγκληματικὸ τους σχέδιο ἐκτελέστηκε. Ἄσυγκράτητοι στὸ κακό. Καὶ ρωτάει ὁ Χριστὸς τοὺς ἀκροατὲς τῆς παραβολῆς: "Ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί πρέπει νὰ κάνῃ αὐτοὺς τοὺς κακοὺς γεωργοὺς; Ἡ ἀπάντησις αὐθόρμητη: Μὲ σκληρὸ θάνατο θὰ ἐξοντώσῃ τοὺς κακοὺς γεωργοὺς, που σφετερίστηκαν ξένη περιουσία. Ὅσο γιὰ τ' ἀμπέλι, αὐτὸ δὲν θὰ πάῃ χαμένο. Θὰ τὸ δώσῃ σ' ἄλλους, που θὰ ἐκτιμήσουν τὴν ἀξία του καὶ θ' ἀποδώσουν τοὺς καρποὺς τὸν κατάλληλο καιρό.

Τὸ ἀμπέλι τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ

Φιλοτέχνησε ἓνα σκίτσο ὁ Χριστὸς μὲ τὴν παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν. Ταίριαζε τόσο πολὺ στοὺς φαρισαίους καὶ στοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων. Τελικὰ φάνηκαν ἀνάξιοι τῆς ἰδιαίτερης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ποῦ βλέπουμε αὐτὴ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στοὺς Ἰουδαίους;

- Τοὺς φύτεψε ἀμπελῶνα. Ἀμπέλι τοῦ Θεοῦ εἶναι βεβαίως ὅλος ὁ κόσμος. Δὲν εἶναι ὁ κόσμος φυτεμένος ἀπὸ τὸ χέρι τῆς ἀνύπαρκτης θεᾶς Τύχης. Εἶναι φυτεμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ, τοῦ Δημιουργικοῦ Λόγου. «Πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται» (Κολασ. 1,16). Ἰδιαίτερα ὅμως οἱ Ἰσραηλιτῆς ἦσαν τὸ εὐλογημένο ἀμπέλι τοῦ Θεοῦ, ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ. Ἀπ' αὐτὸν θὰ προερχόταν καὶ ἡ ἄμπελος τῆς σωτηρίας, ὁ Μεσσίας καὶ Λυτρωτής, ὁ Κύριος Ἰησοῦς. Ὅταν ἦλθε, τὸ διεκήρυξε: «Εγὼ εἰμὶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργὸς ἐστὶ» (Ἰωάν. 15, 1).

Εὐλογημένο ἀμπέλι τοῦ Θεοῦ οἱ Ἰσραηλιτῆς, ἔπρεπε ν' ἀποδίδουν καρποὺς ἀρετῆς καὶ πίστεως. Αὐτοὶ ὅμως ἦσαν γεμᾶτοι ἀπὸ κακία καὶ φθόνο.

- Ἡ κακία τους φάνηκε κυρίως στοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ. Ποιὸν προφήτη ἔστειλε ὁ Θεὸς καὶ δὲν τὸν κακοποίησαν οἱ Ἰουδαῖοι; Οἱ Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦσαν οἱ Ἀπόστολοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τί σκοπὸ εἶχαν; Νὰ θυμίσουν στὸ λαό, ὅτι ὑπάρχει ὁ Κύριός τους, ὅτι ὑπάρχει ὁ ζωντανὸς Θεὸς καὶ νὰ τὸν προετοιμάσουν γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅμως, ὅλοι οἱ μεγάλοι προφῆτες θανατώθηκαν. Ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος στὴν ἀγόρευσὴ του μπροστὰ στὸ Ἰουδαϊκὸ συνέδριο, θύμιζε τὴ σκληρότητα, που ἔδειξαν οἱ Ἑβραῖοι στοὺς προφῆτες τοῦ Θεοῦ: «Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῆ

καρδία και τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς αἰεὶ το Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν και ὑμεῖς. Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Και ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου» (Πράξ. 7,52).

• Ἡ κακία τῶν κακῶν γεωργῶν, τῶν ἀπειθῶν Ἰουδαίων, κορυφώθηκε στὴ στάση, ποὺ ἔδειξαν στὸν υἱὸ τῆς βασιλείας, στὸ μονογενῆ Υἱό, ποὺ ἔγινε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ Πατέρα στὴ γῆ. Ὅταν ἀνακύπτουν ἐπικίνδυνα θέματα ἀνάμεσα στους λαούς, ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου γιὰ τὴν μὴ ἀνάφλεξη κάποιου παγκοσμίου πολέμου, στηρίζεται στὸν ἀπεσταλμένο του Ο.Η.Ε.

Φαντασθῆτε, λοιπόν, νὰ ἔρχεται ὁ ἀπεσταλμένος του Ο.Η.Ε. γιὰ εἰρήνευσι, και ὄχι μόνο νὰ μὴ τὸν σεβασθοῦν, ἀλλὰ και νὰ τὸν σκοτώσουν...

Ὅχι ἀπεσταλμένος ἐνὸς γήινου ὀργανισμοῦ, ἀλλ' ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ἦλθε. Ἄπεσταλμένος ὁ Χριστὸς ὄχι κάποιας ὑπερδυνάμεως, ἀλλὰ τῆς θεϊκῆς παντοδυναμίας, ἦλθε γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου. Ἦλθε ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ και Θεὸς ἀληθινός. Και λοιπόν; Τὸν ντράπηκαν; Ὅχι. Τὸν βασάνισαν. Τὸν πίστεψαν; Ὅχι. Τὸν σταύρωσαν. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς κατήγγειλε τοὺς Ἑβραίους σὰν προφητοκτόνους και θεοκτόνους: «Ἰερουσαλήμ Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας και λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν» (Ματθ. 23,37). Και τώρα, ποὺ τοὺς παρουσιάσει τὴν παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν, τὸ δικό του μαρτυρικὸ τέλος προφητεύει. «Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν» (στ. 38). Πρόκειται γιὰ τὸ χριστοκτόνο σύνθημα. Σκότωσαν τὸ Χριστό, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Φάνηκαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνάξιοι τῆς ἰδιαίτερης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ τὸ ἀμπέλι τῆς σωτηρίας ὁ Θεὸς τὸ ἐμπιστεύθηκε σὲ ἄλλους. Σὲ μας, τοὺς χριστιανούς. Οἱ Ἑβραῖοι δὲν πίστευσαν στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἐμεῖς πιστεύσαμε. Ἀλλὰ χρειάζεται προσοχή!

Φανήκαμε ἀνάξιοι

Ὁ προφητικὸς λόγος τοῦ Χριστοῦ μέσα στὴν παραβολὴ μᾶς ἀνησυχεῖ: «Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ἡμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ και δοθήσεται ἔθνεσι ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ» (στ. 43).

Φαντάσου νὰ ἔχης πολῦτιμο διαμάντι. Στὴν ἀρχὴ νὰ τοῦ δίνης κάποια σημασία. Σιγά - σιγά ὅμως νὰ τὸ λησμονῆς, ν' ἀδιαφορῆς, νὰ περιφρονῆς τὴν ἀξία του και νὰ δίνης σημασία σὲ κάτι λιθαράκια ἢ σὲ κάτι ἄχυρα... Ἔτσι, λοιπόν; Ἐρχεται ἐκεῖνος, ποὺ σοῦ δώρησε τὸ διαμάντι και τὸ παίρνει πίσω. Τὸ παίρνει ἀπὸ σένα και τὸ δίνει σὲ ἄλλον, ποῦ και τὸ προσέχει και τὸ θαυμάσει και τὸ ἀξιοποιεῖ.

Διαμάντι εἶναι ἡ χριστιανικὴ πίστις, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Τὸ συνηθίσαμε. Δὲν δίνουμε σημασία. Οἱ γυαλιστερές χάντρες τῶν ἡδονῶν τοῦ κόσμου μας ἐντυπωσιάζουν περισσότερο. Ἔ, λοιπόν, θὰ τὸ χάσουμε τὸ διαμάντι. Θὰ χάσουμε τὸ Χριστό, τὴν πίστη μας, τὴν Ὁρθοδοξία. «Ἀρθήσεται ἀφ' ἡμῶν» (στ. 43).

Κι αὐτό, διότι φανήκαμε ἀνάξιοι. Αὐτὸ τὸ «ἀνάξιοι» πρέπει νὰ μᾶς συνέχη. Οἱ γεωργοὶ τῆς παραβολῆς φάνηκαν ἀνάξιοι τοῦ ἀμπελῶνος. Κι μεῖς εἴμεθα γεωργοί, συνεργοὶ τοῦ Θεοῦ στὸ «Γεώργιον» του. «Θεοῦ Γεώργιον», μᾶς ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α' Κορ. 3,9).

Ἀνάξιοι τοῦ ἀμπελῶνος. Ἕνας εἶναι ὁ ἀμπελῶνας; Καὶ ἕνας καὶ πολλοί. Ἕνας, διότι μία εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὅπως μᾶς εὐφραίνει ὁ καρπὸς τοῦ ἀμπελῶνος, τὸ κρασί, ἔτσι καὶ πολὺ περισσότερο μᾶς εὐφραίνει τὸ γέννημα τοῦ ἀμπελῶνος μας γλυκαίνει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τὸ σπουδαιότερο δὲ καὶ γλυκύτερο γέννημα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ κρασί τῆς ἀθανασίας. Τί γλυκύτερο ἀπὸ τὸ Χριστό;

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μὲ πολλοὺς τρόπους ἐκδηλώνεται. Ἔτσι εἶναι καὶ πολλοὶ οἱ ἀμπελῶνες τοῦ Θεοῦ, ὅσες καὶ οἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης του. Γιὰ ὅλα ὁμως τὰ ἀμπέλια τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ φαινόμεθα ἀνάξιοι.

- Ἀνάξιοι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ὅλα τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι δικά μας. «Τί ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες;» (Α΄ Κορ. 4,7). Καὶ ὁμως θὰ τὰ στερηθοῦμε, διότι φανήκαμε ἀνάξιοι. Πότε εὐχαριστήσαμε τὸ Θεὸ γιὰ τὰ ἀγαθὰ του, γιὰ τὸν ἥλιο, γιὰ τὸν ἀέρα, γιὰ τὸ ψωμί, γιὰ τὸ νερό; Πότε δοξολογήσαμε μὲ τὴν καρδιά μας τὸ Θεό; Ἀντίθετα κάνουμε. Στὸ στόμα ἔχουμε τὸ ψωμί τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ γλῶσσα τὴ βλασφημία κατὰ τοῦ Θεοῦ. Θεωροῦμε αὐτονόητο, ὅτι πάντοτε θὰ ὑπάρχη νερό, πάντοτε θὰ ὑπάρχη ψωμί, πάντοτε θὰ ὑπάρχη ἀέρας. Ἀλλὰ νά· Τὸ νερὸ ἤδη λιγοστεύει μὲ δελτίο θὰ τὸ παίρνουν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀθήνας. Ὁ ἀέρας μολύνθηκε καὶ ἀναπνέουν διοξειδίου τοῦ ἀνθρακός, ὅσοι αὐτοκαταδικάσθηκαν νὰ ζοῦν στὶς μεγάλες πόλεις. Προειδοποιήσεις εἶναι αὐτές. Καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ θὰ λιγοστεύουν, θὰ στερέψουν, διότι φανήκαμε ἀνάξιοι.

- Ἀνάξιοι τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ. Ἀνάξιοι νὰ κατοικοῦμε στὸν ἐπίγειο παράδεισο, ποὺ λέγεται γῆ. Γι' αὐτὸ καὶ μεταβάλαμε τὸν παράδεισο σὲ κόλαση! Μολύναμε τὰ πάντα. Κάποτε ὁ ἄνθρωπος ζοῦσε στὸν παράδεισο, ἀλλὰ φάνηκε ἀνάξιος τοῦ παραδείσου, ἀνάξιος τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς ἀθανασίας. Ἔτσι καὶ σήμερα. Φαντασθῆτε παιδί, νὰ τὸ ντύνη ἢ μητέρα του μὲ ὀλόλευκη στολή κι ἐκεῖνο νὰ πέφτη μὲ τὴ στολή στὴ λάσπη, νὰ κυλιέται στὴ λάσπη. Ἔλα ἐδῶ, τοῦ λέγει ἡ μητέρα, ἐσὺ δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ φορᾷς τέτοια ροῦχα... Τὸ ξεντύνει ἀπὸ τὴ λαμπρὴ στολή καὶ τοῦ φορᾷει κάτι κουρέλια, ἀφοῦ θέλει νὰ κυλιέται στὰ χῶματα καὶ στὴ λάσπη.

Ἔτσι κι ἐμεῖς, φανήκαμε ἀνάξιοι νὰ φορᾷμε τὴ στολή τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς ἀθανασίας. Προτιμᾷμε τὰ κουρέλια τῆς ἀμαρτίας.

- Ἀνάξιοι τῶν Ἀποστόλων. Τρεῖς ἀποστολὲς εἶδαμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή. Τρεῖς ἀποστολὲς τοῦ Θεοῦ δεχόμεθα κι ἐμεῖς. Μεγάλη εὐλογία ὁ ἀπόστολος! Φαντασθῆτε νὰ ἔρχεται σὲ ναυαγὸ ἀποστολὴ σωτηρίας. Τί μεγάλη εὐεργεσία! Κι ἐμεῖς ἀξιώνόμεθα τρεῖς ἀποστολὲς γιὰ τὴ σωτηρία μας. Ἡ μία εἶναι ἡ ἀποστολὴ τῶν Ἀποστόλων, ποὺ ἦλθαν καὶ μᾶς κήρυξαν τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας. Ἡ ἄλλη εἶναι ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦλθε στὸν κόσμον κι ἔγινε ἄνθρωπος καὶ σταυρώθηκε γιὰ μας. Ἡ τρίτη εἶναι ἡ ἔκτακτη γιὰ τὸν καθένα μας ἀποστολή. Κάποτε φάνηκε στὴ ζωὴ μας ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, κάποιος κήρυκας, κάποιος κατηχητής, κάποιος εὐλογημένος ἄνθρωπος, κάποιος δάσκαλος, κάποιος κληρικός... Καὶ δούλεψε εἰδικὰ γιὰ μας.

Φανήκαμε ἀνάξιοι τῶν ἀποστόλων τοῦ Θεοῦ. Ἀνάξιοι τοῦ ἀμπελῶνος, ποὺ ὀνομάζεται Ἐκκλησία.

- Ἀνάξιοι, λοιπόν, καὶ τοῦ θείου ἀμπελῶνος, ποὺ λέγεται βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Πρόκειται γιὰ τὸ οὐράνιο ἀμπέλι, ὅπου τὸ νέκταρ τῆς θείας εὐφροσύνης, τῆς δόξας τοῦ

Θεοῦ, ἀπολαμβάνουν οἱ συνδαιτημόνες καὶ συγκληρονόμοι του Χριστοῦ. Ἀνάξιοι τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, διότι οὔτε κὰν τὴν ἐπιθυμοῦμε. Πότε μὲ λαχτάρῃα τὴν ποθήσαμε; Πότε ἀγωνισθῆκαμε σοβαρὰ γιὰ νὰ μὴ τὴν χάσουμε;

Καὶ χριστοκτόνοι!

Ἄλλὰ δὲν εἴμεθα μόνο ἀνάξιοι τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ. Εἴμεθα καὶ ἔνοχοι καὶ τῶν τριῶν πράξεων, ποὺ παρουσιάσει ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν. Διότι:

- Καὶ σφετεριστὲς ξένης περιουσίας εἴμεθα. Οἰκειοποιούμεθα πράγματα, ποῦ δὲν εἶναι δικά μας. Οἱ γεωργοὶ τῆς παραβολῆς ἦσαν ἐργάτες καὶ θέλησαν νὰ γίνουν ἰδιοκτῆτες. Στὴ Ζωὴ αὐτὴ δὲν ἔχουμε ἰδιοκτησία. Εἴμεθα ξένοι, «πάροικοι καὶ παρεπίδημοι» (Α' Πέτρ. 2,21). Ἰδιοκτησία μας εἶναι, δυστυχῶς, μόνο οἱ ἁμαρτίες μας. Καὶ ὅμως θέλουμε νὰ παριστάνουμε τὰ ἀφεντικά. Ὀνομάζουμε δικό μας ἐκεῖνο, ποὺ ἀνήκει στὸ Θεό. Κάνουμε κατάληψη τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ.

- Καὶ καταστροφεῖς τοῦ ἀμπελῶνος γινόμεθα. Φαντασθῆτε νὰ μποῦν μέσα σὲ ἀμπέλι ἄγρια ζῶα, ἀγριοκάτσικα ἢ ἀγριογούρουνα. Ἀντὶ γιὰ σταφύλια, θὰ τρυγήσουμε καταστροφή. Ἔτσι κι ἐμεῖς, ἀγριεμένοι ἀπὸ τὰ πάθη, καταστρέφουμε ἀναίσχυντα. Δὲν ντρεπόμεθα τίποτε, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους οὔτε τὸ Θεό. Μολύναμε τὰ πάντα. Φθείραμε τὰ πάντα. Γίναμε δολιοφθορεῖς τοῦ κράτους τοῦ Θεοῦ.

- Καὶ παιδοκτόνοι εἴμεθα. Ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἔστειλε τὸ παιδί του. Οἱ κακοὶ γεωργοὶ τὸ σκότωσαν, γιὰ τὸ θεώρησαν ὡς τὸν κληρονόμο τῆς περιουσίας. «Αὐτὸς εἶναι, ποῦ ὅσο ζῆ, ἐμεῖς δὲν θὰ μποροῦμε νὰ καλοπερνᾶμε. Κι ἐμεῖς θέλουμε νὰ καλοπεράσουμε στὴ ζωὴ. Μπρός, λοιπόν, ἄς τὸν σκοτώσουμε». Αὐτὸ τὸ σκεπτικὸ κυριαρχεῖ καὶ σήμερα. Τὰ παιδιὰ εἶναι οἱ κληρονόμοι. Στέλνει καὶ σήμερα ὁ Θεὸς τὸ παιδί του, τὰ παιδιὰ του. Τὰ στέλνει στὸν ἀγρὸ τῶν μητρικῶν ὑπάρξεων. Κι ὅλη ἡ μανία ἐναντίον αὐτῶν τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ. Ἄν τὰ ἀφήσουμε, δὲν θὰ καλοπερνᾶμε ἐμεῖς! Καὶ γιὰ τὴν καλοπέρασί τους τὰ ἀνδρόγυνα γίνονται οἱ κακοὶ γεωργοὶ τῆς παραβολῆς. Παίρνουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἀπόφαση: «Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν». Καὶ σκοτώνουν τὸ Χριστό, ἀφοῦ κάθε παιδί εἶναι ἓνας μικρὸς Χριστός. Ἡ παιδοκτονία τῆς παραβολῆς εἶναι ἡ Χριστοκτονία τῶν Ἰουδαίων τότε καὶ ἡ Χριστοκτονία τῶν... χριστιανῶν σήμερα.

Ἄλλοι στὴ θέση μας

Ἄλλ' ὅσο κι ἂν ὁ Χριστὸς πολεμάται καὶ εἶναι ἀνεπιθύμητος, Ἐκεῖνος ζῆ καὶ διαμένει. Εἶναι Ἐκεῖνος, ποῦ φύτεψε τὸ ἀμπέλι τῆς σωτηρίας καὶ τὸ πότισε μὲ τὸ πανάγιο Αἷμα του. Ἄν ἐμεῖς φανοῦμε ἀνάξιοι, σὲ ἄλλους θὰ παραχωρήσῃ τὴ σωτηρία, τὴ βασιλεία του. «Ἀρθήσεται ἀφ' ἡμῶν καὶ δοθήσεται ἔθνει Ποιούντι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ» (στ. 44).

- Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ θησαυρός, ποῦ θὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ δικά μας χέρια, ἀλλὰ θὰ βρεθοῦν ἄλλα χέρια νὰ Τὸν δεχθοῦν καὶ ἄλλες καρδιὲς νὰ Τὸν ἀγκαλιάσουν. «Ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς» (στ. 41).

- Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Ἀλήθεια, ποὺ ἂν τὴν ἀπεμπολήσουμε ἐμεῖς, θὰ βρεθοῦν ἄλλοι νὰ τὴν δεχθοῦν καὶ νὰ τὴν ἐγκολπωθοῦν. Ἡ δικὴ μας καρδιά προτιμᾷ τὸ ψέμα, τοὺς «θεοὺς» τοῦ αἰῶνος τούτου.

- Ο Χριστός εἶναι ὁ ὕμνος, ποὺ ἄλλα στόματα θὰ τὸν ὑμνήσουν. Ἐμεῖς πλέον συγκινούμεθα ἀπὸ τὰ ἄγρια τραγούδια καὶ θεοποιοῦμε τοὺς τραγουδιστὰς τῆς ἑξαλλης μουσικῆς.

- Ο Χριστός εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλοι θὰ μποῦν στήν Ἐκκλησία του. Ἐμεῖς θὰ βρεθοῦμε ἔξω, ἀφοῦ δὲν θέλουμε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, ἀλλὰ θέλουμε μία θρησκεία τύπων νεκρῶν καὶ ὑποκρισίας.

Ἄλλ' ὄχι! Κύριε, φανήκαμε ἀνάξιοι μέχρι τώρα. Δῶσε μας τώρα νὰ ἐκτιμήσουμε τὴ δωρεὰ καὶ τὴν τιμὴ, ποὺ μᾶς κάνεις. Κάνε μᾶς ἀξίους ἐργάτες τοῦ ἀμπελῶνος σου, ἀξίους χριστιανούς τῆς Ἐκκλησίας σου, ἀξίους πολίτας τῆς Βασιλείας σου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

κβ' 2 - 14

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰσμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ³καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. ⁴πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἶπατε τοῖς κεκλημένοις· ἴδου τὸ ἄριστόν μου ἡτοιμάσα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. ⁵οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὅς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὅς δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. ⁶οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὑβρῖσαν καὶ ἀπέκτειναν. ⁷ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. ⁸τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· ⁹πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὔρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. ¹⁰καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. ¹¹εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ¹²καὶ λέγει αὐτῷ· ἔταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφिमώθη. ¹³τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹⁴πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Δρᾶσις καὶ ἀντίδρασις

«Ἐταίρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;»

(Ματθ. 22, 12)

Ἡ βασιλεία γιὰ τοὺς ἀνθρώπους

Δρᾶσις καὶ ἀντίδρασις! Ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀντίδρασις ἡ δική μας. Αὐτό βλέπουμε στὴν παραβολὴ τῶν βασιλικῶν γάμων. Ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ! Δέν εἶναι ἀδρανῆς ὁ Θεός. Ἄν ἡ παντοδυναμία του κινή τὸ σύμπαν, πού τρέχει ἀσταμάτητα, ἡ ἀγάπη του κινεῖ τὴν πανσοφία του καὶ ἐπεμβαίνει συνεχῶς γιὰ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεός εἶναι ἀκίνητος γιὰ τὸ κακό, ἀεικίνητος γιὰ τὸ καλό. Ἐργάζεται συνεχῶς γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μίλησε γιὰ τὴν ἐργασία τῶν προσώπων τῆς Τριαδικῆς Θεότητος: «Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καγὼ ἐργάζομαι» (Ἰωάν. 5,17).

Μέ λίγα λόγια, σέ τί ἀποβλέπει ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ; Στὴ δόξα τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὴ θέση τῆς στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Τὸν ἄνθρωπο, τὸ ὠραιότερο καὶ πολυτιμότερο ἐπίγειο πλάσμα Του τὸ θέλει στή βασιλεία Του. Βασιλεία δὲ ὀνομάζεται μία σταθερὴ καὶ ἀσάλευτη κατάστασις. Ἐχει βᾶσι ἄσειστο, ἐξ οὗ καὶ βασιλεία. Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν τελειώνει ποτέ (Λουκ. 1,33).

Κληρονόμο της ατέλειωτης βασιλείας Του θέλει ο Θεός τον άνθρωπο. Υιοί της βασιλείας ονομάζονται οι πιστοί.

Γι' αυτή τη βασιλεία των ουρανών είπε ο Κύριος τις περισσότερες παραβολές. Και για να δείξει τον ευφρόσυνο χαρακτήρα και την ευτυχή κατάσταση αυτής της βασιλείας, συνήθως χρησιμοποιούσε την εικόνα του δείπνου και την εικόνα του γάμου. Πλούσιο τραπέζι με γλυκύτατα εδέσματα και γάμο με χαρές, είναι εικόνες, για να παρασταθῆ ἡ ἀνείπωτη, ἡ ἀπερίγραπτη γλυκύτητα τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, τῆς βασιλείας τῶν ουρανῶν τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, με τὴν ὁποία ζοῦν οἱ πιστοί. Ἔτσι καὶ τὴν παραβολὴ τῶν βασιλικῶν γάμων ὁ Κύριος ἀρχίζει με τὸν ἴδιο τρόπο: «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν ουρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ» (στ. 2).

Ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ

Ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ μακαριότητα τοῦ ἀνθρώπου στὴ βασιλεία τῶν ουρανῶν κλιμακώνεται με ἀνοδικὴ φορά.

- Ἡ ἀποστολή. Ἔστειλε τοὺς δούλους του. «Ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους» (στ. 3). Πάντοτε στέλνει τοὺς δούλους του ὁ Θεός, τοὺς προφῆτες, τοὺς ἀποστόλους, τοὺς κήρυκας, τοὺς ἀγίους. Δοῦλοι δικοί μας οἱ ἅγιοι. Ἐμᾶς διακονοῦν. Ἄλλ' ἢ ἔκτακτη ἀποστολή τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ σάρκωσης τοῦ Υἱοῦ του. Δὲν ἔστειλε μόνο ἀγίους ἀνθρώπους. Ἔστειλε καὶ τὸ Μονογενῆ τοῦ Υἱοῦ, πὺ ἔγινε ἀνθρώπος γιὰ μας.

- Τὸ τραπέζι του. «Ἴδου τὸ ἄριστόν μου ἠτοιμάσα» (στ. 4). Ὁ Θεός στρώνει τὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης του. Καὶ τὸ ἀποκορύφωμα τῆς προσφορᾶς στὸ τραπέζι τοῦ Θεοῦ: "Ὁ μόσχος ὁ σιτευτός, ἡ Θεία Κοινωνία, ὅπου ὁ Ἀμνὸς προσφέρεται «εἰς βρῶσιν τοὺς πιστούς». Στὸ μυστικὸ δεῖπνο τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς εἶναι «καὶ ὁ προσφέρων καὶ ὁ προσφερόμενος».

- Οἱ γάμοι τοῦ υἱοῦ Του. «Πάντα ἔτοιμα: δεῦτε εἰς τοὺς γάμους» (στ. 4). Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς παρουσιάζεται ὡς Νυμφίος. Καλοῦνται ὅλοι νὰ ἐνωθοῦν με τὸ Νυμφίο, νὰ συνδεθοῦν, νὰ «ἀρμοσθοῦν» (Γαλ. 2,20).

- Οἱ ἀλλεπάλληλες κλήσεις τῆς ἀγάπης του. Καὶ μία καὶ δύο καὶ τρεῖς καὶ πολλές φορὲς καλεῖ. Καὶ με πολλοὺς τρόπους καλεῖ. Καὶ ἐλκυστικὰ μέσα χρησιμοποιεῖ. Καὶ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους προσκαλεῖ. «Καὶ ὅσους ἐὰν εὔρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους» (στ. 9). Δὲν κάνει διακρίσεις. Πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, ὅλους τοὺς καλεῖ. Γιὰ ὅλους ἔχει τὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης του. Γιὰ ὅλους προσφέρει τὸν Υἱό του. Ὅλοι χωρᾶνε στὸ παλάτι τῆς βασιλείας του. Δὲν ὑπάρχει θέμα χώρου γιὰ τὸ Θεό. Ἐκεῖνο, πὺ ἀντιπαρατάσσεται στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ σκληρότητα καὶ ἡ ἀμετανοησία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀγάπη διαστέλλει τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κάνει εὐρύχωρη. Ἡ ἀμετανοησία προβάλλει «βέτο» καὶ ἐμποδίζει τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος ὅλους τοὺς θέλει. «Καὶ συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς» (στ. 10).

Ἀντίδρασις: Ἐχθρότης - ἄρνησις - ἀμέλεια

Ἡ δράσις τοῦ Θεοῦ εὐεργετικὴ, φιλάνθρωπος. Ἄλλὰ στὴν παραβολὴ φαίνεται καὶ ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἀνθρώπου. Ποικίλες ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ἀντιδράσεως διακρίνονται. Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴ σκληρότερη:

- Εἶναι ἡ ἐχθρότης. Φαντασθῆτε ταχυδρόμο νὰ φέρνῃ ἐπιταγὲς σὲ πολῖτες μιᾶς πόλεως, καὶ αὐτοί, ἀντὶ νὰ εἰσπράξουν τίς ἐπιταγές, συλλαμβάνουν καὶ κακοποιοῦν καὶ φονεύουν τὸν ταχυδρόμο. Αὐτὸ βλέπουμε στὴν παραβολή. Ἔρχονται οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ βασιλιᾶ νὰ

ἐπιδώσουν τίς τιμητικές προσκλήσεις γιὰ τὴ μεγάλη χαρά. Καὶ οἱ καλεσμένοι, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσουν καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους καὶ τὸν ἀποστολέα, προβαίνουν σὲ ἐχθροπραξίες, σὲ βίαιες ἐνέργειες. Βρίσουν, κακοποιοῦν καὶ φονεύουν τοὺς ἀπεσταλμένους: «Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὑβρίσαν καὶ ἀπέκτειναν» (στ. 6).

Οἱ ἐχθροπραξίες κατὰ τοῦ Θεοῦ συνεχίζονται. Στὴ δράση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πολλοὶ ἀντιδροῦν μὲ μῖσος καὶ μένος.

Βρίζουν καὶ βλασφημοῦν. Μόνο λυσσασμένα σκυλιὰ δαγκώνουν τὸ χέρι τοῦ εὐεργέτου τους. Πῶς νὰ ὀνομάση κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους, πὺ μὲ τὴ βλάβημο γλῶσσα τους δαγκώνουν τὸ χέρι τοῦ Εὐεργέτου Θεοῦ καὶ μὲ τὴν ἀσέβειά τους κλωτσᾶνε Ἐκεῖνον, ποῦ τοὺς τρέφει; Ἀρμόζει ὁ Λόγος τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὸν ἀχάριστο Ἰούδα: «Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ» (Ἰωάν. 13,18).

• Ἄλλη ἀντίδρασις τῶν ἀνθρώπων στὴ δράση τοῦ Θεοῦ: Ἡ ἄρνησις. Ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ. Ζοῦν στὸν κόσμον ὡς αὐθύπαρκτοι καὶ αὐτοδύναμοι. Εἶναι ἀρνητικοὶ ἐναντι τοῦ Θεοῦ, ἐναντι τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Οὔτε βλασφημοῦν, οὔτε προσκυνοῦν. Οὔτε κακοποιοῦν, οὔτε ὁμολογοῦν. Αὐτὴ ἡ διαγωγὴ εἶναι μία ἄλλη μορφή ἀντιθέσεως καὶ ἐχθρότητος. Ὅποιος δὲν εἶναι μὲ τὸ Χριστό, αὐτὸς εἶναι ἐχθρὸς τοῦ Χριστοῦ. Τὸ εἶπε ὁ Ἰδιος: «Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει» (Ματθ. 12,30).

• Ἡ τρίτη ἀντίδρασις: Ἡ ἀμέλεια. Εἶναι ἡ πλέον συνηθισμένη. Οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι δὲν ἀνήκουν στοὺς πολεμίους τοῦ Θεοῦ, στοὺς ὑβριστὰς καὶ βλασφήμους, οὔτε στοὺς ἀρνητὰς τοῦ Θεοῦ. Ἀνήκουν στοὺς ἀμελεῖς. Δὲν ἀρνοῦνται θεωρητικὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία του, ἀλλὰ καὶ δὲν δίνουν κάθε Κυριακὴ τὸ «παρῶν» στὸ κάλεσμα τῆς καμπάνας γιὰ τὸ τραπέζι τοῦ Χριστοῦ, τὴ θεία Λειτουργία. Κάνουν ὅ,τι ἔκανε ἡ πρώτη ὁμάδα τῶν καλεσμένων τῆς παραβολῆς: «Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ» (στ. 5).

Πρόκειται γιὰ ἀδικαιολόγητη ἀμέλεια. Ποιὸς θὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄνθρωπο, ποῦ ἐνδιαφέρθηκε νὰ μαζέψῃ λίγα χῶματα στὴν αὐλή του, ἀλλὰ ἀμέλησε νὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσό, ποῦ κέρδισε στὸ πρῶτο λαχεῖο; Τὸ πρῶτο λαχεῖο κερδίζει ὅποιος δίνει τὸ «παρῶν» στὸ κάλεσμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ οἱ περισσότεροὶ εἴμεθα ἀμελεῖς. Ἐνδιαφερόμεθα γιὰ τὰ μικρὰ καὶ εὐτελεῖ. Πρόκειται ὄχι ἀπλῶς γιὰ ἀδικαιολόγητη, ἀλλὰ καὶ τραγικὴ ἀμέλεια. Ἀμελεῖς νὰ σβήσης τὴ φωτιά, ποῦ καίει τὸ σπίτι σου; Μὰ κάτι τέτοιο εἶναι τραγικό. "Ὅποιος τὸ Χριστὸ ἀμελεῖ ν' ἀκολουθήσῃ, αὐτὸς τὴ φωτιά γιὰ τὸν ἑαυτό του ὄχι μόνο δὲν τὴν σβήνει, ἀλλὰ τὴν φουντώνει. Καὶ θὰ εἶναι ἄσβεστη καὶ θὰ εἶναι αἰώνια ἡ φωτιά τῆς κολάσεως.

Ἀπρεπὴς ἡ παρουσία μας

Μα, θὰ πῆτε, ἐμεῖς δὲν εἴμεθα ἀμελεῖς. Ἐνδιαφερόμεθα γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία. Δίνουμε συχνὰ τὸ «παρῶν» στὴν κλῆσι τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς, πολὺ περισσότερο, δὲν εἴμεθα ἀρνητὰς. Δὲν ἀρνοῦμεθα τὸ Θεό, ποῦ εἶναι ἡ πρώτη μας, ἡ βασικὴ μας ἀνάγκη. Ποθοῦμε νὰ ποῦμε τὴ χαρὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ πολὺ περισσότερο δὲν εἴμεθα ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κράτους τοῦ Θεοῦ, τῆς βασιλείας του. Δὲν εἴμεθα βλάσφημοι καὶ ἀντίπαλοι τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς δεχόμεθα τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ.

Τὸ θέμα ὅμως δὲν εἶναι, ἂν δεχόμεθα, ἀλλὰ πῶς δεχόμεθα τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος τῆς παραβολῆς δέχτηκε τὴν πρόκληση. Ἔδωσε τὸ «παρῶν» στοὺς βασιλικοὺς γάμους. Ἀλλὰ μετὰ τὸ «παρῶν» στὸ παλάτι, ἀναγκάστηκε νὰ δώσῃ τὸ «παρῶν» στὴ φυλακὴ. Γιατί; Τί κακὸ ἔκανε; Δὲν ἔκανε κακό, ἀλλὰ δὲ ἔκανε τὸ καλό. Πῆγε στὸ

γαμήλιο τραπέζι, ἀλλ' ὄχι μὲ τὴν κατάλληλη ἔνδυμασία. Καὶ νόμισε, ὅτι κανεὶς δὲν θὰ τὸν παρατηρήσῃ. Νὰ ὅμως, πού ὁ ἴδιος ὁ βασιλιᾶς τὸν παρατήρησε: «Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου» (στ. 11). Καὶ δέχτηκε τὴν αὐστηρὴ παρατήρησιν τοῦ βασιλιᾶ: «Ἐταῖρε, πῶς εἰσηλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;» (στ. 12).

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπευθύνεται καί σε μᾶς.

- Θεωρούμεθα χριστιανοί, ὅτι ἔχουμε περάσει τὴν πόρτα τῆς πίστεως καὶ ἀνήκουμε στὴν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, στὴν Ἐκκλησία. Εἴμεθα ὅμως ὄντως χριστιανοί; Μήπως μόνο στὸ ὄνομα; Μήπως εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε; Μήπως δὲν καταλάβαμε, ὅτι ἔχουμε ὡς χριστιανοὶ καὶ ὑποχρεώσεις; Μήπως εἴμεθα γυμνοὶ ἀπὸ χριστιανικὴ στολή; Ὁ στρατιώτης φοράει τὴ στολή του καὶ διακρίνεται. Καὶ ὁ χριστιανός, στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἡ στολή, πού τὸν κάνει νὰ διακρίνεται καὶ φανερώνει τὴ χριστιανικὴ του ιδιότητα, εἶναι ἡ συνέπεια τοῦ βίου. Ἀνήκουμε στὸ Χριστό! Τί μᾶς ἔχει στοιχίσει αὐτό; Ἀξίζουμε νὰ εἴμεθα χριστιανοί; Μήπως ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας δίνει τὸ δικαίωμα γιὰ κάποια θέση κοντὰ στὸ Χριστό; Ὅποτε τὸ ἐρώτημα ἀπευθύνεται αὐστηρὸ ἀπὸ τὸν Κύριο σὲ κάθε ἀσυνεπῆ χριστιανό: «Ἐταῖρε, πῶς εἰσηλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;» (στ. 12).

- Κάποτε τὸ ἐρώτημα αὐτὸ γίνεται αὐστηρότερο, διότι προχωρᾶμε στὰ ἐνδότερα τῆς Ἐκκλησίας. Φθάνουμε μέχρι τὰ πρόθυρα τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου. Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ μετάσχουμε στὸ τραπέζι τῆς θείας Εὐχαριστίας, νὰ κοινωνήσουμε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἀλλὰ πῶς; Κατάλληλο ἔνδυμα γιὰ τὴν περίστασιν δὲν ἔχουμε. Κατάλληλη προετοιμασία δὲν κάνουμε. Χωρὶς ἐξομολόγησιν, χωρὶς δέος, χωρὶς προσευχή, χωρὶς συναίσθησι, βρισκόμεθα στὴ Θεία Λειτουργία. Καὶ ἀσυνείδητα εἴμεθα ἔτοιμοι ν' ἀνοιξοῦμε τὸ στόμα καὶ νὰ πάρουμε τὸ πανάγιο Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τὸ ἄχραντο. Ὅποτε τὸ βλέμμα τοῦ Κυρίου, διαπεραστικόν, παρατηρεῖ τὴ βρώμικη καὶ ἀπροετοίμαστη ψυχὴ μας. Καὶ ἀκοῦμε αὐστηρὴ τὴ φωνὴ τοῦ: «Ἐταῖρε, πῶς εἰσηλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;» (στ. 12).

Τὸ κατάλληλο ἔνδυμα γιὰ τὸ τραπέζι τῆς θείας Κοινωνίας εἶναι τὸ καθαρὸ συνειδός. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Διόρθου τὰ πλημμελήματα, καὶ οὕτω μετὰ καθαρῶ συνειδέοτος τῆς Ἱερᾶς ἄπτου τραπέζης καὶ τῆς ἀγίας μέτεχε θυσίας» (Ε.Π.Ε. 30,236).

Ἀνάγκη προετοιμασίας, «ἐνδύματος»

Μὰ ἦταν τόσο σημαντικό το ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῆς παραβολῆς δὲν εἶχε κατάλληλο ἔνδυμα; Ἡ ὀργὴ τοῦ βασιλιᾶ δικαιολογεῖται γιὰ τὴν κακὴ ἐμφάνισιν τοῦ συνδαιτημόνου; Εἶναι τόσο βασικὸ πρᾶγμα ἡ προετοιμασία μας καὶ ἡ ἐμφάνισίς μας ὡς χριστιανῶν; Δὲν ἀρκεῖ ἡ πίστις μας, το ὅτι, δηλαδή, μὲ τὴν πίστι μας δίνουμε το «παρῶν» στὴν κλῆσι τοῦ Θεοῦ;

- Γιὰ τὸ ὑλικὸ τραπέζι ἀρκεῖ τὸ σερβίρισμα ἐκλεκτῶν φαγητῶν καὶ τὸ κάλεσμα; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἀπαραίτητο καὶ τὸ νίψιμο τῶν χειρῶν. Τὸ πλεόν ὑγιεινὸ φαγητὸ μπορεῖ νὰ καταστῇ δηλητήριον καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸ θάνατον, ἂν μεταδοθοῦν τὰ μικρόβια ἀπὸ τὰ ἄπλυτα χέρια μας. Ἡ θεία Κοινωνία εἶναι τροφὴ ζωῆς καὶ ἀθανασίας. Καὶ ὅμως εἶναι πιθανόν, ἀντὶ γιὰ ζωὴ αἰώνιον, νὰ προκαλέσῃ θάνατον αἰώνιον ἢ συμμετοχὴν μὲ ἀκάθαρτη καρδιά. «Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρίμα ἑαυτῶ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί» (Α' Κορ. 11,29-30).

Ἄν, λοιπόν, στὸ ὑλικὸ τραπέζι δὲν προσέρχεται κανεὶς μὲ ἀκάθαρτα χέρια, πολὺ περισσότερο στὸ πνευματικὸ τραπέζι δὲν μπορεῖ νὰ μετέχη ἀπροετοίμαστος, εἰκὴ καὶ ὡς

έτυχε. Ἐάν γιά αἰσθητοὺς γάμους ἀπαιτῆται κατάλληλη ἐνδυμασία, πολὺ περισσότερο γιά τοὺς πνευματικοὺς γάμους ἀπαιτεῖται κατάλληλη πνευματικὴ προετοιμασία. «Πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι», μᾶς τονίζει ὁ Ψαλμωδὸς (Ψαλμ. 50,). Γιά τὴ μετοχὴ μας στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπαιτεῖται ἀγῶνας γιά καθαρὸ βίο. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Εἰς γάμον ἐκλήθης, ἀγαπητὲ μὴ εἰσέλθης ρυπαρὰ ἐνδεδυμένος ἱμάτια, ἀλλὰ τῷ γάμῳ κατάλληλον λάβε στολὴν» (Ε.Π.Ε. 30,554).

• Δὲν ἀρκεῖ μόνο ἡ πίστις, τὸ νὰ δεχόμεθα μὲ τὰ λόγια μόνο τὴν κλῆσι τοῦ Θεοῦ. Ἀπαιτεῖται καὶ προσωπικὸς ἀγῶνας. Διαφορετικὰ δείχνουμε ἀδιαφορία γιά τὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ἐάν κάτι δὲν μᾶς στοιχίζει καθόλου, δὲν τοῦ δίνουμε σημασία. Ἐάν δὲν μᾶς στοιχίζει τίποτε ἢ μετοχὴ μας στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἢ τιμὴ πού μᾶς ἀξιώνει ὁ Θεὸς νὰ εἴμεθα παιδιὰ καὶ κληρονόμοι του, σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουμε κατανοήσει τὴν ἀξία τῆς τιμῆς αὐτῆς. Ἐάν τιμωρήθηκαν ὅσοι περιφρόνησαν τὸ Μωσαϊκὸ νόμο, πόσο μᾶλλον θὰ τιμωρηθοῦν ὅσοι περιφρονοῦν τὸ αἷμα τῆς καινῆς διαθήκης, ὅσοι περιφρονητικὰ βλέπουν τὴν ἀνεκτίμητη καὶ ἀνυπολόγιστη θυσία τοῦ Χριστοῦ, προκειμένου νὰ γίνουν κληρονόμοι τῆς βασιλείας του. «Πόσω δοκεῖτε χείρονος ἀξιοθήσεται τιμωρίας καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας» (Ἐβρ. 10,29).

• Καὶ γιά ἄλλο λόγο θὰ εἴμεθα ἀναπολόγητοι καὶ ἄξιοι κολάσεως, ἂν δὲν ἔχουμε κατάλληλη ἐνδυμασία, κατάλληλη παρουσία, κατάλληλη ζωὴ, ἀνάλογη μὲ τὴν τιμὴ, πού μᾶς ἔκανε ὁ Θεός. Τὸ ἐνδυμα μᾶς τὸ χαρίσει ὁ Ἰδιος. Ἐκεῖνος μὲ τὸ βάπτισμα μᾶς ἔντυσε μὲ πάλλευκο στολή. Καὶ μόνο; Μᾶς ἔδωσε τὴ δυνατότητα, ὡσὰκις λερώνουμε τὴ στολὴ τοῦ βαπτίσματος, μὲ τὴν ἁμαρτία, νὰ τὴν λευκαίνουμε καὶ πάλι, μὲ τὴ μετάνοια. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐδὲ ἀγοράσαι χρεῖαν ἔχεις ἱμάτιον, ἀλλ' αὐτὸς σοὶ δίδωσιν ὁ καλῶν δωρεάν, ἵνα μηδὲ πενίαν προβαλέσθαι ἔχης. Τήρει τοίνυν ὅπερ ἔλαβες ἱμάτιον» (Ε.Π.Ε. 30,554).

Καὶ ἂν ἡ στολὴ τῆς ψυχῆς μας δὲν εἶναι κατάλληλος -καὶ δὲν εἶναι-, τούλάχιστον νὰ ἔχουμε συναίσθησι τῆς ἁμαρτωλότητός μας καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνουμε μὲ δέος τὴν ἱκεσία, πού λέμε πρὶν ἀπὸ τὴ Θεία Κοινωνία: «Ὁ Χιτῶν μὲ ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου καὶ σώσον με ὡς Φιλάνθρωπος».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

κβ' 35 - 46

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν καὶ λέγων·
³⁶ Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ³⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον
τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου·
³⁸ αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. ³⁹ δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
σου ὡς σεαυτόν. ⁴⁰ ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται
κρέμανται. ⁴¹ Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ⁴² λέγων· Τί
ὕμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστὶ; λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυΐδ. ⁴³ λέγει αὐτοῖς·
Πῶς οὖν Δαυΐδ ἐν Πνεύματι Κύριον καλεῖ αὐτόν λέγων, ⁴⁴ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου,
κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; ⁴⁵ εἰ οὖν
Δαυΐδ καλεῖ αὐτόν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; ⁴⁶ καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι
λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτόν οὐκέτι.

Τὰ πρεσβεία τῆς ἀγάπης

«Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή» (Ματθ. 22,38)

Ἀναμέτρησης μετὰ τὸν Ἰησοῦ

Ἔχετε παρακολουθήσει ἀναμετρήσεις; Στὴν ἀναμέτρηση ἀνάμεσα σὲ ἀνθρώπους
ἄλλοτε ἀναδεικνύεται ὁ ἓνας καὶ ἄλλοτε ὁ ἄλλος νικητής. Στὴν ἀναμέτρηση ἀνάμεσα
στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὸ Θεάνθρωπο, πάντοτε ὁ θεάνθρωπος θὰ βγαίνει νικητής, ὅπως
στὴν ἀναμέτρηση χρόνου καὶ αἰωνιότητος νικητής βγαίνει ἡ αἰωνιότης στὴν ἀναμέτρηση
ἀνάμεσα στὸ φῶς καὶ στὸ σκοτάδι βγαίνει τὸ φῶς ἀνάμεσα στὴν ἀλήθεια καὶ στὸ ψέμα
βγαίνει ἡ ἀλήθεια. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Αἰώνιος- εἶναι τὸ Φῶς- εἶναι ἡ Ἀλήθεια.

Θέλησαν ν' ἀναμετρηθοῦν μαζί του οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ σήμερα θὰ
μποῦν στὸ ἀρχεῖο τοῦ χθὲς οἱ ἄνθρωποι μετὰ τὴν πλέον σκοτεινὴ κακία μετὰ τὴν ὑποκρισία οἱ
ἄνθρωποι τῆς πλάνης. Ἀξίζει νὰ παρακολουθήσουμε τὴν ἀναμέτρηση ἀνάμεσα στοὺς
Ἡρωδιανούς, τοὺς Σαδδουκαίους καὶ τοὺς Φαρισαίους ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, καὶ στὸν Ἰησοῦ
Χριστὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μία ἀναμέτρηση, ἓνα «μάτς» διαλογικὸ, ποὺ περιγράφει ὁ
εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος στὸ 22ο κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου του.

Νίκησε ἀσφαλῶς ὁ Χριστὸς καὶ στὶς τρεῖς φάσεις τοῦ ἀγώνος. Γιατί; Ὅχι ἀπλῶς, διότι ὁ
Χριστὸς εἶναι ὁ πάνσοφος καὶ παντοδύναμος Θεός, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ μέσα καὶ ὁ σκοπὸς
τῶν ἀντιπάλων ἦσαν ἄλλου ἐπιπέδου.

• Ποιὸς ὁ σκοπὸς τῶν συνομιλητῶν τοῦ Χριστοῦ; Νὰ παγιδεύσουν τὸ Χριστό. Ὁλόκληρο
συμβούλιο ἔκαναν, γιὰ νὰ ὀργανώσουν τὴν παγίδα. «Πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι
συμβούλιον ἔλαβον, ὅπως αὐτόν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ» (στ. 15). Λεκτικὴ παγίδα.

Ἦθελαν ν' ἀποσπάσουν κάποιο λόγο τοῦ Χριστοῦ, ποῦ νὰ Τὸν ἐκθέτη, εἴτε ἔναντι τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, εἴτε ἔναντι τοῦ λαοῦ, εἴτε ἔναντι τοῦ Νόμου. Ἐπιζητοῦσαν λεξίδιο ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ τὸ κάνουν ξιφίδιο κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἄν ἐκεῖνοι ἄπλωναν τὰ πλοκάμια τῆς δολιότητος, ὁ Χριστὸς ἄπλωνε τὴ σαγήνη τῆς ἀλήθειας. Σκοπὸς τῶν φαρισαίων ἢ ἐξόντωσης τοῦ Ἰησοῦ. Σκοπὸς τοῦ Ἰησοῦ ἢ σωτηρία καὶ τῶν Ἰουδαίων.

- Μὲ ποῖο μέσο ἐπεδίωκαν τὸ σκοπὸ τους οἱ ἐχθροί; Μὲ τὴν πονηρία. Ὑποκριτικὲς οἱ ἐρωτήσεις, ποῦ ἔκρυσαν πανουργία. Ἄλλ' ἐξουδετερώθηκε ἡ πανουργία ἀπὸ τὴν πανσοφία τοῦ Χριστοῦ. «Γνοὺς ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν: Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;» (στ. 18).

Ἡρωδιανοί, Σαδδουκαῖοι, Φαρισαῖοι

Ὁργανωμένη ἡ ἐπίθεσις τῶν ἐχθρῶν. Πρῶτοι ρίχνονται στὴ μάχη οἱ Ἡρωδιανοί, Ἰουδαῖοι, ποῦ ἀνῆκαν στὸ κόμμα τοῦ Ἡρώδη, μὲ πολιτικὰ ἐνδιαφέροντα. Φοβερὴ ἡ παγίδα τῆς πολιτικῆς, ποῦ κάποτε παρασύρει καὶ θρησκευτικούς ἀνθρώπους καὶ κάνει ἔτσι ζημιὰ στὴν Ἐκκλησία. Ὁ Χριστὸς ὑπόδειγμα ἀκομμάτιστου χριστιανοῦ. Ἡ παγίδα ἔγκειται στὴν κολακεία καὶ στὸ φαινομενικὰ δύσκολο ἐρώτημα: «Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθῆς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις» (στ. 16): ἡ κολακεία. Καὶ μετὰ ἡ παγίδα: «Εἶπε οὖν ἡμῖν, τί σοὶ δοκεῖ; Ἐξεστὶ δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ;» (στ. 17). Νόμιζαν, ὅτι θὰ ἔπιανε ἡ παγίδα τοὺς καὶ θὰ ἔπεφτε ὁ Ἰησοῦς στὴν πολιτικολογία, στὴ δυσμένεια τοῦ Καίσαρος. Ἄλλ' ἡ ἀπάντησις τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἀποστομωτικὴ καὶ ἀφοπλιστικὴ. Δὲν εἶναι ἡ φορολογία ἐκεῖνο, ποῦ ἕνα χριστιανὸ θὰ τὸν φέρῃ σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν κρατικὴ ἐξουσία. Καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὅσο εἶναι πολίτης τῆς γῆς, ὀφείλει φόρους στὸ κράτος. Ὁ φόρος τοῦ χρήματος ἀνήκει στὸ κράτος. Ὁ φόρος τῆς λατρείας ἀνήκει στὸ Θεό: «Ἀπόδοτε οὖν τα Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ» (στ. 21).

Ἀποσύρεται ἡ πρώτη ὁμάδα. Στὴ μάχη γιὰ τὴν παγίδευση τοῦ Ἰησοῦ ρίχνεται ἡ ἄλλη, ἡ ὁμάδα τῶν Σαδδουκαίων. Ἀπίθανη ἡ ἐρώτησής τους. Κάτω ἀπὸ τὴν παγίδα τῆς ἀπιθάνου περιπτώσεως κρυβόταν ὁ σκοπὸς τους, νὰ πέσῃ ὁ Χριστὸς σὲ ἀντίφασι καὶ νὰ δικαιωθοῦν αὐτοί, ποῦ δὲν δέχονταν τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν καὶ τὴν πέραν τοῦ τάφου Ζωή. Ἡ παγίδα τῶν Σαδδουκαίων: Κάποιος παντρεύτηκε. Δὲν ἔκανε παιδιά. Μόλις πέθανε, πῆρε τὴ γυναῖκα του, σύμφωνα μὲ τὸ Μωσαϊκὸ νόμο, ὁ ἀδελφός του. Πεθαίνει ὁ δεύτερος. Τὴν παίρνει καὶ ὁ τρίτος. Πεθαίνει καὶ ὁ τρίτος. Τὸ ἴδιο ἐπαναλαμβάνεται καὶ μὲ τοὺς ἑπτὰ ἀδελφούς. Τελευταῖα ὅλων πέθανε ἡ γυναῖκα. «Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται ἢ γυνή;» (στ. 28). Ἀπίθανη καὶ σκανδαλώδη τὰ ὅσα ἔλεγον οἱ Σαδδουκαῖοι. Ἄλλ' ἂν αὐτοὶ χρησιμοποιοῦσαν τὴν παγίδα νὰ συλλάβουν τὸ Χριστό, ὁ Χριστὸς χρησιμοποιεῖ τὴν παγίδα τους, γιὰ νὰ προβάλῃ τὴ μεγαλειώδη ἀλήθεια τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῆς πέραν τοῦ τάφου Ζωῆς. Οἱ ζωῶδεις καὶ σαρκικοί, οἱ ἄνθρωποι τῆς ὑλῆς, βλέπουν τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὸν παράδεισο, μὲ παχυλὸ βλέμμα. Σὰν ὑλιστικὴ εὐδαιμονία μὲ φαγητά, γάμους καὶ γλέντια. Καυστικὸς ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴ διαστρέβλωσι, ἀλλὰ καὶ ἀποκαλυπτικὸς τῆς ἀγγελικῆς καταστάσεως τῆς αἰωνίου Ζωῆς: «Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς Γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐγγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν» (στ. 29-30).

Μετὰ τοὺς Ἑρωδιανοὺς καὶ τοὺς Σαδδουκαίους ἔρχεται ἡ σειρά τῶν Φαρισαίων. Οἱ Ἑρωδιανοὶ εἶχαν τάσεις πολιτικές. Οἱ Σαδδουκαῖοι ὑλιστικές. Οἱ Φαρισαῖοι θρησκευτικές. Ἦσαν νομικιστές. Ἔδιναν μεγάλη σημασία στὶς ἐξωτερικὲς θρησκευτικὲς ἐντολές, ἰδίως στὴν ἐντολή τοῦ Σαββάτου. Πόσες φορές κατηγορήσαν τὸ Χριστό, ἐπειδὴ τελοῦσε θαύματα καὶ τὸ Σάββατο, λὲς καὶ ἦσαν τὰ θαύματα κάποια κερδοφόρος ἐπιχείρησις. Ἡ παγίδα, λοιπόν, τῶν Φαρισαίων ἔχει σχέση μὲ τὶς ἐντολές. Τὶς προβάλλει ἕνας ἀπ' αὐτούς: «Καὶ ἐπερώτησεν εἰς ἕξ αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων Διδάσκαλε, ποία ἐντολή μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;» (στ. 30). Ἀσφαλῶς θὰ περίμενε ὡς ὀρθὴ ἀπάντησε: Τὸ Σάββατο ἢ πρώτη ἐντολή. Κάθε ἄλλη ἀπόκρισις θὰ ἐξέθετε ἄμεσα τὸν Ἰησοῦ στὰ μάτια τῶν Ἰουδαίων.

Πρώτη ἐντολή

Ὁ Ἰησοῦς χρησιμοποιεῖ καὶ τὴν τρίτη παγίδα, γιὰ νὰ προβάλῃ ἄλλη μία ἀλήθεια. Ἄν στὴν ἀπάντησή του στοὺς Ἑρωδιανοὺς ἀντιδιαστέλλῃ τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸ ἐπίγειο κράτος, ἂν στὴν ἀπάντησή του στοὺς Σαδδουκαίους προβάλῃ τὸν πνευματικὸ χαρακτῆρα τοῦ κράτους τοῦ Θεοῦ, τῆς αἰώνιου ζωῆς, στὴν ἀπάντησή του στοὺς Φαρισαίους προβάλλει τὴν ἐντολή, Ποῦ μόνη αὐτὴ θὰ ἰσχύῃ καὶ στὴν αἰώνιο Ζωή. Καὶ ἡ ἐντολή αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ἅλλες οἱ ἐντολές ἔχουν δοθῆναι γιὰ τὴ ζωὴ αὐτὴ. Ἡ ἀγάπη εἶναι καὶ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ τὴν ἄλλη ζωὴ. Εἶναι ἡ ἐντολή μὲ τὶς αἰώνιες διαστάσεις. Ὅλα κάποια ἡμέρα θὰ καταργηθοῦν. Ἡ ἀγάπη «οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α' Κορ. 13,8). Ἡ ἀγάπη, ποῦ καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι ἀνώτερη καὶ ἀπὸ τὴν πίστη καὶ ἀπὸ τὴν ἐλπίδα, μὲ τὶς ὁποῖες συναποτελεῖ τὸ ἱερὸ τρίπτυχο: «Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη» (Α' Κορ. 13,13).

Τὴν ἀγάπη προβάλλει ὡς πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεὸν σοῦ ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σοῦ ὡς σεαυτόν» (στ. 37-39).

- Πρώτη ἐντολή ἡ ἀγάπη, ἀφοῦ εἶναι ἰδίωμα τοῦ Πρώτου, τοῦ Θεοῦ. «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει» (Α' Ἰωάν. 4,16).

- Καὶ μεγάλη ἐντολή ἡ ἀγάπη. Μεγάλη! Τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ χωρᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ ἀγκαλιὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ χωρᾷ ὅλους. Μεγάλη ἡ ἀγάπη, ἀφοῦ χωρᾷ τὸ Μεγάλο, τὸν Ἀχώρητο Θεό. Αὐτόν, ποῦ δὲν τὸν χωροῦν οἱ οὐρανοί, ἡ ἀγάπη τὸν ἔκανε νὰ χωρέσῃ στὴ μήτρα τῆς Παρθένου. Αὐτόν, ποῦ δὲν τὸν χωροῦν οἱ οὐρανοί, ἡ ἀγάπη τὸν κάνει νὰ χωρᾷ στὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀγάπη συστέλλει τὸν οὐρανὸν, ὥστε νὰ χωρᾷ στὴ γῆ. Καὶ διαστέλλει τὴ γῆ, ὥστε νὰ χωρᾷ τὸν οὐρανόν. Ὁ ἐγωισμὸς συστέλλει τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν κάνει στενὴ· τόσο στενὴ, ὥστε νὰ μὴ χωρᾷ κανέναν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Ἐγώ. Ἡ ἀγάπη διαστέλλει τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου τόσο πολὺ, ὥστε χωρᾷ καὶ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ ἀγάπη ἔχει τὰ πρεσβεῖα ἀπὸ ὅλες τὶς ἐντολές. Εἶναι πρώτη καὶ σὲ ἀξία καὶ σὲ χρόνον, ἀφοῦ εἶναι ἄχρονη. Πρὶν νὰ ὑπάρξῃ ὁ κόσμος, ὑπῆρχε ἡ ἀγάπη, ἀφοῦ ἡ σχέση τῶν τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι ἀγαπητικὴ.

Όλοκληρωτική προσφορά

Ἡ ἀγάπη! Ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Ἀλλὰ ποιά ἀγάπη; Ἡ ὀλόψυχη ἀγάπη: «Ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου» (στ. 37). Ἡ ἀγάπη καλύπτει ὅλη τὴ διάνοια, ρυθμίζει ὅλη τῇ διάνοια καὶ ἀποκλείει τὴν εἴσοδο κάθε κακοῦ λογισμοῦ. Ἡ ἀγάπη καλύπτει ὅλη τὴν καρδιά, ρυθμίζει ὅλους τοὺς κτύπους τῆς καρδιάς καὶ ἀποκλείει τὴν εἴσοδο στὸ μῖσος, τῆς ἐμπαθείας, τῆς ἀδιαφορίας, τῆς κακότητος.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ὀλοκληρωτικὴ προσφορὰ στὸ Θεό, ἀντίδωρο τῆς δικῆς του ἀγάπης. Δὲν μπορεῖ κανεὶς μὲ μισὴ καρδιά ν' ἀγαπήσῃ το Θεὸ ἢ μὲ μισὴ διάνοια νὰ σκεφθῇ τὸ Θεὸ ἢ μὲ μισὴ διάθεση νὰ λατρεύσῃ το Θεό.

Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι περιστασιακὴ ὑπόθεσης, γιὰ νὰ παίρνομε κατὰ διαστήματα, κάθε Κυριακὴ π.Χ. μία δόσι Θεοῦ, ὅπως παίρνομε τὴ δόση κάποιου φαρμάκου. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ὑπαρξιακὴ μᾶς ὑπόθεσης. «Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν» (Πράξ. 16,28). Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι εἴμεθα ὀλόκληροι στὸ Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς ὀλόκληρος σὲ μᾶς. Κολυμπᾶμε στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ τρόπος, ποὺ ζοῦμε, ποῦ κολυμπᾶμε, ποῦ ἀναπνέουμε το Θεό, εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη κινεῖ καὶ τὴ λειτουργία τῆς προσευχῆς καὶ τὴ λειτουργία τῆς διακονίας καὶ τὴ λειτουργία τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν. Τὸ ψάρι, προκειμένου νὰ Ζήσει, δὲν ἔχει ἄλλη ἐπιλογῇ, ἀπὸ τοῦ νὰ βρίσκεται ὀλόκληρο μέσα στὸ νερὸ τῆς θάλασσας. Ὅπως τὸ ψάρι ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει, ἔστω κι ἂν τὸ βάλουμε σὲ χρυσοῦ ἀμμουδιά, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔξω ἀπὸ το Θεὸ δὲν μπορεῖ νὰ Ζήσει, ὅσα ἀγαθὰ καὶ ἂν τοῦ προσφέρουμε. Βρίσκεται ὀλόκληρος στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ εἶναι ὀλοκληρωτικὴ. Τὸν ἀγαπᾶμε ὀλοκληρωτικά, διότι Ἐκεῖνος πρῶτος μας ἀγάπησε ὀλοκληρωτικά. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ καθολικά. Καὶ διότι ἀγαπᾷ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους, ἀφοῦ «τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους» (Ματθ. 5,45). Ἀλλὰ καὶ διότι ἀγαπᾷ χωρὶς κρατούμενα, χωρὶς τσιγκουνιά. Ἔδωσε ὅλη τὴν ἀγάπη τοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Δύο ρήματα τοῦ ἀποστόλου Παύλου φανερώνουν αὐτὸ τὸ ὀλοκληρωτικὸ δόσιμο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἓνα εἶναι τὸ «ἐκένωσεν» (Φιλιπ. 2, 7). "Ἄδειασε, πρόσφερε ὅλη τὴν ἀγάπη του, ἀφοῦ προσφέρθηκε ὁ ἴδιος, ποῦ εἶναι ἡ ΑΓΑΠΗ. Τὸ ἄλλο εἶναι τὸ «ἐκκέχυται». Πλημμύρισε τὸν κόσμον ἀπὸ ἀγάπη. «Ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν» (Ρωμ. 5, 5).

Γνώρισμα τῶν χριστιανῶν

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή ὄχι μόνο, διότι ἔχει ἐσωτερικὴ σχέση μὲ τὸν Πρῶτο, τὸ Μεγάλον Θεό, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι ἡ πηγὴ καὶ ἡ ἀφετηρία ὅλων τῶν ἐντολῶν. Ἀπὸ τὴν ἀγάπη ἐξαρτῶνται ὅλες οἱ ἐντολές καὶ ὁ Νόμος. «Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται» (στ. 40). Ἐξαρτήματα τῆς ἀγάπης εἶναι ὅλα καὶ ὅλοι, ἀφοῦ ἐξάρτημα τῆς ἀγάπης ἔγινε αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Νομοθέτης, ὁ σαρκωμένος Θεός, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Στὴν ἀγάπη πάνω ὅλοι καὶ ὅλα κρέμονται, ἀφοῦ κρεμάσθηκε ἡ ἴδια ἡ Ἀγάπη. Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἡ κρεμάστρα τῆς ἀγάπης. «Σταυρὸς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης ἀπόδειξις», λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος (Ε.Π.Ε. 26,98), ὑπενθυμίζοντας τὸν ὠραιότερο λόγο τῆς Καινῆς Διαθήκης: «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. 3,16).

Ἀπὸ τὴν ἀγάπη στὸ Θεὸ ἐξαρτᾶται ἡ ἀγάπη στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἀπ' αὐτὲς τὶς δύο ἀγάπες ἐξαρτῶνται τὰ πάντα. «Πλήρωμα γὰρ νόμου ἡ ἀγάπη» (Ρωμ. 13,10).

Ἡ ἀγάπη τέλος εἶναι ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή, διότι εἶναι τὸ γνῶρισμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ μαθητοῦ τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τί θὰ μας γνωρίσῃ ὁ κόσμος καὶ θὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ ὁ Θεός; Ἀπὸ τὴν ἀγάπη. «Ἐν τούτῳ γνῶσονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. 13, 35). Σχολιάζει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὁ Δεσπότης ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ ἀγάπη χαρακτηρίσει τοὺς μαθητάς. "Ἄν τοίνυν ἔχῃς ἀγάπην, ἀπόστολος γέγονας καὶ τῶν ἀποστόλων πρῶτος» (Ε.Π.Ε. 26, 254).

Ἡ ἀγάπη δὲν ἔχει ταυτότητα, ἀφοῦ εἶναι ἡ ταυτότητα τοῦ Θεοῦ. Δὲν κάνει διακρίσεις, ἀλλὰ διακρίνει τὸ χριστιανό, τὸ γνήσιο μαθητὴ τοῦ Χριστοῦ. Ποιό εἶναι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χριστιανοῦ; Τὸ χάρισμα; Τὸ θαυματουργεῖ; Τὸ κηρύττειν; Τὸ ψάλλειν; Τὸ διοικεῖν; Τὸ θεολογεῖν; Ὅλα αὐτὰ εἶναι καλά, ἀλλὰ χωρὶς τὴν ἀγάπη ἀποδεικνύονται ἀνώφελα γι' αὐτὸν ποὺ τὰ ἔχει. Δύο ἀπόλυτοι λόγοι στὴν Καινὴ Διαθήκη ἄς μας συνέχουν πάντοτε.

- Ὁ ἕνας εἶναι τοῦ Κυρίου. Τίποτε (ἀπόλυτα) δὲν θὰ ὠφεληθοῦμε, ἂν κερδίσουμε ὅλα τὰ ὑλικά πράγματα καὶ χάσουμε τὴν ψυχὴ μας. «Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;» (Μάρκ. 8,36).

- Ὁ ἄλλος ἀπόλυτος λόγος εἶναι τοῦ Παύλου. Τίποτε (ἀπόλυτα) δὲν θὰ ὠφεληθοῦμε, ἂν κερδίσουμε ὅλα τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε ἀγάπη. «Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμί» (Α' Κορ. 13,12).

Πάνω ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ζυγίζει ἡ ψυχὴ. Πάνω ἀπὸ ὅλα τὰ χαρίσματα ζυγίζει ἡ ἀγάπη. Καὶ πάνω ἀπὸ ὅλες τὶς ἀγάπες εἶναι ὁ Θεός.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

κε' 14 - 30

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπος τις ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ¹⁵καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. ¹⁶πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα· ¹⁷ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ¹⁸ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῆ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁹μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. ²⁰καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ²¹ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. ²²προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε· κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ²³ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. ²⁴προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς εἶπε· κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὄπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὄθεν οὐ διεσκόρπισας· ²⁵καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ²⁶ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ! ἦδεις ὅτι θερίζω ὄπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὄθεν οὐ διεσκόρπισα! ²⁷ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζῖταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ²⁸ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· ²⁹τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. ³⁰καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἡ ἀδράνεια ἔγκλημα

«Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ»

(Ματθ. 25,26)

Στασιμότης ἢ πρόοδος;

Στασιμότης ἢ πρόοδος; Τί σας ἀρέσει ἀπὸ τὰ δύο; Καὶ τὰ δύο βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ, τὴ γνωστὴ ὡς παραβολὴ τῶν τάλαντων, ἢ μᾶλλον τοῦ κρύψαντος τό - τάλαντο. Ὑπάρχει βέβαια καὶ τρίτη κατηγορία. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρόοδο καὶ τὴ στασιμότητα ὑπάρχει καὶ ἡ ὀπισθοδρομικότητα. Ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους τῆς παραβολῆς οἱ δύο προώδευσαν, ὁ ἓνας παρέμεινε στάσιμος. Οἱ δύο φάνηκαν ἐνεργητικοί, ὁ τρίτος παρέμεινε ἀδράνης,

φάνηκε να μη κάνει ούτε καλό, ούτε κακό. Ο αδρανής όμως είναι αρνητικό στοιχείο. Δεν αρκεί να μη κάνει κανείς το κακό· οφείλει και να πράττει το αγαθό. Ο άνθρωπος, όταν δεν πράττει το καλό, θεωρείται κακοποιός! Γι' αυτό και στην παραβολή είναι αυστηρή η τιμωρία του.

Ἡ αδράνεια είναι σταμάτημα τῆς ζωῆς. Φαντασθῆτε καρδιά ν' αδρανοποιῆται γιὰ πέντε μόνο λεπτά. Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσει; Καὶ ὅμως, ὑπάρχουν χριστιανοί, ποῦ εἶναι ἀδρανεῖς ὄχι πέντε λεπτά, ἀλλὰ χρόνια πολλά. Αὐτοὺς τοὺς ἀδρανεῖς καυτηριάζει ὁ Κύριος στὴν παραβολή, ἀποσκοπῶντας στὴ δραστηριοποίησή τους. Ὁ κύριος τῆς παραβολῆς ἀκούγεται νὰ λέγῃ: «Πονηρὲ δουλε καὶ ὀκνηρέ!» (στ. 26). Καὶ βγάζοντας τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση δίνει ἐντολή: «Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων» (στ. 30).

Φαντασθῆτε δικαστήριο νὰ τιμωρῆ στὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν ὄχι μόνο τοὺς ἐγκληματίες καὶ τοὺς ληστές, ἀλλὰ καὶ τοὺς... τεμπέληδες! Κάπως ἔτσι ἄς σκεφθοῦμε, ὅτι θὰ εἶναι τὸ κριτήριο τοῦ Θεοῦ. Θὰ δικάσῃ ὁ Κύριος καὶ θὰ καταδικάσῃ στὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν, στὸν αἰώνιο θάνατο, στὴ φρίκη τῆς αἰωνίου κολάσεως, καὶ τοὺς ὀκνηροὺς, τοὺς ἀδρανεῖς, τοὺς ραθύμους, τοὺς τεμπέληδες πνευματικά. Καὶ ἂν καταδικῆ ἀναμένη ὅσους δὲν παρουσίασαν καμμία πνευματικὴ πρόοδο, σκεφθῆτε πόσο θὰ καταδικασθοῦν ὅσοι διέπραξαν καὶ τὸ κακό, ὅσοι, δηλαδή, ὄχι ἀπλῶς ἦσαν ἀδιάφοροι καὶ ἀπαθεῖς ὡς πρὸς τὸ καλό, ἀλλὰ καὶ ἦσαν κακοποιὰ στοιχεῖα, δραστήριοι στὸ κακό, ἀρνητὲς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, παραβάτες τῆς ἠθικῆς τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ παραβολὴ τῶν τάλαντων

Ἄς δοῦμε τὴν παραβολή, ὅπου βραβεύεται ἡ πρόοδος καὶ τιμωρεῖται ἡ στασιμότητα, ἡ αδράνεια. Γιὰ νὰ γίνῃ κάποια πρόοδος, ἓνα προοδευτικὸ ἔργο, ἀπαιτοῦνται κεφάλαια. Μὲ κεφάλαια γίνονται ἐπενδύσεις. Στὴν παραβολή ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος, ὁ κύριος τῆς παραβολῆς, ποῦ δίνει σὲ τρεῖς ἀνθρώπους κεφάλαια. Τάλαντα τὰ ὀνομάσει ἡ παραβολή. Στὸν ἕναν ἔδωσε πέντε τάλαντα. Στὸ δεύτερο ἔδωσε δύο τάλαντα. Στὸν τρίτο ἔδωσε ἓνα τάλαντο.

Δὲν τοὺς τὰ ἔδωσε γιὰ νὰ τὰ κρύψουν. Τοὺς τὰ ἔδωσε, γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν, γιὰ νὰ προβοῦν μ' αὐτὰ σὲ ἐπενδύσεις, σὲ ἔργα παραγωγικά. Καὶ τοὺς προειδοποίησε, ὅτι θὰ ξαναρχόταν, γιὰ νὰ ζητήσῃ λογαριασμό. Παίρνεις κάποιο δάνειο; Θὰ τὸ ἐπιστρέψῃς μίαν ἡμέρα. Μπορεῖς ὅμως μέχρι νὰ τὸ ἐπιστρέψῃς, νὰ ἔχῃς κάνει καλὴ διαχείρισι, ὥστε ν' ἀποκτήσῃς καὶ δικὰ σου, μὲ τὰ ξένα ποῦ δανείσθηκες.

- Ἀπὸ τοὺς τρεῖς τῆς παραβολῆς ὁ πρῶτος πῆρε τὰ πέντε τάλαντα καὶ «εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς» (στ. 16). Δούλεψε. Δὲν παρέμεινε ἀδρανής. Τὰ πέντε τὰ ἔκανε δέκα.

- Τὸ ἴδιο καὶ ὁ δεύτερος. Δούλεψε κι αὐτός. Λιγότερα τάλαντα εἶχε, ἀλλὰ τὰ διπλασίασε. Αὐτὸ μετράει, ὄχι τὸ ποσόν, ἀλλὰ τὸ ποιόν τῆς δουλειᾶς. Ἡ προσπάθεια ἔχει σημασία.

- Ὁ τρίτος ὅμως δὲν δούλεψε καθόλου. Πῆρε τὸ τάλαντο καὶ τὸ ἔθαψε σ' ἓνα λάκκο, ὥστε νὰ μὴ τὸ χάσῃ καὶ νὰ τὸ ἀποδώσῃ, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς λογοδοσίας.

Καὶ ἡ ὥρα αὐτὴ ἦλθε. Ὁ κύριος ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴ μακρινὴ ἀποδημία. Καὶ ζήτησε λογαριασμό.

- Ὁ πρῶτος μὲ συστολή καὶ ταπείνωσι ἀπάντησε: «Κύριε, μοῦ ἔδωσες πέντε τάλαντα. Ἴδού, τὰ ἔκανα δέκα. Δὲν ξέρω, ἂν θὰ ἠθελες καὶ ἄλλα νὰ ἔχω ἀποκτήσει. Ἐγὼ αὐτὰ μπόρεσα νὰ κάνω, νὰ τὰ διπλασιάσω». Καὶ ὁ κύριος βραβεύει τὸν ἐπιμελῆ καὶ δραστήριο

δούλο: «Εὖ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω. Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου» (στ. 21). Πληρωμὴ μὲ τὸ παραπάνω.

- Τὸ ἴδιο σκηνικὸ καὶ μὲ τὸ δεύτερο δούλο. Τὰ δύο τάλαντα, μὲ τὴν ἐπιμέλεια καὶ τὴν ἐργατικότητά του, τὰ ἔκανε τέσσερα. Δὲν ἔχει σημασία, ποῦ τοῦ δόθηκαν λιγότερα ἀπὸ τὸν πρῶτο. Ἡ πληρωμὴ καὶ ἡ τιμὴ εἶναι ἡ ἴδια. Ἡ πρόθεσις καὶ ἡ ἐργατικότητα βαρύνουν.

- Ὁ τρίτος ὄχι μόνο ἦταν ἀδρανής, ὄχι μόνο ἔκρυψε τὸ τάλαντο, ἀλλ' ἦταν καὶ αὐθάδης. Οὔτε λίγο οὔτε πολὺ τὴν ἀδράνειά του τὴν ἀπέδωσε στὸν κύριό του. «Τί νάκανα, κύριε, ἀφοῦ ἤξερα, ὅτι ἐσὺ εἶσαι σκληρὸς καὶ θά μου τὸ ζητοῦσες ὅπως δὴποτε πίσω το τάλαντο; Τί ἤθελες νὰ κάνω; Νὰ τὸ χάσω καὶ νὰ βρῶ μεγαλύτερο μελεᾶ; Τοῦλάχιστον τόκρυσα καὶ νάτο τώρα, τὸ ἔχω καὶ στὸ ἐπιστρέφω». Δικαιολογία τῆς τεμπελιάς μὲ θρασύτητα.

Τί θὰ μπορούσε νὰ κάνη; θὰ ρωτήσετε ἴσως. Ἄν ὁ ἴδιος δὲν εἶχε δυνατότητα νὰ τὸ αὐξήσῃ, θὰ μπορούσε νὰ τὸ καταθέσῃ στὴν τράπεζα καὶ νὰ εἰσπράξῃ τόκο. Ἄν, δηλαδή, δὲν τὸ ἀχρήστευε τελείως, θὰ ὑπῆρχε κάποιο κέρδος. Ἐκεῖνος ὅμως τίποτε δὲν ἔκανε, οὔτε κέρδος ἀπέκτησε οὔτε πρόοδο παρουσίασε. Πλήρης στασιμότης. Καὶ ἡ τιμωρία γιὰ τὴ στασιμότητα γνωστή. Ὁ ὀκνηρὸς, ὁ πονηρὸς, ὁ ἀχρεῖος δούλος ρίχνεται στὸ ἀτέλειωτο σκοτάδι.

Ὁ Θεὸς δίνει τὰ τάλαντα

Ἡ παραβολὴ θέλει νὰ διδάξῃ δύο μεγάλες ἀλήθειες γιὰ τὸν κύριο καὶ δύο ἐπίσης μεγάλες ἀλήθειες γιὰ μας, τοὺς δούλους. Κύριος εἶναι ὁ Θεός.

- Ἡ μία ἀλήθεια: Ὁ Κύριος θὰ ξανάρθῃ. Ἄν μὲ τὴν ἀνάληψί του ἀπεδήμησε στὸν οὐρανό, θὰ ξανάρθῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μὲ τὴ δευτέρα του παρουσία. Θὰ ξανάρθῃ «συνάροι λόγον» (στ. 19). Θὰ ξανάρθῃ γιὰ δεύτερη φορά, γιατί ἦρθε γιὰ πρώτη φορά. Ἦρθε ὁ Χριστὸς καὶ μᾶς χάρισε τὰ ἀγαθὰ τῆς σωτηρίας. Πολλοὶ παραπονοῦνται, ἐπειδὴ, ὅπως λένε, δὲν ἔχουν τὰ τάλαντα, ποῦ ἔχουν ἄλλοι. Παραπονοῦνται, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν τίς δυνατότητες τῶν ἄλλων. Ἀλλ' ὑπάρχει κανεὶς, ποῦ μπορεῖ νὰ παραπονεθῆ, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἦρθε καὶ γι' αὐτόν, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν σταυρώθηκε καὶ γι' αὐτόν; Γιὰ ὅλους θυσιάσθηκε ὁ Κύριος. Ἡ σωτηρία εἶναι τὸ μεγάλο τάλαντο, ποῦ ὁ Χριστὸς χωρὶς διακρίσεις δίνει σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸς ὁ Χριστὸς, ποῦ ἦρθε καὶ ἔσπειρε τὴν ἀγάπη του, θὰ ξανάρθῃ γιὰ νὰ θερίσῃ τὸν καρπὸ τῆς ἀγάπης του.

- Ἡ ἄλλη ἀλήθεια: Ὁ Κύριος δίνει σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἐπὶ μέρους τάλαντα. Ὅ,τι ἔχει ὁ καθένας εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. Συνήθως οἱ ἄνθρωποι ὄχι μόνο δὲν μοιράζουν δωρεάν, ἀλλὰ καὶ κλέβουν. Ἕνας μόνο ἀφειδώλευτα μοιράζει δωρεάν. Μοιράζει τάλαντα. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ Θεός. Ποιὰ εἶναι τὰ τάλαντά του;

- Μας ἔκανε ἀνθρώπους δὲν μᾶς ἔκανε ζῶα. Μικρὸ τάλαντο εἶναι ἡ τιμὴ αὐτή;

- Μας ἔδωσε τὴν ὑγεία μας. Μικρὸ τάλαντο θεωροῦμε τὴν ὑγεία; Ὁ Θεὸς δίνει τὴν ὑγεία, ὄχι «ἢ μητέρα φύσις», ὅπως κάποιος τρανὸς ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ μόλις βγῆκε ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο. «Ἡ μητέρα φύσις μὲ ἔκανε καλά», εἶπε. Φαντάσου νὰ στάξῃ στὸν ἐγκέφαλό σου μία σταγόνα αἷμα! Φαντάσου νὰ φράξῃ μία κεντρικὴ ἀρτηρία τοῦ σώματός σου! Σπυδαῖο τάλαντο, μεγάλο δῶρο ἢ ὑγεία τοῦ σώματος. Κι ὅμως ἐμεῖς ὄχι μόνο δὲν τὴν προσέχουμε, ἀλλὰ γινόμεθα χειρότεροι ἀπὸ τὸν τρίτο δούλο τῆς παραβολῆς. Ἐκεῖνος δὲν κατέστρεψε τὸ ἓνα τάλαντό του. Ἐμεῖς καταστρέφουμε τὴν ὑγεία μας, ιδίως μὲ τίς καταχρήσεις.

«Δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ καπνίζω;», «Δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ πίνω ὅσο θέλω;». «Δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ πῶ ὅπως θέλω; Κουμάντο θὰ μοῦ κάνετε στὴν προσωπικὴ μου ζωή;». Ἐρωτήματα, ποὺ συνήθως προβάλλουν, ὅταν συμβουλέψης νὰ κόψουν κάποιο πάθος. Ἡ ἀπάντησις: Ἀσφαλῶς δὲν ἔχεις δικαίωμα. Δικαίωμα ἔχεις νὰ καταστρέψης κάτι, ποὺ εἶναι δικό σου. Δὲν ἔχεις δικαίωμα νὰ καταστρέψης κάτι, ποὺ εἶναι ξένο, κάτι, ποὺ ἀπλῶς σου τὸ ἐμπιστεύθηκε ἄλλος. Καὶ τέτοιο ἀγαθὸ εἶναι ἡ υἰεία σου. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ρωτᾷ: «Τί ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ,εἶ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;» (Α' Κορ. 4,7). Λησμονοῦμε, ὅτι δὲν ἀνήκουμε στὸν ἑαυτό μας. Ἀνήκουμε σ' Ἐκεῖνον, ποῦ μᾶς ἀγόρασε, ποῦ ἀκριβοπλήρωσε τὴν ἐλευθερίαν μας. «Οὐκ ἔστε ἑαυτῶν. Ἦγοράσθητε γὰρ τιμῆς» (Α' Κορ. 6,19-20).

Διακρίσεις στὴ χορήγηση ταλάντων;

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γενικὰ τάλαντα, ποὺ ὁ Θεὸς ἔχει χαρίσει σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἔχει δώσει καὶ εἰδικότερα τάλαντα σὲ κάθε ἄνθρωπο. Εἶναι ἐκεῖνα, ποὺ συνήθως τὰ ἀποκαλοῦμε «ταλέντα». Ταλέντα διανοητικά, ταλέντα σωματικά, ταλέντα πνευματικά, ταλέντα καλλιτεχνικά, ταλέντα ἐπιστημονικά, ταλέντα ἀθλητικά. Ἐδῶ ὑπάρχει κάποιο πρόβλημα. Γιατί, ρωτᾷ μερικοί, κάνει διακρίσεις ὁ Θεός; Γιατί σὲ ἄλλον δίνει πέντε, σὲ ἄλλον δύο, σὲ ἄλλον ἓνα, ὅπως βλέπουμε καὶ στὴν παραβολή; Γιατί σὲ ἄλλον δίνει ἐξυπνάδα περισσότερη καὶ σ' ἄλλον λιγότερη; Γιατί σ' ἄλλον δίνει μεγαλύτερη σωματικὴ δύναμη καὶ σ' ἄλλον μικρότερη; Γιατί σ' ἄλλον δίνει ἐξουσία καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἀφήνει ὑποτελεῖ; Γιατί σ' ἄλλον δίνει πολλὰ χαρίσματα καὶ σ' ἄλλον λίγα; Κάνει, λοιπόν, διακρίσεις ὁ Θεός;

Ἀσφαλῶς ὁ Θεὸς δὲν κάνει διακρίσεις.

• Ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς κρίνῃ μέ το πόσα κάναμε, ἀλλὰ μέ το πόσα μπορούσαμε νὰ κάνουμε. Μικρὸ τὸ σταμνί σου; Λίγο νερὸ θὰ ζητήσῃ. Ἄλλ' ὄχι καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃς τελείως ἄδειο!

• Ποιὸς εἶναι μακαριώτερος, ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει πολλὰ χαρίσματα ἢ ἐκεῖνος ποὺ ἔχει λίγα; Ὁ δεύτερος. Ποτὲ μὴ ζηλεύετε ἐκεῖνον, ποὺ ἔχει πολλὰ χαρίσματα. Αὐτὸς ἔχει μεγαλύτερη εὐθύνη. Αὐτὸς θὰ πληρώσῃ μεγαλύτερη φορολογία, γιατί ἔχει μεγαλύτερο κεφάλαιο πνευματικό. Θὰ τοῦ ζητήσῃ πολλὰ ὁ Θεὸς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἡ χήρα τοῦ Εὐαγγελίου δὲν εἶχε πολλὰ. Ἐνα δίλεπτο εἶχε καὶ τὸ ἔδωσε (Ματθ. 12, 42). Καὶ μακαρίσθηκε ἀπὸ τὸ Χριστὸ περισσότερο ἀπ' ἐκείνους, ποὺ προσέφεραν πολλὰ λεφτά. Φτωχοὶ οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὑλικά καὶ πνευματικά. Καὶ ὅμως μέ τὰ λίγα τάλαντα ἀπέδωσαν πολλὰ. Τὰ λίγα εὐλογήθηκαν, πολλαπλασιάσθηκαν. Λέγει σχετικῶς ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Τάλαντα ἐνταύθᾳ ἐστὶν ἢ ἐκάστου δύναμις, εἴτε ἐν προστασίᾳ, εἴτε ἐν χρήμασιν, εἴτε ἐν διδασκαλίᾳ, εἴτε ἐν οἰοδήποτε πράγματι τοιούτῳ. Μηδεὶς λεγέτω, ὅτι ἐν τάλαντον ἔχω, καὶ οὐδὲν δύναμαι ποιῆσαι. Δύνασαι γὰρ καὶ δι' ἐνὸς εὐδοκιμῆσαι. Οὐ,Οὐ γὰρ εἰ,εἶ τῆς χήρας ἐκείνης πενέστερος, οὐκ εἰ,εἶ Πέτρου καὶ Ἰωάννου ἀγροικότερος, οἳ καὶ ἰδιῶται καὶ ἀγράμματοι ἦσαν, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ προθυμίαν ἐπεδείξαντο καὶ πρὸς τὸ κοινὴ συμφέρον πάντα ἐποίουν, τῶν οὐρανῶν ἐπελάβοντο» (Ε.Π.Ε. 12,92-94).

Ἐκμετάλλευσίς ἢ προσφορά;

Οἱ δύο σχετικὰ μέ ὁ Θεὸς ἀλήθειες: Ὁ Θεὸς θὰ ξανάρθῃ! Ὁ Θεὸς δὲν κάνει διακρίσεις στὴ διανομὴ τῶν ταλάντων! Ἄς δοῦμε τίς δύο ἀλήθειες σχετικὰ μέ τὸν ἄνθρωπο. Γιατί μᾶς δίνει ὁ Θεὸς τὰ τάλαντα; Δὲν μᾶς τὰ δίνει γιὰ ἐκμετάλλευσίς, ἀλλὰ γιὰ κοινωνικὴ προσφορά.

• Εἶσαι γιατρός; Δέν σοῦ ἔδωσε ὁ Θεός τὸ τάλαντο γιὰ νὰ ἐκμεταλλεύεσαι τὸν πόνο τοῦ ἄλλου καὶ νὰ ζητᾷς γιὰ μία ἐπίσκεψη ἀσθενοῦς ὑψηλῆ ἀμοιβῆ ἢ «φακελλάκι» γιὰ τὴν ἐγγείρηση.

• Εἶσαι μητέρα; Δέν σου ἔδωσε ὁ Θεός τὸ μητρικὸ τάλαντο, γιὰ νὰ καλοπερνᾷς ἢ ἴδια, ἀλλὰ γιὰ νὰ φέρῃς στὴ ζωὴ ὅσα παιδιά Ἐκεῖνος ἔχει προγραμματίσει καὶ νὰ θυσιασθῆς γι' αὐτά.

• Εἶσαι πατέρας; Δέν σου ἔδωσε ὁ Θεός τὸ τάλαντο τῆς πατρότητος, γιὰ νὰ ἐπιβάλλεσαι καταπιεστικὰ στὴν οἰκογένειά σου.

• Εἶσαι δάσκαλος; Δέν σου ἔδωσε ὁ Θεός τὸ τάλαντο, γιὰ νὰ γκρεμίσης τὴν πίστη καὶ τὰ ἰδανικὰ ἀπὸ τίς ψυχὲς τῶν παιδιῶν. Σοῦ τὸ ἔδωσε γιὰ νὰ οἰκοδομῆς.

• Εἶσαι ἠθοποιὸς ἢ τραγουδιστής; Δέν σου ἔδωσε ὁ Θεός τὸ τάλαντο, γιὰ νὰ παρουσιάζῃς αἰσχρότητες, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξάζῃς τὸ Θεό.

• Εἶσαι κληρικός; Δέν σου ἔδωσε ὁ Θεός τὸ θεῖο τάλαντο, γιὰ νὰ ἐκμεταλλεύεσαι τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια ἢ γιὰ ν' αὐτοπροβάλλεσαι, ἀλλὰ γιὰ νὰ προσφέρεσαι καὶ νὰ θυσιάζεσαι γιὰ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Μὲ μία λέξι, τὰ τάλαντα εἶναι δοσμένα γιὰ κοινωφελεῖς σκοπούς. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ τῷ Θεῷ φίλον, ὡς τὸ κοινωφελῶς ζῆν» (Ε.Π.Ε. 12, 94). Ὁ κόσμος πάσχει κυρίως ἀπὸ τὸ φαινόμενο τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Τὰ ποικίλα σκάνδαλα ὀφείλονται κυρίως στὴν τάση πρὸς ἐκμετάλλευσιν.

«Μὴ κρύπτε λόγον Θεοῦ»

Γιὰ τοὺς χριστιανοὺς ἐξάγεται καὶ ἄλλη ἀλήθεια ἀπὸ τὴν παραβολή.

• Ποιὸς καταδικάστηκε; Ἐκεῖνος, ποὺ ἔκρυψε τὸ τάλαντο. Πολλὲς φορές κι ἐμεῖς κρύβουμε τὸ τάλαντο. Τὸ ἀφήνουμε καταχωνιασμένο. Δέν τὸ φανερόνουμε. Δέν τὸ ἀξιοποιοῦμε. Δέν τὸ ἐπιδεικνύουμε.

Μὰ θὰ πρέπει νὰ τὸ προβάλλουμε; θὰ ρωτήσετε. Κάτι τέτοιο δὲν σημαίνει ἐγωισμό; Ὑπάρχει ἓνα τάλαντο, ποῦ, ὅταν τὸ προβάλλουμε, δὲν δείχνουμε ὑπερηφάνεια. Ἡ Ὁρθόδοξος Πίστις εἶναι τὸ τάλαντο αὐτό. Τὴ Μεγάλῃ Τρίτῃ ἢ Ἐκκλησία μαζί μὲ τὴν παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων μας ὑπενθυμίζει καὶ τὴν παραβολὴ τοῦ κρύψαντος τὸ τάλαντο. Καὶ τονίζει, ὅτι θὰ καταδικασθοῦν ὅσοι κρύπτουν τὸ τάλαντο τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Προτρέπει κάθε ψυχὴ: «Τοῦ κρύψαντος τὸ τάλαντον τὴν κατάκρισιν ἀκούσασα, ψυχὴ, μὴ κρύπτε λόγον Θεοῦ κατάγγελλε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἵνα πλεονάζουσα τὸ χάρισμα, εἰσέλθῃς εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου» (δοξαστικὸ τῶν αἰῶνων).

Γιατί μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός τὸ στόμα; Γιὰ νὰ συνεννοοῦμεθα μόνο; Ὁχι. Καὶ γιὰ κάτι σπουδαιότερο, γιὰ νὰ ὑμνοῦμε τὸ Δημιουργὸ καὶ Σωτῆρα μας, γιὰ νὰ μιᾶμε καὶ νὰ ἐξαγγέλλουμε τὰ μεγαλεῖα τῆς Πίστεως. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Οὐδὲ γὰρ εἰς ὕμνον ἡμῖν ὁ λόγος καὶ εὐχαριστίαν χρήσιμος μόνος, ἀλλὰ καὶ εἰς διδασκαλίαν λυσιτελεῖς καὶ παραίνεσιν» (Ε.Π.Ε. 12,94).

Ἔχουμε θάψει τὸ τάλαντο τῆς Ἀλήθειας. Τὸ σκεπάσαμε ἄλλος μὲ τὸ πῶμα τῆς δειλίας, ἄλλο μὲ τὸ πῶμα τῆς ντροπῆς, ἄλλος μὲ τὸ πῶμα τῆς ἀδιαφορίας. Δέν μιᾶμε γιὰ τὸ Χριστὸ ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ ἀφήνουμε νὰ μιᾶνε γιὰ τὸ Χριστὸ οἱ Προτεστάντες καὶ οἱ Χιλιαστές. Ἐμεῖς πόσους ἔχουμε ὀδηγήσει στὴν πίστι, στὴ μετάνοια, στὴν Ἐκκλησία; Ἐμεῖς κρύβουμε τὴν Ἀλήθεια, ἐνῶ οἱ αἰρετικοὶ διαδίδουν παντοῦ τὴν πλάνη. Ὅποιος τὴν Ἀλήθεια τῆς Πίστεως τὴν κρατεῖ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του, αὐτὸς ἤδη τὴν ἔχει χάσει!

Όλοι μπορεί να έχουν δικαίωμα άπεργίας. Ένας δέν έχει αυτό τὸ δικαίωμα. Ὁ χριστιανὸς στὸ ἔργο τῆς ὁμολογίας καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς δέν μπορεί νὰ κάνη στάση ἐργασίας, ἀπεργία. Δέν θὰ τιμωρηθῆ μόνο ἐκεῖνος, ποὺ κλέβει, ἀλλὰ κι ἐκεῖνος ποὺ δέν προσφέρει. Ὅχι μόνο ἐκεῖνος ποὺ δέν κάνει τὸ κακό, ἀλλὰ κι ἐκεῖνος, ποὺ δέν προσφέρει τὸ καλό. Ἄς ἀκούσουμε πάλι τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο: «Εἶδες πῶς οὐ μόνον ὁ ἀρπάζων καὶ πλεονεκτῶν, οὐδὲ ὁ κακὰ ἐργαζόμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγαθὰ μὴ ποιῶν κολάζεται κόλασιν τὴν ἐσχάτη;» (Ε.Π.Ε. 12,92).

Ὅσο ἔχουμε καιρὸ, ἄς δουλέψουμε. Ἄρκετὰ ραθυμήσαμε καὶ ἀδρανήσαμε. Ἄς δουλέψουμε γιὰ τὴ δική μας σωτηρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἄλλων. «Διὰ τοῦτο λόγον ἡμῖν ἔδωκεν ὁ Θεὸς καὶ χεῖρας καὶ πόδας καὶ σώματος ἰσχύν, ἵνα πᾶσι τούτοις καὶ εἰς τὴν ἡμῶν αὐτῶν σωτηρίαν καὶ εἰς τὴν τῶν πλησίον ὠφέλειαν χρησώμεθα» (Ε.Π.Ε. 12,94). Ἄς ἀνασκουμπωθοῦμε στὴ δουλειά. Πρὶν εἶναι ἀργά, πρὶν ἔρθῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου. Τότε ποὺ θὰ κληθοῦμε νὰ λογοδοτήσουμε. Κανεὶς δέν θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς δώσῃ ὧρες ἐργασίας, ὅταν τὸ βιβλιάριον τῆς ζωῆς μας ἔχη μηδὲν ὧρες ἐργασίας γιὰ τὸ καλό, γιὰ τὴν ἀγάπη, γιὰ τὴν πίστι, γιὰ τὸ Θεό. Ἄς φοβηθοῦμε καὶ ἄς ἀναλάβουμε ἐπὶ τέλους ἐργασία, γιὰ ν' ἀκούσουμε τὸ «Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω. Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου» (στ. 21).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ιε' 21 - 28

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. ²² Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ²³ ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ²⁴ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ²⁵ ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. ²⁶ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ²⁷ ἡ δὲ εἶπε· Ναί, Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. ²⁸ τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἴαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Τρία ἄριστα καὶ ἓνα βραβεῖο

«ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! Γενηθήτω σοὶ ὡς θέλεις»

(Ματθ. 15,28)

Χωρὶς σύνορα

Ἀγάπη χωρὶς σύνορα! Αὐτὸ βλέπουμε στὸ θαῦμα τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Δύο πρόσωπα περνοῦν τὰ σύνορά τους. Τὸ ἓνα εἶναι ὁ Θεός, τὸ ἄλλο ἓνας ἄνθρωπος. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεάνθρωπος Κύριος. Ἔγινε ὁ Θεὸς Θεάνθρωπος, διότι ξεπέρασε τὰ σύνορα, πὺ χάρισαν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ Θεό. Καὶ τὰ σύνορα αὐτὰ ἦσαν «τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ» (Ἐφεσ. 2,14). Ἀφοῦ, λοιπόν, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ κατάργησε τὰ σύνορα, πὺ χάρισαν τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τῆ γῆ, πολὺ περισσότερο ἡ ἀγάπη αὐτῆ τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἶναι πάνω καὶ πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τῶν κρατῶν τῆς γῆς.

Ἡ ἀγάπη δὲν ξέρει σύνορα, ὅπως δὲν ξέρει σύνορα ὁ ἥλιος. Ὅσα συρματοπλέγματα καὶ ὀδοφράγματα στὰ σύνορα καὶ ἂν τοποθετηθοῦν καὶ ὅσοι σκοποὶ ὀπλισμένοι καὶ ἂν σταθοῦν, ὁ ἥλιος δὲν ἐμποδίζεται στὸ πέρασμά του. Γιὰ τὸν ἥλιο δὲν ὑπάρχουν σύνορα, ὅπως δὲν ὑπάρχουν σύνορα γιὰ τὸν ἀέρα. Ὁ ἀέρας κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα, χωρὶς διαβατήριο, χωρὶς διακρίσεις. Ἔτσι καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα.

Εἶναι ἀγάπη καθολικὴ, χωρὶς διακρίσεις, ἀγάπη ἀντιρατσιστικὴ.

Οἱ ἄνθρωποι ὑψώνουν τείχη μίσους καὶ φανατισμοῦ, τείχη μισαλλοδοξίας καὶ ἀσυνενοησίας. Ζοῦν στὴν ἴδια πατρίδα, στὴν ἴδια πόλι, στὴν ἴδια γειτονιά, στὴν ἴδια πολυκατοικία, στὸ ἴδιο σπίτι, στὸ ἴδιο δωμάτιο, κι ὅμως ὑπάρχουν σύνορα, πὺ τοὺς χωρίζουν. Μόνο ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μπορεῖ νὰ καταργήσῃ τὰ σύνορα τοῦ μίσους.

Συμβολικά και πραγματικά βλέπουμε την αγάπη χωρίς σύνορα στην περίπτωση της Χαναanaίας. Ο Χριστός εξέρχεται από τα στενά όρια της Ίουδαίας και έρχεται στα μέρη Τύρου και Σιδωνος. Πρόκειται για το άνοιγμα της αγάπης του Θεού στον κόσμο όλο. Ο Χριστός δεν είναι ο Θεός μόνο ενός λαού. Είναι ο Θεός κάθε λαού. Παγκόσμια ή αγάπη Του. Αγκαλιάζει όλα τα έθνη. Και η Έκκλησία καλεϊ όλα τα έθνη. «Δεϋτε πάντα τα έθνη, γνωτε του φρικτου μυστηριου την δυναμιν» (απο τους αινους του γ' ηχου).

Η αγάπη του Θεου στα έθνη! Αυτό φαίνεται στο δεϋτερο προσωπο της περικοπης. Είναι μια Χαναanaία γυναίκα. Για να πλησιαση το Χριστο εξέρχεται κι αυτη απο τα σύνορα περνα τα σύνορα της πατριδος της. «Και ιδου γυνη Χαναanaία απο των οριων εκεινων εξελθουσα» (στ. 22). "Αν στο Χριστο βλέπουμε την αγάπη χωρίς σύνορα, στη Χαναanaία βλέπουμε τον πόνο χωρίς σύνορα. Παντου είναι ξαπλωμένος ο πόνος. Παντου μοναδες πονεμένες, σαν την πονεμένη Χαναanaία μητέρα.

Ο πόνος δεν κάνει διάκρισι. Είναι καθολικό φαινόμενο. Ξεσχίσει την καρδιά και λευκων και μαυρων. Κάνει να κλαϊνε τα μάτια όλων των κατοικων του πλανητου μας.

Απολυτήριο με άριστα

Γιατί είναι πονεμένη η Χαναanaία; Το κορίτσι της πάσχει. Έχει φοβερή αρρώστια. Ίδιαίτερα έπασχε το κορίτσι εκείνο. Ήταν δαιμονισμένο. Ο Διάβολος δεν ήταν απλως ένα πειρακτήριο η ένας έκτακτος επισκέπτης. Ήταν ένας καταληψίας.

Είχε καταλάβει πλήρως τη νεανική εκείνη ύπαρξι, που και η ψυχή της και το σώμα της είχαν γίνει ενεργούμενα του Διαβόλου.

Άπελπισμένη η μάνα. Σήμερα τί κάνει μια μητέρα η ένας πατέρας, όταν το παιδί του πάσχει και στον τόπο του δεν μπορεί να θεραπευτη; Παίρνει διαβατήριο, περνάει τα σύνορα, πηγαίνει στο εξωτερικό και παρακαλεϊ τον περίφημο γιατρο να γιατρέψη το παιδί. Κάτι τέτοιο έκανε και η Χαναanaία. Έμαθε, ότι έξω απο τα σύνορα της πατριδος της υπήρχε ο Ίατρος. Ίησους Χριστός το όνομά του. Δεν χάνει καιρό. Άμέσως περνάει με το διαβατήριο της μητρικής αγάπης τα σύνορα και μ' όλη τη δύναμη της καρδιάς της κραυγάει: «Κύριε, υιέ Δαβίδ, έλέησόν με» (στ. 22)

Τα λόγια αυτα της μάνας δεν εκφράζουν μόνο τον πόνο της, το πάθος της εκφράζουν και την πληροφορία, που έχει για το Χριστό. Έλαθε και γι' αυτό έμαθε. «Έμαθε έφ' ών έπαθεν» (Έβρ. 5,8). Όποιος παθαίνει, αυτός και μαθαίνει. Και όποιος μαθαίνει, αυτός και πιστεύει. Άς δοξολογοϋμε το Θεο για τον πόνο. Είναι το δυνατώτερο σχολείο. Αυτός μας κάνει να μαθαίνουμε τρία σπουδαία μαθήματα, που οί περισσότεροι τα αγνοουν η τα γνωρίζουν στραβά η είναι και ανεπίδεκτοι μαθήσεως. Το ένα μάθημα είναι η πίστις. Το άλλο η ταπεινώσις. Το τρίτο η προσευχή.

Σ' αυτα τα τρία μαθήματα πήρε άριστα και βραβεϊο η Χαναanaία μητέρα. Το βραβεϊο; Θεραπεύθηκε το κορίτσι της απο το Χριστό, που ήλθε στον κόσμο, για να καταλύση το κράτος του Διαβόλου απο το Χριστό, που είναι «ο Ίατρος των ψυχων και των σωμάτων». «Και λάθη η θυγάτηρ αυτής απο της ώρας εκεινης» (στ. 28).

Και πριν απο το βραβεϊο είχε πάρει το απολυτήριο με άριστα. Οί μαθητές, ενοχλημένοι απο τίς κραυγές της πονεμένης μητέρας, πρότειναν στο Χριστο γρήγορα να την απολύση. «Απόλυσον αυτήν, ότι κράζει όπισθεν ημών» (στ. 23). Μά ο Χριστός δεν δίνει απολυτήριο, και μάλιστα με άριστα και βραβεϊο, αν δεν δοκιμάση το μαθητη του, την ανθρώπινη ψυχή. Το απολυτήριο του Χριστου έχει αξία, διότι περνάει απο δοκιμασία και διότι δεν είναι χωρίς αντίκρυσμα, όπως τα απολυτήρια και τα πτυχία των σχολείων του κόσμου.

Από σκληρή δοκιμασία πέρασε η Χαναanaία. Της έκανε ο Χριστός «τέστ» πίστεως και ταπεινώσεως. Τελικά πήρε άριστα. «Ω γυναίκα, μεγάλη σου η πίστις. Γενηθήτω σοι ως θέλεις» (στ. 28).

Στό μάθημα τής πίστεως

Άριστα στην πίστι! Πίστευε η Χαναanaία στο Χριστό. Μά πού τον γνώρισε; Έξ άκοης. «Η πίστις έξ άκοης», λέγει ο άπόστολος Παύλος (Ρωμ. 10,17). Είχε άκούσει για τo Χριστό η ξένη γυναίκα. Η φήμη τών ποικίλων θαυμάτων και τής θεϊκής παρουσίας του είχε ξεπεράσει τὰ σύνορα τής Ίουδαίας και Γαλιλαίας. Το λέγει ο Ευαγγελιστής: «Ήχος περι του Χριστου εις πάντα τόπον τής περιχώρου» (Λουκ. 4,37).

Οι άλλοι είχαν άκούσει, αλλά δέν πίστευαν στο Χριστό. Και σήμερα πολλοί άκούουν, αλλά δέν πιστεύουν. Λέγει ένας Πατέρας τής Έκκλησίας, ότι δέν άρκει ο ήχος. Χρειάζεται και τo «εϋηχον άντικείμενον». Τα ίδια δάκτυλα του μουσικού κτυποϋν τον τιμεντένιο τοίχο και κανένας ήχος δέν παράγεται. Τα ίδια δάκτυλα κτυποϋν τίς χορδές τής κιθάρας η του βιολιου, και παράγεται ήχος γλυκύτατος. Λεπτή Χορδή, λεπτή και ευαίσθητη καρδιά η Χαναanaία. Μόλις την έπληξε ο ήχος τών θαυμάτων του Χριστου, πίστευσε. Σκληρές, σαν τον τοίχο, καρδιές, τιμεντένιες, δέν συγκινοϋνται, δέν πιστεύουν, όσα θαύματα και αν ιδουϋν. «Ο ήχος περι του Χριστου, εϋηχον ευρών σκεϋος την Χαναanaian, δι' αυτης έπηχεί γεγονότερον άναπεισθεΐσα γάρ και πιστεύσασα και προσδραμοϋσα θερμώς, έξάκουστος ικέτης άμα και κηρυξ γίνεται, κραυγάζουσα πόρρωθεν Έλέησόν μέ, Κύριε, υιέ Δαβίδ"» (Γρηγόριος Παλαμας. Ε.Π.Ε. 11,24).

Στό μάθημα τής ταπεινώσεως

Είχε πίστι μεγάλη η Χαναanaία. Πίστευε στη σπουδαιότερη αλήθεια. Ποιά; Κάποιος τρανός πολιτικός, άρχηγός κόμματος, μιλωνας προ καιρου σε στελέχη του κόμματός του, άπεφθέγγατο: «Ο Θεός τής Έλλάδος είναι ο λαός...»! Φυσικά μ' αυτό τo δημαγωγικό πυροτέχνημα έδειξε, πως ουτε στο Θεο πιστεύει, ουτε το λαο αγαπάει. Ποιός, λοιπόν, είναι ο Θεός; Η Χαναanaία τo διαλαλει. Ο Χριστός είναι ο Θεός. «Κύριε, υιέ Δαβίδ» (στ. 22). Τον άποκαλει τρεις φορές «Κύριο». Και «Κύριος» στη γλωσσα τής Γραφής σημαίνει «Θεός».

Είχε πίστι ακράδαντη. Και είχε πίστι, διότι είχε ταπεινωσι. «Ταπεινοΐς δίδωσι χάριν» (Παροιμ. 3,34). Η ταπεινωσι είναι δείγμα τών πιστών. Και η πίστις είναι καθρέπτης τών ταπεινών. «Τών πιστών έστιν η ταπεινωσις και τών τεταπεινωμένων η πίστις» (Γρηγόριος Παλαμας, Ε.Π.Ε. 11,32).

Είχε ταπεινωσι αληθινή η Χαναanaία. Την ταπεινωσε ο πόνος, θα πατε. Ναί, τo δέχομαι. Ο πόνος ταπειώνει και τo πιο ύψηλόκορμο κυπαρίσι. Μά υπάρχουν άνθρωποι, που ουτε από τον πονο λυγίζουν. Και πάνω στον πονο άκόμη βλασφημοϋν τo Θεο. Έχουν μεγάλη ιδέα για τον εαυτο τους. Η Χαναanaία είχε αληθινή και διαρκως αυξανόμενη ταπεινωσι. Μαζι με την πίστι της αυξανόταν και η ταπεινωσις. «Ίδοι δ' αν τίς έξετάζων τή προς Χριστον πιστει την ταπεινωσιν άει συνημμένην και συναυξανομένην» (Γρηγόριος Παλαμας, Ε.Π.Ε. 11,30).

Που βλέπουμε την ταπεινωσι τής Χαναanaίας;

- Για τo δρᾶμα του παιδιου της δέχεται, ότι εκείνη φταίει. Το κορίτσι της είναι δαιμονισμένο. Θα περίμενε κανεις να ζητάη για τo κορίτσι της έλεος. Και όμως, για τον εαυτο της Ζητάει έλεος. «Έλέησόν μέ, Κύριε... Κύριε, βοήθει μοί» (στ. 22, 25). Πιστεύει, ότι η ίδια φταίει για τo κατάντημα του παιδιου της. Αν τα παιδιά μας και οι νεοι μας έχουν φθάσει στο άπροχώρητο, αν έχουν κυριευθη από δαιμόνια, αν κάνουν σαν δαιμονισμένα, εμεις είμεθα η αιτία. Το λίθο του αναθέματος όχι στους άλλους, αλλά στον εαυτο μας. Έγω

φταίω -να πῆ ὁ καθένας μας- ὄχι μόνο γιὰ τὰ δικά μου ἁμαρτήματα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων. Καὶ διότι πολλές φορές τὰ προκαλῶ, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῶν ἄλλων τιμωροῦμαι γιὰ τὰ δικά μου ἁμαρτήματα. Κάθε πιστὸς καὶ ταπεινὸς εἶναι «ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου». Ὁ Ἡ Χαναναία ἐβλεπε, πῶς ἐκείνη ἔφταιξε πὺ τὸ παιδί της ἔγινε δαιμονισμένο. Ἐμεῖς πότε θὰ ταπεινωθοῦμε νὰ καταλάβουμε ὅτι φταίμε γιὰ τὸ δαιμονισμό τῆς σύγχρονης κοινωνίας;

• Ἡ ταπείνωση φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ιδέα, ποῦ ἔχει γιὰ τὸν ἑαυτό της. Ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ τὴν δοκιμάσει, τὴν ὀνομάζει «κυνάριον». «Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις» (στ. 26). Ἄν ἦταν ἄλλος στὴ θέση της, θ' ἀντιδρούσε: «Ἐμένα ὀνομάσεις κυνάριο, σκυλάκι; Ἐέρεις ποιὸς εἶμαι ἐγώ;...». Καὶ θὰ ἐπιστράτευε ὅλα τὰ ἐπιχειρήματά του, γιὰ νὰ ὑπεραμυνθῆ τῆς προσωπικότητός του. Ἡ Μεγάλῃ ιδέα ἔχουμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Ποιοί; Ἐμεῖς, ποῦ δὲν εἴμεθα ἀπλῶς ἀθῶα κυνάρια, τὰ ὁποῖα μόνο γαυγίζουν καὶ δὲν δαγκώνουν, ἀλλ' εἴμεθα λυσσασμένα σκυλιὰ πὺ δαγκώνουμε. Γινόμεθα ταῦροι μαινόμενοι πάνω στὸ θυμὸ μας. Εἴμεθα ἀκάθαρτοι σὰν τὰ χοιρώδη Ζῶα. Ἡ Χαναναία δέχεται τὸν ἐξευτελισμό. «Συντίθεται μὲν καὶ αὕτη καὶ συνεχουθενεὶ ἑαυτήν, οὐκ ἀφίσταται δὲ τῆς πρὸς Χριστὸν δεήσεως» (Γρηγόριος Παλαμᾶς. Ε.Π.Ε. 11,28). Ναι, Κύριε, σκυλάκι εἶμαι. Ἄλλ' ὅπως τὸ σκυλάκι ἔχει δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ γαυγίζη, ἄφησέ μὲ καὶ μένα νὰ γαυγίζω γύρω ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου. Εἶμαι σκυλάκι, ἀλλὰ σκυλάκι στὴ δική σου αὐλή, στὴν αὐλή τῆς ἀγάπης σου.

Ἄς ἀποκτήσουμε ταπεινὴ ιδέα γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἴμεθα ἄγγελοι. Ἡ ἁμαρτία μας ἔχει κατεβάσει στὴν κλίμακα τῶν ζῶων. Γινόμεθα σὲ πολλὰ πράγματα χειρότεροι κι ἀπὸ τὰ Ζῶα. Αὐτὸ ἄς μὴ μας ἀπελπίζη. "Ἄς εἴμεθα ἀνάξιοι. Μποροῦμε νὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ γιὰ τὰ τόσα μας ἁμαρτήματα. «Μάθωμεν, κὰν ἀνάξιοι ὄμεν, κὰν ἀποπεμφθῶμεν, ὡς ρερρυπωμένοι ταῖς ἁμαρτίαις, μὴ ἀποπηδήσωμεν, ἀλλὰ παραμείνωμεν ἐκ ψυχῆς αἰτοῦντες ἐν ταπεινώσει. Ληψόμεθα παρὰ Θεοῦ τὰ αἰτήματα» (Γρηγόριος Παλαμᾶς. Ε.Π.Ε. 11,28).

• Ἡ ταπείνωση τῆς Χαναναίας φαίνεται καὶ ἀπὸ ἄλλο σημεῖο. Ὅχι μόνο δέχεται, ὅτι εἶναι σκυλάκι κι ὄχι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ζητάει ἕνα ψίχουλο μόνο ἀπὸ τὸ τραπέζι Του. «Καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίουσι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν» (στ.27). "Ἐνα ψίχουλο τῆς ἀγάπης σου μοῦ ἀρκεῖ. Ἐνα ψίχουλο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ὅλο τὸ χρυσάφι τῆς γῆς.

Μὲ τὸ «ψίχουλο» ἡ Χαναναία δείχνει ἐπίσης καὶ πόσο ὀλιγαρκῆς ἦταν. Κάποτε οἱ ἄνθρωποι μὲ ψίχουλα Ζοῦσαν. Ψίχουλα ὅμως, βουτηγμένα στὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τώρα, στὴ λεγόμενη καταναλωτικὴ κοινωνία, δὲν μᾶς ἀρκοῦν ὅλα τὰ μέσα καὶ ὅλες οἱ ἀνέσεις. Λεῖπει ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Στὸ μάθημα τῆς προσευχῆς

Ἡ ταπείνωση ἀφοπλίστηκε τὸ Χριστό, πὺ ἤθελε νὰ δοκιμάσει τὴ Χαναναία μητέρα. Ἡ ταπείνωση εἶναι ἀφοπλιστικὴ. Ἀφοπλίζει τὸν ἄλλον, πὺ θέλει νὰ τσακωθῆ μαζί σου. Ἀλλὰ καὶ ὀπλίζει τὸ ἰσχυρότατο ὄπλο, πὺ ὀνομάζεται προσευχή. Ἄριστα στὴν πίστι, ἄριστα στὴν ταπείνωση, ἄριστα στὴν προσευχή ἡ Χαναναία.

Ἡ προσευχή της εἶναι ἐνοχλητικὴ. Δὲν παρακαλεῖ μὲ ἀπάθεια, ἀδιαφορία καὶ νωθρότητα. Παρακαλεῖ μὲ κραυγή. «Ἐκραύγασεν αὐτῶ» (στ. 22). «Κράζει ὀπισθεν ἡμῶν» (στ. 23). Οἱ ἄνθρωποι ἐνοχλοῦνται καὶ παρεξηγοῦνται, ὅσο τοὺς παρακαλᾶμε γιὰ κάτι μὲ ἐπιμονή. Ὁ Χριστὸς τὸ ἀντίθετο τότε μᾶς ἀγαπάει, ὅταν τὸν ἐνοχλοῦμε μὲ τὴ συνεχῆ προσευχή.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ – ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἡ προσευχή τῆς Χαναναίας εἶναι καὶ προσκνηματική. Πέφτει στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ. «Καὶ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ» (στ. 25). Στὰ γόνατα, γιὰ νὰ προσκυνοῦμε τὸν Κύριο τῆς δόξης. Μετάνοιες προσκνηματικές ἅς κάνουμε. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, Χριστῷ τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν». Ὅσο πὸ σπουδαῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσο ταπεινότερα καὶ εὐλαβέστερα προσκυνεῖ το Θεό. Οἱ ἄνθρωποι γίνονται ἀγγέλων ἀγγελικώτεροι, ὅταν μὲ ταπεινώσι προσκυνοῦν καὶ δέονται στὸ Χριστό.

Ἡ προσευχή τῆς Χαναναίας ἐνεργοποιήθηκε. Κάμπτει τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Δὲν μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ μὴν ἀκούσῃ τὴν προσευχή, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴν καρδιὰ μιᾶς μάνας ποῦ πονάει ἀπὸ καρδιά, ποὺ εἶναι στεγανὴ καὶ δὲν ἔχει οὔτε μία χαραμάδα ἀπιστίας, ὀλιγοπιστίας.

Ὁ πόνος τῆς Χαναναίας μάνας εἶναι πόνος κάθε ἀληθινῆς μητέρας, κάθε ἀληθινοῦ πατέρα. Βλέπουμε τὰ παιδιά μας νὰ χάνονται. Ἄς μὴν ἀπελπιζώμεθα. Ἄρκεῖ νὰ ἔχουμε πίστι μεγάλη, πίστι δυνατή, πίστι ἀκράδαντη, πίστι χριστιανική. Τὸ θαῦμα θὰ γίνῃ. Θ' ἀκούσουμε σὰν ἀπάντηση στὶς ἐπίμονες παρακλήσεις μας το λόγο τοῦ Κυρίου: «Γενηθήτω σοὶ ὡς θέλεις».

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ε' 1 - 11

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, ² εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυνον τὰ δίκτυα. ³ Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ⁴ ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγρην. ⁵ καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. ⁶ καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. ⁷ καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ⁸ ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνήρ ἀμαρτωλός εἰμι, Κύριε· ⁹ θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον, ¹⁰ ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν. ¹¹ καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Ταπείνωσις καὶ κλήσις

«Ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον»

(Λουκ. 5,5)

Τὸ βάθος

Ἦχει βάθος τὸ Εὐαγγέλιο. Ὅσοι δὲν γνωρίζουν κολύμπι, αὐτοὶ φοβοῦνται καὶ τὰ πόδια τοὺς ἀκόμη νὰ βάλουν στὰ ρηχά. Πολὺ περισσότερο δὲν μποροῦν νὰ κολυμπήσουν στὰ βαθειά, νὰ κάνουν βουτιά στὰ βάθη τῆς θάλασσας καὶ νὰ ἰδοῦν τίς ὁμορφιές καὶ τοὺς θησαυροὺς, πὺ κρύβει ἡ θάλασσα στὰ ἀπύθμενα βάθη της. Ἔτσι κι ἐμεῖς, οἱ σημερινοὶ χριστιανοί, εἴμεθα ρηχοί. Ἐλάχιστα γνωρίζουμε καὶ ἐλάχιστα ζοῦμε τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ συντελεῖται στὸ βάθος.

• Ὁ Θεὸς εἶναι βάθος ἀνεξιχνίαστο. Ἄν τὸ βλέμμα μας χάνεται στὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ, ποῦ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ ἐξερευνήσουμε, ἔστω καὶ ἂν διαθέτουμε τὸ τελειότερο διαστημόπλοιο, τὸ μυαλό μας χάνεται στὸ βάθος τοῦ οὐρανοῦ Θεοῦ, ποῦ δὲν μποροῦμε νὰ ἐξερευνήσουμε στὴν οὐσία του, ἀλλὰ καὶ νὰ μετρήσουμε τίς ἐνέργειές του. Καὶ ἂν ἀκόμη διαθέτουμε τὴν ἰσχυρότερη διάνοια, δὲν μποροῦμε νὰ εἰσχωρήσουμε καὶ νὰ ἐρμηνεύσουμε τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Μπροστὰ στὸ βάθος τοῦ Θεοῦ στέκει ἀπορῶν ὁ ἀπόστολος Παῦλος

καὶ ἀναφωνεῖ: «ᾧ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ» (Ρωμ. 11,33).

• τὸ βάθος τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ φαίνεται καὶ στὴν ἀπλότητα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ὁ Θεὸς τοῦ βάθους καὶ τοῦ ὕψους κάνει δύο θαύματα, πὺ ἔχουν σχέση μετὰ τὸ βάθος καὶ τὸ ὕψος. Τὸ ἓνα θαῦμα: Στὸ βάθος τῆς θάλασσας. Ἔμπειροι οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας, πὺ βλέπουμε στὴν εὐαγγελικὴ περικοπή, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης. Εἶχαν ρίξει τὰ δίχτυα τους ὅλη τὴ νύκτα στὰ νερὰ τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Δὲν ἔκλεισαν μάτι. Ζοῦσαν μετὰ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ κόπος τους δὲν θὰ πῆγαινε χαμένος. Κάποτε θ' ἀπέδιδε καὶ θ' ἀνέσυραν βαρεῖὰ τὰ δίχτυα, γεμᾶτα ψάρια. Καὶ ὅμως! Ὁ ἀπολογισμὸς τραγικός: «Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν» (Λουκ. 5,5).

Ἀπελπισία χωρὶς τὸ Χριστό. Μόλις ἔρχεται ὁ Χριστός, ἡ ἀπελπισία γίνεται ἀφετηρία νέας δράσεως. Ἡ ἀπελπισία μετατρέπεται σὲ εὐλογία. Γέμισε ἡ βάρκα ψάρια. Σχίζονται τὰ δίχτυα ἀπὸ «τὸ πλῆθος τῶν ἰχθύων». Μηδὲν ψάρια ὅλη τὴ νύκτα. Τὸ μηδὲν πολλαπλασιάζεται; Ὁχι. Μ' ὅποιο ἀριθμὸ καὶ ἂν τὸ πολλαπλασιάσουμε, τὸ μηδὲν παραμένει μηδὲν. Ἄν ὅμως τὸ πολλαπλασιάσουμε μετὰ τὸν ΕΝΑ, μετὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸ μηδὲν γίνεται πλῆθος.

• Τὸ ἄλλο θαῦμα: Γέμισε ἡ ψυχὴ τῶν ψαράδων ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιον. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο θαῦμα. Τὸ βάθος τῆς θάλασσας εἶναι μικρὸ μπροστὰ στὸ βάθος τοῦ ἀνθρώπου. Ἐρριξαν τὰ δίχτυα βαθεῖα οἱ ψαράδες καὶ ἐλκύσθησαν ψάρια πολλὰ. Ἐρριξε τὸ δίχτυ τοῦ λόγου τοῦ ὁ Χριστός, ὁ μεγάλος Ψαράς, στὸ βάθος τῆς ψυχῆς τῶν ψαράδων καὶ βγήκε ἡ μεγάλη ἀπόφασις, ἡ ἥρωικὴ ἀπόφασις τῆς ἀφιερώσεως στὸ Χριστό.

Τὸ δεύτερο εἶναι τὸ σπουδαιότερο. Οἱ μικροὶ ἔγιναν μεγάλοι. Οἱ ἄσημοι ψαράδες τῆς Γαλιλαίας ἔγιναν ἀπόστολοι τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ.

Τί διέθεταν οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας;

Πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα; Γιατί τοὺς κάλεσε ὁ Χριστός. Μὰ ὁ Χριστός καὶ ἄλλους κάλεσε, ἀλλὰ χάθηκαν, δὲν ἀκολούθησαν.

Εἰδικὰ οἱ ψαράδες αὐτοὶ τῆς Γαλιλαίας ἀνέβηκαν στὸ ὑψηλὸ ἀξίωμα τῶν Ἀποστόλων, διότι διέθεταν τὸ μοναδικὸ μέσο ἀνόδου καὶ ἀνυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Φαντασθῆτε δύο ἀνθρώπους, πὺ θέλουν καὶ οἱ δύο ν' ἀνεβοῦν σὲ ὑψηλὸ δόμα. Ὁ ἓνας διαθέτει χρήματα, ὁμορφιά, πτυχία, χρυσαφικά. Ὁ ἄλλος διαθέτει μία μόνο σκάλα, τίποτε ἄλλο. Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο θὰ κατορθώσῃ ν' ἀνεβῆ; Ἀσφαλῶς ὁ δεύτερος. Οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας δὲν διέθεταν χρήματα ἦσαν φτωχοί. Δὲν διέθεταν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση ἦσαν ἡλιοκαμμένοι ἐργάτες. Δὲν διέθεταν μόρφωση καὶ πτυχία ἦσαν ἀγράμματοι. Δὲν διέθεταν ἐξωτερικὰ μεγαλεῖα· ἦσαν ἄσημοι, «ἰδιῶται», ὅπως λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος. Διέθεταν ὅμως τὴ σκάλα, τὴν πνευματικὴ σκάλα. Καὶ ἡ πνευματικὴ σκάλα, μετὰ τὴν ὁποία ὅλοι οἱ Ἅγιοι ἀνεβαίνουν σὲ ὕψη δυσθεώρητα, ὀνομάζεται ταπείνωσις.

Ἐκεῖνος πὺ θέλει ν' ἀνεβῆ, ἓνα ἐπιδιώκει· ν' ἀποκτήσῃ τὴ σκάλα. Εἶναι ἡ ἴδια σκάλα, «δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός». Ἄν καὶ Χριστὸς ἦταν μόνο ἀγάπη, θὰ ἔμενε σὰν τὸν ἥλιο ψηλὰ καὶ ἀπὸ κεῖ θὰ ἐνεργοῦσε στέλνοντας τίς εὐεργετικὰς του ἀκτῖνες. Ὁ Χριστὸς δὲν ἔμεινε ψηλά. Ἦλθε χαμηλά. Σαρκώθηκε. Περπάτησε στὴ γῆ. Ποιὸς τὸν κατέβασε; Ἡ ἀγάπη, συνταιριασμένη μετὰ τὴν ταπείνωσι. Ἡ ταπείνωσις εἶναι ἀνυψωτικὴ δύναμις. Γι' αὐτὸ ὀνομάζεται ὑποποιοὺς ταπείνωσις. Αὐτὴ ἀνέβασε τοὺς ψαράδες τῆς Γαλιλαίας στὸ ὑψηλότερο ἀξίωμα.

Στήν πυραμίδα τῶν ἀξιῶν καὶ χαρισμάτων τὴν ὑψηλότερη θέσι κατέχουν οἱ Ἀπόστολοι. Κατέλαβαν δὲ αὐτὴ τὴ θέση, διότι εἶχαν ταπεινώσι. Προσέξτε τὸ Εὐαγγέλιο. Παντοῦ διαφαίνεται ἡ ταπεινώσις.

Ταπεινώσις στὴν ἐργασία

Καὶ πρῶτον ἡ ταπεινώσις τους φαίνεται στὴν ἐργατικότητά τους. Συνήθως οἱ ἄνθρωποι ἐπιζητοῦν ἐργασία μὲ ἄμεσο πλούσιο κέρδος. Λίγη δουλειά, πολλὰ λεφτά. Εἶναι ἡ «ἀλαζονεία τοῦ βίου» (Α' Ἰωάν. 2,16). Ἐγκαταλείπουν μία τίμια δουλειά, διότι δὲν τοὺς ἀποδίδει πολλὰ λεφτά. Ἀντίθετα βλέπουμε στοὺς ψαρᾶδες τῆς Γαλιλαίας πολὺ κόπο, ἐλάχιστο, μηδαμινὸ κέρδος. Κοιτᾶτε τους.

Τί ταπεινώσις, τί σκληραγωγία, τί θυσία ἀνέσεων, ἀλλὰ καὶ τί ἐλπίδα γιὰ ἓνα καλύτερο αὔριο! Μακρὰ ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ. Μοναδικὴ συντροφιά τους καὶ ἀπέραντος οὐρανοῦ καὶ ἡ θάλασσα. Θυσιάσουν τὸν ὕπνο. Ὅλη τὴ νύχτα στὸ νερό. Μετὰ τὴν πικράδα τῆς μιᾶς ἀποτυχίας ἢ ἀπογοήτευσης ἀπὸ τὴν ὅλη προσπάθεια. «Δι' ὅλης τῆς νυκτός...» (στ. 5).

Καὶ σὰν ξημέρωσε; Χαρὰ στὸ κουράγιο τους! Περιποιοῦνται τὰ δίχτυα τους, μὲ τὴν ἐλπίδα μιᾶς μελλοντικῆς ἐπιτυχίας. Γιὰ νάχης κουράγιο μετὰ ἀπὸ ἀλλεπάλληλες ἀποτυχίες νὰ ἐτοιμάζεσαι γιὰ νέο ἀγῶνα, σημαίνει, πῶς ἔχεις ταπεινώσι. Ὁ ἐγωιστὴς τὰ παρατάει ὅλα καὶ παραδίνεται στὴν ἀπελπισία.

Στὴν ὑπακοή

Ἄλλ' ἡ ταπεινώσις τῶν ψαρᾶδων φαίνεται περισσότερο στὴν ὑπακοή τους. Μετὰ τὴν ὀλονύκτια ἀποτυχία ἐμφανίζεται μπροστά τους ὁ Χριστός. Προστάζει τὸ Σίμωνα Πέτρο: «Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίχτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν» (Λουκ. 5, 4). Ὁ Πέτρος κάνει ὑπακοή: «Ἐπὶ τῷ ρήματί σου χαλάσω τὸ δίχτυον» (Λουκ. 5, 5). Ἡ ὑπακοή αὐτὴ φανερώνει ταπεινώσι, καὶ μάλιστα βαθειά. Σὲ βάθος ἔρριξε τὰ δίχτυα τοῦ ὁ Πέτρος. Περισσότερο βάθος εἶχε ἢ πίστις τοῦ στοῦ Χριστοῦ. Θέλεις νὰ μετρήσης τὴν πίστι σου; Τὸ ἀκριβέστερο μέτρο τῆς πίστεως εἶναι ἡ ὑπακοή στὸ θέλημα, στίς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

Γιατί ἡ ὑπακοή τοῦ Πέτρου φανερώνει ταπεινώσι καὶ ἔχει μεγάλη ἀξία;

- Φαντασθῆτε ἓνα τεχνίτη, εἰδικὸ καὶ ἔμπειρο, νὰ κἀνη ὑπακοή σὲ κάποιον, πού δὲν ἔχει καμμία σχέση μὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐργασίας του. Ποιὸς εἰδικὸς κάνει ὑπακοή σ' ἓναν ἄσχετο, ὅταν μάλιστα τοῦ ὑπαγορεύη πράγματα ἀντίθετα μὲ τὴν τεχνικὴ τῆς ἐργασίας του; Κανείς. Καὶ ὅμως, ὁ Πέτρος, ὁ ἔμπειρος ψαρᾶς, κάνει ὑπακοή στὸν Ἰησοῦ, πού τοῦ λέγει νὰ ρίξῃ τὰ δίχτυα του κατὰ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ἄλλος στὴ θέση τοῦ Πέτρου θ' ἀντιδροῦσε: «Καὶ ποιὸς εἶσαι σύ, πού θὰ μὲ διατάξης τί θὰ κάνω; Ἀφοῦ δὲν εἶχαμε ἀλιεῖα ὅλη τὴ νύκτα, πού εἶναι ὁ κατάλληλος καιρὸς γιὰ ψάρεμα, θὰ ἔχουμε ἀλιεῖα καὶ ψάρια τὴν ἡμέρα, μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου; Καὶ ἀφοῦ ἐπιμένεις, μπρός, ἔλα σὺ νὰ ρίξης τὰ δίχτυα».

Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶπε, οὔτε σκέφτηκε ὁ Πέτρος. Πειθάρχησε ἀμέσως. Ἡ λογικὴ του ὑποτάχθηκε στὸ Λόγο. Γιατί; Διότι ὁ Πέτρος κατάλαβε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἓνας ἀπλὸς ἄνθρωπος. Ἄν δὲν εἶναι ὁ ἔμπειρος ψαρᾶς τῆς Γαλιλαίας, εἶναι ὅμως ὁ Ἄπειρος. Ἄπειρος ὄχι μὲ τὴν ἔννοια ὅτι δὲν ἔχει πείρα, ἀλλὰ διότι δὲν ἔχει πέρας. Ὁ Πέτρος, πού μόλις ὑποψία εἶχε, ὅτι ὁ Ἄγνωστος πού τὸν διατάσσει, εἶναι κάτι παρὰ πάνω ἀπὸ ἄνθρωπος, ὑπακούει ἀμέσως σὲ κάτι πού ξεπερνᾷ τὴ λογικὴ τῆς τέχνης του. Κι ἐμεῖς, πού γνωρίζουμε, πού ἔχουμε βεβαιότητα ὅτι ὁ Ἄγνωστος ἐπισκέπτης τῆς Γαλιλαίας εἶναι ὁ παντοδύναμος

Θεός, σαρκωμένος, δέν υπακούουμε οὔτε σέ λογικά πράγματα, πού παραγγέλλει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς.

Νά γιατί ἔχει μεγάλη ἀξία ἡ ὑπακοή τοῦ Πέτρου. Ὁ Πέτρος εἶχε αγρυπνήσει καί εἶχε κοιπιάσει ὀλόκληρη τή νύχτα. Ὅταν ὁμως τὸν διέταξε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἦταν βέβαιος, ὅτι οἱ δυνάμεις του θά ἀνανεωθοῦν καί θά μπορούσε νά συνεχίσει τὸ ἔργο: ἓνα ἔργο χωρίς ἀποτέλεσμα, χωρίς τὸν Ἰησοῦ ἓνα ἔργο μὲ ἐλπιδοφόρο ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ δίπλα βρισκόταν ὁ Χριστός.

Οἱ διάκονοι τοῦ Εὐαγγελίου ὀφείλουν νά ἐπιμένουν στὸ ἔργο τους καί ὅταν ἀκόμη δέν βλέπουν κανένα καρπὸ τοῦ ἔργου τους. Ἀρκεῖ ν' ἀκολουθοῦν τίς ὁδηγίες, πού λαμβάνουν ἀπὸ το λόγο τοῦ Κυρίου. Στὸ τέλος τὸ ἔργο τῆς πνευματικῆς ἀλιείας θά στεφθῆ ἀπὸ ἐπιτυχία καί θά ἔχη καί ἐμφανεῖς καρπούς, ἀρκεῖ νά γίνεται μὲ ταπεινώσι καί ὡς ἔργο ὑπακοῆς στὸ Χριστό.

• Καί γιὰ ἄλλο λόγο ἔχει ἀξία ἡ ὑπακοή τοῦ Πέτρου. Τὸ ἴδιο εἶναι νά ἐπαναλάβης μία πρᾶξι, πού εἶχε σπουδαῖα ἀπόδοση, καί τὸ ἴδιο νά ἐπαναλάβης μία ἀνερέργητη πρᾶξι; Ὁ Ἰησοῦς

Χριστὸς εἶπε στὸν Πέτρο νά ξαναρρίξει τὰ δίχτυα: «Ἐπανάγαγε» (Λουκ. 5,4). Καί πάλι ρῖξε τὰ δίχτυα. Τοῦ λέγει νά ἐπαναλάβῃ κάτι, πού εἶχε κάνει πολλές φορές χωρίς ἀποτέλεσμα. Ἐλπίδα θαύματος χωρίς προηγούμενο. Ἐμεῖς σήμερα ἔχουμε τὸ προηγούμενο γιὰ κάθε τί, πού ὁ Θεὸς παραγγέλλει. Καί σέ μας λέγει ὁ Χριστός: «Ἐπανάγαγε». Πάλι καί πάλι, «ἔτι καί ἔτι». Ξανακάνε τὴν πρᾶξι, ξανααγωνίσου. Ἀλλὰ κάθε πρᾶξις μας σήμερα εἶναι ἐπανάληψις θαύματος, δέν εἶναι πρωτόγνωρο θαῦμα. Ὁ Θεός, πού μᾶς χάρισε τὸ προηγούμενο θαῦμα, θά μᾶς δώσῃ καί τὸ σημερινό. Ὁ Θεός, πού μᾶς φρόντισε χθές, θά μᾶς φροντίσῃ καί σήμερα. Τὰ θαύματα τοῦ παρελθόντος ἀποτελοῦν τὴν ἐγγύηση γιὰ τὰ θαύματα τοῦ μέλλοντος.

Ὁ Πέτρος θά ἔκανε κάτι, πού γιὰ πρώτη φορά θά τὸ ἔβλεπε. Ἐμεῖς καλούμεθα νά κάνουμε κάτι, πού χιλιάδες φορές ἔχει συντελεσθῆ ὡς θαῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἀναφέρουμε συγκεκριμένη ἐντολή τοῦ Θεοῦ τὴν ἐντολή τῆς τεκνογονίας: «Ἐπανάγαγε». Ἄφησε καί πάλι νά γίνῃ τὸ θαῦμα. Κάνε καί ἄλλο παιδί. Τὰ 98% τῶν σημερινῶν γονέων, καί τῶν θεωρουμένων χριστιανῶν, ἀντιδροῦν στὸ βασικὸ αὐτὸ νόμο, πού δέν εἶναι κὰν ἀρετὴ, ἀλλ' ἀποτελεῖ κατὰ φύσιν κατάστασι. Γιατί ἀντιδροῦν; Διότι ἀμφιβάλλουν, ὅτι ὁ Θεός, πού ἔκανε τὸ προηγούμενο θαῦμα, μὲ τὰ προηγούμενα παιδιά, θά ξανακάνῃ τὸ θαῦμα. Καί γιατί ἀμφιβάλλουν; Βασικὰ διότι δέν ἔχουν ταπεινώσι. Πάνω ἀπὸ τὸ Θεὸ θέτουν τὸ «ἐγώ» τους. Νά γιατί ἔχει μεγάλη ἀξία ἡ ὑπακοή τοῦ Πέτρου, διότι πάνω ἀπὸ τὴ δική του γνώμη ἔθεσε τὴν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ.

Συναίσθησις τῆς ἀμαρτωλότητος

Ἡ ταπεινώσις τοῦ Πέτρου φάνηκε ἀκόμη στὴ συναίσθησις τῆς ἀμαρτωλότητός του. Ὅταν εἶδε τὸ θαῦμα, τὴν καταπληκτικὴ εὐλογία, σκέφθηκε τὴν ἀναξιότητά του. Ἄν ἦταν ἄλλος στὴ θέσι τοῦ Πέτρου, θά ἔλεγε: «Εἶδατε τί εἶμαι ἐγώ; Μπορεῖ τὴ νύκτα τίποτε νά μὴν ἔπασα, ἀλλὰ τώρα ἔπασα "διάννα". Εἶμαι ὑπέροχος ψαράς». Ὁ Πέτρος δέν οἰκιοποιεῖται ξένη ἰκανότητα καί ξένο ἐπίτευγμα. Γνωρίζει, ὅτι θεϊκὴ ἰκανότητα τοῦ γέμισε τὰ δίχτυα. Καί αἰσθάνεται τὴν ἀναξιότητά του κοντὰ στὸν Κύριο. Πιθανὸν καί ἄλλο θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ νά εἶχε παρακολουθήσει καί Πέτρος. Ἀλλὰ πολλές φορές συμβαίνει κάποιον γεροντὸς νά θίγῃ τὴν καρδιά περισσότερο ἀπὸ ἄλλα παρόμοια ἢ καί ἀνώτερα. Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἄλλωστε γιὰ τὸν Πέτρο ἦταν πηγὴ μεγαλυτέρου θαυμασμοῦ, καί διότι ἦταν θαῦμα πάνω στὸ ἐπάγγελμά του. Ὅπως ἡ θεραπεία κάποιου ἀνιάτου καί ἐτοιμοθανάτου ἀρρώστου θά ἔκανε

όπωςδήποτε ιδιαίτερη έντυπωση στο γιατρό, έτσι ή θαυμαστή αλιεία ένεποίησε έξαιρετική έντυπωση στον ψαρά Πέτρο. Γνώριζε καλά τή λίμνη ό Πέτρος. Ποτέ δέν είχε ζήσει τέτοια έπιτυχία. Δέν μπορεί, λοιπόν, διαφορετικά νά έρμηνεύσει τó γεγονός, παρά ώς παρουσία του ίδιου του παντοδύναμου Θεοῦ. Γι' αυτό και αίσθάνεται ιερό δέος και βαθειά ταπείνωση.

- Η ταπείνωση του λυγίζει τὰ γόνατα. «Προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ» (Λουκ. 5,8).

- Η ταπείνωση τον όδήγησε σε αὐτομεμψία. «Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς εἶμι, Κύριε» (Λουκ. 5,8). Ἐμεῖς σήμερα γογγύζουμε, διότι θεωροῦμε τὸν ἑαυτό μας σπουδαῖο, ἄξιο γιὰ καλύτερη θέση, γιὰ μεγαλύτερη τιμή. Ὁ Ἅγιος σκέπτεται διαφορετικά: «Πολύ μου εἶναι καὶ ποῦ λέγομαι χριστιανός. Πολύ μου εἶναι καὶ ποῦ ἀναπνέω. Πολύ μου εἶναι καὶ ποῦ μὲ ἀνέχεται ὁ Θεός».

Όταν ή θεϊκή δύναμις ἀποκαλύπτεται μπροστά μας, και μάλιστα ἐμφαντικά, με ἔκτακτα γεγονότα, ἀφυπνίζεται μέσα μας ή συναίσθησις τῆς ἀμαρτωλότητος. Στεκόμεθα με φόβο. Και οἱ καλύτεροι και οἱ ἀγιώτεροι τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀμαρτωλοί. Μόνος ὁ Χριστός «ἐκτός ἀμαρτίας ὑπάρχει». Ὀφείλουμε, λοιπόν, νά ὁμολογοῦμε τὴν ἀμαρτωλότητα και ἀναξιότητά μας σε ὁποιαδήποτε περίπτωση, πολὺ περισσότερο ὅταν βρισκόμεθα μπροστά στο Χριστό, μπροστά στο φρικτό του θυσιαστήριο, μπροστά στο ἅγιο Ποτήριο.

Ὁ Πέτρος δέν θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του ἄξιο τῆς παρουσίας του, Χριστοῦ. «Φύγε, Κύριε»!. Εὐτυχῶς, ποῦ ὁ Κύριος δέν ἔφυγε!

Ἐμεῖς ἄς θεωροῦμε ἀνάξιο τὸν ἑαυτό μας τῆς παρουσίας του Χριστοῦ. Ἀλλοίμονο ὅμως, ἂν ὁ Σωτῆρας Κύριος ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ κοντά μας!

* * *

- Η ταπείνωση μεταφράζεται σε ὑπακοή.

- Η ταπείνωση μεταφράζεται σε συναίσθηση και ἐξομολογητική διάθεση.

- Η ταπείνωση μεταφράζεται σε θάμβος μπροστά στο θαῦμα του Χριστοῦ. Ὁ ἐγωιστής θαυμάσει τὴ δική του «καλικάτούρα» και δέν θαυμάσει τὸ ἀριστούργημα του ἄλλου. Θαμπωνόμεθα μπροστά στα ἀνθρώπινα ἐπιτεύγματα. Δέν θαμπωνόμεθα μπροστά στα μεγαλεῖα του Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολ. Πέτρος, ποῦ είχε τὴ στιγμή εκείνη βαθειά ταπείνωση, γέμισε «θάμβος» (Λουκ. 5, 9).

Η ταπείνωση τέλος μεταφράζεται σε ἀφιέρωση πλήρη στο Θεό, σε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στο θέλημα Ἐκείνου. Τὰ ἄφησαν ὅλα οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας και ἀκολούθησαν πιστά τὸν Ἰησοῦ. Γιατί; Διότι είχαν ταπείνωση. "Ὅποιος ἔχει ταπείνωση, αὐτός ἀφήνει τὸν ἑαυτό του ἀπόλυτα στην ἀγκαλιά του Θεοῦ. "Ὅποιος ἔχει ταπείνωση, αὐτός κάνει πρᾶξι ἐκεῖνο, ποῦ λέγουμε στις ιερές ἀκολουθίες: «Ἐαυτοὺς και ἀλλήλους και πᾶσαν τὴν Ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

στ' 31 - 36

Εἶπεν ὁ Κύριος· καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. ³²καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. ³³καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. ³⁴καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. ³⁵πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. ³⁶Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.

Βάσις καὶ ὑπέρβασις

«Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοὺς ὁμοίως»

(Λουκ. 6,31)

Λύσις ὄλων τῶν προβλημάτων

Ζητεῖται λύσις! Γιὰ ποῖο πρόβλημα; Μὰ ὄλη ἡ ζωὴ μας κατάντησε πρόβλημα. Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε πρόβλημα. Πρόβλημα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Πρόβλημα γιὰ τοὺς ἄλλους.

Ὅλη ἡ κοινωνία ἔγινε μία ἀπέραντη προβληματικὴ ἐπιχείρησις. Προβληματικὲς ἐπιχειρήσεις ὑπάρχουν, διότι ὑπάρχουν προβληματικὰ πρόσωπα. Ὅσο κι ἂν ἡ ζωὴ βιομηχανοποιήθηκε, ὅσο κι ἂν οἱ χειρωνακτικὲς ἐργασίες περιορίσθηκαν, ἡ ζωὴ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μία ἐπι - χείρησις! Στὸ χέρι μας, δηλαδή, εἶναι ἡ λύσις ὄλων τῶν προβλημάτων. Στὴ σωστὴ κίνησι, πού θὰ προβοῦμε, βρίσκεται ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία στὴ ζωὴ.

Κάθε τόσο ἐργαζόμενοι κάνουν ἀπεργία. Ζητοῦν συνήθως νὰ κατοχυρωθοῦν τὰ δικαιώματά τους, νὰ αισθάνονται ἀσφάλεια στὴ ζωὴ. Ἄλλ' ὅποιος νόμος καὶ ἂν ψηφισθῆ στὴ Βουλὴ, δὲν θὰ λύσῃ τὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων, ἂν δὲν δεχθοῦν οἱ ἄνθρωποι τὸ νόμο, ποῦ δὲν ψηφίσθηκε ἀπὸ ἀνθρώπινη βουλή, ἀλλὰ ψηφίσθηκε ἀπὸ τὴ βουλή τοῦ Θεοῦ. Πρόκειται γιὰ νόμο, ὄχι περιορισμένης ἰσχύος, ἀλλὰ μὲ αἰώνιο κῦρος. Δὲν εἶναι νόμος - φωτογραφία, γιὰ ὠρισμένες μόνο τάξεις ἀνθρώπων ἢ γιὰ λίγα μόνο πρόσωπα, ἀλλ' εἶναι νόμος προωρισμένος γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς κατοίκους τῆς γῆς. Ὁ νόμος αὐτὸς λύνει ὅλα τὰ προβλήματα, κατὰ τὸ δικαιότερο καὶ τελειότερο τρόπο.

Ἐπάρχει τέτοιος νόμος; Καὶ γιατί δὲν τὸν ἐφαρμόσουμε, λοιπόν, νὰ τελειώσουν ὅλα τὰ ζητήματα; Γιατί; Ἐπειδὴ τὸν εἶπε... ὁ Θεός! Ἄρκεῖ κάτι νὰ τὸ εἰπῆ ὁ Θεός, γιὰ νὰ κἀνῃ τὸ ἀντίθετο ὁ «ἐξυπνάκιος» ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ εἴμεθα φίλαυτοι καὶ ἐγωιστές, γι' αὐτὸ δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος. Πέρα ἀπὸ τὸ ἄτομό μας δὲν βλέπουμε κανέναν ἄλλον.

Ἄλλ' ἄς δοῦμε, ποῖος ὁ περίφημος νόμος. Τὸν βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Εἶναι διατυπωμένος μὲ ἀπλότητα. Δὲν εἶναι ἀκαταλαβίστικος. Εἶναι στηριγμένος στὴ

λογική, αλλά και σφραγισμένος με τη θεϊκή αὐθεντία. Ἴδου ὁ νόμος: «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (στ. 31).

Ὅταν ἓνα τραῖνο φύγη ἀπὸ τῆ γραμμῆ του, ἐκτροχιάζεται. Ἀπομακρύνεται. Ὅσα καὶ ἂν λεχθοῦν γιὰ τὸ τραῖνο, ἡ λύσις εἶναι μία γιὰ νὰ ξαναλειτουργήσῃ, νὰ ἐπανέλθῃ στὴ γραμμῆ. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι ἄσχετα.

Πολλοὶ σκέπτονται καὶ συσκέπτονται καὶ συνεδριάζουν γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ ἐκτροχιάσθηκε, διαλύθηκε, ξεχαρβαλώθηκε. Ἀλλ' ἡ λύσις γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι μία καὶ μοναδική: Νὰ ἐπανέλθῃ στὴ γραμμῆ. Εἶναι ἡ γραμμῆ, ποῦ χάραξε ὁ Ἰησοῦς, ὁ αἰώνιος Διδάσκαλος, στὴν ἐπὶ τοῦ Ὅρους Ὁμιλία: «Καθὼς θέλετε ἓνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (στ. 31). Καὶ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ τὰ θεόπνευστα αὐτὰ λόγια ἀποτελοῦν τὴν καθοριστικὴ γραμμῆ πλεύσεως καὶ πορείας, γι' αὐτὸ καὶ ὠνομάσθησαν «χρυσοὺς κανόν». Ὁ Πολλὰς φορές κάνουμε ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ μέλλοντος, γιὰ τὰ κεκτημένα δικαιώματα. Τελικὰ διαπιστώνουμε, ὅτι ἀσφαλιζόμεθα ἀνασφάλιστα! Διότι, ποιά ἀσφάλεια μπορεῖ νὰ ἀσφαλίσῃ ἀπὸ τὸ μῖσος καὶ τὴν ἐπιθετικότητα τοῦ ἄλλου, ἀπὸ τὴν αἰφνιδιαστικὴ ἐνέργεια τοῦ τρομοκράτη, ἀπὸ τὸ στυγερὸ ἔγκλημα τοῦ ἀγριεμένου συνανθρώπου μας; Ὁ νόμος ὅμως τοῦ Χριστοῦ, ὁ «χρυσοὺς κανόν», μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν κοινωνικὴ γαλήνη. Μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξι. Μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν ἀρμονικὴ συμβίωσι. Μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν ἐσωτερικὴ ἡρεμία. Εἶναι τόσο ἀποτελεσματικὸς νόμος, ποῦ μπορεῖ νὰ μετατρέψῃ τὴ ζούγκλα σὲ πολιτισμένη κοινωνίαν τὴν κόλαση σὲ παράδεισο.

Σκάλα με πολλά σκαλοπάτια

Τεχνολογικὰ ἔχουμε πρόοδο. Ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ ἔχουμε κατάπτωσι. Ἀλλὰ τί προτιμᾶμε; Ἀετοὺς μὲ φυσικὰ φτερά, ποῦ νὰ πετοῦν ὑψηλά, ἢ σκουλήκια μὲ ἠλεκτρονικοὺς ὑπολογιστές, ποῦ νὰ σέρνονται στὴ λάσπη; Μόνον κοντὰ στὸ Θεὸ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀετός, ποῦ πετᾷ στὸν οὐρανὸ τῆς εὐτυχίας. Χωρὶς τὸ Θεὸ καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεὸ ὁ ἄνθρωπος εἶναι σκουλήκι τῆς λάσπης, ἔστω καὶ ἂν λειτουργῇ μὲ σύγχρονα μέσα. Χωρὶς Θεὸ καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεὸ ὅλα ἐπιτρέπονται, ἀπὸ τὸ ψέμα μέχρι τὸ ἔγκλημα. Μὲ τὸ Θεὸ ἐπιτρέπονται ἐκεῖνα, ποῦ ὠφελοῦν. Χωρὶς τὸ Θεὸ κατρακυλᾷ στοῦ κακοῦ τὴ σκάλα, χωρὶς φρενάρισμα. Μὲ τὸ Θεὸ ἀνεβαίνεις τὴ σκάλα τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀγιότητος.

Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Β' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ, ποῦ εἶναι περικοπὴ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὅρους Ὁμιλία τοῦ Χριστοῦ, βλέπουμε μία σκάλα μὲ διάφορα σκαλοπάτια σκάλα, ποῦ συνεχῶς ἀνυψώνει τὸν ἄνθρωπο.

- Τὸ πρῶτο σκαλοπάτι: Ἀνθρωπίνη δικαιοσύνη. Ὅ,τι καλὸ θέλεις οἱ ἄλλοι νὰ σοῦ κάνουν, αὐτὸ νὰ κάνῃς καὶ σὺ στοὺς ἄλλους.

- Πρὶν ἀπὸ τὸ σκαλοπάτι αὐτὸ ὑπῆρχε τὸ σκαλοπάτι τῆς «ἀρνητικῆς δικαιοσύνης»: «Ὅ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσῃς». Αὐτὸ, ποῦ σὺ ἀντιπαθεῖς καὶ δὲν θέλεις νὰ σοῦ κάνουν, μὴ τὸ κάνῃς καὶ σὺ σ' ἄλλον. «Ὅ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσῃς» (Τωβ. 4,15).

- Καὶ πρὶν ἀπὸ τὸ σκαλοπάτι τῆς ἀρνητικῆς δικαιοσύνης ὑπῆρχε κάποιον ἄλλον, πιὸ κάτω. Ἦταν τὸ σκαλοπάτι τῆς ἐκδικήσεως: «Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος» (Λευιτ. 24,20).

Φρένο ἢ ἀνταπόδοσις, ἀλλὰ φρένο σκληρό. Ἄν π.Χ. κοβόταν τὸ χέρι ἐκείνου, ποῦ κλέβει, θὰ βλέπαμε τότε πόσοι θὰ ἄπλωναν τὸ χέρι νὰ κλέψουν ἐπίσημα ἢ ἀνεπίσημα, μὲ γάντι ἢ χωρὶς γάντι! Ἄν κρεμοῦσαν ἓνα ἔμπορο ναρκωτικῶν, τότε θὰ βλέπαμε πόσοι θ' ἀσχολοῦνταν μὲ τὴ διακίνηση τοῦ θανάτου στὸ χῶρο τῆς νεολαίας μας!

Αλλά τὸ μέτρο αὐτό, γιὰ τὸ φρενάρισμα τοῦ κακοῦ, δὲν τὸ χρησιμοποιεῖ τὸ Εὐαγγέλιο. Τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι νόμος ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας.

Τὸ δεύτερο φρένο, ἐκεῖνο τῆς ἀρνητικῆς δικαιοσύνης, εἶναι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Δὲν θέλεις νὰ σοῦ κάνουν κάτι; Καὶ σὺ νὰ μὴ τὸ κάνης.

Τὸ Εὐαγγέλιο προχωρεῖ. Ὅχι μόνο φρένο, ἀλλὰ καὶ κίνητρο. Δὲν ἀρκεῖ νὰ λές: Ὅχι στὴν ἀμαρτία ὀφείλεις νὰ λές καὶ Ναὶ στὴν ἀγάπη. Εἶναι ὁ νέος τρόπος Ζωῆς: «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (στ. 31). Μὲ αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν συγκρατεῖται ἀπλῶς ἀπὸ τὸ κατρακύλισμα τοῦ κακοῦ. Ὡθεῖται καὶ στὸ προχώρημα τοῦ καλοῦ, στὸ ἀνέβασμα στὴν ἀρετὴ.

Ἄν ἐφαρμοζόταν!

Ἄν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐφαρμόσαμε το νόμο τοῦ Κυρίου, τὸν «χρυσοῦν κανόνα», ἐντελῶς διαφορετικὴ θὰ ἦταν ἡ ὄψις τοῦ κόσμου.

- Δὲν θὰ εἶχαμε ἐγκλήματα. Θέλεις νὰ σοῦ ἀφαιρέση ὁ ἄλλος τὴ Ζωή; Ἀσφαλῶς ὄχι. Σὺ, λοιπόν, γιὰτί ὑψώνεις τὸ χέρι καὶ σκοτώνεις τὸν ἑαυτό σου μὲ τὸ τσιγάρο; Γιὰτί σηκώνεις τὸ Ποτήρι καὶ σκοτώνεις τὴν ὑγεία σου μὲ τὸ ἀλκοόλ; Γιὰτί σηκώνεις τὸ περίστροφο ἢ τὴν καραμπίνα καὶ σκοτώνεις τὸ συγγενῆ σοῦ γιὰ ἀσήμαντη κτηματικὴ διαφορά; Γιὰτί παίρνεις τὸ ἀγγελούδι, ποῦ σκιρτᾷ στὴν κοιλιὰ σου, καὶ τὸ πηγαίνεις στὸ δολοφόνο γιὰτρό καὶ τοῦ προτείνεις; «Σκότώσέ το, γιὰτρέ! Θέλω νὰ κάνω ἔκτρωσι»; Γιὰτί; Ἔχεις δικαίωμα σὺ νὰ ζήσης. Τὸ ἴδιο ἔχει δικαίωμα καὶ ὁ ἄλλος νὰ ζήση. Γιὰτί βλέπεις μόνο τὰ δικά σου δικαιώματα καὶ τῶν ἄλλων τὰ σκοτώνεις;

- Δὲν θὰ εἶχαμε διαζύγια. Ποῦ ὀφείλονται κυρίως τὰ διαζύγια; Ἡ στὴ συζυγικὴ ἀπιστία ἢ στὴ ἔλλειψη κατανόησεως. Θέλεις, λοιπόν, ἐσένα νὰ σὲ ἀπατᾷ ὁ ἄνδρας σου καὶ νὰ πηγαίνει μὲ ἄλλες γυναῖκες; Σὺ γιὰτί τὸν ἐξαπατᾷς καί, ὅταν λείπη μακριὰ, στραβοκοιτᾷς καὶ ἀποκτᾷς παράνομο δεσμό; Θέλεις νὰ μὴ σοῦ δείχνουν οἱ ἄλλοι κατανόηση γιὰ τὰ ἐλαττώματά σου; Σὺ γιὰτί δὲν δείχνεις τὴν παραμικρὴ κατανόηση στὸν ἄλλον; Γιὰτί, δηλαδή, τὸν θέλεις τέλειο; Εἶσαι σὺ τέλειος;

- Δὲν θὰ εἶχαμε ἀνισότητα καὶ ἀδικία. Θέλεις ὁ ἄλλος νὰ παίρνη 200.000 δραχμὲς μηνιαία σύνταξη καὶ σὺ νὰ παίρνης μόνο 40.000; Γιὰτί, λοιπόν, μιλᾷς γιὰ τὰ δικά σου κεκτημένα δικαιώματα, μήπως καὶ τὰ χάσης καὶ ταλαιπωρεῖς τὸν κόσμο μὲ τίς ἀπεργίες σου καὶ δὲν σκέπτεσαι πῶς τόσοι ἄλλοι δὲν εἶναι σὰν καὶ σένα προνομιούχοι καὶ ἔχουν ἀνάγκη δικαιότερης ἀμοιβῆς;

- Δὲν θὰ στόλιζαν τὸν ἀέρα μὲ βρισιὲς καὶ βωμολοχίες. Θέλεις οἱ ἄλλοι νὰ σὲ βρίζουν; Σὺ γιὰτί βρίζεις; Γιὰτί ξευτελίζεις τοὺς ἄλλους; Γιὰτί; Τί εἶναι ὁ ἄλλος; Εἶναι ἄνθρωπος. Εἶναι ἀδελφός σου. Εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἄν εἶσαι ταπεινός, θὰ τὸν βλέπης ὄχι κατώτερο, ἀλλὰ πολὺ ἀνώτερό σου. «Τὴ τιμὴ ἀλλήλους προηγούμενοι» (Ρωμ. 12,10).

- Δὲν θὰ εἶχαμε διαπομπεύσεις καὶ συκοφαντίες. Θέλεις ν' ἀνοίξη κάποιος ραδιοφωνικὸς σταθμὸς καὶ νὰ μεταδίδη τὰ ἀμαρτήματά σου, νὰ τὰ μάθη ὁ κόσμος; Σὺ γιὰτί ἔχεις ἀνοικτὸ τὸ ραδιόφωνό σου, τὸ στόμα σου, καὶ διαπομπεύεις τὸν ἄλλον, ποῦ συμβαίνει νὰ εἶναι πολιτικὰ ἢ κοινωνικὰ ἀντίπαλό σου; Γιὰτί τὸν διαβάλλεις;

- Δὲν θὰ εἶχαμε κλοπὲς καὶ διαρρήξεις. Θέλεις νὰ σοῦ κλέψουν τὸν τίμιο ἰδρώτα σου; Σὺ γιὰτί κλέβεις τὸν κόπο τοῦ ἄλλου;

- Δὲν θὰ εἶχαμε δικαστήρια καὶ μηνύσεις. Θέλεις ὁ ἄλλος γιὰ «ψύλλου πήδημα» νὰ σὲ ὀδηγῇ στὸ δικαστήριο; Σὺ γιὰτί κάνεις συνέχεια μηνύσεις;

Μὲ ἓνα λόγο, ὅλα τὰ προβλήματα θὰ λύνονταν μὲ τὴν ἐφαρμογὴ αὐτοῦ τοῦ νόμου: «Καθὼς θέλετε ἵνα, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (στ. 31). Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Εἶδες πῶς ἔδειξε καὶ ἐντεῦθεν, ὅτι μετὰ εὐχῆς καὶ πολιτείας ἡμῖν ἐκριβούς δεῖ; Καὶ οὐκ εἶπεν, ὅσα θέλεις γενέσθαι σοὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ, ταῦτα ποίει καὶ εἰς τὸν πλησίον ἵνα μὴ λέγῃς, καὶ πῶς δυνατόν; Ἐκεῖνος Θεός, ἐγὼ δὲ ἄνθρωπος ἀλλ', ὅσα ἂν θέλῃς γενέσθαι σοὶ παρὰ τοῦ ὁμοδούλου, ταῦτα καὶ αὐτὸς περὶ τὸν πλησίον ἐπιδείκνυσο. Τί τούτου κουφότερον; Τί δικαιότερον; Ὅθεν δηλον, ὅτι κατὰ φύσιν ἡμῖν ἢ ἀρετὴ, καὶ οἴκοθεν τὰ δέοντα ἅπαντες ἴσμεν, καὶ οὐχ οἷόν τε καὶ ἄγνοιαν οὐδέποτε καταφυγεῖν» (Ε.Π.Ε. 10,88-90).

Παρὰ φύσιν, κατὰ φύσιν, ὑπὲρ φύσιν

Ὅλα αὐτά, πού εἶπαμε, δὲν εἶναι δύσκολα. Εὐκόλα εἶναι. Τὸ νὰ κάνῃς τὸ καλὸ στὸν ἄλλον, ὅπως θέλεις καὶ σὺ νὰ σοῦ κάνουν, αὐτὸ εἶναι φυσικό. Τὸ νὰ μεταδώσῃς τὸ φῶς καὶ στὸν ἄλλον, εἶναι ἀπλὸ καθῆκον. Ἄν κάποιος ἔκτισε σπίτι καὶ σοῦ ζητοῦσε λίγο ρεῦμα μέχρι ν' ἀποκτήσῃ δική του σύνδεση, δὲν θὰ τοῦ ἔδινες; Τώρα, πού ὡς πιστὸς χριστιανὸς ἔχεις τὸ φῶς τὸ ἀληθινό, τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μόλις τώρα οἰκοδομεῖ τὴν πνευματικὴ του ζωὴ, μὴν ἀδιαφορήσῃς. Δῶσε του τὰ φῶτα τὰ χριστιανικά. Μίλησέ του γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Μέχρι ν' ἀποκτήσῃ δική του σύνδεση, νὰ μάθῃ, δηλαδή, τὸν τρόπο νὰ παίρνῃ «φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός». Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ συμπλήρωσις τῆς δικαιοσύνης.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς στὴ συνέχεια τοῦ Εὐαγγελίου μας παίρνει ἀπὸ τὸ σκαλοπάτι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀνταποδόσεως, καὶ μᾶς ὁδηγεῖ σὲ ἀνώτερο σκαλοπάτι στὸ σκαλοπάτι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας.

Ὁ Χριστὸς δὲν ἤλθε νὰ βάλῃ μόνο τὴ βάση τῆς κοινωνικῆς Ζωῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ὁδηγήσῃ στὴν ὑπέρβαση τῆς ἀγιότητος.

• Ἡ βάσις: «Καθὼς θέλετε ἵνα, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (στ. 31).

• Ἡ ὑπέρβασις: «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (στ. 33).

Ὁ Χριστὸς δὲν μᾶς θέλει μόνο πεζοπόρους. Μᾶς θέλει καὶ οὐρανοπόρους. Καλὰ εἶναι νὰ ταξιδεύῃς μὲ τὸ τραῖνο, πού κυλάει πάνω στὴ γραμμὴ. Ἀλλὰ τὸ τραῖνο δὲν ἀνεβαίνει σὲ ὑψηλὲς κορυφές. Ἐνῶ μὲ τὸ ἀεροπλάνο ὄχι ἀπλῶς σὲ κορυφές, ἀλλὰ θὰ σὲ ἀνεβάσῃ πάνω καὶ ἀπὸ τίς ὑψηλότερες κορυφές τῶν βουνῶν. Αὐτὸ τὸ «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (στ. 33) ξεπερνᾷ κάθε κορυφὴ ἠθικοῦ νόμου, καὶ τίς κορυφές τῶν ἀνθρωπίνων νόμων, πού εἶναι ὅπως οἰκονομικὴ χαμηλές. Καὶ τίς κορυφές τοῦ ἐμφύτου ἠθικοῦ νόμου, πού εἶναι ὑψηλότερες. Καὶ τίς κορυφές τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, πού εἶναι ἀκόμη ὑψηλότερες.

Καμμία θρησκεία, καμμία ἰδεολογία, κανένα σύστημα, δὲν μπορεῖ νὰ φθάσῃ τὸ ὕψος τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου, τὸ ὁποῖο ἀποκάλυψε ὁ Χριστός: «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (στ. 33). Τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι τὸ ἀεροπλάνο τῆς χάριτος. Μᾶς φθάνει στὴν ὑπέρβαση τοῦ φυσικοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι συνηθισμένος νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὴ βάση στὴν παράβασι. Ὁ χριστιανὸς καλεῖται ἀπὸ τὴ βάσι ν' ἀνεβαίνει στὴν ὑπέρβασι.

• Παρὰ φύσιν εἶναι νὰ μισῆς αὐτούς, πού σ' ἀγαποῦν.

• Κατὰ φύσιν εἶναι ν' ἀγαπᾷς αὐτούς, πού σ' ἀγαποῦν.

• Ὑπὲρ φύσιν εἶναι ν' ἀγαπᾷς αὐτούς, πού σὲ μισοῦν.

Τὸ παρὰ φύσιν εἶναι ἢ παράβασις το κατὰ φύσιν ἢ βάσις το ὑπὲρ φύσιν ἢ ὑπέρβασις.

Μιμητὲς τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – Β' ΛΟΥΚΑ

Ν' αγαπάμε τούς έχθρους μας; Ναι! Αυτό είναι ή μόνη πυροσβεστική δύναμις, που μπορεί άποτελεσματικά να σβήνη τίς φωτιές του μίσους, τής έχθρότητος, του πολέμου. Η αγάπη είναι όπλο, που άφοπλίσει τον έχθρό.

Κτύπα· έγώ σ' αγαπώ! Βρίζε· έγώ προσεύχομαι για σένα! Άδίκησε· Έγώ θα σε ευεργετώ! Ένα χριστιανό με τέτοιες θέσεις, ίσως να τον θεωρήσ κοροΐδο. Άν είναι έτσι, τότε το πρώτο και μεγαλύτερο κοροΐδο είναι Έκεΐνος, που πρώτος έφάρμοσε αυτή την αγάπη. Είναι ό ίδιος ό Θεός.

• Άπό αγάπη στον άνθρωπο, που Τον βρίζει, που Τον άμφισβητεΐ, που Τον άρνεΐται, άπό αγάπη σ' αυτό τον άνθρωπο έγινε Άνθρωπος.

• Άπό αγάπη γι' αυτούς, που Τον σταύρωσαν και έξακολουθοΐν να τον σταυρώνουν με τά άμαρτωλά τους πάθη, άπό αγάπη σ' αυτούς καθηλώθηκε πάνω στο ξύλο του Σταυρού. Ο Σταυρός είναι ή φωτογραφία τής αγάπης στους έχθρους.

Ο Χριστός είπε: «Καθώς θέλετε ίνα, ίνα ποιΐσιν ύμΐν οΐ άνθρωποι, οΐτω και ύμεΐς ποιεΐτε αυτοΐς όμοΐως» (στ. 31).

Έμεΐς λέμε: «Καθώς θέλομεν ίνα ποιη ήμΐν ό Θεός, και ήμεΐς Ποιΐμεν τοΐς ανθρώποις όμοΐως».

Τί θέλομε άπό το Θεό; Αυτό άς κάνουμε κι έμεΐς στους συνανθρώπους μας. Λέγει ό άγιος Γρηγόριος ό Θεολόγος: «Ευεργετών, νόμιζε μιμεΐσθαι τον Θεόν. Ζήτει Θεοΐ σοΐ χρηστότητα, χρηστός ών»

- Τί κάνει Έκεΐνος; Συγχωρεΐ. Άς συγχωροΐμε κι έμεΐς.
- Τί έκανε Έκεΐνος; Τραυματίσθηκε άπό αγάπη. Κι έμεΐς άς Πονέσομε για την αγάπη.
- Τί κάνει Έκεΐνος; Ευεργετεΐ όλους. Κι έμεΐς όλους ανεξαΐρετα άς τους ευεργετοΐμε. Η μεγαλύτερη δέ αγάπη και ευεργεσία είναι να προσφέρουμε στους άλλους το θησαυρό μας, τον Ίησοΐ Χριστό, την πίστι σ' Αυτόν.

Ο νόμος του κόσμου είναι, πολλές φορές, κατάλυσις τών πάντων. Ο νόμος του Χριστοΐ, ό νόμος τής αγάπης, είναι επίλυσις τών πάντων. Επίλυσις όλων τών προβλημάτων.

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ζ' 11 - 16

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. ¹²ὥς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. ¹³καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε· ¹⁴καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. ¹⁵καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ¹⁶ἔλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἠγγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Συνοδοιπόροι ζωῆς καὶ θανάτου

«Καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὸς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα» (Λουκ. 7,12)

Ἡ λύσις στὰ «Γιατί;»

Ἔτοιμοι νὰ ποῦμε το «Γιατί;». Ὁ πόνος τρυπάει βαθειὰ τὴν καρδιὰ καὶ προκαλεῖ μύρια ἐρωτηματικά, μύρια «Γιατί;». Κάποτε φαίνονται ἀναπάντητα. Κάποτε ἔχουν σχέσι καὶ μὲ τὸ Θεό. Γίνονται ἐρωτηματικά θεοδικίας, Φαίνεται σὰν ν' ἀντιδικῇ μαζ μας ὁ Θεός! Ὁ Θεὸς βέβαια δὲν ἀντιδικεῖ, συνομιλεῖ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς τρόπους, ποῦ μιλάει ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο, εἶναι καὶ ὁ πόνος. Ἐμεῖς δὲν κατανοοῦμε τὴ γλῶσσα τοῦ πόνου καὶ ξεσπᾶμε στὰ «Γιατί;».

Νὰ μερικὰ ἀπὸ τα «Γιατί;», πὺ θ' ἀπευθίναμε στὸ Θεό, συμμετέχοντας στὸ δράμα τῆς χήρας τῆς Ναῖν:

- Γιατί, Θεέ μου, ὅλα τὰ κτυπήματα σ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα;
- Γιατί νὰ χάση πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ τὸ σύντροφο καὶ προστάτη της, τὸν ἄνδρα της καὶ νὰ μείνη χήρα μ' ἓνα παιδί;
- Γιατί τώρα τῆς παίρνεις κι αὐτὸ τὸ μονάκριβο παλληκάρι; Αὐτὸ ἦταν ἡ μόνη της παρηγοριά; Γιατί νὰ πεθάνη κι αὐτό;
- Γιατί δύο φέρετρα στὸ σπίτι της μέσα σὲ λίγο διάστημα;

Εἴμεθα βιαστικοὶ στὴ διατύπωση τῶν ἐρωτημάτων αὐτῶν. Κοιτάζουμε μόνο τὴν ἀρχὴ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ὅπου ὄντως ὑπάρχει το «Γιατί;», καὶ μάλιστα σπαρακτικό. Ἄς κοιτάξουμε ὅμως καὶ τὸ τέλος τῆς περικοπῆς, ὅπου ὑπάρχει το «Διότι». Το «Γιατί;» εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, το «Διότι» εἶναι τοῦ Θεοῦ. Τὸ δράμα εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, ἡ λύσις τοῦ δράματος εἶναι τοῦ Θεοῦ. Τὸ κλάμα εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, τὸ σφουγγάρι, ποῦ σπογγίζει τὸ κλάμα, εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Φαντασθῆτε νὰ ὑπάρχη κάποιο σκοτεινὸ ὑπόγειο, ἀλλὰ καὶ νὰ λάμπη κι ὁ φωτεινὸς ἥλιος. Ἐνας φωτογράφος φωτογραφίσει μόνο τὸ ἀνήλιο ὑπόγειο. Καὶ ὡς λεζάντα

σημειώνει: «Γιατί τόσο σκοτάδι στο υπόγειο;». Ε, όχι! Υπάρχει και ο φωτεινός ήλιος. Γιατί δεν φωτογραφίζεις και το ήλιοφωτο, το ήλιόλουστο τοπίο; Γιατί; Φωτογραφίζοντας και το σκοτεινό υπόγειο και τον φωτεινό τοπίο, αλλάζει άμέσως ή λεζάντα: «Από το υπόγειο στον ήλιο. Από το σκοτάδι στο φως»!

Από το σκοτάδι στο φως! Αυτό βλέπουμε και στο θαύμα της ευαγγελικής περικοπής. Δύο τὰ σκηνικά:

- Το ένα είναι το σκηνικό του πόνου, ή συννεφιά της θλίψεως. Άμέσως, ένστικτωδώς, ρωτᾶς: «Γιατί;».

- Το άλλο είναι το σκηνικό του Φωτός. Σ' αυτό υπάρχει το Φως της Ζωής. Είναι ο Κύριος Ίησοῦς Χριστός, πού ἔρχεται ἀπό το άλλο μέρος. Είναι ή χαρά της ζωής και της ἀναστάσεως.

Όταν την αὐγή ο ήλιος συναντήση το σκοτάδι της νύκτας, Ποιός τελικά νικάει; Ασφαλώς το φως. Παρόμοια συνάντησης πραγματοποιήθηκε στη Ναϊν. Πρόκειται για τη μεγάλη συνάντησι. Γι' αυτό ἦλθε ο Θεός στον κόσμο, για να συναντήση ο Ήλιος της ζωής το σκοτάδι του θανάτου. Ἦταν ἀτέλειωτη και φρικτή ή νύκτα του θανάτου πρὸ Χριστοῦ. Όταν ὅμως ἦλθε ο Θεός στη γῆ, ἀνέτειλε ο Ήλιος της ζωής, μπροστά στον ὅποιο δὲν ἀντέχει το σκοτάδι του θανάτου. «Ο λαός ο καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, και τους καθημένους ἐν χώρα και σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Ματθ. 4,16). Το σκοτάδι και της πλέον ἀσέληνης νύκτας δὲν ἀντέχει στον ἐρχομό του ήλιου. Το σκοτάδι του θανάτου, πού τόσο βαρὺ εἶχε ρίξει το πέπλο του στο σπίτι της χήρας της Ναϊν, δὲν ἄντεξε στη συνάντησή του με τον Ήλιο της Ζωής, το Θεάνθρωπο Ίησοῦ.

Στη συνάντησή του με τη νεκροφόρο κατάστασι ο Κύριος δίνει δύο προσταγές και κάνει μία κίνησι.

- Η μία προσταγή ἀπευθύνεται πρὸς την πονεμένη μάνα: «Μὴ κλαῖε» (στ. 13). Δὲν θέλει ο Χριστός να κλαῖμε για το θάνατο. Μόνο για τὰ ἀμαρτήματά μας θέλει να κλαῖμε.

- Η ἄλλη προσταγή ἀπευθύνεται πρὸς το νεκρὸ παλληκάρι: «Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι» (στ. 14). Δὲν θέλει ο Χριστός πεθαμένα τὰ νιάτα. Το θάνατο θέλει να νεκρώση.

- Και ή κίνησις; Ἀπλώνει το παντοδύναμο χέρι Του στο ἄψυχο κορμὶ του νέου. Και ὅπως το ρεῦμα, ὅταν ἀγγίξη το ἄψυχο σύρμα, ἀμέσως μεταδίδεται δύναμις, ἔτσι κι ἐδῶ. Το ρεῦμα της ζωής, ο Θεάνθρωπος Κύριος, μόλις ἀγγιξε το νεκρὸ και ἀκίνητο σῶμα, του μετέδωσε κίνησι. Ο νεκρὸς κινήθηκε. Ζωντανὸ παρέδωσε το παλληκάρι της Ναϊν στη μητέρα του.

Ἡ ἀπάντησις στο «Γιατί;» ἦλθε.

- Γιατί ο θάνατος;

- Διότι υπάρχει ή ἀνάστασις!

Οἱ χωματερές του θανάτου

Ἄς δοῦμε κάπως προσεκτικότερα τίς δύο πορεῖες. Ἡ μία βγαίνει ἀπό τη Ναϊν, ή ἄλλη ἔρχεται πρὸς τη Ναϊν. Στη μία συμπορευόμεθα με το θάνατο, στην ἄλλη ἀκολουθοῦμε τη ζωή.

«Καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς υἱὸς μονογενῆς τῆ μητρὶ αὐτοῦ» (στ. 12). Ὁ κόσμος μας σέρνει πρὸς τὸ θάνατο. Πρὶν ἀπὸ καιρὸ κάποιος δεκαεξάχρονο ἀγόρι, λογομαχῶντας, ἔσπρωξε τὸ φίλο του. Ἐκεῖνος ἔπεσε στὴν ἄσφαλτο. Καὶ τὸ λεωφορεῖο, πού περνοῦσε, ἔλιωσε τὸ πεσμένο παιδί. Τὸ ἔσυρε στὸ θάνατο. Ἀκούσια βέβαια. Πόσοι ἄλλοι ὅμως ὄχι ἀνεύθυνα μᾶς σέρνουν πρὸς τὸ θάνατο! Ἄς ἀναφέρουμε μερικοὺς θανατηφόρους παράγοντες:

- Ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, ὅπου ἔχουν καταδικασθῆ οἱ κάτοικοι τῶν μεγαλουπόλεων, σέρνει πρὸς τὸ θάνατο.

- Οἱ ποικίλοι κίνδυνοι τῆς σύγχρονης πολιτισμένης «Ζούγκλας» σέρνουν πρὸς τὸ θάνατο.

- Τὰ αὐτοκίνητα, πού τείνουν νὰ γίνουν στὸν τόπο μας περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, σέρνουν πρὸς τὸ θάνατο. Κάθε Σαββατοκύριακο θρηνοῦμε δεκάδες νεκροὺς ἀπὸ τροχαία ἀτυχήματα. Οὔτε σὲ καιρὸ πολέμου εἴχαμε τόσες ἀπώλειες σὲ ἀνθρώπινες ζωές. Τὰ αὐτοκίνητα ἔχουν καταστήσει νεκροφόρες, Ποῦ τίς ὀδηγοῦν ὑποψήφιοι νεκροί!

- Τὰ ἀμαρτωλὰ θανατηφόρα πάθη, ὅπως εἶναι τὸ κάπνισμα, ἡ μέθη, ὁ παράνομος ἔρωτας, σέρνουν τὰ θύματά τους πρὸς τὸ θάνατο.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς θανάτους συνήθως δὲν ἀπευθύνουμε τὸ «Γιατί;». Τὸ «Γιατί;» τὸ γνωρίζουμε. Εἶναι ἡ ἀμαρτία. Συμβαίνουν ὅλοι αὐτοὶ κι ἄλλοι ἀκόμη πρόωροι θάνατοι, διότι ὑπάρχει ἡ ἀμαρτία. «Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6,23).

Ἡ ἀμαρτία εἶναι ἡ χωματερὴ τοῦ θανάτου. Ὑπάρχει ζωὴ στὶς χωματερές; Μόνο σκουλήκια ζοῦνε ἐκεῖ. Καὶ στὴ ζωὴ τῆς ἀμαρτίας δὲν ὑπάρχει ζωὴ. Τὸ σκουλήκι τοῦ θανάτου τρέφεται στὴ χωματερὴ τῆς ἀμαρτίας. Στὴν ἐποχὴ μας οἱ ἄνθρωποι, πιασμένοι χέρι - χέρι, χορεύουν τὸ χορὸ ὄχι τοῦ ἥρωικοῦ θανάτου, ἀλλὰ τῆς φρικτῆς αὐτοκτονίας. Οἱ Σουλιώτισσες ἦσαν οἱ ἡρώιδες, πού ἀψήφησαν τὸ θάνατο καὶ ὀδηγήθησαν στὴν αὐτοθυσία καὶ τὴν ἀθανασία. Ἐμεῖς εἴμεθα τὰ κοροῖδα τοῦ θανάτου, πού ὀδηγούμεθα στὸ χάος τῆς ἀπωλείας.

- Χωματερὴ τοῦ θανάτου ἢ ἀπελπισία. Πολλοὶ αὐτοί, πού πεθαίνουν πρὶν πεθάνουν! Πεθαίνει μέσα τους ἡ ἐλπίδα.

- Χωματερὴ τοῦ θανάτου ἢ φρικτὴ ἐγκληματικὴ ἐνέργεια, πού ὀνομάζεται ἔκτρωσις. «Ἐξεκομίζετο»! Ἀποκομιδὴ νεκροῦ. Πλήθος πολὺ, γιὰ νὰ μεταφέρῃ ἓνα νεκρὸ παιδί μέσα στὸν τάφο. Σήμερα ὄχι ἓνα παιδί, ἀλλὰ χιλιάδες, ἑκατοντάδες χιλιάδες παιδιά, σὰν νάναι ἀπορρίμματα, σκουπίδια, ρίχνονται μὲ τίς ἀμβλώσεις καὶ πετιοῦνται μέσα στοὺς ὑπνόμους. Καί, τὸ χειρότερο, κανεὶς δὲν κλαίει.

Ρωτᾶμε, γιατί ἓνα παιδί τὸ πῆρε ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του καὶ τὸ μετέφερε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ παραδείσου. Καὶ δὲν ρωτᾶμε, γιατί ὄχι ἓνα παιδί, ἀλλὰ ἄπειρα παιδιά τὰ πετοῦν μὲ τὴ φρικτότερη μανία στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ θανάτου! Καὶ καμία ἀγανάκτηση δὲν ἐκφράζουμε, τούλάχιστον δημόσια, γιὰ τοὺς φονιάδες, πού συμβαίνει νὰ εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς, ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα πού συμβαίνει νὰ εἶναι κάποιος γιατρός, πού μετέτρεψε τὴν ἐπιστήμη του σὲ φονικὸ ἐργαλεῖο πού συμβαίνει νὰ εἶναι τὸ ἴδιο τὸ κράτος, πού δὲν θεωρεῖ πλέον ποινικὸ ἀδίκημα τὴ σφαγὴ τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος!.

Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶς, γιατί ἓνα λουλούδι τὸ ἔκοψαν γιὰ νὰ στολίσῃ τὸ γιορτινὸ σαλόνι τοῦ σπιτιοῦ, καὶ νὰ μὴ ρωτᾶς καὶ νὰ μὴ διαμαρτύρεσαι βλέποντας μυριάδες λουλούδια νὰ τσαλαπατιῶνται ἀπὸ βρωμερὰ καὶ ἄγρια ζῶα. Διαμαρτυρόμεθα γιὰ τὰ μῆλα καὶ τὰ ροδάκινα, πού ρίχνονται στὶς χωματερές, καὶ δὲν διαμαρτυρόμεθα γιὰ τὰ ροδοπέταλα τῆς Ζωῆς, γιὰ τὰ ἀθῶα βρέφη, πού ἄσπλαχνα τὰ πετοῦν στὴ χωματερὴ τοῦ θανάτου. .

• Οἱ χωματερῆς συνεχίζονται. Ὁ κόσμος μας σέρνει πρὸς τὸ θάνατο. Φαντασθῆτε κάποιον ἀρχηγὸ μακάβριο, ἔχοντας νεκροκεφαλή, νὰ σέρνη πρῶτος τὸ χορὸ πενήντα χιλιάδων νέων πρὸς τὸ θάνατο! Δὲν πρόκειται δυστυχῶς γιὰ φαντασία. Εἶναι ὑπαρκτὸς αὐτὸς ὁ ἀρχηγός, πὺ ὀδηγεῖ τόσα καὶ περισσότερα παιδιὰ τῆς Πατρίδος μᾶς πρὸς τὸ θάνατο. Πρόκειται γιὰ τὸν ὑπαρκτὸ κίνδυνο τῶν ναρκωτικῶν. Μᾶς ἔχουν ἤδη ἀρπάξει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς σφριγηλῆς Ζωῆς πενήντα χιλιάδες νέους καὶ νέες καὶ τοὺς ρίχνουν λίγους-λίγους στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πρόωρου θανάτου. Εἶναι τὰ θύματα τῆς ἡρώϊνης. Γιατί; Νὰ τὰ μεγάλα «Γιατί;».

Κι ἂν στοὺς σωματικὸς θανάτους, ποῦ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, προσθέσουμε καὶ τοὺς πνευματικὸς θανάτους, τότε ὀλοκληρώνεται ἡ σκιά τοῦ θανάτου. Γέμισε δολοφόνους ψυχῶν ἢ κοινωνία.

- Μας σκοτώνουν τὴν πίστι.
- Μας σκοτώνουν τὴν ἐλπίδα.
- Μας σκοτώνουν τὴν χαρά.
- Μας σκοτώνουν τὴν αἰσιοδοξία.

Παντοῦ «ὀσμή θανάτου» (Β´ Κορ. 2,16). Παντοῦ πτωμαῖνη. Ἰδιαίτερα στὸ χῶρο τῆς Νεότητος. Ἔχει ἀφεθῆ ἀφύλακτη ἢ Νεότητα, νὰ πορεύεται, νὰ συμπορεύεται, νὰ σέρνεται στὸ θάνατο. Καὶ τίς περισσότερες φορὲς εἶναι βουβὸ τὸ κλάμα γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους, πὺ χάνονται. Δὲν εἶναι προτιμότερο νὰ μπαίνη κάποιο χαλινάρι στὴν κακῶς ἐννοουμένη ἐλευθερία, παρὰ ν' ἀφήνεται ἀσύδοτη ἢ νεότητα στὸ ξέφρενο τρέξιμο πρὸς τὸ θάνατο; Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀσθενεῖτω, φησὶν ὁ Παῦλος, τὸ σῶμα, μὴ ἀσθενεῖτω ἡ ψυχή. Χαλινούσθω ἢ σὰρξ καὶ μὴ ἐμποδιζέσθω ὁ πρὸς τὸν οὐρανὸν τῆς ψυχῆς δρόμος» (Ε.Π.Ε. 31, 680).

Μεταβολὴ στὴν πορεία τοῦ θανάτου

Καὶ ὅμως, ὑπάρχει τρόπος νὰ σταματήσουμε τὴν πορεία πρὸς τὸ θάνατο. Πῶς; Ἄν ἀκολουθήσουμε τὴν δευτέρη πορεία, πὺ βλέπουμε στὸ σκηνικὸ τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Εἶναι ἡ πορεία τῆς ζωῆς. Πορεία μὲ συνοδοιπόρο τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Γι' αὐτὸ ἦλθε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο, γιὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸ δρόμο τῆς Ζωῆς. Ἦταν ἔργο μοναδικῆς προτεραιότητος. Αὐτὸ πρωτίστως εἶχε ἀνάγκη ὁ κόσμος ἕνας κόσμος, πὺ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ πορεύεται στὸ μονόδρομο τοῦ θανάτου.

Πολλὲς φορὲς ἀκοῦμε ἐξαγγελίες ἔργων προτεραιότητος, ὅπως εἶναι διάφορες γέφυρες. Τὸ μεγάλο ἔργο, πὺ ἦλθε νὰ κατασκευάσῃ ὁ Θεάνθρωπος, εἶναι ἡ γέφυρα, πὺ διαπερνᾷ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τούτη τὴ ζωὴ στὴν αἰώνιο καὶ ἀτελεύτητο ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ. Εἶναι ἡ ζευξὶς τῆς πρόσκαιρης ζωῆς μὲ τὴν αἰώνιο μακαριότητα.

Ὅταν κάποιο ἔργο κατασκευασθῆ, πληρώνονται ὕστερα διόδια. Κι ἐμεῖς, γιὰ νὰ περάσουμε τὴν γέφυρα, πὺ ἔστησε ὁ Κύριος καὶ μᾶς μεταφέρει ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ, δύο εἶναι τὰ διόδια, πὺ ὀφείλουμε νὰ καταβάλουμε. Διαφορετικὰ δὲν περνᾷμε δὲν διαπερνᾷμε τὴ θάλασσα τοῦ βίου ἀσφαλῶς.

• Τὸ ἕνα εἶναι ἡ πίστις στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ στὸ σωτηριῶδες ἔργο του. Πίστις, ὅτι ὁ Χριστὸς κατάργησε τὸ θάνατο καὶ μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ θανάτου. Πίστις, ὅτι μπορεῖ ὁ Χριστὸς νὰ κάνῃ τὴ μεγάλη μεταβολή, ὅπως στὴ Ναῖν.

Ἡ χαροκαμένη ἐκείνη μάνα μὲ τὴ θλιβερὴ συντροφιά τῆς βιάδιζαν τὸ δρόμο τοῦ θανάτου. Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶναι ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, σήμανε: «Μεταβολή!». Αὐτομάτως ἡ πορεία τοῦ θανάτου ἔγινε πορεία ζωῆς.

Ὅποιος πιστεύει σ' αὐτὴ τὴ μεταβολή, ἐξασφαλίζει κατὰ τὸ ἥμισυ τὴ μετάβασή του ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωή. Τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος: «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει Ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν Ζωὴν» (Ἰωάν. 5,24).

• Τὸ ἄλλο εἶναι ἡ ἀγάπη στοὺς ἀδελφούς μας, σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Λέγει ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης: «Ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ» (Α' Ἰωάν. 3,14).

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀμείλικτος ἐχθρὸς τοῦ θανάτου. Πολέμησε καὶ θανάτωσε τὸ θάνατο. Καὶ κοντὰ στὸ Χριστὸ ἐκπαιδευόμεθα κι ἐμεῖς, πῶς νὰ σκοτώνουμε τὸ θάνατο, πῶς νὰ ἐξοντώνουμε τὰ θνησιγενῆ ἀμαρτωλὰ πάθη! Ὁ μυθικὸς Ἡρακλῆς βρῆκε τὸν τρόπο νὰ νεκρῶνῃ τὰ κεφάλια τῆς Λερναίας Ὑδρας. Ἡ ἀμαρτία εἶναι Λερναία Ὑδρα. Πολυκέφαλο θηρίο. Κόβεις ἓνα κεφάλι; Ξεφυτρώνει ἄλλο. Κόβεις τὸ ἓνα πάθος; Ἐμφανίζεται ἄλλο. Ἡ πολυκέφαλη ἀμαρτία στὴν Ἁγία Γραφή ὀνομάζεται «παλαιὸς ἄνθρωπος». Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι ὁ μυθικὸς ἥρωας καὶ ἡμίθεος εἶναι ὁ ἀληθινός, ὁ παντοδύναμος Θεός. Αὐτὸς δίνει τὴ δύναμι σὲ κάθε πιστὸ νὰ ἐξοντῶνῃ τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο. Καὶ ἡ δύναμις αὐτὴ ὀνομάζεται χάρις.

Στοὺς πιστοὺς χριστιανοὺς ἰσχύει τὸ τοῦ Παύλου: «Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τὴ ἀμαρτία, Ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ρωμ. 6,11). Ἄν δὲν κατορθώνουμε νὰ ἐξοντώνουμε τὰ θηρία τῶν παθῶν, εἶναι διότι στηριζόμεθα στὶς δικές μας δυνάμεις περισσότερο καὶ δὲν παραδινόμεθα μὲ πίστι στὴν παντοδύναμο χάρι.

Μαζὶ μὲ τὸ Χριστό, μὲ τὴ χάρι τοῦ Χριστοῦ, νεκρώνονται τὰ πάθη, ποῦ προκαλοῦν τὸν πνευματικὸ θάνατο. Νεκρώνεται καὶ ὁ φυσικὸς θάνατος. Ἀφοῦ πιστεύουμε, ὅτι ὁ Χριστὸς μὲ τὸ Σταυρὸ του ἔδωσε καίριο πλήγμα στὸ θάνατο καὶ μὲ τὴν Ἀνάστασή του ἔδωσε τὴ χαριστικὴ βολὴ στὸ θάνατο, δὲν φοβούμεθα πλέον τὸ θάνατο. Βλέπουμε τὸ θάνατο, σὰν τὸ στιγμιαῖο γεγονός, ποῦ μᾶς ὀδηγεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἔτσι στερεοῦν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ θανάτου. Ὁ Χριστὸς λυπήθηκε τὴ χήρα τῆς Ναῖν, ποῦ τὰ μάτια τῆς εἶχαν γίνεи ἀστείρευτη πηγὴ δακρύων, καὶ τῆς εἶπε: «Μὴ κλαῖε» (στ. 13). Μὴν κλαῖς! Σ' ὅσους ἔχουν ἀνθρώπους δικούς τους, ποῦ πέθαναν, ἀπευθύνει ὁ Χριστὸς τὸ ἴδιο λόγο. Μὴν κλαῖς! Ὅπως δὲν κλαῖς γιὰ τὸ παιδί σου, ποῦ κοιμήθηκε, ἔτσι μὴν κλαῖς καὶ γιὰ τὸ συγγενῆ σου, ποῦ πέθανε. Ὁ ὕπνος δὲν εἶναι γιὰ κλάματα. Εἶναι γιὰ ἀνάπαυσι, γιὰ χαρά. Ἕνας ὕπνος εἶναι ὁ θάνατος γιὰ τὸν πιστό.

Ἐπαφὴ τῆς Ζωῆς

Τοὺς σοροὺς ἀπὸ σκουπίδια τους μαζεύουν τὰ αὐτοκίνητα τῶν δήμων. Τοὺς σοροὺς ἀπὸ τὰ πτώματα ποίος θὰ τοὺς μαζέψῃ; Ὁ Χριστὸς, ὁ Νεκρεγέρτης Ἰησοῦς, εἶναι Ἐκεῖνος, ποῦ δὲν περισυλλέγει πτώματα, ἀλλὰ ἀνασταίνει τοὺς σοροὺς τῶν πτωμάτων. Ὁ κόσμος θανατῶνει σωματικὰ καὶ πνευματικὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀνασταίνει. Πῶς; Μὲ τὴν ἴδια ἐκείνη κίνηση, ποῦ ἔκανε στὸ θαῦμα τῆς Ναῖν. «Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ» (στ. 14). «Ἦψατο». Ἄγγιξε...

• Κάποτε ὁ Χριστὸς ἄγγιξε, ὡς Δημιουργικὸς Λόγος, τὸ ἄψυχο σῶμα τοῦ πρώτου ἀνθρώπου καὶ τὸ ζωντάνεψε. «Καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν» (Γεν. 2,7).

• Κάποτε ὁ Χριστὸς θ' ἀγγίξει τὰ νεκρὰ σώματα, πού βρίσκονται στὰ μνήματα καὶ στὸ ὄστεοφυλάκιο καὶ θὰ τὰ ζωντανέψει. «Καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται» (Α' Κορ. 15,22).

• Κάποτε ὁ Χριστός, ὄχι στὴν ἀρχὴ ἢ στὸ τέλος τοῦ κόσμου, ἀλλὰ στὴν πορεία τῆς Ἱστορίας, ἄγγιξε τὸ νεκρὸ κορίτσι τοῦ Ἰαείρου καὶ τὸ νεκρὸ ἀγόρι τῆς Ναΐν καὶ τὰ ζωντάνεψε.

• Κάποτε ὁ Χριστός, ὄχι παλαιά, ἀλλὰ σήμερα, στὴν ἐποχὴ μας, ἄγγιξε μέ τῆ χάρι του, μέ τὴν ἀγάπη του, ἀνθρώπους πού ἦσαν πνευματικὰ νεκροὶ καὶ τοὺς ζωντάνεψε τοὺς μετέβαλε σὲ Ζωντανὰ μέλη τοῦ σώματός του, τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τὸ κάποτε μπορεῖ νὰ γίνῃ «σήμερα». Μπορεῖ καὶ σήμερα νὰ γίνῃ ξαναζωντάνεμα. Ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκη ἀμέσου ἐπαφῆς μέ τὸ Χριστό, πού εἶναι ὁ Ζωοδότης, μέ τὴν Ἐκκλησία, πού εἶναι ἡ Ζωή. Ἐπαφὴ χρειάζεται ὁ κόσμος, πλησίασμα. Νὰ συναντήσουμε ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Νὰ τοὺς πλησιάσουμε μέ διάκρισι. Νὰ τοὺς μιλήσουμε στὴ γλῶσσα τους. Νὰ συμπιθώσουμε τὸν πόνο τους. Ν' ἀκούσουμε τὰ προβλήματά τους. Νὰ τοὺς ρίξουμε τίς γέφυρες τῆς συνεννοήσεως.

Τρία πράγματα τοῦ θαυμαστοῦ ἐπεισοδίου τῆς Ναΐν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνουν καὶ σήμερα:

• Τὸ πρῶτο: Νὰ σταθοῦν ἐκεῖνοι, πού βαστάζουν τὰ φέρετρα. «Οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν» (στ. 14). Ἄρκετὰ φέρετρα γιὰ νέους κατασκεύασαν οἱ διάφοροι ἀπατεῶνες τοῦ πνεύματος. Ἄρκετους τάφους ἔσκαψαν μέ τὰ στέκια τοῦ κακοῦ, μέ τὰ κέντρα ἀκολασίας. Ἄρκετὰ πλούτισαν οἱ νεκροθάφτες τῆς νεολαίας μας. Ἐπὶ τέλους, Στόπ! Δὲν χορτάσατε, κύριοι; Σταματήστε! Ἀφήστε νὰ ζήσῃ καὶ κάτι ἀπὸ τὰ λουλούδια τῆς ἀνοιξέως σ' αὐτὸ τὸν τόπο!

• Τὸ δεύτερο: Νὰ μεταδώσουμε στὰ παιδιά καὶ τοὺς νέους τὸ ἀγωνιστικὸ σύνθημα τοῦ Χριστοῦ: «Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι» (στ. 14). Παιδί μου, λέγει ὁ Κύριος, οἱ πολλοὶ σὲ κολακεύουν. Ἐγὼ θὰ σοῦ μιλήσω μέ εἰλικρίνεια. Σήκω! Δὲν εἶσαι γιὰ τὸ θάνατο, εἶσαι γιὰ τὴ ζωή. Γιὰ νὰ σηκωθῆς καὶ νὰ ζήσης, ἀπαιτεῖται χαλινός, ἀπαιτεῖται πειθαρχία, ἀπαιτεῖται ὑπακοή. Χρειάζεται ὁ εὐλογημένος περιορισμός: « Χαλεπὸν ἢ νεότης, ὅτι ευρίπιστον, εὐεξαπάτητον, εὐόλισθον, καὶ σφοδρότερον δεῖται τοῦ χαλινού. Πυρὰ γὰρ τίς ἐστὶ τῶν ἔξωθεν ἐπιλαμβανομένη ἀπάντων, ῥαδίως ἐκκαιομένη» (Ε.Π.Ε. 31, 578-580).

• Τὸ τρίτο: Νὰ παραδώσουμε τὰ παιδιά ζωντανὰ σ' ἐκείνους, πού θρηνοῦν γιὰ το χαμό τους. «Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ» (στ. 15).

Θέλουν οἱ γονεῖς ζωντανὰ τὰ παιδιά τους; Ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ τὰ διατηρήσῃ ζωντανά. Ἄρκεϊ νὰ τὰ παραδώσουν ἀπὸ μικρὰ στὰ χέρια τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς χάριτος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ πεθάνουν πρῶτα τὰ παιδιά, γιὰ νὰ τὰ ζωντανέψουμε; Μποροῦμε νὰ τὰ προλάβουμε. Καὶ τὰ παιδιά μόνο μέσα στὴν Ἐκκλησία ἂν βρεθοῦν, δὲν θὰ πεθάνουν καὶ δὲν θὰ μαραθοῦν.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι γιὰ νὰ θάβῃ νεκρούς. Εἶναι γιὰ νὰ διατηρῇ πάντοτε ζωντανούς τοὺς πιστούς.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ἡ' 5 - 15

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· ⁶ καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· ⁷ καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν ἀκούετω. ⁹ Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη; ¹⁰ ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. ¹¹ Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ¹² οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. ¹³ οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. ¹⁴ τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. ¹⁵ τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν ἀκούετω.

Βγῆκε ντυμένος τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν

«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ» (Λουκ. 8,3)

Ἡ σπορά

Χωρὶς σπορὰ θερισμὸς δὲν ὑπάρχει. Καὶ χωρὶς τῆ σπορὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ θερισμὸς πνευματικὸς δὲν γίνεται. Χωρὶς σπορὰ ψωμὶ δὲν ζυμώνεται. Καὶ χωρὶς λόγο Θεοῦ Ζύμωσις τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας δὲν μπορεῖ νὰ συντελεσθῇ. Χωρὶς το λόγο Θεοῦ ὑπάρχει πείνα πνευματική. Σὲ καιρὸ πείνας οἱ ἄνθρωποι τρῶνε ἀκόμη καὶ τὰ φλούδια. Ψάχνουν ἀκόμη καὶ στὰ σκουπίδια. Σήμερα στὸν τόπο μας ἡ κοινωνία θεωρεῖται καταναλωτική, γεμάτη ἀπὸ ὑλικά ἀγαθά. Εἶναι ὅμως πεινασμένη πνευματικά. Στερεῖται πνευματικῶν, ὄντως πνευματικῶν ἀγαθῶν. Ἐφ' ὅσον στὴ μεγάλη τους πλειονοψηφία οἱ ἄνθρωποι δὲν δέχονται τὴ σπορὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, εἶναι φυσικὸ νὰ λιμοκτονοῦν πνευματικά, νὰ μὴ γεύονται τὸν Ἄρτο τῆς Ζωῆς. Καὶ ὅσοι δὲν ζοῦν μὲ τὸν Ἄρτο τῆς Ζωῆς, αὐτοὶ ὑποσιτίζονται μὲ τὰ φλούδια τῆς φτηνῆς ιδεολογίας καὶ συνθηματολογίας, μὲ τὰ σκουπίδια τῆς διαφθορᾶς, μὲ τὰ ὑποπροϊόντα τῆς ἔκφυλης Ζωῆς.

Εἶναι ἀπόλυτη ἡ ἀνάγκη γιὰ σπορὰ πνευματική. Ὁ πρῶτος δὲ καὶ μέγας σποριάς εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ πρωτοποριακὴ σπορὰ τοῦ θείου καὶ αἰωνίου λόγου γίνεται ἀπὸ το Λόγο, ἀπὸ τὸ σαρκωμένο Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ.

Γιατί «έν παραβολαῖς»;

Ἡ σπορά τοῦ λόγου ἀπαιτεῖ τέχνη. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς Πατέρας «παντεχνήμων Λόγος». Αὐτός, ὁ «παντεχνήμων Λόγος» γνώρισε κάθε φορὰ νὰ χρησιμοποιοῦν εἰδικὸ τρόπο, γιὰ νὰ σπέρνῃ τὸ λόγο του, τὴ διδαχὴ του, τὸ εὐαγγέλιό του στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων. Ἡ τέχνη τῆς σποράς τοῦ λόγου ἀποκαλύπτεται στὸν παραστατικὸ τρόπο, ποῦ ὁ ἴδιος ὠνόμασε παραβολή.

Τί εἶναι ἡ παραβολή; Κάποια ἱστορία, παρμένη ἀπὸ τὴ φύση ἢ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη Ζωή. Μία ἱστορία ἀληθινή, ποῦ πίσω ὅμως ἀπ' αὐτὴν κρύβεται κάποια ὑπερκόσμια πραγματικότητα ἢ ἓνα Πνευματικὸ δίδαγμα.

Γιατί ὁ Χριστὸς μιλοῦσε «έν παραβολαῖς»; Γιὰ δύο κυρίως λόγους.

- Ὁ ἓνας εἶναι ὁ οὐσιαστικός. Ἡ παραβολὴ εἶναι ἓνας συνθηματικός, αἰνιγματώδης λόγος. Καὶ ὅπως τὸν συνθηματικὸ λόγο τὸν κατανοοῦν μόνο ὅσοι εἶναι μνημένοι, ἔτσι τὸ βαθύτερο νόημα μιᾶς παραβολῆς τὸ κατανοοῦν μόνο ὅσοι εἶναι μνημένοι στὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ.

Τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ τὴν ἄκουγαν καὶ ἀγαθές, καλοπροαίρετες ψυχές. Τὴν ἄκουγαν καὶ οἱ πονηροὶ φαρισαῖοι, ποῦ ἦσαν προκατειλημμένοι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Γι' αὐτὸ πολλὰ πράγματα ὁ Χριστὸς τὰ δίδασκε σὲ εὐθὺ λόγο, ὅπως εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὁμιλία. Πολλὰ ὅμως τὰ ἔλεγε σὲ πλάγιο τρόπον τινὰ λόγο. Χρησιμοποιοῦσε εἰκόνες καὶ παραστάσεις. Τὸ ὅτι ἡ παραβολὴ εἶναι συνθηματικός λόγος, τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς Διδάσκαλος: «Ἦμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιώσι» (Λουκ. 8,10).

Τὸ ἴδιο κάνει καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχὴ χρησιμοποιοῦσε τὰ σύμβολα. Στὶς κατακόμβες βλέπουμε χαραγμένα ἢ ζωγραφισμένα πολλὰ σύμβολα. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη ἐμφάνιση τῆς εἰκόνας. Τὰ σύμβολα εἶναι ἡ παραβολικὴ ζωγραφικὴ ἢ εἰκονογραφημένες παραβολές. Καὶ οἱ ἅγιες εἰκόνες εἶναι παραβολές, ὄχι φυσικά μέ γλῶσσα, ἀλλὰ μέ πινέλλο φτιαγμένες. Ἡ βυζαντινὴ εἰκόνα ἐνός ἀγίου δὲν ἔχει μόνο τὴν ἱστορικὴ τῆς διάσταση. Ἐχει καὶ τὴ συμβολικὴ καὶ διδακτικὴ τῆς διάστασι.

Ἡ Ἐκκλησία, λοιπόν, χρησιμοποιεῖ καὶ τὸν παραβολικὸ λόγο. Δὲν ἐκθέτει τὰ μυστήριά της στὸν ὁποιοδήποτε. Δὲν ρίχνει τοὺς «μαργαρίτας» (Ματθ. 7,6) τῶν θείων μυστηρίων σὲ ἀσεβεῖς καὶ ἀθέους. Μιλάει αἰνιγματωδῶς, γιὰ νὰ καταλαβαίνουν μόνο οἱ καλοπροαίρετοι. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐπειδὴ αἰνιγματωδῶς ἔμελλε διαλέγεσθαι, διανίστησι τὴν διάνοιαν τῶν ἀκούοντων πρῶτον διὰ τῆς παραβολῆς» (Ε.Π.Ε. 10, 768).

- Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ παιδαγωγικός λόγος. Στὴν παραβολὴ βλέπουμε αὐτὸ, ποῦ στὴν παιδαγωγικὴ ὀνομάζουμε ἐποπτικὸ λόγο ἢ ἐπαγωγὸ διδασκαλία. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μεγάλος Παιδαγωγός, ποῦ μέ τίς παραβολές διδάσκει πολὺ παραστατικά.

Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἀκαταλαβίστικος. Δὲν εἶναι ἄπιαστος λόγος. Δὲν εἶναι «κουλτούρα» γιὰ τοὺς λίγους, τοὺς «μορφωμένους». Δὲν ἀπευθύνεται μόνο σὲ ὑψηλές διάνοιες. Εἶναι εὐληπτος γιὰ ὅλους. Ἡ ἐπιτυχία ἐνός διδασκάλου εἶναι νὰ τὸν κατανοοῦν ὄχι μόνο οἱ λίγοι, ἀλλ' οἱ πολλοί, εἰ, εἰ δυνατόν, ὅλοι. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «έν παραβολαῖς φθέγγεται, ἵνα καὶ ἐμφαντικώτερον τὸν λόγον ποιήσῃ, καὶ πλείονα τὴν μνήμην ἐνθὴ καὶ ὑπ' ὄψιν ἀγάγη τὰ πράγματα.» (Ε.Π.Ε. 10,768).

Βγῆκε γιὰ τὴ μεγάλη ἐπίσκεψη

Γιατί ἄραγε πρώτη ἀπὸ ὅλες τίς παραβολές λέχθηκε ἡ παραβολὴ τοῦ Σπορέως; Ὅταν κάποιος παρασκευάσῃ ἓνα πομπό, ὀφείλει συγχρόνως νὰ φροντίζῃ καὶ γιὰ δέκτη. Πομπός

χωρίς δέκτη είναι άχρηστος. Ἡ παραβολή είναι ένας πομπός, που λειτουργεί με ενέργεια μὲν τοῦ Οὐρανοῦ, ἀφοῦ εἶναι θεῖος λόγος, ἀλλὰ στή συχνότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ πομπός τῆς παραβολῆς προορίζεται γιὰ το δέκτη, πού ὀνομάζεται ἄνθρωπος. Μὲ τὴν πρώτη, λοιπόν, παραβολή του ὁ Ἰησοῦς ἐτοιμάζει τοὺς δέκτες, ἐκείνους, πού θὰ δέχονται τίς παραβολές του. Ἐτοιμάσει τοὺς ἀκροατάς τους. Φανερώνει, ποιοὶ εἶναι ἀληθινοὶ ἀκροατὲς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Στὴν πρώτη του παραβολή ὁ Χριστὸς μιλάει γιὰ τὸ πρόσωπό του. Προσέξτε τὸν πρῶτο στίχο τῆς παραβολῆς τοῦ Σπορέως: «Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων του σπείρει τὸν σπόρον αὐτοῦ» (στ. 5). Ἄν ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ὁ λόγος ἀποτελεῖ ἰδιοκτησία τοῦ Θεοῦ Λόγου. Γι' αὐτὸ τονίζει: «Τὸν σπόρον αὐτοῦ» (στ. 5). Τὸ δικό του σπόρο βγήκε νὰ σπείρη. Κι ἐμεῖς σπέρνουμε το λόγο, ἀλλ' εἴμεθα ἀπλῶς «οἰκονόμοι» τοῦ λόγου, ὄχι παραγωγοὶ τοῦ λόγου. Τοῦ Χριστοῦ, τοῦ σαρκωμένου Λόγου, εἶναι ὁ λόγος. Σ' ἐμᾶς ἀπλῶς τὸν δανείσει, γιὰ νὰ τὸ σκορπίσουμε κι ἄλλο.

Ὁ μέγας Σποριάς, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, «ἐξῆλθεν» (στ. 5).

- Βγήκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ μπῆκε στὸν κόσμο.
- Βγήκε ἀπὸ τὴν ἀορασία καὶ ἔγινε ὁρατός.
- Βγήκε ἀπὸ τὸ ἄχρονο καὶ μπῆκε στὸ χρόνο.
- Βγήκε ἀπὸ τὸ ἄπειρο καὶ μπῆκε στὸ χῶρο.
- Βγήκε ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα καὶ μπῆκε στὴν ἱστορία.
- Βγήκε ἀπὸ τὴν ἀπομόνωση καὶ μπῆκε στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων.
- Βγήκε ἀπὸ τὸ ἄσαρκο καὶ σαρκώθηκε.
- Βγήκε ἀπὸ τὸ ἄκτιστο καὶ μπῆκε στὴν κτίσι.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Δὲν σημαίνουν ἄρνηση τῶν στοιχείων τῆς προηγουμένης του καταστάσεως. Ἐγινε κάτι, πού δὲν ἦταν, χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ εἶναι ἐκεῖνο, πού ἦταν. «Ἐξῆλθε» στὸν κόσμο, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴ θέση του στὸν Οὐρανό!

Ἐπειδὴ δὲν μπορούσε ὁ ἄνθρωπος νὰ εἰσέλθῃ στὸν οὐρανό, νὰ προσεγγίσῃ το Θεό, γι' αὐτὸ ἐξῆλθε Ἐκεῖνος. Ἦλθε Ἐκεῖνος σε μᾶς.

«Ἐξῆλθε». Πραγματοποίησε πορεία πρὸς τὸ λαό! Πολὺς λόγος γιὰ τὴν πορεία πρὸς το λαό, πού λένε ὅτι κάνουν οἱ κομματικοὶ ἡγέτες, σπέρνοντας καθένας τὸ δικό του δημαγωγικὸ λόγο. Τὴν ἀληθινὰ εὐεργετικὴ πορεία πρὸς το λαὸ ἕνας τὴν ἔκανε. Ἐκεῖνος, πού εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ, ὁ Σωτῆρας τοῦ λαοῦ (Ματθ. 1,21): ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς.

«Ἐξῆλθε». Πῶς; Ὅταν κάποιος βγαίνει νὰ κάνῃ μία ἐπίσκεψη, ντύνεται ἐπισημότερη στολή. Φοράει τὰ ἐπίσημα, τὰ «καλά» του, ὅπως λέμε. Καὶ ὁ Θεός, ὅταν ἀποφάσισε, ὅταν «εὐδόκησε», νὰ κάνῃ τὴ μεγάλη, τὴν ἱστορικὴ ἐπίσκεψη στὸν κόσμο, φόρεσε τὴν πιὸ ἐπίσημη στολή τῆς ἀγάπης του. Ποτὲ μέχρι τότε δὲν εἶχε φορέσει αὐτὴ τὴ στολή. Τὴν κρατοῦσε σχεδιασμένη «πρὸς καταβολῆς κόσμου» (Α' Πέτρ. 1,20). Καὶ ἡ στολή, πού ντύθηκε ὁ θεὸς γιὰ νὰ «ἐξέλθῃ» στὴ συνάντησή του μὲ τὸν ἄνθρωπο, εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, τὴν ὁποία προσέλαβε.

Περιεβλήθη ὁ Θεὸς τὴν ἀνθρωπίνη φύσι. Καὶ βγήκε ὡς Θεάνθρωπος νὰ σπείρῃ τοὺς δύο σπόρους τῆς ἀγάπης του: το λόγο του καὶ τὸ αἷμα του. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Πόθεν ἐξῆλθεν ὁ πανταχοῦ παρών, καὶ πάντα πληρῶν; Ἡ πῶς ἐξῆλθεν; Οὗ τόπο, ἀλλὰ

σχέσει και οικονομία τῆ πρὸς ἡμᾶς, ἐγγύτερον ἡμῶν γενόμενος διὰ τῆς κατὰ σάρκα περιβολῆς. Ἐπειδὴ γὰρ ἡμεῖς εἰσελθεῖν οὐκ ἐδυνάμεθα, τῶν ἀμαρτημάτων διατειχιζόντων ἡμῖν τὴν εἴσοδον, αὐτὸς ἐξέρχεται πρὸς ἡμᾶς» (Ε.Π.Ε. 10,768).

Ἡ σπορὰ συνεχίζεται

Ἡ Ἐκκλησία συνεχίσει τὴν πορεία πρὸς τὸ λαό. «Ἐξέρχεται». Βγαίνει πρὸς τὰ ἔξω. Σαρκώνεται. Συγκαταβαίνει καὶ διακονεῖ. Κατεβαίνει καὶ στὰ κατώτερα στρώματα, καὶ στὰ μικρότερα παιδιά. Μιλάει στὴ γλῶσσα κάθε ἀνθρώπου.

Ἄς μὴ παραξενευώμεθα, ποῦ δὲν ἀκοῦνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὸ λόγο τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνα πρὸς τρία εἶναι μέσα στὴν παραβολὴ τοῦ Σπορέως ἢ ἀναλογία τῆς ἀγαθῆς γῆς. Τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἀγροῦ φάνηκαν ἀνάξια γιὰ τὴ σπορά. Τὸ ἕνα τέταρτο ἦταν ἀγαθὴ γῆ. Καὶ ἂν δὲν ἐκλάβουμε κατὰ γράμμα τὴν ἀναλογία, πάντως οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι πάντοτε ἀποτελοῦν τὴ μειονοψηφία.

Γιατί ὁ σποριάς ἔρριξε παντοῦ τὸ σπόρο, ἀφοῦ γνώριζε, ὅτι οὔτε στὸν πατημένο δρόμο θὰ φυτρώσῃ, οὔτε στὶς πέτρες, οὔτε στὰ ἀγκάθια; Γιὰ νὰ γνωρίζουμε, ὅτι ὁ σπόρος τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ πέφτει πλούσια. Ὅπως ἡ βροχὴ πέφτει παντοῦ, καὶ στὸ τσιμέντο καὶ στὸ χωράφι, καὶ στὴ θάλασσα καὶ στὸν κῆπο, ἔτσι καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πέφτει παντοῦ. Στὴ φυσικὴ γεωργία φαίνεται χαμένος ὁ σπόρος, ποῦ πέφτει σὲ τόπους, σὰν τοὺς τρεῖς πρώτους τῆς παραβολῆς. Στὴν πνευματικὴ ὅμως γεωργία δὲν πηγαίνει πάντοτε χαμένος ὁ σπόρος. Διότι καὶ ἡ πετρώδης καὶ ἡ ἀκανθώδης καὶ ἡ ὀδοστρωμένη γῆ μπορεῖ νὰ μεταβληθῇ σὲ ἀγαθὴ γῆ.

Ἐμεῖς ἄς σπέρνουμε. Τὸ χειρότερο κακὸ καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μας καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους εἶναι νὰ μὴ σπέρνουμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴν ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας, νὰ μὴ ξαπλώνουμε τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας. Φαντασθῆτε πηγὴ, γεμάτη νερό, ποῦ νὰ ἔχη κλειστὸ τὸ στόμα της, νὰ ἔχη στομωθῇ. Ἀλλὰ τὸ νερὸ δὲν ὑπάρχει, γιὰ νὰ παραμένῃ ἀποθηκευμένο. Ὑπάρχει γιὰ νὰ ξεπηδᾷ καὶ νὰ τρέχῃ. Δὲν ἔχει σημασία, πῶς πέφτει, ποῦ κυλάει τὸ νερό, ἂν κυλάει σὰν ρυάκι, ἂν ὀρμᾷ σὰν καταρράκτης. Σημασία ἔχει νὰ κυλάει, νὰ προσφέρεται, νὰ μὴ παραμένῃ κλεισμένο στὸν ἑαυτό του. Σημασία ἔχει νὰ τρέχῃ ὁ λόγος, νὰ σπέρνεται νὰ σπέρνεται μὲ πίστι. Μικρὸς ὁ σπόρος, ἀλλὰ κρύβει δύναμι μεγάλη.

Ἐμεῖς ἄς σπέρνουμε. Ἄς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι τὴν ὥρα, ποῦ ἔμεῖς, οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἀδρανοῦμε καὶ κοιμόμεθα, τὰ παιδιά τοῦ σκότους, Ζωντανὰ καὶ δραστήρια, τρέχουν γιὰ τὴ διαβολοσπορά τους. Τὴν ὥρα, Ποῦ οἱ ὀρθόδοξοι ἀδιαφοροῦμε, οἱ αἰρετικοὶ «ἐξέρχονται», βγαίνουν ἔξω καὶ πηγαίνουν ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα καὶ σπέρνουν παντοῦ τὸ σπόρο τῆς διαστροφῆς. Τὸ εἶπε ὁ Χριστός: «Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρε Ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν» (Ματθ. 13,25). Ἄς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι μαζὶ μὲ τοὺς προφήτες βγαίνουν καὶ οἱ ψευδοπροφῆτες μαζὶ μὲ τοὺς ἀποστόλους βγαίνουν καὶ οἱ ψευδαπόστολοι μαζὶ μὲ τοὺς ἀγίους βγαίνουν καὶ οἱ ψευτοάγιοι, οἱ ἀγύρτες.

Μεγάλῃ ἡ εὐθύνη μας. Ὅφειλουμε νὰ σπέρνουμε. Καὶ συγχρόνως νὰ προσευχώμεθα, νὰ μεταβάλλῃ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἀγαθὴ γῆ. Γιὰ νὰ καρποφορήσῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιστ' 19 - 31

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. ²⁰ Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος ²¹ καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ²² ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. ²³ καὶ ἐν τῷ ἄδη ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. ²⁵ εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυναῖσαι. ²⁶ καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξύ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. ²⁷ εἶπε δὲ· ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πατρός μου· ²⁸ ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. ²⁹ λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ³⁰ ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. ³¹ Εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται.

Ἀπόλαυσις

«Ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ»

(Λουκ. 16,25)

Εὐχαριστίες γιὰ τὴν παραβολή

Ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ μᾶς εἰπῇ ὁ Κύριος τὴν παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Κύριο γιὰ τίς παραβολές του, ἀφοῦ μ' αὐτὸ τὸν εὐχάριστο καὶ ζωντανὸ τρόπο μας ὀδηγεῖ στὰ μυστήρια τῆς βασιλείας του. Ἄλλ' ἰδιαίτερα δύο παραβολές θεωρῶ τὴ σπουδαιότερη διδακτικὴ προσφορὰ τοῦ Θεανθρώπου, διότι μ' αὐτὲς φανερώνει τὰ κατορθώνει ὁ ἀγαθὸς Θεὸς μὲ τὴν ἀγάπη του καὶ τὰ κατορθώνει ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος μὲ τὴν ἀμετανόητη καὶ σκληρὴ ζωὴ του. Ἡ μία, ἡ παραβολὴ τῆς ἄπειρης ἀγάπης εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου. Ἡ ἄλλη, ἡ παραβολὴ τῆς σκληρότητος, εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Φαντασθῆτε ἓνα δρόμο νὰ εἶναι μὲν πλατὺς καὶ ὠραῖος, ἀλλὰ στὸ τέλος νὰ καταλήγῃ σὲ γκρεμό. Τραγικὸ καὶ διότι ὁ δρόμος αὐτὸς δὲν ἔχει καθόλου σηματοδότησι. Κανένα STOP, καμμία προειδοποιητικὴ πινακίδα. Καὶ τὸ πρᾶγμα γίνεται τραγικότερο ἀπὸ τὸ διαβάτη, πού φαίνεται βαδίζοντας ἐντελῶς ἀφηρημένος. Σὰν νὰ βαδίσῃ στὰ τυφλά. Σὲ λίγο, ξένοιαστος, θὰ βρεθῇ στὸ γκρεμό. Ἀλλὰ νά, ἐμφανίζεται ξαφνικὰ κάποιος, πού ξέρει καλὰ τὸ δρόμο καὶ

τῆ φοβερῆ παγίδα του. Τὸν σηματοδοτεῖ. Προειδοποιεῖ. Θέτει ἓνα τεράστιο STOP πρὶν ἀπὸ τὸ τέρμα του μὲ τὸ σῆμα «Κίνδυνος - Θάνατος». Ἀλλὰ καὶ διανοίγει ἄλλο δρόμο, ἀσφαλῆ, σίγουρο. Ἔχει βέβαια κάποια ἀνηφόρα ὁ νέος δρόμος, ἀλλ' ὀδηγεῖ στὸν προορισμό. Καί, τὸ σπουδαιότερο, ξυπνᾷ τὸν ἀμέριμνο διαβάτη καὶ τὸν προφυλάσσει ἀπὸ τὸ ἐπικείμενο χάος...

Σηματοδοτεῖ! Αὐτὸ κάνει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὴν παραβολή. Σηματοδοτεῖ τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας. Προειδοποιεῖ. Ανοίγει τὰ μάτια μας, γιὰ νὰ μὴ καταλήξουμε στὸ χάος, πὺ κατέληξε ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς. Βάδισε ὁ ταλαίπωρος τῆ λεωφόρο τῆς κοσμικῆς εὐτυχίας, μεθυσμένος ἀπὸ τίς ποικίλες ἀπολαύσεις. Σὰν ἔφθασε ὅμως στὸ τέρμα, στὸ βάθος τοῦ γκρεμοῦ, στὴν αἰώνιο κόλασι, ἦταν πλέον πολὺ ἀργά.

Κοιμήθηκε ὁ πλούσιος στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κοσμικῆς εὐτυχίας καὶ ξύπνησε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κολάσεως. Αὐτὸ κινδυνεύουμε νὰ πάθουμε κι ἐμεῖς; Ναί, ἂν στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας ἐθελotuφλοῦμε καὶ δὲν βλέπουμε τὰ φωτεινὰ σήματα τῆς παραβολῆς. Ἄν μία συνοικία εὐχαριστῆ τοὺς ἀρμοδίους, πὺ τοποθέτησαν φανάρια στὴν ἐπικίνδυνη διασταύρωσι κι ἔτσι ἀποφεύγονται τὰ ἀτυχήματα, ἐμεῖς εὐχαριστοῦμε τὸν Κύριό μας, πὺ μὲ τὴν παραβολή αὐτῆ τοποθέτησε τὰ πνευματικὰ φανάρια γιὰ τὴν πορεία μας.

Τὸν εὐχαριστοῦμε ἀκόμη, διότι μ' αὐτῆ τὴν παραβολή μας λύνει πολλὰ προβλήματα, πὺ ἀντιμετωπίζει κάθε σωστὸς ἄνθρωπος.

- Καυτὸ τὸ πρόβλημα τῆς δικαιοσύνης, πὺ ἡ ἀνισότητα τὸ κάνει πὺ καυτὸ. Τραγικὴ ἡ ἀνισότητα ἀνάμεσα στοὺς δύο κόσμους. Ὁ ἓνας ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὸν πλούσιο. Ὅλα τὰ ἔχει καὶ πλούτη καὶ παλάτια καὶ ἀνέσεις καὶ πολυτέλεια καὶ καλοπέρασι. Ὁ ἄλλος ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὸ φτωχὸ Λάζαρο. Πείνα, πόνος, πληγές, ἐγκατάλειψι. Τὰ σκυλάκια τοῦ πλουσίου εἶχαν περισσότερη ἀξία ἀπὸ τὸ Λάζαρο.

Δὲν εἶναι φυσικὰ κακὸ τὸ ν' ἀγαπᾷ κανεὶς τὰ ζῶα. Ἀλλ' ὅταν τὰ ζῶα γλύφουν τίς πληγές τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ ἀνέχεσαι, τότε αὐτὸ δὲν λέγεται ζωοφιλία, ἀλλὰ λέγεται κτηνανθρωπία.

Καυτὸ, λοιπόν, τὸ πρόβλημα τῆς δικαιοσύνης, πὺ βρίσκει τὴ λύσι του στὴν παραβολή, ὅπου ζωγραφίζεται ἡ πλήρης ἀποκατάστασι τῆς δικαιοσύνης.

- Καυτὸ τὸ πρόβλημα, πὺ ὀνομάζεται θεοδικία. Τὸ βλέπουμε στὸ πρόσωπο τοῦ Λαζάρου. Γιατί ὁ Λάζαρος νὰ εἶναι ἔτσι, σ' αὐτῆ τὴν ἐξαθλίωσι; Γιατί νὰ ζῆ αὐτὸ τὸ πεταμένο κορμί, βουτηγμένο στὸ αἷμα καὶ στοὺς πόνους, ριγμένο στὴν ἐξώπορτα τοῦ πλουσίου παλατιοῦ; Μήπως, θὰ ἔλεγε κανεὶς μὲ σύγχρονη ὀρολογία, θὰ ἦταν προτιμότερο μὲ μία ἔνεσι εὐθανασίας νὰ ἔμπαινε τέρμα στὸ δρᾶμα τοῦ Λαζάρου; Πρόβλημα ἡ δυστυχία τοῦ φτωχοῦ, πὺ ὅμως λύνεται κι αὐτὸ στὴν παραβολή. Ἡ λεγομένη θεοδικία γίνεται θεοψία. Ἡ δυστυχία μεταστοιχειώνεται σὲ αἰώνια χαρὰ καὶ ἀπόλαυσι.

- Καυτὸ καὶ τὸ μεταφυσικὸ πρόβλημα, πὺ ἀντιμετωπίζει ὁ ἄνθρωπος. Τί ὑπάρχει μετὰ θάνατον; Τί εἶναι ἡ κόλασις; Τί εἶναι ὁ παράδεισος; Μεταφυσικοὶ χῶροι, πὺ ὅμως φωτίζονται ἀπὸ τὸν προβολέα τῆς παραβολῆς. Ἄν εἶναι ψέμα, ὅτι ὑπάρχει ὁ Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἄλλο τόσο εἶναι ψέμα καὶ τὰ ὅσα εἶπε ὁ Χριστὸς γιὰ τὴν ἄλλη, τὴ μεταθανάτια ζωή.

Φάρμακα - Ὁνειρο

Ἦναι μία λέξις στὴν παραβολή τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου, πὺ φανερώνει τί εἶναι καὶ ἡ ἄλλη καὶ τούτη ἡ ζωή. Εἶναι ἡ λέξις ἀπόλαυσις ἢ ἀπολαβή. Στὴν τραγικὴ ἔκκλησι, πὺ ὁ πλούσιος ἀπηύθυνε μέσα ἀπὸ τὸν τόπο τῶν βασάνων, ὁ Ἀβραάμ, πὺ ἔν προκειμένω εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἀπάντησε: «Τέκνον, μνήσθητι, ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ

ἀγαθὰ σοῦ ἐν τῇ Ζωῇ σου καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνάσαι» (στ. 25).

Τὸ νὰ ὀνομάζουμε «ἀπόλαυσι» τὰ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ τὰ πλούτη, τὸ κατανοοῦμε. Τὸ νὰ ὀνομάζουμε «ἀπόλαυσι» τὰ κακὰ καὶ τοὺς πόνους, αὐτὸ δὲν τὸ καταλαβαίνουμε. Καὶ ὅμως ὡς ἀπόλαυσις ἀναφέρεται ἡ γεῦσις τῶν τραυμάτων καὶ τῆς πίκρας ἀπὸ τὸ Λάζαρο. «Ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σοῦ ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ» (στ. 25). Πῶς γίνεται νὰ εἶναι ἀπόλαυσις τὰ κακὰ;

- Φαντασθῆτε ἓνα φάρμακο, ποῦ νὰ εἶναι μὲν πικρὸ, ἀλλὰ νὰ χαρίση θεραπεία. Καὶ ἀντίθετα, φαντασθῆτε φαρμάκι, νὰ εἶναι μὲν γλυκὸ στὴ γεῦσι, ἀλλὰ νὰ δηλητηριάση καὶ νὰ θανατώνη. Τὸ πρῶτο, σὲ ἰσχυρὴ δόσι, ἔπαιρνε ὁ Λάζαρος. Πίκρα ἢ ζωὴ του· Ἄλλ' αὐτὴ ἢ πίκρα ἦταν τὸ φάρμακο, γιὰ νὰ κερδήση ὄχι ἀπλῶς ὑγεία, ἀλλὰ τὴν ἀθανασία. Πῶς μεταβάλλεται σὲ χαρὰ ἢ πίκρα; Ἄν στὸ ποτήρι τῆς ρίξης τρεῖς σταγόνες: Τὴ σταγόνα τῆς ὑπομονῆς, τὴ σταγόνα τῆς ἐλπίδας καὶ τὴ σταγόνα τῆς δοξολογίας τοῦ Θεοῦ.

Ἐπέφερε παθήματα ὁ Λάζαρος. Περισσότερα ὅμως παθήματα ὑπέμεινε ὁ Ἀναμάρητος Ἰησοῦς. Πῶς; Δὲν ἦταν μόνος ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς μαζί του ἦταν ὁ Θεός. Ἦταν ἐνωμένος μὲ τὴ Θεότητα. Καὶ ὁ Λάζαρος δὲν ἦταν μόνος. Τὸ ὄνομα Λάζαρος σημαίνει «ἔχει ὁ Θεός!» Καὶ εἶχε ὁ Θεὸς τὸ σχέδιό του γιὰ τὸ Λάζαρο. Τοῦ ἐτοίμασε οὐράνια καὶ αἰώνια χαρὰ. Γι' αὐτὸ τοῦ ἔδωσε τὸ εἰσιτήριο. Ὁ πόνος εἶναι τὸ εἰσιτήριο τῆς χαρᾶς. Καὶ ὁ Λάζαρος δὲν τὸ πέταξε. Πρόσεξε, ἀδελφέ μου, μὴ πετάξης τὸ εἰσιτήριο τοῦ πόνου!

Ἀντίθετα, ἦταν γλυκεῖα ἢ ἐπίγεια ζωὴ τοῦ πλουσίου. Ἀλλὰ μέσα στὸ ποτήρι τῆς κοσμικῆς γλυκύτητας ἦσαν οἱ σταγόνες τῆς αἰώνιας πίκρας.

- Ἀπόλαυσις τὰ κακὰ καὶ οἱ πόνου; Ναί! Ἄν μία ἐγχείρησις, ποῦ διαρκεῖ λίγα λεπτὰ ἢ λίγες ὥρες, σοῦ χαρίση τὴν ὑγεία γιὰ πολλὰ χρόνια, δὲν θὰ εἶναι αὐτὸ μία ἀπόλαυσις; Ἀπόλαυσις ὄχι, διότι ἡ ἐγχείρησις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι τέτοια, ἀλλὰ διότι ἐξασφαλίζει τὴν πολυετῆ ἀπόλαυση τῆς ὑγείας. Λίγης ὥρας πόνος, πολὺς χρόνος χαρᾶς. Λίγη χρονικὰ εἶναι ἡ θλιψίς τῆς παρούσης Ζωῆς. Τί εἶναι τὰ 30 καὶ 50 καὶ 70 χρόνια μπροστὰ στὴν αἰωνιότητα; Τίποτε. Ἀξίζει γιὰ τὰ λίγα νὰ κερδήσω τὰ πολλά. «Οὐ γὰρ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς» (Ρωμ. 8,18).

Ἡ ζωὴ μας εἶναι ἓνα ὄνειρο. Φαντασθῆτε κάποιον ἐτοιμοθάνατο βαρυποινίτη νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ βλέπη ὄνειρο, ὅτι βρίσκεται τάχα σὲ θρόνους καὶ παλάτια, ὅτι ἀπολαμβάνει τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ! Ναί, τὰ ἀπολαμβάνει, ἀλλὰ στὸν ὕπνο του, σὲ ὄνειρο. Ξυπᾷ καὶ ἀντικρύζει τὴν πραγματικότητα. Τί τραγικότητα! Ἀλυσσοδεμένος βρίσκεται στὰ πρόθυρα τοῦ σκοτεινοῦ θανάτου.

Κάπως ἔτσι ἦταν ἡ ζωὴ τοῦ πλουσίου. Ἐνα ὄνειρο, ποῦ σὰ ξύπνησε ἀντιμετώπισε τὸ ἀμετάθετο τῆς κολάσεως. Ἐτσι λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὅταν ἴδωσιν ἐν ὀνείροις ἐν τρυφαῖς καὶ εὐθηνίαις ἑαυτοῦς, οὐδεμίαν μετὰ τὸ ἐγερθῆναι τοῖς ὀνείροις ἴσασιν χάριν οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐκεῖνος, καθάπερ ἐν ὀνείρῳ τῷ παρόντι βίῳ πλουτίσας, μετὰ τὴν ἐνθένδε ἀποδημίαν, τὴν πικρὰν ἐκείνην ἐκολάσαστο κόλασιν» (Ε.Π.Ε. 28,786).

Φαντασθῆτε, ἀντίθετα, ἓνα ἔνδοξο πριγκιπόπουλο νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ βλέπη ὄνειρο τρομακτικὸ, ἐφιαλτικὸ, ὅτι τάχα τὸν δαγκώνουν θηρία, ὅτι βασανίζεται καὶ πονάει. Ἀπὸ τὸν τρόπο του ξυπᾷ! Καὶ βλέπει... ὦ, τί χαρὰ! Ὁχι, ὅλα αὐτὰ, δὲν ἦσαν ἀλήθεια. Ὁνειρο ἦσαν. Πέρασε.

Πριγκιπόπουλο τοῦ οὐρανοῦ ἦταν ὁ Λάζαρος. Ἄγγελοι τὸν διακονοῦν τώρα στὴν πραγματικότητα, ποῦ Ζῆ. Μὰ πρὶν πέρασε ἀπὸ τὸν πόνου τῆς ζωῆς. Ἀπόλαυσις ὁ πόνος! Ὁνειρο ὁ πόνος, πραγματικότητα καὶ παράδεισος. Λέγει πάλι σχετικὰ ὁ ἱερὸς

Χρυσόστομος: «Ὅπερ γὰρ ὄναρ ἡμέρας μιᾶς ἐν τῷ βίῳ παντί, τοῦτο ἢ τῶν ἐνθάδε ἀπόλαυσις ἐστὶ πρὸς τὴν τῶν μελλόντων κατάστασιν. Ἔστιν οὖν ἄρα ὅστις ὑπὲρ τοῦ χρηστὸν ὄναρ ἰδεῶν διαπαντὸς κολάσσεσθαι ἔλοιτ' ἄν; Καὶ τίς οὕτως ἀνόητος, ὅς ἐπὶ ταύτην ἐλθεῖν ἀντίδοσιν;» (Ε.Π.Ε. 28,290).

Τέλος καλό!

• «Απόλαυσις τὰ κακὰ καὶ οἱ πόνοι; Ναί! Διότι κάπου τελειώνουν. Κι ἐκεῖ ποὺ τελειώνει ὁ πόνος ἀρχίζει ἡ χαρά. Ὁ λαὸς λέγει δύο παροιμιώδεις φράσεις.

«Τέλος καλό, ὅλα καλά». Οἱ περιπέτειες ξεχνιοῦνται, σὰν φθάσης καὶ κατακτῆσης τὴν κορυφή. Οἱ περιπέτειες τοῦ Λαζάρου ξεχάστηκαν, σὰν ἔφθασε στὴν κορυφή τῆς τελειότητος, στὸ ἀποκορύφωμα τῆς θείας μακαριότητος καὶ ἀπολαύσεως. Γι' αὐτὸ ἄλλη παροιμία λέγει:

«Σημασία ἔχει, ποιὸς θὰ γελάσῃ τελευταῖος». Πρῶτος γέλασε ὁ πλούσιος. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ γέλιο του ἔγινε κλάμα ἀσταμάτητο. Τελευταῖος γέλασε ὁ Λάζαρος. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ χαρὰ του ἦταν ἀτελεύτητη. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐνταῦθα μὲν γὰρ καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ χαλεπὰ τέλος ἔχει, καὶ τοῦτο τάχιστον. Ἐκεῖ δὲ ἀθανάτοις ἀμφοτέρω παρεκτείνεται αἰῶσι, καὶ τῇ ποιότητι δὲ τοσοῦτον τῶν νῦν διενήνοχεν, ὅσον οὐδὲ ἐστὶν εἰπεῖν» (Ε.Π.Ε. 28, 786-788). Μετάφρασις: Ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς τελειώνουν, καὶ μάλιστα γρήγορα. Στὴν ἄλλη ζωὴ καὶ τὰ δύο εἶναι ἀθάνατα. Ἐπεκτείνονται στοὺς ἀτέλειωτους αἰῶνες. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τόσο πολὺ διαφέρουν τὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τὰ κακὰ, ὅσο κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ περιγράψῃ.

• Απόλαυσις τὰ κακὰ καὶ οἱ πόνοι; Ναί! Γιὰ νὰ γεννηθῇ κάποιο παιδί ἀπαιτοῦνται οἱ πόνοι τῆς μητέρας. Τοκετὸς εἶναι ἡ παροῦσα ζωὴ. Γιὰ νὰ γεννηθοῦμε στὴν ἄλλη ζωὴ, πρέπει σὲ τούτη νὰ πονέσουμε. Αὐτὸ δὲν τὸ ἔχουμε καταλάβει. Δὲν φιλοσοφοῦμε πάνω στὸ σκοπὸ τοῦ πόνου καὶ τῆς δοκιμασίας. Γι' αὐτὸ ἀπευθύνουμε τὰ διάφορα «Γιατί;». Γιατί; Διότι σὲ ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δὲν φιλοσοφοῦμε πάνω στὴ δυστυχία καὶ τὴ θλίψη. Γι' αὐτὸ ἀναζητοῦμε λύσεις σατανικῆς πάνω στὰ προβλήματά μας. Πολλοὶ βρίσκουν εὐκολὴ ἐξήγησις κάθε πόνου καὶ προβλήματος τά... μάγια! «Σούχουν κάνει μάγια!» ἡ εὐκολὴ ἐξήγησις. Καὶ τρομοκρατοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Μὴ τρομοκρατεῖσθε! Κανεὶς δὲν ἔκανε μάγια στὸ Λάζαρο. Ὁ πόνος τοῦ δὲν προερχόταν ἀπὸ μάγια. Τὸν ὠδήγησε ὁμοῦ στὴ τερπνότητα, στὴ θέα τοῦ Θεοῦ!

Τί εἶναι ὁ πόνος; Εἶναι ἡ σπορὰ τοῦ δένδρου τῆς χαρᾶς. Ἄν ἀπόλαυσις εἶναι οἱ καρποί, τότε ἡ ἀπόλαυσις αὐτὴ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴ σπορὰ. Ἄν, λοιπόν, ὁ καρπὸς τῆς χαρᾶς προέρχεται ἀπὸ τὴ σπορὰ κόπου καὶ πόνου, τότε ὁ πόνος καὶ ὁ κόπος εἶναι ἀπόλαυσις. «Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι» (Ψαλμ. 125,5).

Ἡ ἀπόλαυσις τοῦ πλουσίου

Ἄς δοῦμε καὶ τίς ἀπολαύσεις τοῦ πλουσίου.

• Ἡ πρώτη του ἀπόλαυσις εἶναι ἡ ἀγωνία τῆς λειψυδρίας. Τί νὰ κάνῃς τὰ χρήματα, ἂν μία σταγόνα νερὸ δὲν ἔχῃς νὰ πιῆς καὶ ξεραίνωνται τὰ χεῖλη σου; Τέτοια τραγικὴ δίψα ἀπολάμβανε ὁ πλούσιος. Γι' αὐτὸ καὶ παρακαλεῖ: «Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν μέ, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσαν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ» (στ. 24).

Τραγικὸ ἢ λειψυδρία! Δὲν τὸ καταλαβαίνουμε, διότι ἐλπίζουμε, ὅτι θὰ βρέξῃ: ἐλπίζουμε στὶς γεωτρήσεις. Ἄλλ' ἂν σκεφθοῦμε, ὅτι στὴν κόλαση σταλαγματιὰ δροσιᾶς δὲν ὑπάρχει, τότε καταλαβαίνεις τὴν τραγωδίαν τοῦ πλουσίου. Ἀπολαμβάνει τὴ λειψυδρία ποιός; Ἐκεῖνος,

πού σὲ τούτη τὴ ζωὴ ἀπολάμβανε ὅλα τὰ μεθυστικὰ ποτά. Παντοῦ ἔτρεχαν πηγὲς εὐφροσύνης. Τώρα τί γεώτρυσι χαρὰς νὰ κάνη στὴν κόλαση; Λίγο νεράκι Ζητάει. Πουθενὰ νερό. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Τοσοῦτων χρημάτων κύριος ὢν, καὶ πορφύραν ἐνδιδυσκόμενος, οὐδε σταγόνας ὕδατος ἐγένετο κύριος, καὶ ταῦτα ἐν ἀνάγκῃ τοσαύτη καθεστώς» (Ε.Π.Ε. 28,784-786).

Καὶ ὅμως, μποροῦσε νὰ ἀποκτήσῃ πηγὴ ὄχι ἀπλῶς ὑλικοῦ νεροῦ, ἀλλὰ πηγὴ αἰώνιας Ζωῆς. Ὁ Χριστὸς εἶπε: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος» (Ἰωάν. 7,38). Ἄλλ' ὁ πλούσιος δὲν πίστευε στὸ Θεό, ποῦ εἶναι ἡ ἀστείρευτη πηγὴ τῆς Ζωῆς. Πίστευε στὴν ὕλη, ποῦ στερεῦει καὶ χάνεται.

• Ἡ ἀπόλαυση τοῦ πλουσίου: Ἡ κόλασις! Παραξενεύεσθε; Μά, ἂν δὲν ὑπῆρχε κόλασις, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ παραξενευθοῦμε. Ἄν δὲν ὑπῆρχε κόλασις, δὲν θὰ ὑπῆρχε δικαιοσύνη. Ἄν δὲν ὑπῆρχε δικαιοσύνη, δὲν θὰ ὑπῆρχε Θεός.

Καὶ εἶναι φωτιά ἡ κόλασις; Ἔτσι λέγει ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς: «Ὀδυνώμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ» (στ. 24). Διευκρινίζει ὅμως ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: Μακάρι νὰ ἦταν φωτιά ἡ κόλασις! Κάποτε θὰ ἔσβηνε. Εἶναι κάτι ἀπείρως χειρότερο. Ὅταν λέμε «Μὲ καίει κάρβουνο ἢ ἄμαρτία μέσα μου», πρόκειται γιὰ ὑλικὴ φωτιά; Τίς τύψεις τῆς συνειδήσεως ἐννοοῦμε. Φαντασθῆτε, λοιπόν, τὴν τιμωρία αὐτὴ χίλιες φορὲς μεγαλύτερη, καὶ πρὸ παντὸς αἰώνια!

Κόλασις σημαίνει: Ὁ Θεὸς κλείνει τὴν πόρτα του γιὰ πάντα.

Καὶ τί ἔκανε ὁ πλούσιος καὶ τιμωρήθηκε ἔτσι; Δὲν σκότωσε, δὲν ἔκλεψε, δὲν ἀτίμασε. Μά, φόνος καὶ κλοπὴ καὶ μοιχεία εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀγάπης. Τί ἔκανε ὁ πλούσιος; Ἐκλείνει τόσα χρόνια τὰ μάτια του, νὰ μὴ βλέπῃ τὴ δυστυχία τοῦ ἄλλου. Ἐκλείνει τὰ αὐτιά του, νὰ μὴ ἀκούῃ τὰ βογγητὰ τοῦ πληγωμένου. Ἐκλείνει τὴν καρδιά του, τὴν ἔσφιγγε, νὰ μὴ συγκινηθῆται ἀπὸ τὸν πόνο τοῦ ἄλλου. Κλείνεις τίς πόρτες τῆς ἀγάπης; Θὰ σου κλείσῃ, λοιπόν, κι ὁ Θεὸς τὴν πόρτα τοῦ ἐλέους.

Σύγχρονες ἀπολαύσεις

Τὸ ἐρώτημα, πού τίθεται, εἶναι: Τί ἀπολαμβάνουμε; Ποιὰ ἡ ἀπόλαυσις μας; Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιὰ τὴν ἀπόλαυσι. Προσοχὴ ὅμως! Ὑπάρχουν στὴ ζωὴ ἀπολαύσεις, πού μοιάζουν μὲ τὴν καραμέλλα, πού εἶναι γλυκεῖα στὴν ἀρχή, μὰ στὸ τέλος κρύβει δηλητήριον.

- Ἀπόλαυσις εἶναι ἡ παράνομη ἡδονή, μὰ ὀδηγεῖ στὴ διάλυσι τῆς οἰκογενείας.
- ἀπόλαυσις εἶναι ἡ σάρκα, ὁ παράνομος ἔρωτας, μὰ πληρώνεται ἀκριβὰ, κάποτε καὶ μὲ τὸ ἔητζ!
- Ἀπόλαυσις εἶναι τὸ τσιγάρο, μὰ ἀποτελεῖ ἀργὴ αὐτοκτονία.
- Ἀπόλαυσις εἶναι τὰ λεφτά, μὰ σὲ κάνουν κλέφτη καὶ ἀπατεῶνα.
- Ἀπόλαυσις εἶναι ἡ ἐξουσία, μὰ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της κρύβεται ἡ βόμβα τῆς ἐκθρονίσεως.
- Ἀπόλαυσις εἶναι τὰ ναρκωτικά, μὰ κρύβουν τὸ θάνατο.
- Ἀπόλαυσις εἶναι ἡ λαίμαργία καὶ ἡ γαστριμαργία, μὰ κρύβουν τὸν ὕλισμό.

Ἀπόλαυσις! Ρούφηξε ὁ πλούσιος τὸ ποτήρι τῆς εὐτυχίας τελείως. Δὲν ἔμεινε σταγόνα γιὰ τὴν ἄλλη ζωή.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – Ε' ΛΟΥΚΑ

Ἐπάρχει ὅμως γιὰ τοὺς πιστοὺς χριστιανοὺς ἡ ἀληθινὴ ἀπόλαυσις μία ἀπόλαυσις, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πρόγευση τῆς οὐράνιας καὶ αἰώνιας χαρὰς καὶ εὐφροσύνης. «Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σοῦ» (Ψαλμ. 118,103).

- Ἀπόλαυσις εἶναι νὰ μελετᾶς τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ. Γλύκα ὀνομάσει τὴ μελέτη αὐτὴ ὁ ψαλμωδὸς Δαβίδ.

- Ἀπόλαυσις εἶναι νὰ συνομιλῆς μὲ τὸν αἰώνιο Θεό. Ὅποιος αἰσθάνεται τὴ γλυκύτητα τῆς προσευχῆς, δὲν θέλει νὰ τὴν ἀφήσῃ.

- ἀπόλαυσις εἶναι ἡ θεία Κοινωνία. Νέκταρ οὐράνιο. ποτήριο Ζωῆς.

«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

η' 27 - 39

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησεν αὐτῷ ἄνθρωπος ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῆ μεγάλης εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. ²⁹ παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ³⁰ ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοὶ ἐστὶν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· Λεγεὼν· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. ³¹ καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ³² Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ³³ ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ³⁴ ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ³⁵ ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. ³⁷ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ³⁸ ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ³⁹ ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ' ὄλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Χειρότεροι ἀπὸ το Σατανᾶ;

«Δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν» (Λουκ. 8, 30)

Ὁ ἐμπνευστὴς καὶ τὰ ὄργανα

Ἐπάρχουν ἄνθρωποι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Διάβολο; Παράδοξο ἐρώτημα. Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶμε: Ἐπάρχει μαῦρο μελανότερο ἀπὸ τὴν ἀσέληνη καὶ συννεφιασμένη νύκτα; Ἐπάρχει βάθος βαθύτερο ἀπὸ τὴν κόλαση; Ἐπάρχει θηρίο ἀγριότερο ἀπὸ τὴν τίγρι καὶ τὸ λιοντάρι; Ἐπάρχει σπεῖρα χειρότερη ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τῆς; Ὁ Διάβολος παρουσιάζεται στὴ Γραφή καὶ σὰν ἄρχοντας «τοῦ σκοτόυ» (Ἐφεσ. 6,12). Παρουσιάζεται καὶ σὰν λιοντάρι, πὺ ὠρύεται (Α΄ Πέτρ. 5,8). Παρουσιάζεται καὶ σὰν ἰδιοκτῆτης τῆς κολάσεως (Ματθ. 25,41).

Πῶς, λοιπόν, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Διάβολο; Φαντασθῆτε κάποιον κακοποιό, πὺ γνωρίζει πολλὰ ἐγκληματικὰ σχέδια. Ὅλα τὰ διδάσκει σὲ μία σπεῖρα ἀνθρώπων. Τοὺς ἐκπαιδεύει καλὰ στὴν ἐκτέλεσή τους. Ὁ ἴδιος ὅμως δὲν παίρνει μέρος. Παρουσιάζεται μάλιστα καὶ σὰν εὖνομος πολίτης, κάποτε καὶ σὰν ἐχθρὸς τέτοιων ἐνεργειῶν. Τὸ σύνθημα ἐφαρμογῆς τῶν ἐγκληματικῶν σχεδίων δίνεται. Τὰ ὄργανα

τουῦ δροῦν καταστρεπτικὰ καὶ ἀπαίσια. Κάποτε συλλαμβάνονται καὶ ἀποκαλύπτουν τὸν ἔμπνευστή τους. Αὐτὸς ὅμως ἐμφανίζεται μὲ καθαρὸ ποινικὸ μητῶο. Δὲν συμμετεῖχε στὰ ἐγκλήματα τῆς μαφίας του. Ἀντίθετα, παρουσιάζει καί... θεάρεστες πράξεις! Ἐρωτᾶται: Ποιὸς εἶναι χειρότερος, τὰ ὄργανα ἢ ὁ ἔμπνευστής; Ἀσφαλῶς καὶ δεύτερος. Καὶ ὅμως, τὰ ὄργανα φαίνονται χειρότερα. Ὁ ἔμπνευστής γνωρίζει νὰ καμουφλάρεται. Ξέρει ἀκόμη νὰ κατασκευάζη τύπους χειρότερους ἀπὸ τὸν χειρότερο! Χειρότερους ἀπὸ τὸν ἑαυτό του!

Κάτι τέτοιο συμβαίνει μὲ τὸ Σατανᾶ. Εἶναι ὅπωςδὴποτε ὁ ἔμπνευστής κάθε κακοῦ. Καὶ κατορθώνει νὰ φτιάχνῃ ἀνθρώπους σατανικότερους ἀπ' αὐτόν. Ἔτσι συμβαίνει μὲ τὸ Σατανᾶ ἐκεῖνο, πού εἶχε εἰπεῖ ὁ Κύριος γιὰ τοὺς φαρισαίους: «Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιέγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, Ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν» (Ματθ. 23, 15).

Ἄνθρωποι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Διάβολο! Τοὺς βλέπουμε καὶ στὸ Εὐαγγέλιο, μὲ τὸ δαιμονισμένο των Γαδαρηνῶν. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος δαιμόνια στῆ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπὸ τὸ ἄλλο ἄνθρωποι τῆς περιοχῆς. Τὰ δαιμόνια εἶχαν φωλιάσει στὸν δαιμονισμένο ἄνδρα. Δὲν ἄρνοῦνται τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Οὔτε μποροῦν νὰ Τὸν πολεμήσουν, διότι ἀναγνωρίζουν τὴν ἀνωτερότητά του. Γι' αὐτὸ ζητοῦν τὴν ἄδειά του νὰ φύγουν καὶ νὰ εἰσχωρήσουν στοὺς χοίρους. «Καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς τοὺς χοίρους εἰσελθεῖν» (στ. 32).

Σὲ λίγο τὰ δαιμόνια φεύγουν, μὴ ἀντέχοντας τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Ἔρχονται οἱ ἄνθρωποι, οἱ Γαδαρηνοί. Αὐτοὶ ἄρνοῦνται τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Δὲν Τὸν θέλουν. Πάνω ἀπὸ τὸ Χριστὸ προτιμοῦν τὸ οἰκονομικὸ τους συμφέρον. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς χάλασε τῆ δουλειά, τὸ παράνομο ἐμπόριο τῶν γουρουνιῶν. Τὰ γουρούνια τοὺς ἀνώτερα ἀπὸ τὸ Χριστό! Τὰ λεφτὰ ἀνώτερα ἀπὸ τὸ Θεό! Τὸν διώχνουν. «Ἠρώτησαν αὐτόν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν» (στ. 37).

Καὶ ὁ Χριστὸς φεύγει. Ἡ σωτηριώδης παρουσία τοῦ δὲν μένει πουθενὰ μὲ τὴ βία.

Ἀνθρωποκτόνοι

Ἄνθρωποι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Διάβολο! Το ὅτι ἄνθρωποι κάνουν κάτι, πού δὲν τὸ κάνει ὁ Διάβολος, αὐτὸ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάντηση, πού ἔδωσε ὁ Χριστὸς σὲ μία φρικτὴ κατηγορία, πού ἐξετόξευσαν οἱ φαρισαῖοι ἐναντίον του. Τί τὸν κατηγοροῦσαν; Ὅτι βγάζει τὰ δαιμόνια; Ὅχι αὐτὸ δὲν τὸ ἀμφισβητοῦσαν οὔτε τὸ κατηγοροῦσαν. Ἀμφισβητοῦσαν τὴ δύναμι, μὲ τὴν ὁποία ἔβγαζε τὰ δαιμόνια. Τὸν κατηγοροῦσαν μὲ τὴ γελοία κατηγορία, ὅτι «ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια» (Ματθ. 9,34). Καὶ τί ἀποκρίθηκε ὁ Χριστός; Ἄν ἓνας βασιλιάς τὰ βάλῃ μὲ τὸν ἑαυτό του, ἢ βασιλεία του θὰ καταρρεύσῃ. Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς φιλονικήσῃ μὲ τὸ Σατανᾶ, τὸ κράτος του θὰ καταλυθῇ. «Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται... Εἰ,εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη. Πῶς οὖν σταθήσεται ἢ βασιλεία αὐτοῦ;» (Ματθ. 12,25-26).

Εἶδατε ἢ ἀκούσατε ποτὲ Σατανᾶ νὰ σκοτώνη Σατανᾶ; Ἀνθρωποκτόνος εἶναι ὁ Σατανᾶς (Ἰωάν. 8,44). Σατανοκτόνος δὲν γίνεται. Δὲν ἐξαφανίζει Διάβολος Διάβολον. Δὲν μισεῖ Διάβολος Διάβολον. Τὰ δαιμόνια ἔχουν σατανικὴ ἀλληλεγγύη. Ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος! Μισεῖ καὶ πολεμεῖ τὸ δικό του γένος, τοὺς ὁμογενεῖς του, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὁ ἄνθρωπος καταντᾷ ἀνθρωποκτόνος.

• Ἐκεῖνος, πού μισεῖ τὸν ἀδελφό του, τί ἄλλο κάνει ἀπὸ τοῦ νὰ σκοτώνη τὸ συνάνθρωπό του; «Ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Α' Ἰωάν. 3,15).

- Ἐκεῖνος, πού συκοφαντεῖ ἢ σκανδαλίζει τὸν ἄλλον, τί ἄλλο κάνει ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν φονεύῃ ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ;

- Ἀλλὰ καὶ σωματικὰ ἄνθρωπος σκοτώνει ἄνθρωπον. Ὁ ἀρχισατανὰς δὲν ὀπλίσει τὸ χέρι κανενὸς διαβόλου, προκειμένου νὰ σκοτώσῃ ἄλλον διάβολο. Ὀπλίζει ὅμως τὸ χέρι τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐγκληματία, τοῦ δολοφόνου γιαιτροῦ, προκειμένου νὰ φονεύσῃ ὄχι ἀπλῶς ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἄγγελο! Ἀγγελουδί μέσα στὰ σπλάχνα τῆς μητέρας εἶναι τὸ κυοφορούμενο βρέφος. Καὶ τὸ φονεύουν μὲ τὴν πράξη τῆς ἐκτρώσεως, τὴ σατανικώτερη πράξι πάνω στὴ γῆ. Τὸ φονεύουν ἢ ἐγκληματικὴ μαφία, ἢ φόνισσα μάνα, ὁ ἀπατεῶνας γιαιτρὸς καὶ ὁ ἄνανδρος πατέρας, πού ἔδωσε τὴ συγκατάθεσή του γιὰ τὸ φρικτὸ ἐγκλημα. Ἔ, λοιπόν, κάτι τέτοιο δὲν τὸ κάνουν οἱ Σατανᾶδες γιὰ τὸ γένος τους. Τὸ κάνουν οἱ ἄνθρωποι γιὰ τὰ παιδιά τους. Γι' αὐτὸ εἶναι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ! Τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐξαφανισθῇ, ἀφοῦ ἐξοντώνονται τόσες χιλιάδες ἐλληνόπουλα κάθε χρόνο.

Δὲν πιστεύουν στὸ Χριστό

Χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ! Τίς πράξεις τοῦ Διαβόλου τίς πράττουμε. Τὰ λόγια του ὅμως δὲν τὰ λέμε. Προσέξατε τὰ λόγια, πού εἶπαν τὰ δαιμόνια μόλις συνάντησαν τὸ Χριστό; Πῶς τὸν ὠνόμασαν; «Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου». Καὶ ἀναγνώρισαν τὴ δύναμὶ Τοῦ: «Μὴ μὲ βασανίσῃς» (στ. 28).

- Πόσοι ἄνθρωποι πιστεύουν ἀκράδαντα στὸ Χριστό; Τὰ δαιμόνια πιστεύουν. Ἔτσι λέγει καὶ ὁ ἀδελφός Θεὸς Ἰάκωβος: «Καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι καὶ φρίττουσι» (Ἰακ. 2,19). Ἄν μποροῦσαν σὲ μία θεία Λειτουργία μαζί μὲ τοὺς ἄνθρώπους νὰ παρευρίσκονταν καὶ δέκα δαιμόνια, τὴν ὥρα πού ὁ ἱερεὺς λέγει «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν», θὰ ἔτρεμαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸ φόβο τους. Οἱ ἄνθρωποι οὔτε τρέμουμε οὔτε κάποιο δέος αἰσθανόμεθα. Πολλοὶ οὔτε κλίνουν τὴν κεφαλή. Μὲ ἀπάθεια στεκόμεθα.

- Πόσοι ἄνθρωποι πιστεύουν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ παντοδύναμος Θεὸς καὶ ὅτι ὅσοι δὲν θὰ πιστεύσουν στὸ ὄνομά Τοῦ καὶ δὲν θὰ μετανοήσουν, θὰ βασανισθοῦν αἰωνίως; Λίγοι. Οἱ περισσότεροι χλευάζουν. Στὴ δύναμή τους πιστεύουν. Στὰ λεφτά τους στηρίζονται. Στὴν ἐξουσία τους ἐμπιστεύονται.

Τὰ δαιμόνια πιστεύουν. Βεβαίως ἢ πίστις τους καμμία ἀξία δὲν ἔχει.

- Πρῶτον, διότι εἶναι πίστις «κατ' ἀνάγκην». Τέτοια πίστι ὅλοι μία ἡμέρα θ' ἀποκτήσουν, ἀκόμη καὶ οἱ σημερινοὶ δεδηλωμένοι ἄπιστοι. Σὰν βρεθοῦν στὴν ἄλλη ζωὴ, ὅταν θὰ ζοῦν μέσα στὴν κόλασι, ὅταν θὰ ἔχουν ἀποκτήσει πείρα τῆς πυρᾶς, τότε ἀναγκαστικὰ θὰ παραδέχονται τὴ δύναμι Ἐκείνου, πού τὸν εἶχαν ἀρνηθῆ στὴν ἐπίγεια ζωὴ.

- Δεύτερον, διότι στὸ Σατανᾶ ἢ πίστις ἀποκλείεται νὰ μεταφρασθῇ σὲ πράξι, σὲ καλὰ ἔργα. Ἡ ἐγκεφαλικὴ πίστις δὲ σώζει. Ἡ καρδιακὴ σώζει. «Πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρὰ ἐστὶ» (Ἰακ. 2,20).

Ἐνῶ τὸ Σατανᾶ δὲν τὸν ὠφελεῖ καθόλου ἢ ὁμολογία τῆς πίστεως, γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴ σωτηρία ἢ ὁμολογία τῆς πίστεως. Τὸ ρεῦμα γιὰ ἓνα σπῆτι χωρὶς σύνδεση εἶναι ἄχρηστο. Εἶναι ὅμως χρησιμώτατο γιὰ τὸ σπῆτι, πού ἔχει τὴ σύνδεση. Ἡ ὁμολογία τῆς Θεότητος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀχρηστὴ γιὰ τὸ Διάβολο, διότι δὲν ἔχει σύνδεση μὲ τὸ Θεό. Ἡ ἴδια ὅμως ὁμολογία, γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἀπολύτως χρησιμὴ, διότι ὁ ἄνθρωπος συνδέεται μὲ τὸ Θεό.

Δὲν προσεύχονται, δὲν ὑποτάσσονται

Χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ οἱ ἄνθρωποι! Τὴν καταστροφή τοῦ Διαβόλου τὴν κάνουμε, τὴν προσευχὴ του ὅμως ὄχι. Κάνει προσευχὴ ὁ Σατανᾶς; Δὲν ἀκούσατε τί λέγει στὸν Κύριο

Ἰησοῦ Χριστοῦ; «Δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς» (στ. 22). Ἡ προσευχὴ βέβαια τοῦ Διαβόλου δὲν εἰσακούεται, διότι ἀπουσιάζει τὸ βασικὸ στοιχεῖο: ἡ ταπείνωσις. Ὁ Ἐωσφόρος οὔτε ἶχνος ταπεινώσεως δὲν ἔχει. Ἡ νύκτα μπορεῖ μὲ τὴν προσευχὴ νὰ γίνῃ ἡμέρα. Ὁ Διάβολος ὁμως ἀποκλείεται μὲ τὴν προσευχὴ νὰ πάψῃ νὰ εἶναι Διάβολος. Ἀπλῶς ἀλλάζει τόπους βασάνων.

Πόσοι ὁμως ἄνθρωποι κάνουν προσευχή, λέγοντας τὰ λόγια ἐκεῖνα, πού εἶπε ὁ Σατανᾶς; «Δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς» (στ. 28); Χριστέ μου, σὲ παρακαλῶ, κάνε, ὥστε νὰ μὴ βασανίζωμαι σὲ τούτη τὴ ζωὴ μου μὲ τὰ πάθη μου καὶ στὴν ἄλλη ζωὴ μὲ τὴν αἰώνιο κόλασι! Πόσοι ἄνθρωποι προσεύχονται μὲ τέτοια ἀγωνία;

Ἀλλὰ καὶ πόσοι ὑποτάσσονται στὸ Χριστό; Καταληψίας εἶναι ὁ Διάβολος. Κάνει συνεχῶς καταλήψεις ψυχῶν. Μόλις ὁμως ἐμφανισθοῦν οἱ δυνάμεις τοῦ Χριστοῦ, ἀμέσως ὑποχωρεῖ, ὑποτάσσεται. Τί ἦσαν οἱ Ἀπόστολοι; Ἄνθρωποι, ἀλλ' ἐπιστρατευμένοι στὸ αντιτρομοκρατικὸ καὶ ἀπελευθερωτικὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὠπλισμένοι μὲ ὑπερφυσικὴ δύναμι. Ἔδιναν ἓνα κτύπημα μὲ τὸ λόγο τους καὶ τὴν παρουσία τους, κτύπημα κατακέφαλο κατὰ τοῦ Σατανᾶ. Ὅταν κάποτε οἱ μαθητὲς ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν περιοδεία, πού τοὺς εἶχε ἀποστείλει ὁ Ἰησοῦς Χριστός, νὰ τί εἶπαν στὸ θριαμβευτικὸ ἀπολογισμὸ τους: «Καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου» (Λουκ. 11,17).

"Ὁ Διάβολος εἶναι ὁ ἀντίλογος, πού ὁμως τελικὰ ὑποτάσσεται στὸ λόγο. "Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος ἀπὸ τὸ Θεὸ Λόγο, ἀλλ' εἶναι ὅλος ἀντιλογία στὸ Θεό. "Ἄν ἓνα δαιμόνιο εἶχε κυριεύσει τὸν ἄνθρωπο, θὰ μπορούσε κάποιος χαρισματοῦχος νὰ τὸ βγάλῃ. "Ἄν ὁμως ἓνα ἀμαρτωλὸ πάθος ἔχη ριζώσει στὸν ἄνθρωπο ἢ μία ἰδέα ἔχη σφηνώσει στὸ μυαλό του, δύσκολα, πολὺ δύσκολα, βγαίνει. Ἀπόδειξις οἱ ἄνθρωποι τῶν Γαδαρηνῶν. Ὁ δαιμονισμένος ἦταν ἓνας ἀντάρτης, ἀπαίσιος καὶ φρικιαστικός. Μόλις ὁμως διέταξε ὁ Χριστός, ἀμέσως ἀπαλλάχτηκε ἀπὸ τὸ δαιμόνιο καὶ ἔγινε ἱματισμένος. Ἡρεμος σὰν ἀρνάκι ὁ πρῶν ἀντάρτης. Ἀντάρτες τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ἦσαν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Γαδαρηνῶν. Πήγαιναν κόντρα στὸ Μωσαϊκὸ νόμο, πού ἀπαγόρευε τὸ ἐμπόριο τῶν Χοίρων. Ἀντὶ νὰ ὑποταχθοῦν στὸν Ἰησοῦ Χριστό, Τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὸν τόπο τους.

Χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ! Δὲν ὑποτάσσονται οἱ ἄνθρωποι στὸ Χριστό. Ἄραγε δὲν μπορεῖ ὁ Χριστός νὰ κάνῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὑποτάσσονται; Μπορεῖ, ἀλλὰ δὲν τὸ κάνει, διότι σέβεται τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Τί εἶναι δυσκολότερο: Νὰ καθαρίσῃς ἓνα κῆπο, πού εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ἀγκάθια, ἢ νὰ καθαρίσῃς ἓνα κῆπο, πού τὰ ἀγκάθια εἶναι ἀνάμεσα στὰ λουλούδια; Ἀσφαλῶς τὸ δεύτερο. Ὁ Διάβολος εἶναι ὅλος ἀγκάθια. Ἐπομένως, κτυπῶντας τον, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ κάνῃς Ζημιὰ. Ὁ ἄνθρωπος ὁμως, ἀνάμεσα στὰ ἀγκάθια τῆς ψυχικῆς του ἀνταρσίας, ἔχει καὶ τὰ λουλούδια τῆς ἐλευθερίας του. Ἀπαιτεῖται, λοιπόν, προσοχή! Νὰ γιατί ὁ Χριστός καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐπεμβαίνουν βίαια κατὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι παρουσιάζονται οἱ ἄνθρωποι χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ!

Συνεταιρισμὸς μὲ τὸ Διάβολο!

Χειρότεροι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ! Ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος. Ὁ Σατανᾶς θὰ τολμοῦσε νὰ κάνῃ πρόταση συνεργασίας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό; Ἀσφαλῶς ὄχι. Τέτοια ἀτιμία δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κάνῃ, νὰ γίνῃ δηλαδὴ συνétairos μὲ τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ καὶ ὅταν συνάντησε τὸ Χριστό, τοῦ εἶπε: «Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Υἱέ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου»; (στ. 28). Τί σχέσι μπορούμε νὰ ἔχουμε ἐμεῖς οἱ δύο;

Ὁ Χριστός δὲν ἠθέλε τὴν συνεργασία μὲ τὸ Διάβολο. Δὲν ἠθέλε τὴν διαφήμισί του ἀπὸ τὸ Σατανᾶ. Ἦταν ἐποχή, πού ὁ κόσμος δὲν Τὸν γνώριζε. Τὸν γνώρισαν τὰ δαιμόνια. Ὅταν

πρωτοεμφανίσθηκε κατὰ τὴ δημοσίᾳ δράση του, εἶπαν τὰ δαιμόνια μὲ τὸ στόμα ἑνὸς δαιμονισμένου: «Οἶδα σὲ τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 1,24). Ἄλλ' ὁ Κύριος ἀμέσως ἀπέρριψε τὴν προσφερομένη διαφήμιση τῶν δαιμονίων. Καὶ ὑπογραμμίζει ὁ Εὐαγγελιστής: «Καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ἤδειςαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι» (Μάρκ. 1,34).

Τὴν ἴδια γραμμὴ συνέχισαν καὶ οἱ Ἀπόστολοι. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μὲ τοὺς συνεργούς του ἄκουσαν στοὺς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας τὴν καλύτερη διαφήμιση τοῦ ἔργου τους ἀπὸ τὸ δαιμόνιο, ποῦ κρυβόταν μέσα στὴ μαντευομένη κόρη: «Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας» (Πράξ. 16,17). Ἀντέδρασε ἀμέσως ὁ Παῦλος. Κτύπησε τὸ δαιμόνιο. Τὸ ἀνάγκασε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ κορίτσι καὶ ἐλευθέρωσε τὴν ὑπαρξί της.

Ἐνῶ ἐμεῖς σήμερα! Πάνω στὴ μανία μας νὰ ἀποκτήσουμε λεφτά, θέλουμε νὰ συνταιριάσουμε Χριστὸ καὶ Διάβολο. Πόσα λεφτὰ βγάζουν ἐκεῖνοι, ποῦ ἀσχολοῦνται μὲ μαντεῖες καὶ μαγεῖες! Καὶ γιὰ νὰ τὰ καταφέρουν, δίνουν σημασία καὶ ἐπικαλοῦνται φωνές καὶ λόγια δαιμονισμένων, δέχονται ἀποκαλύψεις δαιμονίων, ὡς ἀποκαλύψεις τάχα τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας! Καὶ συνεχῶς κάνουν λόγο γιὰ μάγια, ποῦ δῆθεν τὰ βγάζουν, γιὰ «ξόρκια» καὶ γιὰ ἕνα σωρὸ παρεμφερῆ πράγματα. Πρόκειται γιὰ φρικτὴ καπηλεία, γιὰ ἐπικίνδυνη ἀγυρτεία καὶ καὶ γιὰ ἐκμετάλλευσι. Ἄς τὸ κατανοήσουν οἱ χριστιανοί: Ὁ ἥλιος ποτὲ δὲν διαφημίζει τὸ σκοτάδι οὔτε τὸ σκοτάδι τὸν ἥλιο. Δὲν ἐπιτρέπεται οἰαδήποτε σχέσις καὶ συνεργασία μὲ τὸ Σατανᾶ καὶ μὲ σατανικὰ πρόσωπα. «Οὗ δυνάμεθα δυσὶ κυρίοις δουλεύειν» (Ματθ. 6,24). Τὸ τονίζει ὁ Κύριος. Τὸ φωνάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: Δὲν μπορούμε μὲ τὸ ἕνα πόδι νὰ εἴμεθα στὸ Χριστὸ καὶ μὲ τὸ ἄλλο στὸ Σατανᾶ μὲ τὸ ἕνα μάτι νὰ βλέπουμε τὰ ἅγια καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὰ αἰσχρὰ μὲ τὸ ἕνα χέρι νὰ κρατᾶμε τὸ ποτήριον τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ κρασοπότηρο τοῦ Διαβόλου. «Οὐ,Οὗ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων» (Α΄ Κορ. 10,21).

Δυνατότητα μετανοίας

Σὲ πολλὰ ὁ ἄνθρωπος μοιάζει μὲ τὸ Διάβολο. Καὶ σὲ πολλὰ φαίνεται νὰ ξεπερνᾶ τὸ Διάβολο. Σὲ ἕνα τούλάχιστον ἄς μὴ ἀκολουθήσουμε ποτὲ τὸ Διάβολο: στὴν ἀμετανοησία. Μπορεῖ κάποιος νὰ εἶναι χειρότερος καὶ ἀπὸ τὸ Σατανᾶ. Ἔχει ὅμως, ὅσο ζῆ, μία δυνατότητα, ποῦ δὲν ἔχει ὁ Σατανᾶς. Εἶναι ἡ δυνατότητα τῆς μετανοίας.

Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι βρίσκονται σὲ γκρεμὸ ἕνας σατανᾶς καὶ ἕνας ἄνθρωπος. Πάνω τους αἰωρεῖται ἕνα σχοινί. Εἶναι τὸ κατακόκκινο σχοινὶ τῆς σωτηρίας, ριγμένο ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἄν τὸ πιάσουν, ἀνασύρονται καὶ σώζονται. Ὁ σατανᾶς δὲν μπορεῖ ν' ἀπλώσῃ τὸ χέρι καὶ ν' ἀρπάξῃ τὸ σχοινί. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως μπορεῖ. Ὅσο βαθειὰ κι ἂν ἔχη πέσει, ὅσες ἁμαρτίες κι ἂν ἔχη διαπράξῃ, μπορεῖ ν' ἀπλώσῃ τὸ χέρι, νὰ κάνῃ τὴν κίνηση τῆς μετανοίας. Καὶ τότε, ἀμέσως λειτουργεῖ ἡ σωτήριος ἐπέμβασις τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Διάβολος ἀποκλείεται ν' ἀλλάξῃ, νὰ γίνῃ ἄγγελος. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως, καὶ ὁ σατανικώτερος, μπορεῖ νὰ μεταβληθῆ καὶ νὰ γίνῃ ἄγγελος. Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ μεγαλύτερο θαῦμα. Αὐτὸ τὸ θαῦμα ἄς Ζητᾶμε ἀπὸ τὸν παντοδύναμο Θεὸ τὸ θαῦμα γιὰ ἀνθρωποποίησι, γιὰ ἀγγελοποίησι τοῦ σημερινοῦ σατανικοῦ ἀνθρώπου.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

η' 41 - 56

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ⁴² ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὕτη ἀπέθνησεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. ⁴³ καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, ⁴⁴ προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁵ καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι καὶ λέγεις τίς ὁ ἀψάμενός μου; ⁴⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἦψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνωνα δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ⁴⁷ ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ⁴⁸ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. ⁴⁹ Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ⁵⁰ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. ⁵¹ ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ⁵² ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. ⁵³ καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. ⁵⁴ αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου. ⁵⁵ καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. ⁵⁶ καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Τὸ πνεῦμα θὰ ἐπιστρέψη

«Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα» (Λουκ. 8,55)

Διαζύγιο πνεύματος - σώματος

Διαζύγιο πρόσκαιρο εἶδαμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Τί εἶναι τὸ διαζύγιο; Ἕνας χωρισμός. Διασπᾶται μία συζυγία. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, οἱ περισσότερες, ποῦ εἶναι ἀδικαιολόγητο τὸ διαζύγιο. Ἀποτελεῖ δὲ πηγὴ θλίψεων γι' αὐτούς, ποῦ ὀρφανεύουν λόγῳ τοῦ διαζυγίου. Συνήθως τὸ διαζύγιο τὸ προκαλεῖ ἡ ἁμαρτία. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις, ὅπου οἱ διαζευγμένοι ξανασυνδέονται. Ἔχουμε ἐπανένωσι. Καὶ τότε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις.

Ποιὸ τὸ διαζύγιο, ποῦ εἶδαμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ; Ἄν διαζύγιο εἶναι ὁ χωρισμός, εἶδαμε ἓνα χωρισμό. Εἶναι ἐκεῖνος ὁ χωρισμός, ποῦ θὰ συμβῆ σὲ ὅλους μας. Ὅλοι θὰ

ζήσουμε τὸ διαζύγιο αὐτό. Πρόκειται γιὰ τὸ χωρισμὸ τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸ σῶμα. Αὐτὸ εἶδαμε νὰ συμβαίνει στὸ δωδεκάχρονο κορίτσι τοῦ ἀρχισυναγώγου Ἰαείρου. Ἦταν ἄρρωστη ἢ θυγατέρα τοῦ θρησκευτικοῦ ἄρχοντα. Πάλευε τὸ σῶμα, γιὰ νὰ κρατήσει μέσα του τὸ πνεῦμα, νὰ μὴ φύγει. Τελικὰ δὲν τὰ κατάφερε. Τὸ πνεῦμα ἔφυγε ἀπὸ τὸ σῶμα φτερούγισε σ' ἄλλους κόσμους. Τὸ θυγάτριο πέθανε.

Ὁ χωρισμὸς αὐτός, ὅπως εἶπαμε, θὰ συμβῆ σ' ὅλους μας. Θα ἔλθῃ ὅπωςδήποτε ἡ ὥρα τοῦ θανάτου. Τὸ πνεῦμα θὰ ἀναχωρήσῃ, ἐγκαταλείποντας τὴ «συζυγικὴ στέγη», τὸ σύντροφό του, τὸ σῶμα του. Θα εἶναι ὅμως προσωρινὸ τὸ διαζύγιο, ἀφοῦ θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή, ποῦ καὶ πάλι θὰ συζευχθοῦν σῶμα καὶ πνεῦμα.

Φοβερὸ τὸ μυστήριον τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ πνεύματος, τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι καὶ ἄγνωστη ἢ στιγμή καὶ πρωτόγνωρο τὸ γεγονὸς τοῦ χωρισμοῦ, μᾶς τρομάζει ἡ στιγμή αὐτή. Γι' αὐτὸ ψάλλουμε στὴ νεκρώσιμῃ ἀκολουθίᾳ: «Ὅντως φοβερότατον τὸ τοῦ θανάτου μυστήριον, πῶς ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος βιαίως χωρίζεται ἐκ τῆς ἀρμονίας καὶ τῆς συμφυΐας καὶ φυσικώτατος δεσμός, θείῳ βουλήματι ἀποτέμνεται». Φυσικώτατος ὁ δεσμὸς τῆς ψυχῆς μὲ τὸ σῶμα. Ἔτσι ἔπλασε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο, ὕλικὸ καὶ ἄυλο, σωματικὸ καὶ πνευματικὸ. Μὲ σῶμα θνητὸ καὶ μὲ πνεῦμα ἀθάνατο ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ ἔνωσις γίνεται μὲ τὴ σύλληψη τοῦ ἀνθρώπου. Πρόκειται γιὰ ἓνα μυστηριώδη καὶ ὑπέροχο γάμο. Τὸ πνεῦμα νυμφεύεται τὸ σῶμα.

- Ὁ γάμος εἶναι ἀδιάλυτος. Ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ μὲ στόχο τὸ ἀδιάλυτο τῆς συζεύξεως σώματος καὶ πνεύματος. Πλάσθηκε, δηλαδή, ἀθάνατος.

- Ὁ γάμος διαλύεται λόγῳ τῆς ἁμαρτίας. Κάπου ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο ἢ καὶ οἱ δύο οἱ σύζυγοι παρέβησαν τίς ἱερὲς ὑποσχέσεις τοῦ γάμου. Ἔτσι καὶ τὸ δεσμὸ τοῦ πνεύματος μὲ τὸ σῶμα τὸν διέλυσε ἢ ἁμαρτία. Ἡ ἁμαρτία γέννησε τὸ θάνατο, ποῦ εἶναι τὸ διαζύγιο τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸ σῶμα.

- ὑπάρχει κάποτε διαζύγιο, ποῦ εἶναι ἀναγκαῖο κακὸ καὶ ἀναγκαστικὰ τὸ ὑπογράφει καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἔτσι καὶ ὁ θάνατος εἶναι ἀναγκαῖο κακὸ, ποῦ τελικὰ τὸ ἐπέτρεψε ὁ Θεός, «νὰ μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται».

Ἐπὶ τῷ ὄντι ἄυλα πνεύματα

Μὲ τὸ θάνατο ἀναχωρεῖ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὸ σῶμα.

Μὰ ὑπάρχει πνεῦμα; ρωτᾶνε μὲ σκεπτικισμὸ ἢ καὶ χλευασμὸ οἱ ὑλιστὲς καὶ ἄθεοι. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι, ποῦ μιλᾶνε γιὰ «πνευματικὸ» πολιτισμὸ, χωρὶς νὰ πιστεύουν στὸ πνεῦμα μιλᾶνε γιὰ «ψυχολογία», κι ὅμως δὲν πιστεύουν στὴν ὑπαρξὴ ψυχῆς ποῦ μιλᾶνε γιὰ «ψυχιατρικὴ», χωρὶς νὰ δέχονται τὴν ψυχὴ. Πίνουν τὸ νερό, ἀλλ' ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξὴ τῆς πηγῆς. Δέχονται τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, ἀλλ' ἀρνοῦνται τὴ γεννήτρια. Ταξιδεύουν μὲ αὐτοκίνητο, ἀλλ' ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξὴ μηχανῆς καὶ ὁδηγοῦ.

Ἐπὶ τῷ ὄντι πνεῦμα. Ἄν δὲν ὑπῆρχε πνεῦμα, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἄνθρωπος. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον ὕλη εἶναι καὶ πνεῦμα. Συγγενεῦει, ὡς πρὸς τὸ σῶμα, μὲ τὰ ζῶα, ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα, μὲ τοὺς ἀγγέλους.

Τί εἶναι οἱ ἄγγελοι; Λειτουργικὰ πνεύματα. Οἱ ἄγγελοι ὑμνοῦν τὸν Τριαδικὸ Θεὸ καὶ διακονοῦν τοὺς ἀνθρώπους. «Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;» (Ἐβρ. 1,14). Ὅποιος μὲ φυσικὰ μάτια θέλει νὰ ἰδῇ τοὺς ἀγγέλους, γι' αὐτὸν ἄγγελοι δὲν ὑπάρχουν. Ὅσοι ὅμως διαθέτουν πνευματικὰ μάτια, ἢ μᾶλλον ἔχουν καθαρὰ τὰ πνευματικὰ τοὺς μάτια, αὐτοὶ

βλέπουν τούς ἀγγέλους, νὰ περιτριγυρίζουν το θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ψάλλουν ἀεννάως τὸ «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ...»....

Ἄν πιστεύουμε, ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι, δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, πολὺ περισσότερο πιστεύουμε ὅτι ὑπάρχουν ἄγγελοι. Θὰ μπορούσε ὁ Θεὸς νὰ δημιουργήσῃ σωματικὰ ὄντα, ἐνῶ ὁ ἴδιος εἶναι Ἄσώματος, καὶ δὲν θὰ μπορούσε νὰ δημιουργήσῃ ἀσώματα ὄντα, πού νὰ συγγενεύουν περισσότερο πρὸς Αὐτόν; Ὁ Θεός, λοιπόν, πού δημιούργησε τὰ ἄλλα πνεύματα, τούς ἀγγέλους, ὁ ἴδιος δημιούργησε καὶ τὸ πνεῦμα στὸν ἄνθρωπο.

Λειτουργικὸ τὸ πνεῦμα

Ὅπως οἱ ἄγγελοι εἶναι λειτουργικὰ πνεύματα, ἔτσι καὶ στὸν ἄνθρωπο τὸ πνεῦμα εἶναι λειτουργικό. Τὸ πνεῦμα θέτει σὲ λειτουργία τὸ σῶμα, ὅταν μάλιστα τὰ μέλη του κατασκευάζουν ἀριστουργήματα. Τὸ πνεῦμα θέτει σὲ κίνησι τὶς δυνάμεις, πού κρύβει ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι κρυμμένο τὸ πνεῦμα. Καὶ ὅμως δίνει ζωντανὴ τὴν παρουσία τοῦ συνεχῶς, κάθε δευτερόλεπτο, κάθε στιγμή.

- «Παρών»! φωνάζει τὸ πνεῦμα, μὲ κάθε σκέψη τοῦ ἀνθρώπου. Τί εἶναι ἡ σκέψις; Ἀπόρροια τῆς ὕλης; Βιολογικὴ ἐνέργεια; Τότε γιατί δὲν σκέπτονται καὶ τὰ ζῶα; Γιατί δὲν φιλοσοφοῦν, γιατί δὲν σπουδάζουν, γιατί δὲν λύνουν μαθηματικὰ προβλήματα; Ἡ σκέψις εἶναι ἐνέργεια, ἔκφανσις τοῦ πνεύματος.

- «Παρών»! φωνάζει τὸ πνεῦμα, κάθε φορά, πού ὁ ἄνθρωπος κάνει ἐπιλογή, ἐκλέγει ἐλεύθερα καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις μόνος. Τὰ ζῶα δὲν ἔχουν δυνατότητα ἐπιλογῆς. Βαδίζουν ὑποχρεωτικὰ τὸ μονόδρομο τῶν ἐνστίκτων. Ἐλεύθερη βούλησις ἔχει μόνος ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ἡ ἐλεύθερη βούλησίς του εἶναι ἐνέργεια, ἔκφανσις τοῦ πνεύματος. Μόνος ὁ ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει διλήμματα, βρίσκεται σὲ σταυροδρόμια καὶ καλεῖται νὰ διαλέξῃ ἐλεύθερα κάποιον τρόπο ζωῆς.

- «Παρών»! φωνάζει τὸ πνεῦμα κάθε φορά, πού συγκινούμεθα, πού κλαῖμε ἢ γελάμε, πού ἐνθουσιαζόμαστε ἢ μελαγχολοῦμε, πού ἀγαπᾶμε ἢ μισοῦμε. Τὰ Ζῶα δὲν ἔχουν συναίσθημα. Ἐχουν ὑποτυπώδεις αἰσθήσεις. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει συναίσθημα. Καὶ τὸ συναίσθημα εἶναι λειτουργία, ἔκφανσις τοῦ πνεύματος.

- «Παρών»! φωνάζει τὸ πνεῦμα σὲ κάθε λειτουργικότητα τῆς συνειδήσεως. Τί εἶναι ἡ συνείδησις; Αὐτογνωσία τοῦ πνεύματος. Ἡ ἀόρατη, ἀλλὰ τόσο βροντερὴ φωνὴ τοῦ πνεύματος. Θὰ προτιμοῦσε ὁ εὐαίσθητος νὰ τὸν κτυποῦσαν σωματικὰ, παρά νὰ τὸν μαστιγῶνῃ ἢ συνειδήσις. Τὸ πνεῦμα ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν αὐτογνωσία καὶ αὐτοσυνειδήσια. «Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τα τοῦ ἀνθρώπου, εἰ, εἴ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ;» (Α' Κορ. 2,11).

Τὸ πνεῦμα ἀνεβάσει τὸν ἄνθρωπο, καθοδηγούμενο, φωτιζόμενο, ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, σὲ σφαῖρες ἀγγελικῆς. Ἔτσι ἐξηγεῖται, πὼς ὑπάρχουν στὴν Ἐκκλησία πνεύματα μεγάλα, ἅγιοι ἄνθρωποι, πού ἀνεδείχθησαν «ἐπίγειοι ἄγγελοι». Τιμᾶμε τούς ἀγγέλους. Πολὺ περισσότερο ὀφείλουμε τιμὴ στοὺς ἀγίους, πού ἔζησαν ὡς ἐπίγειοι ἄγγελοι. Οἱ ἄγγελοι ἔχουν τὴν ἀρετὴ τους στὴ φύση τους, ἐνῶ οἱ ἅγιοι μὲ τὸν ἀγῶνα τους ἔφθασαν σ' ἀγγελικὰ ὕψη. Γιὰ τούς ἀγγέλους ἡ ἀρετὴ εἶναι το κατὰ φύσιν γιὰ τούς ἀνθρώπους τὸ ὑπὲρ φύσιν. Λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ἔστι καὶ ἐν ἀνθρώποις ἄγγελος. "Ὡστε εἰ, εἴ κατ' ἀγγέλων μὴ κατεξανίστασαι, πολλῶ μᾶλλον κατ' ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ φύσει ταύτῃ γενομένων ἀγγέλων. Εἰ, εἴ γὰρ γένοιτο ἐν ἀνθρώποις ἐνάρετος, οὕτως ὡς ἄγγελος, πολὺ σου μᾶλλον οὗτος μείζων, ἢ ἐκεῖνος ἔστι. Τί δήποτε; Ὅτι ἄπερ ἀπὸ φύσεως ἔσχεν ἐκεῖνος (ὁ ἄγγελος), τοῦτο κατάρθωσεν ἀπὸ προαιρέσεως αὐτὸς (ὁ ἄνθρωπος). Καὶ ὅτι ἀπώκισται σου

ὁ ἄγγελος καί το τόπω, καί τὸν οὐρανὸν οἴκει. Οὗτος δὲ ἀναστρέφεται μετὰ σου καὶ δίδωσί σοι τοῦ Ζήλου ροπήν» (Ε.Π.Ε. 20,674).

Ἐλπίδα θεραπείας καὶ ἀναστάσεως

Ἐπάρχει, λοιπόν, πνεῦμα. Καὶ τὸ πνεῦμα δὲν πεθαίνει εἶναι ἀθάνατο. Ἀπλῶς χωρίζεται γιὰ λίγο ἀπὸ τὸ σῶμα. Παίρνει, ὅπως εἶπαμε, διαζύγιο. Ἀλλάζει κατοικία. Ἀνάλογα μὲ τί πληρώνουμε σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ. Ἄλλος πληρώνει καὶ ἀγοράσει ὑπόγειο. Καὶ ἄλλος πληρώνει καὶ ἀγοράσει ὀλοφώτεινο «ρετιρέ». Ἄλλος μὲ τίς πράξεις του, καὶ ἰδίως μὲ τὴν ἀμετανοησία, ἀποκτᾷ τόπο στὰ καταχθόνια τῆς κολάσεως. Καὶ ἄλλος μὲ τίς ἀρετές, καὶ πρὸ παντός, μὲ τὴ μετάνοιά του, ἀποκτᾷ διαμέρισμα, «τόπον», στὸν Οὐρανό. Ἀνάλογα μὲ ὅσα πράττουμε, θὰ εἶναι καὶ ἡ θέσις τοῦ πνεύματος, τῆς ψυχῆς, στὴν αἰωνιότητα. Ὁ Ἐκεῖνο, πού ἐδῶ θέλουμε νὰ τονίσουμε, εἶναι, ὅτι τὸ πνεῦμα θὰ ἐπιστρέψῃ. Πότε; Κατὰ τὴν κοινὴ ἀνάσταση. Θὰ ἐπιστρέψῃ, γιὰ νὰ ξαναενωθῇ μὲ τὸ σῶμα. Ἀπόδειξις καὶ ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

Δύο θαύματα βλέπουμε στὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Τὸ ἓνα εἶναι θεραπεία, τὸ ἄλλο εἶναι ἀνάστασις. Πολλοὶ οἱ ἄρρωστοι, οἱ ἀγιάτρευτοι, πού ἀδυνατοῦν οἱ γιατροὶ νὰ τοὺς θεραπεύσουν, ὅπως τὴν αἰμορροῦσα γυναῖκα. Ἐλπίδα τους κάποιο φάρμακο. Ἐλπίδα τους κάποιος περίφημος γιατρός. Ἐλπίδα τους κάποιο θαῦμα, σὰν τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ στὴ γυναῖκα, πού δώδεκα χρόνια βασανιζόταν.

Ἄλλ' ἂν ἡ ἐλπίδα τῆς θεραπείας τοῦ σώματος χαθῇ καὶ ὁ ἄνθρωπος πεθάνῃ, τότε ἀπομένει ἡ ἄλλη ἐλπίδα, ἡ μεγάλη καὶ βεβαία ἐλπίδα. Εἶναι ἡ ἀνάστασις. Δὲν πρόκειται γιὰ φροῦδα ἐλπίδα. Δὲν εἶναι ὄνειρο ἀπατηλό. Εἶναι μία πραγματικὴ μελλοντικὴ βεβαιότητα.

Ἀπόδειξις καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ δωδεκάχρονου κοριτσιοῦ. Εἰδοποίησαν τὸν πατέρα, τὸν ἀρχισυναγωγὸ Ἰάειρο: «Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου» (στ. 49). Πάει, πέθανε! Ἔσβησαν οἱ ἐλπίδες. Ὁ Ἰάειρος ἦταν ἔτοιμος νὰ βάλῃ τὸ κεφάλι κάτω καὶ νὰ κλαίῃ. Μὰ νά, ἡ καινούργια ἐλπίδα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἐπεμβαίνει ὁ Χριστός: «Μὴ φοβοῦ μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται» (στ. 50).

«Πίστευε!» Πίστι στὴν ἀνάσταση, αὐτὸ ἀπαιτοῦσε ὁ Χριστὸς ἐκείνη τὴν ὥρα. Πίστι σὲ δύο πράγματα: στὸ ὅτι τὸ σῶμα τοῦ κοριτσιοῦ κοιμᾶται καὶ στὸ ὅτι τὸ πνεῦμα ἔφυγε γιὰ λίγο καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ.

Δὲν ἄργησε νὰ συμβῇ τὸ μεγάλο, τὸ συγκλονιστικὸ, γεγονός. Τὸ διαζύγιο σώματος καὶ πνεύματος κράτησε γιὰ λίγο. Ὁ Χριστός, πού ἤλθε νὰ ἐνώσῃ τὰ πάντα, ξαναένωσε τὸ πνεῦμα τοῦ κοριτσιοῦ μὲ τὸ σῶμα. Πῆγε ὁ Χριστὸς στὸ σπίτι, ὅπου τὸ νεκρὸ κορίτσι. Μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ πατέρα καὶ τῆς μάνας δίνει τὸ ἀναστάσιμο σύνθημα, τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα: «Ἡ παῖς, ἐγείρου» (στ. 54). Ἀμέσως ὁ φυγὰς ἐπέστρεψε. Τὸ πνεῦμα ξαναγύρισε. «Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρήμα» (στ. 54). Σὰν τὸ πουλί, πού βγαίνει γιὰ λίγο ἀπὸ τὸ κλουβὶ κι ὕστερα ἐπιστρέφει. Ἔτσι ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα μέσα στὸ κλουβί, πού λέγεται σῶμα.

Τὸ σῶμα κοιμᾶται καὶ θὰ ξυπνήσῃ

Τὸ σῶμα τοῦ κοριτσιοῦ τί ἔκανε τὴν ὥρα, πού ἀπουσίασε τὸ πνεῦμα; Τὸ εἶπε ὁ Χριστός. Ὅταν, πλησιάζοντας στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγωγοῦ, ἄκουσε κλάματα γιὰ τὸ θάνατο τῆς μικρῆς, ἔδωσε ἀμέσως μία προσταγή, πού ἀπευθύνεται καὶ σὲ κάθε πενθοῦντα πού θρηνεῖ τὸ θάνατο ἀγαπητοῦ τοῦ προσώπου: «Μὴ κλαῖε: οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει» (στ. 52). Τὸ κορίτσι κοιμᾶται, δὲν πέθανε.

Κοιμᾶται; Ἄρχισαν νὰ γελᾶνε οἱ συγγενεῖς. Τὰ κλάματα μετατρέπονται σὲ γέλια, ὅταν πρόκηται νὰ κοροϊδέψουν τὸ Χριστὸ καὶ τὴν πίστι. Γέλασαν σαρκαστικά. Ἔτσι γελᾶνε καὶ σήμερα οἱ πολλοί, ὅταν τοὺς μιλήσης γιὰ τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, γιὰ τὸν παράδεισο καὶ τὴν κόλασι. Γέλασαν. Καὶ ὁ Κύριος; Τοὺς ἔβγαλε ἔξω. Ἦσαν ἀνάξιοι νὰ ἰδοῦν τὸ θαῦμα, νὰ ἰδοῦν πὼς ξυπνᾶει ἓνας νεκρός, ὅταν τὸ πρόσταγμα τὸ δίνει καὶ Νεκρεγέρτης Χριστός.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ θὰ ἐπαναληφθῇ πιά γιὰ ὅλους τοὺς νεκρούς. Κοιμᾶται ὁ νεκρός, δὲν πέθανε. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι πλέον... θάνατος εἶναι ὕπνος καὶ κοίμησις. Ὅταν κοιμᾶται ὁ ἄνθρωπος, ξεκουράζεται ἀπὸ τὸν κόπο τῆς ἡμέρας. Καὶ γνωρίζουμε, ὅτι θὰ ξυπνήσῃ. Ἔτσι καὶ ὁ νεκρός κοιμᾶται. Κοιμᾶται τὸ σῶμα. Ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα δὲν κοιμᾶται.

Θυμᾶστε πὼς ξύπνησε ὁ ἀπόστολος Πέτρος μέσα στὴ φυλακὴ; Ἄγγελος Κυρίου τὸν κτύπησε μὲ τὴ φτερούγα του: Ξύπνα! Ἔλα μαζί μου!... Καὶ τὸν ὀδήγησε ἔξω ἀπὸ τὴ φυλακὴ (Πράξ. 12,9). Ἔτσι τὴν ἡμέρα τῆς κοινῆς ἀναστάσεως τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ ζῆ, θὰ πορευθῇ στὸ νεκρὸ σῶμα, ποῦ κοιμᾶται.

-Ξύπνα! Καὶ τὸ σῶμα θὰ ξυπνήσῃ. Θ' ἀτενίσῃ τὸ πνεῦμα. Θὰ ρωτήσῃ: -Τί συμβαίνει; Ποῦ θὰ με πᾶς; -Ἔλα μαζί μου καὶ θὰ δῆς!

Καὶ αὐτός, ποῦ στέκει δίπλα σου, Ποιός εἶναι;

-Εἶναι ὁ ἄγγελός μας. Θὰ σοῦ φορέσῃ τὴ στολὴ τῆς ἀφθαρσίας καὶ θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ.

Κάπως ἔτσι θὰ γίνῃ ἡ συνάντησις πνεύματος καὶ σώματος κατὰ τὴν «ἡμέραν ἐκείνην». Μετὰ τὴ Δευτέρα Παρουσία το σῶμα, μεταμορφωμένο, μαζί μὲ τὸ πνεῦμα θὰ δοξάζωνται στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Αὐτὸ θὰ συμβῆ σὲ ὅλους; Ὅχι ἀκριβῶς. Σὲ ἄλλο σῶμα θὰ ἔλθῃ ἄλλο πνεῦμα.

-Ξύπνα! Θ' ἀκουσθῇ ἄγρια ἢ φωνὴ τοῦ πνεύματος. Καὶ θὰ ξυπνήσῃ τρομαγμένο τὸ σῶμα, διότι μαῦρος ἄγγελος θὰ στέκῃ δίπλα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀμετανοήτου ἀμαρτωλοῦ, γιὰ ν' ἀρπάξῃ δέσμιο καὶ τὸ σῶμα.

-Ποῦ μὲ πάτε; Γιὰ ποῦ μὲ τραβᾶτε; Σκοτάδι ἀπαίσιο μπροστά μου. Βάσανα τρομακτικά!

Φανταστικὲς φαίνονται οἱ δύο ἐγέρσεις; Χρησιμοποιήσαμε ἀνθρώπινες παραστάσεις, ποῦ φυσικὰ δὲν ἀποδίδουν τὴν πραγματικότητα. Ἡ πραγματικότητα εἶναι ἐκείνη, ποῦ λιτά, ἀλλὰ συγκλονιστικὰ παρουσιάζουν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν Ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως» (Ἰωάν. 5,29).

Ἄς πλησιάσουμε τὸ Χριστό

Τὴν ὥρα τοῦ θανάτου μας ὅλοι θὰ κοιμηθοῦμε, γιὰ νὰ περιμένουμε τὴν «ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν». Γιὰ νὰ εἶναι, σὰν κτυπήσῃ τὸ ξυπνητήρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, εὐχάριστο τὸ ξύπνημά μας, εἶναι ἀπόλυτα ἀπαραίτητο νὰ πλησιάσουμε τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὅσο ἔχουμε καιρό. Ὅπως Τὸν πλησίασε ἡ αἰμορροοῦσα γυναῖκα. Μὲ τὴν καρδιά μας, μὲ βαθειὰ πίστι, νὰ πλησιάσουμε τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρίας. Πῶς;

- Μὲ τὸ σῶμα μας νὰ συμμετέχουμε στὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ. Νὰ ὑπομένουμε τίς θλίψεις μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι αὐτὲς μᾶς ἐξασφαλίζουν τὴν ἄληκτο χαρὰ.

- Μὲ τὰ χέρια μας νὰ ἀγγίζουμε καθημερινῶς τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ, τὴ Διαθήκη τῆς σωτηρίας.

- Μὲ τὰ πόδια μας νὰ βρισκώμεθα κοντὰ στοὺς πονεμένους ἀδελφούς μας.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – Ζ' ΛΟΥΚΑ

• Μὲ τὸ στόμα μας νὰ πλησιάσουμε μὲ φόβο καὶ τρόμο, ἀλλὰ καὶ πίστι καὶ χαρά, τὸ ἅγιο Ποτήριο.

• Να ζούμε ενωμένοι με τον Ιησού Χριστό, απαλλαγμένοι από «παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος» (Β' Κορ. 7,1).

Ἐτσι τὸ πνεῦμα μας, ὅταν ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ φθαρτὸ σῶμα, τὴν ὥρα τοῦ θανάτου, θα χαίρεται στὸν οὐρανό. Καὶ τὸ σῶμα μας, ὅταν στὴν κοινὴ ἀνάστασι ξυπνήσῃ, θ' ἀκούσῃ: «Ἐλα! Ὁ Κύριος σε περιμένει».

Πνεῦμα καὶ σῶμα, ενωμένα καὶ πάλι θα πουν τὴν ἀτέλειωτη χαρὰ στὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ι' 25 - 37

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ²⁶ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ²⁷ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· ²⁸ εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ²⁹ ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ³⁰ ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχῶ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. ³¹ κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ³² ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. ³³ Σαμαρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, ³⁴ καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· ³⁵ καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. ³⁶ τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; ³⁷ ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

Ἐκκλησία, ὄχι θρησκεία

«Καὶ προσελθὼν κατέδυσσε τὰ τραύματα αὐτοῦ» (Λουκ. 10,34)

Ζωγραφικὸς πίνακας τῆς ἀγάπης

Ἀγάπη τί εἶναι; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπαντᾷ τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο. Ἄν λέγαμε σ' ἓνα ζωγράφο τῆς ἀρχαιότητος νὰ μᾶς ζωγραφίσῃ τὴν ἀγάπη, θὰ μᾶς ζωγράφιζε μία μητέρα νὰ κρατᾷ μὲ στοργὴ τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά. Ὠραία εἰκόνα, μὰ ποῦ δὲν ἔχει ὅλες τίς διαστάσεις τῆς ἀγάπης. Ἀπὸ πλευρᾶς, πλευρᾶς ἀγαπῶντος, τῆς μητέρας, ἡ ἀγάπη εἶναι φυσικὴ. Ἀπὸ πλευρᾶς, πλευρᾶς ἀγαπημένου προσώπου, τὸ παιδί εἶναι ἀθῶο καὶ ἀξιαγάπητο. Οἱ νέες διαστάσεις τῆς ἀγάπης εἶναι ν' ἀγαπᾷς ὄχι μόνο φυσικά, ἀλλὰ καὶ ὑπερφυσικά. Ν' ἀγαπᾷς ὄχι μόνο τὰ συγγενικά σου πρόσωπα, ἀλλ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ν' ἀγαπᾷς ὄχι μόνο τοὺς ἀθῶους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνόχους.

Ἄν λέγαμε σ' ἓναν ἄγγελο νὰ μᾶς ζωγραφίσῃ τὴν ἀγάπη μὲ ἄλλη τεχνοτροπία, θὰ μᾶς ζωγράφιζε τὸ Θεό. Ἀλλ' ὄχι! Οὐτε μὲ ἀγγελικὸ πινέλλο ζωγραφίζεται ὁ Θεός. Καὶ ὅμως εἶναι ὁ μόνος, πού εἶναι ἡ τελεία ἀγάπη. «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν» (Α' Ἰωάν. 4,16). Θεωρία, ἴσως νὰ πᾶτε. Ὅχι! Ἡ θεωρία, ἡ ἀθεώρητος θεωρία, ὁ Θεός, ἔγινε πρᾶξις χειροπιαστῆς ἀγάπης. Ἐγινε ἡ σαρκωμένη Ἀγάπη, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Λοιπόν, ὁ μόνος, ποῦ ξέρεи τί θὰ πῆ ἀγάπη, Αὐτός, πού σαρκώθηκε ἀπὸ ἀγάπη, ποῦ σταυρώθηκε ἀπὸ ἀγάπη, εἶναι ὁ μόνος, πού μπορεῖ νὰ μᾶς ζωγραφίσῃ τὴν ἀγάπη. Καὶ μᾶς τὴν ζωγράφιζε. Πῶς; Μὲ τὸ ὠραιότερο πινέλλο του, μὲ τὸν παραβολικὸν λόγο. Κάθε παραβολὴ εἶναι ἓνας ζωγραφικὸς πίνακας.

Ποιοί είναι οι δύο ωραιότεροι Ζωγραφικοί πίνακες για την αγάπη του Θεού; Δύο από τις παραβολές του Χριστού. Ή μία είναι ή παραβολή του Ασώτου, ή άλλη ή παραβολή του Καλού Σαμαρείτου. Και στις δύο φαίνεται ή αγάπη του Θεού και ή σκληρότητα του ανθρώπου. Τραγικό θύμα και στις δύο ο άμαρτωλός. Στη μία είναι ο άσωτος. Ξεπεσμένος, θύμα της ακόλασίας. Σε σύγχρονη εικόνα, ένας ναρκομανής νέος ένας νέος με έητζ. Στην άλλη ο άμαρτωλός ως πληγωμένος όδοιπόρος. Αντί να φθάση στον προορισμό του, έπεσε θύμα ληστών.

Και στις δύο παραβολές φαίνεται ή ύποδοχή της αγάπης, ή λύτρωσις της αγάπης, ο παράδεισος της αγάπης. Αλλά και στις δύο φαίνεται ή σκληρότητα. Από ποιούς; Από τους κοντινούς. *Αδελφός του σαρκικός στην πρώτη παραβολή. Ο πρεσβύτερος υιός. Διαπόμπευσε τον άμαρτωλό αδελφό του. Πατέρες πνευματικοί οί δυο την παραβολή του Καλού Σαμαρείτου. Άνθρωποι της θρησκείας, ιερέας και λευίτης. Και όμως, έδωκαν στον πληγωμένο μισοπεθαμένο τη χαριστική βολή. Διότι τη χαριστική βολή δέν την δίνει κανείς με τo περίστροφο, που κάνει θόρυβο τη δίνει με τη σιωπηλή άδιαφορία του.

Βρέθηκε και ο άνθρωπος της αγάπης. Δέν ήταν ούτε συγγενής ούτε πατριώτης ούτε όμόθησκος. Ξένος ήταν, μακρινός, που όμως έγινε «πλησίον», κοντινός, σύντροφος της αγάπης. "Άς ακούσουμε τo έρώτημα, με τo όποιο τελείωσε την παραβολή ο Κύριος: «Τίς ούν τούτων τών τριών πλησίον δοκεϊ σοι γεγονέναι του έμπεσόντος εις τους ληστάς;» (στ. 20). Ποιός ο συγγενής; «Ο ποιήσας τo έλεος μετ' αυτού» (στ. 38). Και σημειώνει ο ιερός Χρυσόστομος: «Βαβαί του θαύματος! Ουχ ιερέα, ου,οϋ λευίτην ειπε πλησίον, άλλ' εκείνον, τον κατά τo δόγμα έκβεβλημένον υπό τών Ιουδαίων, τον Σαμαρείτην φημί, τον άλλότριον, τον πολλά βλασφημοϋντα, εκείνον μόνον ειπε πλησίον, επειδή παρ' αυτώ ευρέθη τo έλεος. Ταϋτα τὰ ρήματα του υιού του Θεού, ταϋτα και διά τών οικείων έργων έλθών έπεδείξατο, ουχ υπέρ φίλων μόνον και τών ιδίων άποθανών, άλλ' υπέρ έχθρών, υπέρ τυράννων τo ίδιον εξέχεεν αίμα» (Ε.Π.Ε. 31,448).

Οί δύο άνθρωποι της θρησκείας έδειξαν σκληρότητα. Τους παρουσίασε ο Χριστός, για να δείξη, ότι δέν μάς σώζουν οί θρησκευτές. Μάς σώσει ή Αγάπη. Γι' αυτό και ο Χριστός δέν έφτιαξε θρησκεία, που άποτελεϊ ανθρώπινο κατασκευάσμα. Έφτιαξε Έκκλησία, που είναι τo σώμα της Αγάπης. Οί θρησκευτές έχουν θυσίες. Η Έκκλησία έχει θυσία με αγάπη. Θυσία χωρίς αγάπη δέν την θέλει ο Θεός. «Έλεον θέλω και ου,οϋ θυσίαν» (Ματθ. 9,13). Τί να τo κάνης τo άναμμένο κάρβουνο στο θυμιατήρι, αν δέν έχης ευωδιαστό λιβάνι; Τo λιβάνι και λειώνει και ευωδιάζει και δίνει νόημα και σκοπό στο κάρβουνο. Κάρβουνα άναμμένα οί θρησκευτικές θυσίες, οί τελετές. Άχρηστα όμως χωρίς τo θυμίαμα της αγάπης.

Πρόσληψις

Άς δοϋμε την Έκκλησία ως σώμα του Θεανθρώπου, ως σώμα της αγάπης, όπως παρουσιάζεται στις τέσσερις πράξεις του Καλού Σαμαρείτου.

• Η πρώτη πράξις: Η πρόσληψις. Τί έκανε ο Καλός Σαμαρείτης; «Ιδών αυτόν έσπλαγχνίσθη... Και προσελθών... και έπιβιάσας επί τo ίδιον κτήνος» (στ. 33-34). Αγάπησε, λυπήθηκε, πλησίασε, τον σήκωσε πάνω του, τον φορτώθηκε.

Αυτό έκανε ο Χριστός. Μάς προσέλαβε. Άν είναι παραμύθι, ότι ο Άτλας σήκωσε στους ώμους του τη γη, δέν είναι παραμύθι, άλλ' είναι ή μεγαλύτερη πραγματικότητα, ότι ο Θεός, «ο περιπατών επί πτερύγων άνέμων», θέλησε να «όδεύση» στον ίδιο δρόμο του πληγωμένου από την άμαρτία ανθρώπου. Θέλησε να πλησιάση τον άνθρωπο. Όχι απλώς να τον πλησιάση, αλλά να τον προσλάβη. Τον φορτώθηκε. Φορτώθηκε ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Ἄν ὁ Σαμαρείτης στὸ δικό του ὑποζύγιο ἀνέβασε τὸν πληγωμένο, ὁ Χριστὸς ἔγινε ὁ ἴδιος τὸ ὑποζύγιο τῆς ἀγάπης. Δέθηκε ὁ Ἀνεξάρτητος. Δέθηκε μὲ τὴν ἀνθρωπίνη φύσι, μ' ἓναν ἄρρητο καὶ ἄρρηκτο Ζυγὸ. Καὶ πάνω στὸ ὑποζύγιο τῆς ἀγάπης, ποῦ ὀνομάζεται σάρκωσις τοῦ Θεοῦ, ἀνέβασε ὅλους τοὺς πληγωμένους, ὅλους τοὺς ἁμαρτωλούς.

Αὐτὴ ἡ πρόσληψις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ μυστηρίου τῆς ἀγάπης. «Προσελάβετο ἡμᾶς», λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. 15,7). Μᾶς προσέλαβε. Φαντασθῆτε νὰ γίνουν προσλήψεις σὲ ὑψηλὲς θέσεις καὶ νὰ προσληφθοῦν ἐκεῖνοι, ποῦ στὶς ἐξετάσεις πῆραν ὄχι ἀπλῶς κάτω ἀπὸ τὴν βάση, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν...

Κάτι τέτοιο ἔκανε ὁ Θεός. Ἔκανε προσλήψεις γιὰ τίς κενὲς θέσεις στὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Καὶ προσέλαβε ἀνθρώπους, ποῦ ὄχι ἀρετὲς δὲν εἶχαν, ἀλλ' ἦσαν γεμᾶτοι ἀπὸ τίς πληγὲς τῆς ἁμαρτίας.

Ἄδικία; Ὅχι! Τὸν ἑαυτό του ἀδίκησε! Δὲν εἶναι ἀδικία εἶναι δωρεά. Μεροληψία; Ὅχι, διότι ὅλους τοὺς προσέλαβε. Ὁ Καλὸς Σαμαρείτης συμβολίζει τὴν ἀδιάκριτη πρόσληψη. Ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦταν ὁ πληγωμένος θὰ τὸν σήκωνε. Αὐτὸ κάνει καὶ ἡ Ἐκκλησία. Δὲν εἶναι τοπικιστικὴ, ἐθνικὴ, «ρατσιστικὴ». Εἶναι καθολικὴ. Ὅλους τοὺς προσλαμβάνει. Ὅλους τοὺς σηκώνει στὰ φτερὰ τῆς ἀγάπης της.

Δέσιμο πληγῶν

• Δεύτερη ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης. Προτοῦ νὰ δοῦμε αὐτὴ τὴν ἀγάπη, ἃς κοιταχθοῦμε στὸν καθρέφτη τῶν δύο θρησκευτικῶν τύπων τῆς παραβολῆς. Στίγμα τους ἢ ἀδιαφορία, ὁ «καθωσπρεπισμός», ἡ φιλαυτία, ὁ ἐγωκεντρισμός. Εἴμεθα κι ἐμεῖς θρησκευτικοὶ ἄνθρωποι. Μήπως προσπερνᾶμε ἀδιάφοροι ἀπὸ τὰ προβλήματα καὶ τὰ βογγητὰ τῶν ἀνθρώπων;

Ὁ ὁδοιπόρος ἐκεῖνος σὲ ληστὲς ἔπεσε, ποῦ τὸν βασάνισαν. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι πέφτουν στὰ χέρια, στὰ δόντια τῶν θηρίων. Καταστρέφονται ἠθικά, πνευματικά, φυσιολογικά, σωματικά, οἰκονομικά. Κι ἐμεῖς; Τοὺς τύπους νὰ μὴ χάσουμε. Δὲν θέλει κενούς θρησκευτικούς τύπους ὁ Χριστός. Θέλει τρόπους ἀγάπης. Ἡ μᾶλλον, θέλει καὶ τύπους, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἡλῶν, τὰ σημάδια τῆς θυσίας μας, ποῦ δυστυχῶς δὲν τὰ ἔχουμε. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Σὺ δὲ οὐ, οὐ ληστὲς περιπεσόντα βλέπων, ἀλλὰ δαιμόνων φάλαγγι καὶ θυμοῦ πολιορκία, οὐκ ἐν ἐρημίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ μέση· οὐ, οὐ χρήματα ἀναλίσκειν μέλλων, οὐδὲ ὑποζύγιον μισθοῦσθαι, οὐδὲ μακρὰν προπέμπειν ὁδόν, ἀλλὰ ρήματα φθέγγεσθαι μόνον, ὀκνεῖς καὶ ἀναδύη καὶ πατατρέχεις ὁμῶς καὶ ἀνηλεῶς; Καὶ πῶς προσδοκᾷς τὸν Θεὸν καλῶν ἰλεῶν ποτε ἔξειν;» (Ε.Π.Ε. 9,514).

Ἄν τὸ πρῶτο σκαλοπάτι δὲν μπορούμε ν' ἀνεβουῦμε, πόσο μᾶλλον τὸ δεύτερο, γιὰ τὸ ὁποῖο ὑπάρχει ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία; Τί ἔκανε στὴ συνέχεια ὁ Καλὸς Σαμαρείτης; Καθάρισε τίς πληγὲς τοῦ μισοπεθαμένου ὁδοιπόρου. Ἄν ἦταν ἄλλος, ἓνα σωρὸ σκέψεις θὰ ἔκανε: «Καὶ ποῖός ξέρει τί θάκανε, γιὰ νὰ τὸν κτυπήσουν ἔτσι;»-«Καὶ πῶς ἐγὼ μέσα στὴν ἐρημίᾳ νὰ μπορέσω νὰ τὸν περιποιηθῶ;»-«Καὶ ἂν μὲ πιάσουν καὶ μένα;»-«Δὲν φεύγω καλύτερα»-«Τί νὰ τὸν κάνω; Ἄλλωστε δὲν φταίω ἐγὼ γιὰ τὰ χάλια του...»....

Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά. Τοῦ καθάρισε τίς πληγὲς. Δέν του ἄνοιξε καινούργιες. Τίς καθάρισε μὲ κρασί καὶ μὲ λάδι. Καυτηριασμός καὶ μαλάκωμα μαζί. Ἡ Ἐκκλησία ἐπουλώνει πληγὲς, δὲν ἀδιαφορεῖ γιὰ τίς πληγὲς τοῦ κόσμου, γιὰ τίς πληγὲς τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἡ Ἐκκλησία χρησιμοποιοῖ καὶ τὰ δύο, καὶ τὸ κρασί καὶ τὸ λάδι καὶ τὴν αὐστηρότητα καὶ τὴν ἀγάπη. Μία ἀγαπῶσα αὐστηρότητα εἶναι ὁ τρόπος θεραπείας τῆς Ἐκκλησίας. Χρησιμοποιοῖ καὶ τὴν ἀκρίβεια καὶ τὴν οἰκονομία καὶ τὴ γλῶσσα τῆς Ἀλήθειας καὶ τὴ γλῶσσα τῆς Ἀγάπης.

Ἡ Ἐκκλησία οὔτε τὸ ἓνα ἄκρο ἀκολουθεῖ οὔτε τὸ ἄλλο. Τὸ ἓνα ἄκρο: Νὰ χαϊδεύη πληγές, νὰ σκεπάζη πληγές, νὰ δικαιολογῇ πληγές. Τὸ ἄλλο ἄκρο: Νὰ κάνη τίς πληγές πὸ βαθεῖές. Ἡ Ἐκκλησία καυτηριάζει μὲ τὸ λόγο της, κάποτε καὶ τὸν ἐλεγκτικό, τίς κοινωνικὲς πληγές. Ἀλλὰ καὶ παρηγορεῖ καὶ θεραπεύει ἀτομικὲς πληγές, πού ἐκθέτει ὁ μετανοῶν ἁμαρτωλός.

Τραύματα γεμάτη εἶναι ἡ κοινωνία.

- Περίπου ἑβδομήντα πέντε χρόνια ἦσαν γεμᾶτοι πληγές οἱ λαοὶ τῶν ἀθέων κομμουνιστικῶν καθεστώτων. Ποιός ἔσκυψε πάνω στὶς πληγές τοῦ λαοῦ; Ἡ Ἐκκλησία. Δὲν ἀδιαφόρησε. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀλήθεια τῆς θριάμβευσε.

- Πληγές ἠθικές! Γεμᾶτοι πληγές σήμερα οἱ ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα οἱ νέοι μας. Πληγωμένοι ἀπὸ κάθε λογῆς ληστές. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νὰ σκύψη μὲ πόνο καὶ ἀγάπη, ἀλλὰ καὶ μὲ δύναμι, καὶ νὰ θεραπεύσῃ τίς πληγές.

- Πληγές ἀδελφικές! Οἱ ἀδελφοί μας εἶναι γεμᾶτοι πληγές, γεμᾶτοι ἁμαρτίες, ὅπως κι ἐμεῖς. Ἔχουν ἀνάγκη στοργῆς. Μὴ διαπομπεύης, ἀλλὰ θεράπευε.

Καὶ πρὸ παντὸς νὰ πιστεύουμε, ὅτι τὸ κρασί τοῦ Θεοῦ -τί λέγω;-, ὄχι τὸ κρασί, ἀλλὰ τὸ Αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καθαρίζει ὅλες τίς πληγές. Κρασί προσφέρουμε στὴ θεία Λειτουργία. Καὶ ὁ Κύριος τὸ μεταβάλλει σὲ Αἷμα, σὲ Θεανθρώπινο Αἷμα. Καὶ δίδεται «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Ἄς ἀπλώσουμε τὸ δίκτυ τῆς ἀγάπης μας στὴ θάλασσα τῆς κοινωνίας καὶ ἄς ποῦμε στοὺς ἀνθρώπους, ὅτι καὶ γι' αὐτοὺς ἔχυσε ὁ Χριστὸς τὸ Αἷμα του. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐκτεινον τὴν τῆς ἀγάπης σαγήνην, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον δείξουν ὅτιπερ ἐκ πολλῆς διαθέσεως τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν βούλει ποιῆσαι Κοινόν. Ἐπίβαλε τὸ γλυκὺ ἄγκιστρον τῆς συμπαθείας καὶ οὕτως ἐρευνήσας τὰ κεκρυμμένα, ἀνάσπασον ἐκ τοῦ βάθους τῆς ἀπωλείας τὸν καταδύντα τὸ φρόνημα» (Ε.Π.Ε. 31,454).

Ἡ Ἐκκλησία δένει μὲ στοργὴ πληγές. Δὲν ἐκθέτει πληγές.

Φιλοξενία στὸ πανδοχεῖο

- Ὑστερα προχωρεῖ ὁ καλὸς Σαμαρείτης στὸ τρίτο στάδιο τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἡ φιλοξενία. Θὰ φιλοξενούσατε στὸ σπίτι σας ἓνα λεπρό, ἢ μᾶλλον κάποιον μὲ ἔητζ; Ἡ Ἐκκλησία φιλοξενεῖ καὶ τὸ χειρότερο «κάθαρμα» καὶ τὸν αἰσχρότερο ἁμαρτωλὸ καὶ τὸ μεγαλύτερο ἐγκληματία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας, ἐναντίον τοῦ ἐγκλήματος, ἐναντίον τῆς βίας καὶ τῆς τρομοκρατίας. Ἀλλ', ἂν ἓνας ἁμαρτωλὸς προσφύγῃ στὴν Ἐκκλησία, δὲν δικάζεται γιὰ τὰ ἀμαρτήματά του. Τὰ ἀμαρτήματά του παραγράφονται. Καὶ φιλοξενεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς στὸ πανδοχεῖο τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Καλὸς Σαμαρείτης ὠδήγησε τὸν πληγωμένο στὸ πανδοχεῖο καὶ φρόντισε γι' αὐτόν. «Καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ» (στ. 34). Πανδοχεῖο ἢ Ἐκκλησία. Πάνδοχεῖο. Ὅλους τοὺς δέχεται. Ὅλους τοὺς ἐπιμελεῖται. Ἀλλοίμονο! Ἄν κάποτε δεχτήκαμε καὶ ὑποδεχτήκαμε τὰ παιδιά στὴν Ἐκκλησία, ὅταν βαφτίστηκαν, κι ὕστερα δὲν ἐπιδείξαμε ἐπιμέλεια, φροντίδα γι' αὐτά!

Ὅλους τοὺς φιλοξενεῖ ἡ Ἐκκλησία. Διαθέτει δύο ξενοδοχεῖα γιὰ ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ἓνα ἐπίγειο, τὸ ἄλλο οὐράνιο.

- Ἡ θεία Λειτουργία τί εἶναι; Ξενία δεσποτική. Λίγοι προσέρχονται κάθε Κυριακῆ. Καὶ ὅμως ὑπάρχει γιὰ ὅλους, γιὰ ὅλους τελεῖται. Γιὰ ὅλους ἡ δέησις τῆς Ἐκκλησίας: «Ἐπὲρ πλεόντων, ὀδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων...».... «Ἐπὲρ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν...».... «Ἐπὲρ των δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων...».... Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καθ' ἐκάστην ὑπὲρ πάντων τὰς ἱκετηρίας ποιεῖται ἡ Ἐκκλησία» (Ε.Π.Ε. 31,448).

- Καὶ μᾶς δίνει δωρεάν τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὴ φιλοξενία μας στὸ πανδοχεῖο τοῦ Οὐρανοῦ, στὸν παράδεισο τῆς τρυφῆς. Στὸν παράδεισο θὰ εἰσέλθουν οἱ ἁμαρτωλοὶ οἱ ἁμαρτωλοί, ποῦ μετανοοῦν καὶ ἐμπιστεύονται στὴν ἀγάπη τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Προπληρώνει

- Καὶ τέταρτη ἀγάπη φανερώνει γιὰ μας ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία του. Προπληρώνει τὸ λογαριασμὸ γιὰ μας. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ προπληρώνη το λογαριασμὸ γιὰ ὅσα χρέη θὰ κἀνης ἐσὺ στὸ μέλλον. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ προπληρώνη το λογαριασμὸ, γιὰ νὰ διαμῆνης ἐσὺ στὸ καλύτερο ξενοδοχεῖο τοῦ κόσμου!

Ἀπίθανον, θὰ πῆτε. Καθόλου ἀπίθανον. Αὐτὸ ἔχει κάνει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ μας. Ὁ Καλὸς Σαμαρείτης προπλήρωσε γιὰ τὸν τραυματισμένο ὁδοιπόρο. «Ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ» (στ. 35).

Μὴν ἀπελπίζεσαι! Ἄλλος γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα ἔχει πληρώσει. Εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Κύριος. Ἐγὼ ἁμαρτάνω, κι Ἐκεῖνος, ὁ Ἀναμάρτητος, πληρώνει.

Γιὰ μας οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀντικείμενα ἐκμεταλλεύσεως. Θέλουμε νὰ τοὺς ρουφήξουμε τὸ αἷμα. Ἐμεῖς γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία εἴμεθα ἀντικείμενα προσφορᾶς καὶ θυσίας. Ἄν ἄλλοι σοῦ ρουφᾶνε τὸ αἷμα, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πληρώνει τὸ δικό του Αἷμα, ὡς «λύτρα» γιὰ τὴ λύτρωσί μας, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσί μας, γιὰ τὴ δικαίωσή μας. Ἦλθε στὸν κόσμο, γιὰ νὰ δώση «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθ. 20,28).

Ζυγίζεται τὸ λυτρωτικὸ Αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Ἄλλο τόσο ζυγίζεται ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, «του ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ» (Γαλ. 2,20).

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιβ' 16 - 21

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα·
¹⁷καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;
¹⁸καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ
συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, ¹⁹καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ,
ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ²⁰εἶπε δὲ
αὐτῷ ὁ Θεός· ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας
τίνι ἔσται; ²¹οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων ἐφώνει·
Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Ἄρνητὴς τοῦ Θεοῦ

«Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα,χώρα» (Λουκ. 12,16)

Εὐφορία καὶ ἐφορία

Δεχόμεθα τὴ μία εὐφορία, καὶ μάλιστα μὲ χαρὰ. Τὴν ἄλλη τὴν ἀποφεύγουμε σὰν τὸ
μεγαλύτερο ἐχθρό. Αὐτὸ συνέβηκε καὶ μὲ τὸ δυστυχεῖ ἄνθρωπο τῆς παραβολῆς.

Ὅταν τοῦ κτύπησε τὴν πόρτα καὶ τὸν ἐπισκέφθηκε ἡ πρώτη εὐφορία, τὴν καλοδέχτηκε.
Δὲν ἤξερε, ποῦ νὰ τὴν φιλοξενήσῃ. Ἄλλ' ὅταν στὸ τέλος τὸν ἐπισκέφθηκε καὶ ὁ
ἀνεπιθύμητος ἐπισκέπτης, τὰ ἔχασε. Καὶ τί δὲν θὰ ἔδινε, γιὰ ν' ἀποφύγῃ αὐτὴ τὴν
ἐπίσκεψι!

Δὲν θέλησε ποτέ του νὰ σκεφθῇ ὁ ἄφρων πλούσιος, ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ ἀνεπιθύμητος
ἐπισκέπτης. Καὶ αὐτός, ποῦ εἶτε τὸ θέλουμε εἶτε δὲν τὸ θέλουμε, εἶτε τὸ σκεπτόμεθα εἶτε
ὄχι, ἐπισκέπτεται ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ὁ θάνατος. Τὸν ἐφοριακό,
ποῦ ὀνομάζεται θάνατος, ποιὸς μπορεῖ νὰ τὸν ἀποφύγῃ; Ἔχετε ὑπ' ὄψι σας κανένα
φοροφυγάδα τοῦ θανάτου, ποῦ κατάφερε ν' ἀποφύγῃ τὸ φόρο τοῦ θανάτου; Κοινὸς
φόρος, γιὰ ὅλους. Τὸν πληρώνουν ὅλοι, ἀκόμη καὶ οἱ... πλούσιοι! Αὐτὸς ὁ ἐφοριακὸς δὲν
λαδώνεται. Ὅσα χρήματα καὶ ἂν τοῦ προσφέρῃς, δὲν συγκινεῖται, δὲν φεύγει. Δὲν
ἀναβάλλει κἂν τὴν ἐπίσκεψι. Δὲν ματαιώνει τὴν κατάσχεσι. Δὲν μειώνει τὸ φόρο.
Ἄδωροδόκητος ὁ θάνατος.

Αὐτὸ βλέπουμε πολὺ χαρακτηριστικὰ καὶ στὴν περίπτωση τοῦ ἀνθρώπου τῆς
παραβολῆς. Ἄφρων πλούσιος! Ἔτσι παρέμεινε στὴ Γραφὴ καὶ στὴν ἱστορία. Κι εἶναι
πραγματικὰ ἄφρων. Τὸ ἐπίθετο αὐτὸ δὲν τὸ ἔδωσε ἄνθρωπος. Τὸ ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ Θεός:
«Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ» (στ.
20).

Ὅταν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ χαρακτηρίσῃ ἓνα ἄτομο, ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς εἶναι ἀπόλυτα
σωστός. Ἄν οἱ ἄνθρωποι σὲ ἀποκαλέσουν ἄφρονα, ἀνόητο, ἄμυαλο, δὲν ἔχει καὶ τόση

μεγάλη σημασία. Σημασία έχει να μη σε όνομάση ο Θεός. Και ο λόγος του Θεού στην Αγ. Γραφή δύο ανθρώπους ώνόμασε άφρονες.

- Τον ένα, διότι είπε: Δεν υπάρχει Θεός! «Είπεν άφρων έν τῆ καρδία αυτού, ούκ έστι Θεός» (Ψαλμ. 13,1)

- Τον άλλον, διότι είπε: Δεν υπάρχει αγάπη! Όλα τὰ σκεπτόταν ο πλούσιος τῆς παραβολῆς. Μόνο τὴν αγάπη δέν σκεπτόταν· τὴν αγάπη, ποῦ εἶναι ἡ καλύτερη ἀποθήκη τῶν ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ. Στενοχωριόταν ο άφρων πλούσιος, διότι δέν εἶχε τί νὰ κάνη τὴν πλούσια σοδειά του, πού νὰ τοποθετήση τὰ ἀγαθά του, πού νὰ ἐπενδύση τὰ πλούτη του. Σκεπτόταν νὰ γκρεμίση τίς παλιές του ἀποθήκες καὶ νὰ κτίση καινούργιες. Προγραμματίσει!

Τὸ πρόγραμμά του ὅμως ἔμεινε στὸ σχέδιο. Δεν ὑλοποιήθηκε. Διότι μεσολάβησε τὸ πρόγραμμα Ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἀγνοοῦσε. Μεσολάβησε ἡ ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ. Ἄν δέν συνεργήσουμε, ὥστε ἡ ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι εὐεργετική, θὰ εἶναι τρομακτική. Τὸ νερὸ θέλει νὰ ποτίση τὸν κῆπο σου. Ἄν ὅμως σὺ δέν τὸ ἀφήνης, ἐκεῖνο συγκεντρώνεται σὲ τεράστια ποσότητα, σπάει τὸ φράκτη, καὶ τότε γίνεται ὀρμητικὸς χεῖμαρρος, πού καταστρέφει τὰ πάντα. Ο Θεὸς θέλει νὰ ἐπεμβαίνει εὐεργετικὰ στὴ ζωὴ μας. Ἄν ἐμεῖς δέν τὸν ἀφήνουμε, μὲ τὴν ἀγνοιά μας, μὲ τὴν ἀρνησί μας, μὲ τὴν ἀπιστία μας, τότε θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, ποῦ ἡ ὀρμὴ τοῦ Θεοῦ θὰ σπάση τὸ φράκτη τῆς μακροθυμίας καὶ θὰ ξεσπάση τιμωρητικά.

Κάτι τέτοιο συνέβη στὴν περίπτωση τοῦ άφρονος πλουσίου. Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου ἔφθασε καταλυτικά. Τίποτε δέν μπορεῖ νὰ κρατήση ὁ ταλαίπωρος. Εἶχε πολλὰ κεκτημένα. Τώρα τὸ μόνο κεκτημένο, πού τοῦ ἀπέμεινε, εἶναι ἡ αἰώνιος κόλασις!

Ἐπὲρ εὐφορίας...

Άφρων καὶ πλούσιος, διότι οὐσιαστικὰ ἦταν ἀρνητῆς τοῦ Θεοῦ. Δεν πίστευε στὸ Θεό. Πού τὸ βλέπουμε;

1. Τὴν εὐφορία τῆς γῆς τὴν θεωρεῖ δική του εὐφορία. Ἀναφέρεται σ' αὐτὴ τὴν εὐφορία ἢ παραβολή: «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα» (στ. 16). Θὰ μπορούσε νὰ μὴν εἶχε εὐφορήσει ἡ χώρα.

- ἡ εὐφορία τῆς γῆς ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ὄχι ἀπὸ τὴ γῆ. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πιστοὶ προσεύχονται στὴ θεία Λειτουργία: «Ἐπὲρ τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ πλούσιος βέβαια πότε δέν παρακάλεσε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν εὐφορία τῶν καρπῶν.*Ἄφοῦ δέν πίστευε στὴν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ, πῶς θὰ Τὸν παρακαλοῦσε;

Τότε γιατί τοῦ ἔδινε τέτοια εὐφορία, τέτοια καρποφορία, ὁ Θεός; Τὸ θέμα δέν εἶναι, ἂν δίνη ὁ Θεός. Ο Θεὸς δίνει, εἴτε ἀξίζουμε, εἴτε δέν ἀξίζουμε. «Ο Θεὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους καὶ βρέχει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς» (Ματθ. 5,45). Τὸ θέμα εἶναι, ἂν ἐμεῖς παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ δώση. Καὶ Τὸν παρακαλεῖ ὅποιος Τὸν ἀναγνωρίσει. Καὶ Τὸν ἀναγνωρίσει, ὅποιος Τὸν γνωρίσει.

Ἄν δὲν βρέξη ὁ Θεός!

Ὁ ἄφρων πλούσιος καμμία ἀναφορὰ δὲν κάνει στὸ Θεό, στὴν πηγὴ τῆς εὐφορίας. Γιατί «εὐφόρησεν ἡ χώρα»; Διότι δὲν ἀφώρισε ὁ Θεὸς τελείως τὸν ἄνθρωπο. Δὲν τὸν ξέκοψε ἀπὸ τὴν ἀγάπη του.

- Εὐφόρησε ἡ χώρα, διότι ὁ Θεὸς ἔρριξε τὴ βροχὴ. Θὰ μπορούσε νὰ μὴ ρίξη καθόλου βροχὴ, νὰ καταδικάσῃ τὴ γῆ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς στή σκληρῆ τιμωρία, πού λέγεται ἀνομβρία, ὅπως καταδίκασε κάποτε τὸν Ἰσραήλ, ὅταν ἔκλεισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ δὲν ἔβρεξε τριάμισυ χρόνια. Κάθε φορά, πού ἀνοίγει ὁ οὐρανὸς τὸ φωτεινὸ του παράθυρο καὶ στέλνει ὁ Θεὸς τίς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, Τὸν εὐχαριστοῦμε; Λέμε: «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου»; Κάθε φορά, πού ἀνοίγει ὁ οὐρανὸς τίς δεξαμενές του καὶ στέλνει ὁ Θεὸς τίς σταγόνες τῆς βροχῆς, λέμε: «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου»; Ὅχι μόνο αὐτὸ δὲν λέμε, ἀλλὰ καὶ βλασφημοῦμε τὸ Θεό, τὸν Εὐεργέτη μας. Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ κλείσῃ κάποτε ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ κλειδί τῆς ἀνομβρίας;

- Θὰ μπορούσε ὁ Θεός, ἀντὶ νὰ ρίξη βροχὴ εὐεργετική, νὰ ἔρριχνε φωτιὰ καὶ θειάφι, ὅπως ἔρριξε στὰ Σόδομα καὶ στὰ Γόμορρα (Λουκ. 17,29). Μήπως ἐμεῖς εἴμεθα καλύτεροι ἀπὸ τοὺς Σοδομίτες; Ἦταν καλύτερος ἀπὸ τοὺς Σοδομίτες ὁ ἄφρων πλούσιος; Νὰ πῶς ὁ ἴδιος ὁ Κύριος περιγράφει τίς πράξεις τῶν Σοδόμων: «Ἦσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ωκοδόμουν» (Λουκ. 17,28). Φαῖ, πιτό, ἀγοροπωλησίες, συναλλαγές, κτήματα, οἰκοδομές! Νὰ τὰ ἰδανικά τοῦ χωρὶς Θεοῦ καὶ μεταφυσικῆ ἀγωνία ἀνθρώπου. Νὰ τὰ ἰδανικά τοῦ ταλαίπωρου πλουσίου. «Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ ἀναπαύου, φάγε, πῖε, εὐφραίνου» (στ. 19).

Ἄν δὲν ἔδινε τὸ χῶμα!

- Εὐφόρησε, λοιπόν, ἡ χώρα, διότι ὁ Θεὸς εὐδόκησε. Ἀντὶ νὰ ρίξη θειάφι, ἔρριξε βροχὴ. Ἀντὶ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀνομβρία, χάρισε τὸ δῶρο τῆς βροχῆς. Στὸ Θεὸ χρωστοῦσε τὰ πάντα. Μόνο γιὰ τὴ βροχὴ; Ὅχι. Ἡ βροχὴ πέφτει καὶ στὴ θάλασσα καὶ στὸ τσιμέντο καὶ στὰ βράχια. Καμμία ὅμως καρποφορία. Καρποφορεῖ ἡ βροχὴ, διότι πέφτει πάνω σὲ χῶμα. Αὐτὸ τὸ χῶμα ποιὸς του τὸ ἔδωσε; Ὁ Θεός, πού ἐκεῖνος Τὸν ἀγνοοῦσε τελείως.

Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι ὅλη ἡ γῆ ἦταν σκεπασμένη ἀπὸ χρυσάφι. Παντοῦ χρυσάφι, Πουθενὰ χῶμα, οὔτε σπιθαμὴ. Θὰ μπορούσε νὰ Ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος; Οὔτε στιγμή, ἀφοῦ στὸ χρυσάφι πάνω δὲν φυτρώνουν στάχυα καὶ δέντρα καὶ λουλούδια. Ἀπὸ τὸ χῶμα γίνεται χρυσάφι. Ἀπὸ τὸ χρυσάφι δὲν γίνεται χῶμα.

Ἄν δὲν ὑπῆρχε ὁ σπόρος!

- Καὶ μόνο γιὰ τὴ βροχὴ καὶ γιὰ τὸ χῶμα θὰ ἔπρεπε ν' ἀναγνωρίζουμε τὸ Θεὸ καὶ νὰ Τὸν εὐχαριστοῦμε; Μπορεῖ νὰ πέφτῃ βροχὴ, νὰ ὑπάρχῃ καὶ χῶμα. Ἄν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ σπόρος, τί θὰ φυτρώσῃ; Μὲ βροχὴ καὶ μὲ χῶμα κάνεις λάσπη, ἀλλὰ δὲν ἔχεις ψωμὶ καὶ τροφή. Ἡ καρποφορία γίνεται, διότι ὑπάρχουν σπόροι. Σκεφθήκατε τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, πού κρύβεται μέσα στὸ σπόρο; Ἀνοίγει ὁ Θεὸς τὰ χέρια του καὶ εὐλογεῖ τὸν ἄνθρωπο,

ὅταν ἀνοίγη τὸν οὐρανὸ καὶ ρίχνη τὴ βροχὴ στὴ γῆ. Ἀνοίγει τὰ χέρια του καὶ εὐλογεῖ ὁ Θεὸς καὶ ὅταν στὰ βάθη τῆς γῆς ἀνοίγη ὁ κλεισμένος σπóρος καὶ γίνεται τὸ θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ.

Ἔδωσε ὁ Θεὸς τοὺς σπόρους του, γι' αὐτὸ «εὐφόρησεν ἡ χώρα». Μόνο ἓνας σπóρος, ποῦ ἔρριξε ὁ Θεός, δὲν φύτρωσε καθόλου. Ἐρριξε καὶ στὴν καρδιά τοῦ πλουσίου το σπóρο τῆς ἀγάπης του, μὰ δὲν φύτρωσε καθόλου. Τιμέντο φιλαυτίας εἶχε γίνει ἡ καρδιά τοῦ πλουσίου. Ποῦ νὰ βρῆ τόπο καὶ τρόπο νὰ φυτρώσῃ ἡ ἀγάπη, νὰ δώσῃ καρπούς; Νὰ γιατί ὁ φιλάργυρος εἶναι ἄπιστος, διότι δὲν ἀφήνει στὴν καρδιά του περιθώριο νὰ μπῆ ἡ ἀγάπη. Καὶ ὅταν μένη ἔξω ἀπὸ τὴν καρδιά ἡ ἀγάπη, μένει ἔξω ὁ Θεός. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐτερον φιλάργυρος καὶ ἕτερον πλούσιος. Ὁ φιλάργυρος οὐκ ἐστὶ πλούσιος, ὁ φιλάργυρος πολλῶν δεῖται. Ὁ δὲ πολλῶν δεόμενος, οὐκ ἂν εὐπορήσειέ ποτε. Ὁ φιλάργυρος φύλαξ, οὐ, οὔ δεσπότης ἐστὶ τῶν χρημάτων, δοῦλος, ὁ κύριος. Εὐκολώτερον γὰρ τῶν αὐτοῦ σαρκῶν μεταδοίη τινὶ ἢ τοῦ κατωρυγμένου χρυσίου» (Ε.Π.Ε. 31,65).

Κλέφτης ξένων πραγμάτων

2. Δὲν πίστευε στὸ Θεὸ καὶ πλούσιος. Σὲ δύο συνεχόμενες Κυριακὲς (Η' καὶ Θ' Λουκᾶ) ἀκοῦμε δύο παραβολές, ὅπου φαίνεται Ποιὸς ἀγαπᾷ το Θεό. Στὴ μία βλέπουμε τὸ σπλαχνικὸ Σαμαρεῖτη. Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπο, αὐτὸς πιστεύει καὶ ἀγαπᾷ το Θεό. Ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπο καὶ εἶναι ἄσπλαχνος, αὐτὸς δὲν ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ οὔτε πιστεύει ὅτι ὑπάρχει Θεός. Στὴν ἄλλη βλέπουμε τὸν ἄσπλαχνο πλούσιο. Ὁ ἄφρων πλούσιος ὄχι μόνο ἦταν σκληρὸς ἀπέναντι στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἦταν καὶ κλέφτης τοῦ Θεοῦ! Φαντασθῆτε νὰ δώσῃ κάποιος σὲ κομιστὴ χρήματα, προκειμένου νὰ τὰ μεταφέρῃ σ' ἄλλο σημεῖο. Κι ἐκεῖνος σὲ λίγο νὰ φωνάζῃ: «Εἶναι δικά μου!»! Πῶς θὰ ὠνομάζατε τὸν ἄνθρωπο αὐτό; Κλέφτη. Τέτοιος κλέφτης ἦταν ὁ ἄφρων πλούσιος. «Δικά μου! Δικά μου! Εἶναι δικά μου!», φωνάζει συνεχῶς. Πόσες φορές χρησιμοποιεῖ τὴν κτητικὴ ἀντωνυμία «μοῦ!»! «Τοὺς καρπούς μου... Καθελῶ μοῦ τὰς ἀποθήκας... Τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου... τὴ ψυχὴ μου». Ὅλα δικά του!

Μὰ, θὰ πᾶτε, δὲν ἦταν δικά του; Ἀσφαλῶς δὲν ἦταν δικά του. Γιατί;

- Πρῶτον, διότι του τὰ ἔδωσε ὁ Θεός. Τὰ ξένα τὰ λέγει δικά του. Αὐτὸ ὀνομάζεται κλοπὴ ξένης ἰδιοκτησίας. Αὐτὸ λέγεται ἀντιποίησης ἀρχῆς. Αὐτὸ δυστυχῶς κάνουμε ὅλοι. «Δικά μου», λέμε συνεχῶς. Ἀλλὰ ποῦ τὰ βρήκαμε; Ὅταν γεννήθηκες, κρατοῦσες στὰ χέρια σου κανένα πουγγὶ μὲ λίρες; Κρατοῦσες κανένα βιβλιάριο μὲ καταθέσεις; Ἐφερες μαζί σου κανένα συμβόλαιο ἰδιοκτησίας ἢ χρησικτησίας; «Τί ἔχεις καὶ οὐκ ἔλαβες; Καὶ εἰ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;» (Α' Κορ. 4,7).

Ἐνα εἶναι δικό μας: Ἡ ἐλευθερία. Καὶ κάνει αὐτὸ τὸ τραγικὸ ὁ ἄνθρωπος: Πουλάει τὸ δικό του, τὴν ἐλευθερία του, τὴν καρδιά του, καὶ κλέβει τὰ ξένα, ὅσα ὁ Θεός του ἔχει δώσει καὶ ὅσα σὲ ἄλλους ἀνήκουν. Ἔτσι γίνεται ἓνας αἰχμάλωτος κλέφτης. Τέτοιος ἦταν καὶ ὁ ἄφρων πλούσιος.

- Δὲν ἦταν δικά του, διότι δὲν τὰ ἐξουσίαζε. Δικό μας εἶναι κάτι, ποῦ μποροῦμε νὰ τὸ δώσουμε ἢ νὰ τὸ πάρουμε. Κάτι, ποῦ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ διώξουμε ἀπὸ πάνω μας, δὲν εἶναι δικό μας. Ὁ πλούσιος δὲν μποροῦσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὰ πλούτη.

Ήταν δοῦλος, ὄχι ἐλεύθερος. Ὅταν ἔχῃς ἓνα ὠραῖο φαγητὸ καὶ τὸ κρατᾷς γιὰ νὰ μὴ τὸ χάσῃς καὶ δὲν τὸ ἀπολαμβάνῃς, εἶναι δικό σου; Τί δικό σου εἶναι, ἀφοῦ δὲν τὸ χρησιμοποιεῖς καὶ πεθαίνεις ἀπὸ τὴν πείνα; Αὐτὸς εἶναι ὁ φιλάργυρος. Τὰ λεφτὰ δὲν τὰ ἔχει γιὰ χρῆσι. Τὰ ἔχει γιὰ κτῆσι. Γι' αὐτὸ εἶναι δυστυχῆς. Ἔχει ἄγχος. Ἔτσι καὶ ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὅντως ἀλλότρια. Ἄ γὰρ εἰς ἑτέρους ἐκβάλλειν οὐκ ἂν ἔλοιτο, οὐδὲ τοῖς δεομένοις διανεῖμαι, κὰν μυρίας ὑποσταίῃ τιμωρίας, πῶς ἂν δύναίτο ταῦτα ἴδια νομίζειν εἶναι; Πῶς δὲν ἔχει τὴν κτησιν, ὧν τὴν χρῆσιν οὐκ ἔχει μετὰ ἀδείας, οὐδὲ τὴν ἀπόλαυσιν;» (Ε.Π.Ε. 31,650).

Δὲν ἦταν δικά του τὰ κτήματα. Δικὴ του ἦταν ἡ σκλαβιά. Ἦταν δεμένος στὰ ὑλικά πράγματα. Δὲν ἦταν δικά του. Ἀπόδειξις, ὅτι τὰ ἔχασε.

- Τότε γιατί του τὰ ἔδωσε ὁ Θεός; Γιὰ νὰ τὰ ἐπενδύσῃ. «Κάνετε ἐπενδύσεις!»! Εἶναι τὸ σύνθημα, γιὰ τὴν ἀνάκαμψη τῆς οἰκονομίας. Ὁ πλούσιος εἶχε τὰ δύο στοιχεῖα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Ἦταν καταναλωτικὸς καὶ ἀποταμιευτικὸς. Δὲν εἶχε τὸ τρίτο. Δὲν ἔκανε ἐπενδύσεις. Τοῦ τὰ ἔδωσε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τὰ ἐπενδύσῃ στὸ σπουδαιότερο κοινωνικὸ ἔργο. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ἀγάπη. Τοῦ τὰ ἐμπιστεύθηκε, γιὰ νὰ πληρώσῃ τὸ φόρο τῆς ἀγάπης. Ἄλλ' ἐκεῖνος μόνο γιὰ ἀγάπη δὲν ἠθέλε ν' ἀκούσῃ. Μόνο τὸ μοίρασμα τῶν ἀγαθῶν του δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ κάνῃ.

Ὁ φόρος μετὰ τόκου

Ὁ ἄφρων πλούσιος ἦταν μεγάλος φοροφυγὰς. Χρωστοῦσε τὴν ἀγάπη καὶ δὲν ἠθέλε νὰ τὴν ξοφλήσῃ, οὔτε κὰν προκαταβολὴ τοῦ χρέους του νὰ δώσῃ. Χρωστοῦσε στοὺς ἀνθρώπους καὶ κατακρατοῦσε ξένα ἀγαθὰ. Τὸ ἴδιο, κατὰ κάποιον τρόπο, κάνουμε ὅλοι. Δὲν κλέβουμε μόνο τὸ Κράτος μὲ τὴ φοροδιαφυγὴ. Κλέβουμε καὶ τὸ Θεό, μὲ τὴ φοροδιαφυγὴ, πού λέγεται ἔλλειψις ἀγάπης, ἀπουσία ἐλεημοσύνης. Χρωστᾶμε τὴν ἀγάπη. «Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ, εἴ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Ρωμ. 13,8).

Νομίζουμε, ὅτι δὲν χρωστᾶμε ἐμεῖς σὲ ἄλλους, ἀλλ' ὅτι ὅλοι χρωστᾶνε σὲ μᾶς. Ὅλα δικά μας τὰ θέλουμε. Τίποτε δὲν δίνουμε σὲ ἄλλους, ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ ἔχουν ἄμεση ἀνάγκη καὶ τοὺς ἀνήκουν αὐτὰ πού ἔχουμε. Τίποτε γενναῖο δὲν δίνουμε στὴν ἐλεημοσύνη.

Δὲν δίνουμε μόνοι μας; Τότε θὰ ἔλθῃ ὁ θάνατος καὶ θὰ μᾶς τὰ πάρῃ μὲ τὴ βία, ὑποχρεωτικά. Ὁ θάνατος ἔρχεται! Ἀπόψε, αὔριο, μεθαύριο, μετὰ ἀπὸ λίγο χρόνο, πάντως ἔρχεται. Καὶ θ' ἀκούσουμε τὴ σκληρὴ φράση: «Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σοῦ ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας τίνοι ἔσται;» (στ. 20). Ὅλα θὰ μας τὰ πάρῃ ὁ θάνατος. Καὶ μόνο; Ἡ ἐφορία, πού λέγεται θάνατος, παίρνει καὶ τὸ κεφάλαιο, ζητάει καὶ εἰσπράττει καὶ τόκο. Καὶ ὅλα θὰ μας τὰ πάρῃ καὶ θὰ πληρώσουμε καὶ τὸν τόκο τῆς πλεονεξίας μας καὶ τῆς σκληροκαρδίας μας. Καὶ αὐτὸ τὸν τόκο θὰ τὸν πληρώνουμε ὄχι ἀπλῶς ἰσόβια, ἀλλὰ αἰώνια, ἀφοῦ ὁ τόκος τῶν ἁμαρτιῶν μας εἶναι αἰώνιος κόλασις.

Πρὶν νὰ μας τὰ πάρῃ ὁ ἀδίστακτος θάνατος καὶ νὰ ὀδηγηθοῦμε στὴν προσωποκράτηση τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἃς ἐξοφλήσουμε τὸ χρέος τῆς ἀγάπης. Ἄντὶ νὰ καταβάλλουμε ἀκούσια τὸν τόκο τῆς κολάσεως, ἃς καταβάλλουμε ἐκούσια τὸν τόκο τῆς ἀγάπης, γιὰ νὰ πλουτίσουμε «εἰς Θεόν» (στ. 21).

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιγ' 10- 17

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. ¹¹καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ¹²ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· ¹³καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. ¹⁴ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ¹⁵ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτὰ· ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ¹⁶ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὕσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ¹⁷καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

Γιατί ὑπάρχει ὁ Ναός;

«Οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου;» (Λουκ. 13,16)

Χρεωμένοι

Χρειάζεται ὁ Ναός; Πολλές φορές ἀκοῦμε τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπὸ ἀνθρώπους, ποὺ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὴν καμπάνα καὶ τίς ἄλλες ἐκδηλώσεις τοῦ Ναοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι, ποῦ δὲν ἐκκλησιάζονται, θέτουν τὸ πρόβλημα: «Γιατί νὰ πάω στὸ ναό; Ἐγὼ πιστεύω μὲ τὸν τρόπο μου. Πιστεύω μέσα μου. Εἶναι ἀνάγκη νὰ πηγαίνω καὶ στὴν ἐκκλησία»;

Καὶ μόνο ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα στὸ Ναὸ καὶ μέσα στὶς Συναγωγές θ' ἀρκοῦσε ὡς ἀπάντησις. Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς λέγει, ὅτι ὁ Κύριος εἶχε ἱερὴ συνήθεια νὰ πηγαίνει κάθε Σάββατο στὴ Συναγωγή, ποὺ ἦταν τὸ ἀντίστοιχο τοῦ Ναοῦ. «Κατὰ τὸ εἰωθός», πήγανε στὸ Ναὸ ἢ στὴ Συναγωγή, γιὰ νὰ προσευχηθῆ καὶ νὰ μελετήσῃ το Νόμο (Λουκ. 4,16).

Τί χρειάζεται ὁ Ναός; Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἐμεῖς δὲν θὰ τὸ ἀπευθύνουμε σ' ἐκείνους, ποῦ δὲν ἐκκλησιάζονται, ἀλλὰ σ' ἐκείνους ποὺ τακτικὰ ἐκκλησιάζονται. Καὶ αὐτό, διότι τὸ σκηνικὸ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς ἐκτυλίσσεται μέσα σὲ θρησκευτικὸ χῶρο, τὴν ὥρα λατρευτικῆς συνάξεως, μέσα σὲ Ἰουδαϊκὴ συναγωγή.

Φαντασθῆτε κάποιον νὰ εἶναι χρεωμένος, δεμένος μὲ χρέη μέχρι τὸ λαιμό, νὰ πηγαίνει σὲ μία Ὑπηρεσία τακτοποιήσεως χρεῶν καὶ νὰ βλέπῃ ἐκεῖ κατάπληκτος, ὅτι τοῦ χαρίζονται ὅλα τὰ χρέη, ὅτι ἀποδεσμεύεται ἀπὸ τὰ χρέη, ὅτι τοῦ σβῆνονται ὅλες οἱ ὀφειλές. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ νὰ τοῦ δίνουν καὶ ἀπὸ πάνω μία ἐπιταγὴ πολλῶν ἑκατομμυρίων.

Ἀπίθανον! Ἄν ὑπῆρχε τέτοια Ὑπηρεσία, ὅλοι οἱ χρεωμένοι θὰ ἔτρεχαν. Καὶ ὅμως, ὑπάρχει. Χρεωμένοι μπαίνουμε ὅλοι μέσα στὴν ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ὑπηρεσία ρυθμίσεως χρεῶν. Μπαίνουμε χρεωμένοι, βγαίνουμε ξεχρεωμένοι, ἀποδεσμευμένοι. Χρῆή μας καὶ βάρος μας οἱ ἁμαρτίες. Καὶ ὄχι ἀπλῶς βγαίνουμε ξεχρεωμένοι, ἀλλὰ παίρνουμε καὶ μία ἐπιταγὴ ὁ καθένας. Εἶναι ἡ ἐπιταγὴ τῆς αἰωνίου Ζωῆς.

Χρεωμένοι μπαίνουμε, ξεχρεωμένοι βγαίνουμε. Ἔνοχοι μπαίνουμε, ἐλεημένοι βγαίνουμε. Αἰχμάλωτοι μπαίνουμε, ἐλεύθεροι βγαίνουμε. Φορτωμένοι μπαίνουμε, ἀνάλαφροι βγαίνουμε. Κυρτωμένοι μπαίνουμε, ὄρθιοι βγαίνουμε.

Ἀπόδειξις ἡ γυναῖκα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ἡ συγκύπτουσα, ἡ κυρτωμένη. Πραγματικὸ τὸ θαῦμα, ἀλλὰ καὶ συμβολικόν. Σωματικόν, ἀλλὰ καὶ πνευματικόν. Παντοῦ κάνει θαύματα ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Περισσότερο μέσα στὸ Ναό. Διότι στὸ Ναὸ προσέρχεται μὲ πίστι ὁ ἄνθρωπος. Ἐκείνη, ἡ συγκύπτουσα, προσερχόταν μὲ πίστι κάθε Σάββατο στὴ Συναγωγὴ. Καὶ ξαφνικὰ ἄκουσε τὸ θαυματουργικὸ λόγο: «Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου» (στ. 12). Καὶ ἀμέσως!... Ἔχετε ἰδεῖ, πῶς πετάγεται τὸ ἐλατήριον; Ἔτσι, σὰν ἐλατήριον, πετάχτηκε τὸ σῶμα τῆς πρὸς τὰ πάνω. Τὰ μάτια τῆς κοιτᾶζουν πλέον ψηλά. Καὶ τὸν πρῶτο, ποῦ ἀτενίζουν, εἶναι ὁ Εὐεργέτης τῆς, ὁ Ἰησοῦς.

Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος;

Ἔνα παρόμοιο θαῦμα γίνεται μέσα στὸν Ὁρθόδοξο Ναό. Τί εἶναι ὁ χωρὶς Θεοῦ ἄνθρωπος;

- Δὲν εἶναι ἄνθρωπος! Ἄνθρωπος σημαίνει αὐτόν, ποῦ κοιτάζει ψηλά. Ἐμεῖς κοιτάζουμε χαμηλά. Μόνο κοιτάζουμε; Κυλιόμεθα στὰ χαμηλά. Χαμερπεῖς στὸ νού, χαμερπεῖς στὴν καρδιά.

- Δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος. Καταντᾷ ἐξάρτημα. Ἀπὸ τότε, ποῦ ἔπαψε νὰ εἶναι ἐξάρτημα τοῦ Θεοῦ στὸν παράδεισο, κατάντησε ἐξάρτημα τοῦ Διαβόλου καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ λεγομένη ἐλευθερία του εἶναι ἀλυσόδεμα στὴν πλέον φρικτὴ ἐξάρτησι. Τὸ τρένο, ὅταν πάψη νὰ εἶναι ἐξαρτημένο ἀπὸ τίς γραμμές, γίνεται ἐξάρτημα τοῦ γκρεμοῦ καὶ τοῦ χάους. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, μόλις ξεφύγη ἀπὸ τίς γραμμές τοῦ Εὐαγγελίου, γίνεται ἐξάρτημα τοῦ γκρεμοῦ ἐξάρτημα τοῦ θανάτου.

- Δὲν εἶναι ἐλεύθερος. Εἶναι δεμένος. Ξέρετε ποῖο εἶναι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Διαβόλου; Κατασκευάζει δεσμὰ δεσμὰ χρυσᾶ, δεσμὰ σιδερένια, δεσμὰ μικρά, δεσμὰ μεγάλα, δεσμὰ σωματικά, δεσμὰ διανοητικά, δεσμὰ πνευματικά. Δένει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ εἶπε ὁ Χριστὸς γιὰ τὴ συγκύπτουσα γυναῖκα: «Ἦν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη» (στ. 16).

- Δὲν εἶναι ἄνετος. Εἶναι φορτωμένος. Πέτρα βαρεῖα πάνω του ἡ ἁμαρτία. Πλάκα βαρεῖα στὰ στήθη του οἱ τύψεις. Μαζὶ μὲ τὸν Ψαλμωδὸ ἀναφωνεῖ: «Αἱ ἁμαρτίαι μου ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ» (Ψαλμ. 37,5-6).

Νὰ δεθῆ πιὸ σφιχτά;

Λοιπόν, γιατί αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται στὸ Ναό;

- Για να τοῦ κάνουμε τὸ φορτίο πιὸ βαρὺ; Κάτι τέτοιο ἔκαναν οἱ φαρισαῖοι τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ. Τὸ καταγγέλλει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός: «Δεσμεύουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὠμούς τῶν ἀνθρώπων, τὼ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ, οἷ θέλουσι κινήσαι αὐτά» (Ματθ. 23,4). Κάποτε φτιάχνουμε μία θρησκεία φορτωμένη, ἀντὶ νὰ κάνουμε μία ψυχὴ λυτρωμένη. Δευτερεύοντα καὶ τριτεύοντα στοιχεῖα προκαλοῦν ἕνα σφίξιμο στοὺς ἀνθρώπους, πού δὲν αἰσθάνονται ἄνεσι, ἀλλ' αἰσθάνονται ἀσφυξία κοντὰ στὸ Ναό.

- Για να τὸν δεσμεύουμε περισσότερο; Μερικὲς φορές, ἀντὶ νὰ ξεμπλέκουμε τὰ πράγματα, τὰ μπλέκουμε περισσότερο. Κάνουμε σφικτότερο τὸ δέσιμο. Αὐξάνουμε τὴν ἐξάρτησι. Ὁ κόμπος, μόλις ἐμφανισθῆ, πρέπει νὰ λύνεται. Ἄν τὸν ἀφήσης καὶ σφίξη, τότε δὲν λύνεται μὲ τίποτε.

- Για τοὺς τύπους ἢ γιὰ τὴν οὐσία; Ὁ ἀρχισυνάγωγος εἶχε μπροστά του καὶ τὰ δύο. Εἶχε τὸν τύπο τοῦ Σαββάτου ἕνα χρονολογικὸ τύπο. Εἶχε καὶ τὴν οὐσία τῆς ἀγάπης! Τί λέγω; Εἶχε τὴν κατ' ἐξοχὴν οὐσία, τὴν οὐσία τῆς Θεότητος! Καὶ τί προτίμησε; Τὸν τύπο. Αὐτὸς ἐξυπηρετοῦσε τὸ θρησκευτικὸ του κατεστημένο, τὸ θρησκευτικὸ του ἐγκλωμὸ, τὴ θρησκευτικὴ του πελατεία. Καὶ ὁ Κύριος; Καυτηριάσει τὴν τυπολατρεία καὶ τὸ ψέμα: «Υποκριτά»! του λέγει γεμᾶτος ὀργῆς ὁ Κύριος τῆς στοργῆς (στ. 15).

Ἔτσι τὸ Σάββατο, ἔλεγε ὁ ἀρχισυνάγωγος. Ὅποιαδήποτε ἄλλη ἡμέρα μπορεῖτε νὰ ἔρχεσθε ἐδῶ καὶ νὰ θεραπεύεσθε, πλην τοῦ Σαββάτου.

Ψεύτη! Ὑποκριτά! Ποιούς τόσα χρόνια θεραπείες μέσα στὴ συναγωγὴ σου; Κανέναν. Μόνο τὸν ἐγκλωμὸ σου θεραπεύεις.

Ὁ τύπος τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου ἦταν βεβαίως θεσμοθετημένος ἀπὸ τὴ Γραφή. Καὶ ὅμως, τὸν καυτηριάσει ὁ Χριστός, διότι εἶχε ἀπολυτοποιηθῆ καὶ εἶχε ξεκοπῆ ἀπὸ τὴν οὐσία, γιὰ τὴν ὁποῖαν δόθηκε. Πῶς θὰ καυτηριάσει σήμερα ὁ Κύριος μερικοὺς λεγομένους «γνησίους ὀρθοδόξους», πού κυριολεκτικὰ ἔχουν θεοποιήσει χρονολογικοὺς τύπους καὶ ἔχουν καταστήσει ἡμερολάτρες, χρονολάτρες, τυπολάτρες;

- Γιατί, λοιπόν, ὑπάρχει ὁ Ναός; Για να κοιμίσῃ συνειδήσεις; Μὰ ὁ Ναός, ἡ Ἐκκλησία, δὲν εἶναι κοιμητήριό συνειδήσεων εἶναι ξυπνητήριό συνειδήσεων. Εἶναι τίναγμα, ἀποδέσμευσις, ἀπελευθέρωσις.

Ἦλθε ὁ Λυτρωτής

Πῶς γίνεται αὐτὴ ἡ ἀπελευθέρωσις, αὐτὸ τὸ λύσιμο; Δὲν πρέπει νὰ λυθοῦμε ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὰ δεσμά μας, ὁ καθένας ἀπὸ τὸν ἀμαρτωλὸ δεσμό του, ἀπὸ τὸ ἀμαρτωλὸ του πάθος; Τὸ ἐρώτημα τοῦ Κυρίου παραμένει καυτό: «Οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου;» (στ. 16). Πῶς θὰ γίνῃ τὸ λύσιμο;

- Μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴ ζωὴ μας. Ὁ Χριστὸς βλέπει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν ἀξία πού ἔχει. Ἔχει τόση ἀξία ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ὁ Θεὸς ἔγινε γιὰ τὸν ἄνθρωπο Ἄνθρωπος. Θὰ μποροῦσε ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ ζῶο; Ὁχι! Διότι μόνο ὁ ἄνθρωπος ἔχει κοινὸ στοιχεῖο μὲ τὸ Θεό: τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐλευθερία. Οἱ ἄνθρωποι σήμερα δίνουν πολὺ μεγαλύτερη ἀξία στὰ ζῶα, παρὰ στοὺς ἀνθρώπους. Ὅταν μὲ νόμο θέλησε κάποτε τὸ

Κράτος ν' απαγορεύση τὴν διαμονὴν ζώων σὲ πολυκατοικίες, ἀντέδρασαν οἱ ζωόφιλοι. Οἱ ἴδιοι ὅμως δὲν ἀντιδροῦν, ὅταν ἀπαγορεύεται στὰ παιδιά νὰ κατοικοῦν στὰ σπίτια καὶ γι' αὐτὸ τὰ σκοτώνουν προτοῦ νὰ γεννηθοῦν!

Τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὰ ζῶα καὶ ἔχει ἀνάγκη ἰδιαίτερης φροντίδας, τόνισε ὁ Χριστὸς στὸν ὑποκριτὴ ἀρχισυνάγωγο: «Υποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ, οὐ λυεῖ τὸν βούν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὐσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου...;» (στ. 15-16).

- Ο Χριστὸς βλέπει τὸν ἄνθρωπο ὡς θῦμα τῆς τρομοκρατίας τοῦ Σατανᾶ. «Ἦν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς...»... Καὶ δὲν ἔκανε ὁ Χριστὸς ἀπλῶς ἀντιτρομοκρατικὸ νόμο. Ἦλθε ὁ Ἰδιος καὶ μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὴν τρομοκρατίαν τοῦ Διαβόλου καὶ τοῦ θανάτου. Δέθηκε Ἐκεῖνος μὲ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, γιὰ νὰ λύσῃ ἐμᾶς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Δέθηκε Ἐκεῖνος πάνω στὸ Σταυρό, γιὰ νὰ λύσῃ ἐμᾶς ἀπὸ τὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

- Ο Χριστὸς βλέπει τίς λυτρωτικὲς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν ὁ ἀρχισυνάγωγος πῆγαινε τὸ ζῶο τοῦ γιὰ πότισμα, ὁ Χριστὸς ὁδηγεῖ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ στὸ πότισμα τῆς αἰωνίου Ζωῆς.

Ο Ναὸς γιὰ λύτρωσι

Πῶς γίνεται τὸ λύσιμον τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ποικίλα δεσμά; Μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ποὺ εἶναι τὸ μυστικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία ἀπελευθερώνει τοὺς ὁμήρους τοῦ κακοῦ. Πῶς ἡ Ἐκκλησία λύνει τὸν ἄνθρωπον;

- Μὲ τὸ λόγο, μὲ τὸν Εὐαγγελικὸν λόγον. Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονός, ὅτι ἡ συγκύπτουσα ἦταν ἐκεῖ, ὅπου ὁ Χριστὸς «ἦν διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι» (στ. 10). Ὑπάρχει Ἐκκλησία χωρὶς λόγον; Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶμε: Ὑπάρχει Ἐκκλησία χωρὶς Χριστόν; Ο Χριστὸς εἶναι ὁ Θεὸς Λόγος. Ὁ λόγος ἔλκει τὸν Λόγον, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ὁ Θεὸς Λόγος σαρκώθηκε, γιὰ νὰ δώσῃ στὴ γῆ τοὺς δύο σπόρους τῆς ἀγάπης του, τὸν λόγον καὶ τὸ Αἷμα του. Δὲν ὑπάρχει θ. Λειτουργία χωρὶς Αἷμα Χριστοῦ. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει καὶ χωρὶς λόγον Χριστοῦ. Δύο πράγματα ὑπάρχουν ἀπαραίτητα στὴν ἁγίαν Τράπεζαν: Τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ Ἅγιον Ποτήριον.

Λόγος καὶ Αἷμα. Μαρτυρία καὶ μαρτύριον τοῦ Ἰησοῦ. Τροφή τοῦ νοῦ καὶ τροφή τῆς καρδιάς. Δύο τὰ κέντρα μέσα στὸ Ναόν: Ὁ ἄμβωνας καὶ ἡ ἁγία Τράπεζα.

Ὁ λόγος εἶναι ἡ ρομφαία, ἡ μάχαιρα τοῦ Πνεύματος, ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ἐφεσ. 6,17). Τὸ γόρδιον δεσμὸν τὸν ἄλυτον ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τὸν ἔκοψε μὲ τὸ σπαθί του. Καὶ τὸ δεσμὸν τῆς ἁμαρτίας τὸ ξίφος τοῦ λόγου μπορεῖ νὰ τὸν κόψῃ. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ ἁμαρτίας ἀλοῦς καὶ ὑποσκελισθεὶς καταπέσῃ, εἶτα κατεσθίῃ αὐτὸν τὸ συνειδός, καὶ τῆς ἁμαρτίας συνεχῶς ἀναμιμνήσκων, ἑαυτὸν ἀποπνίγῃ τῆς ἀθυμίας ὑπερβολῆς, καὶ καθ' ἐκάστην ἔμπυρίζῃται τὴν ἡμέραν, καὶ μυρίων παρακαλούντων, ἂν μὴ προσίηται τὴν παράκλησιν, εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀκούσας ὅτι Πολλοὶ τῶν ἁγίων πεσόντες ἀνέστησαν καὶ εἰς τὴν προτέραν πάλιν ἐπανῆλθον εὐδοκίμησιν, λανθανόντως λαβὼν εἰς παραμυθίαν ἀπέρχεται» (Ε.Π.Ε. 30,160-162).

- Μὲ τὴν προσευχή, ποὺ γίνεται στὴ θεία Λατρεία. Μέσα στὸ Ναὸ ὅλα διακονοῦν τὴν ὑπόθεση τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ λυτρώσεώς του. Ὅταν ὁ Κύριος εἶδε τὴ συγκύπτουσα, τῆς εἶπε: «Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου» (στ. 12). Τῆς ἔδωσε τὸ λυτήριον, τὸ ἀπολυτήριον. Καὶ τὸ πῆρε μὲ ἄριστα τὸ ἀπολυτήριον. Μ' αὐτὸ τὸ ἀπολυτήριον, ποὺ ὁ Χριστὸς τῆς ἔδωσε, μποροῦσε δικαιοματικὰ νὰ καταλάβῃ μία θέση στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Πολὺς λόγος, γιὰ νὰ καταλάβῃ κάποιος μία θέση στὸ Δημόσιον. Ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία προσφέρει τὸ λυτήριον καὶ τὸ ἀπολυτήριον γιὰ μία θέσι ἀπείρωσ ἀνώτερη, μονιμώτερη, ἐνδοξότερη: μία θέσι στὸς Οὐρανοὺς.

Ἡ εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ «ἀπολέλυσαι» λέγεται μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ πνευματικοῦ. Ὡ, τί μεγάλη χαρὰ, ν' ἀκοῦς στὸ τέλος μιᾶς εἰλικρινοῦς ἐξομολογήσεως: «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς ἐμῆς ἐλαχιστότητος, ἔχει σὲ συγκεχωρημένον καὶ λελυμένον»!

Ὁ Ναὸς ὑπάρχει ὄχι γιὰ νὰ χαμογελάῃ σὲ αἰχμαλώτους, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐλευθερώνη αἰχμαλώτους. Ἄν μέσα στὸ Ναὸ ἓνας ἐκκλησιαζόμενος εἶναι σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἐντάξει, ἀλλὰ δὲν δείχνῃ μετάνοια καὶ δὲν προσέρχεται στὴν ἐξομολόγησι, μοιάζει μὲ τὸ δεμένο, ποῦ ζητᾷ ἓνα χαμόγελο, ἀλλὰ δὲν θέλει λύσι καὶ ἀπελευθέρωσι. Ὁ Χριστὸς προσφέρει τὴ λύσι, διὰ μέσου τῶν πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας. Εἶπε: «Ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ» (Ματθ. 18,18). Τί καθήμεθα, λοιπόν; Εἴμεθα ὅλοι πεσμένοι. Ἄς σηκωθοῦμε ἀπὸ τίς πτώσεις μας, ἄς προσέλθουμε στὸ Ναὸ τῆς χάριτος, ἄς γονατίσουμε μπροστὰ στὸν πνευματικό. Δεμένοι συναμαρτωλοί, ἄς ἔλθουμε νὰ λυθοῦμε ἀπὸ τὸ πετραχήλι τῆς ἀγάπης.

- Στὸ Ναὸ γίνεται ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου, γιὰ τὴν ὁποία μιλάει ὁ Παῦλος. Προσέξτε μία λεπτομέρεια στὸ θαῦμα. Μετὰ τὴν προσφώνηση καὶ τὴν εὐχὴ γιὰ λύσι, ὁ Κύριος ἀπλώνει τὰ χέρια του καὶ ἀγγίζει τὸ σκυμμένο κεφάλι τῆς συγκύπτουσας. «Καὶ ἐπέθηκεν αὐτὴ τὰς χεῖρας» (στ. 13).

Τὰ χέρια του ἄπλωσε ὁ Χριστὸς. Εἶναι τὰ ἴδια ἐκεῖνα χέρια, ποὺ θὰ τὰ ἀπλώσῃ ὕστερα ἀπὸ λίγο πάνω στὸ Σταυρό, γιὰ ν' ἀγκαλιάσῃ μὲ τὴν ἀγάπη του ὅλοκληρο τὸν κόσμον. Εἶναι τὰ χέρια, ποὺ ἐξαρτήθηκαν στὸ Σταυρό, γιὰ νὰ ὀδηγήσουν ἐμᾶς στὴν ἀνεξαρτησία τῆς λυτρώσεως. Εἶναι τὰ χέρια, ποὺ ματώθηκαν, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσουν. Αὐτά, τὰ καθαρὰ χέρια τοῦ Χριστοῦ ἀπλώνονται καὶ σήμερα στὸν ἀμαρτωλό, ποῦ μὲ ταπεινώσι σκύβει τὸ κεφάλι καὶ γίνεται ἐκούσια συγκύπτων, γιὰ νὰ γίνῃ πνευματικὰ ἀνορθούμενος. Στὴν ἐκκλησία ἀκοῦμε καὶ τὰ δύο συνθήματα. Τὸ ἓνα: «Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν». Σκύβουμε τὸ κεφάλι, ὡς δεῖγμα ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς στὸ Θεὸ καὶ γιὰ νὰ εὐλογηθοῦμε. Τὸ ἄλλο: «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας». Ὑψώνουμε τὸ κεφάλι ὡς δεῖγμα ἀνατάσεως καὶ ἀνουψώσεως.

Χωρὶς ἀργία καὶ ἀπεργία

Ὁ ἀρχισυνάγωγος ἤθελε νὰ βάλῃ ὥραριον στὴ λειτουργία τῆς ἀγάπης: «Μὴ τὴ ἡμέρα τοῦ Σαββάτου» (στ. 14). Τὴν κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἀπαγόρευε στὸν Κύριον νὰ λειτουργῇ. Ἀλλὰ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θαυματουργεῖ ἀκατάπαυστα.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – Ι' ΛΟΥΚΑ

Ο Διάβολος δέν γνωρίζει άργίες και άπεργίες. Κάνει μόνο καταλήψεις. Δουλεύει επί 24ώρου βάσεως. Πολύ περισσότερο ό Ίησοϋς Χριστός δέν γνωρίζει άργία και διακοπή στις ένέργειες τής αγάπης του. Ποτέ δέν διακόπτει τό ρεϋμα τής αγάπης του, έστω κι άν έμεϊς εΐμεθα κακοπληρωτές και Τοϋ χρωστάμε τόσους λογαριασμούς. Ή αγάπη τοϋ Χριστοϋ δέν έχει όρια και ώρες. Εΐναι άπλως ώραία και άκατάπαυστη.

Ό ήλιος έχει άργίες; Παίρνει ποτέ άδεια; Κάνει άπεργίες; Έτσι και ό ήλιος τής αγάπης, που όνομάζεται Ίησοϋς Χριστός, ό λυτρωτικός ήλιος τής άφέσεως τών άμαρτιών μας, ποτέ δέν παύη νά λειτουργή, και μάλιστα στο στερέωμα τής Έκκλησίας, στο χώρο τής όρθοδόξου Λατρείας.

Προσοχή όμως! Λειτουργεί μόν πάντοτε ό ήλιος, άλλ' έμεϊς φωτιζόμεθα μόνο όταν στο δικό μας ήμισφαίριο ρίχνη τίς άκτίνες του. Ή ζωή έχει δύο ήμισφαίρια: τό ένα τής παρούσης, τό άλλο τής μετά θάνατον ζωής. Ό ήλιος τής άφέσεως και σωτηρίας φωτίζει μόνο τώρα, σε τούτη τή Ζωή, όσο βρισκόμεθα στο ήμισφαίριο τής παρούσης Ζωής. Τώρα εΐναι ή εύκαιρία για μετάνοια και έξομολόγησι. Τώρα εΐναι ή εύκαιρία για άνόρθωσι και άνύψωσι.

Ή άμαρτία μας κύρτωσε, μάς κατέβασε χαμηλά, μάς μετέβαλε σε πτώματα. Ή μετάνοια μάς κάνει άνωρθωμένους, άναστημένους και χαρούμενους.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιδ΄ 16 - 24

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς· ¹⁷καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. ¹⁸καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες, ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ¹⁹καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. ²¹καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ἄδε. ²²καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. ²³καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. ²⁴λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου. Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Τί δὲν κάνουμε;

«Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες» (Λουκ. 14, 18)

Διψασμένος - Ἄρρωστος - Πεινασμένος

Ἀγανάκτησε ὁ κύριος τῆς παραβολῆς. Τί κακὸ ἔκαναν οἱ τρεῖς καλεσμένοι του; Ἐβρισαν, βλαστήμησαν, ἔκλεψαν, κακοποίησαν, σκότωσαν; Ὁχι! Τότε, γιατί ἀγανάκτησε ὁ οἰκοδεσπότης; Ὁχι γι' αὐτά, πού ἐπραξαν, ἀλλὰ γι' αὐτό, πού δὲν ἐπραξαν. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἀπλῶς τί κάνουμε. Τὸ πρόβλημα κυρίως εἶναι τί δὲν κάνουμε. Ρωτᾶμε Πολλὲς φορὲς φίλους καὶ γνωστούς: «Γιατί δὲν ἐξομολογεῖσαι;», καὶ σοῦ ἀπαντοῦν: «Καὶ τί ἔκανα, γιὰ νὰ ἐξομολογηθῶ; Οὔτε σκότωσα οὔτε ἔκλεψα οὔτε βλαστήμησα». Τὸ πρόβλημα ὁμως δὲν εἶναι τί ἔκανες, ἀλλὰ κυρίως τί δὲν ἔκανες.

• Ἄν κάποιος διψασμένος βρίσκεται στὴν πηγὴ καὶ πεθαίνει ἀπὸ τὴ δίψα, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ πλησιάσῃ τὸ τρεχούμενο νερό, ἐρωτῶ: Πεθαίνει γι' αὐτό, πού ἔκανε, ἢ γι' αὐτό, πού δὲν ἔκανε; Κακὸ σὲ ἄλλον δὲν ἔκανε. Ἀλλὰ δὲν ἔκανε καλὸ στὸν ἑαυτό του. Τὸν ἄφησε διψασμένο.

Πολλοὶ πεθαίνουν τὸν αἰώνιο θάνατο, θὰ κατακριθοῦν καὶ θὰ κολασθοῦν ὄχι ἀπλῶς γιὰ τὸ κακὸ πού ἔκαναν, ἀλλὰ κυρίως γιὰ τὸ καλὸ πού δὲν ἔκαναν στὸν ἑαυτό τους. Δίπλα τους τὸ γάργαρα νερό τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ αὐτοὶ ἄφησαν διψασμένη τὴν ψυχὴ τους. Καταφρόνησαν τὴν προσφορὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ καταφρόνησις εἶναι μεγάλο, θανάσιμο, ἀμάρτημα. Λέγει γιὰ τὴν καταφρόνησι ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σὲ ἄγει» (Ρωμ. 2,4).

- Ἄν κάποιος ἄρρωστος βρίσκεται μπροστά στο φάρμακο καὶ πεθαίνει ἐπειδὴ πεισματικά ἀρνεῖται νὰ λάβῃ τὸ φάρμακο, ἐρωτῶ: Πεθαίνει γι' αὐτό, ποῦ ἔκανε, ἢ γι' αὐτό, ποῦ δὲν ἔκανε; Μπορεῖ λίγο πρὶν νὰ πεθάνῃ νὰ μὴ διέπραξε κακό, νὰ μὴν ἔβρισε, νὰ μὴ δυσανασχέτησε. Ἀλλὰ δὲν ἔκανε τὸ ἕνα, τὸ βασικό. Δὲν πῆρε τὸ φάρμακο. Αὐτὸ τὸν καταδίκασε.

Δὲν θὰ μας καταδικάσῃ μόνο τὸ κακό, ποῦ διαπράξαμε, ποῦ κι αὐτὸ εἶναι πολὺ. Ἀλλὰ κυρίως θὰ μᾶς καταδικάσῃ τὸ ἕνα, ποῦ δὲν κάναμε, τὸ ὅτι περοφρονήσαμε τὸ φάρμακο τῆς ψυχῆς. Καὶ τὸ φάρμακο εἶναι ἕνα: τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ Αἷμα. Ἄν τὴν προσφορὰ αὐτὴ περιφρονοῦμε καὶ δὲν τὴν ἀπολαμβάνουμε στὸ μυστικὸ τραπέζι τῆς θείας Λειτουργίας, ἀσφαλῶς δὲν σωζόμεθα.

- Ἄν κάποιος πεινασμένος βρίσκεται μπροστά σὲ σερβιρισμένο τραπέζι καὶ πεθαίνει ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰ ἐκλεκτά του ἐδέσματα, ἐρωτῶ: Πεθαίνει γι' αὐτό, ποῦ ἔκανε, ἢ γι' αὐτό, ποῦ δὲν ἔκανε; Ἀσφαλῶς γιὰ τὸ δεύτερο.

Τραπέζι σερβίρει ὁ Θεός, τὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης του, μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς σωτηρίας μας. Ἐδέσματα ἐκλεκτά: Καὶ ἡ θεῖα Λειτουργία καὶ οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ χάρις τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ πρὸ παντὸς ἡ θεῖα Κοινωνία. Ἐμεῖς τὰ περιφρονοῦμε. Λοιπόν, θὰ κατακριθοῦμε ὄχι μόνο γι' αὐτά, ποῦ κάναμε, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ κάνουμε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ καλὸ, ποῦ ἀμελήσαμε νὰ πράξουμε διότι ἀμελήσαμε τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ στὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης του. Γι' αὐτὸ ρωτᾷ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Πῶς ἡμεῖς ἐκφευζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;» (Εβρ. 2,3).

Οἱ τρεῖς καλεσμένοι

Καὶ οἱ τρεῖς καλεσμένοι τῆς παραβολῆς γι' αὐτὸ κατακρίθηκαν, διότι ἀμέλησαν νὰ προσέλθουν στὸ τραπέζι, στὸ βασιλικὸ δεῖπνο. Δὲν φαίνεται νὰ ἔκαναν κανένα κακό. Ἄν μάλιστα ἐξετάσουμε τίς αἰτίες, τίς δικαιολογίες, τίς προφάσεις τους, θὰ δοῦμε, ὅτι ἦσαν λογικοφανεῖς. Ὄταν πῆγε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ οἰκοδεσπότη νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ, ὅτι ἔφθασε ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, ὅτι ὅλα εἶναι ἔτοιμα καὶ τοὺς περιμένει, καὶ οἱ τρεῖς ἀρνήθηκαν. «Ἦρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες» (στ. 18).

Κάποτε ἡ ἄρνησις εἶναι ἡ χειρότερη θέσις ἢ ἀπραγία εἶναι ἡ πλέον θανατηφόρος πρᾶξις καὶ ἡ παραίτησις εἶναι ἡ φοβερότερη ἐνέργεια. Παραιτήθηκαν ἀπὸ τὸ δικαίωμά τους νὰ ζήσουν στιγμὲς εὐφροσύνης σὲ μία βασιλικὴ δεξίωσι. Δικαίωμά τους νὰ θυσιάσουν τὸ δικαίωμά τους. Ἀλλὰ καὶ δικό μας δικαίωμα νὰ κρίνουμε τὴν πράξη τους καὶ πρὸ παντὸς νὰ τὴν ἀποφεύγουμε ἐμεῖς στὴ ζωὴ μας.

Ἄν πρὸς στιγμὴν ξεχάσουμε τὸ βασιλικὸ δεῖπνο καὶ δοῦμε μόνο τίς ἀπασχολήσεις τῶν τριῶν καλεσμένων, νομίζω, ὅτι κανεὶς δὲν θὰ τους κατηγορήσῃ.

- Ποιὸς θὰ κατηγορήσῃ ἕναν ἄνθρωπο, ἐπειδὴ δουλεύει στὸ χωράφι ἢ στὸν κῆπο του; Κανένας. Σὲ ἐποχὴ μάλιστα, ποῦ ἡ γεωργία ἐγκαταλείπεται καὶ τὰ χωράφια μένουν χέρσα, εἶναι ἀξιοθαύμαστοι ὅσοι δουλεύουν τίμια ὡς γεωργοί. Αὐτὸ ἔκανε ὁ πρῶτος: «Ἄγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτὸν ἐρωτῶ σε, ἔχε μὲ παρητημένον» (στ. 19). Πιθανὸν βέβαια ἢ πρᾶξις του νὰ μὴ φανερώνη γεωργικὴ ἀπλῶς ἀπασχόλησι, ἀλλὰ κτηματικὴ ἐπέκτασι. Πιθανὸν νὰ ἦταν κτηματίας, ποῦ ποθοῦσε νὰ γίνῃ μεγαλοκτηματίας.

- Ποιός θα κατηγορήσει κάποιον, διότι δουλεύει σκληρά; Κανένας. Σε εποχή μάλιστα, πού οι περισσότεροι μάθαμε σὰ ἔτοιμα καὶ στὸ εὐκόλο κέρδος, εἶναι ἀξιέπαινος ἐκεῖνος, πού μὲ τὸν ἰδρωτὰ του βγάζει τὸ ψωμί του. Καὶ ποιός ἄλλος κουραζόταν ἄλλοτε τόσο, ὅσο ὁ Ζευγολάτης, πού μέσα στὸν ἥλιο Ζευγάρωνε, ὄργωνε τὸ χωράφι του μὲ τὰ βόδια; Τέτοιος φαίνεται πῶς ἦταν ὁ δεύτερος καλεσμένος τῆς παραβολῆς. «Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτὰ ἐρωτῶ σε, ἔχε μὲ παρητημένον» (στ. 19).

- Ποιός θα κατηγορήσει ἄνθρωπον, ἐπειδὴ θέλησε νὰ παντρευθῆ καὶ εἶναι ἀφοσιωμένος στὴ γυναῖκα του; Κανένας. Τέτοιος φαινόταν ὁ τρίτος τῆς παραβολῆς. «Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ, οὐ δύναμαι ἐλθεῖν» (στ. 20). Σε εποχή μάλιστα, πού οι περισσότεροι ζοῦν παράνομα, χωρὶς νόμιμο γάμο, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ μὲ γάμο ἀφήνουν τὴ γυναῖκα τους, πῶς νὰ μὴ θαυμάσης ἐκεῖνον, πού φαίνεται ἀφοσιωμένος στὴ σύζυγό του;

Ἀδικαιολόγητη ἡ ἀπουσία τους

Δὲν ἐπιθυμοῦμε νὰ παίξουμε ρόλο συνηγόρου τῶν τριῶν καλεσμένων τῆς παραβολῆς. Πῶς νὰ δικαιολογήσουμε ἐμεῖς ἐκείνους, πού ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καταδικάζει; Τὴν ὀργὴ τοῦ οἰκοδεσπότη προκάλεσαν καὶ οἱ τρεῖς. Γιατί; Διότι ἦσαν ἀδικαιολόγητοι. Ὑπάρχουν ἀπουσίες, πού δικαιολογοῦνται. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ ἀπουσίες πέρα γιὰ πέρα ἀδικαιολόγητες. Πόσοι π.χ. ἄνθρωποι βρίσκονται τὴν Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία, ὅπου τὸ μυστικὸ τραπέζι, ὅπου ἡ ἁγία τράπεζα καὶ ὅπου ὁ ἱερεὺς μας προσκαλεῖ: «Ἐρχεσθε»; «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε». Πόσοι; Ἐλάχιστοι. Πόσοι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι παρόντες; Πόσοι ἀπουσιάζουν; Οἱ περισσότεροι, τὰ 95%.

Ἀπὸ αὐτούς τους ἀπόντες δικαιολογημένοι εἶναι λίγοι. Εἶναι ἐκεῖνοι, πού θέλουν νὰ ἔλθουν, ἀλλὰ δὲν μποροῦν. Κάποια ἀρρώστια τοὺς ἔχει καθηλώσει στὸ κρεβάτι, ἢ κάποια κοινωνικὴ διακονία τοὺς ἐμποδίζει νὰ ἔλθουν. Γι' αὐτούς προσεύχεται εἰδικὰ ἡ Ἐκκλησία: «ὑπὲρ των δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων». Οἱ περισσότεροι; Προσκλητήριο κάθε Κυριακὴ κάνουν οἱ ἄγγελοι. Φωνάζουν τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν βαπτισμένων, ὅλων τῶν «κλητῶν». Καὶ στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος τῶν περισσοτέρων ἄλλος ἄγγελος ἀπαντᾷ: «Ἀπών»! Ἀδικαιολογήτως ἀπών.

Γιατί ἦσαν ἀδικαιολογήτως ἀπόντες καὶ οἱ τρεῖς καλεσμένοι;

- Γιὰ τὴν ἐπιλογή, πού ἔκαναν. Εἶχαν νὰ διαλέξουν ἀνάμεσα στὸ συνηθισμένο καὶ στὸ ἔκτακτο. Κανείς δὲν λέγει, ὅτι τὸ χῶμα δὲν ἔχει ἀξία. Ἀλλὰ, ἂν μπροστὰ σου βάλουν μία φούχτα χῶμα καὶ ἓνα διαμάντι, τί θὰ ἐπιλέξεις; Ἀσφαλῶς τὸ διαμάντι.

Ἀξία εἶχε τὸ χωράφι, ἀλλ' ἦταν συνηθισμένη ὑπόθεσις γι' αὐτόν. Ἐδῶ εἶχε κάτι ἔκτακτο, ἓνα σπουδαῖο γεγονός. Καὶ ἐπέλεξε τὸ χῶμα, ὅχι τὸ «πόμα τὸ καινόν», τὸ γλυκὸ κρασί στὸ βασιλικὸ τραπέζι.

Τὸ πρόβλημα, λοιπόν, εἶναι ποιὰ ἡ ἐπιλογή μας καὶ ἡ προτεραιότητά μας. Κανείς δὲν σοῦ λέγει, ὅτι τὰ βιοτικὰ εἶναι ἁμαρτία. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖς γιὰ τὰ βιοτικὰ νὰ θυσιάσεις τὰ πνευματικά· γιὰ τὰ πρόσκαιρα νὰ θυσιάσεις τὰ αἰώνια· γιὰ τὸ χῶμα νὰ θυσιάσεις τὸν οὐρανό· γιὰ τὴ λάσπη νὰ θυσιάσεις τὸ διαμάντι, τὴ σωτηρία σου, τὴν ἔνωσί σου μὲ τὸν Ἰησοῦ, πού εἶναι ὁ «πολύτιμος μαργαρίτης».

- Ἀδικαιολόγητοι γιὰ τὴν ἀδιαφορία τους. Ἦξεραν, ὅτι εἶναι καλεσμένοι, Ἦξεραν τί θυσία ἔκανε ὁ οἰκοδεσπότης, νὰ ετοιμάσῃ τὸ δεῖπνο, τί ξόδεψε. Καὶ ὅμως ἀδιαφόρησαν

τελείως. Έδειξαν 100% ενδιαφέρον για τις δουλειές τους και 0% ενδιαφέρον για την τιμή, πού τους έκανε ο επίσημος οικοδεσπότης. Κι έμεϊς δείχνουμε ενδιαφέρον 100% για τὸ σῶμα μας, για τὰ λεφτά μας, για τὴν τσέπη μας, για τὴν οἰκογένειά μας, ἀλλὰ καθόλου δὲν ενδιαφερόμεθα για τὴν ψυχὴ μας, για τὴν αἰώνιο καὶ ἀθάνατη ψυχὴ μας.

- Ἀδικαιολόγητοι, καὶ διότι ἔχασαν τὴν εὐκαιρία. Μία φορὰ τοὺς δόθηκε τέτοια εὐκαιρία καὶ τὴν ἄφησαν. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ ἔχη δουλειά, νὰ τοῦ ἀρέση ἡ δουλειά, ἀλλὰ νὰ κερδίζει σὲ κάποια στιγμή τὸ πρῶτο λαχεῖο. Ἐρωτῶ: Θὰ ἀδιαφοροῦσε για τὸ λαχεῖο; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἡ δουλειὰ δουλειά, ἀλλὰ πρῶτα τὸ λαχεῖο.

Λαχεῖο εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Κανείς δὲν σοῦ λέγει ν' ἀφήσης τὴ δουλειά σου καὶ τὰ ενδιαφέροντά σου. Ἀλλοίμονο ὅμως, ἂν ὅλα αὐτὰ δὲν σὲ ἀφήνουν νὰ κερδίσης τὸ λαχεῖο! Τότε τὰ βιοτικὰ γίνονται ἀμάρτημα. Τότε οἱ μέριμνες τοῦ βίου γίνονται θηλειά, πού μᾶς πνίγουν. Γι' αὐτὸ ὁ Κύριος τονίζει: Ἀλλοίμονο, ἂν χάσουμε τὸ λαχεῖο, πού λέγεται σωτηρία τῆς ψυχῆς! «Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;» (Μάρκ. 8,36).

Μεταξὺ κακοῦ καὶ ἀρίστου!

Οἱ τρεῖς καλεσμένοι κατακρίθηκαν, διότι ἀνάμεσα στὸ καλὸ καὶ στὸ ἄριστο διάλεξαν τὸ καλὸ. Καλὸ ἢ δουλειά ἄριστο ἢ μετοχὴ τους στὸ τραπέζι τὸ τιμητικὸ. Τὸ καλὸ ἔθαψε τὸ ἄριστο. Πόσα θεωρούμενα καλὰ θάβουν τὰ ὄντως ἄριστα!

- Τὸ ἄριστο εἶναι νὰ πράττη κανείς τὸ ἀρεστὸ στὸ Θεό.
- Τὸ ἄριστο εἶναι νὰ κερδίσης τὴν αἰώνιο Ζωή.

Καλὸ εἶναι νὰ ἀσχολῆσαι μὲ τὴ γῆ. Ἄριστο το νὰ ἀσχολῆσαι στὴ γῆ για τὸν οὐρανό. «Μακάριος ὅς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ» (στ. 15). Ἄριστο λέγεται τὸ γεῦμα. Ἄλλ' εἰδικὰ τὸ τραπέζι τοῦ Θεοῦ, πού προσφέρων καὶ προσφερόμενος εἶναι ὁ σαρκωμένος Υἱός του, εἶναι τὸ ἄριστο τῶν ἀρίστων.

Ἄν, λοιπόν, οἱ τρεῖς καλεσμένοι τῆς παραβολῆς κατακρίθηκαν για τὴν ἀτυχεῖ ἐπιλογή τοὺς μεταξὺ καλοῦ καὶ ἀρίστου, πόσο μάλλον κατακρίνονται ἐκεῖνοι, ποῦ μεταξὺ κακοῦ καὶ ἀρίστου ἐπιλέγουν τὸ κακό! Κάποτε ὁ λαὸς βρέθηκε στὸ δίλημμα νὰ διαλέξῃ ἀνάμεσα στὸ Βαρραβὰ καὶ στὸ Χριστὸς ἀνάμεσα στὸ σύμβολο τῆς ἀπανθρωπίας καὶ στὸ σύμβολο τῆς φιλανθρωπίας, καὶ προτίμησε τὸ Βαρραβὰ! Ἀντὶ για τὸν Ἄριστο προτίμησε τὸν Κάκιστο.

Καὶ ἡ ἱστορία τῆς τρελλῆς ἐπιλογῆς συνεχίζεται. Ὀνομάζω «τρελλή» τὴν ἐπιλογή, διότι εἶναι τρέλλα ἢ ζωὴ τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὸ φαρμάκι, καὶ ὄχι τὸ φάρμακο; Ἔτσι εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὰ αἰσχρὰ ἔντυπα, ἀντὶ τὴν Ἁγία Γραφή.

- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς καὶ νὰ ρουφᾷς το βοῦρκο, καὶ ὄχι τὸ καθαρὸ νερό; Ἔτσι εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὰ αἰσχρὰ θεάματα στὴν τηλεόραση, καὶ ὄχι τὸ ὑπερθέαμα στὴν Ἐκκλησία.

- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὴ λατρεία ψεύτικων θεῶν, καὶ ὄχι τὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ; Ἔτσι εἶναι τρέλλα, μαζικὴ τρέλλα, μαζικὴ παράκρουσις, τὸ νὰ γεμίζουν τὰ

γήπεδα προκειμένου να λατρεύσουν οι ὄχλοι νεαρούς παίκτες, σήμερα ἀκριβοπληρωμένους, αὔριο πουλημένους σὲ σκοτεινὰ κυκλώματα καὶ στὰ ναρκωτικά. Γεμάτα τὰ γήπεδα, ἄδειες οἱ ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ.

- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὸν ψεύτικο παράδεισο, τὰ ναρκωτικά, καὶ ὄχι τὸν ἀληθινὸ παράδεισο, τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ;
- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ παίζουμε μὲ τὴ φωτιὰ; Ἔτσι εἶναι τρέλλα νὰ παίζουμε μὲ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ περιφρονοῦμε το Θεό.
- Δὲν εἶναι τρέλλα νὰ διαλέγῃς τὴν κοπριά γιὰ τροφή σου καὶ ὄχι τὸ ψωμί, τὸ ζυμωτὸ καὶ θρεπτικό; Ἔτσι εἶναι τρέλλα το ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι ἀποστρέφονται τὸ ψωμί, τὸν Ἄρτο τῆς Ζωῆς, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, καὶ στρέφονται στὶς κοπριές...

Χειρότεροι, λοιπόν, εἴμεθα οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς τρεῖς καλεσμένους τῆς παραβολῆς. Τούλάχιστον ἐκεῖνοι ἀρνήθηκαν μὲ εὐγένεια τὴν πρόσκλησι. Σήμερα στὴν πρόσκληση τοῦ Χριστοῦ ἀπαντοῦν μὲ τὴν πρόκληση τῆς βλασφημίας. Βλασφημοῦν, πολεμοῦν το Θεό. Γιὰ ποιό κακό; Γιὰ τὸ ὅτι τοὺς σερβίρει τὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης Του!

Ποῦ ὀφείλεται ἡ ἀποστροφή;

Ἡ ἀποστροφή πολλῶν ἀνθρώπων στὸ Χριστὸ καὶ στὴν Ἀλήθεια τοῦ ποῦ ὀφείλεται;

- Στὴ διαστροφή. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μιλάει γιὰ τὴ διαστροφή: «Ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς» (Ἰωάν. 3,19).
- Στὴν ἀνορεξία. Ὅταν κάποιος ἀποστρέφεται ἓνα ὠραῖο φαγητό, σημαίνει, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἔχει ἀνορεξία. Καὶ ἔχει ἀνορεξία, διότι εἶναι ἄρρωστος, διότι ἔχει πυρετό. Μέσα στὸν πυρετὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς πλεονεξίας δὲν ἔχουν οἱ πολλοὶ ὄρεξη νὰ ἀκούσουν λόγο Θεοῦ.
- Στὴν ἔλλειψι σερβιτόρων. Στὴν παραβολὴ στάλθηκαν οἱ ἀγγελιαφόροι στοὺς δρόμους καὶ στὶς πλατεῖες, γιὰ νὰ καλέσουν τὸν κόσμον. Ἐμεῖς, οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, πότε θὰ βγοῦμε «εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας καὶ τὰς ρύμας τῆς πόλεως»; (στ. 21). Περιμένουμε νὰ ἔλθουν οἱ ἄνθρωποι στὴν ἐκκλησία; Γιατί νὰ μὴ βγοῦμε ἐμεῖς νὰ ψάξουμε νὰ τοὺς βροῦμε; Νὰ βροῦμε ἐλκυστικούς τρόπους, νὰ τοὺς πείσουμε νὰ ἔλθουν στὸ τραπέζι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ποῦ λέγεται Ἐκκλησία; Οἱ ἄνθρωποι μᾶς περιμένουν. Ἀπογοητευμένοι ἀπὸ τὰ συστήματα, κορεσμένοι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου, κουρασμένοι ἀπὸ τὰ προβλήματα τῆς Ζωῆς, Ζητοῦν τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

-Πῶς μποροῦμε νὰ ὀδηγήσουμε τοὺς γύρω μας στὴν Ἐκκλησία;

Μὲ ποικίλους τρόπους, καὶ μὲ τὴ λέξι, ποῦ ἀναφέρεται στὴν παραβολή: μία λέξι, ποῦ νομίζουμε ὅτι σημαίνει βία, ἐνῶ δὲν εἶναι βία: «Ἀνάγκασον εἰσελθεῖν» (στ. 23).

Αὐτὸ σημαίνει: Νὰ πείσουμε τοὺς ἀνθρώπους. Νὰ ἐξαλείψουμε κάθε ἀμφιβολία, κάθε δισταγμό. Νὰ κατανοήσουν ὅλοι, ὅτι καὶ γι' αὐτοὺς σταυρώθηκε ὁ Χριστὸς καὶ γι' αὐτοὺς σερβίρεται τὸ τραπέζι τῆς αἰωνίου χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. «Ἔτι τόπος ἐστίν» (στ. 22).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιζ' 12 - 19

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινὰ κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, ¹³καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, ¹⁶καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. ¹⁷ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἑννέα ποῦ; ¹⁸οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; ¹⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Παρελθόν, παρόν, μέλλον

«Ἀναστὰς πορεύου ἡ πίστις σου σέσωκέ σέ» (Λουκ. 17,19)

Κάθαρσις

Βρωμιὰ παντοῦ. Ὅλοι μιᾶνε γιὰ κάθαρσι. Καὶ φυσικὰ οἱ περισσότεροι τῆ βρωμιὰ τὴν βλέπουν στοὺς ἄλλους. Λίγοι τὴν βλέπουν καὶ στὸν ἑαυτό τους. Οἱ πολλοὶ ζητοῦν κάθαρση τῆς κοινωνίας, κάθαρση τῆς πολιτείας, κάθαρση τῆς ἐκκλησίας. Ζητοῦν κάθαρσι ἀπὸ τῆ σήψι, ποὺ ἔχει ξαπλωθῆ παντοῦ. Ζητοῦν κάθαρσι ἀπὸ τί ἀπάτες καὶ τὰ οἰκονομικὰ σκάνδαλα. Ζητοῦν κάθαρσι ἀπὸ τὸ ποικιλώνυμο κακό.

Ποιὸς ὅμως θὰ κάνη τὴν κάθαρσι; Γνωστὸ εἶναι τὸ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «Καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθᾶραι». Ποιὸς εἶναι καθαρὸς, γιὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν κάθαρσι τῶν ἄλλων; «Τίς γὰρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ ρύπου; Ἄλλ' οὐθεὶς, ἐὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἰωβ 14,4-5).

Θὰ ρωτήσῃ κανεὶς: Δηλαδή, πρέπει νὰ εἶναι κάποιος τελείως καθαρὸς, γιὰ ν' ἀγωνιᾷ καὶ ν' ἀγανακτῆ γιὰ τὴ βρωμιὰ τοῦ κόσμου καὶ ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴν κάθαρσι; Δὲν μπορεῖ νὰ κάνη ὅ,τι κάνει ὁ γιατρός, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐνδεχομένως καὶ ὁ ἴδιος ἄρρωστος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ δείχνῃ ἀγάπη στὸν ἄρρωστο, νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἄρρωστο, νὰ προβαίνη σὲ διάγνωση, νὰ προσφέρῃ τὰ κατάλληλα φάρμακα, κάποτε καὶ νὰ παίρνη το νηστέρι καὶ νὰ προβαίνη σὲ χειρουργικὴ ἐπέμβαση; Ναί, ἐνεργεῖ ὁ γιατρός, ἀλλ' ὑπὸ τρεῖς προϋποθέσεις

- Πρῶτον, δὲν ξεχνᾷ καὶ τὴ δική του ἀρρώστια.
- Δεύτερον, κινεῖται ἀπὸ ἀγάπη στὸν ἄρρωστο.
- Τρίτον, κατέχει τὴν τέχνη νὰ καθαρίζῃ τίς πληγές τῶν ἄλλων.

Μποροῦμε, λοιπόν, κι ἐμεῖς νὰ μιᾶμε γιὰ κάθαρσι, ἀλλὰ πρῶτον νὰ βλέπουμε τίς δικές μας πληγές, δεύτερον νὰ κινούμεθα ἀπὸ ἀγάπη, ἀπὸ πάθος ἀγάπης καὶ ὄχι ἀπὸ πάθος ἐκδικήσεως. Καὶ τρίτον, νὰ διαθέτουμε τὴ δύναμι γιὰ ἀληθινὴ καὶ καθολικὴ κάθαρσι.

Παρελθόν: Πόνος και άκοινωνησία

Υπάρχει τέτοια δύναμι, ποῦ νὰ μπορῆ νὰ κάνη πέρα γιὰ πέρα κάθαρι; Ναι, ὑπάρχει. Εἶναι ἕνα πρόσωπο. Ἐάν ἡ μυθολογία παρουσιάζη τὸν παραμυθένιο ὑπεράνθρωπο, τὸν Ἡρακλῆ, νὰ καθαρῖζη τὴν κόπρo τοῦ Αὐγείου, ἡ ἱστορία παρουσιάζει ὄχι ἕνα ὑπεράνθρωπο, ἀλλ' ἕνα Θεάνθρωπο, νὰ καθαρῖση ὄχι ἕνα σταῦλο, ἀλλ' ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός. Καθαρίζει ὁ Χριστός ὄχι ἕναν ἄνθρωπο, ἀλλ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὄχι μία ἀρρώστια, ἀλλ' ὅλες τίς ἀρρώστιες, ὅλες τίς ἀμαρτίες. Ἐάν ὁ Ἡρακλῆς ἔστρεψε τὴν κοίτη ἐνὸς ποταμοῦ, γιὰ νὰ καθαρῖση τὴν κόπρo τοῦ Αὐγείου, ὁ παντοδύναμος Ἰησοῦς ἔστρεψε πρὸς τὸν πλανήτη μας ὅλη τὴν κοίτη τοῦ οὐρανίου ποταμοῦ, ποῦ λέγεται Ἀγάπη.

Ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἀληθινὴ κάθαρις. Αὐτὸ βεβαιώνει κατ' ἐξοχὴν τὸ θαῦμα τῶν δέκα λεπρῶν. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν» (στ. 14). Δέκα ἄνθρωποι μὲ πονεμένο παρελθόν, μὲ ἐνδοξο παρόν, μὲ δυσάρεστο (οἱ περισσότεροι) μέλλον.

Κάθε ἄνθρωπος ἔχει μία ἱστορία προσωπική. Ἐχει παρελθόν, παρόν, μέλλον. Τὸ παρελθόν τῶν ἀνθρώπων τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς: Πόνος ἀβάστακτος, ἀρρώστια ἀνίατη γιὰ τὴν ἐποχὴ. Ἡ λέπρα δὲν εἶναι σήμερα ἀγιάτρευτη ἀσθένεια. Οὔτε κἀν το ὄνομά της ἀναφέρεται. Ἐάν κάποιος παρουσιάσῃ πάνω του σημάδια τῆς παλιᾶς ἀρρώστιας, ὀνομάζεται πλέον χανσενικός, ὄχι λεπρός. Ἡ περίπτωσός του θεραπεύεται. Τότε ὄμως, ἦταν φρικτὴ καὶ ἀθεράπευτη ἀρρώστια ἢ λέπρα. Καὶ ὅπωςδὴποτε πολὺ ὀδυνηρὴ.

Πιὸ ἀνίατη καὶ πιὸ ὀδυνηρὴ ἀπὸ τὴ λέπρα ἦταν ἡ ἀπομόνωσις, στὴν ὁποῖαν ἦσαν καταδικασμένοι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ λεπροί. Ἐκεῖνο τὸ «ἔστησαν πόρρωθεν» (στ. 12) φανερώνει τὸ βαθὺ πόνo τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως. Καὶ εἶναι σκληρότερος ὁ πόνος τῆς μοναξιᾶς ἀπὸ ὅποιονδὴποτε ἄλλο πόνo. Ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν ὑγεία οἱ λεπροί, ἦσαν ἀποκομμένοι καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνία, ἀποκομμένοι καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῶν συνανθρώπων.

Αὐτὸ ἦταν τὸ παρελθόν, τὸ μαῦρο παρελθόν πολλῶν ἀσθενειῶν τὰ παλαιὰ χρόνια. Μόνωσις, ἐγκατάλειψις, ἐρημιά, φρίκη, ἀπελπισία.

Ἀπηλλοτριωμένοι τοῦ Θεοῦ

Πραγματικὸς ὁ ἀριθμὸς «δέκα» στὸ θαῦμα τῶν λεπρῶν. Καὶ συμβολικὸς φανερώνει τὴν πολλότητα, τὸ πλῆθος. Ἦσαν πολλοί, ἦσαν χιλιάδες, ἦσαν ἑκατομμύρια, ἦμασταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πονεμένοι καὶ ἀπομονωμένοι, σὰν τοὺς λεπρούς. Πάνω μας δυσσομία φοβερὴ. Προερχόταν ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Χειρότερη ἀπὸ κάθε εἶδος λέπρας ἢ ἀμαρτία.

- Ἡ λέπρα κάνει ἄσχημο τὸ σῶμα. Ἡ ἀμαρτία κάνει ἄσχημη τὴν ψυχὴ. Μέσα σ' ἕνα λεπρὸ σῶμα μπορεῖ νὰ κρύβεται μία ὠραία καὶ καθαρὴ ψυχὴ. Ἐλλωστε αὐτὸ εἶναι τὸ μυστήριo τοῦ σωματικοῦ πόνου: ἐξαγνίζει τὴν ψυχὴ. Ὑπάρχουν διαμάντια τυλιγμένα καὶ κρυμμένα μέσα σὲ κουρέλια. Καὶ ὑπάρχουν ἀκαθαρσίες τυλιγμένες καὶ κρυμμένες μέσα σὲ ἀστραφτερὰ βελoῦδα καὶ σὲ ἀσημένιες θῆκες. Ὑπάρχουν καθαρὰ, ὑγιέστατα σῶματα,

πού κρύβουν βρώμικες ψυχές. Και υπάρχουν ψυχές καθαρές, κρυμμένες σε σάπια σώματα.

- Ἡ λέπρα ἀπομόνωνε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν κοινωνία των συνανθρώπων μας. Ἡ ἀμαρτία ἀπομονώνει, ἀποξενώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν κοινωνία τοῦ Θεοῦ. Λίγοι ἦσαν οἱ ἀπομονωμένοι, λόγω λέπρας. Πολλοί, ἢ μᾶλλον ὅλοι, ἦσαν ἀποξενωμένοι, ἀποκομμένοι ἀπὸ το Θεό, λόγω ἀμαρτίας. Μιλῶντας ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὸ παρελθόν μας, πού τὸ σημάδευε ἡ ἀλλοτριώσις, ἡ ἀπομόνωσις, ἡ ἀποξένωσις ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ, λέγει: «Ὅτε ἦτε, ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ» (Ἐφεσ. 2,12). Τί ὑποκρισία! Κρατοῦσαν ἀποκομμένους ἀπὸ τὴν κοινωνία τοὺς λεπρούς, τὴ στιγμή, πού οἱ ἴδιοι, λεπροὶ στὴν ψυχὴ, ἦσαν ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν κοινωνία τοῦ Θεοῦ.

Ἄθλιο τὸ παρελθόν τῆς ἀνθρωπότητος, προτοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς στὸν κόσμῳ. Τὸ συνοψίζει ἡ λέξις «πόρρωθεν» (στ. 12). Ἀπόστασις μεγάλη. Χάσμα ἀγεφύρωτο. Ποιὸς μποροῦσε νὰ γεφυρώσῃ τὴ γῆ μὲ τὸν οὐρανό; Ἡ γῆ ἦταν σὲ ἀπόστασις ἀπροσμέτρητη. Καὶ οἱ ἄνθρωποι στέκονταν «πόρρωθεν». Μέσα στὴν ἀθλιότητα ὅμως τοῦ ἀθεράπευτου παρελθόντος ὑπῆρχε καὶ μία ἐλπίδα ἐπικοινωνίας. Ἦταν ἡ κραυγὴ. Οἱ δέκα λεπροὶ εἶχαν ἄσχημο σῶμα, ἀλλὰ δυνατὸ στόμα. Τὸ στόμα τους παραμένει τὸ μόνο μέσο ἐπικοινωνίας μὲ το Θεό. «Ἦσαν φωνὴν μεγάλην λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς» (στ. 13).

Φαντασθῆτε ἕναν ἄρρωστο νὰ βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὸ γιατρό, νὰ ἔχη φρικτοὺς πόνους καὶ τὸ μόνο, πού τοῦ ἀπομένει σὰν ἐλπίδα, εἶναι ἕνα τηλέφωνο, Ποῦ ἔχει δίπλα του. Μὲ τὸ τηλέφωνο μπορεῖ κάπως νὰ ἐπικοινωνῆ μὲ φίλους καὶ συγγενεῖς. Αὐτοὶ δὲν τὸν ἐπισκέπτονται, πολὺ περισσότερο δὲν μποροῦν νὰ τοῦ προσφέρουν βοήθεια καὶ θεραπεία. Ὅμως κάτι εἶναι γιὰ τὸν ἄρρωστο, πού μιλάει στὸ τηλέφωνο. Καὶ κάποια ἡμέρα ἀκούει, πῶς ἦλθε στὸν τόπο του γιατρός μὲ καταπληκτικὴ δύναμι, πού μπορεῖ νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Μαθαίνει ἀκόμη, ὅτι μπορεῖ ὅποιαδήποτε στιγμή νὰ τὸν πάρῃ τηλέφωνο. Τί χαρά!

Ἀμέσως ἀρπάζει τὸ τηλέφωνο καὶ ἀπευθύνεται μὲ σπαρακτικὴ ἴκεσία: «Γιατρέ, σῶσε με!» Ἄν δὲν εἶχε τὸ τηλέφωνο! Ἄν δὲν ἤξερε τὴ χρῆσι τοῦ τηλεφώνου! Αὐτὸ τὸ τηλέφωνο ἄλλαξε τὴ ζωὴ τῶν δέκα λεπρῶν. Ἦξεραν νὰ χειρίζονται τὸ τηλέφωνο τῆς προσευχῆς. Νὰ κραυγάζουν πρὸς τὸ Θεό...

Τὸ παρόν: Εὐεργεσία καὶ θεραπεία

Ἄλλαξε τὸ βρώμικο παρελθόν τῶν δέκα λεπρῶν. Ἐγινε καθαρὸ καὶ εὐτυχισμένο παρόν. Αὐτὸ ἔγινε καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Γιὰ τὸ παρελθόν τῆς πρὸ Χριστοῦ ἐποχῆς μία λέξις ταιριάζει: Πόνος. Γιὰ τὸ παρόν τῆς Καινῆς Διαθήκης ταιριάζει ἡ λέξις: Εὐεργεσία. Ἦλθε ἡ εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ. Ἡ κραυγὴ τῶν δέκα λεπρῶν ἀκούστηκε. Τὸ γνωστὸ τους τηλέφωνο ἐπὶ τέλους ἔπιασε γραμμὴ. Ἡ ἀνταπόκρισις ἦλθε ἀμέσως. Τοὺς ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, «ὁ ἰατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν». Τοὺς εἶδε. Τοὺς σπλαχνίσθηκε. Καὶ τοὺς χάρισε ἐκεῖνο, πού κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς δώσῃ. Τοὺς χάρισε τὴν ἐπανένταξή τους στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία. Μπαίνουν ξανά στὸ σῶμα τῆς κοινωνίας ὄχι βεβαίως μὲ βρώμικο σῶμα, ἀλλὰ ὑγιεῖς καὶ καθαροὶ σωματικά.

Αυτή η επανένταξις έγινε για όλους μας. Ήλθε ο Θεάνθρωπος. Είναι Θεός της κοινωνίας. Τί ήταν ο κόσμος; Ένα «γκέτο» λεπρών. Και ήλθε ο Χριστός, για να πάρη έμας, τους στιγματισμένους από τη φρικτή λέπρα της αμαρτίας, να μάς καθαρίση και καθαρούς πλέον να μάς εντάξη στην κοινωνία της Εκκλησίας, στην κοινωνία του σώματός του να μάς επανεντάξη στην παραδεισένια κοινωνία, από την οποία είχαμε αποσκιρτήσει. Την εύεργεσία αυτή της παρουσίας του Θεανθρώπου Ίησοῦ παρουσιάζει ο απόστολος Παῦλος ως κάθαρσι, ως έπιστροφή τῶν ξένων και πονηρῶν στην κοινωνία του Θεοῦ, ως επανένταξι στο σῶμα της αγάπης του Θεοῦ: «Και ὑμας ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους και ἐχθρούς τη διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τους πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι της σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι ὑμας ἁγίους και ἀμώμους και ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ» (Κολασ. 1,21-22).

Ἡ εύεργεσία στους λεπρούς συνεχίζεται. Ο Ίησοῦς ἔδωσε μία προσταγή σ' ἐκείνους, τους δέκα λεπρούς: «Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τους ἱερεῦσι» (στ. 14). Οἱ σημερινοὶ λεπροὶ δὲν εἶναι, ὅπως εἶπαμε, ἀνίατοι. Οἱ προσβεβλημένοι ἀπὸ τὴν ἀσθένεια τοῦ Χάνσεν πηγαίνουν στους γιατροὺς, δείχνουν τους ἑαυτοὺς τους και θεραπεύονται με τὴν καθοδήγησι των ἱερουργῶν της ἱατρικῆς ἐπιστήμης. Ἄλλοτε, πρὶν ἀπὸ πενήντα περίπου χρόνια, οἱ λεπροὶ πήγαιναν στους γιατροὺς, για να πάρουν πιστοποιητικὸ και να περάσουν τὴν πόρτα για τὴν κόλαση τῶν λεπροκομείων, ὅπου κυριολεκτικῶς σάπισαν και πέθαιναν. Σήμερα πηγαίνουν στους γιατροὺς και παίρνουν τὸ πιστοποιητικὸ για τὸν παράδεισο της υγείας και της συμβιώσεώς τους με τους ἄλλους ἀνθρώπους. Οἱ πρώην λεπροὶ εἶναι ἰσότιμα μέλη της ἀνθρώπινης κοινωνίας. Ὅχι ἀπλῶς ἰσότιμα, ἀλλὰ και τίμια και καθαρὰ μέλη της κοινωνίας. Τὸ σκοτεινὸ τους παρελθὸν τὸ διαδέχθηκε ἕνα φωτεινὸ παρόν.

Για πολλοὺς ἀνθρώπους ὑπῆρξε σκοτεινότητα τὸ παρελθόν. Μπορεῖ ὅμως αὐτὸ τὸ παρελθόν να γίνη φωτεινὸ και καθαρὸ παρόν. Ἀρκεῖ ν' ἀκούσουμε ὅλοι τὴν προσταγή τοῦ Χριστοῦ: «Ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τους ἱερεῦσι» (στ. 14). Στους ἱερεῖς, στους πρεσβυτέρους της Εκκλησίας ἔχει δώσει ὁ Θεὸς τὴν ἐξουσία και τὴ δυνατότητα να ἐξαλείφουν τὸ ἀμαρτωλὸ παρελθόν και να τὸ μεταβάλλουν σ' ἕνα ἅγιο παρόν. Ἡ Εκκλησία εἶναι τὸ ἱατρεῖο τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ, πὸν λειτουργεῖ συνεχῶς τὸ ἱατρεῖο, πὸν διαθέτει τὸ φάρμακο για τὴν κάθαρσι της ψυχῆς και τοῦ σώματος, για τὴν ἄφεσι τῶν παραπτωμάτων. Ἡ Εκκλησία, ἡ ἁγία και ἄμωμος Εκκλησία, ἀγκαλιάζει και τὸν πιὸ βρώμικο και ἐλεεινὸ ἀνθρωπο. Τὸν ἀγκαλιάζει και τὸν θεραπεύει. Τὸν φέρνει κοντὰ στο Θεό. Τὸν ἐνσωματώνει στην Κοινωνία τοῦ Θεοῦ. Τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ίησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. 2,13).

Τὸ μέλλον: Εὐχαριστία και αἰώνιος ζωὴ

Με τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, με τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, με τὰ βήματα της μετανοίας κερδίσουμε τὸ παρόν. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει μόνο τὸ παρελθόν και τὸ παρόν. Ὑπάρχει και τὸ μέλλον. Οἱ δέκα λεπροὶ κέρδισαν ὅλοι τὸ παρόν. Ἀλλ' οἱ ἐννέα ἀπ' αὐτοῦς ἔχασαν τὸ μέλλον.

Φαντασθῆτε ἄρρωστο να ἔχη δύο ἄρρώστιες. Ἡ μία εἶναι μικρὴ και ὀλιγοχρόνια. Για λίγο τὸν βασανίζει. Ἡ ἄλλη εἶναι μεγάλη, βαρεῖα και πολυχρόνια. Για πάντα τὸν

βασανίζει. Πηγαίνει σε κάποιον γιατρό, που μπορεί και τις δύο αρρώστιες να του θεραπεύσει. Για ποιά από τις δύο πρέπει πρώτα να ζητήσει θεραπεία; Ασφαλώς για τη δεύτερη, τη δυσκολότερη. Και όμως, ο άρρωστος ζητάει θεραπεία μόνο για την πρώτη αρρώστια, επειδή ο πόνος της είναι έμφανεστερος. Ο περίφημος γιατρός τον δέχεται, θεραπεύει την πρώτη του αρρώστια και του λέγει: «Αν με πληρώσης για τη μία θεραπεία, θά θεραπεύσω και την άλλη». Και η πληρωμή, που απαιτεί ο γιατρός; Απλώς ένα «Εύχαριστώ»! Δυστυχώς ο άρρωστος αρνείται να καταβάλει αυτή την πληρωμή, να ειπεί «εύχαριστώ» στο γιατρό, που δωρεάν τον γιάτρεψε στη μικρή του αρρώστια.

Απίθανο! Θα πήτε. Και όμως, κάτι τέτοιο συνέβη με τους έννέα λεπρούς. Δεν ήλθαν να ειπουν αυτό το «εύχαριστώ». Τί είναι ένα «εύχαριστώ»; Μία λέξις, που όμως αποτελεί στοιχειώδη πληρωμή για την εύεργεσία του Χριστού. Θεραπεύθηκαν από τη λέπρα, αλλά λησμόνησαν τον Εύεργέτη τους. Ένας μόνο από τους δέκα αισθάνθηκε φυσική την ανάγκη της εύχαριστίας. Όπως για το Θεό φυσική ανάγκη είναι η αγάπη, η εύεργεσία, έτσι για τον άνθρωπο, τον εύγενικό άνθρωπο, φυσική ανάγκη είναι η εύχαριστία.

Δέκα στην κραυγή της Ίκεσίας. Ένας στην προσευχή της εύχαριστίας. «Είς έξ αυτών, ιδών ότι ιάθη, υπέστρεψε μετά φωνής μεγάλης δοξάζων τον Θεόν, και έπεσεν επί πρόσωπον παρά τους πόδας αυτού εύχαριστών αυτών και αυτός ην Σαμαρείτης» (στ. 16). Και ο Χριστός, ο μεγάλος Ίατρός, εκφράζει το παράπονο για την απουσία των έννέα. Με την άχαριστία τους δεν ζημίωσαν τον Εύεργέτη τους. Τον έαυτο τους ζημίωσαν, γιατί του στερήσαν την άλλη θεραπεία. Γιατρεύτηκαν στο σώμα, παρέμειναν αγιάτρευτοι στην ψυχή. Δέχτηκαν το μικρό θαύμα, έχασαν το μεγάλο. Με την αρρώστια του σώματος λίγα χρόνια θα βασανίζονταν ακόμη. Η αγιάτρευτη ψυχή βασανίζεται αιώνια.

Ή σταγόνα και ο ώκεανός

Ο Χριστός θεραπεύει και το σώμα και την ψυχή. Θα έπρεπε πρώτα για την ψυχή να ενδιαφερόμεθα, να ανησυχούμε, να τρέμουμε. Έμεις, αδύνατοι πνευματικά, για το σώμα περισσότερο παρακαλούμε. Άς είναι! Ο Χριστός μας δωρίζει και την υγεία του σώματος, μās προσφέρει και τα υλικά αγαθά. Ός πληρωμή προκειμένου να μās χαρίση και τη θεραπεία της ψυχής, ζητάει ένα «εύχαριστώ». Δυστυχώς δεν του το προσφέρουμε. Δεν ζούμε την εύχαριστιακή πίστι. Δεν είμεθα άνθρωποι εύχαριστίας.

Ο ένας, ο Σαμαρείτης, ήταν άνθρωπος εύχαριστίας. Γι' αυτό αξιώθηκε και του μεγαλύτερου θαύματος. Σώθηκε η ψυχή του. «Αναστάς πορεύου· η πίστις σου σέσωκέ σε» (στ. 19).

Το παρόν της ζωής μας είναι μία σταγόνα μπροστά στον ώκεανό του μέλλοντος. Για τη σταγόνα δείχνουμε ενδιαφέρον για τον ώκεανό της αιωνιότητος τελικά θα παραμείνουμε αδιάφοροι; Το θαύμα των δέκα λεπρών είναι ο νυγμός, για να κινηθούμε για το εισιτήριο του μέλλοντος. Το εισιτήριο του μέλλοντος το έξασφαλίζει η εύχαριστία.

Η άχαριστία είναι το χειρότερο άμάρτημα. Το έξισώνει με τη βλασφημία ο ιερός Χρυσόστομος. Η εύχαριστία είναι η εύγενέστερη άρετή. Η άχαριστία οδηγεί στην άδιαφορία για το Θεό και για τη ζωή του Θεού φανερώνει έλλειψη αγάπης άνέχεται και τη φρικτότερη πολεμική κατά του Χριστού και του Σώματός του, της Έκκλησίας. Η

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – ΙΒ' ΛΟΥΚΑ

εὐχαριστία ὀδηγεῖ στή δοξολογία τοῦ Θεοῦ «ὑπὲρ τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν» Του. Ἡ εὐχαριστία συνδέει τὸν πιστὸ μὲ τὸ Θεό.

Οἱ πολλοί, σὰν τοὺς ἑννέα λεπρούς, κερδίζουν συνήθως τὸ παρὸν. Ὁ ἕνας, σὰν τὸ Σαμαρεῖτη, κερδίζει καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ αἰώνιο μέλλον. Ὁ πιστὸς περνάει ἀπὸ τὸ ἄθλιο παρελθὸν μιᾶς ἁμαρτωλῆς Ζωῆς στὸ χαριτωμένο παρὸν τῆς ζωῆς τῆς μετανοίας καὶ καταλήγει στὸ ἔνδοξο μέλλον τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιη' 18 - 27

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹⁹εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδείς ἀγαθός εἰ μὴ εἶς, ὁ Θεός. ²⁰τάς ἐντολάς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. ²¹ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ²²ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. ²³ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ²⁴ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ! ²⁵εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁶εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ²⁷ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν.

Τέσσερις δυσκολίες

«Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν!»
(Λουκ. 18,24)

Ἔχασε τὸ εἰσιτήριο

Εἰσιτήριο ζητοῦσε ὁ νέος τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Πόσο κάνει ἓνα εἰσιτήριο στὸ λεωφορεῖο; Λίγες δραχμές. Πόσο κάνει ἓνα ἀεροπορικὸ εἰσιτήριο; Μερικὲς χιλιάδες δραχμές. Πόσο κάνει ἓνα εἰσιτήριο γιὰ τὸ θέατρο; Κι αὐτὸ λίγες χιλιάδες. Πόσο κάνει τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ; Εἶναι τὸ πιὸ ἀναγκαῖο εἰσιτήριο. Ὅλοι τὸ χρειαζόμεθα, ὅλοι μπορούμε νὰ τὸ ἀποκτήσουμε, λίγοι ὅμως τὸ ζητᾶνε. Διότι λίγοι μιᾶνε γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ.

Εἰσιτήριο γιὰ τὴν αἰώνιο Ζωὴ Ζητοῦσε ὁ νέος ἐκεῖνος. Ἀπὸ ποιόν τὸ ζητοῦσε; Ἀπὸ τὸ πρόσωπο, πού μόνο αὐτὸ ἐκδίδει εἰσιτήρια γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Σ' αὐτὸν προσῆλθε ὁ νέος. Δὲν ἔκανε λάθος στὴ διεύθυνσι. Νὰ τί ζητάει ἀπὸ τὸν Κύριο: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;» (στ. 18).

Τελικὰ τί ἔγινε; Δὲν κατῶρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ τὸ εἰσιτήριο. Γιατί; Διότι δὲν ἤθελε νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμο. Χρήματα εἶχε, καὶ μάλιστα πολλά. Ἦταν πλούσιος. Ὅλα μπορούσε νὰ τὰ ἀκριβοπληρώσῃ. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ διαθέσῃ κάποιο ποσό, κάτι ἀπὸ τὰ πλοῦτη του, γιὰ τὸ εἰσιτήριο, πὺ ποθοῦσε.

Ποιὸ τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὸν Οὐρανὸ; Ἡ ἀγάπη. Καὶ τὸ τίμημα τῆς ἀγάπης ἐν προκειμένῳ ἦταν ἡ ἐλεημοσύνη. Τὴν ἐλεημοσύνη ὑπέδειξε ὁ Χριστός, πὺ ὁ ἴδιος εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους. «Πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ ἕξεις, ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι» (στ. 22).

Ἡ ἐλεημοσύνη ἐξασφαλίζει τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ στὸν παράδεισο τοῦ Θεοῦ. Ἡ διπλὴ ἐλεημοσύνη: Ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι μεγάλη, καὶ ἡ ἐλεημοσύνη ἡ δική μας, ποὺ εἶναι μικρὴ. Ὁ Θεὸς μας ἐλεεῖ μὲ τὸ πλοῦσιο τοῦ ἔλεος, ὅταν ἐμεῖς ἐλεοῦμε μὲ τὸ μικρὸ μας ἔλεος. Ὅταν ἐλεοῦμε, δανείζουμε τὸ Θεό, ποὺ ὡς εὐλογημένο τόκο τῆς δικῆς μας ἀγάπης χαρίζει τὸν παράδεισο στὴν ἀτέλειωτη αἰωνιότητα. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ὁ κήρυκας τῆς ἐλεημοσύνης: «Εἰσέρχη ἐλεηθῆναι; Ἐλέησον πρότερον. Ποίησόν σοι ὀφειλέτην τὸν Θεόν, καὶ τότε αὐτὸν αἴτησαι. Δάνεισον, καὶ τότε ἀπαίτει, ἵνα, ἵνα μετὰ τούτου λάβῃς. Βούλεται τοῦτο ὁ Θεός, οὐκ ἀποφεύγει. Ἄν μετὰ ἐλεημοσύνης αἴτης, χάριν ἔχει. Ἄν μετὰ ἐλεημοσύνης ἀπαιτῆς, δανείσεις καὶ τόκους λαμβάνεις. Ναί, παρακαλῶ. Οὐκ ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν χειρῶν τὸ ἀκούεσθαί ἐστιν. Ἐκτεινόν σου τὰς χεῖρας, μὴ εἰς τὸν οὐρανὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τῶν πενήτων χεῖρας. Ἄν εἰς τὰς τῶν πενήτων χεῖρας ἐκτεινῆς τὴν χεῖρα, αὐτῆς ἤψω τῆς κορυφῆς τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ γὰρ ἐκεῖ καθήμενος λαμβάνει τὴν ἐλεημοσύνην. Ἄν δὲ ἀκάρπους ἀνατείνῃς, οὐδὲν ὠνησας» (Ε.Π.Ε. 23,476).

Ἄν ἀγγίξῃς τὰ προβλήματα τῶν ἄλλων, θὰ ἀγγίξῃς καὶ τὴν κορυφὴ τοῦ Θεοῦ. Ἄν μπαίνῃς μὲ διάθεση προσφορᾶς στὸ σπίτι τοῦ φτωχοῦ, θὰ μῆς καὶ στὸ παλάτι τοῦ Θεοῦ.

Τελικὰ ὁ πλούσιος τῆς περικοπῆς ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, διότι δὲν εἶχε διάθεση νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς πτωχοὺς. Ἐχασε τὸ Χριστό, διότι δὲν εἶχε διάθεση νὰ χάσῃ τὰ πλοῦτη του. Ἐχασε τὸ Θεό γιὰ τὸ «χαμοθεό». Δυσκόλεψε καὶ τελικὰ ἀπέκλεισε τὴ λύση τοῦ μεταφυσικοῦ του προβλήματος μὲ τὴ σκληρότητα καὶ τὴν ἀσπλαχνία του. Ἔτσι ἀνάγκασε τὸν Κύριο, σὰν τὸν εἶδε νὰ φεύγῃ λυπημένος καὶ νὰ χάνεται μιὰ γιὰ πάντα, νὰ ἐπισημάνῃ τὸ πόσο δύσκολο, μέχρι ἀδύνατο, εἶναι νὰ σωθοῦν ὅσοι ἔχουν πολλὰ χρήματα: «Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (στ. 24). Πόσο δύσκολη ὑπόθεσις εἶναι ἡ σωτηρία μας!

Ἵπάρχει αἰώνιος Ζωή;

Ἵπάρχουν δυσκολίες, γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε τὸν ὑψηλότερο τῶν στόχων, τὴν αἰώνιο Ζωή.

Αἰώνιος Ζωή! Δύσκολη ὑπόθεσις, ὄχι φυσικὰ ἀδύνατη. Καὶ δύσκολη τὴν κάνουν τέσσερις ἐπὶ μέρους δυσκολίες, ὅπως φαίνονται στὸ περιστατικὸ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Τίς δύο ἀπὸ αὐτὲς τίς εἶχε ξεπεράσει ὁ νέος ἐκεῖνος. Πολὺ φοβᾶμαι, ὅτι ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ξεπεράσει καμμία. Καὶ ἂν ἐκεῖνος χάθηκε, ποῦ στὰ δύο θέματα ἦταν ἐν τάξει, πόσο μᾶλλον ἐμεῖς! Θεωροῦμε εὐκόλη τὴν ὑπόθεσις τῆς σωτηρίας μας. Πηγαίνουμε στὴν ἐκκλησία λεγόμεθα χριστιανοί, ἀλλ' ἂς προσέξουμε τίς τέσσερις δυσκολίες, τὰ τέσσερα ἐμπόδια γιὰ τὴ σωτηρία μας, γιὰ τὴν αἰώνιο Ζωή.

Πρῶτη δυσκολία: Ἵπιστις στὴν αἰώνιο Ζωή. Πιστεύουμε, ὅτι ὑπάρχει ἄλλη ζωή; Ὅτι μετὰ τὸ θάνατο ἡ Ζωὴ συνεχίζεται; Ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι αἰώνιος; Ὅτι ὑπάρχει παράδεισος καὶ κόλασις; Ὁ πλούσιος νεανίσκος πίστευε στὴν αἰώνιο Ζωή. Τὴν ἔχασε βέβαια, ὄχι ὁμως γιὰ τὴν πίστευε, ἀλλὰ γιὰ τὴν δὲν ἀγωνίσθηκε. Πίστευε στὴν αἰώνιο ζωὴ καὶ τὴν ποθοῦσε. «Τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;» (στ. 18).

Δύσκολη ἡ πίστις στὴν αἰώνιο ζωὴ. Διότι δὲν τὴν βλέπουμε. Τὸ ἄγνωστο καὶ ἀθέατο σὲ μᾶς της μετὰ τὸ θάνατο ζωῆς μας δυσκολεύει νὰ τὴν πιστέψουμε. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι

δύσκολη ή πίστις, γι' αυτό είναι δύσκολος και ο πόθος τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ποθεῖ κανεῖς εὐκόλα κάτι, πού ἔχει γευθῆ. Κάτι τὸ ἄγνωστο δύσκολα τὸ ποθεῖ.

Δυσκολεύονται πολλοὶ νὰ πιστέψουν στὴν αἰώνιο ζωή. Ἴσως τοὺς διευκολύνουμε μὲ ὠρισμένα ἀπλᾶ παραδείγματα.

- Ὑπάρχει αἰώνιος ζωή; Εἶναι σὰν νὰ βλέπης ἓνα ποτάμι καὶ νὰ ρωτᾷς: «Ὑπάρχει θάλασσα;». Ἄλλ' ὅταν κυλάη τὸ ποτάμι, πού πορεύεται; Στὴν ἀνυπαρξία; Ὁχι. Στὴ θάλασσα καταλήγει. Καὶ τὸ ποτάμι τῆς ζωῆς μας, πού τόσο γοργὰ κυλάει, δὲν πηγαίνει στὴν ἀνυπαρξία στὴ θάλασσα τῆς αἰωνιότητος πορεύεται.

- Ὑπάρχει αἰώνιος Ζωή; Εἶναι σὰν νὰ βλέπης τὸ γλυκοχάραμα καὶ νὰ ρωτᾷς: «Ὑπάρχει ἡμέρα;». Ἄλλὰ τὸ γλυκοχάραμα τί προμηνύει; Τὸν ἐρχομὸ τῆς ἡμέρας. Καὶ τὸ γλυκοχάραμα τῆς χαρᾶς, πού αἰσθάνεται ὁ χριστιανὸς σὲ τούτη τὴ ζωὴ, στὴ φωτεινὴ ἡμέρα τῆς ἄλλης μᾶς φέρνει.

- Ὑπάρχει αἰώνιος ζωή; Εἶναι σὰν νὰ βλέπης τὰ βουνὰ καὶ νὰ ρωτᾷς: «Ὑπάρχει κορυφή;». Βουνὰ τὰ προβλήματα μᾶς ἐδώ. Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ὑπάρχη ἡ κορυφή. Καὶ ἡ κορυφή, ἡ λύσις ὅλων τῶν προβλημάτων μας εἶναι ἡ αἰώνιος Ζωή. Πολλὲς οἱ ἀναβάσεις τῆς ἀρετῆς. Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ὑπάρχη ἡ κορυφή, ποῦ ὁδηγοῦν οἱ σκληροὶ ἀγῶνες. Καὶ ἡ κορυφή εἶναι ἡ αἰώνιος ζωή. Θαυμάσια ἡ θεὰ ἀπὸ τὴν ὑψηλὴ κορυφή. Θαυμάσια ἡ θεὰ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς αἰωνιότητος. Τί καὶ ἂν τὰ σύννεφα σκεπάσουν τὴν κορυφή; Ἡ κορυφὴ ὑπάρχει. Γνόφος ἀγνωσίας σκεπάζει τὴν κορυφὴ τῆς αἰωνίου ζωῆς. Μὰ θὰ διαλυθοῦν κάποτε τὰ νέφη. Καὶ θὰ «καταλάβουμε, ἐφ' ὧ καὶ κατελήφθημεν» (Φιλιπ. 3,12).

- Ὑπάρχει αἰώνιος Ζωή; Εἶναι σὰν νὰ βρίσκεσαι σ' ἓνα θέατρο καὶ νὰ ρωτᾷς: «Ὑπάρχουν παρασκηνία;». Πίσω ἀπὸ τὴ σκηνὴ ὑπάρχουν τὰ παρασκηνία, πού ρυθμίζουν τὴ σκηνή. Σκηνὴ εἶναι ἡ παροῦσα ζωή. Θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή, πού τὸ σκηνικὸ τῆς ζωῆς μᾶς θ' ἀλλάξη. Θὰ λήξη τὸ θέατρο τοῦ παρόντος βίου. Καὶ θὰ μποῦμε στὰ παρασκηνία τῆς πραγματικότητος, στὴν ἄλλη Ζωή. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Σκηνὴ τίς ἐστίν ὁ βίος καὶ ὄναρ. Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ σκηνίου ἀρθέντες αἱ ποικιλίαι διαλύονται, καὶ τὰ ὄνειρα τῆς ἀκτίνος φανείσης πάντα ἀφίπταται οὕτω καὶ νῦν τῆς συντελείας γενομένης» (Ε.Π.Ε. 23,396-398).

- Ὑπάρχει αἰώνιος Ζωή; Γιὰ νὰ τὴν ἰδῆ κανεῖς, πρέπει νὰ γίνῃ παιδὶ στὴν ἀπλότητα καὶ τὴν καθαρότητα. Λίγο πρὶν νὰ γίνῃ ἡ συνάντηση τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸν πλούσιο, εἶχε γίνῃ μία ἄλλη συνάντησις. Συναντήθηκε ὁ Χριστὸς μὲ τὰ μικρὰ ἀθῶα παιδιὰ. Καὶ δείχνοντας ὁ Κύριος ἓνα-ἓνα τὰ παιδιὰ, εἶπε: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐδ' μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν» (Λουκ. 18,17).

Ἡ τήρησης τῶν ἐντολῶν

Ἡ δευτέρη δυσκολία εἶναι ἡ τήρησης τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Στὸ ἐρώτημα τοῦ νέου γιὰ τὴν αἰώνιο Ζωή, ὁ Χριστὸς ὑπέδειξε τίς ἐντολές: «Τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (στ. 20). Νὰ ἐφαρμόζης τίς ἐντολές. Ποιὲς οἱ ἐντολές; Προϋπόθεσις τῆς τηρήσεως εἶναι ἡ γνῶσις τῶν ἐντολῶν.

Είναι σίγουρος ο Χριστός, ότι ήξερε ο νέος εκείνος τις εντολές. Έμεις τις ξέρουμε; Τον ποινικό κώδικα του κράτους ασφαλώς δεν τον γνωρίζουν όλοι. Τον ποινικό κώδικα όμως του Θεού πρέπει όλοι να τον γνωρίζουν. Είναι φυτεμένος στα βάθη του είναι μας. Φωνάζει ο νόμος του Θεού. Δίνει συνεχώς το «παρών».

- Ποιός δίδαξε το παιδάκι να αναπνή μόλις γεννήθηκε; Κανείς. Έτσι κανείς δεν δίδαξε τον άνθρωπο, που έμφυτα έχει την αναπνοή του Θεού, τον ήθικό νόμο.

- Ποιός δίδαξε το παιδάκι να προσκολλᾶται στο μαστό της μητέρας του; Κανείς. Έτσι κανείς δεν δίδαξε τον άνθρωπο, που γεννιέται προσκολλημένος στο Θεό.

Έμφυτες είναι οι βασικές εντολές. Όλοι ξέρουν, ότι είναι κακό ή κλοπή, ότι είναι κακό το ψέμα, ότι είναι κακό η μοιχεία, ότι είναι κακό ο φόνος. Ή μάλλον, όλοι θα έπρεπε να το ξέρουν. Φαντασθήτε ένα παιδάκι να περνά από ανοικτό υπόνομο. Πόσο άμεση θα είναι η αντίδρασή του! «Πώ! Πώ! Βρωμιά...»... Και θα φύγη τρέχοντας. Φαντασθήτε μετά από λίγες ημέρες το ίδιο παιδάκι να περνά από έναν ανθόκηπο. Άμεση πάλι η αντίδρασις: «Τί ωραία, που μυρίζουν τὰ λουλούδια!...».

Αλλά συμβαίνει κάποτε ένα ατύχημα στο παιδάκι και χάνει το αίσθητήριο της όσφρησης· καταστρέφεται το ειδικό νευρικό κέντρο της όσμης. Περνάει τώρα από τον υπόνομο και από τον ανθόκηπο, αλλά τίποτε απολύτως δεν αισθάνεται. Καμμία διαφορά. Τραγικό! Και το ακόμη τραγικότερο: Ύστερα από χρόνια το παιδί ξεχνάει τη διαφορά ανάμεσα στον υπόνομο και στον ανθόκηπο. Και κάποιος το ξεγελάει. Πάνω στις ακαθαρσίες θέτει την πινακίδα: «Λουλούδια». Και πάνω στον ανθόκηπο την πινακίδα: «Υπόνομος»!

Εύαισθησία - Πώρωσις - Διαστροφή. Τρεις λέξεις, τρεις καταστάσεις. Ίσχύουν και για τη διάκριση του καλού και του κακού.

Λουλούδια οί ἀρετές. Βόθρος ή ἀμαρτία. Στις ημέρες μας πολλοί ξεπέρασαν την εύαισθησία, ξεπέρασαν την πώρωσι και έφθασαν στη διαστροφή. Η εντολή του Θεού λέγει π.Χ., ότι η μοιχεία απαγορεύεται. Ο νόμος του κράτους, διαστρέφοντας την έμφυτη ήθική, λέγει: «Επιτρέπεται η μοιχεία. Αποποινικοποιημένη πράξις είναι η μοιχεία». Η εντολή του Θεού λέγει, ότι απαγορεύεται ο φόνος. Η νομοθεσία του άθελου κράτους μας λέγει: «Επιτρέπεται ο φόνος μικρών παιδιών, αρκεί να γίνεται με το έργαλειό της άμβλώσεως. Αποποινικοποιημένη πράξις ή έκτρωσις». Διαστροφή του αίσχιστου είδους. Το κακό σερβίρεται ως καλό, ως ανάγκη! Και συμβαίνει αυτό, διότι πολλοί έχουν απολέσει το ήθικό αίσθητήριο.

Παρ' όλη όμως την πώρωσι και τη διαστροφή, οί περισσότεροι εξακολουθοῦν να γνωρίζουν το καλό. Γνωρίζουν τις εντολές του Θεού, τη νομοθεσία του Θεού, όπως τελειοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε με την αποκάλυψη του Κυρίου Ίησοῦ με την αποκάλυψη του Εύαγγελίου.

Η δυσκολία, λοιπόν, δεν είναι, αν γνωρίζουμε τις εντολές. Τις γνωρίζουμε και τις αναγνωρίζουμε. Η δυσκολία βρίσκεται στην εφαρμογή των εντολών. Ο Χριστός ίσως για λίγους είπε τό: «Ός εάν λύση μίαν των εντολών τούτων των ελάχιστων και διδάξη οὔτω τούς ανθρώπους, ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία των ούρανών» (Ματθ. 5,19). Για όλους όμως είπε το:

«Ἐὰν ἀγαπᾶτε μὲ τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμᾶς τηρήσετε» (Ιωάν. 14,15).

Ὁ πλούσιος τῆς περικοπῆς εἶχε ξεπεράσει τὸ ἐμπόδιο τῶν ἐντολῶν. Τίς ἐφάρμοζε. Ποιὸς ἀπὸ μας τίς ἐφαρμόζει καὶ μπορεῖ νὰ εἴπῃ, καὶ μάλιστα μπροστὰ στὸ Χριστό: «Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου»; (στ. 12).

Ἡ ἐκκοπή τοῦ πάθους

Ἄφοῦ, λοιπόν, εἶχε ξεπεράσει καὶ τὴ δεύτερη δυσκολία, γιατί ἔμεινε ἐκεῖνος ὁ νέος ἔξω ἀπὸ τὸν παράδεισο; Διότι σκόνταψε στὴν τρίτη δυσκολία.

Ἡ τρίτη δυσκολία: Εἶναι τὸ ἓνα! Τὸ ἓνα πάθος, αὐτό, πού μᾶς ἔχει κυριεύσει. Ἕνα πάθος εἶχε ὁ νοσταλγὸς τῆς αἰώνιου ζωῆς, τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας. Δὲν θέλησε νὰ τὸ κόψῃ. Δὲν δέχθηκε τὴ χειρουργικὴ ἐπέμβαση τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλεημοσύνης, πού τοῦ ὑπέδειξε ὁ Χριστός. Ἔτσι κόπηκε ἀπὸ τὴ λίστα τῶν ὑποψηφίων τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Παρέμεινε νοσταλγὸς ἀπ' ἔξω. Ποτὲ δὲν ἔγινε πολίτης της, οὐρανοπολίτης.

-Μὰ τηροῦσε τόσα! Γιὰ τὸ ἓνα, πού δὲν τηροῦσε, χάθηκε;

• Ἕνας εἶναι ὁ ὄγκος τοῦ καρκίνου. Σ' ἓνα σημεῖο βρίσκεται. Μά, ἂν δὲν τὸν πετάξῃς ἐγκαιρὰ, ἀρκεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ.

• Φαντασθῆτε ὀρειβάτη, νὰ εἶναι καθ' ὅλα ἔτοιμος, ἀλλ' ἓνα σχοινὶ νὰ τοῦ κρατᾷ τὰ πόδια δεμένα. Ἕνα τὸ σχοινί, μὰ ἀρκεῖ, γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν κατάκτηση τῆς κορυφῆς. Ποθεῖ, μὰ εἶναι δεμένος. Ποθεῖς τὸν οὐρανό; Πρόσεξε τὸ ἓνα πάθος, πού μ' αὐτὸ μᾶς δένει ὁ Σατανᾶς. Ὅλα ἂν τὰ κάνῃς, αὐτὸ τὸ ἓνα θὰ σταθῇ ἐμπόδιο. Πρόκειται γιὰ ἐξάρτησι. Σὲ κρατᾷ αἰχμάλωτο. Ἡ ἐξάρτηση τοῦ πάθους δὲν ἀφήνει τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ πόθου.

Προσοχὴ στὸ ἓνα. «Ἔτι ἔν σοι λείπει» (στ. 22). Δὲν ξέρω, Ποιὸ εἶναι γιὰ σένα τὸ ἓνα πάθος, ποῦ σφιχτὰ σὲ ἔχει δέσει ὁ Σατανᾶς. Εἶναι τὰ λεφτά; Εἶναι ἡ σαρκολατρεία καὶ ἡ σεξομανία; Εἶναι ἡ φιλαρέσκεια; Εἶναι ἡ ἀντιπάθεια; Εἶναι ὁ φθόνος; Εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῆς τεκνογονίας; Εἶναι ὁ θυμὸς; Εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀγάπης; Πόσο μᾶς θλίβει τελικὰ αὐτὸ τὸ ἓνα! Γίνεται πηγὴ λύπης. Ὁ νέος ἐκεῖνος «περίλυπος γενόμενος» ἀπῆλθε (στ. 23). Ὁ Χριστὸς θέλησε νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Καὶ εἶναι ὁ μόνος ἐλευθερωτὴς τῶν ἀμαρτωλῶν παθῶν. Ἀλλ' ἐκεῖνος προτίμησε νὰ παραμείνῃ σκλάβος.

Πόσο δύσκολα ἀπαλλάσσεται κανεὶς ἀπὸ τὸ πάθος, ιδίως ἀπὸ τὸ ἓνα, τὸ κύριο πάθος!

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἰησοῦ

Ἄν ὁ νέος ἐκεῖνος ἔκοβε τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας, θὰ κληρονομοῦσε τὴν αἰώνιο ζωῆ; Ὁχι. Αὐτὸ θὰ ἦταν ἀπλῶς ἡ ἄρνησις τοῦ κακοῦ. Ἀλλ' ἡ αἰώνιος ζωὴ ἀπαιτεῖ καὶ θέσι. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ σοῦ λέγῃ: «Λάθος δρόμο πῆρες. Δὲν θὰ σὲ ὀδηγήσῃ ἐκεῖ πού σὺ θέλεις. Ἄφῃσέ τον. Ἔλα κοντά μου.

Ἀκολούθησέ με». Αὐτὸς ὁ ὀδηγὸς εἶναι καὶ καὶ ἔμπειρος καὶ καλός. Ὁχι μόνο σὲ ἀποτρέπει ἀπὸ τὸ λαθεμένο δρόμο, ἀλλὰ σὲ ὀδηγεῖ στὸ σωστό. Σὺ ὅμως ἀρκεῖσαι μόνο

στο πρώτο. Άρκει; Όχι. Όφείλεις νά πράξης και τὸ ἄλλο: Ν' ἀκολουθήσης τὸν ἔμπειρο ὁδηγό.

Κάτι τέτοιο εἶπε ὁ Χριστός. Μίλησε στὸ νέο γιὰ τὴν ἀκολουθία του. Δὲν εἶπε στὸ νεανίσκο μόνο ν' ἀφήση το δρόμο τῆς φιλαργυρίας, πὺ σίγουρα ὁδηγεῖ στὸ γκρεμό. Τοῦ εἶπε και νὰ τὸν ἀκολουθήση: «Και δεῦρο ἀκολούθει μοί» (στ. 22).

Δύσκολο τὸ νὰ τηρήσουμε τίς ἐντολές. Δύσκολο τὸ νὰ κόψουμε τὸ πάθος μας. Πιὸ δύσκολο τὸ ν' ἀκολουθήσουμε τὸ Χριστὸ «ὅπου ἂν ὑπάγη» (Ἄποκ. 14,4). Στὴν αἰώνιο ζωὴ δὲν πηγαίνει ἀπλῶς ὁ καλὸς ἄνθρωπος πηγαίνει ὁ χριστομίμητος ἄνθρωπος.

Ἄν μπορούσαμε μὲ καλωσύνες ἀπλῶς νὰ πᾶμε στὸν παράδεισο, τότε δὲν θὰ ἐρχόταν ὁ Θεὸς στὴ γῆ. Ἦλθε ν' ἀνοίξη το δρόμο γιὰ τὸν οὐρανό. Ὁ ἴδιος εἶναι ἡ Ὁδὸς (Ἰωάν. 14,6). Ὁ δρόμος πρὸς τὴν αἰώνιο ζωὴ περνάει μόνο ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὅποιος δὲν πιστεύει στὸν Ἰησοῦ Χριστό, αὐτὸς δὲν φθάνει στὴν αἰώνιο δόξα. «Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος Ζωή, ἵνα γινώσκωσί σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν και ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν» (Ἰωάν. 17,3).

Κανένα μονοπάτι δὲν ὁδηγεῖ στὸ τέρμα τῆς αἰωνιότητος και μακαριότητος, παρὰ μόνο ὁ δρόμος, πὺ χάραξε Ἐκεῖνος. Τὸν ἄνοιξε μὲ τὸ Σταυρό του. Τὸν σηματοδότησε μὲ τὸ Αἷμα του. Τὸν ἐγκαινίασε μὲ τὴν Ἀνάστασή του.

Τὰ ὅσα εἶπαμε ἴσως φανοῦν δύσκολα. Ἀλλὰ τὰ δύσκολα ἔχουν ἀξία. Καὶ ἄς μὴ μᾶς τρομάζουν τὰ δύσκολα. Οἱ μαθητὲς τρόμαξαν, ὅταν ἄκουσαν τὸν Κύριο γιὰ τὸ πόσο δύσκολο εἶναι νὰ σωθῆ ἓνας πλούσιος. Καὶ ρώτησαν τὸ Χριστό: «Και τίς δύναται σωθῆναι;» (στ. 26). Ἄλλ' ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴν παρήγορο και ἐνισχυτικὴ γιὰ κάθε δύσκολο ἀγῶνα ἀπάντησε: «Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἄνθρώποις, δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ» (στ. 27).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιη' 35 - 43

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ³⁶ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ³⁷ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. ³⁸καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ, υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. ³⁹καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. ⁴⁰σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν ⁴¹λέγων· Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. ⁴²καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. ⁴³καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Ἄξιός τοῦ θαύματος

«Αὐτός σε πολλῶ μᾶλλον ἔκραζε» (Λουκ. 18,39)

Ἔνταλμα συλλήψεως

Ἔνταλμα συλλήψεως! Ὅχι ὅμως γιὰ τιμωρία, ἀλλὰ γιὰ εὐεργεσία. Ὅπως καθόταν ὁ τυφλὸς στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ φώναζε, αἰσθάνθηκε ξαφνικὰ κάποιους νὰ τὸν πιάνουν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸν ὀδηγοῦν στὸ Χριστό. Δὲν τρόμαξε. Σκίρτησε ἀπὸ χαρά. Ὁ Χριστὸς διέταξε τὴν προσαγωγή του. «Ἐκέλευσεν αὐτόν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν» (στ. 40). Διέταξε νὰ τὸν «συλλάβουν». Τί εἶχε κάνει ὁ τυφλὸς τῆς Ἱεριχοῦς; Κραύγαζε σπαρακτικὰ καὶ παρακαλοῦσε. Ἄκουσε τὸ αἴτημά του ὁ Χριστὸς καὶ τὸν κάλεσε.

Φαντασθῆτε νὰ σᾶς καλέσῃ ἡ ἐφορία μὲ ἔνταλμα συλλήψεως καὶ ἀντὶ νὰ σοῦ ζητήσῃ χρέη, νὰ σοῦ δίνη μεγάλη δωρεά! Ὁ Χριστὸς, ὁ «τὰ πάντα ἐφορῶν», μᾶς καλεῖ κοντά του ὄχι γιὰ νὰ τοῦ ξοφλήσουμε ὅσα τοῦ χρωστᾶμε, ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς χαρίσῃ τὰ χρέη καὶ νὰ μᾶς δώσῃ καὶ τὴ δωρεὰ τῆς σωτηρίας. Ἔτσι τὸ ἔνταλμα συλλήψεως εἶναι ἡ ἐντολή τῆς ἀσύλληπτης ἀγάπης.

Κάπως ἔτσι συμβαίνουν τὰ πράγματα στὴν Ἱεριχὼ. Οἱ ἄνθρωποι ἔδιναν στὸν τυφλὸ χρηματικὴ ἐλεημοσύνη. Ὁ Χριστὸς τοῦ προσφέρει τὴ μεγάλη ἐλεημοσύνη. Τοῦ δίνει ἐκεῖνο, πού του ἔλειπε καὶ πού ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ πλούτη τοῦ κόσμου: Τὸ φῶς. «Ἀνάβλεψον: ἡ πίστις σου σέσωκέ σέ» (στ. 42).

Γιατί ὁ Χριστὸς ἔκανε αὐτὸ τὸ θαῦμα; Ἐπειδὴ εἶναι ὁ παντοδύναμος Θεός; Ἄν εἶναι μόνο γι' αὐτό, τότε γιατί δὲν γίνεται καὶ σὲ μᾶς κάποιος ἀπὸ τὰ θαύματα, πού ζητᾶμε; Μήπως διότι δὲν εἴμεθα ἄξιοι τῆς παντοδύναμης θαυματουργίας τοῦ Χριστοῦ; Ὁ τυφλὸς ἦταν ἄξιός τοῦ θαύματος.

Τὸ θαῦμα εἶναι δωρεά, εἶναι καὶ ἀμοιβή. Δωρεά, διότι προσφέρεται ἀπὸ τὸ Χριστὸ χαριστικά. Ἡ βροχὴ πέφτει δωρεὰν στὴ γῆ, ἀλλὰ θαυματουργεῖ μόνο στὸ χωράφι, πού ἔχει ὀργωθῆ. Ὁ τυφλὸς ἦταν χωράφι, πού χρόνια πολλὰ τὸ ὄργωνε ὁ πόνος. Λέγει σχετικὰ

ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Τοιοῦτον γὰρ ψυχὴ καρτερικὴ δι' αὐτῶν τῶν κωλυόντων αἴρεται. Ὁ δὲ Χριστὸς εἶς αὐτὸν ἐπίστομίζεσθαι, ἵνα μειζόνως αὐτοῦ ἡ προθυμία φαίνεται, καὶ μάθης ἀξίως αὐτὸν ἀπολαύοντα τῆς θεραπείας» (Ε.Π.Ε. 11,582).

Ὁ Θεὸς εἶναι χάρις καὶ ἔλεος, προσφέρει δωρεὰν τὴ σωτηρία, ἀλλὰ μόνο στοὺς ἀξίους, ὄχι σὲ ὅλους. Πῶς; Τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα εἶναι μία δύναμις, ἀλλὰ γιὰ νὰ μεταδοθῆ ἀπαιτεῖται καλὸς ἀγωγός. Δωρεὰν προσφέρεται τὸ ρεῦμα τῆς θεϊκῆς δυνάμεως, ἀλλὰ γιὰ νὰ μεταδοθῆ χρειάζεται νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος καλὸς ἀγωγός, νὰ εἶναι ἄξιος. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Εἰ καὶ ἔλεος ἦν καὶ χάρις, τοὺς ἀξίους ἐπιζητεῖ» (Ε.Π.Ε. 11,586).

Δέν τὸν ἔκαμψαν τὰ ἐμπόδια

Γιατί ὁ τυφλὸς τῆς Ἱεριχοῦς ἦταν ἄξιος τοῦ θαύματος τοῦ Χριστοῦ;

Πρῶτον, διότι δέν κάμφθηκε ἀπὸ τὰ ἐμπόδια, ποὺ συνάντησε. Ὅχι μόνο δέν εἶχε χειραγωγό, κάποιον ἄνθρωπο νὰ τὸν φέρῃ στοὺς Χριστό, ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος του στάθηκε ἐμπόδιο, ὀδόφραγμα, γιὰ νὰ μὴ πλησιάσῃ τὸ Χριστό.

Ἐπὶ ἄρχουν ἄτομα, ποὺ μόνο δέν μποροῦν νὰ ἔλθουν στοὺς Χριστό. Οἱ ἴδιοι εἶναι ἀκίνητοι. Πρέπει νὰ κινηθῆ ἡ ἀγάπη ἄλλων, γιὰ νὰ ἔλθουν, ὅπως συνέβη στὴν περίπτωση τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ. «Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων» (Μάρκ. 2,3). Λείπει πολλὲς φορές αὐτὴ ἡ ἱεραποστολικὴ ἀγάπη, γι' αὐτὸ οἱ συνάνθρωποι μας παραμένουν στοὺς σκοτάδι, στὴν ἀγνοία, μακριὰ ἀπὸ τὸ Φῶς, ἀπὸ τὸ Χριστό.

Οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἦσαν ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα κοντὰ στοὺς Χριστό, εἶχαν, φαίνεται, περιέργεια δέν εἶχαν ἐνέργεια. Περιέργεια νὰ δοῦν οἱ ἴδιοι τὸ καταπληκτικὸ φαινόμενο, ποὺ λέγεται Ἰησοῦς, ἀλλὰ δέν εἶχαν αὐτὸ ποὺ εἶναι ὁ Ἰησοῦς: Ἐνέργεια ἀγάπης.

Ὅχι μόνο χειραγωγὸ δέν βρῆκε ὁ τυφλός, ἀλλ' ἦσαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐμπόδιο στοὺς νὰ φθάσῃ ἡ φωνὴ του μέχρι τὸ Χριστό. «Ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν μέ» (στ. 38). Ἐνωχλήθηκα ἀπὸ τὴ φωνὴ τοῦ τυφλοῦ. «Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτὸν ἵνα, ἵνα σιωπήσῃ» (στ. 39).

- Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς καλοπεράσεως εἶναι ἐνοχλητικὴ ἡ φωνὴ τῶν φτωχῶν.

- Γιὰ τὴν ἐορταστικὴ ἀτμόσφαιρα, ποὺ Ζοῦσαν τὴν μέρα ἐκεῖνη οἱ κάτοικοι τῆς Ἱεριχοῦς, ἦταν ἐνοχλητικὴ ἡ κραυγὴ ἐνὸς τυφλοῦ. Ἦταν μία παραφωνία. Τοὺς χαλοῦσε τὸ περιβάλλον!

Καὶ ὅμως, ἡ παραφωνία τοῦ πόνου ὀδηγεῖ στὴ συμφωνία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς θαύμασε, ποὺ δέν μπόρεσαν τὰ ὀδοφράγματα νὰ ἐμποδίσουν τὸν τυφλὸ στὴν προβολὴ τοῦ αἰτήματός του. Καλὸς ἐκεῖνος, ποὺ ὑπὸ ὀμαλὰς συνθήκας βρῆκε τὸ Χριστό. Θαυμαστὸς ἐκεῖνος, ποὺ βρῆκε τὸ Χριστό «μετ' ἐμποδίων». Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅρα γοῦν καὶ οὕτως πῶς οὐδένα τῶν ἀποστόλων συνήγορον ἔχων, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπίστομίζοντας, ἴσχυσεν ὑπερβῆναι τὰ κωλύματα καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν τὸν Ἰησοῦν» (Ε.Π.Ε. 11,584).

“Όχι μόνο δὲν κάμφθηκε ἀπὸ τὰ ἐμπόδια, ἀλλὰ καὶ αὐξήσε τὴν ἔνταση τῆς φωνῆς του. “Ὅπως, ὅταν μπαίνουν παράσιτα, αὐξάνεται ἡ ἔντασις τοῦ μεγαφώνου, ἔτσι καὶ στὴν περίπτωση τοῦ τυφλοῦ. “Ὅσο οἱ ἄνθρωποι ἔβαζαν τὰ παράσιτα τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς σκληρότητας, τόσο αὐξανόταν ἡ ἔντασις τῆς φωνῆς του, βγαλμένη ἀπὸ τὸ μέγαφωνο τοῦ πόνου. «Αὐτὸς δὲ πολλὰ μᾶλλον ἔκραζε: Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν μέ» (στ. 39).

- “Ὅσο σεῖς μου λέτε νὰ σιωπήσω, τόσο περισσότερο ἐγὼ θὰ φωνάζω!
- “Ὅσο περισσότερο ἀντιδρᾷ ὁ κόσμος, τόσο περισσότερο ἄς ἐπιμένουμε ἐμεῖς.
- “Ὅσο περισσότερο ρίχνει ὁ κόσμος χιόνι στὴν καρδιά μας, γιὰ νὰ μᾶς παγώσῃ τὴν πίστι, τόσο περισσότερο ἡ φλόγα τῆς καρδιάς μας πρέπει νὰ φουντώνῃ.
- “Ὅσο ὁ κόσμος μας θέλει μὲ κλειστὸ τὸ στόμα, τόσο περισσότερο ἐμεῖς νὰ μιᾶμε γιὰ τὸ Χριστό.
- “Ὅσο ὁ κόσμος μας ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸ Χριστό, τόσο περισσότερο ἐμεῖς νὰ πλησιάσουμε.

Εἶχε πίστι μεγάλη

Δεύτερον, ἦταν ἄξιος τοῦ θαύματος ὁ τυφλός, διότι θαυμαστὴ πίστι στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὰ σωματικά του μάτια δὲν ἔβλεπε. Ἄλλ' εἶχε ἐσωτερικὴ ὄραση καὶ ἐνόραση. “Ἐβλεπε μὲ τὰ ψυχικά του μάτια. “Ἐβλεπε καθαρὰ μπροστά του τὸ Χριστό. Πίστευε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ, ὁ Σωτῆρας. Σὰν ἄκουσε θόρυβο στοὺς δρόμους τῆς πόλεως, ρώτησε καὶ τοῦ παν: «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται» (στ. 37). Κι ἐνῶ τοῦ μίλησαν γιὰ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, ἐκεῖνος τὸν ἀποκαλεῖ «Υἱὸν Δαβίδ» (στ. 38), ὀνομασία, πού ἄρμοζε στὸ Μεσσία τοῦ Ἰσραήλ.

“Ενας ἄλλος τυφλὸς κάποτε βρῆκε σταδιακὰ τὸ φῶς του ἀπὸ τὸ Χριστό. Στὴν ἀρχὴ ἔβλεπε τοὺς ἀνθρώπους σὰν δένδρα, ὕστερα «ἀνέβλεψε τηλαυγῶς» (Μάρκ. 8,25). Ὁ τυφλὸς τῆς Ἱεριχοῦς «παραχρήμα ἀνέβλεψε» (στ. 43). Ἀμέσως, ἀστραπιαίως, «ἀνέβλεψε τηλαυγῶς». Αὐτό, διότι «τηλαυγῶς», καθαρὰ ἔβλεπε μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως τὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι σπουδαῖα ὑπόθεσις νὰ βλέπουμε τηλαυγῶς, ὀλοκάθαρα, μὲ ἐσωτερικὴ ἐνόρασι, μὲ βαθειὰ πεποίθησι τὸ θεανδρικὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ. Νὰ διαθέτουμε τὸ τηλεσκόπιο τῆς πίστεως.

Γιὰ τὸν τυφλὸ ἡ πίστις ἦταν πεποίθησις, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου. Πίστευε, πῶς, ἂν αὐτὸς δὲν ἔβλεπε τὸ Χριστό, ὅμως ὁ Χριστὸς τὸν ἔβλεπε, ἀφοῦ εἶναι Παντεπόπτης. Πίστευε, πῶς ὁ Χριστὸς ἔρχεται καὶ δὲν ἀντιπαρέρχεται. Πόσοι περνοῦσαν καθημερινὰ ἀπὸ μπροστά του καὶ τὸν ἀντιπαρέρχονταν! Μερικοὶ δὲν τοῦ ἔδιναν καμμία σημασία. Ἄλλοι περνοῦσαν βιαστικοὶ ἀπὸ δίπλα του. Καὶ ἄλλοι τοῦ ἔρριχναν ψιχία ἐλεημοσύνης, γιὰ νὰ ξεγελάσουν τὴ συνείδησή τους. Κανεὶς ὅμως δὲν σταματοῦσε ν' ἀσχοληθῇ μαζί του. “Ενας μόνον σταμάτησε, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. «Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς» (στ. 40).

Ὁ Χριστὸς κάνει στάσι ἀγάπης μπροστά στα προβλήματα ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἄνθρωποι ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Ἐνθυμεῖσθε τὸν πληγωμένο ὁδοιπόρο τῆς παραβολῆς. Καὶ γιὰ τὸν ἱερέα καὶ γιὰ τὸ λευῖτη ἡ ἴδια σημείωσις: «Ἐλθὼν καὶ ἰδὼν

άντιπαρήλθε» (Λουκ. 10,31. 32). Ένας μόνο στάθηκε, ο Καλός Σαμαρείτης. Ο Καλός Σαμαρείτης, ο Ίησοῦς, στάθηκε με ενδιαφέρον στον τυφλό. Ο Χριστός δεν αντιπαρέρχεται μπροστά απ' εκείνους, που η δική μας αδιαφορία τους έχει βάλει στην απομόνωση.

Ο τυφλός έχει βεβαιότητα για τη στάση αυτή του Χριστού. Δεν γίνεται, όπωσδήποτε θα ενδιαφερθῆ ὁ Χριστός! Όπως, όταν ἐμεῖς παταμε τὸ κουμπὶ στὸ λεωφορεῖο, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ κἀνη στάσι ὁ ὁδηγός, ἔτσι ὁ τυφλός, πατοῦσε συνεχῶς τὸ κουμπὶ τῆς προσευχῆς, διότι ἦταν βέβαιος, πίστευε ἀκράδαντα, ὅτι θὰ σταματήσει ὁ Χριστός, ὁ ὁδηγός καὶ διάκονος τῆς ἀγάπης.

Εἶχε βαθειὰ πίστι ὁ τυφλός. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τοῦ εἶπε: «Ἀνάβλεψον ἢ πίστις σου σέσωκέ σέ» (στ. 42).

Ζήτησε ἐκεῖνο, ποῦ ἔπρεπε

Τρίτον, ἦταν ἄξιος τοῦ θαύματος ὁ τυφλός, διότι ἤξερε τί νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Χριστό. Φαντασθῆτε νὰ πηγαίνει κάποιος σ' ἓναν ὀφθαλμίατρο καὶ ἀντὶ νὰ ζητήῃ θεραπεία τῶν ματιῶν του, νὰ ζητήῃ ἓνα εἰσιτήριο γιὰ τὸ θέατρο! Ἀπὸ τὸν ὀφθαλμίατρο θὰ ζητήσῃς κάτι τῆς εἰδικότητός του. Καὶ ἀπὸ τὸ Χριστὸ θὰ ζητᾶμε ἐκεῖνο, ποῦ εἶναι τῆς εἰδικότητός του. Καὶ ποιά εἶναι ἡ εἰδικότητα τοῦ Χριστοῦ; Τὸ φῶς! «Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιά θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Ματθ. 4,16).

Τὸ ἐρώτημα τοῦ Χριστοῦ ἀπευθύνεται με στωργὴ στον τυφλό: «Τί σοὶ θέλεις ποιήσω;» (στ. 41). Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω; Καὶ ὁ τυφλός ἀπαντᾷ φυσικώτατα: «Κύριε, ἵνα, ἵνα ἀναβλέψω» (στ. 41). Μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ τὸν τυφλό. Δεν τὴν ἀφήνει νὰ περάσῃ ἀνεκμετάλλευτη.

Ἐμεῖς δὲν ἐκμεταλλευόμεθα τὴν εὐκαιρία, ποῦ λέγεται Ἰησοῦς Χριστός. Δεν ξέρουμε τί ζητᾶμε. Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι ὁ Χριστός ἀπευθύνει καὶ σε μας τὸ ἴδιο ἐρώτημα: «Τί σοὶ θέλεις ἵνα, ἵνα ποιήσω;». Ἀραγε ποιὲς θὰ εἶναι ἀπαντήσεις μας; Τί θὰ ζητοῦσε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Χριστό;

- Θέλω ἓνα ὠραῖο αὐτοκίνητο!
- Θέλω ἓνα σπίτι!
- Θέλω νὰ διορισθῆ τὸ παιδί μου!
- Θέλω νὰ κερδίσω τὴ δίκη, ποῦ ἔχω!
- Θέλω νὰ κερδίσω στὸ λαχεῖο, στὸ «λόττο»!
- Θέλω τὴν υἰγεία μου!
- Θέλω νὰ νικήσῃ ἡ ὀμάδα μου!
- Θέλω....

Μικρὰ «θέλω», ποῦ δὲν ἔχουν ἀσφαλῶς καμμία σχέση με τὸ μεγάλο «θέλω», με τὸ «θέλω» τῆς σωτηρίας μας. Δεν ξέρουμε τί ζητᾶμε καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς λαός. Γι' αὐτὸ καὶ

στά δικά μας «θέλω» ἀκούγεται ἄλλη ἀπάντησης τοῦ Χριστοῦ, ἐκείνη, πού εἶπε στοὺς δύο μαθητάς: «Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε» (Ματθ. 20,22).

Ἄν γνωρίσαμε τὸ αἰώνιο συμφέρον μας, ἓνα θὰ ζητούσαμε, αὐτό, πού ζήτησε ὁ τυφλός: «Κύριε, ἴνα, ἴνα ἀναβλέψω» (στ. 41). Φῶς, Κύριε! Φῶς ζητᾶμε. Φῶς στὴν καρδιά μας, τὸ φῶς τῆς πίστεως. Φῶς στὸ μέλλον μας, νὰ γλιτώσουμε ἀπὸ τὸ αἰώνιο σκοτάδι. Φῶς στὴν πατρίδα μας, νὰ γνωρίσουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὸ φῶς τῆς Ἀλήθειας, τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νὰ μεταλαμπαδεύουν αὐτὸ τὸ φῶς σ' ὅλο τὸν κόσμο. Χωρὶς τὴν Ὁρθοδοξία ἡ Ἑλλάδα θὰ εἶναι ὁ φτωχὸς Ζητιάνος τῆς Εὐρώπης, πού γιὰ τὰ ψίχουλα τῆς οικονομικῆς βοήθειας θὰ προδίδη τὴν ταυτότητά της! Μὲ τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ δορυφόρος, γίνεται πρωτοπόρος τῆς Εὐρώπης.

Δόξαζε τὸν Εὐεργέτη του

Τέταρτον, ἦταν ἄξιος τοῦ θαύματος ὁ τυφλός, διότι μετὰ τὸ θαῦμα ἔδειξε εὐγνώμονα καρδιά. Οἱ ἑννέα λεπροὶ πῆραν τὸ δῶρο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπεπήδησαν. Ἐξαφανίστηκαν, χάθηκαν. Λησμόνησαν τελείως τὸν Εὐεργέτη τους. Ὁ τυφλὸς εἶδε τὸ φῶς ἀπὸ τὸ Χριστό, ἀλλὰ δὲν ἀδιαφόρησε γιὰ τὸ Φωτοδότη του. Τὸ πρῶτο, πού εἶδαν τὰ μάτια του, Ὅταν ἡ γλυκύτητα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ. Μαγεύτηκε, μαγνητίστηκε. Δὲν ἦταν δυνατόν νὰ τὸν ἀφήση. Ἔτσι ὄχι μόνο δὲν λησμόνησε τὸ Χριστό, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀκολούθησε, δοξάζοντάς τον. «Καὶ παραχρήμα ἀνέβλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τῷ Θεῷ» (στ. 43).

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πρὶν ἀπὸ τὸ θαῦμα ζῆ μὲ καρτερία καὶ ἐλπίδα τὴ δοκιμασία καὶ τὴ θλίψη. Μετὰ τὸ θαῦμα γίνεται εὐγνώμων καὶ ὁμολογητής. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅτι δὲ ἄξιος, δῆλον, καὶ ἐξ ὧν ἐβόησε καὶ ἐξ ὧν λαβῶν οὐκ ἀπεπήδησεν, καὶ πολλοὶ ποιοῦσι, μετὰ τὰς εὐεργεσίας ἀγνωμονοῦντες. Ἄλλ' οὐκ ἐκεῖνος τοιοῦτος ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς δόσεως καρτερικὸς καὶ μετὰ τὴν δόσιν εὐγνώμων καὶ γὰρ ἠκολούθησεν αὐτῷ» (Ε.Π.Ε. 11,586).

Χωρὶς Χριστὸ στὴ γωνιά

Ἐνα ἀναμμένο σπέρτο εἶναι ὅπωςδήποτε κάτι. Μέσα στὸ βαθὺ σκοτάδι κάτι εἶναι νὰ ἔχης ἔστω ἓνα σπέρτο ἀναμμένο. Ἀλλὰ τί εἶναι ἓνα σπέρτο μπροστὰ στὸν ἠλεκτρικὸ πολυέλαιο; Καλὰ εἶναι τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου. Καλὲς εἶναι οἱ φιλίες τοῦ κόσμου. Καλὲς οἱ γνώσεις τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τί εἶναι μπροστὰ στὸν Πολυέλεο Ἰησοῦ Χριστοῦ. Χωρὶς Χριστὸ τί θὰ ἦταν ὁ τυφλός; Ἐνας Ζητιάνος, ριγμένος στὴ γωνιά τοῦ δρόμου.

Χωρὶς Χριστὸ θάμασταν στὴ γωνιά, περιφρονημένοι, καταφρονημένοι, πονεμένοι, βυθισμένοι στὴ θλίψη, χωρὶς φωταγωγὸ ἐλπίδας, θλιβεροὶ Ζητιάνοι μιᾶς ἄπιαστης εὐτυχίας.

Ἀλλὰ γιατί χωρὶς Χριστό; Ὁ Χριστὸς καὶ σήμερα περνάει ἀπὸ μπροστὰ μας. Εὐκαιρία νὰ τὸν Ζητήσουμε, νὰ τοῦ φωνάξουμε: «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με». Στάσου! Ξέρουμε, δὲν εἴμεθα ἄξιοι ἐμεῖς, ὅπως ἐκεῖνος, ὁ τυφλὸς τῆς Ἰεριχοῦς. Μα σὲ ἔχουμε ἀπόλυτη ἀνάγκη. Φῶς Ζητᾶμε. Φῶς γιὰ μας, πού κοντάφτουμε καὶ πέφτουμε στὴν ἀμαρτία, ποῦ ὁ

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ – ΙΔ' ΛΟΥΚΑ

νοῦς μας σκοτεινιάζει ἀπὸ τὴν ἀπελπισία. Φῶς καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Φῶς γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. «Φώτισον τὸ σκότος» μας!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΛΟΥΚΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιθ' 1 - 10

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχώ· ²καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, ³καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. ⁴καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. ⁵καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. ⁶καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. ⁷καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. ⁸σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. ⁹εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστίν· ¹⁰ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Ἀντικοινωνικὸς ἄνθρωπος

«Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς» (Λουκ. 19,8)

Τὸ πάθος τοῦ πλούτου

Κοινωνικὸς καὶ ἀντικοινωνικὸς Ζακχαῖος. Ἦταν ἀντικοινωνικὸ ἄτομο. Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ τὸν μετέβαλε καὶ ἔγινε κοινωνικός, κοινωνικώτατος ἄνθρωπος. Ἦταν μισητός. Ἦταν ἀγαπητός. Ἦταν ἐγωκεντρικὸ ἄτομο. Ἦταν φιλόανθρωπος. Συνήθως ποιό ἄτομο ὀνομάζουμε ἀντικοινωνικό;

- Ἐκεῖνο, ποῦ ζῆ ἀποκομμένο ἀπὸ τὴν κοινωνία, ὅπως εἶναι οἱ ἀπροσάρμοστοι ἄνθρωποι.
- Ἐκεῖνο, ποῦ ἔχει ἀντικοινωνικὴ συμπεριφορά, ὅπως εἶναι οἱ ἀναρχικοί, ποῦ τὰ σπᾶνε ὅλα, χωρὶς νὰ λογαριάζουν τὸ κοινωνικὸ καὶ οἰκονομικὸ κόστος.
- Ἐκεῖνο, ποῦ εἶναι ἐπικίνδυνον γιὰ τὴ δημόσια ἀσφάλεια, ὅπως εἶναι διάφορα σχιζοφρενικὰ πρόσωπα ἢ ἐγκληματικὲς φυσιογνωμίες.
- Ἐκεῖνο, ποῦ κλείνεται στὸν ἑαυτό του καὶ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸ γύρω, γύρω κόσμον.
- Ἐκεῖνο, ποῦ κοιτάζει μόνον τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο λέγει: «Τσιμέντο ἄς γίνῃ»!

Γενικὰ ἀντικοινωνικὸ ἄτομο εἶναι ἐκεῖνο, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ ζῆ ἐνσωματωμένο στὴν κοινωνία. Ἡ κοινωνία εἶναι ἓνα σῶμα. Μπορεῖ σ' ἓνα σῶμα ἀνθρώπινο νὰ ἀνεξαρτοποιηθῆ ἓνα μέλος καὶ νὰ ζῆ μόνον του, κλεισμένο στὸν ἑαυτό του; Μπορεῖ Π.Χ. τὸ χέρι νὰ κηρύξῃ ἀνταρσία, ν' ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸ λοιπὸ σῶμα καὶ νὰ ζῆ μόνον του;

Άσφαλῶς ὄχι. Θὰ νεκρωθῆ. Ἔτσι δὲν μπορεῖ ἓνα ἄτομο ν' ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ σύνολο καὶ νὰ ζῆ μόνο του, ἀδιαφορῶντας γιὰ τοὺς ἄλλους.

Εἴμεθα μέλη τοῦ ἴδιου σώματος, τῆς κοινωνίας, καὶ μάλιστα τῆς κοινωνίας στὴν ἀγιωτέρα της μορφή, ὅπως εἶναι ἡ Ἐκκλησία. «Εἶτε πάσχει ἓνα μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη. Εἶτε δοξάζεται ἓνα μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. Ὑμεῖς δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» (Α' Κορ. 12,26-27).

Ὁ Ζακχαῖος ὄχι μόνο ἦταν ἀντικοινωνικὸ πρόσωπο, ὄχι μόνο δὲν ἀγαποῦσε τὴν κοινωνία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔκλεβε, τὴν ἐκμεταλλεῖτο. Ζοῦσε εἰς βάρος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ποιὸς τὸν εἶχε καταστήσει ἀντικοινωνικό; Ἡ μανία τοῦ πλούτου, ἡ πλεονεξία. «Καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος» (στ. 2).

Πλούσιος! Μία λέξις, ποῦ κρύβει πολλά. Τὸ σπουδαιότερο, ποῦ κρύβει, εἶναι ὁ ἀτομισμός. Καὶ ὁ ἀτομισμὸς καταπνίγει τὴν κοινωνικότητα. Ἡ φιλαυτία κρύβει καὶ πνίγει τὴν ἀγάπη.

Πλούσιος! Μία λέξις, ποῦ κρύβει μεγάλο πάθος. Φαντασθῆτε νὰ ἔχη κάποιος πληγὴ πυορροοῦσα, ποῦ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μπορεῖ νὰ ἐξελιχθῆ σὲ γάγγραινα, κι ἀντὶ νὰ πηγαίη στὸ γιατρὸ νὰ βάλῃ νυστέρι, παίρνει ἓνα φύλλο χρυσοῦ καὶ σκεπάζει τὴν πληγὴ! Ὅσα φύλλα χρυσοῦ καὶ ἂν βάλῃ, ἡ πληγὴ θὰ εἶναι πληγὴ. Δὲν γιατρεύεται ἡ πληγὴ, παρὰ μόνο μὲ νυστέρι. Πληγὴ εἶναι ὁ πλοῦτος. Πληγὴ, ποῦ κατατρῶγει καὶ τὸν ἴδιο τὸν πλούσιο, ἀφοῦ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ ἡσυχάσῃ καὶ τοῦ σαπίζει τὴν ψυχὴ. Πληγὴ καὶ γιὰ τὴν κοινωνία, ποῦ τὴν κατακλέβει γιὰ νὰ εἶναι ἐκεῖνος πλούσιος.

Ἀνικανοποίητο πάθος

Καμμία δικαιολογία δὲν ἔχει τὸ πάθος τῆς πλεονεξίας. Ὅλα τὰ πάθη ἔχουν μία, κάποια, δικαιολογία. Τὸ πάθος τῆς πλεονεξίας καμμία δικαιολογία δὲν ἔχει. Λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐκ ἔστι παίδων φροντίς ἢ ποιοῦσα χρηματιστικόν, ἀλλὰ ψυχῆς νόσος» (Ε.Π.Ε. 22,560).

Τέτοιο ἦταν τὸ πάθος τοῦ Ζακχαίου. Εἶχε δὲ ἰσχυρὸ παράγοντα, ποῦ τοῦ θέρειε τὸ πάθος. Ἦταν τὸ ἐπάγγελμά του. Ἦταν ἀρχιτελώνης. Οἱ τελῶνες εἰσέπρατταν τοὺς φόρους ἀνεξέλεγκτα. Ἔτσι, τὸ ὄνομα «τελώνης» εἶχε ταυτισθῆ μὲ τὸ ὄνομα «κλέφτης». Καὶ ὁ ἀρχιτελώνης εἶχε καταστήσει συνώνυμος μὲ τὸν ἀρχικλέφτη. Ἄν σήμερα, μὲ τόσα αὐστηρὰ μέτρα, ὑπάρχουν ὑπάλληλοι, ποῦ λαδῶνονται καὶ ἐπομένως κλέβουν τὸ Δημόσιο, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸ λάδωμα ἦταν καθιερωμένο ἐπίσημα. Ἀρχιτελώνης! Χρήματα μὲ τὸ τσουβάλι! Λεφτὰ ἀτιμίας καὶ ἀδικίας.

Καὶ ὅμως δὲν φαινόταν ικανοποιημένος ὁ Ζακχαῖος. Ἄν μπορῆ ἡ θάλασσα νὰ εἶπῃ στὰ ποτάμια «Φθάνει, δὲν θέλω ἄλλο νερό», ἂν μπορῆ ὁ ἄδης νὰ εἶπῃ «Φθάνει, δὲν θέλω ἄλλους νεκρούς», ἄλλο τόσο μπορεῖ ὁ πλεονέκτης νὰ εἶπῃ: «Φθάνει, δὲν θέλω ἄλλα λεφτά»! Δύο πράγματα στὸν ἄνθρωπο δὲν γεμίζουν καὶ δὲν ικανοποιοῦνται: τὰ μάτια καὶ ἡ τσέπη. Ἀχόρταγα τὰ μάτια. «Οὐ, Οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὀρᾶν» (Εκκλ. 1,8). Ἀκόρεστη ἡ τσέπη. Ἀνικανοποίητο τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος:

«Μέχρι πότε χρημάτων ἔρωμεν; Οὐ παύσομαι γὰρ αὐτῶν καταβοῶν ταῦτα γὰρ πάντων αἴτια. Μέχρι τίνος ποὺ λαμβάνομεν κόρον τῆς ἀπλήστου ἐπιθυμίας; Τί ἔχει καλὸν τὸ χρυσίον; Ἐκπέπεληγμαί ἐπὶ τῷ πράγματι. Ποῖος δυνήσεται λόγος ἐκκόψαι τὸ χαλεπὸν τοῦτο θηρίον, καὶ πανωλεθρία διαφθεῖραι;» (Ε.Π.Ε. 22,558).

Θηρίο ἀνικανοποίητο ἢ πλεονεξία. Πάθος, ποὺ αἰχμαλωτίζει πάθος, ποὺ ἀποβλακώνει τὸν ἄνθρωπο. Ὁ κόσμος θεωρεῖ ἔξυπνο καὶ «καπάτσο» τὸν πλούσιο. Στὴν πραγματικότητα εἶναι ἀνόητος καὶ βλάκας, βλάκας. Γιατί; Ὅποιος οἰκοδομεῖ πάνω στὴν ἄμμο καὶ ὄχι πάνω σὲ γερά θεμέλια, δὲν εἶναι βλάκας, βλάκας; Ὅποιος δουλεύει γιὰ τὴ σκόνη, δὲν εἶναι βλάκας, βλάκας; Ἔτσι λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὀντως γέλωσ πολὺς. Καὶ νῦν ἐκεῖνος μὲν (ὁ πλούσιος) γέγονε τέφρα καὶ κόνις, αὕτη δὲ εἰς ἐτέρων κλῆρον διέβη» (Ε.Π.Ε. 22,562).

Τὸ πάθος νικήθηκε ἀπὸ τὸν πόθο

Καὶ ὅμως, τὸ φοβερὸ πάθος τῆς πλεονεξίας θεραπεύθηκε στὸ Ζακχαῖο. Τὸ πάθος τὸ θεράπευσε ὁ πόθος. Ἡ πλουτομανία τὸν εἶχε κάνει ἀντικοινωνικό.

- Δὲν εἶχε κοινωνία μὲ τὸ Θεό. Θεὸς τοῦ ἦταν ὁ μαμωνάς, τὰ λεφτά.
- Δὲν εἶχε κοινωνία μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὅλοι τὸν ἀπέφευγαν, ὅλοι γόγγυσαν εἰς βᾶρος τοῦ. Ὅλοι τὸν κοιτοῦσαν φοβισμένα.
- Δὲν εἶχε κοινωνία μὲ τὴν οἰκογένειά του. Ἀγάπη του, ἔρωτάς του, τὰ λεφτά.
- Δὲν εἶχε κοινωνία καὶ μὲ τὸν ἑαυτό του. Τὸν κατέτρωγε τὸ ἄγχος.

Ξαφνικὰ τὸ ἀντικοινωνικὸ αὐτὸ ἄτομο, ὁ Ζακχαῖος, ἔγινε Κοινωνικώτατος. Πῶς; Ὅταν τὸ πάθος τοῦ χρυσοῦ νικήθηκε ἀπὸ τὸν πόθο τοῦ Χριστοῦ. Ἄς τὸν παρακολουθήσουμε:

- Πρῶτο στάδιο: Λαχτάρα νὰ δῆ τὸ Χριστὸ γεννιέται στὴν καρδιά του. «Εζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἔστι» (στ. 3).
- Δεύτερο στάδιο: Ἡ λαχτάρα γίνεται προσπάθεια, ἀγῶνας. Τρέχει καὶ σκαρφαλώνει πάνω σὲ συκομορῆ, προκειμένου νὰ δῆ τὸν Ἰησοῦ. «Ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν» (στ. 4).
- Τρίτο στάδιο: Γίνεται ἡ μεγάλη συνάντησις, ἡ γνωριμία. Ὁ Χριστὸς τὸν γνωρίζει, καὶ ἐκεῖνος βλέπει τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ: ἓνα πρόσωπο, ποὺ λάμπει περισσότερο ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ χρυσοῦ. «Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι» (στ. 5).
- Τέταρτο στάδιο: Ἡ μεγάλη ἀπόφασις. Μοιράζει τὸ περισσότερο μέρος ἀπὸ τὰ πλούτη του. Μένει φτωχός, μόλις ἔγινε ἀληθινὰ πλούσιος. Ὅποιος γνωρίζει καὶ κατέχει τὸ Χριστό, εἶναι καὶ ὄντως πλούσιος. «Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τί ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν» (στ. 8).
- Πέμπτο στάδιο: Ἡ εὐτυχία εἶναι γεγονὸς γιὰ τὸ Ζακχαῖο καὶ γιὰ τὸ σπίτι του. Καὶ ἡ εὐτυχία ὀνομάζεται σωτηρία. «Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο» (στ. 9).

Κοινωνία μέ το Θεό

Άποκαταστάθηκε ό Ζακχαΐος στήν κοινωνία. Όταν ό άκρος άτομισμός έγινε άποδοτική Κοινωνιότητα, τότε ό Ζακχαΐος έφυγε άπό τήν άπομόνωση και απέκτησε σχέσεις και κοινωνία.

• Απέκτησε κοινωνία μέ τόν Θεό. Ό άνθρωπος πλάσθηκε νά ζή σέ κοινωνία μέ το Θεό. Δυστυχώς, όταν κάνη το Θεό, όταν άποξενώνεται, όταν άλλοτριώνεται άπό τή ζωή τοϋ Θεοϋ. Άν τόν σωμα μπορεί νά ζήση χωρίς όξυγόνο, μπορεί και ή ψυχή νά ζήση χωρίς τήν πίστι στό Θεό. Η πίστις είναι τόν όξυγόνο τής ψυχής. Η πίστις είναι ή κοινωνία, ή σύνδεσις μέ το Θεό. Η πίστις είναι ή ίσορροπία τοϋ ανθρώπου. Χωρίς πίστι ζή άνισόρροπα ό άνθρωπος, ζή σχιζοφρενικά. Κάνει τά πάντα, και τά πλέον έξαλλα και καταστρεπτικά. Πού τόν πάνε όλοι αύτοί, πού συστηματικά αφαιρούν άπό τίς καρδιές τών νέων κυρίως άτόμων, τήν πίστι στόν άληθινό Θεό; Ποιό ύποκατάστατο τοποθετούν στή θέση τοϋ Θεοϋ; Μήπως τήν άναρχία, τόν χουλγκανισμό, τήν τρομοκρατία, τόν σέξ, τήν άτόμοκρατίας τά ναρκωτικά;

Μάταια βεβαίως προσπαθούν νά καταπνίξουν τόν πόθο τοϋ Θεοϋ. Και ό Ζακχαΐος τόν προσπάθησε, μά δέν τόν κατάφερε. Απέκτησε πολλά, άλλ' ίκανοποίησι δέν είχε. Φαντασθήτε ένα δένδρο, πού οι ρίζες του νά είναι φυτεμένες όχι σέ χωμα, άλλά σέ χρυσάφι. Όλο χρυσάφι τόν υπέδαφος καθόλου χωμα και νερό. Έρωτώ: Μπορεί αύτό τόν δένδρο νά ζήση; Ασφαλώς όχι! Μαραίνεται, ξεραίνεται, πεθαίνει. Οι ρίζες τής εύτυχίας τοϋ ανθρώπου δέν είναι τόν χρυσάφι, τά υλικά πλούτη. Ρίζα τής εύτυχίας του είναι ό Θεός.

Σέ κάποια στιγμή ό Ζακχαΐος άναζήτησε τή ρίζα του, τόν Θεό, πού είναι ό Ίησοϋς Χριστός. «Έζήτηι ιδεΐν τόν Ίησοϋν» (στ. 3). Άπό περιέργεια; Όχι. Άν ήταν άπλή περιέργεια, δέν θά έτρεχε, δέν θά άνέβαινε πάνω στό δένδρο. Ενδιαφέρον είχε.

Σήμερα πού είναι τόν ενδιαφέρον νά ιδοϋμε, νά γνωρίσουμε, ν' άπολαύσουμε τόν πρόσωπο τοϋ Ίησοϋ Χριστοϋ; Τί ζητούν σήμερα πολλοί; Νά ιδοϋν τά θεάματα τοϋ κόσμου, όχι τόν θεάμα, τόν υπερθέαμα τοϋ Χριστοϋ. Δίψα θεάματος, τηλεοράσεως, βιντεοκασεττών, βιβλίων, έφημερίδων, περιοδικών, θεάτρου. Δίψα για τή θέα τοϋ Χριστοϋ δέν ύπάρχει στους περισσότερους. Και χωρίς Χριστό ό κόσμος καταντᾷ στήν άντικοινωνιότητα και στή διαφθορά.

Ζητούσε τόν Χριστό ό Ζακχαΐος. Όποιος ζητάει τόν Θεό μέ πόθο και ταπεινώσι, σαν τόν Ζακχαΐο, θά τόν έπιτύχη. Θά τοϋ άποκαλυφθῆ ό Θεός. Κάνεις σϋ ένα βήμα νά συναντήσης τόν Θεό; Έκατό βήματα θά κάνη Έκεΐνος νά συναντήση έσένα. Ο Ζακχαΐος ζητούσε τόν Χριστό. Τόν είδε πρώτος ό Χριστός. Πριν νά Τόν βρῆς, θά σέ βρῆ Έκεΐνος. Πριν νά Τόν ίδης, θά σέ ιδῆ. Πριν προφέρης σϋ τόν όνομά Τοϋ, θά σέ φωνάξη Έκεΐνος μέ τόν όνομά σου. «Και άναβλέψας ό Ίησοϋς είδεν αύτόν και είπε πρὸς αύτόν Ζακχαΐε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γάρ έν τῷ οΐκῳ σοϋ δεΐ μέ μεΐναι» (στ. 5).

Η έπικοινωνία μέ τόν Θεό άποκαταστάθηκε, έπειδή τόν θέλησε ό Θεός. Έγινε Έκεΐνος κοινωνός τής άνθρωπίνης φύσεως. Έτσι γίναμε έμεΐς κοινωνοί τής θείας φύσεως.

Κοινωνία με τούς ανθρώπους

Ο Ζακχαῖος «τὲτ α τὲτ» μέ το Θεό. Ἔγινε ἡ συνάντησης, ἡ συμφιλίωσις, ἡ κοινωνία μέ το Θεό. Ἀλλά γίνεται κοινωνία μέ τὸ Θεό, χωρίς νά γίνη κοινωνία μέ τούς ανθρώπους; Ὑπάρχει ἀγάπη στοῦ Θεό, χωρίς ἀγάπη στοὺς ανθρώπους; Δέν τὸν ἀγαποῦσαν οἱ ἄνθρωποι τὸ Ζακχαῖο. Ἀπόδειξις;

Ὅταν εἶδαν τὸ Χριστὸ νὰ μπαίνει στοῦ σπίτι τοῦ Ζακχαίου, ποῦ τὸν γνώριζαν σὰν ἀρχικλέφτη, ἀγανάκτησαν καὶ ψιθύρισαν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. «Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι» (στ. 7). Ἐκείνη τὴν ὥρα δέν ἤξεραν, ὅτι τὸ εἰσιτήριο, ποῦ ἐπέτρεψε στοῦ Χριστοῦ νὰ μπη στοῦ σπίτι τοῦ Ζακχαίου, δέν ἔγραφε πάνω «Πρόσκλησις ἀρχιτελώνου Ζακχαίου», ἀλλ' ἔγραφε: «Πρόσκλησις μετανοοῦντος Ζακχαίου». Καὶ ὁ Χριστὸς ποτὲ δέν ἀποποιεῖται τὴν πρόσκληση τῆς μετανοίας, ἀπὸ ὅποιονδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, ἀκόμη καὶ ἀπὸ κλέφτες καὶ ληστὲς καὶ πόρνες.

Ἐνας ληστής ἦταν ὁ Ζακχαῖος γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο. Ληστής, ὄχι μέ ὄπλα καὶ μαχαίρια. Ἦταν ληστής μέ προσωπεῖο κρατικοῦ ὑπαλλήλου. Ὅπως οἱ ληστὲς δέν ἔχουν κοινωνία μέ τὸν κόσμο, ἔτσι μέ τὸ Ζακχαῖο δέν εἶχαν κοινωνία οἱ συμπατριῶτες του. Τὸ ἐμπόδιο γιὰ φυσικὴ ἐπικοινωνία ἦταν ἡ ἄδικη συμπεριφορὰ τοῦ Ζακχαίου. Ἀδικία καὶ ληστεία κατ' ἐπάγγελμα.

Κλέπτης καὶ ληστής δέν εἶναι μόνο ὁ Ζακχαῖος. Εἶναι καὶ κάθε πλούσιος. Δέν ἔχει σημασία μόνο ὁ τρόπος ἀποκτήσεως τῶν χρημάτων. Σημασία ἔχει καὶ ὁ τρόπος χρησιμοποίησεως. Καὶ ἡ κτήσης καὶ ἡ χρῆσις μετράει. Ἄν π.χ. εἶναι ἑκατὸ βαθμῶν κακὸ ἡ κτήσης τοῦ πλούτου μέ ληστρικὰ μέσα καὶ ἡ χρήσης του κατὰ τρόπο ἐγωιστικὸ καὶ ἀπάνθρωπο, πενήντα βαθμῶν κακὸ εἶναι καὶ μόνο ἡ χρήσης τοῦ πλούτου κατὰ τρόπο φίλαυτο καὶ ἀντικοινωνικό.

Πολλὲς φορὲς ἀκοῦμε νὰ λένε: «Μὰ εἶναι δικά μου. Τὰ κάνω ὅ,τι θέλω». Λάθος! Ἀπὸ ποῦ ὡς ποῦ εἶναι δικά του;

- Ποῦ τὰ βρῆκε; Τὰ ἀπέκτησε μέ τίμιο ἰδρῶτα;

- Ποῦ τὰ βρῆκε; Ὅταν γεννήθηκε, ἔφερε μαζί του κανένα τσουβάλι μέ λίρες; Καὶ ὅταν πεθάνη, θὰ πάρη μαζί του τὰ οἰκόπεδα, τὰ σπίτια, τὰ αὐτοκίνητα, τίς μετοχές, τὰ κοσμήματα, ποῦ μάζεψε;

Δικά του; Λάθος! Δικά μας εἶναι μόνο τὰ ἀναγκαῖα. Τὰ ἄλλα, τὰ περισσά, εἶναι τῶν ἄλλων, τῶν φτωχῶν. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος δέν ἔχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ πλούσιος εἶναι ἀντικοινωνικός, ἄφιλος, σκληρός, ἀπαίσιος, ληστής, ἔστω καὶ ἂν δίνη λίγα ἀπὸ τὰ πολλὰ γιὰ ἐλεημοσύνη ἢ γιὰ κάποιο ἐκκλησιαστικὸ ἔργο: «Καὶ γὰρ καὶ ὁ πλεονέκτης κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής, ἐκείνου πολλὰ χαλεπώτερος, ὅσο καὶ τυραννικώτερος. Ἐκεῖνος μὲν οὖν καὶ τὸ κρύπτεσθαι καὶ τὸ ἐν νυκτὶ ἐπιχειρεῖν, πολὺ τοῦ τολμήσαντος ὑποτέμνεται, ὡσανεὶ αἰσχυρόμενος καὶ δεδοικὼς τὸ ἀμαρτάνειν, οὗτος δὲ ἀπαναισχυρτήσας, γυμνὴ τὴ κεφαλὴ κατὰ μέσην ἀγορὰν ἀρπάσει τα πάντων, κλέπτης τε ὅμου καὶ τύραννος ὢν» (Ε.Π.Ε. 22,564).

Ἦταν ἀκοινωνήτος. Τώρα εἶναι κοινωνικώτατος ὁ Ζακχαῖος. Τώρα, μετὰ τὴ γνωριμία του μέ τὸ Χριστό. Ποίος τὸν ἔκανε κοινωνικό; Ἡ δικαιοσύνη. Μέχρι τώρα εἶχε μάθει νὰ

παίρνη, ποτέ να δίνη. Ἡ κοινωνία μας ἔγινε ἄφιλος καὶ ἀπρόσωπος, χωρὶς ἀγάπη, διότι οἱ πολλοὶ ἔμαθαν νὰ παίρνουν, ὄχι νὰ δίνουν. Ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία τείνει νὰ διαλυθῆ οικονομικά, διότι οἱ πολλοὶ ἔμαθαν νὰ παίρνουν, ὄχι νὰ δίνουν. Ο Ζακχαῖος μέχρι τώρα φορολογοῦσε τοὺς ἄλλους. Τώρα φορολογήθηκε ὁ ἴδιος. Τὸν φορολόγησε ἡ ἀγάπη.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ πιὸ δίκαιη, ἀλλὰ καὶ πιὸ πλούσια ἐφορία. Πόσα ἔδωσε ὁ Ζακχαῖος, μόλις γνώρισε τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὴ σαρκωμένη Ἀγάπη; Ὅχι 10%, ὄχι 20%. Ἐδωσε στὴν ἀρχὴ 50%. «Ἴδου τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς» (στ. 8). Καὶ ὄχι μόνο. Αὐτὰ ἔδωσε στοὺς φτωχοὺς. Ἐδωσε ὅμως καὶ στοὺς ἄλλους, σ' ἐκείνους, πού εἶχε ἀδικήσει. Ἀποκατέστησε τὴν ἀδικία στὸ τετραπλοῦν! «Καὶ εἶ τινὸς τί ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν» (στ. 8). Ἐνα πῆρα; Τέσσερα θὰ δώσω!

Κοινωνία μὲ τὴν οἰκογένειά του

Ὅταν λυθῆ ἓνα βασικὸ πρόβλημα, λύνονται ὅλα τὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα. Τὸ ἓνα ἦταν τὸ μεταφυσικό. Ο Ζακχαῖος ἔλυσε τὸ μεταφυσικό του πρόβλημα. Γνωρίζοντας τὸ Χριστό, γνώρισε τὴν Ἀλήθεια, εἶδε τὸ Θεό. Κι ὕστερα λύθηκαν καὶ τὰ ἄλλα, καὶ τὸ κοινωνικὸ καὶ τὸ οικονομικὸ καὶ τὸ προσωπικὸ καὶ τὸ οἰκογενειακὸ του πρόβλημα.

Μόνο ὅταν γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὸν Ἰησοῦ Χριστό, μόνο τότε λύνεται τὸ οικονομικὸ πρόβλημα. Ο Χριστὸς δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κλέβουμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἀφοῦ εἴμεθα ἀδελφοί. Ο Χριστὸς κάνει δίκαιη κατανομὴ τῶν ἀγαθῶν, ὄχι διότι τα παίρνει μὲ τὴ βία ἀπὸ τοὺς πλουσίους, ἀλλὰ διότι οἱ εὐποροῦντες ἐκούσια τὰ προσφέρουν στὸ Χριστό. Ὅταν γνωρίσουμε τὸ Χριστό, θὰ πάψουμε ὅλο νὰ ζητᾶμε: θὰ πάψη ἡ ἀδικία, ἄλλοι νὰ ἐργάζονται καὶ ἄλλοι νὰ ἀπολαμβάνουν χωρὶς νὰ ἐργάζονται. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Παυσώμεθα τὰ ἐτέρων ἀρπάζοντες, καὶ πένητες καὶ πλούσιοι. Καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀρπάσουσι τοὺς αὐτῶν πενεστέρους. Ὡστε πάντοθεν βούλομαι τὴν ἀδικίαν ἐξελεῖν. Οὐ, Οὐ γὰρ ἐν τῷ μέτρο τῶν ἀρπαζομένων καὶ κλεπτομένων, ἀλλὰ ἐν τῇ προαιρέσει τοῦ κλέπτοντος τὸ ἀδίκημα ἴσταται» (Ε.Π.Ε. 22,566).

Ὅταν γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὸ Χριστό, λύνεται καὶ τὸ τόσο πολύπλοκο οἰκογενειακὸ πρόβλημα, ὅπως συνέβη στὴν περίπτωση τοῦ Ζακχαίου. Ἀρρωστο ἦταν τὸ σπίτι του. Ὑπάρχει χειρότερο σπίτι ἀπὸ ἐκεῖνο, πού ἀπουσιάζει ὁ Χριστός; Μόνο ὅταν μὴ ὁ Χριστὸς στὸ σπίτι, μπαίνει ἡ γαλήνη, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐτυχία. Τί εἶπε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου ὁ Χριστός: «Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραὰμ ἔστιν» (στ. 9).

Ἀρκετά μας κέρδισαν μέχρι τώρα τὰ γήινα. Καιρὸς νὰ ὑψώσουμε τὸ βλέμμα. Νὰ εἴμεθα πλούσιοι, ἀλλὰ στὸν ἀληθινὸ πλοῦτο. Πλούσιοι σὲ πίστι, πλούσιοι σὲ ἀρετὴ, πλούσιοι σὲ Οὐρανό. Ἀχόρταγοι σὲ οὐράνιες ἐπιθυμίες. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ἐν τοῖς οὐρανίοις μηδέποτε κόρον ἐχέτω ἡ ἐπιθυμία τοῦ πλείονος, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πλείονος ἕκαστος ὀρεγέσθω. Ἐπὶ δὲ τῆς γῆς τῆς χρείας ἕκαστος ἔστω καὶ τῆς αὐταρκειας» (Ε.Π.Ε. 22,566). Δὲν χορταίνει κανεὶς ν' ἀπολαμβάνη τὸ Θεό.

ΤΡΙΩΔΙΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιη΄ 10 - 14

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ¹⁰Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ¹¹Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· ¹²νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. ¹³καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. ¹⁴λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Κενοδοξία καὶ ἐλεημοσύνη

Κανονικὸς μαθητῆς

Ἀρχίσει τὸ Τριῶδιο μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Ἄν ὑπῆρχε φωτογραφικὴ μηχανὴ καὶ φωτογράφισαμε τοὺς δύο τύπους μέσα στὸ ναό, σὲ πρῶτο πλάνο θὰ βλέπαμε ἀσφαλῶς τὸ φαρισαῖο. Αὐτὸς φαντάζει. Ὁ ἄλλος, ὁ τελώνης, μόλις καὶ διακρίνεται σὲ κάποια γωνιά. Στὸν ἐντυπωσιακὸ φαρισαῖο τί βαθμὸ θὰ βάζατε; Σὲ ποιά μαθήματα; Σ' αὐτά, ποὺ παρουσιάζονται στὸν «ἐλεγχό» του.

- Στὸ μάθημα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Δύσκολο μάθημα στὴν ἐποχὴ μας. Ἀπὸ τοὺς ἑκατὸ βαπτισμένους χριστιανούς μόλις δύο ἕως τρεῖς ἐκκλησιάζονται ἀνελλιπῶς, κάθε Κυριακῆ. Κι αὐτοὶ ἔρχονται λίγη ὥρα στὸ ναό, περὶ τὸ τέλος τῆς ὅλης ἀκολουθίας, καὶ χωρὶς πολλὴ ὄρεξι. Ὁ φαρισαῖος δίνει ἀνελλιπῶς τὸ «παρῶν» στὸν ἐκκλησιασμό. Κάθε Σάββατο βρίσκεται στὴ λατρευτικὴ σύναξι. Δὲν του ἀξίζει λοιπὸν ἕνα ἄριστα;

- Στὸ μάθημα τῆς θρησκευτικότητος. Δύσκολο κι αὐτὸ σήμερα. Οἱ περισσότεροι ἄλλα ἐνδιαφέροντα ἔχουν, κοσμικά, πολιτικά, οἰκονομικά, ἀθλητικά. Λίγοι ἔχουν θρησκευτικὰ ἐνδιαφέροντα, ἀσχολοῦνται μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ φαρισαῖος εἶναι καθαρὰ θρησκευτικὸς τύπος. Ἀφιερωμένος στὸ Θεό. Δὲν του ἀξίζει λοιπὸν ἕνα ἄριστα;

- Στὸ μάθημα τῆς τιμιότητος. Οἱ περισσότεροι βγάζουν λεφτά, ἀκολουθῶντας τὸ σύνθημα: «Ἄρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νάχης». Ταυτισμένοι μὲ κομπίνες, ἀτιμίες, λαδώματα, ψέματα, τοκογλυφίες, οἰκονομικὰ σκάνδαλα. Λίγοι αὐτοί, ποὺ δὲν κλέβουν, ποῦ ἀρκοῦνται στὸν τίμιον ἰδρῶτα τους. Σ' αὐτοὺς φαίνεται ν' ἀνήκη ὁ φαρισαῖος. Τὸ λέγει ὁ ἴδιος: «Οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι...» (στ. 11). Δὲν του ἀξίζει λοιπὸν ἕνα ἄριστα;

- Στο μάθημα τῆς ἠθικῆς. Δύσκολο κι αυτό. Οἱ περισσότεροι διάγουν ἀνήθικο βίο. Βαρύνονται μὲ ἠθικὲς παρεκτροπές. Πολλοὶ ἄνδρες εἶναι μοιχοὶ μερικοὶ καὶ ζοῦν προκλητικὰ μὲ μοιχαλίδες. Καὶ μάλιστα καυχῶνται ποῦ τσαλαπατοῦν τὸ στεφάνι τους. Λίγοι, ἐλάχιστοι, οἱ πιστοὶ καὶ ἠθικοὶ ἄνθρωποι. Σ' αὐτοὺς φαίνεται ν' ἀνήκη ὁ φαρισαῖος. Ἦταν ἠθικός. Δέν του ἀξίζει λοιπὸν ἓνα ἄριστα;

- Στο μάθημα τῆς νηστείας. Δύσκολο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἔχουν θεοποιήσει τὴ γαστέρα. Λίγοι τηροῦν τίς νηστείες, ποὺ καθορίζει ἡ Ἐκκλησία ὡς ἄσκηση πνευματική. Ὁ φαρισαῖος νήστευε δύο ἡμέρες τὴν ἐβδομάδα. «Νηστεύω δις τοῦ Σαββάτου» (στ. 12).

- Στο μάθημα τῆς προσευχῆς. Πολὺ δύσκολο. Μπορεῖ νὰ συζητοῦμε μὲ ἄλλους ὦρες πολλές. Ἔχουμε ραθυμία στὸ νὰ συζητήσουμε μὲ τὸ Θεό, στὸ νὰ προσευχηθοῦμε. Καὶ στὸ ναό, ποῦ εἶναι τόπος προσευχῆς, λίγοι προσεύχονται. Ὁ φαρισαῖος «ἀνέβη εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι» (στ. 10). Δέν του ἀξίζει λοιπὸν ἓνα ἄριστα;

- Στο μάθημα τῆς ἐλεημοσύνης. Οἱ περισσότεροι καὶ ἀπὸ τοὺς λεγομένους χριστιανοὺς ἔχουν πάρει διαζύγιο ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνη. Κοιτάζουν τί θὰ πάρουν, ὄχι τί θὰ δώσουν. Λίγοι ἔχουν τρύπια χέρια. Λίγοι δέν κρατοῦν γιὰ τὸν ἑαυτό τους χρήματα, ἀλλὰ τὰ δίνουν σὲ ἐλεημοσύνες. Ὁ φαρισαῖος ἔκανε τακτὴ καὶ γενναία ἐλεημοσύνη. Ἀπὸ τὰ ἔσοδά του τὸ ἓνα δέκατο τὸ ἔδινε γιὰ ἐλεημοσύνη, «Ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι» (στ. 12). Δέν τοῦ ἀξίζει λοιπὸν ἓνα ἄριστα;

....Εἴμεθα ἐκ τῶν πραγμάτων ἀναγκασμένοι σὲ πολὺ δύσκολα πνευματικὰ μαθήματα νὰ βάλουμε ἄριστα στὸ φαρισαῖο. Ἀλλὰ ξαφνικὰ ἐπεμβαίνει κάποιος καὶ κατεβάζει τὴ βαθμολογία. Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ βαθμολόγησε στὸ τέλος τῆς παραβολῆς; Ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Ἀλάθητος κριτὴς καὶ βαθμολογητὴς. Ἄν βάλῃ βαθμὸ στίς πράξεις μας ὁ Χριστός, δέν χωρεῖ ἀναθεώρησις. Ὁ Χριστὸς ἐξετάσει σὲ βάθος. Εἶναι «ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς» (Ψαλμ. 7,10). Τὸ βαθμὸ λοιπὸν ἔβαλε ὁ Χριστὸς στὸ φαρισαῖο; Ὁχι ἄριστα, ὄχι λίαν καλῶς, ὄχι καλῶς, ὄχι τὴ βᾶσι, ὄχι ἀπλῶς κάτω ἀπὸ τὴ βᾶση, ὄχι μηδέν, ἀλλὰ... κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν! Μακάρι γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους ἡ ζωὴ νὰ κατέληγε στὸ μηδέν, στὴν ἀνυπαρξία! Καταλήγει δυστυχῶς κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν. Καὶ κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν εἶναι ἡ μὴ δικαίωσις, ἡ μὴ σωτηρία, ἡ πτῶσις στὴν αἰωνία κόλασι. Ἴδου τὰ ἀποτελέσματα τῆς βαθμολογίας τοῦ Κυρίου: «Κατέβη οὗτος (ὁ τελῶνης) δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος (ὁ φαρισαῖος): ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται» (στ. 14).

Τρομάζουμε γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα. Καὶ συλλογιζόμεθα: Ἄν ἓνας τέτοιος ἄνθρωπος, μὲ τόσες ἀρετές, δέν σώθηκε, τότε ποιὸς θὰ σωθῆ. Καὶ τρομοκρατημένοι ρωτᾶμε τὸν Κύριο: «Εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;» (Λουκ. 13,23).

Τὸ πολυκέφαλο θηρίο

Ἦσυχον, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἓνα θηρίο, ποὺ καταβροχθίζει ὄχι ζῶα, ὄχι τροφές, ὄχι ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀρετές! Καὶ τὸ θηρίο αὐτὸ ὀνομάζεται κενοδοξία. Ἄν ὁ λύκος καταβροχθίσῃ ἄκακα πρόβατα, τὸ θηρίο τῆς κενοδοξίας καταβροχθίσει ὄχι ἀπλῶς ἄκακες, ἀλλὰ ἅγιες ἀρετές. Μπορεῖ κάποιος νὰ ἔχη ὅλες τίς ἀρετές, στὸν ὑψιστο βαθμὸ, καὶ ὅμως νὰ χαθῆ. Πῶς; Διότι εἶναι ὑπερήφανος, κενόδοξος.

Τò πρόβλημα κυρίως δέν εἶναι, ἂν κάποιος ἔχη ἀρετές. Βεβαίως εἶναι καί αὐτò πρόβλημα, καί μάλιστα δύσκολο, ἀφοῦ δύσκολα ἀποκτοῦνται οἱ ἀρετές. Κυρίως ὅμως τò πρόβλημα, πού ἔχει ἄμεση σχέση μέ τή δικαίωσι, μέ τή σωτηρία, εἶναι τò πού στοχεύει ὁ ἄνθρωπος μέ τίς ἀρετές. Στοχεύει στή δόξα τῶν ἀνθρώπων ἢ στοχεύει στή δόξα τοῦ Θεοῦ; Ἀποβλέπει στό νά τόν θαυμάζουν οἱ ἄνθρωποι ἢ στό νά τόν βλέπη ὁ Θεός; Ἀποσκοπεῖ στό χειροκρότημα τῶν ἀνθρώπων ἢ στόν ἔπαινο τοῦ Θεοῦ καί τò χειροκρότημα τῶν ἀγγέλων;

Ὁ φαρισαῖος στόχευε στή δόξα τῶν ἀνθρώπων. Κίνητρο ὅλων τῶν πράξεών του ἡ κενοδοξία. Γι' αὐτò χάθηκαν ὅλες οἱ ἅγιες ἀρετές. Ἡ κενοδοξία εἶναι ἀπαιτητική, ἀχόρταγη. Ζητεῖ ἐπίμονα ἱκανοποίηση.

- Ἄλλοι τήν ἱκανοποιοῦν μέ χρήματα. Θέλουν ν' ἀποκτήσουν χρήματα, γιά νά κάνουν μεγάλη ζωή, νά φαντάζουν ὡς νεόπλουτοι μέ φανταχτερὰ σπίτια καί πολυτελῆ αὐτοκίνητα.

- Ἄλλοι τήν ἱκανοποιοῦν μέ τήν ἐξουσία. Θέλουν ν' ἀνεβοῦν ψηλά ὄχι γιά νά διακονήσουν τò λαό, ἀλλά γιά νά θαυμάζωνται ἀπό τò λαό.

- Ἄλλοι τήν ἱκανοποιοῦν μέ ἐπιστημονικές γνώσεις καί μέ πτυχία. Ἐπιδεικνύουν τίς γνώσεις τους, ξευτελίζοντας τούς τελῶνες τῆς ἀγγραμματοσύνης.

- Ἄλλοι, ἰδίως γυναῖκες, τήν ἱκανοποιοῦν μέ τò ἐξωτερικό κάλλος, μέ τήν ὀμορφιά καί τὰ στολίδια τους. Πόσο στοιχίζει ἡ κενοδοξία τῶν γυναικῶν, «ἡ βλακεία τῶν γυναικῶν», κατὰ τò Χρυσόστομο! Προκειμένου νά ἐλκύσουν τò θαυμασμό καί ν' ἀκούσουν ἕνα κολακευτικό λόγο σπαταλοῦν ὑπέρογκα ποσά.

Τò θηρίο ὅμως τῆς κενοδοξίας Ζητεῖ τροφή καί ἀπό τούς θρησκευτικούς τύπους. Παγιδεύονται ἀπό τήν κενοδοξία καί οἱ θρησκευτικοὶ ἄνθρωποι. Καί προσφέρουν ὅ,τι ἐκλεκτότερο ὑπάρχει, τίς ἀρετές. Λέγει χαρακτηριστικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Δεινὸν τò πάθος τῆς κενοδοξίας καί πολυκέφαλον. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχῆς διὰ ταύτην, οἱ δὲ χρημάτων, οἱ δὲ ἰσχύος ἔρωντες. Ὁδῶ δὲ βαδίζουσα καί ἐπὶ τήν ἐλεημοσύνην ἔρχεται καί νηστείαν καί εὐχὰς καί διδασκαλίαν καί πολλάί αἱ τοῦ θηρίου τούτου κεφαλαί» (Ε.Π.Ε. 11,746-748).

Ἐλεημοσύνη σαλπίζουσα!

Ἡ κενοδοξία καταβροχθίζει καί τήν ἀρετή, πού περισσότερο ἀπό ὅλες μας κάνει νά ὀμοιάσουμε μέ τò Θεό. Πρόκειται γιά τήν ἐλεημοσύνη. Ὁ Θεός εἶναι Θεός ἐλέους καί οἰκτιρμῶν. Μᾶς ἐλεεῖ ὑλικά, προσφέροντας δωρεὰν τόσα ἀγαθὰ του. Μᾶς ἐλεεῖ καί πνευματικά. Ὁ Κύριος ἐλεοῦσε καθημερινά. Ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα ὄχι ἀπλῶς τῆς ἐλεημοσύνης, ἀλλά τῆς κρυφῆς, τῆς ἀκενοδόξου ἐλεημοσύνης. Ἡ ἐντολή του ὕστερα ἀπό πολλὰ θαύματά του: «Ὁρᾶτε, μηδεὶς γινωσκέτω» (Ματθ. 9,30). Δυστυχῶς ἐμεῖς δέν ἔχουμε σχέση μέ τήν ἐλεημοσύνη τοῦ Κυρίου. Ἐχουμε μᾶλλον σχέση μέ τήν ἐλεημοσύνη τοῦ φαρισαίου.

Ὁ Θεός θέλει κρυφῆ τήν ἐλεημοσύνη. Φανερῆ καί ἐπιδεικτικῆ τήν θέλει ὁ Διάβολος. Κι ἐμεῖς τοῦ κάνουμε τò χατήρι. Παίρνουμε τή σάλπιγγα καί σαλπίζουμε κάθε καλό, πού τάχα κάνουμε. Δίνουμε μία δωρεὰ καί θέλουμε ὅπωςδήποτε νά γραφῆ τò ὄνομά μας στόν πίνακα τῶν δωρητῶν. Φτιάχνουμε κάτι στό νὰ καί θέλουμε νά γραφῆ τò ὄνομά μας στήν

εικόνα ἢ στὸν πολυέλιον. Κάνουμε ἐλεημοσύνη «πρὸς τὸ θεαθῆναι» (Ματθ. 6,1), ἀπὸ κενοδοξία. Ἐλεημοσύνη, πού γίνεται ἀπὸ κενοδοξία, εἶναι ἀνώφελος. Δὲν πρόκειται ν' ἀμειφθῆ ἀπὸ τὸ Θεό. Ἰσχύουν γι' αὐτὴν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Ὅταν οὖν ποιὸς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν» (Ματθ. 6,2).

Κλέπτης καί... μαστροπός!

Θέλετε νὰ καταλάβετε τί κακὸ κάνουμε μὲ τὴν κενόδοξη ἀρετή, καὶ εἰδικὰ μὲ τὴν κενόδοξο ἐλεημοσύνη; Τὴν ὠραιότερη κόρη τοῦ οὐρανοῦ τὴν καθιστοῦμε βδελυκτὴ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου!

- Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι πρᾶξις ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας. Ἡ κενοδοξία τὴν μεταβάλλει σὲ πρᾶξι σκληρότητος καὶ ἀπανθρωπίας. Εἶναι κάποιος φτωχός; Ἔχει ἀνάγκη; Ἄν κἀνὴς φανερὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐλεημοσύνη καὶ διαδίδῃ παντοῦ, ὅτι βοήθησες τὸν τάδε, μοιάζει σὰν νὰ παίρῃς ἓνα μαστίγιον καὶ νὰ κτυπᾷς τὸ φτωχό, πού ὅσο φτωχὸς κι ἂν εἶναι, ἔχει ὅμως καὶ αὐτὸς ἀξιοπρέπεια. Τὸν διαπομπεύεις μὲ τὴν κενοδοξία σου, ὅπως ὁ φαρισαῖος διαπόμπευσε τὸ φτωχὸ σὲ ἀρετὴς τελώνη. Ἔτσι λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Πανταχοῦ κενοδοξία κακόν, μάλιστα ἐπὶ φιλανθρωπίας, ὅτι ἐσχάτη ἐστὶν ὠμότης, τὰς ἀλλοτρίας ἐκπομπεύουσα συμφορὰς, καὶ μόνον οὐχὶ ὄνειδίζουσα τοὺς ἐν πτωχείᾳ» (Ε.Π.Ε. 11,752).

- Φαντασθῆτε κάποιον νὰ ἔχῃ θησαυρό, πού μπορεῖ μ' αὐτόν ν' ἀγοράσῃ ἓνα διαμέρισμα. Ξαφνικὰ ἔρχεται ἓνας κλέπτης, τοῦ κλέβει τὸ θησαυρό καὶ ὁ ταλαίπωρος παραμένει ἄστεγος. Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι θησαυρός. Μ' αὐτόν ἀποκτᾷ κανεὶς διαμέρισμα στὴν πολιτεία τοῦ Θεοῦ, οἰκία στὸν παράδεισο. «Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ» (Ψαλμ. 19,17). Ἔρχεται ὅμως ἡ κενοδοξία καὶ κλέβει τὸ θησαυρό τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίζουμε στό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἡ κλέφτρα κενοδοξία θὰ μᾶς ἀφήσῃ ἀστέγους. Θὰ μᾶς ἀφήσῃ ἔξω ἀπὸ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὡ τῆς καινῆς συμφορᾶς καὶ τοῦ ἀλλοκότου τούτου πάθους! ὅπου σὴς οὐκ ἀφανίσει, οὐδε κλέπτης διορύττει, κενοδοξία σκορπίζει. Οὗτος ὁ σὴς τῶν ἐκεῖ θησαυρῶν. Οὗτος ὁ κλέπτης τῆς εὐπορίας τῆς ἐν οὐρανοῖς. Οὗτος τὸν ἄσυλον ὑποσύρει πλοῦτον. Τοῦτο πάντα λυμαίνεται καὶ διαφθείρει» (Ε.Π.Ε. 11,754).

- Φαντασθῆτε μία μητέρα νὰ ἔχῃ κόρη ὠραία καὶ παρθένο. Ἐνῶ ἡ κόρη εἶναι δυνατόν νὰ καταστῇ νύμφη τοῦ καλυτέρου νυμφίου, τὴν παίρνει ἡ μητέρα τῆς καὶ τὴν σπρώχνει σὲ πορνεῖο. Τὴν παραδίδει σὲ μαστροπό! Ἡ μητέρα γίνεται προαγωγὸς τῆς θυγατέρας... Θυγατέρα τοῦ Οὐρανοῦ ἢ ἐλεημοσύνη. Ἡ ψυχὴ μας μὲ τὴν ἐλεημοσύνη μπορεῖ νὰ γίνῃ νύμφη τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ. Κι ἐμεῖς παίρνουμε τὴν οὐράνια καὶ πανέμορφη κόρη καὶ τὴν παραδίδουμε στό μαστροπό, στὸν ἐκπορνευτὴ τοῦ κακοῦ, τὸ Διάβολο. Πῶς; Μὲ τὴν κενοδοξία. Τί φοβερό πρᾶγμα!

Ἡ παρθένος ἐλεημοσύνη καταντᾷ πόρνη! Ἡ κενοδοξία ρίχνει τὸ διαμάντι στό βουρκο.

Ἡ ἀληθινή δόξα

Ἡ κενοδοξία καταστρέφει τὴν ἐλεημοσύνη. Ὁ κενόδοξος προσφέρει ἐλεημοσύνη ὄχι μὲ τὸ ἀζημίωτο. Θέλει ἀντάλλαγμα. Καὶ τὸ ἀντάλλαγμα εἶναι ἡ δόξα τῶν ἀνθρώπων. Ψεύτικο ἀντάλλαγμα. Οἱ ἄνθρωποι κατὰ βάθος μισοῦν καὶ σιχαίνονται τὸν κενόδοξο. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐδὲν γὰρ οὕτω μισοῦσιν οἱ πολλοί, ὡς τοὺς δεομένους τῆς παρ' αὐτῶν δόξης. Μυρίας γοῦν κατηγορίας κατ' αὐτῶν πλέκουσιν» (Ε.Π.Ε. 11,750). Ὁ κενόδοξος χάνει καὶ τὸ χῶμα καὶ τὸ χρυσάφι. Χῶμα ἢ ἀνθρωπίνη δόξα. Ἐφήμερη, πρόσκαιρη. Χρυσάφι ἢ δόξα τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν ἐλεημοσύνη ἐξασφαλίσαις τὴ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ, δόξα μόνιμη, αἰώνια.

Ποθεῖς, λοιπόν, τὴ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ; Νὰ μισήσης τὴ δόξα τῆς γῆς. Ἡ δόξα τῆς γῆς εἶναι κενοδοξία (μὲ ἔ), μάταιη, κούφια, δόξα. Ἡ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ εἶναι καινοδοξία (μὲ αἰ), καινούργια δόξα, νέα ζωή. Ἄν, λοιπόν, ζητᾶς τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, γιατί ἐπιδιώκεις τὴ δόξα καὶ τὸ θαυμασμό τοῦ κόσμου; Ρωτᾶει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Δόξης ἐπιθυμεῖς; Εἶτα οὐκ ἀρκεῖ σοί ἢ παρ' αὐτοῦ λαμβανομένη, ἢ παρὰ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ ἀνθρώπων ερας;» (Ε.Π.Ε. 11,754).

Ἐπιθυμεῖς δόξα; Κρύψου ἐδῶ. Κάνε κρυφὰ τὴν ἐλεημοσύνη. Κανείς νὰ μὴ τὴν γνωρίσει, ἂν εἶναι δυνατόν, οὔτε καὶ ὁ ἐλεούμενος. Ἀκόμη οὔτε ὁ ἴδιος ὁ... ἑαυτὸς σοῦ! «Μὴ γνώτω ἢ ἀριστερὰ σοῦ τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σοῦ» (Ματθ. 6,3). Φοβᾶσαι, μήπως παραμείνης κρυμμένος; Τελικὰ δὲν θὰ μείνης· θὰ σὲ φανερώσει ὁ Θεὸς καὶ θὰ σὲ δοξάσει. «Ὁ πατὴρ σοῦ καὶ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοί ἐν τῷ φανερώ» (Ματθ. 6,4). Ἄς ἀκούσουμε καὶ πάλι τὸν κήρυκα τῆς ἀληθινῆς ἐλεημοσύνης, τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο: «Καὶ σὺ τοίνυν κατὰ δύναμιν τὴν σὴν, ἐλεῶν ἄνθρωπον, ἀπόκλεισον τὰς θύρας. Αὐτὸς δὲ ὁ ἐλεούμενος ιδέτω μόνος εἰ δὲ οἶόν τε, μηδὲ οὔτος.... Οὐ γὰρ ἀφήσιν ὁ Θεὸς κρυβῆναι, ἀλλ' ἐὰν σὺ κρύψης, ἐκεῖνος κατάδηλον ποιήσει, καὶ μεῖζον τὸ θαῦμα, καὶ πλεόν τὸ κέρδος» (Ε.Π.Ε. 11,756).

Τὸ φίλτρο τῶν ἀρετῶν

Ὁ φαρισαῖος μὲ τόσες ἀρετὲς χάθηκε, ἐπειδὴ εἶχε κενοδοξία. Πόσο μᾶλλον θὰ χαθοῦμε ἐμεῖς, ποῦ καὶ κενοδοξία ἔχουμε καὶ ἀρετὲς δὲν ἀποκτήσαμε. Οἱ ἀρετὲς μας, ἂν φυσικὰ ἔχουμε, μοιάζουν μὲ νερὸ γεμάτο λάσπη. Τὸ νερό, γιὰ νὰ καθαρισθῆ, περνάει ἀπὸ εἰδικὸ φίλτρο. Ἔτσι οἱ ἀρετὲς μας τότε θὰ εἶναι χρήσιμες πρὸς σωτηρία, ὅταν τίς περάσουμε ἀπὸ τὸ φίλτρο, ποῦ λέγεται ταπεινώσις. Τονίζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη ὁμοίως μόνιόν ἐστὶν ἀρετῆς. Ἄλλ' ὅμως κὰν ἕτεραί τις ἐπιτελέσει καλά, ταύτην δὲ μὴ κατορθώσῃ, ἀκάθαρτος παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ δηλον ἐκ τοῦ φαρισαίου, ὅς μυρίοις κομῶν ἀγαθοῖς, ἐντεῦθεν πάντα ἀπώλεσε» (Ε.Π.Ε. 11,534).

Ὁ φαρισαῖος εἶχε ὅλες τίς ἀρετὲς. Μία δὲν εἶχε, τὴν ταπεινώσι. Καὶ χάθηκε. Ὁ τελώνης εἶχε ὅλες τίς ἀμαρτίες. Εἶχε ὅμως ταπεινώσι. Καὶ σώθηκε. Ἡ ταπεινώσις εἶναι ὁ δρόμος γιὰ τὴ σωτηρία. Ὅταν ἀλλάξῃ ἐποχὴ καὶ ἀπὸ τὸ φθινόπωρο μπαίνουμε στὸ χειμῶνα, στρώνουμε στρωσίδι στὸ σπίτι, τάπητα. Μὲ τὸ ἀνοιγμα τοῦ Τριωδίου μπαίνουμε σὲ μία νέα περίοδο. Θέλετε κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ νὰ μπῆ στὸ σπίτι τῆς ψυχῆς μας ὁ Χριστός; Χρειάζεται τάπητας. Καὶ ὁ μοναδικὸς τάπητας, ἀπ' ὅπου περνάει ὁ Χριστός, εἶναι ἡ ταπεινώσις. Ἄλλωστε ἀπὸ τὸν τάπητα προέρχεται καὶ ἡ λέξις «ταπεινώσις».

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ

Μὲ ταπείνωσι ἅς ἐνεργοῦμε. Μὲ ταπείνωσι ἅς ἐπιτελοῦμε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ το φαρισαῖο ἅς δανεισθοῦμε τίς ἀρετές. Ἀπὸ τὸν τελώνη τὴν ταπείνωσι. Ἔτσι θ' ἀξιωθοῦμε τῆς αἰωνίου δόξης στὴ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

ιε' 11 - 32

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. ¹²καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἄσώτως. ¹⁴δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. ¹⁵καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· ¹⁶καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ¹⁷εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὦδε ἀπόλλυμαι! ¹⁸ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· ¹⁹οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. ²⁰καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. ²²εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, ²³καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ²⁴ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ²⁵Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν, ²⁶καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ²⁷ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ²⁸ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξεληθὼν παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολὴν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ³⁰ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ³¹ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· ³²εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη.

Ἐλεος καὶ συμπάθεια

«Εἶδεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη» (Λουκ. 15, 20)

Ο ἀνώνυμος

Πὼς τὸν ἔλεγαν τὸν ἄσωτο υἱό; Ἀνώνυμο τὸν ἄφησε ὁ Κύριος. Γιατί; Γιὰ δύο λόγους. Ὁ ἓνας: Δὲν θέλει νὰ διαπομπεύσῃ τὸν ἄσωτο. Ἦταν βέβαια ἄσωτος ὁ νέος.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Είμεθα έτοιμοι να τον έντοπίσουμε. Κάποιος νέος ήταν. Νέος άντάρτης. Νέος αύθάδης. Νέος έξαλλος. Νέος άναρχικός. Ίσως να θέλουμε και να τον λιθοβολήσουμε αύτò τò νέο, κάθε νέο, που έχει παραστρατήσει.

Φαντασθήτε έκατò άνθρώπους να σπρώχνουν ένα νέο άγόρι στο γκρεμό. Μόλις φθάνουν στο χείλος, άντι να τò λυπηθοϋν, άντι να κάνουν κάποια τελευταία προσπάθεια να τò συγκρατήσουν, αύτοί μ' όλη τους τή δύναμι δίνουν μία σπρωξιά και τò άγόρι πέφτει στο γκρεμό και τσακίζεται. Κι άντι να συναισθανθοϋν αύτοί οί έκατò τò έγκλημά τους, βλέπουν τ' άγόρι τσακισμένο κι από πάνω το βρίζουν και τοϋ ρίχνουν πέτρες. Κι ύστερα μερικοί αρχίζουν να κλαίνε για τό... χάλι τοϋ νέου!

Αύτή είναι ή κοινωνία μας σήμερα. Όλες οί δυνάμεις τοϋ κακοϋ σπρώχνουν τὰ παιδιά και τούς νέους στο γκρεμό τής άμαρτίας, τής διαφθοράς, τής άποστασίας, με μία λέξι, τής άσωτίας. Δυνάμεις με μαγικά και ήλεκτρονικά μέσα, άνθρωποι διαφθοράς και έκμεταλλεύσεως, όδηγοϋν τò νέο στο κατρακύλισμα. Κι ύστερα τοϋ δίνουν τήν τελευταία σπρωξιά και τόν ρίχνουν στο χάος. Είναι ή σπρωξιά τής άπιστίας. Και μετά, σαν νάναι άθώοι, κατηγοροϋν τò νέο, τόν πετροβολοϋν, τόν διασύρουν, τόν διαπομπεύουν. Κι ώρισμένοι χύνουν και κροκοδείλια δάκρυα!

Είναι ανάγκη να φωνάξουμε: Δράστες και κακοποιοί, πάψτε να κατηγορήτε τὰ θύματα. Θύματα οί νέοι, δράστες οί μεγάλοι. Τò θϋμα δέν θέλει διαπόμπευσι. Θέλει στοργή και άγάπη. Νά, λοιπόν, γιατί ό Θεός τής άγάπης, ό Ίησοϋς Χριστός, δέν αναφέρει τò όνομα τοϋ άσώτου υιοϋ. Τόν αφήνει άνώνυμο.

Ό άλλος λόγος τής άνωνομίας: Ό άσωτος δέν έχει μόνο ένα όνομα. Έχει πολλά όνόματα. Είναι και άνώνυμος και πολυώνυμος. Πόσα όνόματα έχει; Τόσα όσοι και οί άνθρωποι τής γής. Άσωτος υιός είναι κάθε άνθρωπος. Ό άνθρωπος είναι υιός τοϋ Θεοϋ Πατέρα. Κάποτε τò παιδι έμενε μαζί με τόν Πατέρα στον παράδεισο. Άλλ' έφυγε. Ξεμυαλίστηκε. Άπομακρύνθηκε από τή ζωή τοϋ Θεοϋ. Έγινε «άπηλλοτριωμένος τής Ζωής τοϋ Θεοϋ» (Εφεσ. 4,18). Για τόν άσωτο λέγει ή θαυμαστή παραβολή: «Και μετ' ού,οϋ πολλές ήμέρας συναγαγών άπαντα ό νεώτερος υιός άπεδήμησεν εις χώραν μακράν και εκεί διεσκόρπισε τήν ούσίαν αύτοϋ ζών άσώτως» (στ. 13).

Άποδημία από τò Θεò ή Ζωή μας στον κόσμο τοϋτο. Χώρα μακρά ή Ζωή τής άμαρτίας. Μας άπομακρύνει από τò Θεò. Σκορπίσουμε τήν ούσία μας, τήν περιουσία μας, υλικά, σωματικά και πνευματικά άγαθά. Άσωτος κάθε άμαρτωλός.

Θέλεις να νιώσης τήν παραβολή τοϋ άσώτου; Ένας πνευματικός είχε στο γραφεϊο του τò σκίτσο ένòς άθλίου νέου, που ζοϋσε τρελλά κι έμοιαζε πολϋ με τόν άσωτο. Κι από κάτω έγραφε: «Θέλεις να μάθης ποιός είναι; Γύρνα πίσω». Γυρίζοντας τò σκίτσο βρισκόσουν μπροστά σ' ένα καθρέπτη. Και μέσα στον καθρέπτη έβλεπες -Ποιόν άλλον;- τόν έαυτό σου! Ναι, ή παραβολή τοϋ άσώτου είναι ό καθρέπτης μας. Μόνο αν άναγνωρίσουμε τή μορφή μας στο πρόσωπο τοϋ άσώτου, μόνο αν βαπτίσουμε τόν άσωτο με τò δικò μας όνομα, μόνο τότε θά κατανοήσουμε τò βάθος και τò ύψος τής παραβολής. Αυτό λέγει τò δοξαστικό τών αϊνων: «Πάτερ άγαθέ, έμακρύνθην από σου μη έγκαταλίπης με, μηδè άχρεϊον δείξης τής βασιλείας σου... Τής ψυχής τὰ χαρίσματα άσώτως διεσκόρπισα».

Άν ό νέος τής παραβολής ήταν μία φορά άσωτος, εγώ είμαι δέκα φορές άσωτος. Λέγει ό άγιος Γρηγόριος ό Παλαμάς: «Τοϋ άσώτου πολϋ άμαρτωλότερον άγομεν βίον» (Ε.Π.Ε. 9,78).

Άσωτοι

Άς δοῦμε μερικούς άσώτους. Δύο τὰ κύρια χαρακτηριστικά τοῦ άσώτου. Τὸ ἕνα: Οἰκειοποιεῖται ξένα πράγματα, ξένα άγαθά, καὶ σπάταλα τὰ σκορπᾷ. Τὸ ἄλλο: Δὲν λογαριάζει το Θεό.

- Ὑπάρχουν άσωτοι υἱοί. Νέοι, ποὺ σπαταλοῦν τὸ νεανικὸ δυναμισμό τους στὶς κοσμικὲς διασκεδάσεις καὶ καταχρήσεις. Νέοι, ποὺ σπαταλοῦν τὴν υἰεία τους καὶ εἶναι πολύτιμη περιουσία ἢ υἰεία. Τὴν σπαταλοῦν στὸ λεγόμενον ἐλεύθερο ἔρωτα, στὶς ἑξαλλες ἐκδηλώσεις, στὸ χασὶς καὶ τὴν ἠρώϊνη, στὰ βαρεῖα καὶ ἑλαφρὰ ναρκωτικά. Σπαταλοῦν καὶ σκοτώνουν τὴν υἰεία τους. Δὲν προλαβαίνουν μήτε τὰ ξυλοκέρατα τοῦ ψεύτικου παραδείσου ν' ἀπολαύσουν. Ὑπάρχουν νέοι, ποὺ σπαταλοῦν τὰ δύο ἀνεκτίμητα διαμάντια τους, τὴν πίστη καὶ τὴν άγνότητα. Καὶ στὶς ἀνησυχίες τους ζητοῦν ἱκανοποίηση κοντὰ στοὺς Χοιροβοσκούς τῶν ἀθεϊστικῶν ἰδεολογιῶν καὶ τῆς διαστροφῆς.

- Ὑπάρχουν άσωτοι, ποὺ κάνουν τοὺς γονεῖς νὰ κλαῖνε. Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ άσωτοι πατέρες, ποὺ κάνουν τὰ παιδιά νὰ κλαῖνε. Πατέρες, ποὺ σκορπᾶνε τὰ λεφτὰ τοὺς στὸ χαρτοπαίγνιο, στὸ καζίνο ἢ στὸν Ἰππόδρομο. Πατέρες, ποὺ σπαταλοῦν τὴν άγάπη τους σὲ ἁμαρτωλοὺς ἔρωτες. Ἐγκαταλείπουν τὴ νόμιμο γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά τους καὶ ζοῦν μὲ μοιχαλίδες.

- Ὑπάρχουν άσωτες μητέρες. Άσωτες γυναῖκες, ποὺ σπαταλοῦν ὑπέρογκα ποσὰ σὲ λοῦσα καὶ κοσμήματα καὶ καλλυντικά, ἐνῶ ἄνθρωποι πολλοὶ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα! Λέγει γιὰ τίς γυναῖκες αὐτὲς ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Βούλεσθε εἶπω καὶ τὸ ἔτι χαλεπώτερον, ὅτι καὶ πενήτων ὄντων πολλῶν ταῦτα γίνεται; Βούλεσθε εἰς μέσον άγάγω τὸν Χριστὸν καὶ λοιμώπτοντα, τὸν γυμνόν, τὸν ἀλώμενον πανταχοῦ, τὸν δεδεμένον;» (Ε.Π.Ε. 11,34).

- Ὑπάρχουν άσωτοι πλούσιοι, ποὺ σκορποῦν τὰ χρήματά τους σὲ γλέντια καὶ μεγάλη ζωὴ καὶ ἀδιαφοροῦν γιὰ τοὺς δυστυχεῖς τοῦ κόσμου.

- Ὑπάρχουν άσωτοι ἄνθρωποι, ποὺ σπαταλοῦν ἄσκοπα τὸν πολύτιμο θησαυρό, ποὺ λέγεται χρόνος.

- Ὑπάρχουν άσωτοι ἄρχοντες, ποὺ διασπαθίσουν σὲ σκάνδαλα τὸ δημόσιο χρῆμα.

- Ὑπάρχουν άσωτοι καλλιτέχνες, ποὺ σπαταλοῦν τὰ ταλέντα τους ὑπηρετῶντας τὸ Διάβολο καὶ τὴν ἁμαρτία.

- Ὑπάρχουν άσωτοι χριστιανοί, ποὺ σπαταλοῦν τὰ χαρίσματά τους σὲ περιττὰ πράγματα.

- Ὑπάρχουν άσωτοι ὀρθόδοξοι, ποὺ πῆραν τὴν καλύτερη περιουσία ἀπὸ το Θεό, τὴν Ὀρθοδοξία, καὶ τὴν πέταξαν στὴν ἀμφιβολία, τὴν αἵρεσι, τὸν οἰκουμενισμό, τὴν ἀσυνέπεια τῆς Ζωῆς.

Ὑπάρχουν άσωτοι! Ὅλοι εἴμεθα άσωτοι. Κάποτε τὸ ποινικὸ μας μητρώο ἦταν καθαρὸ. Σπαταλήσαμε τὴν καθαρότητά μας, τὴν ὀμορφία μας, τὴν ἀρετὴ μας. Ἄμαρτήσαμε. Πέσαμε. Λερωθήκαμε. Καταπέσαμε σὲ χοιρώδη βίον.

Άγάπη καὶ σκληρότητα

Καὶ τώρα; Τί τώρα; Ἡ παραβολὴ τοῦ άσώτου δὲν εἶναι μόνο ὁ καθρέπτης τῆς κολάσεως. Εἶναι καὶ ὁ καθρέπτης τοῦ παραδείσου. Καὶ ὁ παράδεισος ἔχει κλειδαριὰ ἄσφαλείας, ποὺ

άνοίγει με δύο κλειδιά. Το ένα το κρατεί ο Θεός. Είναι το κλειδί της αγάπης. Το άλλο το κρατεί ο άνθρωπος. Είναι το κλειδί της μετανοίας. Ούτε μόνο του το κλειδί της αγάπης άνοίγει τον παράδεισο, ούτε μόνο του το κλειδί της μετανοίας. Και τα δύο πρέπει ταυτόχρονα να λειτουργούν.

Ο άσωτος υιός όλα τα έχασε στη ζωή της αποστασίας, και λεφτά και νιάτα και φίλους και χαρά και ήρεμία και έλευθερία και τα στοιχειώδη άκομη για τη συντήρησή του. Εύτυχως τελευταία στιγμή έψαξε και είδε, πώς κάτι του είχε απομείνει. Μέσα στα κουρέλια, που φορούσε, ήταν κρυμμένο το κλειδί της μετανοίας. Το βρήκε, εύτυχως. Θα μπορούσε να το είχε χάσει. Και τότε θα κατακυλοῦσε στο τελευταίο σκαλοπάτι, στην άπελπισία. Με το κλειδί της μετανοίας ξεκλείδωσε το χώρο της ελπίδας. Παίρνει την ήρωική απόφαση: «Άναστάς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ: Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου» (στ. 18).

Τὰ λόγια αὐτὰ θὰ μπορούσε νὰ τὰ εἶπῃ ὁ ἄσωτος υἱὸς καὶ θὰ εἶχαν τὰ λόγια του αὐτὰ καμμία ἀνταπόκρισι, ἂν ὁ πατέρας του ἦταν ὁ... Χομεϊνί; Εἶχε πατέρα συγγνώμης, δὲν εἶχε «ρεβανισιστή», δηλαδή, ἐκδικητή. Θυμάσθε τί συνέβη πρὶν ἀπὸ λίγια χρόνια. Κάποιος Ἰνδοεβραῖος συγγραφέας ἔγραψε ἕνα βιβλίο, ποῦ ἔθιγε τὴν τιμὴ τοῦ Μωάμεθ. Δὲν πρέπει νὰ βρίζεται τὸ «πιστεύω» μερικῶν ἀνθρώπων, ἔστω κι ἂν εἶναι ψεύτικο. Ἄλλ' ὁ συγγραφέας, κάτω ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ ὅτι θὰ τὸν σκοτώσουν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χομεϊνί, ἀναγκάσθηκε νὰ ζητήσῃ συγγνώμη. Ἐδειξε μετάνοια. Καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ θρησκευτικοῦ δικτάτορα τοῦ Ἰράν, ποῦ ἤδη ἔχει πεθάνει: «Ὅσο κι ἂν μετανοήσῃ, κι ἂν γίνῃ ὁ εὐλαβέστερος μουσουλμᾶνος, πρέπει νὰ θανατωθῇ». Καὶ προσέφερε τρία ἑκατομμύρια δολλάρια σ' ὅποιον σκοτώσῃ το συγγραφέα! Ἄναστατώθηκε ὁ κόσμος. Δὲν μπόρεσε νὰ κάμψῃ τὸ μῖσος τοῦ Χομεϊνί. «Τὸ βέλος ἔφυγε, εἶπε, ἀπὸ τὸ τόξο καὶ δὲν γυρῖσει πίσω, μέχρι νὰ βρῶ τὸ στόχο του, ποῦναι ὁ θάνατος τοῦ βλάσφημου συγγραφέα»!

Ὅλος ὁ κόσμος δὲν μπορούσε νὰ κάμψῃ τὴ σκληρότητα τοῦ Χομεϊνί, τοῦ «θεοῦ» τοῦ μίσους. Ἕνα δάκρυ, μόνο ἕνα δάκρυ τοῦ ἄσωτου κάμπει το Θεὸ τῆς αγάπης. Συγκρίνατε το Χριστιανισμό, τὴ θρησκεία τῆς αγάπης, μέ το Μουσουλμανισμό, τὴ θρησκεία τοῦ μίσους καὶ τῆς σκληρότητας. Ἀγάπη στὴ μία, μῖσος στὴν ἄλλη. Συγγνώμη στὴ μία, ἐκδίκησης στὴν ἄλλη. Ἄνοικτὴ ἀγκαλιὰ στὴ μία, κρεμάλα στὴν ἄλλη.

Φαντασθῆτε τὸν ἄσωτο υἱὸ νὰ παίρνῃ τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, νὰ πλησιάσῃ στὸ σπίτι τοῦ πατέρα, κι ἀντὶ νὰ δῆ μπροστά του ἀνοικτὴ τὴν ἀγκαλιὰ, νὰ βλέπῃ μία κρεμάλα, ποῦ τὸν περιμένει μέ ἀνοικτὴ τὴ θηλιὰ!

Ἀμαρτία καὶ ἀγάπη

Ὁ Θεὸς Πατέρας δὲν εἶναι δῆμιος. Εἶναι δέσμιος τῆς αγάπης του. Δεσμεύεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη του. Κι ὅπως ὑπάρχει μαγνήτης, ποῦ ἐλκύει τὰ εὐγενῆ μέταλλα, ἔτσι ἡ μετάνοια εἶναι ὁ μαγνήτης, ποῦ ἐλκύει τὴν ἀγάπη καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄσωτος γυρῖζει μετανοιωμένος.

Κι ὁ πατέρας; Δὲν εἶναι σκληρός. Οὔτε κὰν αὐστηρός. Οὔτε κὰν βλοσυρός. Εἶναι σπλαχνικός. Ὁ πατέρας; Δὲν στέκει μέ ἀπάθεια, οὔτε κὰν περιμένει στὴ θέση του ἀκίνητος, γιὰ νὰ ἔλθῃ ὁ γυιὸς του στὸ μέρος του. Ἐκεῖνος τρέχει πρῶτος γιὰ συνάντησι. Ὁ πατέρας; Δὲν βλέπει τὸ γυιὸ τοῦ ἀφ' ὑψηλοῦ. Δὲν του κάνει παρατηρήσεις. Σκύβει καὶ τὸν φιλά. Τὸν

σφίγγει στην άγκαλιά του. «Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν» (στ. 20).

Ἡ μετάνοια τοῦ ἀσώτου προσφέρει ἓνα δάκρυ. Κι ἡ ἀγάπη τοῦ πατέρα ξαργυρώνει αὐτὸ τὸ δάκρυ. Καινούργια στολή, καινούργια ὑποδήματα, θυσία τοῦ σιτευτοῦ μόσχου, χρυσὸ δακτυλίδι, χαρὰ στὸ παλάτι, τὰ πάντα γιὰ το γιὸ πὺ γύρισε.

Τί κάνει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! Ἦλθε στὸν κόσμον, ἔγινε σαρκωμένη Ἀγάπη. Ἦλθε ὁ Χριστός, «οὐχὶ καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» (Ματθ. 9,13). Ἦλθε ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ στὴ γῆ, γιὰ νὰ δώσῃ τὴ χάρι τοῦ στήν ἄσωτη ἀνθρωπότητα. «Ὅπου ὑπερεπλέονασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις» (Ρωμ. 5,20). Ἦλθε, γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν ἀγκαλιά τοῦ πάνω στὸ Σταυρὸ καὶ νὰ δεχθῇ κάθε ἁμαρτωλό, πὺ μετανοεῖ. Κι ἔκτοτε παραμένει ἡ ἀγκαλιά αὐτὴ ἀνοικτὴ. Περιμένει τὴν ἐπιστροφή κάθε ἁμαρτωλοῦ. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐ θαυμάσεις; Πῶς οὐ σκηπτοὶ φέρονται καὶ πάντα ἐκ βάθρων ἀνασπάται; Καὶ γὰρ ἄξια μὲν σκηπτῶν καὶ γεέννης τὰ γινόμενα.

Ἄλλ' ὁ Θεὸς μακρόθυμος ὢν καὶ πολυέλεος, ἀνέχει τέως τὴν ὀργήν, εἰς μετάνοιάν σὲ καλῶν καὶ διόρθωσιν» (Ε.Π.Ε. 11,800).

Ἡ ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πολλή. Περισσότερη, ἀπείρως περισσότερη, εἶναι ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Ποιὸ εἶναι μεγαλύτερο; Τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἢ τὸ βάθος τῆς θάλασσας; Ἀσφαλῶς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ βάθος τῆς θάλασσας ἔχει μετρηθῆ. Τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἀμέτρητο. Βάθος τῆς θάλασσας εἶναι οἱ ἁμαρτίες μας. Πολλές, ἀλλὰ συγκεκριμένες. Τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Σκορπῶντας ὁ ἄνθρωπος τὰ πλοῦτη του, γίνεται φτωχότερος. Σκορπῶντας ὁ Θεὸς τὸν πλοῦτο τῆς ἀγάπης του, γίνεται πλουσιότερος. Ὁ πλοῦτος του ἀδαπάνητος. Σ' αὐτὸν ἐλπίζει ὁ ἁμαρτωλός, ὅταν μετανοῇ. «Ἀγκάλας πατρικὰς διανοίξαι μοὶ σπεῦσον· ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατανάλωσα βίον εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶν τοῦ ἐλέους σου. Νῦν πτωχεύουσαν μὴ ὑπερίδης καρδίαν. Σοὶ γάρ, Κύριε, ἐν κατανύξει κραυγάζω Ἦμαρτον, σῶσον μέ» (κάθισμα ὄρθρου Κυριακῆς Ἀσώτου).

Ἐλπίδα καὶ συμπάθεια

Δύο τὰ μηνύματα τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου γιὰ μας. Τὸ ἓνα σὰν ἁμαρτωλοὶ τὸ ἀκοῦμε. Τὸ ἄλλο τὸ ἀκοῦμε σὰν συναμαρτωλοὶ.

- Εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ. Ὁ ἁμαρτωλὸς κινδυνεύει ἀπὸ πολλοὺς κινδύνους. Ὁ χειρότερος εἶναι ἡ ἀπελπισία. Ἀμάρτησες; Καλὰ ἦταν νὰ μὴν ἀμάρτανες. Ἀλλὰ ποιὸς μπορεῖ νὰ καυχηθῆ, ὅτι δὲν ἔχει ἁμαρτίες. Μὴν ἀπελπίζεσαι. Μὴ ἀποκάμνης. Σήκω. Καὶ γιὰ σένα σταυρώθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ μετάνοια καὶ σένα περιμένει. Μὴν ἀπελπίζεσαι! Γιὰ δές, τί ἦταν ἡ Ραάβ, πὺ σώθηκε; Μία πόρνη. Τί ἦταν ὁ ληστής, πὺ πρῶτος μπῆκε στὸν παράδεισο; Αἱμοσταγῆς φονιάς. Τί ἦταν ὁ Παῦλος, πὺ ἀναδείχθηκε πρῶτος ἀπόστολος; Διώκτης. Τί ἦταν ὁ νέος τῆς παραβολῆς; Ἄσωτος, σὰν καὶ σένα, σὰν καὶ μένα. Καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα εἶναι ἡ σωτηρία καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

- Δὲν εἴμεθα ὅμως μόνο ἁμαρτωλοὶ. Εἴμεθα καὶ συναμαρτωλοὶ. Καὶ σὰν συναμαρτωλοὶ καλούμεθα νὰ δείχνουμε συμπάθεια καὶ ἐπιείκεια σὲ κάθε ἁμαρτωλό. Θέλεις ἔλεος; Δεῖχνε ἔλεος. Ὅχι σκληροὶ στοὺς μετανοοῦντας ἁμαρτωλοὺς. Λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς: «Διδάσκει (ὁ Χριστός) περὶ τοῦ μεγέθους τῆς ἰδίας φιλανθρωπίας, ἔργο καὶ λόγῳ ταύτην ὑποδεικνύς, ἅμα καὶ πρὸς μίμησιν ἐνάγων τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀσυμπαθοῦς γνώμης ἀπάγων τοὺς ὑπακούοντας» (Ε.Π.Ε. 9,84).

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Οἱ ἁμαρτωλοὶ δὲν θέλουν μαστίγιον. Θέλουν στοργή. Ἡ Ἐκκλησία πάντα ἔχει ἀγάπη. Κι ἐμεῖς ἁμαρτωλοί. Ἔλεος Ζητάμε. Ἔλεος ἃς δείξουμε. Ὅλους μας περιμένει ὁ Πατέρας. Γιὰ ὅλους ἔχει σφαγὴ ὁ «μόσχος ὁ σιτευτός», ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Γιὰ ὅλους ἡ χαρὰ στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα, στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

κε' 31 - 46

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· ³²καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτούς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, ³³καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. ³⁴τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ³⁵ἐπεινάσα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, ³⁶γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθετε πρὸς με. ³⁷τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; ³⁸πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; ³⁹πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἦλθομεν πρὸς σε; ⁴⁰καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. ⁴¹Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· ⁴²ἐπεινάσα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ⁴³ξένος ἦμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. ⁴⁴τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; ⁴⁵τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. ⁴⁶καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κρίσις - σύγκρισις -διάκρισις

«Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ»
(Ματθ. 25,41)

Γκρέμισαν τίς γέφυρες

Μόνοι τους γκρέμισαν τὴ γέφυρα. Αὐτὸ θὰ μπορούσαμε νὰ βάλουμε σὰν τίτλο στὸ Εὐαγγέλιο τῆς μελλούσης κρίσεως. Πολλοὶ σπεύδουν νὰ κρίνουν τὸ Θεὸ γιὰ τὴν κρίσι. Δὲν βλέπουν παντοῦ στὸν κόσμον αὐτὸ δικαιοσύνη καὶ λέγουν: «Ἄδικος ὁ Θεός». Ἀκοῦνε τὸ Εὐαγγέλιο τῆς μελλούσης κρίσεως, τὸ Εὐαγγέλιο τῆς δικαιοσύνης, καὶ λέγουν: «Σκληρὸς ὁ Θεός. Γιατί νὰ τιμωρηθοῦν οἱ κολασμένοι;».

Τελικὰ τί θέλουν; Ἄδικο ἢ δίκαιο τὸν θέλουν τὸ Θεό; Φοβᾶμαι, ὅτι ὅσοι μὲ τόση ἐλαφρότητα κρίνουν καὶ κατακρίνουν τὸ Θεό, πότε ὡς ἄδικο, πότε ὡς ὑπεράγαν δίκαιο καὶ σκληρό, δὲν πιστεύουν ζωντανὰ στὸ Θεό. Ἄν τὸν πίστευαν καὶ τὸν γνώρισαν, θὰ ἤξεραν, ὅτι Θεὸς χωρὶς ἀγάπη εἶναι σύμπαν Χωρὶς ἥλιο. Καὶ Θεὸς χωρὶς δικαιοσύνη εἶναι σύμπαν χωρὶς τάξι.

Θὰ ἔλθῃ, λοιπόν, ἡ ὥρα τῆς δικαιοσύνης, ἡ ὥρα τῆς κρίσεως. Φοβερὸς ὁ Θεός. Φοβερὸς ὁ Χριστὸς ὡς Κριτῆς. Καὶ ὅμως, καὶ σ' αὐτὴ τῆ στιγμὴ ὁ Χριστὸς δείχνει τὴν ἀγάπη του.

• Δὲν θὰ εἶχε ἀγάπη ὁ Χριστὸς, ἂν ἔκρινε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπολόγητους. Πολλὲς φορές ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι κρίνουμε τοὺς ἄλλους ἀναπολόγητους. Τὸν ἄκουσες; Τὸν ρώτησες; Πῶς βγάζεις συμπέρασμα καὶ τὸν καταδικάζεις; Ἀκόμη καὶ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας καταδικάζουν ἀδελφούς τοὺς ἀναπολόγητους. Ὁ Χριστὸς τηρεῖ ὅλα τὰ στάδια τῆς δικαστικῆς διαδικασίας. Καὶ κατηγορητήριο, καὶ μάρτυρες, καὶ ἀπολογία τῶν κατηγορουμένων, καὶ ἀπόφαση αἰτιολογημένη, ὅλα τὰ βλέπουμε στὴν Κρίσι. «Ἐπείνασα καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐπότισάτέ μοι ξένος ἤμην καὶ οὐ, οὐ συνηγάγετέ μέ...» (στ. 35).

Μάρτυρες κατηγορίας ἀψευδεῖς; Κάποιο παιδάκι, ποῦ πέθανε ἀπὸ τὴν πείνα στὴν Ἀφρική, γιατί ἐμεῖς δὲν τοῦ δώσαμε νὰ φάῃ, ἐμεῖς, ποῦ πετᾶμε τόσα φαγητά. Κάποιος νέος, ὁ εἰκοσάχρονος ἐκεῖνος, ποῦ πέθανε ἀπὸ τὰ ναρκωτικά. Δὲν του δώσαμε ἐμεῖς τὸ καθαρὸ νερὸ τῆς χαρᾶς νὰ ξεδιψᾷ, καὶ πῆγε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴ δίψα γιὰ χαρὰ στὰ ναρκωτικά... Κάποιο παιδάκι, ποῦ πέθανε ἄστεγο, ποῦ σκοτώθηκε μᾶλλον, γιατί ὄχι μόνο δὲν τὸ φιλοξένησε ἡ μητέρα στὸ σπίτι, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔκανε ἔξωσι - ἔκτρωση ἀπὸ τὸ μητρικὸ τῆς θάλαμο. «Ξένος ἤμην καὶ οὐ, οὐ συνηγάγετέ μέ» (στ. 43).

Καὶ ἀπολογία; Γιὰ ν' ἀπολογηθῆ ἓνας κατηγορούμενος, τοῦ δίνουν προθεσμία λίγα εἰκοσιτετράωρα. Ὁ Θεός, προκειμένου νὰ ἐτοιμάσουμε τὴν ἀπολογία μας, μᾶς δίνει προθεσμία μία ζωὴ ὀλόκληρη. Καὶ ἐπιτρέπει καὶ ἔνστασι. Δὲν ἀκοῦτε; Οἱ κατηγορούμενοι ὑποβάλλουν ἔνστασι: «Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν;...» (στ. 44). Ἀστήρικτη βέβαια, ἀλλὰ πάντως ἔνστασις.

Ἄν δὲν εἶχε ἀγάπη ὁ Χριστὸς, δὲν θὰ ἔκανε τόσο ἄψογο δικαστήριο!

• Ἄν δὲν εἶχε ἀγάπη, θὰ ἐτοίμασε τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν κόλασι ἢ θὰ ἐτοίμασε τὴν κόλαση γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἄλλ' οὔτε τὸ ἓνα συμβαίνει οὔτε τὸ ἄλλο. Ὁ Θεὸς προετοίμασε γιὰ τὸν ἄνθρωπο τὴ βασιλεία του. Στὴν ἀπόφασή του γιὰ τὴ δικαίωσι λέγει: «Κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν» (στ. 34). Δὲν λέγει τὸ ἴδιο στὴν ἀπόφασή του γιὰ τοὺς ἀδίκους. Ἡ κόλασις δὲν εἶναι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι γιὰ τὸ Διάβολο. «Πορεύεσθε... εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ» (στ. 41).

Διότι δικαιολογήθηκαν

Τότε, ἀφοῦ εἶναι γιὰ τὸ Διάβολο ἡ κόλασις, γιατί θὰ βρεθοῦν σ' αὐτὴ καὶ ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα οἱ περισσότεροι; Ὅχι διότι τὸ θέλει ὁ Χριστὸς, ἀλλὰ διότι τὸ θέλουν, τὸ ἐπιζητοῦν, τὸ ἐπιδιώκουν οἱ ἄνθρωποι. Παράξενη πνευματικὴ αὐτοκτονία. Μανία αὐτοκαταστροφῆς καὶ αὐτοκολάσεως. Ἔτσι εἶναι. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ στήνῃ γέφυρα, γιὰ νὰ περάσῃς ἓνα ὀρμητικὸ ποτάμι. Καὶ σὺ πετᾷς μία βόμβα καὶ τινάσεις τὴ γέφυρα στὸν ἀέρα. Φταίει ὁ γεφυροποιός, ποῦ θὰ βρεθῆς ἐσὺ στὰ ὀρμητικὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ; Γιὰ ποτάμια μιλάει ἡ Κυριακὴ τῶν Ἀποκρεῶν γιὰ ποτάμια ὀρμητικά, καὶ μάλιστα πύρινα: «Ποταμοὶ δὲ τοῦ πυρὸς πρὸ τοῦ βήματος ἔλκει» (κοντάκιο). Μὰ ὁ Θεὸς ἔφτιαξε τὴ γέφυρα. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ γέφυρα, ποῦ ἀπ' αὐτὴ μᾶς διαπερνᾷ στὴν ἄλλη, στὴν αἰώνια ζωὴ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ πρωτομάστορας τῆς ἀγάπης, ποῦ τὸ γεφύρι τῆς ἀγάπης τὸ πότισε μὲ τὸ αἷμα του. Τί φταίει, λοιπόν, ἂν ἐμεῖς γκρεμίζουμε τὴ γέφυρα τῆς ἀγάπης; Πῶς τὴν γκρεμίζουμε; Μὲ τὴ βόμβα τῆς κακίας μας.

Ἔστε οἱ ἄνθρωποι δὲν δικάζονται ἀπὸ τὸ Χριστὸ στὴν κόλασι. Αὐτοκαταδικάζονται στὴν κόλασι. Γιατί καταδικάσθησαν «οἱ ἐξ εὐωνύμων»;

• Για τὸν ἴδιο λόγο, ποὺ καταδικάστηκε ὁ Ἀδάμ. Ποιὸς ἔβγαλε τὸν Ἀδάμ ἀπὸ τὸν παράδεισο; Ἡ ἁμαρτία; Ὁχι. Ἡ δικαιολογία τῆς ἁμαρτίας. Ἄν ἀναγνώρισε τὴν πτώση του, ἄλλη θάταν ἢ μεταχείρισις. Μά, θὰ πῆτε, ὑπῆρχε ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ. Καὶ γιὰ τοὺς Νινευῖτες ὑπῆρχε ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅμως δὲν ἐκτελέστηκε. Τὴν ἀνακάλεσε ἢ μετάνοια, ἢ ταπείνωσις, ἢ ἀναγνώρισις τῶν σφαλμάτων. Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔδειξε ὁ Ἀδάμ. Θέλησε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτό του. Ρίχνει τὰ βάρη στὴν Εὐα καὶ στὸν ὄφι.

Ἡ δικαιολογία κάνει ἀδικαιολόγητη τὴν ἁμαρτία. Ποιὸς ἄφησε ἔξω ἀπὸ τὸν παράδεισο τοὺς ἀνθρώπους τῆς περικοπῆς; Ἡ δικαιολογία. Θέλησαν νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀπραγία τους, τὴν ἔλλειψι χριστοκεντρικῆς ἀγάπης. «Κύριε, πότε σὲ εἶδαμε καὶ δὲν σὲ διακονήσαμε; Κάνεις λάθος, Κύριε...».... Καὶ ὅπως ὁ Ἀδάμ ἔκανε τὸν ἀνήξερο γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἔτσι κι αὐτοὶ παριστάνουν τὸν ἀνήξερο: «Δὲν σὲ εἶδαμε, Κύριε...»....

Μὲ τὰ εὐκόλα τὰ δύσκολα

• Καταδικάσθηκαν καὶ γιὰ ἄλλο λόγο. Διότι τοὺς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ κερδίσουν μὲ τὰ εὐκόλα τὰ δύσκολα, μὲ τὰ λίγα τὰ πολλά. Τὴν ἀπώθησαν αὐτὴ τὴν εὐκαιρία. Κάποιος μὲ τρεῖς χιλιάδες κέρδισε στὸ «Λόττο» 450 ἑκατομμύρια. Φαντασθῆτε νὰ κλωτσοῦσε αὐτὴ τὴν εὐκαιρία καὶ νὰ μὴ πῆγαινε νὰ εἰσπράξῃ τὸ τεράστιο ποσό! Δὲν θάταν ἀφελής; Ἔτσι τελικὰ ἀφελεῖς, κορόϊδα εἶναι ὅσοι χάνουν τὸ λαχεῖο, τὸ ἀνυπολόγιστης ἀξίας λαχεῖο τοῦ παραδείσου καὶ κολάζονται.

Μὲ λίγα μποροῦμε νὰ κερδίσουμε τὰ πολλά. Δὲν λέγει ὁ Χριστός: «Δὲν κάνατε πολλὰς μετάνοιες. Δὲν κάνατε πολλὰς ἀσκήσεις. Δὲν πῆγατε μὲ τὰ πόδια στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου. Δὲν κάνατε θαύματα». Δὲν λέγει δύσκολα. Εὐκόλα λέγει. Μὲ λίγο ψωμί στὸν πεινασμένο κερδίζεις τὴν αἰώνιο ἀπόλαυση στὸ τραπέζι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Μὲ ἐπίσκεψη στοὺς ἀρρώστους παίρνεις τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὸν παράδεισο. Μὲ λίγο ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς φυλακισμένους γλυτώνεις ἀπὸ τὴν αἰώνιο φυλακὴ καὶ τὰ δεσμὰ τοῦ Σατανᾶ καὶ τῆς κολάσεως. Μὲ φιλοξενία ἀστέγων ἀποκτᾶς κατοικία ἀχειροποίητο στὸν οὐρανό. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐδὲ γὰρ πολυτελῆ ἐπήτει τράπεζαν, ἀλλὰ τὴν χρεῖαν μόνον καὶ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν, καὶ ἐζήτηε ἔν ἰκέτου σχήματι. Ὡστε πάντα αὐτοὺς ἱκανὰ κολάσαι· τὸ εὐκόλον τῆς αἰτήσεως, ἄρτος γὰρ ἦν, ἦν, ἦν τὸ ἐλεεινὸν τοῦ αἰτοῦντος, πτωχὸς γὰρ ἦν τὸ συμπαθὲς τῆς φύσεως, ἄνθρωπος γὰρ ἦν τὸ ποθεινὸν τῆς ἐπαγγελίας, βασιλείαν γὰρ ἐπηγγείλατο τὸ φοβερὸν τῆς κολάσεως, γέενναν γὰρ ηπειλήσε τὸ ἀξίωμα τοῦ λαμβάνοντος, Θεὸς γὰρ ἦν ὁ διὰ τῶν πτωχῶν λαμβάνων τὸ ὑπερβάλλον τῆς τιμῆς, ὅτι τοσοῦτον καταβῆναι κατηξίωσε τὸ δίκαιον τῆς παροχῆς, ἀπὸ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ ἐλάμβανεν» (Ε.Π.Ε. 12,108).

Γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερη ἡ καταδίκη ὄχι μόνο διότι δὲν δίνουμε τὰ λίγα, γιὰ ν' ἀποκτήσουμε τὰ πολλά, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν δίνουμε τὰ λίγα σ' Ἐκεῖνον, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὰ πολλά. «Ἐπεινάσα... Ἐδίψησα...».... Ὁ Χριστὸς πεινάει. Ὁ Χριστὸς, ποὺ μᾶς δίνει τὰ πάντα, ποὺ εἶναι «ὁ διδοὺς τροφήν τοῖς πεινῶσι» (Ψαλμ. 145,7). Ὁ Χριστὸς διψᾷ σ' αὐτόν, ποὺ μᾶς δίνει τίς πηγές, δὲν θὰ δώσουμε μία σταγόνα νερό; Θὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ φωνάζῃ: «Διψῶ!» (Ἰωάν. 19,28).

-Μά, θὰ πᾶτε, τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ θ' ἀφήσουμε πεινασμένο καὶ διψασμένο; Ἄς τὸν εἶχαμε κοντά μας καὶ θὰ βλέπατε τί περιποίησι θὰ τοῦ κάναμε.

Ψέματα λέμε. Ὅταν βλασφημάμε, τὸ Χριστὸ δὲν βλασφημάμε; «Ἐμοί -λέγει- ἐποίησατε». Ὅταν καταστρέφουμε τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὸ Χριστὸ δὲν ὑποτιμᾶμε; Κάθε ἄνθρωπος εἶναι εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἀδελφὸς τοῦ Χριστοῦ. «Ἐφ' ὅσον οὐκ

ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε» (στ. 45). Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἄλλ' ἴσως ἐκεῖνο ἔρει τίς: "Ἄγε καμοὶ προφήτην, καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐνοίας ὑποδέξομαι". Ὑπόσχου τοῦτο, καὶ ἄγω σοὶ τὸν τοῦ προφήτου Δεσπότην, τὸν Κοινὸν ἡμῶν Θεὸν καὶ Κύριον, τὸν Χριστόν. Αὐτὸς γὰρ φησὶν, ὅτι "πεινῶντά με εἶδετε, καὶ ἔθρέψατε". Εἰ, εἰ δὲ ἀπίστουσί τινες τῇ φωνῇ καὶ τῆς φιλοφροσύνης ἀμελοῦσι, μαθήσονται τότε διὰ τῆς κολάσεως καὶ τῆς τιμωρίας τοῦτο. Ὡσπερ γὰρ αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ παραμελήσαντες, οὕτω πρὸς ἀφόρητον ἀπελεύσονται κόλασιν, οὕτως οὖν οἱ τοὺς πτωχοὺς τρέφοντες, καθάπερ αὐτὸν τὸν Χριστὸν θεραπεύσαντες, εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν εἰσάγονται βασιλείαν» (Ε.Π.Ε. 8α,178).

Καταλυτικὴ καὶ σύγκρισις

• Καὶ γιὰ ἓνα τρίτο λόγο καταδικαζόμεθα. Διότι ὄχι μόνο δὲν βοηθᾶμε τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατατρῶμε. Ὅχι μόνο καλὸ δὲν τοὺς κάνουμε, ἀλλὰ καὶ τραύματα ποικίλα τοὺς προσφέρουμε. Ἄντὶ νὰ τοὺς θρέψουμε, τοὺς κλέβουμε. Ἄντὶ νὰ τοὺς ξεδιψάσουμε, τοὺς κάνουμε τὴν ἀγωνία πὸ μεγάλη. Ἄντὶ νὰ τοὺς παρηγορήσουμε στὴν ἀρρώστια τοὺς, τοὺς πληγώνουμε καὶ τοὺς σκοτώνουμε. Ἄντὶ νὰ τοὺς φιλοξενήσουμε, τοὺς ἀπογυμνώνουμε. Ἄντὶ νὰ τοὺς ἀποφυλακίσουμε, τοὺς βάζουμε σὲ πὸ βαθεῖα φυλακὴ.

Ἡ κρίσις εἶναι ἀναπόφευκτη. Καὶ ξέρετε ποῖο κάνει δύσκολη τὴν κρίσι; Ἡ σύγκρισις. Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ βλέπουμε τὴ σύγκρισι, πὸ καθιστὰ καταλυτικὴ τὴν κρίσι. Συγκρίνατε τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ.

Συνήθως τὸ ἐρώτημα, ὅταν τοὺς θυμίσουμε τὸ Εὐαγγέλιο, εἶναι: «Καὶ ποῖός τὰ κάνει αὐτά, πὸ διδάσκει τὸ Εὐαγγέλιο; Ποῖός κοιτάζει τοὺς ἄλλους; Τὸν ἑαυτὸ τους ὅλοι κοιτάζουν. Ποῖός δείχνει ἀγάπη;». Νὰ ὅμως, πὸ ὁ Χριστὸς κρίνει τοὺς ἀδίκους συγκρίνοντάς τους μὲ τοὺς δικαίους. Θὰ ἦταν ἀδικία νὰ συγκρίνης τὸν ἀετὸ μὲ τὸ σκουλήκι. Εἶναι ὅμως δίκαιο νὰ συγκρίνης ὁμοειδῆ καὶ ὁμογενῆ ὄντα. Αὐτὸ πράττει ὁ Χριστὸς. Ἄνθρωποι καὶ οἱ μὲν, πὸ ἰσχύει γι' αὐτούς τὸ «Ἐπείνασα καὶ ἐδώκατέ μοί». Ἄνθρωποι καὶ οἱ δέ, πὸ γι' αὐτούς ἰσχύει τὸ «Ἐπείνασα, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοί». Δὲν ἦσαν ἀετοί· ἄνθρωποι ἦσαν οἱ πρῶτοι, καὶ ὅμως ἀνέβηκαν σὲ ὕψη ἀγάπης. Καὶ οἱ δεῦτεροι δὲν ἦσαν σκουλήκια· ἄνθρωποι ἦσαν, καὶ ὅμως κατάντησαν σκουλήκια φιλαυτίας καὶ ἁμαρτίας. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀπὸ τῶν συνδούλων αὐτούς καταδικάζει. Ὡσπερ τὰς παρθένας ἀπὸ τῶν παρθένων, καὶ τὸν δούλον τὸν μεθύσαντα καὶ γαστριχόμενον ἀπὸ τοῦ πιστοῦ δούλου, καὶ τὸν τὸ τάλαντον καταχώσαντα ἀπὸ τῶν τὰ δύο προσενεγκάντων, καὶ ἕκαστον τῶν διαμαρτανόντων ἀπὸ τῶν κατωρθωκότων» (Ε.Π.Ε. 12,110).

Ἄν συγκρίνουμε τὸν ἑαυτὸ μας μὲ ἄλλους ἀνθρώπους, μὲ τοὺς ἀγίους, εἴμεθα ἀναπολόγητοι. Ἄν συγκρίνουμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀκόμη καὶ μὲ τοὺς εἰδωλολάτρες, εἴμεθα ἀναπολόγητοι. Οἱ εἰδωλολάτρες Νινευῖτες, πὸ μετενόησαν γιὰ τὴ διαφθορά τους, θὰ κρίνουν ἐμᾶς τοὺς χριστιανούς, πὸ καυχόμεθα γιὰ τὴ διαφθορά μας καὶ τὴ διαστροφή μας. Πόσα σπαταλᾶμε γιὰ τίς διεφθαρμένες καρναβαλικὲς ἐκδηλώσεις τίς ἅγιες ἡμέρες τοῦ Τριωδίου! Τραγικώτερη ἢ πρόκλησις τῶν πεινασμένων, εἴτε εἶναι στὴν Ἀλβανία, εἴτε στὴ Ρωσία, εἴτε στὴν Ἀφρικὴ, «Ἐπείνασα, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοί». Σὲ μένα δὲν τὰ δίνετε. Στὸ Διάβολο τὰ σκορπᾶτε!

Δὲν εἶχαν διάκριση

Ἡ κρίσις εἶναι ἀναπόφευκτη. Θ' ἀντιμετωπίσουμε τὴν κρίσι, καὶ διότι δὲν ἔχουμε διάκρισι.

- Γιατί καταδικάσθηκαν οἱ κολασμένοι τῆς περικοπῆς; Διότι δὲν διέκριναν τὰ πρόσκαιρα ἀπὸ τὰ αἰώνια. Ἦθελαν νὰ θεραπεύσουν τίς τρέχουσες ἀνάγκες, καὶ ἀδιαφόρησαν τελείως γιὰ τὴν αἰώνιο ἀνάγκη, γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς σωτηρίας.

- Θὰ μπορούσε νὰ ρωτήση κανεὶς; Γιατί; Αὐτοὶ οὔτε σκότωσαν, οὔτε ἀτίμασαν οὔτε ἔκλεψαν γιατί τόση αὐστηρὴ κρίσις; Διότι ἦσαν ἀνόητοι καὶ δὲν διέκριναν τὸ σπουδαιότερο πρόβλημά τους. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ ἔχη καὶ γάγγραινα καὶ πονοκέφαλο. Ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν πονοκέφαλο, ἀδιαφορεῖ τελείως γιὰ τὴ γάγγραινα. Παίρνει ἀσπιρίνη γιὰ τὸν πονοκέφαλο, δὲν κάνει θεραπεία γιὰ τὴ γάγγραινα. Αὐτὸ παθαίνουμε ὅλοι. Παίρνουμε φάρμακα γιὰ τὸν πονοκέφαλο, γιὰ τὴ σπασμοκεφαλιὰ τῶν βιοτικῶν, μόνο. Καὶ ἀφήνουμε τὴ γάγγραινα τῆς ἀμαρτίας, τῆς φιλαυτίας, τοῦ ἀτομισμού, νὰ μᾶς κατατρώγη. Καὶ τὸ φάρμακο γιὰ τὴ γάγγραινα αὐτὸ εἶναι ἓνα· ἡ ἀγάπη.

- Δὲν διέκριναν τὸ λόγο τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ το λόγο τοῦ Θεοῦ. Γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ μας μιλάει ὄχι ἄνθρωπος, ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Λόγου. Γιατί ἀδιαφοροῦμε;

- Δὲν μπορούσαν νὰ διακρίνουν καὶ ν' ἀνακαλύψουν τοὺς εὐεργέτες τους. Ποιοὶ εἶναι οἱ εὐεργέτες μας; Ὅχι ἐκεῖνοι, ποῦ μᾶς δίνουν αὐτοί, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν, μᾶς κάνουν κακό. Εὐεργέτες εἶναι ἐκεῖνοι, ποῦ μᾶς ζητοῦν νὰ τοὺς δώσουμε. Εἶναι οἱ ἐνδεεῖς, οἱ πονεμένοι, οἱ θλιμμένοι. Δώσε λίγο χρόνο, λίγο χρῆμα καὶ πολὺ Χριστό. Αὐτὰ τὰ τρία ὅλοι μπορούμε νὰ τὰ δώσουμε.

Ἡ κρίσις εἶναι γεγονός, διότι ὑπάρχουν οἱ λέξεις σύγκρισης καὶ ἡ διάκρισις, γιὰ τίς ὅποιες μιλήσαμε. Ἀλλὰ καὶ ἡ τρίτη σχετικὴ λέξις: Ἡ ὑπόκρισις. Ἐδῶ ὑποκρινόμεθα. Κάποια μάσκα ὅλοι φορᾶμε. Ξεγελάμε τοὺς ἀνθρώπους. Κάποτε ὅμως θὰ γίνῃ τὸ ξεμασκάρωμα, τὰ ἀποκαλυπτήρια, τὸ ξεγύμνωμά μας. Ὅλα «γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα». Ἀλλοίμονο τότε!

Κύριε Τὴν κρίσι σου τὴν φοβούμεθα, διότι κάνουμε σύγκρισι μὲ ἄλλους καὶ διαπιστώνουμε ὅτι δὲν εἴμεθα τίποτε. Τὴν φοβούμεθα, διότι δὲν ἔχουμε διάκρισι νὰ προτιμᾶμε τὰ μέλλοντα ἀπὸ τὰ παρόντα. Τὴν φοβούμεθα, διότι ἔχουμε ὑπόκριση καὶ ἐξαπατᾶμε. Κύριε! Ἡ κρίσις ἄς μὴ γίνῃ κατάκρισις. Δός μας μετάνοια. «Κύριε πρὶν εἰς τέλος ἀπόλωμαι, σῶσόν μέ» (Στιχηρὸ κατανοητικὸ ἑσπερινοῦ Κυριακῆς ἤχου δ').

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

στ' 14 - 21

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ¹⁵ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ¹⁶Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. ¹⁷σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ¹⁸ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. ¹⁹Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· ²⁰θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ²¹ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

Νηστεία καὶ ὑποκρισία

«Ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ» (Ματθ. 6,16)

Χωρὶς μάσκες!

Γεμᾶτος μάσκες εἶναι ὁ κόσμος. Ἄλλος εἶναι, ἄλλος φαίνεται. Τὴν ὑποκρισία του αὐτὴ φανερώνει τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς μὲ τὰ μασκαρέματα καὶ τὰ καρναβαλικά ὄργια, ποὺ γίνονται. Ποιοὶ φορᾶνε μάσκες καὶ μεταμφιέχονται; Οἱ ὑποκριτές. Στὴν ἀρχαιότητα ὑποκριτὲς λέγονταν οἱ ἠθοποιοί., αὐτοὶ ποῦ πάνω στὴ σκηνὴ ἔπαιζαν τὸ ρόλο τους μεταμφιεσμένοι καὶ μακιγιαρισμένοι. "Ὅταν τέλειωναν τὸ ρόλο τους, ἔβγαζαν τὸ προσωπεῖο κι ἔβγαιναν μὲ τὴν ἀληθινὴ τους ὄψι.

Ἀπὸ τοὺς θεατρίνους ὑποκριτὰς ἐπεκράτησε νὰ χαρακτηρίζεται ὑποκριτῆς ὅποιος, ἄλλος εἶναι καὶ ἄλλος φαίνεται. "Ὁ κόσμος θεωρεῖ τοὺς χριστιανοὺς ὑποκριτὰς, διότι παριστάνουν τοὺς καλοὺς, ἐνῶ ἔχουν κακία. Ἀλλὰ γιατί ὑποκριτὲς εἶναι μόνο οἱ λεγόμενοι χριστιανοί; Δὲν εἶναι ὑποκριτὲς καὶ οἱ λεγόμενοι κοσμικοί; Ὅταν φοροῦν μάσκες καὶ μετέχουν σὲ ἑξαλλες καρναβαλικὲς ἐορτές, δὲν εἶναι ὑποκριτὲς; Ἀσφαλῶς ναί. Γιὰ τὸν ἐξῆς ἀπλούστατο λόγο: Λέγονται καὶ αὐτοὶ χριστιανοί. Θεωροῦνται καὶ αὐτοὶ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Τί θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας νὰ κάνουν τίς ἅγιες ἡμέρες τοῦ Τριωδίου, καὶ μάλιστα τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς;

Ἡ Ἐκκλησία τὴν Κυριακὴ αὐτὴ, γιὰ νὰ μᾶς προετοιμάσῃ γιὰ τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, μᾶς θυμίζει τὸν πρῶτο θρῆνο, τὸ θρῆνο τοῦ Ἀδάμ μετὰ τὴν παρακοὴ καὶ τὴν ἔξωσή του ἀπὸ τὸν παράδεισο. Μᾶς καλεῖ, δηλαδή, σὲ συντριβὴ καὶ μετάνοια. Τὴν ἴδια ἡμέρα ὁ κόσμος μας καλεῖ σὲ ξεφάντωμα καὶ ἐξαλλοσύνες. Ὡς χριστιανοὶ δὲν θὰ ἔπρεπε ὅλοι ν' ἀκούσουν τὴ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας; Οἱ περισσότεροι δυστυχῶς ἀκοῦνε τὴ φωνὴ τοῦ κόσμου. Εἶναι, λοιπόν, ἢ δὲν εἶναι αὐτὸ ὑποκρισία; Ἄλλοι φαίνονται καὶ ἄλλοι εἶναι.

Φορῶντας τὰ προσωπεῖα, τίς μάσκες ἐξωτερικά, φανερόνουν τὴν ὑποκρισία, πὺ ἔχουν ἐσωτερικά. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καὶ ἐνταῦθα τοὺς πλείοσιν εἰσὶ κατάδηλοι, ὅτι οὐκ εἰσὶ τοῦτο, ὅπερ φαίνονται, ἀλλὰ προσωπεῖον περικεῖνται μόνον» (Ε.Π.Ε. 9,702).

Τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς ἐτοιμαζόμεθα, γιὰ νὰ εἰσέλθουμε στὸ στάδιο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Εἶδατε ποτὲ ἄθλητή, πὺ πρόκειται νὰ μπεὶ στὸ στάδιο καὶ νὰ μετάσχη σὲ σπουδαίους ἀγῶνες, κατὰ τὴν προηγούμενη ἡμέρα νὰ ξεφαντώνη σὲ κοσμικὰ κέντρα καὶ νὰ ξενουχιάη στὸ μεθύσι καὶ στὸν τρελλὸ χορὸ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ ἀθλητὴς κατὰ τίς προηγούμενες ἀπὸ τὸν ἀγῶνα ἡμέρες ζῆ μὲ συνεχεῖς ἀσκήσεις καὶ προπονήσεις. Καὶ ἂν ὁ ἀθλητὴς, πὺ μπαίνει σὲ ἐπίγειο στάδιο καὶ στοχεύει σὲ ὑλικὸ στεφάνι, ἀσκεῖται καὶ προπονεῖται καὶ δὲν ἐκτρέπεται σὲ καταχρήσεις καὶ ἐξαλλοσύνες, πόσο μᾶλλον καὶ χριστιανός, πὺ πρόκειται νὰ μπη καὶ ν' ἀγωνισθῆ στὸ πνευματικὸ στάδιο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς;

Ἡ Ἐκκλησία μας καλεῖ: «Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠγέωκται· οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε» (ἀπὸ τοὺς αἴνους τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς). Εἶναι, λοιπόν, προπόνησης γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς τὸ ξεφάντωμα καὶ τὰ καρναβάλια τῆς παραμονῆς, δηλαδή, τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς;

Θρῆνος καὶ νηστεία

Ἴσως πολλοὶ χριστιανοὶ νὰ ἰσχυρισθοῦν:

- Ἐμεῖς δὲν μετέχουμε σὲ τέτοιες ἐκδηλώσεις καὶ ἐκτροπές. Εἴμεθα χριστιανοὶ καὶ ἐπιθυμοῦμε νὰ προετοιμασθοῦμε γιὰ τὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, πὺ εἶναι περίοδος νηστείας.

Φοβοῦμαι, ὅτι καὶ ἀπὸ τοὺς χριστιανούς πολλοὶ ἄμεσα ἢ ἔμμεσα ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὸ κλίμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου.

- Ἄλλοι ἀφήνουν τὰ μικρὰ παιδιά τους νὰ ντύνονται μασκαράδες, ἐπειδὴ τὸ εἶπαν στὸ σχολεῖο.

- Ἄλλοι τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς παρακολουθοῦν κάποιον ἀπὸ τοὺς μεγάλους καρναβάλους.

- Ἄλλοι παίρνουν μέρος σὲ κάποια χοροεσπερίδα συγχωριανῶν ἢ συναδέλφων τους.

- Ἄλλοι ἀγοράζουν εἰσιτήριο γιὰ κάποιο ἀποκριάτικο γλέντι, τάχα ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.

- Καὶ ἄλλοι παρακολουθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον στὴν τηλεόραση τὴν παρέλαση τῶν διαφόρων καρναβάλων.

Ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν συμμετοχὴ καὶ συμφωνία στὶς εἰδωλολατρικὲς καὶ αἰσchrές ἐορτές, πὺ βεβηλώνουν τὴν ἱερότητα τῶν ἡμερῶν τοῦ Τριωδίου; Δυστυχῶς καὶ διὰ πολλοὺς λεγομένους χριστιανούς ὁ Βάκχος καὶ ἡ Ἀφροδίτη, οἱ ψεύτικοι «θεοὶ» τῆς κραιπάλης καὶ τῆς ἀκολασίας, δεσπόζουν τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς.

Οἱ ἀληθινοὶ χριστιανοὶ μετέχουν τοῦ θρῆνου τοῦ Ἀδάμ. Θρηνοῦν γιὰ τίς πτώσεις τίς δικές τους καὶ γιὰ τὴν πτώση τοῦ κόσμου καὶ γιὰ τὴν κατάπτωση τοῦ ἐπισήμου κράτους, πὺ θέτει ὑπὸ τὴν προστασία του τὸν καρνάβαλο.

Οἱ χριστιανοὶ ἐτοιμάζονται γιὰ τὸ μεγάλο ἀγῶνα τῆς νηστείας. Ἡ νηστεία εἶναι καὶ εὔκολο καὶ δύσκολο πρᾶγμα.

- Εύκολο, όταν κάνουμε τη νηστεία τῆς ἀρεσκείας μας.

- Δύσκολο, όταν κάνουμε τὴν ἀληθινὴ νηστεία. Ὁ Χριστός, μιλώντας γιὰ τὴ νηστεία, δὲν ἐννοεῖ τὴν εὐκολή. Ἀποκλείει δὲ παντελῶς τὴν ὑποκριτικὴ νηστεία. Ἡ ἀληθινὴ νηστεία εἶναι ἀδελφωμένη μὲ τίς δύο ἄλλες ἀρετές, ποὺ ἀναφέρει ὁ Κύριος στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς. Τρεῖς ἀδελφές μας παρουσιάζει: τὴ συγγνώμη, τὴ νηστεία, τὴν ἐλεημοσύνη.

Ἄν σὲ κάποιον εἶπῃς: «Διάλεξε ἓνα ἀπὸ τὰ τρία: ἢ νὰ πᾶς νὰ ζητήσης συγγνώμη ἀπὸ το γείτονά σου, μὲ τὸν ὅποιον δὲν μιᾶς, ἢ νὰ νηστεύσης τὴ Μ. Τεσσαρακοστὴ ἀπὸ ὠρισμένα φαγητά, ἢ νὰ ἀδειάσης τὸ πορτοφόλι σου καὶ νὰ κάνης μία γενναία ἐλεημοσύνη», ποῖο ἀπὸ τὰ τρία θὰ προτιμήσῃ νὰ κάνῃ; Μᾶλλον τὸ δεύτερο, τὴ νηστεία ὠρισμένων φαγητῶν. Ἀλλὰ νηστεία χωρὶς ἀγάπη καὶ ἐλεημοσύνη, δὲν εἶναι ἀληθινή. Εἶναι ὑποκριτικὴ νηστεία. Ἀλλωστε καὶ ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἓνα εἶδος νηστείας. Ἄν νηστεία εἶναι ἡ ἐκούσιος στέρσις μερικῶν τροφῶν, ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἐκούσιος στέρησης τῶν χρημάτων μας. Καὶ ἡ συγγνώμη εἶναι ἐκούσιος στέρησης τῆς ἀντιπαθείας καὶ τοῦ μίσους, τῆς κακίας καὶ τῆς ἐχθρας.

Ὅπλο καὶ φάρμακο

Ὅ,τι εἶναι γιὰ τὸ στρατιώτη τὸ ὄπλο, ὅ,τι εἶναι γιὰ τὸ γεωργὸ τὸ δρεπάνι, ὅ,τι εἶναι γιὰ τὸν ἄρρωστο τὸ φάρμακο, εἶναι γιὰ τὸ χριστιανὸ ἡ νηστεία. Ἀλλὰ ποιά νηστεία; Ὅχι ἐκείνη, ποὺ καταδικάζει ὁ Χριστὸς λέγοντας: «Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί» (στ. 16).

Τὸ ὄπλο εἶναι γιὰ τὸν ἐχθρό. Ἄν δὲν προσέξῃς, μπορεῖ νὰ σκοτώσης τὸν ἑαυτό σου! Τὸ ἴδιο καὶ ἡ νηστεία. Κινδυνεύεις νὰ πάθῃς ζημιὰ ἀπὸ τὸ ὄπλο τῆς νηστείας, ἂν δὲν γνωρίσης νὰ τὸ χρησιμοποιοῦς σωστά. Τὸ χρησιμοποίησε καὶ ὁ φαρισαῖος. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἀντίπαλό του, τὸ Διάβολο, κατέστρεψε τὸν ἑαυτό του. Δὲν ἀρκεῖ, λοιπόν, νὰ νηστεύουμε. Χρειάζεται καὶ ὁ κατάλληλος τρόπος γιὰ τὴ νηστεία. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Νηστείαν δὲ οὐ, οὗ ταύτην λέγω τὴν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τὴν ἀκριβῆ νηστείαν, οὐ, οὗ τὴν τῶν βρωμάτων ἀποχὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἀμαρτημάτων οὐ, οὗ γὰρ ἀρκεῖ τῆς νηστείας ἡ φύσις ἐξελέσθαι τοὺς μετιώντας, ἐὰν μὴ μετὰ τοῦ προσήκοντος γένηται νόμος. Καὶ γὰρ ἀθλητῆς, φησὶν, οὐ, οὗ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ» (Ε.Π.Ε. 32,24-26).

Ἡ νηστεία εἶναι φάρμακο τῆς ψυχῆς. Ἐνα φάρμακο, γιὰ νὰ ἔχῃ εὐεργετικὴ ἐπίδραση, πρέπει καὶ τὸ χρόνο καὶ τὴ δόσι, ποῦ θὰ τὸ λάβῃ, νὰ προσέξῃ ὁ ἄρρωστος. Καὶ τὸ πότε καὶ τὸ πόσο καὶ τὸ πῶς θὰ παίρῃ τὸ φάρμακο ἔχουν σημασία. Ἔτσι καὶ ἡ νηστεία. Ὅφείλουμε νὰ γνωρίζουμε τί νηστεία θὰ κάνουμε, πότε θὰ τὴν κάνουμε καὶ πόσο θὰ κάνουμε, πῶς θὰ τὴν κάνουμε. «Φάρμακον ἐστὶν ἡ νηστεία, ἀλλὰ τὸ φάρμακον, κὰν μυριάκις ὠφέλιμον ἢ, πολλάκις ἄχρηστον γίνεται διὰ τὴν ἀπειρίαν τοῦ χρωμένου. Καὶ γὰρ καὶ καιρὸν εἶδέναι χρή, καθ' ὃν δεῖ τοῦτο ἐπιτιθέναι, καὶ ποσότητα αὐτοῦ τοῦ φαρμάκου, καὶ σώματος κρᾶσιν τὴν δεχομένην, καὶ χώρας φύσιν, καὶ ὥραν ἔτους, καὶ δίαιταν κατάλληλον, καὶ πολλὰ ἕτερα» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 32,26).

Ἐπειδὴ, λοιπόν, ὑπάρχει κίνδυνος μὲ τὸ ὄπλο τῆς νηστείας ν' αὐτοκτονήσουμε, ἀντὶ νὰ ζήσουμε, νὰ δηλητηριασθοῦμε, ἀντὶ νὰ θεραπευθοῦμε, γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ μάθουμε πῶς πρέπει νὰ νηστεύουμε. Κατὰ τὸν Ἱερό Χρυσόστομο, ἐπειδὴ ὑπάρχει τόσοσ μεγάλος κίνδυνος ἀπὸ τὴ νηστεία, γιὰ ὅσους δὲν γνωρίζουν πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μάθουμε τοὺς νόμους τῆς σωστῆς νηστείας, ὥστε νὰ μὴ ἀγωνιζώμεθα ἄδικα καὶ νὰ μὴ σκιαμαχοῦμε στὴν πνευματικὴ μας πάλη (Ε.Π.Ε. 32,26).

Μὲ λαθεμένη νηστεία κινδυνεύουμε ν' ἀποκτήσουμε τὴν ψευδαίσθηση, ὅτι εἴμεθα εὐσεβεῖς. Εἶναι δυνατόν νὰ φορᾶμε τὴ μάσκα τῆς νηστείας καὶ κάτω ἀπ' αὐτὴν νὰ κρύβεται ἡ λαίμαργία τῆς ἀμαρτίας.

Ὑποκριτικὴ νηστεία

Πότε ἡ νηστεία εἶναι ὑποκριτικὴ;

- Ὄταν νηστεύουμε μὲν τὴ νηστεία τῶν φαγητῶν, ἀλλ' ἐπιδεικτικὰ ὅπως ὁ φαρισαῖος. Δὲν πρέπει, δηλαδή, νὰ γνωρίζουν οἱ ἄλλοι ὅτι νηστεύουμε; Φυσικὰ θὰ γνωρίζουν, ἀφοῦ γνωρίζουν ὅτι εἴμεθα ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Ἄλλο τί θὰ γνωρίσει ὁ κόσμος γιὰ μας, καὶ ἄλλο γιατί τὸ κάνουμε ἐμεῖς. Μία διευκρίνισις: Ὄταν σὲ περίοδο νηστείας βρισκώμεθα σὲ περιβάλλον, ὅπου καταλύουν τὴ νηστεία, φυσικὰ θ' ἀρνούμεθα τὸ μὴ νηστήσιμο κέρασμα. Ὅχι ἀπὸ ἐπίδειξι, ἀλλ' ἀπὸ ὁμολογία. Ἄλλο ὁμολογία καὶ ἄλλο ἐπίδειξις. Ἄλλο ὑπακοὴ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν ἐντολὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλο προσαρμογὴ στὸ κοσμικὸ περιβάλλον. Τὸ ν' ἀρνηθῶ νὰ καταπατήσω τὴ νηστεία δὲν εἶναι ὑποκρισία. Εἶναι ἠρωισμός. Τὸ νὰ προσαρμόζωμαι μὲ τὸ περιβάλλον, τάχα γιὰ νὰ μὴν ἐπιδεικνύωμαι, δὲν εἶναι εἰλικρίνεια. Εἶναι δειλία. Ἐπιδεικτικὴ νηστεία εἶναι νὰ καυχῶμαι γιὰ τὴ νηστεία μου, νὰ διατυμπανίζω μὲ κάθε τρόπο, ὅτι εἶμαι νηστευτὴς, νὰ γίνομαι κατηφῆς καὶ σκυθρωπός, καταβεβλημένος τάχα ἀπὸ τὴ νηστεία!

- Ὄταν δὲν νηστεύουμε καὶ παριστάνουμε τοὺς νηστευτάς! Ὄταν, ἐνῶ καταλύομε τὰ πάντα, μπροστὰ σ' ἄλλους παριστάνουμε τὸ σπουδαῖο νηστευτὴ. Ὄταν νηστεύουμε ποιοτικά, ἀλλὰ δὲν νηστεύουμε ποσοτικά. Ὄταν δὲν τρῶμε π.χ. λίγο τυρί, ἀλλὰ τρῶμε τοῦ κόσμου τὰ θαλασσινά. Ὄταν ἡ νηστεία δὲν μᾶς στοιχίζει τίποτε. Ὄταν νηστεύουμε ὄχι γιὰ ν' ἀρέσουμε στὸ Θεό. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μήτε δι' ἐτέρους αὐτὴν (τὴν νηστείαν) δίωκε, μήτε δι' ἀνθρώπους ὑπάκουε τὸ Θεῶ, ἀλλὰ διὰ τὸν Θεὸν ἀνθρώποις ὡς ἂν τὸ ἐναντίον ποιῆς, κὰν μετιέναι δοκῆ ἀρετὴν, ὁμοίως τῷ μὴ μετιόντι παρώξυνας. Ὡσπερ γὰρ ἐκεῖνος τὸ μὴ ποιῆσαι παρήκουσεν, οὕτω καὶ σὺ τῷ παρανόμως ποιῆσαι» (Ε.Π.Ε. 9,704).

- Ὄταν νηστεύουμε τὴν εὐκόλη νηστεία τῶν φαγητῶν καὶ ὄχι καὶ τὴ δύσκολη νηστεία τῶν παθῶν. Τρῶγει κανεὶς κρέα, κρέα ζώων, ἀλλὰ τρῶγει καὶ σάρκες ἀνθρώπινες. Τὸ πρῶτο τὸ μασάει μὲ τὰ δόντια του, τὸ ἄλλο μὲ τὴ γλῶσσα του. Τὸ ἓνα τὸ τρῶγει στὸ γεῦμα του, τὸ ἄλλο στὴν καταλαλιά καὶ στὴν κατάκρισι. Ἄς ἀκούσουμε πάλι τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο: «Τί γὰρ ὄφελος, ὅταν μὲν ὀρνίθων καὶ ἰχθύων ἀπεχώμεθα, τοὺς δὲ ἀδελφούς δάκνωμεν καὶ κατεσθίωμεν; Ὁ κατηγορῶν ἀδελφικὰ κρέα, κρέα ἔφαγε, τὴν σάρκα τοῦ πλησίου ἔδακε... Οὐκ ἐνέπηξας τὴ σαρκὶ τοὺς ὀδόντας, ἀλλ' ἐνέπηξας τὴ ψυχὴ τὴν κατηγορίαν» (Ε.Π.Ε. 32,34).

Εὐλογημένη εἶναι ἡ νηστεία τῶν παθῶν. Σ' αὐτὴν ὑπάγεται καὶ ἡ νηστεία τῶν φαγητῶν, διότι καὶ ἡ λαίμαργία εἶναι πάθος.

«Τιμὴ γὰρ νηστείας οὐχὶ σιτίων ἀποχὴ, ἀλλ' ἀμαρτημάτων ἀναχώρησις» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 32,32).

Νηστεία ἀληθινὴ εἶναι νὰ νηστεύσουν τὰ μέλη μας. Ἰδιαίτερα νὰ νηστεύσουν τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα. Ἀχόρταγα τὰ μάτια, ἀφοῦ τὸ σερβίρισμα σ' αὐτὰ εἶναι ἄφθονο καὶ φτηνό. Τὸ τραπέζι Π. Χ. τὴν Καθαρὰ Δευτέρα ἔχει νηστήσιμα φαγητά. Τὸ ἄλλο ὅμως τραπέζι, ποῦ σ' ὅλα σχεδὸν τὰ σπίτια σερβίρει ἢ τηλεόρασις, καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμη αὐτὴ ἔχει ἄφθονη κρεοφαγία, μὲ τὰ αἰσχρὰ θεάματα. Κλεῖστε τίς τηλεοράσεις! Νὰ εὐλογημένη ἀπόφασις γιὰ μία ἀληθινὴ νηστεία. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει γιὰ τὰ αἰσχρὰ θεάματα: «Νηστευέτωσαν

ὄφθαλμοί, παιδευόμενοι μηδέποτε ὄψεσιν εὖμορφοις ἐπιπηδάν, μηδὲ ἀλλότρια περιεργάζεσθαι κάλλη. Οὐκ ἔσθιεις κρέας; Μὴ φάγη ἀκολασίαν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν» (Ε.Π.Ε. 32,32).

Τί θὰ ἔλεγε ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἂν ζοῦσε στὶς ἡμέρες μας καὶ ἔβλεπε τοὺς χριστιανοὺς νὰ παρακολουθοῦν τὰ προκλητικὰ θεάματα στὴν τηλεόραση καὶ στὶς βιντεοκασέτες;

• Ὅταν νηστεύουμε γιὰ ἄλλους λόγους, καὶ ὄχι διότι τὸ λέγει ἡ Ἐκκλησία. Γιὰ τὴν ὑποκριτικὴ νηστεία τῶν φαρισαίων λέγει ὁ Κύριος: «Ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν» (στ. 16). Προσπαθοῦσαν οἱ φαρισαῖοι νὰ φαίνονται στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων καταβεβλημένοι ἀπὸ τίς νηστεῖες. Σήμερα υπάρχουν ἀνθρώποι, ἰδία γυναῖκες, ποὺ «ἀφανίζουσι τὸ πρόσωπον αὐτῶν», ἀλλοιώνονται ἐξωτερικὰ, ἀδυνατίζουν γιὰ ἄλλους λόγους. Τὴν αὐστηρὰ νηστεία τοῦ ἀδυνατίσματος τὴν ἀκολουθοῦν πιστὰ τὴ νηστεία, ποὺ ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία, τὴν μυκτηρίζουν.

Ἀλλαγὴ καὶ μεταβολή

Πολλὰ ἔχουν λεχθῆ γιὰ τὸν ἱερό θεσμό τῆς νηστείας. Δὲν θὰ εἴμεθα ὑπερβολικοί, ἂν σημειώσουμε, ὅτι ἡ νηστεία ἀποτελεῖ καὶ τὴ λύση στὸ καυτὸ πρόβλημα τῆς παγκόσμιας πείνας. Πείνα σημαίνει ὑποχρεωτικὴ νηστεία, πειστικὴ νηστεία, ποὺ τὴν ἐπιβάλλει ἡ λαίμαργία καὶ ἡ πλεονεξία τῆς λεγομένης καταναλωτικῆς κοινωνίας. Ξέρετε πόσες εἶναι οἱ ἡμέρες, ποὺ ὀφείλουμε οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ νηστεύουμε; Εἶναι περίπου 200 το χρόνο. Ἄν, λοιπόν, ὅλοι οἱ Ἕλληνες νηστεύαμε 200 ἀπὸ τίς 365 ἡμέρες τοῦ χρόνου, καὶ τὸν ἑαυτὸ μας θὰ εὐεργετούσαμε καὶ τοὺς πεινασμένους θὰ χορταίναμε.

• Ἡ νηστεία ὠφελεῖ τοὺς ἴδιους τοὺς νηστεύοντας καὶ σωματικά. Ἡ ὑγεία εἶναι καλύτερη μὲ τὴ νηστεία. Μὲ τὴν ἀκατάσχετη κρεοφαγία αὐξάνονται οἱ πιθανότητες ἀσθενειῶν.

• Ἡ δική μας νηστεία ὠφελεῖ καὶ τοὺς ἄλλους. Μὲ τὰ χρήματα, ποὺ θὰ ἐξοικονομούσαμε ἀπὸ τὴ μὴ κρεοφαγία διακοσίων ἡμερῶν, θὰ μαζευόταν σημαντικό ποσό, ποὺ θ' ἀνακούφιζε χιλιάδες πεινασμένους τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας, καὶ γιατί ὄχι, καὶ τῆς πατρίδος μας. Φαντασθῆτε δὲ τί ἐξοικονόμησις χρήματος θὰ γινόταν, ἂν τὴ νηστεία τῶν διακοσίων ἐτησίως ἡμερῶν τὴν τηροῦσαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ πλανήτου μας! Τὸ σύνθημα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου γιὰ τὴ νηστεία ἦταν: «Νηστεύσωμεν, νὰ ἐλεήσωμεν».

Ἡ νηστεία τελικὰ εἶναι μεταβολὴ βίου, ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς. «Νηστεία ἢ πάντων τοῦ βίου μεταβολή» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 32,30). Ἄς μὴν ἀλλάξῃ μόνο τὸ περιεχόμενο τῆς χύτρας. Ἄς ἀλλάξῃ καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς καρδιάς μας. Ἄς ἀλλάξουμε τρόπο ζωῆς, νοοτροπία. Ἄς ἀλλάξουμε τὴν πνευματικὴ μας τροφοδοσία. Ἡ νηστεία εἶναι δεῖγμα μετανοίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

α΄ 44 - 52

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. ⁴⁵ ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. ⁴⁶ εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. ⁴⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. ⁴⁸ εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. ⁴⁹ λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ⁵⁰ ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ⁵¹ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψη. ⁵² καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Μαγνητικὲς λέξεις

«Ἔρχου καὶ ἴδε» (Ἰωάν. 1,47)

Ἔργαστήριον εἰκόνων

Ποιά εἶναι ἡ ὠραιότερη εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Κάποια παράδοσις λέγει, ὅτι σὲ ἓνα μανδήλιο ἀποτυπώθηκε ἡ μορφή τοῦ Κυρίου. Καὶ γεγονὸς πάντως εἶναι, ὅτι σὲ κάποιο χῶρο ἀποτυπώθηκε ἀπαράλλακτα ἡ εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Καὶ ὁ χῶρος αὐτὸς εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἔχει συνδυασθῆ με τὶς εἰκόνες, συγκεκριμένα με τὴν ἀναστήλωση τῶν ἁγίων εἰκόνων.

Οἱ εἰκονομάχοι διαστρέβλωναν τὴν ἀλήθεια. Τὴν Ἐκκλησίαν, πὺ πολέμησε καὶ πολεμήθηκε ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρία, τὴν ὠνόμασαν εἰδωλολατρία! Γιατί; Ἐπειδὴ προσκυνοῦσε τιμητικὰ τὶς ἅγιες εἰκόνες. Ἄλλ' ὅποιος ἀρνεῖται τὴν εἰκόνα, ἀρνεῖται «τὸν Χριστὸν ἐνανθρωπήσαντα». Ἀρνεῖται τὴν σάρκωσι τοῦ Χριστοῦ. Ἡ σάρκωσις ἔκανε τὸ Χριστό, πὺ ἦταν ὡς Θεὸς Λόγος «εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου» (Κολασ. 1,15), εἰκόνα ἀνθρώπου, τοῦ τελείου ἀνθρώπου.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες πολέμησαν σκληρὰ τὴν εἰκονομαχίαν. Ἡ Ἐκκλησία καὶ με θεωρητικὸς σπουδαίους θεολόγους, ὅπως ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, καὶ με λαϊκοὺς ἀγῶνες τῶν εὐσεβῶν, ἀντιστάθηκε στὸ ρεῦμα τῶν εἰκονομάχων. Ἔτσι ἦλθε ἡ εὐλογημένη ἡμέρα, ὅπου οἱ ἐξόριστοι εἰκόνες ἐπέστρεψαν στὴ θέση τους. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἐορτάζουμε τὴν Α΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, γνωστὴ ὡς Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

- Γιορτάζει ἡ Ὁρθοδοξία. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ πιστὴ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.
- Στὴν Ὁρθοδοξία διασώθηκε ἡ ἀληθινὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἀληθινὸ θεανθρώπινο πρόσωπο, ὁ ἀληθινὸς Χριστός.

• Η Όρθοδοξία είναι τὸ εἰκονοστάσιο τῶν ἁγίων. Δὲν ὑπάρχει Όρθοδοξία χωρὶς εἰκόνες.

• Η Όρθοδοξία ἐργάζεται γιὰ τὴν εἰκόνα. Εἶναι ἐργαστήριο εἰκόνων, ὄχι κυρίως διότι ζωγραφίζει ὠραῖες βυζαντινὲς εἰκόνες, ἀλλὰ διότι κατασκευάζει μὲ τὸ πινέλλο τῆς χάριτος ἔμψυχες εἰκόνες. Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία οἱ ἄνθρωποι γίνονται ἀντίγραφα τῶν θηρίων, ἀντίγραφα τῶν δαιμόνων. Μέσα στὴν Ἐκκλησία, στὴν Όρθοδοξία, γίνονται ἀντίγραφα τοῦ Χριστοῦ, ἄχραντες εἰκόνες.

Τὴν Α΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν γιορτάζει ἡ Όρθοδοξία, ἡ Ἐκκλησία μας, τὸ σπίτι μας, ἡ μητέρα μας, ἡ παράδοσίς μας, ἡ φύτρα μας. Γιορτάζει οὐρανὸς καὶ γῆ, ἀφοῦ στὴν Ἐκκλησία ἀνήκουν καὶ ὁ Οὐρανός, ἡ θριαμβεύουσα, καὶ ἡ γῆ, ἡ στρατευομένη παράταξις τοῦ Κυρίου. Η Όρθοδοξία εἶναι ἡ μία Ἐκκλησία. Καὶ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, διότι αὐτὴ ἔχει τὴν Ἀποστολικὴ παράδοση. Μία χρυσοῦ ἀλυσίδα μας συνδέει ἀπ' εὐθείας μὲ τοὺς Ἀποστόλους. Ἐκεῖνο, ποῦ οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τὸν Κύριο παρέλαβαν, αὐτὸ κι ἐμεῖς πιστεύουμε. «Οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν».

Ἐπειδὴ ἡ ἀποστολικότητα εἶναι τὸ γνῶρισμα τῆς γνησιότητος τῆς Όρθοδοξίας, γι' αὐτὸ οἱ ἅγιοι Πατέρες ὥρισαν τὴν Κυριακὴ τῆς Όρθοδοξίας νὰ διαβάζεται ἡ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ μὲ τὴν κλῆσι τῶν πρώτων Ἀποστόλων.

Ὅποιος θέλει νὰ ἰδῆ, ἂν τὸ νερὸ ποῦ πίνει εἶναι καθαρὸ, ἀνατρέχει στὴν πηγὴ. Τὸ νερὸ ἔρχεται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν πηγὴ, ἢ μεσολάβησαν ἄλλα στοιχεῖα, ποῦ ἀλλοίωσαν τὴ σύνθεσή του; Ἔτσι κι ἐμεῖς, ἐρευναμε καὶ βλέπουμε, ὅτι τὸ νερὸ τῆς Πίστεως, ποῦ ρουφᾶμε, δὲν εἶναι νοθευμένο. Ἔρχεται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν πηγὴ. Καὶ ἡ πηγὴ εἶναι ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Ἄν τὸ νερὸ τῆς Πίστεως, τῆς σημερινῆς Όρθοδοξίας, τὸ ἐξετάσουμε στὸ Χημεῖο τῆς Ἀποστολικῆς παραδόσεως, θὰ δοῦμε, ὅτι εἶναι γνήσιο καὶ ἀνόθευτο. Εἶναι τὸ ἴδιο νερὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μὲ τὸ ὁποῖο ξεδίψασαν ἑκατομμύρια ψυχές, μάρτυρες καὶ ἅγιοι.

«Ἀκολουθεῖ μοι»

Ἄς δοῦμε πῶς σχηματίσθηκε ἡ Ἀποστολικὴ ομάδα τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ἀπετέλεσε τὴ ζύμη τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Τί εἶναι ἐκεῖνο, ποῦ προσήλκυσε τοὺς πρώτους Ἀποστόλους κοντὰ στὸ Χριστό; Δύο προσταγές. Τὴ μία τὴν ἀπευθύνει ὁ Χριστὸς στοὺς Μαθητάς. Τὴν ἄλλη οἱ Μαθητὲς σὲ ἄλλους ἄνθρώπους. Χριστὸς - Ἀπόστολοι - Ἱεραπόστολοι! Ἔτσι ξαπλώθηκε ἡ Ἐκκλησία. Ὁ Χριστὸς καλεῖ τοὺς Ἀποστόλους καὶ οἱ Ἀπόστολοι καλοῦν τοὺς ἄνθρώπους μὲ τὴν ἱεραποστολή.

Ἡ πρώτη, ἡ προσταγὴ, ποῦ εἶπε ὁ Χριστὸς: «Ἀκολουθεῖ μοι». Ὁ Χριστὸς πηγαίνει στὴ Γαλιλαία. Βλέπει τὸ Φίλιππο. Δύο λέξεις μόνο του λέγει: «Ἀκολουθεῖ μοί» (στ. 44). Ἀμέσως ὁ Φίλιππος ἄφησε τὰ πάντα καὶ τὸν ἀκολούθησε. Ἐφθασε μία λέξις. Χρειάζεται πολὺ κόπο καὶ ἔμπειρος ψαρᾶς, γιὰ νὰ συλλάβῃ ἐκλεκτὸ ψάρι. Μία φορὰ ὁ Μεγάλος Ψαρᾶς, ὁ Ἰησοῦς, ρίχνει τ' ἀγκίστρι του καὶ συλλαμβάνει ἐκλεκτὸ μαθητὴ, τὸ Φίλιππο. Εἶναι καὶ γι' αὐτὸ ὑπέροχος ὁ Μεγάλος Ψαρᾶς: Ἀλιεύει, γιὰ νὰ ἀλιεύσουν. Ἀλιεὺς Μαθητῶν, γιὰ νὰ τοὺς κἀνῃ ἀλιεῖς ἀνθρώπων. «Ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων» (Ματθ. 4,19).

• Μὲ μία λέξη μόνο; Μὰ τί, χρειάζεται φιλοσοφία καὶ ἐπιχειρήματα ἢ καρφίτσα, γιὰ νὰ πάη κοντὰ στὸ μαγνήτη; Ὁ μαγνήτης δὲν μιλάει ἐλκύει. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ὑπέρθεος μαγνήτης. Κάθε ἐκλεκτὴ ψυχὴ, κάθε εὐγενὴς ὑπαρξις, ἐλκύεται ἀπὸ τὸ Χριστό, προσκολλᾶται στὸ Χριστό, «Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου» (Ψαλμ. 62,9). Μόνο βορβορώδεις ψυχές δὲν μαγνητίζονται, δὲν μαγεύονται ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ.

Εΐδατε ποτέ κοπριά να μαγνητίζεται από μαγνήτη; Άς μη μάς κάνη, λοιπόν, έντύπωση, πού πολλοί άνθρωποι δέν έλκύονται από τόν ούράνιο μαγνήτη, από τόν Ίησοϋ Χριστό. Έχουμε μεταβληθῆ σέ κόπρο καί βόρβορο.

Ό Χριστός εἶναι ἡ παγκόσμιος ἔλξις. Ἡ ἔλκυστική του δέ δύναμις ἔφθασε στοῦ Ζενίθ, ὅταν ὑψώθηκε πάνω στοῦ Σταυρό. Τό λέγει ὁ ἴδιος: «Καγώ ἐάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἔλκυσω πρὸς ἑμαυτόν» (Ίωάν. 12,32).

• Μὲ μία λέξι μόνο ὁ Χριστός, μὲ τὸ «Ἀκολουθεῖ μοι», κατώρθωσε νὰ κάνη ἕνα πιστό ἀκόλουθο, ἕνα ἀφοσιωμένο μαθητή, τὸ Φίλιππο. Μὰ χρειάζεται πολὺ τὸ συρματάκι, γιὰ νὰ πάρη ρεῦμα, ἀκουμπώντας τὴ γεννήτρια; Τὸ ρεῦμα δέν μιλάει ἔλκυει καί μεταδίδεται καί ἠλεκτρίζει. Μικρὰ συρματάκια, ἄσημοι ἄνθρωποι, πρὶν ἀπὸ τὴν κλῆσι τους, καί οἱ Ἀπόστολοι. Ἀλλὰ μὲ τὴν πρώτη ἐπαφή τους μὲ τὸ ρεῦμα, μὲ τὸ Χριστό, ἠλεκτρίστησαν.

«Ἔρχου καί ἴδε»

Καί δέν ἠλεκτρίστησαν μόνο. Ὅταν κάποια σπουδαία μονάδα ἀποκτήσῃ ρεῦμα ἀπὸ τὴ γεννήτρια, ὕστερα γίνεται μετασηματιστής. Μεταφέρει τὸ ρεῦμα μὲ ὅλες τὶς ἐνέργειές του παντοῦ. Γεννήτρια θεϊκοῦ ρεύματος ὁ Ίησοῦς Χριστός. Μεταδίδει στοῦ Φίλιππο τὸ ρεῦμα. Μὲ τὸ «Ἀκολουθεῖ μοι» γίνεται ἡ σύνδεσης. Καί ὁ Φίλιππος μὲ τὴ σειρά του γίνεται μετασηματιστής. Μεταδίδει τὸ φῶς στοῦ φίλο του Ναθαναήλ. Πῶς; Μὲ δύο κι ἐδῶ λέξεις: «Ἔρχου καί ἴδε» (στ. 47). Ἔλα νὰ δῆς. Χρειάζονται περισσότερα λόγια; Ὅταν κάποιος εἶναι ἀκλόνητα βέβαιος, δέν μετεωρίζεται. Δέν κουράζεται νὰ πείσῃ. Ἡ ἐμπειρία του εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε ἡ δική του πείρα, πείρα γίνεται πυρὰ, ποῦ φλογίζει καί τοὺς ἄλλους.

Ἡ προσέλκυσης ψυχῶν εἶναι πρόβλημα ἀγάπης. Ἄν ἀγαπᾷς τὸ φίλο σου, ὅπως ὁ Φίλιππος τὸ Ναθαναήλ, τὸ πρῶτο πού θὰ τοῦ δώσῃς, εἶναι ὁ Χριστός. Τὴν πρώτη χαρὰ, πού θὰ τοῦ μεταδώσῃς, εἶναι ἡ ἀνακάλυψις καί ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Χριστοῦ. «Εὗρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καί λέγει αὐτῷ· Εὗρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ» (στ. 46). Ἡ χαρὰ δέν κρύβεται· μεταδίδεται. Χαρὰ, πού δέν ἔχει τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ, δέν εἶναι χαρὰ.

Νὰ δῆς Ἐκεῖνον!

Ἄς σταματήσουμε στὶς δύο λέξεις τοῦ Φιλίππου στοῦ Ναθαναήλ: «Ἔρχου καί ἴδε» (στ. 47). Τί θὰ ἔλεγες σὲ κάποιον γιὰ μία ἔκθεση πρωτοφανῶν ἀντικειμένων; «Ἔλα νὰ πᾶμε!». Αὐτὸ ἔκανε καί ὁ Φίλιππος. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ πρωτοφανῆς ἔκθεσις τῆς ἀγάπης. Ὁ Θεὸς ἐξέθεσε τὴν ἀγάπη τοῦ στοῦ πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ του. Ὁ Φίλιππος ἔμεινε ἔκθαμβος. Γι' αὐτὸ καί προσκαλεῖ σὲ ἀπόλαυση τοῦ θεάματος. Ἔλα νὰ δῆς!

Ποῖόν;

• Ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι θέαμα. Ὁ Χριστός ἔκανε θεατὸ τὸ ἀθέατο. Ἀθέατος ὁ Θεός. «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε» (Ίωάν. 1,18). Ποιός εἶδε τὸ Θεό; Ποιός μπορεῖ νὰ δῆ τὸ Θεό; Ὁ ἀθέατος Θεός ἔγινε θεατὸς στοῦ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι τὸ θέαμα τῆς ἀθέατης πλευρᾶς τοῦ λόφου. Ποιός, ὅταν βλέπῃ τὴ μία πλευρὰ τοῦ βουνοῦ, ἀμφιβάλλει, ὅτι ὑπάρχει καί ἡ ἄλλη, ἡ ἀθέατη πλευρὰ; Ὑπάρχει, ἀλλὰ δέν τὴν γνωρίζουμε. Κανείς δέν ἰσχυρίζεται: «Ἄφοῦ δέν βλέπω τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ λόφου, ἄρα αὐτὴ δέν ὑπάρχει». Πολλοὶ ὅμως εἶναι ἐκεῖνοι, πού ἰσχυρίζονται, ὅτι εἶναι ἄθεοι, καί λένε: «Ἄφοῦ δέν βλέπω τὸ Θεὸ μὲ τὰ μάτια μου, ἄρα δέν ὑπάρχει Θεός»!

Μὰ ὁ Θεὸς ὑποχρεωτικὰ ὑπάρχει, διότι εἶναι ἡ ἀθέατη πλευρὰ τῆς Ζωῆς. Ἄν ἡ ζωὴ εἶναι σὰν ἓνα βουνό, ἡ μία πλευρὰ του, ἡ θεατὴ, εἶναι ἡ δημιουργία. Ἡ ἄλλη πλευρὰ εἶναι ὁ Δημιουργός. Δὲν βλέπουμε τὴν ἀθέατη πλευρὰ. Ἄν ἀνεβοῦμε στὴν κορυφή, στὴ ράχη, βλέπουμε καὶ τίς δύο πλευρές. Αὐτὸ εἶναι ὁ Χριστός: Ἡ κορυφή. Ὅποιος μὲ πίστι ἀνεβαίνει στὴν κορυφή, κατακτᾷ τὴν κορυφή, τὴν πίστι στὸ Χριστό, αὐτὸς βλέπει καὶ τὰ δύο, καὶ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ Θεό. Διότι ὁ Χριστὸς εἶναι καὶ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, Θεάνθρωπος.

• Ἔλα νὰ δῆς Ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι τὸ ὠραιότερο θέαμα.

Θαυμάσεις ἓνα ἄγαλμα; Εἶναι ὑπέροχο, ἀλλὰ ἔχει ἀτέλειες. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ἀριστούργημα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἀριστούργημα, χωρὶς καμμία ἀτέλεια. Εἶναι ὁ Ἀναμάρτητος. Εἶναι ὁ μόνος, ποὺ πλήρης θεϊκῆς αὐτοσυνειδησίας μπορεῖ ν' ἀπευθύνῃ τὸ ἐρώτημα: «Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει μὲ περὶ ἁμαρτίας; Εἰ, εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατὶ ὑμεῖς οὐ, οὐ πιστεύετέ μοι;» (Ἰωάν. 8,46).

• Ἔλα νὰ δῆς Ἐκεῖνον, ποὺ τὰ βλέπει ὅλα, διότι εἶναι παντεπόπτης. Ποῦ μπορεῖς νὰ κρυφτῆς καὶ νὰ μὴ σὲ δῇ τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ, τὸ μάτι τοῦ παντεπόπτη Χριστοῦ; «Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;» (Ψαλμ. 138,7). Φεύγουμε, ἀπομακρυνόμεθα. Ποῦ πᾶμε; Μᾶς βλέπει Ἐκεῖνος. Ἄν γυρίσουμε καὶ τὸν δοῦμε μὲ πίστι, θὰ διαπιστώσουμε ὅτι Αὐτὸς πάντα εἶχε στραμμένο τὸ βλέμμα τοῦ ἐπάνω μας. Θὰ μᾶς δῇ μὲ ἀγάπη. Ἄν στραφοῦμε καὶ τὸν δοῦμε μὲ ἐλπίδα, θὰ μᾶς δῇ μὲ ἔλεος. Ἄν τὸν δοῦμε μὲ δάκρυα χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ δέος, θὰ μᾶς δῇ μὲ χαμόγελο αἰώνιας προοπτικῆς.

• Ἔλα νὰ δῆς Ἐκεῖνον, ποῦ τὰ βλέπει ὅλα. Εἶναι ὁ καρδιογνώστης. Ὁ Φίλιππος καλεῖ τὸ Ναθαναὴλ νὰ δῇ Ἐκεῖνον, ποῦ ἤδη τὸν εἶχε δεῖ. «Πρό του σὲ Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἶδον σέ» (στ. 49). Ὅλα τὰ βλέπει, καὶ αὐτὰ ποῦ κρυφὰ κάνουμε καὶ αὐτά, ποῦ χωρὶς φύλλο συκῆς, ἀδιάντροπα, προκλητικά, διαπράττουν πολλοί. Κρύβεται ἀπὸ τὸ φακὸ τῆς τηλεοράσεως ἢ τῆς φωτογραφίας ὁ ἔνοχος, ποὺ τὸν ἔπιασαν νὰ κλέβῃ ἢ νὰ διακινῇ ναρκωτικά. Μὰ ποιὸς μπορεῖ νὰ κρυφτῇ ἀπὸ τὸ φακὸ Ἐκεῖνου; Στὸ ἀρχεῖο τῆς παγγνωσίας του ἔχει φωτογραφίες ἀπὸ ὅλες τίς πονηρὲς καὶ ἄδικες καὶ ἄτιμες καὶ ἐγκληματικές πράξεις μας. Στὴν ταινιοθήκη τοῦ Οὐρανοῦ ὅλα ὑπάρχουν ἀποτυπωμένα, φωτογραφημένα, κινηματογραφημένα, μαγνητοφωνημένα. «Σὲ εἶδα...», ἀκούγεται μυστικά ἢ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

Θέλεις νὰ καταστρέψῃ ὁ Θεὸς τὸ βρώμικο ἀρχεῖο τῶν πράξεών σου; Δὲν σὲ ἐκβιάζει. Ἀπλῶς σοῦ ζητάει νὰ τοῦ φανερωθῆς Ποιὸς εἶσαι. Φανέρωσε τὸν ἑαυτό σου στὸν ἐξομολόγο, καὶ τότε θὰ σοῦ φανερωθῇ ὁ Θεός. Ἡ Ὁρθοδοξία, μὲ τὰ ἁγιαστικά της μυστήρια, εἶναι μία θεοψία, μία φανέρωσις τοῦ Θεοῦ.

Πέσε!... Ἀνέβα!...

Ἔλα νὰ δῆς! Ἀρκεῖ νὰ εἶσαι ἄδολος. Ὁ Ναθαναὴλ γι' αὐτὸ ἀξιώθηκε νὰ τὸν δῇ. Ἐπειδὴ ἦταν ἄδολος. «Ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι» (στ. 48).

Ἔλα νὰ δῆς! Διαφημιστικὸ μήνυμα τῆς ἐποχῆς μας. «Ἔλα...».... Ὅλοι καλοῦν. Ὅλα τὰ μεγάφωνα τοῦ κόσμου προσκαλοῦν. Οἱ προτάσεις πολὺ γαργαλιστικές. Σειρήνες σύγχρονες, ποῦ κινοῦν τὴν περιέργεια γιὰ τὸ ἄγνωστο καὶ τὴν περιπέτεια.

Καὶ ὁ κόσμος; Τρέχει, ἀκολουθεῖ πιστὰ τὴν ποικίλη διαφήμισι. Καὶ πιστεύει τοὺς ὑποπτους φίλους. Τὰ καλέσματα τοῦ κόσμου θὰ μπορούσα νὰ τὰ χαρακτηρίσω μὲ κάποιο γεγονός, ποῦ πρὸ καιροῦ συνέβη στὸν Πειραιᾶ.

Νεαρὸς Ἀλβανός, ἀπεγνωσμένος, ἀνέβηκε στὸν ἑβδομο ὄροφο πολυκατοικίας καὶ ἀπειλοῦσε ὅτι θάπεφτε νὰ σκοτωθῇ. Μετέωρος μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου γιὰ πολλὰς ὥρες!

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

Πολλοὶ τὸν συμπάθησαν. Ἄλλοι ἀνατρίχιασαν. Ὑπῆρχαν ὅμως κι οἱ τύποι, ποῦ διασκέδασαν μὲ τό... θέαμα. Γελοῦσαν καὶ τοῦ φώναζαν: «Πέσε! Πέσε...! Ἴντε, νὰ δοῦμε πῶς πέφτεις». Μπορεῖ καὶ νὰ ἔπεφτε. Θάβλεπαν ἓνα θέαμα, σὰν αὐτὰ ποῦ ψεύτικα δείχνουν οἱ ταινίες... Βρέθηκε ὅμως κι ἓνας ἀστυνομικός, ποῦ μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του ἀπέσπασε τὸ ἀπελπισμένο παλληκάρι ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ θανάτου.

Θὰ πρέπει νὰ φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος στὸ μετέωρο βῆμα τοῦ χάους, στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ, γιὰ νὰ ἐπεμβοῦμε; Εἶναι ἀνάγκη στὰ καλέσματα τοῦ κόσμου ν' ἀντιτάξουμε τὸ δικό μας κάλεσμα, τὸ κάλεσμα τοῦ Φιλίππου. "Ὁ κόσμος σαγηνεύει: «Ἐλᾶτε! Πολὺ κέφι. Γλέντι χωρὶς ἄκρη... Ἐλᾶτε! Εὐκόλο κέρδος. Χαρῆτε τὰ νιάτα σας! Ἐλᾶτε!...». Καραμέλλα, πρόσκλησις, ποῦ κρύβει τὸ θάνατο. Νὰ πᾶμε! Τί νὰ δοῦμε; Πῶς κάνει ὁ ἄνθρωπος μία ὥρα ἀρχήτερα βουτιὰ στὸ θάνατο;

Πονᾶτε γιὰ τὴν κοινωνία; Καλέστε νέους καὶ γέρους. Ἴελα νὰ δῆς καὶ νὰ γευτῆς τὸ Χριστό, τὴν Ἀλήθεια καὶ τὸ Φῶς: Ἴελα νὰ δῆς καὶ νὰ Ζήσης τὴ μόνη πραγματικότητα, τὴν Ὁρθοδοξία.

ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμά)

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

β΄ 1 - 12

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθε ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. ²καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. ³καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ⁵ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ⁶ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθημένοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· ⁷Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; ⁸καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ⁹τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ¹⁰ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας - λέγει τῷ παραλυτικῷ· ¹¹Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹²καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

Ἡ ἐξουσία ἀφέσεως ἁμαρτιῶν

«Ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας» (Μάρκ. 2,10)

Ἐξουσία καὶ ἀντιπολίτευσις

Βλέπουμε στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν μία ἐξουσία καὶ τὴν ἀντιπολίτευσί της. Ἡ ἐξουσία δυνατὴ, ἰσχυρὴ, θεϊκὴ. Καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις κακόβουλη, πικρόχολη καὶ ὀπωσδήποτε ἀσθενικὴ. Ἡ ἐξουσία εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ ἀντιπολίτευσις εἶναι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι.

Ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι προκλητικὴ. Προκαλεῖ νὰ τὴν ἀναγνωρίσης. Ὅπως σὲ προκαλεῖ ὁ ἥλιος ν' ἀνοίξης τὰ μάτια καὶ ν' ἀπολαύσης τὸ φῶς, ἔτσι ὁ Χριστὸς μὲ τὰ θαύματά του σὲ προκαλεῖ ν' ἀνοίξης τὰ μάτια τῆς πίστεως, νὰ τὸν πιστέψης. Ὅπως ὁ ἥλιος δόθηκε «εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας» (Ψαλμ. 135,8), ἔτσι ὁ Χριστὸς δόθηκε ἐξουσία γιὰ ὅλη τὴ διαδρομὴ τῆς ἱστορίας.

Δύσκολα μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ κανεὶς στὴν ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἐξουσία ἀγάπης, ἐξουσία ἐλευθερίας, ἐξουσία σωτηρίας. Δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ ταχθῆ στὴν ἀντιπολίτευση τοῦ Χριστοῦ.

Προσέξατε τὸ σκηνικὸ τοῦ θαύματος, πὺ συνέβη στὴν Καπερναοὺμ, στὴν πρωτεύουσα τῶν θαυμάτων τοῦ Ἰησοῦ;

Πρόκειται για τη θεραπεία του παραλυτικού. Σε κάθε βήμα του ο Χριστός είχε και τον αντίποδα των αντιπάλων. Σε κάθε λόγο του είχε τον αντίλογο των έχθρων του. Σε κάθε ενέργειά του τον ακολουθούσαν οι κατάσκοποι. Ήσαν οι φαρισαίοι και οι γραμματεῖς. Αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τὴν ἀντιπολίτευση.

Καὶ ἡ συμπολίτευση τοῦ Ἰησοῦ; Ἀποτελεῖται ἀπὸ το λαό. Συνήθως λέγεται, ὅτι πηγὴ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας εἶναι ὁ λαός. Πηγὴ τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ λαός, ἀφοῦ καὶ ὁ λαός κάποτε παθαίνει ὁμαδικὴ παράκρουσι καὶ ἐκλέγει φαύλους ἢ χειροκροτεῖ τυράννους. Πηγὴ τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας εἶναι ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, ἢ μᾶλλον εἶναι ὁ Θεός καὶ ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἀντλοῦσε τὴν ἐξουσία του ἀπὸ πολὺ βαθεία. Ἀπὸ τὸν Τριαδικὸ Θεό. «Ἐδόθη μοὶ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανὸ καὶ ἐπὶ γῆς» (Ματθ. 28,18).

Στὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελίου βλέπουμε το λαὸ κοντὰ στὸν Ἰησοῦ Χριστό, νὰ ζῆ τὴν ποικίλη ἐξουσία τοῦ Θεανθρώπου. Τὸ σκηνικὸ πολὺ γνωστὸ. Σ' ἓνα σπίτι διδάσκει ὁ Χριστός. Τόσος κόσμος μαζεύτηκε, ὥστε παρουσιάσθηκε συνωστισμὸς καὶ στὶς πόρτες τὸ ἀδιαχώρητο παντοῦ. Τέσσερις πιστοὶ ἄνδρες σηκώνουν μὲ τὴν ἀγάπη τους κάποιον παραλυτικὸ. Δὲν μποροῦν νὰ περάσουν. Τὸν κατεβάζουν ἀπ' τὴ στέγη. Ὁ Χριστὸς σταματᾷ τὸ γενικὸ κήρυγμα καὶ ἀπευθύνεται προσωπικὰ στὸν παραλυτικὸ:

-Παιδί μου, σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες.

Λόγος πρωτοφανής. Προκαλεῖ τὴν ἀντίδραση τῆς ἀντιπολιτεύσεως, τῶν γραμματέων. Σκέπτονται, ὅτι στὰ χεῖλη ἑνὸς ἀνθρώπου ὁ λόγος αὐτὸς ἀποτελεῖ βλασφημία. Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος διαβάζει τίς σκέψεις, τοὺς διαλογισμοὺς τους. Καὶ μὲ δύο ἐπιχειρήματα τοὺς ἀποστομώνει.

Τὸ ἓνα ὁ λόγος του. Τί εἶναι, ρωτάει, πὸ ἐντυπωσιακό: Νὰ εἰπῶ «Παιδί μου, σοῦ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες», ἢ νὰ εἰπῶ «Σήκω καὶ περπάτα»; Ἀσφαλῶς τὸ δεύτερο. Θὰ τὸ κάνω, λοιπόν. Τὸ ἄλλο ἐπιχείρημα ἢ κίνησις, πὸ κίνησε καὶ τὸν ἀκίνητο παραλυτικὸ. «Σοῦ λέγω, σήκω, πᾶρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περπάτα».

Κατάπληκτος ὁ κόσμος βλέπει τὸ θαῦμα. Καὶ καταλήγει στὸ συμπέρασμα: «Οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν» (στ. 12). Ναί, οὐδέποτε ἐμφανίσθηκε τέτοια ἐξουσία σὰν τὴν ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ.

Ἐξουσία διδακτικῆ, θαυματουργικῆ

Τί εἶναι ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ;

- Ἐξουσία διδακτικῆ. Εἶναι διδάσκαλος ὁ Χριστός. Ὅχι ἀπλῶς διδάσκαλος: Ὁ Διδάσκαλος. Διδάσκαλος χωρὶς νὰ διδαχθῆ δὲν ὑπάρχει. Μόνον ὁ Χριστὸς δὲν χρειάσθηκε νὰ διδαχθῆ ἀπὸ διδασκάλους, γιὰ νὰ γίνῃ διδάσκαλος, ἀφοῦ ὁ ἴδιος εἶναι ἡ πηγὴ τῆς διδασκαλίας. Γι' αὐτὸ ὁ λόγος του μαγνήτης. Κοιτᾶστε, πῶς συγκεντρώθηκε ὁ λαός στὸν τόπο τῆς διδασκαλίας του. «Καὶ ἐλάλει αὐτοὺς τὸν λόγον» (στ. 2). Χριστὸς χωρὶς λόγο δὲν ὑπάρχει, διότι εἶναι ὁ Λόγος, ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ Ἐκκλησία χωρὶς λόγο δὲν εἶναι Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ Λόγου. Εἶναι μία μαρμάρινη βρύσις, ποῦ ὅμως δὲν στάζει σταλαγματιὰ νερό.

Μιλáει ὁ Χριστός! «Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν» (στ. 2). Μιλáει ὁ Χριστός. Μιλáει ἡ αὐθεντία τοῦ οὐρανοῦ. Μιλáει ὁ Χριστός. Μιλáει τὸ ἀλάθητο στόμα. Ἄς μᾶς ποῦν ὅσοι πολεμοῦν ἢ ἀρνοῦνται τὸν Ἰησοῦ, ἔστω ἓνα λαθεμένο λόγο, πὸ βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα του. Μιλáει ὁ Χριστός. Ἡρεμεῖ ἡ καρδιά. Μιλáει

ὁ Χριστός. Ἐξημερώνονται τὰ θηρία. Κάποτε στάλθηκαν ὀπλισμένοι «μπράβοι» τῶν φαρισαίων νὰ συλλάβουν τὸ Χριστό. Τὰ ὄπλα τους ἀχρηστεύθηκαν ἀπὸ τὸ παντοδύναμο ὄπλο τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ. Ἀφοπλίσθηκαν ἀπὸ τὸ λόγο Του. Καὶ εἶπαν: «Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος» (Ἰωάν. 7,46).

Γιατί εἶχε τόση δύναμι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ; Διότι μιλοῦσε «ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς» (Ματθ. 7,29). Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ οὔτε συμπληρώσεις οὔτε ἀφαιρέσεις οὔτε τροπολογίες δέχεται. Εἶναι ὁ τέλειος λόγος. Καὶ εἶναι ὁ τέλειος λόγος, διότι τὸν κηρύττει ὁ Ἰησοῦς ἀνεβασμένος στὸ πῶς δυνατὸ βῆμα. Τὸ δυνατώτερο βῆμα εἶναι τὸ βῆμα τῆς Θεότητος.

• Ἡ ἄλλη ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ θαυματουργική. Ὅλοι ὅσοι ζητοῦν τὴν ψῆφο τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ γίνουν ἐξουσία, ἔχουν τούλάχιστον τὴν ταπείνωσι νὰ λένε: «Μὴ περιμένετε νὰ σᾶς κάνουμε θαύματα. Δὲν εἴμαστε θαυματοποιοί...»... Νὰ σε τί διαφέρει ἡ ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ. Περιμένουμε θαύματα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ. Καὶ κάνει ὅπωςδήποτε θαύματα. Θαύματα καταπληκτικά. Ὁ κόσμος εἶναι ἐντυπωσιασμένος. «Ἐξίσταντο οἱ ὄχλοι» (Ματθ. 12,23). Ἀπορία, θαυμασμός, κατάπληξις, θάμβος, ἔκστασις.

- Φουρτουνιασμένη ἡ θάλασσα! Μ' ἓνα Του λόγο γαληνεύει.
- Σπαρταράει ὁ δαιμονισμένος! Μ' ἓνα Του λόγο συνετίζεται.
- Σκοντάφτει ὁ τυφλός! Μ' ἓνα Του λόγο ἀνοίγει τὰ κατάκλειστα μάτια του.
- Μάρμαρο ὁ παραλυτικός! Μ' ἓνα Του λόγο ἀναπηδα.
- Νεκρὸ τὸ ἀγόρι τῆς Ναΐν! Μ' ἓνα Του λόγο ἀνασηκώνεται ἀπὸ τὸ φέρετρο.
- Πεινάει ὁ λαός! Μ' ἓνα Του λόγο χορταίνει.

Ποιός εἶναι αὐτός, ποῦ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ τὰ δαιμόνια καὶ οἱ ἄρρωστοι «ὕπακούουσιν αὐτῷ»; (Ματθ. 8,27). Γι' αὐτὸν τὸ θαῦμα εἶναι ὅ,τι γιὰ μας ἡ ἀνάσα.

-Τί ἔχει παραπάνω ἀπὸ μένα ὁ ἀρχηγός σου; ρώτησε εἰρωνικὰ ἰσχυρὸς κοσμικὸς ἡγέτης ἓνα πιστὸ κληρικὸ. Καὶ συνέχισε: Ὅλη τὴ δύναμι τὴ μάζεψα στὰ χέρια μου. Δὲν εἶναι πλέον ἀνίκητος ὁ δικός σου ἀρχηγός...

Καὶ ὁ κληρικὸς του ἀπάντησε:

-Θέλεις νὰ νικήσης τὸ δικό μου Ἀρχηγό; Θέλεις νὰ σὲ πιστέψῃ ὁ κόσμος ὡς δυνατώτερο καὶ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ; Πήγαινε σ' ἓνα μαρμάρينو ἄγαλμα καὶ δῶσε ἐντολὴ νὰ τρέξῃ. Ἄν σε ἀκούσῃ, εἶσαι δυνατός. Πήγαινε σ' ἓνα μνημα, ποῦ ἔχει ἀρχίσει ἡ σῆψις τοῦ νεκροῦ καὶ δῶσε διαταγὴ: «Δεῦρο ἔξω». Ἄν σηκωθῇ ὁ νεκρός, εἶσαι δυνατός. Ὁ Χριστός μου στάθηκε μπροστὰ στὸ μαρμάρينو ἀπὸ τὴν παραλυσία σῶμα καὶ ἔδωσε τὸ γυμναστικὸ παράγγελμα: «Ἐγειρε». Καὶ σηκώθηκε. Ὁ Χριστός μου στάθηκε στὸ μνημα τοῦ Λαζάρου καὶ τὸν ἀνακάλεσε στὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσία, τὸν ἔφερε ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ, ἀπὸ τὴν ἀκίνησι στὴν κίνησι, ἀπὸ τὴν ἀδράνεια στὴ δράσι... Νὰ γιατί ἡ ἐξουσία Του εἶναι ἀπείρως ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐξουσία.

Λαϊκή, πατρική, πληροφορική

• Ἐχει καὶ τρίτη ἐξουσία ὁ Χριστός. Εἶναι ἡ λαϊκὴ ἐξουσία. Κανένας ἄλλος δὲν εἶναι τόσο φιλόλαος, ὅσο ὁ Χριστός. Εἶναι δημοφιλής, χωρὶς νὰ εἶναι δημαγωγός. Ἡ ἐντύπωσις ἀπὸ τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλυτικοῦ ἦταν τέτοια, ὥστε «ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας, ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν» (στ. 12). «Οὐδέποτε». Αὐτὸ τὸ

«οὐδέποτε» εἶναι ἀπόλυτο. Ποτέ, οὔτε στὸ παρελθὸν οὔτε στὸ παρὸν οὔτε στὸ μέλλον θὰ ἐμφανισθῇ πρόσωπο μὲ τόση λαϊκὴ ἐξουσία, ν' ἀγαπᾷ τόσο τὸ λαὸ καὶ ν' ἀγαπᾶται τόσο ἀπὸ τὸ λαό.

Ὅλοι οἱ ἄρχοντες, πὺ κόπτονται γιὰ τὸ λαό, εἶναι ἐν πολλοῖς ἐκμεταλλευτὲς τοῦ λαοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Σωτῆρας τοῦ λαοῦ. Φαντασθῆτε ἀρχηγό, ἀντὶ νὰ στήνῃ ἐξέδρα νὰ μιλήσῃ στὸ λαό, νὰ στήνῃ σταυρὸ νὰ θυσιασθῇ γιὰ τὸ λαό. Σταυρὸ ἔστησε ὁ Χριστός. Ὁ Σταυρὸς τὸ δικό του μπαλκόνι.

Ὅλοι οἱ ἄρχοντες εἶναι κομῆτες τῆς λαϊκῆς ἐξουσίας. Γιὰ λίγο περνοῦν στὸ ἱστορικὸ στερέωμα καὶ χάνονται ὕστερα στὸ χρονοντούλαπο τῆς ἱστορίας. Ἕνας ὁ ἥλιος τῆς λαϊκῆς ἐξουσίας, πὺ πάντοτε ἐξουσιάζει: Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, «οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος» (Λουκ. 1,33).

- Τετάρτη ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ πατρικὴ. Φαντασθῆτε γιὰ τὸν τριάντα ἐτῶν ν' ἀποκαλῆ ἕναν ἄρρωστο ἐξῆντα ἐτῶν «παιδί του». Αὐτὸ βλέπουμε στὸ Χριστό. Πὺ προσφωνεῖ τὸν παραλυτικό, πὺ ἦταν μεγαλύτερός του στὴν ἡλικία; «Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου» (στ. 5). Ὁ Χριστὸς εἶναι νέος ὡς πρὸς τὴν ἀνθρώπιν ἡλικία. Εἶναι ὅμως ὁ Παλιὸς τῶν ἡμερῶν ὡς Θεός. Εἶναι καὶ Πατέρας μας, διότι εἶναι ὁ Θεός μας.

- Βλέπουμε καὶ πέμπτη ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ στὸ θαῦμα τοῦ παραλυτικοῦ ἐξουσία, πὺ μέχρι σήμερα ἄνθρωπος δὲν μπόρεσε ν' ἀποκτήσῃ. Ὁ Χριστὸς τὴν ἔχει, διότι δὲν εἶναι ἄνθρωπος ἀπλῶς. Εἶναι Θεάνθρωπος. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐξουσία τῆς... πληροφορικῆς. Πολὺς λόγος στὶς ἡμέρες μᾶς γιὰ τὴν Πληροφορικὴ. Ὑπάρχει σήμερα ἡ τεχνολογία τῆς Πληροφορικῆς. Στὰ περίφημα «κομπιούτερς» συγκεντρώνονται καὶ κωδικοποιοῦνται πληροφορίες. Ὁ ἄνθρωπος περνάει στὴν ἠλεκτρονικὴ μνήμη τίς γνώσεις του.. Φαντασθῆτε νὰ ὑπῆρχε ἕνα κομπιούτερ, ὅπου πατώντας κάποιο κουμπὶ νὰ καταγράφονται οἱ σκέψεις τοῦ ἄλλου, τὸ τί σκέπτεται, τὸ τί ἔχει στὸ μυαλό του! Θὰ εἶχαμε ἀστυνόμηση τῆς σκέψεως. Ἡ φαντασθῆτε νὰ ὑπῆρχε ἕνα κομπιούτερ, ὅπου πατώντας κάποιο κουμπὶ νὰ καταγράφεται καὶ νὰ ἐμφανίζεται στὴν ὀθόνη μία πρᾶξις, πὺ ἔκανες πρὶν ἀπὸ δέκα ἢ εἴκοσι χρόνια.

Ἐκεῖνος, πὺ θ' ἀποκτήσῃ τέτοια μηχανήματα, θὰ ἔχη τὴν ἰσχυρότερη ἐξουσία. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει τὴν ἐξουσία τῆς πληροφορικῆς, χωρὶς φυσικὰ νὰ ἔχη ἀνάγκη ἀπὸ καμμία τεχνολογία. Βλέπουμε καὶ τὴν ἐξουσία του αὐτὴ στὸ θαῦμα τοῦ παραλυτικοῦ. Σκέφτηκαν κάτι οἱ γραμματεῖς. Δὲν πρόλαβαν κἄν νὰ τὸ ψιθυρίσουν. Καὶ ὁ Χριστὸς τὸ ἀποκαλύπτει: «Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;» (στ. 8). Διάβασε τίς σκέψεις τους, ὅπως διαβάσει καὶ τίς δικές μας. «Ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ» (στ. 8). Εἶναι ὁ παντογνώστης. Πὺ; Ἄφου εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός.

Ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς παντοδύναμος καὶ παντογνώστης ἔχει τὴν ἐξουσία, τὴ δύναμη, νὰ γνωρίζῃ τίς σκέψεις μας, τίς ἐπιθυμίες μας, τὰ κρύφια μας, τίς κακίες τῆς ψυχῆς μας, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόθους μας. «Καὶ τὰ μήπω πεπραγμένα γεγραμμένα Σοὶ τυγχάνει» (ἀκολουθία τῆς θείας Μεταλήψεως).

Ἡ σπουδαιότερη ἐξουσία

- Ἀπὸ ὅλες τίς ἐξουσίες, πὺ ἀναφέραμε, ἡ σπουδαιότερη εἶναι ἐκείνη, πὺ ὁ ἴδιος ὑπογραμμίζει μίαν ἐξουσία, πὺ ἄνθρωπος ἀποκλείεται νὰ ἔχη. Σ' αὐτὸ συμφωνοῦν συμπολίτευσης καὶ ἀντιπολίτευσης μέσα στὸ Εὐαγγέλιο. Λέγει ἡ ἀντιπολίτευσης τῶν γραμματέων: «Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ,εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός;» (στ. 7). Συμφωνοῦμε μὲ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς φαρισαίους. Σ' ἕνα διαφωνοῦμε μαζί τους ὡς πρὸς τὸ σημεῖο

αυτό, ότι δὲν ἀναγνωρίζουν τὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ὅτι, δηλαδή, αὐτὸς ὁ Θεός, γιὰ τὸν ὁποῖον μιλάνε, εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ὁ Χριστὸς ἔχει ἐξουσία ἀφέσεως ἀμαρτιῶν. Μπροστά του βλέπει ἓνα θῦμα τῆς ἀμαρτίας, τὸν παραλυτικό. Πίσω ἀπὸ τὸν καρπὸ τῆς ἀσθενείας κρύβεται κάποια ρίζα σάπια εἶναι ἡ ἀμαρτία. Στὴν περίπτωση ἐκείνη τοῦ παραλυτικοῦ ἡ ἀρρώστια ἦταν καρπὸς τῆς ἀμαρτίας. Τίποτε δὲν κατορθώνει κανεὶς, ἂν δὲν κτυπήσῃ τὴ ρίζα. Ὁ Χριστός, λοιπόν, κτυπᾷ τὴ ρίζα πρῶτα, δηλαδή, τὴν ἀμαρτία. Εἶναι ὁ μόνος, πὺ μπορεῖ νὰ ἐξαφανίσῃ τὴ ρίζα τῆς ἀμαρτίας. Γι' αὐτὸ πρὶν εἶπῃ: «Σήκω καὶ πᾶρε τὸ κρεβάτι σου», λέγει: «Τέκνον, ἀφένονται σοὶ αἱ ἀμαρτίαι σου» (στ. 5).

Τὴν ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίες τὴν ἔχει ὁ Χριστὸς ὡς Θεός. Δὲν τὴν ἔκλεψε. «Οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ» (Φιλιπ. 2,6). Οἱ γραμματεῖς θέλησαν νὰ κατηγορήσουν τὸν Κύριο «ἐπὶ ἀντιποιήσει θεϊκῆς ἀρχῆς». Ἀλλὰ δὲν ἔπιασε ἡ κατηγορία αὐτή, διότι προσέκρουσε στὸ βράχο τῆς ἀδιαμφισβήτητης Θεότητος τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἐξουσία τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τὴν κατοχύρωσε ὁ Κύριος. Ὅταν κάποιος εὐρεσιτέχνης ἀνακαλύψῃ κάτι πρωτότυπο, τὸ κατοχυρώνει μὲ τὴ σφραγίδα τοῦ κράτους. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ τεχνίτης τῆς ἀγάπης, πὺ βρῆκε, ἢ μᾶλλον, προσέφερε τρόπο συγχωρήσεως, ἀφέσεως ἀμαρτιῶν. Καὶ τὸν σφράγισε. Πῶς; Μὲ τὸ πανάγιο Αἷμα του.

Ἀπὸ ὅλα τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ τὸ μεγαλύτερο καὶ σπουδαιότερο εἶναι ἡ ἄφεσις τῶν ἀμαρτιῶν μας, τὸ ὅτι, δηλαδή, παίρνει ἓνα σφουγγάρι καὶ σβήνει ὅλα τὰ ἀμαρτήματά μας. Ὑμνεῖ ὁ Δαβὶδ τὴν ἐξυλαστικὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ: «Τὸν εὐλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου» (Ψαλμ. 102,3). Λέγει δὲ σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὁρώμεν αὐτὸν συναναστρεφόμενον καὶ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα θαυμάσια ἔφ' ἐκάστης ἐργαζόμενον, λεπρούς καθαίροντα, νεκρούς ἐγείροντα, τὰ πηρώματα τῆς φύσεως διορθούμενον, δαίμονας ἐλαύνοντα, νόσους ἰώμενον, μετ' ἐξουσίας πολλὰς ἀμαρτημάτων ἄφειν χαριζόμενον» (Ε.Π.Ε. 3,60).

Ἡ ἐξουσία ἀφέσεως ἀμαρτιῶν εἶναι ἡ σπουδαιότερη καὶ γιὰ ἄλλο λόγο, διότι εἶναι παγκόσμιος. Ὁ Χριστὸς εἶναι Σωτῆρας ἐπὶ διεθνούς ἐπιπέδου. Ποῦ τῆς γῆς δὲν ὑπάρχουν ἀμαρτωλοὶ; Ποιὸς κάτοικος τοῦ πλανήτου μας δὲν εἶναι ἀμαρτωλός; Ἔχει, λοιπόν, ἐξουσία πάνω σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὄχι γιὰ νὰ κάνῃ πῶ σφικτὲς τίς ἀλυσίδες τους, ἀλλὰ γιὰ νὰ σπάῃ τίς ἀλυσίδες τους.

Τὴ λυτρωτικὴ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ τὴν αἰσθάνεται ὁ ἀμαρτωλός, ὅταν ἐξομολογῆται. Δὲν εἶναι ἓνας καὶ δύο. Εἶναι μυριάδες ἐκεῖνοι, πὺ ἔνοιωσαν στὴν ἐξομολόγησι τὴν ἀγαλλίασι, τὴ λύτρωση, τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ ἄγχος. Ὅσα φάρμακα ἡρεμιστικά καὶ ἂν πάρης, δὲν σὲ λυτρώνουν ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἐνοχῆς, πὺ προκαλεῖ ἡ ἀμαρτία. Σὲ λυτρώνει μόνο ἓνα, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ Αἷμα.

Οὔτε ψυχολόγοι οὔτε παιδαγωγοὶ οὔτε ψυχίατροι οὔτε κοινωνιολόγοι μποροῦν νὰ μᾶς βοηθήσουν στὸ δρᾶμα καὶ στὸ τραῦμα τῆς ἀμαρτίας. Μόνο ἓνας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, μᾶς βοηθεῖ ἀποτελεσματικά.

Αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἔχει ἐμπιστευθῆ τὴν ἐξουσία τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν στὴν Ἐκκλησία. Ὅπως μεγάλοι δωρητὲς σὲ τράπεζα καταθέτουν κάποια δωρεὰ τους γιὰ μας, ἔτσι ὁ Χριστός, ὁ μέγας μας Εὐεργέτης, στὴν Ἐκκλησία, στὴν Τράπεζα τοῦ Αἵματος, ἄφησε τὴ δωρεὰ τῆς σωτηρίας μας. Ποιὸς ἐξουσιαστὴς χρησιμοποιεῖ τὴν ἐξουσία του ὄχι γιὰ καταπίεση, ὄχι γιὰ τιμωρία, ἀλλὰ γιὰ λύτρωσι, γιὰ βράβευση τῶν κακοποιῶν, πὺ μετανοοῦν; Μόνο ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ «ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως)

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

η' 34 – θ' 1

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ³⁵ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. ³⁶τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. ¹Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες ὧδε τῶν ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Σταυρὸς καὶ ἐλευθερία

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖ, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ»
(Μάρκ. 8,34)

Σταυρὸς ἢ λίστα

Προτιμᾶτε το σταυρὸ ἢ τὴ λίστα; Ἄς μὴ παρεξηγήσετε τὸ ἐρώτημα. Δὲν ἔχει σχέση μετὰ τὴν πολιτική. Ἐχει σχέση μετὰ τὴν πολιτεία, μετὰ τὴν πολιτεία τοῦ Θεοῦ. Στὴν πολιτική γίνεται πολὺς λόγος γιὰ τὸ ἂν θὰ ἰσχύῃ ὁ σταυρὸς ἢ ἡ λίστα γιὰ τὴν ἐκλογή βουλευτῶν. Καὶ τὰ δύο συστήματα ἔχουν τὰ μειονεκτήματά τους. Μὲ το σταυρὸ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος γιὰ ρουσφέτια. Μὲ τὴ λίστα ἀγνοεῖται ὁ λαός

Δὲν μας ἐνδιαφέρει, εἶπαμε, ἡ πολιτική. Ἄν χρησιμοποιοῦμε τὸ ἐρώτημα «Σταυρὸς ἢ λίστα;», εἶναι διότι στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως γίνεται λόγος γιὰ ἐκλογή. Ἕνας ἀρχηγός μας καλεῖ νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε. Δὲν εἶναι ἀρχηγός τῆς γῆς· εἶναι ἀρχηγός τοῦ Οὐρανοῦ. Δὲν εἶναι ἀρχηγός ἐνὸς κόμματος· εἶναι ἀρχηγός «τοῦ σύμπαντος κόσμου». Δὲν εἶναι ἀρχηγός παροδικός, ὅπως ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοί, πού σὲ λίγα χρόνια θὰ ἔχουν λησμονηθῇ εἶναι ἀρχηγός αἰώνιος. Δὲν εἶναι ἀρχηγός δημαγωγός καὶ δημοκόπος εἶναι ἀρχηγός, πού τὸ πρῶτο του σύνθημα στὸ λαὸ εἶναι ἄκρως ἀντιδημαγωγικό

Φαντασθῆτε πολιτικὸ ἀρχηγό, πού καλῶντας τὸ λαὸ γιὰ νὰ τὸν ἐκλέξῃ, λέγει στὶς προγραμματικὲς του δηλώσεις: «Ὅσοι θὰ μὲ ἀκολουθήσετε, νὰ γνωρίζετε, ὅτι θὰ ζήσετε πάμπτωχα. Ὅσοι θὰ μὲ ἀκολουθήσετε, θὰ καρφωθῆτε πάνω σ' ἓνα ξύλο, πάνω σ' ἓνα σταυρό...».... Ἐρωτῶ: Ὑπάρχει ἀρχηγός τοῦ κόσμου μὲ τέτοιο ἀντιδημαγωγικὸ σύνθημα καὶ πού κατορθώνει μάλιστα μ' αὐτὸ τὸ σύνθημα νὰ μαζεύῃ πολὺ λαό; Ἀσφαλῶς ὄχι. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς γῆς κολακεύουν τὸ λαὸ, θωπεύουν τὸν ἐγωισμὸ τῆς μάζας, δικαιολογοῦν τὰ πάθη τοῦ ὄχλου, δίνουν ἀφειδώλευτα ὑποσχέσεις στοὺς πάντας.

Ἕνας μόνον ἀρχηγός συγκέντρωνε καὶ συγκεντρώνει κοντὰ τοῦ λαοῦ πολὺ μὲ ἀντιδημαγωγικὰ συνθήματα. Εἶναι ὁ «Ἀρχηγός καὶ Τελειωτὴς Ἰησοῦς» (Ἐβρ. 12,2).

Προσέξατε τὸ σκηνικὸ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς: Ἔκανε συγκέντρωσι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς συγκέντρωσε τὸν ὄχλο «σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ» (στ. 34). Ἀκούσατε τὰ λόγια τῆς διακηρύξεώς του; Σύμβολό του, ἕνας Σταυρός. Τὰ σύμβολα τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κόσμου τὰ γνωρίζετε. Κάποιος ἥλιος, κάποιο μισοφέγγαρο, κάποιο οὐράνιο τόξο, κάποια δᾶδα, κάποιο τρίγωνο, κάποια γροθιά, κάποιο σφυροδρέπανο κ.λπ.. Ἄλλ' ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς προβάλλει σὰν σύμβολό του τὸ Σταυρό: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ» (στ. 34).

Γιὰ νὰ ἐκλέξουμε ἐμεῖς τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς ἀρχηγό μας καὶ γιὰ νὰ διαλέξῃ ἐμᾶς ὁ Χριστὸς ὡς δικούς του, χρειάζονται καὶ ὁ σταυρὸς καὶ ἡ λίστα. Μᾶς γράφει ὁ Χριστὸς στὸν κατάλογο τῶν ἐκλεκτῶν του μὲ τὸ σταυρὸ σταυρὸ ὄχι ἀνώδυνο, ὅπως εἶναι ὁ σταυρὸς, πὸν βάζουμε μπροστὰ στὸ ὄνομα τοῦ ὑποψηφίου, ἀλλὰ σταυρὸ ἐπώδυνο. Σταυρὸ ὄχι μὲ μελάνι γραμμένο, ἀλλὰ μὲ αἷμα βαμμένο. Σταυρώθηκε Ἐκεῖνος, ὁ Ἀρχηγός μας, γιὰ νὰ γράψῃ ἐμᾶς στὴ λίστα, στὸν κατάλογο, στὴ βίβλο τοῦ Οὐρανοῦ. «Καὶ εἰ τίς οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός» (Ἀποκ. 20,15).

Ἐκεῖνος, λοιπόν, μᾶς ἐκλέγει μὲ τὸν ὀδυνηρὸ σταυρὸ, γιὰ νὰ μᾶς καταγράψῃ στὴν τιμητικὴ λίστα. Ἀλλὰ κι ἐμεῖς ἐκλέγουμε τὸ Χριστὸ μὲ τὸ σταυρὸ καὶ μὲ τὴ λίστα. Μόνο ἂν σηκώσουμε σταυρὸ, μόνο ἂν σταυρωθοῦμε, ἂν ζοῦμε τὴ ζωὴ τοῦ σταυροῦ, μόνο τότε ἐκλέγουμε τὸ Χριστὸ ὡς ἀρχηγό μας. Ἀλλὰ γιὰ νὰ σηκώσουμε σταυρὸ, πρέπει μέσα στὴ λίστα τῆς καρδιάς μας νὰ εἶναι πρῶτος ὁ Χριστός. Ἔχουμε μέσα στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας διάφορα πράγματα καὶ διάφορα πρόσωπα κατάλογο ὀλόκληρο ἐνδιαφερόντων καὶ ἀγάπης. Σὲ ποιά θέσι τοποθετοῦμε τὸν Ἰησοῦ Χριστό; Ἄν τὸν βάζουμε πρῶτο, τότε ἀληθινὰ εἴμεθα χριστιανοί. Ἄν κάτι ἄλλο ἢ κάποιον ἄλλον βάζουμε πρῶτα κι ὕστερα βάζουμε τὸ Χριστό, τότε φυσικὰ δὲν ἔχουμε οὐσιαστικὴ σχέση μ' Ἐκεῖνον. Ὁ Χριστὸς ἔρχεται πρῶτος στὴν ἀγάπη μας καὶ στὴ ζωὴ μας. Ὅχι μὲ διαφορὰ στήθους, ἀλλὰ μὲ μεγάλη διαφορὰ. Εἶναι ἡ ἀγάπη ἄνευ συναγωνισμοῦ. Εἶναι «ὁ τὰ πάντα πρωτεύων» (Κολ. 1,18).

Καρπὸς τῆς ἐλευθερίας

Μία ἐκλογὴ τοῦ Χριστοῦ γιὰ μας καὶ δική μας γιὰ τὸ Χριστὸ εἶναι καρπὸς τῆς ἐλευθερίας. Ὁ Χριστὸς σέβεται τὴν ἐλευθερία μας. Αὐτὸ τὸ «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν...» εἶναι ἡ μεγαλύτερη διακήρυξις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου· ἡ διακήρυξις τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ὅποιος θέλει... Κανέναν δὲν πιέζει ὁ Χριστός. Κανέναν δὲν βιάζει. Εἶναι ὁ εὐγενὴς τῆς καρδιάς μας. Κάθεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς καρδιάς μας καὶ δὲν τὴν παραβιάζει. Κτυπᾷ. Ἄν τοῦ ἀνοιξοῦμε, θὰ μπῆ μέσα. Θὰ κἀνῃ τὴν καρδιά μας χαρούμενη κι εὐλογημένη. «Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω. Ἐὰν τίς ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ» (ΑΠΟΚ. 3,20).

Εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ διαλέγουμε ἢ τὸ Χριστὸ ἢ τὸν ἀντίχριστο. Ἡ τὸ Χριστὸ ἢ τὸ Διάβολο.

Δύο πράγματα δὲν κάνει ὁ Χριστός, καίτοι παντοδύναμος.

- Τὸ ἕνα: Δὲν θέλει νὰ παραβιάσῃ τὴν ἐλευθερία μας. Δὲν μπορεῖ νὰ ἔλθῃ μὲ τὴ βία νὰ μᾶς σώσῃ. Δὲν μπορεῖ μὲ τὸ «ἔτσι θέλω» νὰ μᾶς κἀνῃ «ρομπὸτ» γιὰ τὸν παράδεισο.

- Τὸ ἄλλο: Δὲν μπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ ἀμαρτήσῃ. Καὶ ἀμαρτία του θὰ ἦταν ἡ παραβίασις τῆς ἐλευθερίας μας. Ἄλλοι ἀρχηγοὶ πιέζουν καὶ βιάζουν, ἀκόμη καὶ θανατώνουν, ἂν τολμήσῃς ν' ἀντισταθῇς σ' αὐτούς. Ὁ Χριστὸς σέβεται τὴν ἐλευθερία, διότι ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι

κατάκτησης του ανθρώπου. Είναι δώρο του Θεού. Ο δὲ Χριστὸς εἶναι ὁ Θεὸς τῆς ἐλευθερίας.

Δεσμεύσεις τῆς ἐλευθερίας

Ἄλλ' ἐνῶ ὑποστηρίζουμε, ὅτι δὲν παραβιάζεται ἡ ἐλευθερία, ἔχουμε τρεῖς εὐλογημένους περιορισμούς τῆς ἐλευθερίας.

- Πρῶτος περιορισμός: Κάποιος νέος εἶναι ἐλεύθερος νὰ διαλέξῃ τὸν ἐπαγγελματικὸ του προσανατολισμό, νὰ ἐκλέξῃ Π.Χ. νὰ γίνῃ γιατρὸς ἢ μηχανικός. Διαλέγει. Ἀπὸ τὴ στιγμή πού διαλέγει, ἡ ἐλευθερία του ταυτίζεται μὲ ὑποχρεώσεις. Ἦταν ἐλεύθερος μέχρι νὰ διαλέξῃ. Ὑστερα ἀρχίζει ἡ ὑποχρέωσις νὰ φανῇ συνεπῆς σ' ἐκεῖνο πού ἐπέλεξε. Ἔτσι κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος νὰ γίνῃ χριστιανός. Τὸ «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν» εἶναι γιὰ ὅσους δὲν ἔχουν γίνει ἀκόμη χριστιανοὶ καὶ καλοῦνται νὰ διαλέξουν ἂν θὰ γίνουν. Ἀπὸ τὴ στιγμή ὅμως, πού διάλεξες τὸν Ἰησοῦ Χριστό, πού βαπτίσθηκες καὶ ωνομάσθηκες χριστιανός, ἡ ἐλευθερία σου μπαίνει στὸ κανάλι τῶν ὑποχρεώσεων. Ὅρισμένοι παρεξηγοῦν τὸ «Ὅστις θέλει... » καὶ λέγουν: «Νά, καὶ ὁ Χριστὸς μου δίνει τὸ δικαίωμα νὰ κάνω ὅ,τι θέλω». Λάθος! Ἄν δὲν ἦσουν χριστιανός, ἂν ἦσουν ἀβάπτιστος, ἂν βρισκόσουν ἀκόμη στὸ δρόμο τῆς ἀναζητήσεως, τότε ἴσως νὰ μπορούσες νὰ πῆς το λόγο αὐτό. Τώρα ὅμως εἶσαι χριστιανός, πού σημαίνει, ὅτι ἔχεις κάνει ἐλεύθερη ἐπιλογὴ κι ἐπομένως ἐκούσια δέχτηκες ὑποχρεώσεις καὶ δεσμεύσεις.

- Δεύτερος περιορισμός: Ἐδῶ βλέπουμε ἓνα στοιχεῖο, πού δεσμεύει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, κι ἓνα στοιχεῖο, πού δεσμεύει τὴν ἐλευθερία τοῦ Θεοῦ! Ποιὸς κατέβασε τὸ Χριστὸ ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ στὴ γῆ, γιὰ νὰ γίνῃ Θεάνθρωπος καὶ νὰ μᾶς σώσῃ;

Ἡ ἐλευθερία του. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερος. Τὸν δέσμευε κανεὶς νὰ κατέβῃ; Τὸν πίεζε κανεὶς; Ὁχι. Δίνει λογιαριασμό σὲ κανένα; Ὁχι. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι. Κάποιος τὸν πίεσε. Ποιός; Ἡ ἀγάπη του. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη πίεσης καὶ καταπίεσης ἀπὸ τὴν ἀγάπη!

Πρὸ καιροῦ συνέβησαν δύο συγκλονιστικὰ γεγονότα

- Μία κόρη σκότωσε τὴ μητέρα της στὴν Πλάκα. Ποιὸς τὴν πίεσε; Ἡ κακότητα καὶ ἡ φιλαργυρία της. Σκότωσε τὴ μάνα της, γιὰ νὰ πάρῃ μία ὥρα γρηγορότερα τὴν παρουσία της.

- Μία γιαγιά θυσιάστηκε γιὰ τὸ ἐγγονάκι της. Τὸ φορτηγὸ ἐρχόταν κατὰ πάνω της. Σὲ κλάσματα δευτερολέπτου τὸ τρίχρονο ἀγοράκι θὰ τὸ ἔλειωναν οἱ ρόδες. Καὶ ἡ γιαγιά μὲ ἀστραπιαία κίνησι ἔσπρωξε τὸ ἐγγονάκι τῆς μακριὰ ἀπὸ τίς ρόδες καὶ βρέθηκε ἐκείνη κάτω ἀπ' αὐτές! Σκοτώθηκε, θυσιάστηκε. Ἦταν ἐλεύθερη νὰ μὴ πεθάνῃ ἐκείνη τὴν ὥρα. Ποιὸς τὴν ἔσπρωξε στὴ θυσία; Ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη πίεσε τὴν ἐλευθερία!

Ἡ ἀγάπη πιέζει τὴν ἐλευθερία, ὅπως καὶ ἡ ἀμαρτία δεσμεύει τὴν ἐλευθερία. Εἶσαι ἐλεύθερος π.χ. νὰ καπνίσῃς ἢ νὰ μὴ καπνίσῃς. Καὶ τελικὰ σὲ καταπιέζει τὸ πάθος. Σοῦ δεσμεύει τὴν ἐλευθερία. Ἀπὸ ἐλεύθερος γίνεσαι ἐξάρτημα, ἄβουλο ὄν. Στὴ γλῶσσα ἔχεις τὴν ἐλευθερία. Στὰ χεῖλη τὴ σκλαβιά τοῦ τσιγάρου.

Ἄν ἡ δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὴν ἀμαρτία εἶναι ἐξάρτησις καὶ σκλαβιά, ἡ δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὴν ἀγάπη εἶναι θυσία καὶ προσφορά. Καταλήγει στὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία, καὶ τοῦ προσφέροντος καὶ τοῦ προσφερομένου. Ἡ δέσμευσις δὲ τῆς ἐλευθερίας στὸν ὑψιστὸ βαθμὸ φαίνεται στὸ Θεό. Ἀπὸ ἀγάπη ὁ Θεὸς δεσμεύεται, φυλακίζεται στὸν κόσμον τοῦτο, μπαίνει στὴ φυλακὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Αὐτὴ ἡ

δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἀγάπη ὀνομάζεται «εὐδοκία». Θέλησε ὁ Θεός, γι' αὐτὸ ἀγάπησε. Ἀγάπησε φλογερά, γι' αὐτὸ εὐδόκησε. Εὐδόκησε, γι' αὐτὸ σαρκώθηκε.

Ἄν ἡ ἀγάπη πίεσε το Θεὸ νὰ ἔλθῃ σε μας, δύο ἄλλα στοιχεῖα πέζουν τὴ δική μας ἐλευθερία καὶ πηγαίνουμε πρὸς τὸ Θεό. Εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ εὐχαριστία. Ἡ δίψα δὲν εἶναι μία πίεσις, μία καταπίεσις; Εἶσαι διψασμένος. Κοντεύεις νὰ πεθάνῃς ἀπὸ δίψα. Ξαφνικὰ βλέπεις μπροστά σου πηγὴ μὲ κρυστάλλινο νερό. Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ πιῆς ἢ νὰ μὴ πιῆς. Μὰ ποιό ἀπὸ τὰ δύο θὰ νικήσῃ; Ἀσφαλῶς ἡ πίεσις τῆς δίψας. Θὰ τρέξῃς καὶ ἀχόρταγα θὰ ρουφήξῃς τὸ καθαρὸ νερό. Ἔτσι διψάει ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν ἀλήθεια. Καὶ τὴ βρίσκει καθαρὴ, κρυστάλλινη, στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μπορεῖ νὰ σταματήσῃ; Θὰ τρέξῃ στὸ Χριστό. «Ἐδίψησε σὲ ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοὶ ἡ σὰρξ μου ἔν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ» (Ψαλμ. 62,1).

-Μὰ γιατί κάνετε ἔτσι; Δὲν εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ μὴ πάτε στὴν ἐκκλησία; Δέν σας ἀφήνει ὁ Χριστὸς νὰ κάνετε ἐκεῖνο κι ἐκεῖνο;

Οἱ πιστοὶ ἀπαντοῦν στὸ ἐρώτημα αὐτὸ τῶν κοσμικῶν ἀνθρώπων: Ἡ δίψα γιὰ τὸ Θεὸ εἶναι μία ἐσωτερικὴ πίστις. Μία πίστις, πού ὅμως μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία καὶ ζωή.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο ἡ δίψα γιὰ ἀλήθεια, πού περιορίζει τὴν ἐλευθερία μας ἢ μᾶλλον ρυθμίζει τὴν ἐλευθερία μας. Εἶναι καὶ ἡ εὐχαριστία. Ποιὸς πέζει τὸν ἀσθενῆ νὰ εὐχαριστήσῃ θερμὰ τὸ γιατρὸ γιὰ τὴν ἐπιτυχημένη ἐπέμβασί του; Ἡ εὐχαριστία. Ἡ εὐχαριστία μᾶς στὸ Θεό, τὸ Σωτῆρα καὶ Λυτρωτῆ, τὸν Ἰατρὸ καὶ Εὐεργέτη, μᾶς πέζει νὰ Τὸν δοξολογοῦμε καὶ νὰ τὸν ἀκολουθοῦμε.

Ὁ Σταυρὸς τὸ ξύλο τῆς ἐλευθερίας

• Τρίτος περιορισμός: Εἶναι ὁ Σταυρὸς. Τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τὸ Σταυρό, γιὰ νὰ ἐνισχυθοῦμε στὸ μέσο τοῦ σταδίου τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μᾶς προετοιμάσῃ γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. Ὁραϊότατα ψάλλει τὸ μεγαλεῖο τοῦ Σταυροῦ: «Χαῖροις ὁ Ζωηφόρος Σταυρὸς δι' οὗ ἐξηφάνισται ἡ ἀρὰ καὶ κατήργηται καὶ κατεπόθη τοῦ θανάτου ἡ δύναμις καὶ ὑψώθημεν ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια ὄπλον ἀκαταμάχητον, δαιμόνων ἀντίπαλε, δόξα Μαρτύρων, ὁσίων, ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα» (στιχηρὸ ἑσπερινοῦ Κυριακῆς Σταυροπροσκυνήσεως).

Τί εἶναι ὁ Σταυρὸς;

• Τὸ κήρυγμα τῆς σιωπῆς. Τὸ δυνατώτερο κήρυγμα εἶναι τὸ κήρυγμα τῆς σιωπῆς. Καὶ ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ συγκλονιστικότερο κήρυγμα.

• Τὸ ξύλο τῆς ἐλευθερίας. Ὑπάρχει μεγαλύτερη δέσμευσις ἀπὸ τὸ Σταυρό; Καὶ ὅμως τὸ δέσιμο, τὸ κάρφωμα τοῦ Σταυροῦ μας ἐλευθέρωσε.

• Τὸ ξύλο τῆς ὑπακοῆς. Παραλληλίζεται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς ὑμνογράφους ὁ Σταυρὸς μὲ τὸ ξύλο τῆς Ἐδέμ, μὲ τὸ ξύλο τῆς παρακοῆς. Μ' ἐκεῖνο τὸ ξύλο ὁ ἄνθρωπος κατέστη ἁμαρτωλός. Μὲ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ ὁ Ἀναμάρτητος Θεάνθρωπος ἔγινε Σωτῆρας τῶν ἁμαρτωλῶν. Μὲ τὸ ξύλο τῆς Ἐδέμ ἡ γλύκα ἔγινε πίκρα.

Μὲ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ ἡ πίκρα ἔγινε γλύκα. Μὲ τὸ ξύλο τῆς Ἐδέμ ὁ ἄνθρωπος νόμισε, πῶς θὰ γινόταν ἐλεύθερος καὶ κατάντησε δοῦλος στὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Μὲ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ ὁ Θεάνθρωπος αἰχμαλωτίσθηκε, γιὰ νὰ χαρίσῃ σε μας

τὴν ἐλευθερίαν τῆς ζωῆς. Μὲ τὸ ξύλον τῆς Ἑδέμ νεκρωθήκαμε. Μὲ τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ ζωοποιήθηκαμε. «Ἡ ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ Σταυροῦ κρεμασθεῖσα ζωὴ τῶν ἀπάντων, Χριστὸς ὁ Θεός, ζωοποίησόν μου τὴν ψυχὴν, τεθανατωμένην τοῖς παραπτώμασι» (ἀπόστιχο ἔσπερινοῦ Πέμπτης Γ' ἑβδομάδος Νηστειῶν).

Ζωντανὴ εἶναι ἡ πραγματικότητα, ὅτι ἀπὸ τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ ἀνεπήδησε τὸ φάρμακο γιὰ τὴ φοβερότερη μορφή τοῦ καρκίνου γιὰ τὴν ἁμαρτία. Ὅποιος καθαρίζεται καὶ θεραπεύεται ἀπ' αὐτὸ τὸν καρκίνον, εἶναι ὄντως ἐλεύθερος.

Ὁμολογία καὶ Ζωή

Ὁ Σταυρὸς ἔγινε γιὰ μας δύο πράγματα:

- Τὸ ἕνα: Ὁμολογία. Φαντασθῆτε κάποιον νὰ περιφέρῃ ἕνα Σταυρὸ σ' ὅλο τὸν κόσμον. Κάτι τέτοιο ἔκανε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ὅπου κι ἂν πήγαινε, περιέφερε ἕνα Σταυρό. Ἦταν τὸ κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ, ἡ ὁμολογία τοῦ Σταυροῦ. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος γιὰ τὸν ἀγαπημένο του Παῦλο: «Πῶς πανταχοῦ τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, τὰ ἄλλα πάντα ἀφείς, τὴν δύναμιν ἐκήρυττε τοῦ Χριστοῦ, τὸν σταυρὸν περιφέρων» (Ε.Π.Ε. 20,288).

Νὰ ὁμολογοῦμε τὸ Σταυρό, ἔστω κι ἂν αὐτὸ σημαίνει κάποιον σταυρό, μικρὸ ἢ μεγάλον. Νὰ μὴ ντρεπόμεθα νὰ σημειώσουμε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Νὰ μιλάμε γιὰ τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ. Νὰ ἀγαπᾶμε τὸ Σταυρό. Νὰ κηρύττουμε τὸ Σταυρό, τὸ μόνο κήρυγμα τῆς σωτηρίας.

- Τὸ ἄλλο: Ζωή. Ὁ Σταυρὸς εἶναι τρόπος ζωῆς. Ἄν βλέπαμε κάποιον νὰ πετάῃ κάτω ἕνα Σταυρὸ καὶ νὰ τὸν πατάῃ, θὰ τὸν ἀφήναμε; Ἀσφαλῶς ὄχι. Καὶ ὁμοίως, αὐτὸ κάνουμε.

- Γιατί συνήθως θυμώνουμε; Διότι δὲν μπορέσαμε νὰ σηκώσουμε τὸ σταυρὸ τῆς ὑπομονῆς.

- Γιατί γογγύζουμε στὴν ἀρρώστια; Διότι δὲν μπορέσαμε νὰ σηκώσουμε τὸ σταυρὸ τοῦ πόνου.

- Γιατί ἀφήνουν πολλοὶ τὴν οἰκογένειά τους; Διότι δὲν μπόρεσαν νὰ σηκώσουν τὸ σταυρὸ τοῦ γάμου.

Καὶ ὑπάρχουν καὶ οἱ φρικτότερες παραιτήσεις ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Σταυροῦ.

- Γιατί τόσες μητέρες, τόσα ἀνδρόγυνα παραδίνουν τὸ σπλάγχνον τους, τὸ παιδί τους, στὸ μαχαίρι τῆς ἐκτρώσεως; Διότι δὲν ἐπιθυμοῦν τὸ σταυρὸ τῆς παιδοποιΐας. Πετᾶμε τὸν ὠραιότερον σταυρὸν στὰ σκουπίδια, στὸν ὑπόνομον!

Κάποτε μεγάλωνε ἡ παράταξις τῶν σταυροφόρων, ἐκείνων, ποῦ σηκώνοντας βαρὺ σταυρὸ ἀκολουθοῦσαν τὸ Χριστό. Τώρα αὐξάνεται ἡ παράταξις τῶν ἀνθρώπων, ποῦ ἀπαρνοῦνται τὸ σταυρὸν τους ἢ παράταξις τῶν ἀσταύρωτων.

Πότε ἄραγε θὰ κατανοήσουμε τὴ μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι κανένας δὲν θὰ περάσῃ στὸν παράδεισον, ἂν δὲν εἶναι φορτωμένος κάποιον σταυρό; Ὁ Σταυρὸς θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία, στὴν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, στὴν ἐλευθερία τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου της κλίμακος)

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

Θ' 17 - 31

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον.¹⁸ καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.¹⁹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν.²⁰ καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων.²¹ καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν.²² καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.²³ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.²⁴ καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.²⁵ ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.²⁶ καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.²⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.²⁸ Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό.²⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.³⁰ Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γινῶ.³¹ ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Ναρκομανῆς νέος

«Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον» (Μάρκ. 9,17)

Ἠθικὸ ὅ,τι κάνουν οἱ πολλοί

Ἄν τὸ παιδί σας ἦταν ναρκομανῆς, τί θὰ κάνατε; Τὸ ἐρώτημα ἀφορᾷ σὲ πολλοὺς γονεῖς σήμερα. Ζοῦν τὸ δρᾶμα, χωρὶς νὰ ξέρουν πού νὰ τὸ ποῦν καὶ τί νὰ κάνουν. Τὰ ναρκωτικά ἔχουν γίνει ἡ μάστιγα τῆς ἐποχῆς μας. Ὅλοι μιλᾶνε γιὰ τὰ ναρκωτικά, ἀλλὰ τὰ θύματά τους δὲν περιορίζονται. Αὐξάνονται συνεχῶς. Τὸ πρόβλημα ἀποτελεῖ ἀληθινὴ ἐθνικὴ αἱμορραγία.

Ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι μόνο ἡ ἐξάπλωση τῶν ναρκωτικῶν, ποῦ εἶναι ἡ σύγχρονη πληγὴ τοῦ Φαραώ. Ὁ κίνδυνος καθίσταται μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ φαινόμενο τῆς προσαρμοστικότητος καὶ τῆς μὴ ἀποτελεσματικῆς ἀντιδράσεως. Ὅταν πρωτοεμφανισθῇ κάποιον βρωμερὸ κροῦσμα, παρατηρεῖται μία εὐαισθητοποίησις. Σιγά,σιγά-σιγά,σιγά ὅμως ἐπέρχεται ἡ συνήθεια, ἡ ἀποδοχή, ἡ προσαρμογὴ, ἡ ἀνοχή. Συμβαίνει καὶ μὲ τὰ ναρκωτικά ὅ,τι συμβαίνει μὲ τὸν ὄργανισμὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν εἶναι ὑγιής, ἀντιδρᾷ ἄμεσα, μὲ τὴν

παρουσία του πρώτου μικροβίου. Διαθέτει αντισώματα. Σιγά,σιγά-σιγά,σιγά όμως ο οργανισμός συνηθίζει, παύει ή αντίδρασης και παραδίδει όλα τα όπλα της αντιστάσεως στη μόλυνση. Τελικά παραδίνεται στην αγκαλιά του θανάτου.

Η κοινωνία είναι ένα σώμα. Όταν είναι υγιής, όταν έχει ήθικες αρχές, ευαισθητοποιείται. Αντιδρά σ' ό,τιδήποτε σάπιο και αντικοινωνικό. Σιγά,σιγά-σιγά,σιγά όμως πέφτει ο δείκτης της αντιδράσεως. Υποχωρεί μπροστά στο κύμα του μιμητισμού. «Αφού το κάνουν όλοι;...».

Αυτό συμβαίνει με τις κλοπές και τις ληστείες τις συνηθίσαμε και δεν μας κάνουν εντύπωση. Αυτό συμβαίνει με την ξετσιπωσιά και τη γύμνια έγινε καθολικό σχεδόν φαινόμενο να γυρίσουν οι γυναίκες, κυρίως, προκλητικά ντυμένες. Αυτό συμβαίνει με τα έγκλήματα τα συνηθίσαμε. Αυτό συμβαίνει με τις προγαμιαίες σχέσεις. Αυτό συμβαίνει με τις έκτρώσεις. Αυτό συμβαίνει με την ομοφυλοφιλία. Αυτό συμβαίνει με την έξαλλοσύνη· συνηθίσαμε να βλέπουμε αγόρια με σκουλαρίκια και κοτσίδες και κορίτσια να κρατούν στο δρόμο τσιγάρο. Αυτό συμβαίνει και με τα ναρκωτικά.

Υπάρχει δέ κάτι άλλο, ακόμη πιο άνησυχητικό. Η μη αντίδραση γίνεται άνοχη. Και η άνοχη γίνεται νομιμοποίησης. Έτσι φθάσαμε στο σημείο να νομιμοποιηθεί το έγκλημα! Και μάλιστα το έγκλημα εις βάρος της νέας γενιάς. Τί ωραιότερο από τα παιδιά για μία χώρα; Έδω όμως στην Ελλάδα, σαν να έχουμε πάρει απόφαση εθνικής αυτοκτονίας, έχουμε κάνει νόμο να σκοτώνονται ελεύθερα τα παιδιά! Νομιμοποιήσαμε τις έκτρώσεις, την πλέον ανανδρη δολοφονία των πλέον άθωων υπάρξεων.

Επειδή δέ η έκτρωση είναι ο θάνατος του αγέννητου, που όμως είναι ζωντανό παιδί, γι' αυτό τώρα επιδιώκεται η θέσπιση και άλλου νόμου, που να σκοτώνει ελεύθερα τα γεννημένα παιδιά της Ελλάδος!

Είναι πολλοί εκείνοι, που επιθυμούν τη νομιμοποίηση των ναρκωτικών και στην Ελλάδα φυσικά στην αρχή των ελαφρών ναρκωτικών. Λες και υπάρχει φρένο στο κατρακύλισμα του γκρεμού.

Ποιά θεωρία τείνει να επικρατήσει στην Ελλάδα από άμοραλιστές και εγκληματικούς κοινωνιολόγους; Ηθικό είναι ό,τι γίνεται από τους πολλούς. Όταν κάτι επεκτείνεται και εφαρμόζεται από τα περισσότερα μέλη μιας κοινωνίας, οφείλει αυτό η Κοινωνία να το αποδέχεται και να το ήθικοποιεί! Επί τη βάσει αυτής της θεωρίας, αφού τα ναρκωτικά έχουν ξαπλωθή και έχουν καταντήσει «οργανική ανάγκη» για χιλιάδες νέους, οφείλουμε να τα νομιμοποιήσουμε!

Αφαίρεσις ελευθερίας - Τρέλλα

Ο λόγος περί ναρκωτικών δεν είναι άσχετος με την Ευαγγελική περικοπή. Τα ναρκωτικά σκοτώνουν τα παιδιά μας. Πώς μπορεί η Εκκλησία να παραμείνη άπαθής; Η Εκκλησία δεν είναι για να θάβη πεθαμένα νιάτα. Είναι για να αγκαλιάζει ζωντανά νιάτα. Η Εκκλησία δεν είναι νεκροθάφτης. Είναι νεκρεγέρτης. Ο Χριστός είναι η μόνη δύναμις, για να ζωντανέψουμε τα ναρκωμένα παιδιά.

Άς επανέλθουμε στο αρχικό μας ερώτημα: Τί θα κάνατε, αν το παιδί σας ήταν ναρκομανής; Την απάντηση δίνει ο πατέρας της Ευαγγελικής περικοπής.

-Δεν ήταν ναρκομανής ο γιός του! θα πήτε.

Ήταν άβουλο νούμερο, όπως είναι κάθε ναρκομανής. Όταν ο νέος φθάσει στην εξάρτηση από τα ναρκωτικά, ξέρει τί κάνει; Φωνάζει: «Δεν άντέχω»! Μέχρι να πάρη τη

δόση του. Κι όταν πάρη τη δόση του, πέφτει κάτω. Ζή σ' άλλο κόσμος. Δεν κυβερνά πλέον τὸν ἑαυτό του. Κάτι τέτοιο συνέβαινε καὶ μὲ τὸ παλληκάρι, ποὺ βλέπουμε στὸ Εὐαγγέλιο. Ὅταν ἐρχόταν ἡ ὥρα του, ἦταν ἀδύνατον νὰ συγκρατηθῆ. Γινόταν «ρομπὸτ» τοῦ Διαβόλου. Ἦταν δαιμονισμένος νέος!

Ἄν ὁ ναρκομανῆς εἶναι ἐξάρτημα τοῦ θανάτου, ὁ δαιμονισμένος εἶναι παράρτημα τοῦ Διαβόλου, τοῦ «τὸ κράτος ἔχοντος τοῦ θανάτου» (Ἐβρ. 2,14).

Καὶ οἱ δύο τύποι εἶναι ἀξιολύπητοι, καὶ ὁ ναρκομανῆς καὶ ὁ δαιμονισμένος, ἀφοῦ καὶ στοὺς δύο ὑπάρχει τὸ κοινὸ στοιχεῖο: ἡ ἀφαίρεση τῆς ἐλευθερίας. Τὸ αἷμα εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Εἴτε, λοιπόν, τὸ αἷμα σου δηλητηριασθῆ, εἴτε κάποιος σοῦ κάνη ἀφαίμαξι, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ ἴδιο. Χωρὶς αἷμα εἶσαι νεκρός. Καὶ χωρὶς ἐλευθερία ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἄχρηστος, εἴτε τὴν ἐλευθερία τοῦ τὴν δηλητηριάζουν τὰ ναρκωτικά, ὅπως στὴν περίπτωση τοῦ ναρκομανοῦς νέου, εἴτε τὴν ἐλευθερία του τὴν κλέβει ὁλόκληρη ὁ Διάβολος, ὅπως στὴν περίπτωση τοῦ δαιμονισμένου παιδιοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ ἴδιο: Μηδὲν θέλησις! Μηδὲν ἐλευθερία! Ἐξάρτησις πέρα γιὰ πέρα.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀξία, ὅταν εἶναι ἐλεύθερος, ὅταν δὲν ἐξουσιάζεται. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει χαρακτηριστικά: «Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος» (Α' Κορ. 6,12). Καὶ λέγει τὰ λόγια αὐτὰ γιὰ τὸ φαγητό.

- Ἄν στὸ φαγητὸ χρειάζεται φρένο, γιὰ νὰ μὴ καταστήσουμε κοιλιόδουλοι, πολὺ περισσότερο χρειάζεται φρένο σὲ πράγματα, ποὺ καὶ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶναι ἁμαρτία καὶ ἡ ὑποδούλωσις σ' αὐτὰ ἰσοδυναμεῖ μὲ θάνατο.

- Ἄν ἡ νηστεία φαγητῶν εἶναι ἐπιβεβλημένη, γιὰ λόγους πνευματικῆς ἐλευθερίας, πολὺ περισσότερο εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ νηστεία τῶν δαιμονικῶν παθῶν! Καὶ ποιό πάθος εἶναι δαιμονικώτερο ἀπὸ τὰ ναρκωτικά;

- Ἄν συγκρίνουμε τὸ δαιμονισμένο νέο τοῦ Εὐαγγελίου μ' ἓνα ναρκομανῆ, θὰ δοῦμε, ὅτι καὶ οἱ δύο καταλαμβάνονται ἀπὸ μανία, ἀπὸ τρέλλα! Πῶς γίνονται τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, ὅταν σπάσουν τὰ φρένα τῆς λογικῆς καὶ τῆς θελήσεως! Ἐδῶ ἔχουμε τὴ φρικτότερη κατάληψη. Τὴν περιγράφει ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστής: «Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ρήσει αὐτὸν καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται» (στ. 18). Λέγει δὲ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γιὰ τὴ μέθη, ποὺ ἦταν τὸ ναρκωτικὸ τῆς ἐποχῆς του: «Οὐδὲν γὰρ ἐστὶ μέθη ἢ ἔκστασις τῶν κατὰ φύσιν φρενῶν καὶ παρατροπὴ λογισμῶν καὶ ἔκπτωσις συνέσεως» (Ε.Π.Ε. 30,432).

Τὸ πάθος, ἢ μᾶλλον ἡ αἰχμαλωσία τῶν ναρκωτικῶν, δίνει μὲ φρικτὲς ἀλυσίδες τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καὶ τὴ λογικὴ του. Σκοτίζει τὸ λογισμό. Τὸ ζῶο διψάει κι αὐτό. Ἄλλ' ὅταν πῆ ὅσο χρειάζεται, σταματᾷ. Ὁ ναρκομανῆς εἶναι ἀκόρεστος στὴ δίψα του, μία δίψα ἀφύσικη. Ὅσο παίρνει τὴ δόσι, κάποτε καὶ τὴ βαρειά δόσι τῆς ἡρωίνης, τόσο διψάει περισσότερο γιὰ τὸ δηλητήριο. Διψάει γιὰ τὸ θάνατο! Ἔχει μπῆ στὴν τελικὴ εὐθεΐα τοῦ θανάτου. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Οἱ τοιοῦτοι καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων εἶναι ἀλογώτεροι. Καὶ πῶς; Ἐγὼ λέγω. Τὰ ἄλογα ἐπειδὴν διψῆ μέχρι τῆς χρείας τὴν ἐπιθυμίαν ἴστησι καὶ οὐκ ἂν ποτε ἀνάσχοιτο ὑπερβῆναι τὴν χρείαν. Ἄνθρωποι δὲ λογικοὶ οὐ, οὐ τοῦτο σκοποῦσιν, ὅπως τὸ δίψος παραμυθῆσονται, ἀλλ' ὅπως ὑποβρύχιοι γενόμενοι χαλεπώτερον ἑαυτοῖς ἐργάζονται τὸ ναυάγιον» (Ε.Π.Ε. 30,438).

Ὅχι μόνο θεωρία, ἀλλὰ καὶ ἀγῶνας

Καὶ δὲν μπορεῖ, λοιπόν, κανεὶς νὰ σταματήσει τὸ ναρκομανῆ νέο καὶ τὴ ναρκομανῆ νέα ἀπὸ τὴν τελικὴ εὐθεΐα τοῦ θανάτου; Θὰ ἤθελα νὰ φωνάξω δυνατὰ τὸ μήνυμα τῆς ἐλπίδος, νὰ τὸ ἀκούσουν ὅλοι. Ὑπάρχει σωτηρία καὶ γιὰ ἐκείνους ἀκόμη, ποῦ ἔχουν γίνει «σμπαραλία». Ἡ ἐλπίδα εἶναι ὁ Χριστός.

Τί κρίμα! Πολλὲς συζητήσεις γίνονται γιὰ τὰ ναρκωτικά. Ὅλοι μιᾶνε: πολιτικοί, ἀστυνομικοί, γονεῖς, παιδαγωγοί. Κανεὶς σχεδὸν δὲν μιλάει γιὰ τὸ Χριστό, ποῦ εἶναι τὸ μοναδικὸ καὶ σίγουρο φρένο στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι. Τὸ ἴδιο καὶ σήμερα καὶ τότε.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς μας πληροφορεῖ, ὅτι γινόταν πολλὴ συζήτηση γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ δαιμονισμένου νέου. Καὶ ρώτησε ὁ Κύριος τοὺς γραμματεῖς: «Τί συζητεῖτε;» (στ. 16). Μιλοῦσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι γιὰ τὸ πρόβλημα, ἀλλ' οὔτε κουβέντα γιὰ ἐκεῖνον, ποῦ μποροῦσε νὰ λύσει τὸ πρόβλημα. Τέτοια ἐμπάθεια καὶ προκατάληψη εἶχαν κατὰ τοῦ Χριστοῦ, ὥστε προτιμοῦσαν νὰ βασανίζεται τὸ παλληκάρι, πέφτοντας πότε στὴ φωτιά καὶ πότε στὸ νερό, παρὰ νὰ τὸ ὀδηγήσουν στὸ Χριστό, στὴ μοναδικὴ καὶ ριζικὴ λύση τοῦ προβλήματος.

Τέτοια ἐμπάθεια καὶ προκατάληψη ἔχουν καὶ σήμερα γιὰ τὸ Χριστό, ὥστε προτιμοῦν νὰ βλέπουν τοὺς νέους νὰ πεθαίνουν, παρὰ νὰ τοὺς μιλήσουν γιὰ τὸ Χριστό. Καλύτερα στὴν κόλαση τῶν ναρκωτικῶν, παρὰ στὸν παράδεισο τῆς ζωῆς, ποῦ εἶναι ὁ Χριστός! Δὲν τὸ ξέρουν, ὅτι ζωὴ μὲ τὸ Χριστό εἶναι ΝΑΙ στὴ ζωὴ, ΟΧΙ στὸ θάνατο, ΝΑΙ στὴν ἄνοιξι, ΟΧΙ στὴ νεκρωμένη φύσι; Τὸ ξέρουν. Δὲν ξέρουν, ὅτι κανένας νέος ἀληθινὰ χριστιανὸς δὲν ἐμπλεξε μὲ ναρκωτικά, δὲν ἀπέκτησε ἔητζ, δὲν ἔγινε ληστής καὶ διαρρηκτής; Τὸ ξέρουν. Ἀλλ' ἐπιμένουν. Συζητοῦν γιὰ τὰ προβλήματα τῶν νέων ἐρήμην τοῦ Χριστοῦ, ἀγνοῶντας τὸ Χριστό!

Καὶ οἱ χριστιανοί; Κάποτε ἀσχολούμεθα μὲ ὑψηλὲς θεωρίες καὶ λησμονοῦμε τὰ καυτὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων. Ποῦ βρισκόταν ὁ Χριστός, ὅταν ὁ δαιμονισμένος νέος ἔδινε τὴ φρικτὴ παράσταση τῆς μανιακῆς τρέλλας; Βρισκόταν στὸ Θαβώρ, στὴ Μεταμόρφωσι. Καὶ ὅμως, ἄφησε τὴ δόξα τοῦ Θαβώρ, γιὰ νὰ κατεβῆ καὶ νὰ συγκαταβῆ στὴ λύση τοῦ προβλήματος τοῦ νέου καὶ νὰ τὸ ἀντιμετωπίσει. Ἄφησε τὴ θεία μεταμόρφωσι, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσει τὴ σατανικὴ παραμόρφωσι, τὴν παραμόρφωσι τοῦ παιδιοῦ.

Κάποτε, λοιπόν, φταῖμε κι ἐμεῖς, διότι τὸ Χριστὸ τὸν θέλουμε μόνο στὸ Θαβώρ τῆς ὑψηλῆς θεωρίας καὶ ὄχι καὶ στὸ δρόμο, στὸ πεζοδρόμιο τοῦ Κοινωνικοῦ ἀγῶνα. Ὁ Χριστὸς ἀσχολεῖται μὲ ὅλα τὰ προβλήματα. Ἀρκεῖ νὰ του τὰ ἀναθέσουμε. Κι ἐμεῖς εἶναι ἄμεση ἀνάγκη ν' ἀσχοληθοῦμε, ν' ἀντιμετωπίσουμε τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν, πρὶν εἶναι τελείως ἀργά.

Δὲν ἔχει σημασία, ἂν ἡ φωτιά δὲν ἔφθασε ἀκόμη στὴν πόρτα σου. Ἡ φωτιά τῶν ναρκωτικῶν ἔχει περισώσει τὴ γειτονιά μας, τὰ σχολεῖα τῶν παιδιῶν μας, τὰ κέντρα διασκεδάσεως. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ μᾶς ἐπισκεφθῆ... Ἀλλὰ κι ἂν δὲν ἐπισκεφθῆ τὸ δικό μας σπίτι, δὲν εἶναι δικό μας τὸ διπλανὸ σπίτι; Τὸ δράμα τοῦ δὲν εἶναι καὶ δικό μας δράμα; «Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου ἕκαστος», λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Κορ. 10,24).

Πρόληψις καὶ θεραπεία

Τί θὰ ἔκανε, λοιπόν, ὁ Χριστὸς γιὰ τὰ ναρκωτικά; Θὰ ἔκανε ἐκεῖνα τὰ δύο, ποῦ τόσο τονίζονται σήμερα: Πρόληψη καὶ θεραπεία. Ἀλλὰ σὲ ἀπόλυτα ἀποτελεσματικὸ βαθμό.

• Όταν είδε ο Χριστός τον πονεμένο πατέρα, τον ρώτησε: «Πόσος χρόνος ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ;» (στ. 21). Ἀπὸ πότε συμβαίνει ἡ τραγωδία αὐτή; Καὶ ὁ πατέρας ἀπάντησε: «Παιδιόθεν» (στ. 21). Ἀπὸ μικρὸ παιδί! Γιὰ νὰ μὴ συμβῆ ἡ τραγωδία τῶν ναρκωτικῶν στὰ παιδιά μας, χρειάζεται «παιδιόθεν» ἀγωγή, ἀπὸ μικρῆς ἡλικίας. Νὰ μάθῃ ἀπὸ μικρὸ τὸ παιδί νὰ λέγῃ ΟΧΙ σὲ κάθε τί, ποῦ μπορεῖ νὰ τοῦ γίνῃ πάθος. Νὰ καλλιεργηθῆ ἀπὸ μικρὸ, ὥστε ν' ἀποκτήσῃ ἰσχυρὴ θέλησι. Ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου καλλιεργεῖται μὲ τὴν ἀσκήσι καὶ τὴν ταπείνωσι. Νὰ μάθῃ τὸ παιδί, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἀνοιξις καὶ ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γεράσῃ πρόωρα. Νὰ μάθῃ τὸ παιδί, ὅτι τότε θάνατι ἀφεντικό, ὅταν δὲν κατανήσῃ ὑποχείριον καὶ ἐξάρτημα. Μεγάλῃ ὑπόθεσις ἡ σωστὴ ἀγωγή, ἡ ἀγωγή τῆς στερήσεως καὶ τῆς σκληραγωγίας. Ὅταν ὅλα τὰ δοκιμάσῃ μὲ ἄνεσι, στὸ τέλος θὰ δοκιμάσῃ καὶ τὸν πειρασμὸ τῶν ναρκωτικῶν.

• Πρὸ παντός ἀπὸ μικρῆς ἡλικίας νὰ ἔλθουν τὰ παιδιά στὸ Χριστό. Ὅταν ὁ χεῖμαρρος κατεβάσῃ ὀρμητικὰ τὰ νερά, στήνονται ἐσπευσμένα ἀντερείσματα, νὰ συγκρατήσουν ὅ,τι μποροῦν. Στὸ χεῖμαρρο τοῦ κακοῦ, ποῦ εἶναι τὰ ναρκωτικά, ἕνας τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν τὰ παιδιά: Νὰ ἐνωθοῦν μ' Ἐκείνον, ποῦ εἶναι τὸ παντοδύναμον ἔρεισμα καὶ ἀντερείσμα στὴν ὀρμὴ τοῦ κακοῦ νὰ ἐνωθοῦν μὲ τὸ Χριστό. Μόνον ὁ Χριστὸς μπορεῖ νὰ σώσῃ τὴν κατάστασι. Γι' αὐτὸ ὁ ἴδιος προστάζει: «Φέρετέ μοι αὐτὸν πρὸς μέ» (στ. 19).

Φέρτε τὰ παιδιά ἀπὸ μικρὰ στὸ Χριστό. Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἐλάχιστοι ἦσαν χρῆστες τῶν ναρκωτικῶν. Τώρα ἔχουμε τρομακτικὴ ἐξάπλωσι. Ὑπολογίζεται, ὅτι 50.000 νέοι καὶ νέες στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐξαρτημένοι ἀπὸ τὰ βαρεῖα ναρκωτικά, ἀπὸ τὴν ἠρωίνη. Γιατί ἄραγε;

• Ἀναζήτησαν ἰνδάλματα ἐκεῖ, ποῦ μόνον σκιές καὶ σκιάχτρα ὑπάρχουν. Καὶ ἀπογοητεύτηκαν. Ἡ ἀπογοήτευσις ἀναζητεῖ διέξοδο στὰ ναρκωτικά. Ἀπὸ τὴ μία ψευδαῖσθησι προχωροῦν τυφλὰ στὴν ἄλλῃ ψευδαῖσθησι.

• Δὲν συνδέσαμε τὰ παιδιά ζωντανὰ μὲ τὸ Χριστό. Κοντὰ στὸ Χριστὸ ἢ μηδὲν ἀντίστασις γίνεται ἀκαταμάχητη ἀντίστασις στὴν ἐξάρτησι, στὸ πάθος.

• Ἀπὸ μικρὰ τὰ παιδιά νὰ ὀδηγηθοῦν στὸν ἀληθινὸ παράδεισον. Ἡ περιέργεια εἶναι φοβερὸ κίνητρο πρὸς τὴ χρῆσι τῶν ναρκωτικῶν. Περιέργεια ἔχει καὶ ὁ ὀρειβάτης, ποῦ ἀναζητεῖ τὴν κορυφὴν, ἀλλὰ καὶ ὁ τυφλοπόντικας, ποῦ κολυμπᾷ στοὺς ὑπονόμους. Μόνον κοντὰ στὸ Χριστὸ τὰ παιδιά θὰ σταματήσουν νὰ εἶναι οἱ ἀσπάλακες τῶν κοινωνικῶν ὑπονόμων καὶ θὰ γίνουν οἱ ἀγνοὶ ὀρειβάτες τῆς ἀρετῆς. Μόνον ἂν ζήσουν τὰ παιδιά τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, τὴ χαρὰ σ' αὐτὸ τὸν ἐπίγειον παράδεισον, μόνον τότε δὲν θὰ φθάσουν στὸ σημεῖον ν' ἀναζητήσουν τὸν παραμυθένιον παράδεισον τῶν ναρκωτικῶν.

Καυτηριασμὸς ἐνόχων

Ὁ Χριστὸς στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ δὲν ἀσχολήθηκε μόνον μὲ τὸ θῦμα. Ἀσχολήθηκε καὶ μὲ τοὺς δράστες. Τὰ ναρκομανῆ παιδιά εἶναι τὰ θύματα. Οἱ δράστες εἶναι ἄλλοι. Βρίσκονται σ' ἐκείνους, ποῦ κατευθύνουν τὴν κοινωνία. Καυστικός ὁ λόγος τοῦ Κυρίου: «Ἔγενεα ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;» (στ. 19).

Ἡ διαστροφή εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸ τῆς γενιᾶς μας. Διαστροφή! Καὶ στὸ θέμα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ναρκωτικῶν βρισκόμεθα μπροστὰ σὲ φρικτὴ διαστροφή. Φαντασθῆτε νὰ ἔλεγε ὁ Χριστὸς: «Ἄς ἐπιτρέψουμε τὴ μισὴ δράσι τοῦ δαιμονίου, μήπως καὶ κατορθώσουμε σιγὰ σιγὰ νὰ ἐλευθερώσουμε τὸ παιδί!» Κάτι τέτοιο λένε σήμερα: Ἄς

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου της κλίμακος)

έπιτρέψουμε τὰ ἐλαφρὰ ναρκωτικά γιὰ τοὺς χρήστες. Ἄς ἀπαγορεύσουμε μόνο τα βαρειά! Ἀλλὰ Ποιός ἔφθασε στὰ βαρειά ναρκωτικά, χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ; Εἶναι 100% σίγουρο, ὅτι, ἂν ἀφήσουν ἐλεύθερα τὰ λεγόμενα ἐλαφρὰ ναρκωτικά, οἱ νέοι σπρώχνονται στὰ βαρειά ναρκωτικά. Ὅποιος ἐπιτρέπει τὸ μισὸ κατρακύλισμα, σπρώχνει καὶ στὸ ὑπόλοιπο.

Μά, ρωτᾶνε, τί θὰ γίνῃ; Ἡ λύσις ὑπάρχει. Εἶναι ἡ πίστις στὸν παντοδύναμο Χριστό. Τὸ βεβαίωσε ὁ Ἰδιος, ὅταν διαπίστωσε τὴν ὀλιγοπιστία τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ πατέρα: «Εἰ, Εἶ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ το πιστεῦντι» (στ. 23). Ἄν πιστεύσουμε, τὸ θαῦμα θὰ γίνῃ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταδώσουμε πίστι. Καὶ νὰ διακηρύξουμε παντοῦ τὰ Ναὶ καὶ τὰ Ὅχι τῆς Ἐκκλησίας:

- Ναὶ στὸ χρήστη, ὄχι στὴ χρῆσι!
- Ναὶ στὴν ἀγάπη, ὄχι στὸ δηλητήριο!
- Ναὶ στὸ θαῦμα, ὄχι στὸ τραῦμα!
- Ναὶ στὸν παράδεισο, ὄχι στὴν κόλαση!
- Ναὶ στὴ ζωή, ὄχι στὸ θάνατο!
- Ναὶ στὴν ἐλπίδα, ὄχι στὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας.

Μὲ πίστι, δυνατὴ προσευχὴ καὶ ἀγῶνα ἀγάπης καὶ ἐλπίδας τὸ σκοτάδι θὰ πεθάνῃ. Θὰ χαράξῃ καὶ πάλι ἡ ροδαυγὴ γιὰ τὴν ἐλληνικὴ νεότητα!

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας της Αιγυπτίας)

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

ι΄ 32 - 45

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ³³ ὅτι Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, ³⁴ καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. ³⁵ Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν. ³⁶ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; ³⁷ οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἶς ἐκ δεξιῶν καὶ εἶς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; ³⁹ οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· ⁴⁰ τὸ δὲ καθίσαί ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοιμάσται. ⁴¹ καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ⁴² ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· Οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. ⁴³ οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, ⁴⁴ καὶ ὅς ἐὰν θέλη ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· ⁴⁵ καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ἡ ἐξουσία τοῦ Πάθους

«Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος»
(Μάρκ. 10, 43)

Πολιτικολογεῖ ὁ Χριστός;

Πολὺς λόγος στὶς ἡμέρες μας γιὰ τὴν πολιτικὴ. Ἡ πολιτικολογία καλύπτει μεγάλο μέρος τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῶν συζητήσεων τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πολιτικολογεῖ; Ὅχι, δὲν πολιτικολογεῖ ὁ Χριστὸς. Δὲν ἦλθε νὰ κάνῃ Πολιτικὴ. Ἡ πολιτικὴ εἶναι συνήθως διπλωματία. Εἶναι ξένος ὁ Κύριος πρὸς κάθε μορφή διπλωματίας. «Χρηστὸς καὶ εὐθὺς ὁ Κύριος» (Ψαλμ. 24,8). Ὁ Χριστὸς δὲν ἦλθε νὰ ἰδρύσῃ κανένα κόμμα. Ἦλθε νὰ ἐνώσῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι νὰ τοὺς κομματιάσῃ. Ἦλθε γιὰ ὅλους. Ἡ ἀγάπη τοῦ ὑπερκομματικῆ, ὅπως ὑπερκομματικὸς εἶναι ὁ ἥλιος, ποὺ ἀνατέλλει γιὰ ὅλους. Ὅπως ὑπερκομματικὸς εἶναι ὁ ἀέρας, ποὺ πνέει γιὰ ὅλους.

Ἄλλ' ἐνῶ δὲν πολιτικολογεῖ ὁ Χριστὸς, ἐν τούτοις μιλάει γιὰ τὴν πολιτικὴ, γιὰ τοὺς ἄρχοντες, γιὰ τίς ἐξουσίες.

• Ἄν ἡ πολιτικὴ εἶναι μία φάσις τῆς ἀνθρωπίνης Ζωῆς, ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀδιαφορήσῃ γι' αὐτήν, ἀφοῦ ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅλες τίς πλευρὲς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ ἀγιάσει ὅλο τὸν ἄνθρωπο.

• Ἄν ὁ Χριστὸς εἶναι ὑπερκομματικός, αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ πολιτικὴ δὲν πρέπει νὰ εἶναι χριστιανική.

Μιλáει ὁ Χριστὸς γιὰ τοὺς ἄρχοντες καὶ τίς ἐξουσίες. Καὶ μάλιστα πάνω σὲ θέματα, ποὺ βρίσκονται στὴ δική μας ἐπικαιρότητα. Πολὺς λόγος γίνεται γιὰ ὑπερεξουσίες, γιὰ τὸν τρόπο καταλήψεως τῆς ἐξουσίας, ποὺ ἀπὸ πολλοὺς ἀμφισβητεῖται. Πολὺς ὁ λόγος γιὰ τὸν τρόπο χρήσεως τῆς ἐξουσίας, ποὺ γιὰ πολλοὺς δὲν εἶναι δημοκρατικός, ἀλλ' εἶναι αὐταρχικός καὶ ἀπολυταρχικός. Πολὺς λόγος γιὰ τὴ μάχη πρὸς κατάκτηση τῆς ἐξουσίας. Μεγάλος ὁ σχετικὸς φανατισμὸς. Πολὺς λόγος γιὰ τὸ λαό. Ὅλοι γιὰ τὸ λαὸ μιλάνε. Ὅλοι ἰσχυρίζονται, ὅτι στηρίζονται στὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τοῦ λαοῦ τοὺς ἀνεβάζει στὴν ἐξουσία. Γέμισε ὁ κόσμος ἀπὸ λαοπατέρες. Καὶ ὅμως, οἱ περισσότεροι ἀποφασίσουν ἐρήμην τοῦ λαοῦ. Ὁ λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι προδομένος στὰ μεγάλα, τὰ αἰώνια συμφέροντά του. Εἶναι οὐσαστικὰ ἐγκαταλελειμμένος. Πολὺς τέλος λόγος γιὰ τὴ δημοκρατία. Καὶ τὰ τυραννικώτερα καθεστῶτα φορᾶνε τὴ μάσκα τῆς δημοκρατίας.

Γιὰ ὅλα τὰ θέματα ἔχει λόγος «ὁ τοῦ Πατρὸς Λόγος», ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς. Μιλáει καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ «ἄρχουν τῶν ἐθνῶν». Μιλáει γιὰ ἐκείνους, ποὺ κατακυριεύουν, ποὺ «κατεξουσιάζουν», ποὺ κατέχουν ἐτσιθελικὰ τὰ σκῆπτρα τῆς κυριαρχίας. Μιλáει, δηλαδή, καὶ γιὰ ὅλους ἐκείνους, ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴν ἐξουσία ὡς βία καὶ καταπίεσι, ποῦ ἐπιβάλλονται μὲ ἀνελεύθερα μέτρα: «Οἴδατε, ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν» (στ. 42).

Ὁ ἀντίλαλος τῶν λόγων του

Πότε ὁ Χριστὸς εἶπε τὰ παραπάνω λόγια; Ὅταν δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του νικῆθηκαν ἀπὸ τὸν πειρασμὸ τῆς ἐξουσίας, τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Λίγο πρὶν, ὁ Χριστὸς εἶχε ἀρχίσει νὰ ἀποκαλύπτει στοὺς μαθητὲς τοῦ «τὰ μέλλοντα αὐτὸ συμβαίνειν» (στ. 32). Προεῖπε: «Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», ὁ Ἰδιος, δηλαδή, θὰ παραδοθῆ στοὺς ἐχθροὺς του, στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, θὰ κριθῆ, θὰ κατακριθῆ, θὰ καταδικασθῆ σὲ θάνατο, θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ρωμαίους στρατιῶτες, θὰ τὸν χλευάσουν, θὰ τὸν ἐμπαΐξουν, θὰ τὸν μαστιγώσουν, θὰ τὸν κακοποιήσουν, θὰ τὸν φτύσουν, θὰ τὸν βλασφημήσουν, θὰ τὸν κρεμάσουν πάνω στὸ Σταυρό, θὰ τὸν θανατώσουν (στ. 32-34). Προεῖπε ὅσα θὰ ὑποστῆ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του. Θὰ ὑποστῆ; Λάθος! Προεῖπε ὅσα ὑφίσταται πάντοτε, καὶ πρὶν καὶ τώρα. Ὁ Χριστὸς καὶ σήμερα χλευάζεται καὶ βλασφημεῖται. Καὶ σήμερα σταυρώνεται.

Καὶ ὁ ἀντίλαλος τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὸ Πάθος του; Ὁ ἀντίλαλος εἶναι ἡ πιστὴ ἀναμετάδοσις κάποιου ἤχου, κάποιων λόγων. Κάτι τέτοιο θὰ περίμενε κανεὶς ἀπὸ τοὺς Μαθητὰς κατὰ τὴν περίστασι ἐκείνη. Θὰ περίμενε νὰ δείξουν κατανόηση στὸ Διδάσκαλο. Νὰ ζήσουν κι τίς στιγμὲς τοῦ Πάθους.

Ἄλλ' ἀντὶ γιὰ ἀντίλαλο, ἀκούει ὁ Χριστὸς ἀντίλογο. Δὲν βρίσκει ἀνταπόκριση στὸ στενὸ του περιβάλλον. Ζωγραφίζει μπροστὰ στὰ μάτια τῶν Μαθητῶν τὸ Σταυρό, ὅπου πρόκειται νὰ κρεμασθῆ. Κι ἐκεῖνοι φαντάζονται μπροστὰ τους θρόνους, ὅπου μποροῦν νὰ στρογγυλοκαθήσουν. Καὶ οἱ δύο μαθητὲς, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπόλοιποι, ὅλοι φαίνονται νὰ ἔχουν πόθο γιὰ ἐξουσία. Χθεσινὸι ψαρᾶδες, φαίνεται σὰν νὰ τὸ πῆραν ἐπάνω τους. Ζητοῦν κοσμικὰ μεγαλεῖα, οἱ δύο φανερὰ, οἱ δέκα ὑποκάρδια.

Οἱ δύο, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, προβάλλουν μὲ ἀφέλεια τὸ ὑπερήφανο αἴτημά τους: «Δὸς ἡμῖν, ἵνα, ἵνα εἶς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἶς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου»

(στ. 37). Νὰ εἴμεθα ἐμεῖς οἱ δύο, Κύριε, ἀμέσως μετὰ ἀπὸ σένα. Νὰ ἔχουμε τίς πρῶτες θέσεις, τὰ πρῶτα, θὰ λέγαμε σήμερα, ὑπουργεῖα..

Σκανδαλίζεσθε ἀπὸ τὸ αἶτημα τῶν δύο μαθητῶν; Ἀλλὰ γιατί; Ἦσαν ἀκόμη ἀτελεῖς μαθητές, γι' αὐτὸ καὶ μιλάνε μερικές φορές σὰν ἀφελεῖς. Ἀκόμη πρόσγεια φρονοῦσαν. Κι αὐτό, διότι ἀκόμη δὲν εἶχε σταυρωθῆ ὁ Χριστός. Δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη ἡ Ἀνάστασις. Δὲν εἶχε συμβῆ ἡ Πεντηκοστή. Δὲν εἶχαν ἀκόμη πλήρη τὴ θεία χάρι, τὴν πληρότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μετὰ τὴν Ἀνάσταση καὶ τὴν Πεντηκοστή ἄλλαξαν. Ἔγιναν ὑψηλοφρονες. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μηδεὶς θορυβείσθω, τῶν Ἀποστόλων οὕτως ἀτελῶς διακειμένων. Οὐπὼ γὰρ σταυρὸς ἦν τελεσθεῖς, οὐπὼ Πνεύματος χάρις δοθεῖσα. Εἰ δὲ βούλει μαθεῖν αὐτῶν τὴν ἀρετὴν, μετὰ ταῦτα αὐτοὺς κατάμαθε, καὶ ὄψει παντὸς πάθους ἀνωτέρους. Διὰ γὰρ τοῦτο ἐκκαλύπτει αὐτῶν τὰ ἐλαττώματα, ἵνα, ἵνα μετὰ ταῦτα γνῶς, τίνες ἀπὸ τῆς χάριτος ἐγένοντο» (Ε.Π.Ε. 11,552-554).

Εἶναι καὶ τοῦτο μία ἀπόδειξις τῆς ἀληθινότητος τῶν Εὐαγγελίων. Δὲν ἀποκρύπτουν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελιστὲς τὰ ἐλαττώματα τῶν Ἀποστόλων. Τὰ Εὐαγγέλια δὲν εἶναι βιβλία ψεύτικα, ποὺ προσπαθοῦν νὰ ἐξωραΐσουν καταστάσεις. Ἄλλωστε τὰ ἐλαττώματα τῶν Ἀποστόλων κάνουν νὰ λάμπη ἐκθαμβωτικώτερα ἢ μεταμορφωτικὴ χάρις. Αὐτὴ ἡ χάρις πῆρε ἀνθρώπους μὲ τέτοια μεγάλα ἐλαττώματα καὶ τοὺς μετέτρεψε σὲ ἀνθρώπους ὑψηλῶν ἀνατάσεων.

Ἄλλ' ἂν ἐμεῖς σήμερα δὲν σκανδαλιζώμεθα ἀπὸ τὴν ἐγωιστικὴ συμπεριφορὰ τῶν δύο μαθητῶν, ὁ Διδάσκαλος ὅπωςδὴποτε πικράθηκε ἀπὸ τὴ στάση τους. Ὁ Χριστὸς δὲν θλίβεται τόσο ἀπὸ τὸ Σταυρὸ του, ὅσο θλίβεται ἀπὸ τίς ἀδυναμίες τῶν μαθητῶν του. Οἱ δικές μας ἀδυναμίες πικραίνουν περισσότερο τον «δι' ἡμᾶς παθόντα». Πρόκειται γιὰ σταυρὸ πρὶν ἀπὸ τὸ σταυρὸ. Γιὰ σταυρὸ πικρότερο ἀπὸ τὸ Σταυρὸ!

Πικράθηκε ὁ Κύριος γιὰ τὴν τύφλωσι τῶν μαθητῶν τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Δὲν ἔβλεπαν τὸ συμφέρον τοῦ κόσμου, ποὺ ἦταν τὸ σταυρικὸ πάθος τοῦ Θεανθρώπου. Δὲν ἔβλεπαν καὶ τὴ δική τους πορεία, ποὺ θὰ ἦταν πορεία σταυρική. Ἡ τύφλωσις τῶν δύο μαθητῶν εἶναι καὶ τύφλωσις τῶν σημερινῶν χριστιανῶν, ποῦ ζητᾶμε κοσμικὰ μεγαλεῖα καὶ πρωτοκαθεδρεῖες.

Ἄν ξέρατε τί ζητᾶτε!

Τὸ γεγονὸς τῶν δύο μαθητῶν ἦταν καὶ αὐτὸ μέσα στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Δόθηκε ἡ εὐκαιρία στὸν Κύριο, νὰ μιλήσῃ γιὰ τίς κοσμικὲς ἐξουσίες καὶ γιὰ τὴν ἀληθινὴ ἐξουσία. Οἱ δύο μαθητὲς εἶχαν ἐξουσία τιμητικὴ, ἀφοῦ βρισκόνταν κοντὰ στὸ Χριστό. Τώρα Ζητοῦν ὑπερεξουσίες. Καὶ ὁ Χριστὸς τους προσγειώνει στὴν πραγματικότητα. Ἀκούει τὸ αἶτημά τους καὶ μὲ εἰλικρίνεια ἀπαντᾷ, ὅχι φυσικὰ μόνο σ' ἐκείνους, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλους ἐμᾶς, ποῦ δὲν ξέρουμε τί ζητᾶμε: «Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε» (στ. 38).

Τὸ ἀνικανοποίητο ποὺ μᾶς διακρίνει καὶ τὸ ἄγχος ποὺ μᾶς κατέχει, ὀφείλονται κυρίως σ' αὐτό: στὸ ὅτι δὲν ξέρουμε τί Ζητᾶμε. Ζητᾶει ἡ πάπια νὰ γίνῃ ἀετός. Ζητᾶει ὁ ἀετός νὰ γίνῃ πάπια! Δὲν γνωρίζουμε τὰ μέτρα μας. Δὲν γνωρίζουμε τὸ συμφέρον μας. Δὲν γνωρίζουμε τίς ἀξίες τῆς ζωῆς, καὶ μάλιστα ἱεραρχικά.

«Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε» (στ. 38). Ἄν ξέρατε τί ζητᾶτε, δὲν θὰ τὸ ζητούσατε, διότι δὲν ἀξίζει ὅσο νομίζετε. Ρίξτε μίαν ματιὰ σ' ἓνα νησί, σὲ μίαν φυλακὴ καὶ σ' ἓνα τάφο, γιὰ νὰ δῆτε τὰ μεγαλεῖα τῆς ἀνθρωπίνης δόξας.

• Σ' ἓνα νησί, ἐξόριστος, πέθανε ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον δοξασμένους τῆς γῆς, ὁ Μέγας Ναπολέων.

• Σὲ φυλακὴ κατέληξαν τρανοὶ τοῦ κόσμου, πὺ ἄλλοτε ἔσειαν τὰ πάντα καὶ ὄλοι τους ἔτρεμαν.

• Σὲ κάποιο τάφο θαμμένη βρίσκεται ἡ ἀνθρώπινη δόξα, μεταποιημένη σὲ κόκκαλα καὶ σκουλήκια. «Οὐ, Οὐ παραμένει ὁ πλοῦτος, οὐ, οὐ συνοδεύει ἡ δόξα ἐπελθὼν γὰρ ὁ θάνατος, ταῦτα πάντα ἐξηφάνισται» (ἀπὸ τῆ νεκρώσιμο ἀκολουθία).

Πίσω ἀπὸ κάθε ἐνθρόνισι κρύβεται ὑποχρεωτικὰ καὶ κάποια ἐκθρόνισις. Ὅσο λαμπρὴ εἶναι ἡ ἐνθρόνισις, τόσο ἐξευτελιστικὴ εἶναι ἡ ἐκθρόνισις.

• Ἄν γνωρίζατε τί σταυρὸς εἶναι ἡ ἐξουσία, δὲν θὰ τὴν ἐπιδιώκατε. Οἱ μεγάλες καρέκλες ἔχουν πολλὰς καρφίτσες. Οἱ ὑψηλὰς θέσεις ἔχουν πολλοὺς ἐφιάλτες. Σταυρὸς εἶναι καὶ ἡ κοσμικὴ ἐξουσία, ἀλλὰ σταυρὸς χωρὶς... ἀνάστασις! Σταυρὸς χωρὶς λύτρωσι. Σταυρὸς χωρὶς χαρά.

• Ἄν γνωρίζατε ποιά πῶσις κρύβεται μετὰ τὴν ἄνοδο στὴν ἐξουσία, δὲν θὰ θέλατε ν' ἀνεβῆτε ποτέ. Ἀνεβαίνει κανεὶς τὰ σκαλοπάτια στὴν κλίμακα τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἀκόμη καὶ στὸ ἀνώτερο σκαλοπάτι. Ἀλλὰ ποιὸς κτυπᾷ περισσότερο, ἐκεῖνος, πὺ πέφτει ἀπὸ τὸ πρῶτο, τὸ χαμηλότερο σκαλοπάτι, ἢ ἐκεῖνος, πὺ πέφτει ἀπὸ τὸ τελευταῖο, τὸ ὑψηλότερο σκαλοπάτι;

• Ἄν γνωρίζατε, πῶς δὲν ὑπάρχει ἀληθινὴ ἐξουσία, δὲν θὰ τὴν ἐπιζητούσατε. Λέγει ὁ Κύριος γιὰ τὴν ἐξουσία τῆς γῆς: «Οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν...» (στ. 42). «Δοκοῦν». Νομίζουν, ὅτι ἔχουν ἐξουσία. Στὴν πραγματικότητα εἶναι σκιά ἐξουσίας. Εἶναι τυφλὰ ὄργανα, ἄγονται καὶ φέρονται, καταντοῦν «μαριονέττες», πὺ κινοῦνται μηχανικά. Ἄλλωστε, ὄλοι, ἀκόμη καὶ οἱ ἰσχυρότεροι τύραννοι, φαινομενικὰ ἄρχουν. Στὴν πραγματικότητα γίνονται ὄργανα τοῦ «κοσμοκράτορος τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου» (Ἐφεσ. 6,12).

Ἡ ἐξουσία τοῦ πόνου

Ὁ Χριστὸς δὲν ἀρκεῖται στὴν ἄρνησι. Προχωρεῖ καὶ στὴ θέσι. Καταδικάζει τὴν κοσμικὴ ἐξουσία, τὸν ἀλαζονικὸ τρόπο γιὰ κατάληψι καὶ χρῆσι τῆς ἐξουσίας, τὴν κοσμικὴ δόξα, ἀλλὰ συγχρόνως δείχνει στοὺς μαθητὰς του καὶ τὴν ἀληθινὴ δόξα.

Ζητοῦσαν δόξα οἱ δύο μαθητὰς. Τοὺς ὀδηγεῖ στὴ δόξα, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλη πόρτα. Συνήθως ἡ πόρτα, πὺ ἀνοίγουμε γιὰ ν' ἀνεβοῦμε στὴν ἀνθρώπινη δόξα, ὀδηγεῖ στὸ κενό. Ἡ πόρτα, πὺ ἀνοίγει ὁ Χριστὸς, ὀδηγεῖ στὴν ἀμετακίνητη καὶ μόνιμη δόξα.

Ἐπάρχει ἡ ἀληθινὴ δόξα; Ποιά εἶναι;

• Εἶναι ἡ ἐξουσία τοῦ Πάθους. Εἶναι ἓνα ποτήρι καὶ ἓνα βάπτισμα. Θρόνο Ζητοῦσαν, πόνου τοὺς ἔδειξε. Στέμμα Ζητοῦσαν, πικρὸ ποτήρι τοὺς ὑπέδειξε. «Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον καὶ ἐγὼ πίνω;» (στ. 38). Πικρὸ ποτήρι εἶναι ἡ ζωὴ. Πολλὰ φαρμάκια κρύβει. Τὸ νὰ εἶναι κάποιος ἀληθινὸς χριστιανός, αὐτὸ κρύβει πολλὰς πίκρες. Ὅποιος μπορεῖ νὰ πίνη τὸ ποτήρι τοῦ πόνου μὲ ὑπομονή, αὐτὸς στὴ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ καταλήγει. Εἶναι ἡ πιὸ σίγουρη ἐξουσία, γιὰ τὴν πλέον σίγουρη πόρτα, πὺ ὀδηγεῖ στὴν αἰώνια δόξα. «Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ὑμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Πράξ. 14,22).

• Ἄλλη ἀληθινὴ ἐξουσία εἶναι ἡ ἐξουσία τῆς διακονίας. Πρόκειται γιὰ τὸ πρωτεῖο τῆς ταπεινώσεως. Μιλάει καὶ ὁ Κύριος γιὰ πρωτεῖο, ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ πρωτεῖο τοῦ ἐγωισμοῦ. Εἶναι πρωτεῖο διακονίας. Τονίζει: «Ὅς ἐὰν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος» (στ. 43). Τὸ λέντιο εἶναι πολλὰς φορὰς ἀνώτερο ἀπὸ βασιλικὴ ἀλουργίδα

καὶ ἀρχιερατικὸ ὠμόφορο. Ἡ ποδιά καὶ φόρμα τῆς δουλειᾶς εἶναι κάποτε ἀνώτερα ἀπὸ ἐπίσημες στολὲς γεμάτες παράσημα.

Καὶ ἄλλες ἀληθινὲς ἐξουσίες:

- Ἡ ἐξουσία τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ἐξυπηρητήσεως. «Ὅς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος» (στ. 44).

- Ἡ ἐξουσία τοῦ ὠραίου, τοῦ τιμίου, τοῦ νομίμου ἀγῶνος, πού ὁδηγεῖ στὸ στεφάνι τῆς νίκης. «Καὶ οὐδεὶς στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ» (Β Τιμ. 2,5).

- Ἡ ἐξουσία τοῦ μαρτυρίου! Μεγαλύτερη βεβαίωσις, ὅτι κατακτᾷ κανεὶς τὴν ἀτελεύτητη δόξα, δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸ ἐκούσιο μαρτύριο. Ὁδηγεῖ 100% στὸν Οὐρανό. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἑμεῖς μὲν περὶ τιμῆς καὶ στεφάνων μοι διαλέγεσθαι, φησὶν, ἐγὼ δὲ περὶ ἀγῶνων ὑμῶν καὶ ἰδρώτων. Οὐ γὰρ ἔστιν οὗτος καὶ τῶν ἐπάθλων καιρός, οὐδὲ νῦν ἢ δόξα μου φανεῖται ἐκείνη, ἀλλὰ σφαγῆς καὶ πολέμων καὶ κινδύνων τὰ παρόντα» (Ε.Π.Ε. 11,556).

Πόσο θὰ ἄλλαζαν τὰ πράγματα, ἂν ὅλοι πιστεύαμε στὸ πρωτεῖο τῆς διακονίας, στὴν ἐξουσία τῆς ἀγάπης καὶ στὴ δόξα τοῦ πάθους! Αὐτὴ τὴν εὐλογημένη ἀλλαγὴ θέλει νὰ φέρῃ στὸν κόσμο ὁ Χριστός. «Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν» (στ. 43). Ὁ Χριστὸς ἀλλάζει τὴν πυραμίδα τῶν πραγμάτων. Τὸ δοῦλο τὸν κάνει κύριο καὶ τὸν κύριο τὸν κάνει δοῦλο. Τὸ διάκονο καὶ τὸν ὑπρέτη τους κάνει ἄρχοντες. Ἀνυψώνει τὸν ταπεινὸ. Ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐξουσία τῆς καταβάσεως. Διότι μόνο ἡ ἐκούσιος κατάβασις ὁδηγεῖ στὴν ἀνάβασιν.

Ἡ ἐξουσία τοῦ Σταυροῦ

-Θεωρία! θὰ σπεύσουν νὰ ποῦν μερικοί. Ὅχι, τὰ παραπάνω δὲν εἶναι θεωρία. Εἶναι Ζωή. Τὰ ἔζησε πρῶτος Ἐκεῖνος. Ὁ Χριστὸς δὲν κάνει ἀπλῶς ὑψηλὲς θεωρίες. Δείχνει χειροπιαστὲς πραγματικότητες. Δὲν ἀνοίγει δρόμους γιὰ τοὺς ἄλλους. Γίνεται ὁ Ἴδιος δρόμος. Βαδίζει πρῶτα Ἐκεῖνος τὸ δρόμο, στὸν ὅποιο καλεῖ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Πρῶτος, λοιπόν, βάδισε τὸ δρόμο τοῦ Πάθους.

Τὸ Πάθος πρῶτα γίνεται χριστολογικὸ κι ὕστερα γίνεται ἀνθρωπολογικὸ. Πρῶτα Ἐκεῖνος φοράει τὸ λέντιο καὶ πλένει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν καὶ διακονεῖ κι ὕστερα καλεῖ τοὺς ἄλλους σὲ διακονία. Πίνει πρῶτα Ἐκεῖνος τὸ πικρὸ, τὸ πικρότερο ποτήρι, κι ὕστερα καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχθοῦν τὸ ποτήρι τοῦ πόνου. Σηκώνει πρῶτα Ἐκεῖνος τὸ Σταυρό, τὸ βαρύτερο Σταυρό, κι ὕστερα καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνουν σταυροφόροι. «Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (στ. 45).

Μᾶς ὁδηγεῖ ὁ Χριστὸς στὴν ἐξουσία, μόνο πού μᾶς ἀνεβάζει ἀπὸ ἄλλα σκάλα, ἀπὸ τὴ σκάλα τῆς ταπεινώσεως. Ὁ Ἴδιος ἀνέβηκε πρῶτος αὐτὴ τὴ σκάλα. Εἶναι ἡ σκάλα τοῦ Σταυροῦ. Ὅσοι πιστοί, μαζί του στὸ Πάθος, γιὰ νὰ εἴμεθα μαζί του καὶ στὴ δόξα. Οἱ κοινωνοὶ τῶν παθημάτων (Β' Κορ. 1,7) θὰ εἶναι καὶ Κοινωνοὶ τῆς «παρακλήσεως», τῆς χαρᾶς τῆς αἰωνίου.

Μαζί του στὸ Σταυρό, μαζί του καὶ στὴν Ἀνάστασιν!

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

ιβ' 1 - 18

Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ²ἔποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. ³ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. ⁴λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· ⁵Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; ⁶εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. ⁷εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. ⁸τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ⁹Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ¹¹ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. ¹²τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον· Ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ¹⁴εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· ¹⁵Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ¹⁶Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ¹⁷Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ¹⁸διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποικέναι τὸ σημεῖον.

Αὐτοδυναμία τοῦ Χριστοῦ

«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ»
(Ἰωάν. 12, 13)

Ὅχι ποσοστά, ἀλλ' αὐτοδυναμία

Αὐτοδυναμία ἢ συνεργασία; Μὴν ἀνησυχῆτε. Δὲν θὰ μιλήσουμε πολιτικά. Ἡ Ἐκκλησία δὲν κάνει πολιτικὴ οὔτε εἶναι πολιτικὴ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ πολιτεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ στὴν πολιτεία τοῦ Θεοῦ ἔχουμε αὐτοδυναμία. Ὅχι αὐτοδυναμία τοῦ ἄλφα ἢ τοῦ βῆτα κόμματος. Ἐχουμε αὐτοδυναμία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη συμπληρώματος, προκειμένου νὰ κυβερνήσῃ. Ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ποσοστὰ ἀπλῶς δυνάμεως. Ἐχει αὐτοδυναμία, ἀφοῦ εἶναι ἡ παντοδυναμία.

• Ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ποσοστὰ μόνο ἀλήθειας, μέρος ἴσως ἔστω τῆς ἀλήθειας, τὸ 60% ἢ 70% τῆς ἀλήθειας. Ἐχει ὀλόκληρη τὴν ἀλήθεια. Εἶναι ἡ ταυτότητα τῆς ἀλήθειας. Ἐχει 100% τὴν ἀλήθεια, ἀφοῦ εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Ἐπομένως, προκειμένου νὰ ὀδηγήσῃ το λαὸ στὴν

ἀλήθεια, δὲν χρειάζεται τὴ συνεργασία κάποιων ἄλλων συστημάτων ἢ θρησκευῶν. Ἔχει αὐτοδυναμία τῆς ἀλήθειας.

- Ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ποσοστὰ μόνο ἀγάπης, 55% ἢ 65% τῆς ἀγάπης. Ἔχει ὀλόκληρη τὴν ἀγάπη. Εἶναι ταυτόσημος μὲ τὴν ἀγάπη. Ἔχει 100% τὴν ἀγάπη. Ἐπομένως, προκειμένου νὰ μᾶς βοηθήσει, δὲν ἔχει ἀνάγκη τῆς συνεργασίας κάποιου ἄλλου φορέως ἀγάπης. Ἔχει τὴν αὐτοδυναμία τῆς ἀγάπης.

- Ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει ποσοστὰ μόνο τῆς Θεότητος, 40% ἢ 50%. Ἔχει ὀλόκληρη τὴ Θεότητα. Ἐπομένως δὲν ἔχει ἀνάγκη συνεργασίας ἢ συνυπάρξεως μὲ κάποια ἄλλη θρησκεία ἢ μὲ κάποιο ἄλλο «θεό». Ἔχει τὴν αὐτοδυναμία τῆς Θεότητος. Εἶναι τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος. «Ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς» (Κολασ. 2,9).

Τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων οἱ πιστοὶ ὑποδεχόμεθα τὸν Ἀρχηγό, τὸ Βασιλιᾶ μας. Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀκούγεται ἡ θριαμβευτικὴ ἰαχή: «Ἐρχεται! Ἐρχεται! Ἐρχεται!». Ποιός; Ὁ Βασιλιᾶς! Ὁχι ὁ βασιλιᾶς ἐνὸς μικροῦ κράτους, ἀλλ' ὁ Βασιλιᾶς ὅλου τοῦ κόσμου. Τὸν βλέπει προφητικὰ ὁ προφῆτης Ζαχαρίας καὶ λέγει: «Ἴδου ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου» (Ζαχ. 9,9. Ἰωάν. 12, 15).

Τὴν ἡμέρα τῶν Βαΐων συνέβη σεισμὸς μεγάλος. Τὸ σημειώνει ὁ σειсмоγράφος τῆς Γραφῆς: «Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσεισθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα Τίς ἐστὶν οὗτος;» (Ματθ. 21,10). Εἶναι ὁ σεισμὸς τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ. Ὁ σεισμὸς τῆς ὑποδοχῆς. Πολλὲς πολιτικὲς συγκεντρώσεις ἔχουν γίνεαι καὶ θὰ γίνουα. Ὡς λαοθάλασσα τίς παρομοιάζουα. Ὅμως ὅπως τὰ κύματα, ὅσο ὑψηλὰ καὶ ἂν εἶναι, ἐξαφανίζουα, ἔτσι κι ἐκεῖνες λησμονοῦνται. Μία λαϊκὴ ὑποδοχὴ θὰ παραμένει μὲ ἐντυπώσεις ἀνεξίτηλες. Ἡ ὑποδοχὴ τῶν Βαΐων.

Καὶ ἡ ἰσχυρότερη κοσμικὴ δύναμις, χωρὶς Θεό, εἶναι ἀδυναμία. Ὑπάρχουα προβλήματα, πὸ χωρὶς Θεό, οὔτε νὰ τ' ἀγγίξει δὲν μπορεῖ ἡ κοσμικὴ ἐξουσία. Παράδειγμα τὸ πρόβλημα τῆς ἀνομβρίας. Ἄν ὁ Θεὸς ἀποσύρη τίς δυνάμεις του, τὴν εὐλογία του, τί μπορεῖ νὰ κἀνη καὶ ἡ πιὸ ἰσχυρὴ πολιτικὴ δύναμις;

Ἀνάστασις τῶν πεθαμένων ἰδανικῶν

Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ζωγραφίζεται ὁ ἀληθινὸς ἠγέτης. Προσέξτε τίς ἀλλεπάλληλες ἐκδηλώσεις.

- Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα ἠγέτη; Ἐκεῖνο, πὸ ἔκανε ὁ Χριστὸς λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ δικό του θάνατο. Ἐκανε μία ἀνάστασι τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου. Ἦλθε ὁ Χριστὸς στὴ Βηθανία «ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκῶς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν» (στ. 1). Ἀνάστασις πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάστασι.

Πτῶμα ὁ Λάζαρος. Πτῶμα «ὀδωδός» εἶχε ἀρχίσει νὰ σήπεται. Χρειάσθηκε ἡ δυναμικὴ ἐπέμβασι τοῦ Χριστοῦ: «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω» (Ἰωάν. 11,43). Ὁ τόπος μας ἔχει γεμίσει πτῶματα. Ψυχὲς πεθαμένες, γιατί τοὺς σκότωσαν τὰ ἰδανικά. Σώματα σαπισμένα, γιατί τὰ στιγμάτισε κάποια ἀκολασία. Νιάτα νεκρωμένα, γιατί τὰ νέκρωσαν τὰ ναρκωτικά. Τί χρειάζεται; Ἀνάστασις χρειάζεται. Ἀλλὰ τὴν ἀνάστασι σ' αὐτὸ τὸν τόπο μόνο ἠγέτες, πὸ πιστεύουα στὴν Ἀνάστασι, μποροῦν νὰ τὴν κἀνουα. Τυφλοὶ τυφλοὺς δὲν ὀδηγοῦν. Νεκροὶ νεκροὺς δὲν ἀνασταίνουα. Χρειάζουα ἀναστημένοι ἄνθρωποι, μὲ αἰσιοδοξία καὶ πίστι καὶ ἐλπίδα. Ἄνθρωποι, πὸ πιστεύουα στὸ Νεκρεγέρτη Ἰησοῦ μποροῦν νὰ σταθοῦν μπροστὰ στὰ σύγχρονα νεκροταφεῖα, στὰ στέκια τοῦ κακοῦ καὶ νὰ εἰποῦν στὰ νιάτα μας: «Νέοι,

βγῆτε ἔξω! Δὲν ὑπάρχει μόνο τὸ σκοτάδι ὑπάρχει καὶ ὁ ἥλιος. Ἡ Ζωὴ εἶναι ἀνοιξίς. Εἶναι χαρά. Εἶναι ὑγεία. Καταξιώνεται μὲ ἰδανικά».

Φαντασθῆτε νὰ ἐρχόταν κάποιος ὑποψήφιος ἡγέτης, Ζητῶντας τὴν ψῆφο μας, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε ἀναστήσει ἕνα νεκρό, σὰν τὸ Λάζαρο! Νὰ γιατί ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀσυναγώνιστος, ὁ ἀνεπανάληπτος Ἀρχηγός. Εἶναι ἡ αὐτοδυναμία τῆς ἀναστάσεως.

Κάθαρσις τῆς κοινωνίας

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα ἡγέτη; Νὰ καθάριση τὴ βρωμιὰ τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Νὰ κἀνη τὴν κοινωνία σὰν τὸ σπίτι, πού εἶδαμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Μπῆκε ὁ Χριστὸς στὸ σπίτι τοῦ Λαζάρου. Καὶ τί ἔκανε ἡ ἀδελφὴ του Λαζάρου; Πῆρε ἄρωμα πανάκριβο καὶ ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ. Μοσχοβόλησε ὅλο τὸ σπίτι. «Ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου» (στ. 3). Πραγματικό, ἀλλὰ καὶ συμβολικό τὸ μύρο. Προσφέρεται σ' Ἐκεῖνον, πού εἶναι «τὸ νοητὸν Μύρον». Ὅλοι ἔχουμε ρύπους ὄχι μόνο στὸ περιβάλλον μας, στὴν ἀτμόσφαιρα, ἀλλὰ καὶ μέσα μας. Εὐκόλα ἐπισημαίνουμε καὶ καυτηριάζουμε τίς ρυπογόνες οὐσίες στὴ φύση καὶ καλὰ κάνουμε. Ἀλλὰ κάποια ρυπογόνο οὐσία τὴν ἀφήνουμε ἀνενόχλητη καὶ εἶναι ἡ χειρότερη. Εἶναι ὁ ρύπος, ἡ βρωμιὰ τῆς ἀμαρτίας. Μόνο ἕνας ἦταν ἀπόλυτα καθαρὸς ἀπ' τὸ ρύπο αὐτό: ὁ Χριστός. Εὐωδιάζει ἡ ζωὴ του. Ἀπὸ τὴν Παρθένο Μαρία ἔλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύσι, πού εὐωδιάζει. Καὶ ἀπὸ Μαρία δέχεται τώρα τὸ μύρο, πού εὐωδιάζει. Εἶναι ὁ μόνος, πού μπορεῖ νὰ καθάριση τὴν κοινωνία.

Πολλὴ ἦ κοινωνικὴ βρωμιὰ. Ἐκεῖνος, πού θ' ἀναλάβῃ τὴν καθαρσί της, θὰ κἀνη Ἡράκλειο ἔργο. Ὅπως ὁ Ἡρακλῆς καθάρισε τὴν κόπρῳ τοῦ Αὐγείου, ἐκτρέποντας τὸ ρεῦμα τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ, ἔτσι σήμερα ἐκεῖνος, πού θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ καθάριση τὴν κοινωνία, πρέπει νὰ κἀνη ἐκτροπὴ τῆς ἐκτροπῆς. Νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ποτάμι τῆς πίστεως, γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ κόσμος ἀπὸ τοὺς βρωμεροὺς ρύπους τοῦ ποικίλου κακοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἀνυπόφορη δυσσομία τῆς διαφθορᾶς μόνο ἕνα ἀποσμητικό ὑπάρχει νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ: Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ αὐτοδυναμία τῆς ἀγιότητος.

Ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς φτωχοὺς

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα σωστὸ ἡγέτη; Νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τίς φτωχὲς κοινωνικὲς τάξεις. Νὰ ἐνδιαφερθῇ ἀληθινά, ὄχι ὑποκριτικά. Φαντασθῆτε ἕνα κλέφτη νὰ ρητορεύῃ περὶ ἐλεημοσύνης! Νὰ μιλάῃ γιὰ τὴ λύση τοῦ οικονομικοῦ προβλήματος τῶν πενεστέρων τάξεων. Αὐτὸ βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ. Κλέφτης ὁ Ἰούδας. Τί ὑποκρισία! «Δὲν θάταν -λέγει- καλύτερο νὰ πουλούσαμε τὸ μύρο καὶ νὰ δίναμε τὰ λεφτὰ στοὺς φτωχοὺς;». Ὁ κλέφτης μιλάει γιὰ τοὺς φτωχοὺς. Ἀσφαλῶς δὲν νοιαζόταν ὁ Ἰούδας γιὰ τοὺς φτωχοὺς. Ἐκλεβε τὰ ξένα θὰ ἔδινε ἀπὸ τὰ δικά του; Λέγει τὰ λόγια αὐτά στὸ Χριστό, πού ὄχι ἀπλῶς ἔδωσε τὰ δικά του στοὺς ἄλλους, ἀλλὰ τὸν ἑαυτὸ του ἔδωσε. Τὸ οικονομικὸ πρόβλημα δὲν λύνεται ἀπὸ ἄνθρώπους, πού ἦσαν φτωχοὶ καὶ ἡ ἐξουσία τους ἔκανε πλούσιους. Λύνεται ἀπ' ἐκείνους, πού ἔχουν μάθει νὰ δίνουν καὶ ξέρουν νὰ φτωχαίνουν γιὰ τοὺς ἄλλους.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς σχολιάσει τὰ λόγια τοῦ Ἰούδα: «Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν» (στ. 6). Ἀπαντᾷ δὲ ὁ Χριστὸς στὰ λόγια τοῦ Ἰούδα ὡς ἐξῆς: «Τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν» (στ. 8). Πάντοτε θὰ ὑπάρχουν φτωχοί. Τὸ πρόβλημα τῶν φτωχῶν δὲν τὸ λύνει ὁ

κλέφτης, ἀλλ' ὁ ἐλεήμων. Δὲν τὸ λύνει ὁ Ἰούδας, ἀλλ' ὁ Χριστός, πὺ εἶναι ἡ αὐτοδυναμία τοῦ ἐλέους.

Ἐνταφιασμός παθῶν

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα σωστὸ ἡγέτη; Ζητοῦν θυσία. Τὸ μύρο τῆς Μαρίας θύμισε καὶ κάτι ἄλλο: Τὸν ἐνταφιασμὸ τοῦ Χριστοῦ. «Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν» (στ. 7). Ὁ Χριστὸς θανατώθηκε καὶ ἐτάφη, γιὰ νὰ ζήσουμε ἐμεῖς. Ὁ θάνατός Του ἢ Ζωὴ μας! Δὲν ἔχουμε τέτοια ἀπαίτηση ἀπὸ τοὺς ἡγέτες τοῦ κόσμου, πολιτικούς καὶ πνευματικούς. Ἀλλὰ περιμένουμε καὶ ἐκ μέρους τοὺς κάποιον ἐνταφιασμό. Νὰ θάψουν τίς φιλοδοξίες καὶ τοὺς ἐγωισμούς τους, ὅταν μάλιστα ἐμφανίζονται τεράστια ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα. Νὰ θάψουν τὰ μίσση καὶ τοὺς φανατισμούς. Νὰ θάψουν τὰ προκλητικὰ πάθη τους, πὺ γίνονται ἀρνητικὸ παράδειγμα γιὰ το λαό.

Ἦχι μόνο λόγια, ἀλλὰ καὶ ἔργα

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα σωστὸ ἡγέτη; Ζητοῦν ἔργα καὶ ὅχι μόνο λόγια. Θέλουμε βεβαίως καὶ λόγια, ιδέες σωστές, σκέψεις ὀρθές, λόγια ἀλήθειας. Ἀλλὰ καὶ ἔργα ζητᾶμε, ἔργα ζωντανά. Γιὰτί ὁ λαὸς ἀκολούθησε τὸ Χριστὸ κατὰ τὴ Βαῖοφόρο;

Γιὰτί τόσο πλῆθος κοντά του; Καὶ διότι ἄκουσε τὸ ζωντανὸ του λόγο, ἀλλὰ κυρίως διότι εἶδαν τὸ ζωντανὸ τοῦ ἔργου τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου. «Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ ἦλθον οὐ, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν» (στ. 9).

Ἐφθανε καὶ μόνο ἡ παρουσία Του, γιὰ νὰ προκαλέση το θαυμασμό. Ὁ ἥλιος καὶ μόνος ἀρκεῖ νὰ θαμπώσει, μὰ σὰν ρίζη τίς ἀκτῖνες τοῦ πάνω σ' ἕνα ἄγαλμα, τότε προκαλεῖ μεγαλύτερο θαυμασμό. Ἦλιος ὁ Ἰησοῦς. Θαμπώνει. Μόνον χαλασμένα μάτια, βλαμμένες διάνοιες, χυδαῖες ψυχές δὲν θαμπώνονται ἀπὸ τὴ λάμπη του. Τὸ θάμπωμα ὅμως εἶναι τώρα μεγαλύτερο. Διότι ἔρριξε τίς ἀκτῖνες του, τίς ζωογόνες ἀκτῖνες τοῦ πάνω σ' ἕνα πτώμα καὶ τὸ μετέβαλε πάλι σὲ ζωντανὸ θαῦμα. Ἀνέστησε τὸ Λάζαρο. Ὁ Λάζαρος εἶναι τὸ χειροπιαστὸ ἔργο τῶν θαυμάτων τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ Χριστὸ ψηφίζουν οἱ αἰῶνες γιὰ τὰ ἔργα του, γιὰ τὰ θαύματά του. Ἦχι μόνο γιὰ τὸ ἀνυπέρβλητο πνευματικὸ του μεγαλεῖο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ μοναδικὰ ἀποτελέσματα τῶν θείων ἐνεργειῶν του. Ἀληθινὸς ἡγέτης εἶναι ἐκεῖνος, πὺ παρουσιάσει θαυμαστὰ ἔργα. Καὶ αὐτὰ γίνονται μόνο μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Χριστοῦ, πὺ εἶναι ἡ αὐτοδυναμία τῶν θαυμάτων.

Πάταξις τῆς τρομοκρατίας

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἕνα ἡγέτη; Νὰ πατάξη τὴν τρομοκρατία. Τί σχέση ἔχει ἡ τρομοκρατία μὲ τὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή; Σχέδιο τρομοκρατικὸ ἀποκαλύπτεται. Στὴ σπεῖρα τῶν εἶναι ἀναμεμιγμένοι ἀκόμα καὶ ἀνώτερα στελέχη τοῦ Ἐβραϊκοῦ κατεστημένου. Στὴ λίστα τῶν ὑποψηφίων θυμάτων; Πρῶτος ὁ Λάζαρος. «Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν» (στ. 10-11).

Πόλος ἔλξεως πρὸς τὸν Ἰησοῦ ὁ ἀναστημένος Λάζαρος. Πρέπει, λοιπόν, νὰ ἐξοντωθῇ! Τὸ τρομοκρατικὸ τους σχέδιο ὅμως δὲν πετυχαίνει. ἮΟ λαὸς εἶναι πολὺς.

Σήμερα οί τρομοκράτες εἶναι πολλοί. Καὶ καλεῖται ὁ ἡγέτης νὰ πατάξῃ τὴν τρομοκρατία. Πῶς; Μόνο ἂν ὀδηγήσῃ τὴν κοινωνία σ' Ἐκεῖνον, ποῦ πάταξε τὸ χειρότερο τρομοκράτη, τὸ θάνατο. Ὁ Χριστὸς εἶναι «ὁ θανάτῳ θάνατον πατήσας». Εἶναι ἡ αὐτοδυναμία τῆς ἡρεμίας καὶ τῆς Ζωῆς.

Λαοφιλῆς, ὄχι φιλόλαος

• Τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἓνα σωστὸ ἡγέτη; Νὰ εἶναι λαοφιλῆς. Νὰ ἔχη κοντά του τὸ λαό. Νὰ τὸν ἀγαπᾷ ὁ λαός.

Ὁ λαὸς τρέχει πίσω ἀπὸ πολιτικούς ἡγέτες, ἀλλ' ὄχι πάντοτε αὐθόρμητα. Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ βλέπουμε λαϊκὴ συγκέντρωσι. Συλλαλητήριον λαοῦ. «Τὴ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν... ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ» (στ. 12-13). Συγκέντρωσις ὄχι στημένη, ἀλλ' αὐθόρμητη. Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸ λαὸ εἰλικρινά, ἀγαπᾶται ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ συγκεντρώνεται αὐθόρμητα.

Τί κρατοῦσε ὁ λαὸς ἐκεῖνος; Ὅχι πλαστικὲς σημαιοῦλες, ἀλλὰ τὰ βαῖα τῶν φοινίκων. Καὶ βαῖα φοινίκων, κατὰ τοὺς Πατέρες, εἶναι οἱ ἀρετές, οἱ καλὲς πράξεις. Μόνο μὲ ἀγαθότητα καὶ καλωσύνη ὑποδεχόμεθα Ἐκεῖνον, ποῦ «ἐπείγεται τοῦ παθεῖν ἀγαθότητι» (ὕμνος Μεγ. Δευτέρας).

Καὶ τί τραγουδοῦσε ὁ λαὸς ἐκεῖνος; Τὸ «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου» (στ. 13). Σὰν νὰ σκεπάζεται σήμερα τὸ τραγούδι τοῦ λαοῦ γιὰ τὸ Χριστό. Κάποτε τὰ «Ὡσαννά» τὰ λέγουν γιὰ τὰ πολιτικά τους ἰνδάλματα. Ἄς ἂς μὴ λησμονοῦν οἱ ἄρχοντες τοῦ κόσμου, ὅτι μετὰ τὸ «Ὡσαννά» θ' ἀκουσθῇ τὸ «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν» (Ματθ. 27, 15). Ὁ λαός, ὁ χωρὶς Θεὸ λαός, ὅταν διαπιστώσῃ, ὅτι δὲν ἱκανοποιοῦνται ὅλα τὰ κέφια του, εἶναι ἔτοιμος νὰ σταυρώσῃ καὶ τὸν ἀγιώτερο ἡγέτη. Ὁ λαός! Ὁ ἴδιος σὲ ἀνεβάζει στὸ θρόνο, ὁ ἴδιος σὲ ἀνεβάσει καὶ στὸ ἰκρίωμα. Γι' αὐτὸ ὁ ἀληθινὸς ἡγέτης εἶναι λαοφιλῆς, ποτὲ φιλόλαος. Εἶναι φιλόθεος, ὄχι φιλόλαος. Δὲν κάνει ὅ,τι θέλει ὁ λαός, ἀλλ' ὅ,τι θέλει ὁ Θεὸς γιὰ τὸ λαό.

Λιτότητα καὶ θυσία

• Τί Ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἓνα σωστὸ ἡγέτη; Νὰ εἶναι πρότυπο λιτότητος καὶ ἀπλότητος. Φαντασθῆτε, ἂν οἱ ἡγέτες, ποῦ ζητοῦν λιτότητα ἀπὸ τὸ λαό, τὴν ἐφήρμοζαν πρῶτα στὸν ἑαυτὸ τους! Πόσο τὸ σύνθημά τους θὰ εὔρισκε ἀνταπόκρισι!

Αὐτὸ ἔκανε ὁ δικὸς μας ἀρχηγός, ὁ Χριστός. Δὲν ὑπῆρχαν χρυσοποίκιλτα ἀμάξια, νὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ τὴν εἴσοδό του στὰ Ἱεροσόλυμα; Ὑπῆρχαν. Κι ὅμως χρησιμοποίησε τὸ ταπεινὸ ὄναριον, τὸ ἄσημο γαϊδουράκι. Ποιός; Ἐκεῖνος, ποῦ ἔχει θρόνο τοῦ τὸν Οὐρανό, ὁ «ἐποχούμενος ἐπὶ τῶν χερουβίμ». Καὶ βλέπεις τὸν ἄλλον, ποῦ μόλις ἀπέκτησε τὴν πολυθρόνα τῆς ἐξουσίας, χρησιμοποιεῖ τὸ ἀκριβότερο αὐτοκίνητο, μὲ ὅλη τὴν πολυτέλεια καὶ τὴ χλιδὴ. Ἐνας ἡγέτης, ποῦ θὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ χλιδὴ καὶ θὰ ζῇ ἀπλᾶ, ποῦ θὰ κινῆται ἀπλᾶ, θὰ εἶναι ὁ ἴδιος πρότυπο λιτότητος γιὰ τὸ λαό.

Κάτι τέτοιο ὅμως προϋποθέτει ἄνοδο τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου. Ὁ Χριστός, ὁ Θεὸς Λόγος, ἀνέβηκε πάνω στὸ ἄλογο Ζῶο, γιὰ νὰ λυτρώσῃ ἐμᾶς ἀπὸ τὴν ἀλογία τῶν παθῶν. Γιὰ νὰ μᾶς πάρῃ ἀπὸ τὸ παράλογο καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸ ὑπέρλογο. Σήμερα ζοῦμε στὸ χῶρο τοῦ παραλόγου. Πῶς θὰ μπορέσουμε ἀπὸ τὸ παράλογο νὰ φθάσουμε στὴ λογικὴ καὶ τὴ σωφροσύνη; Μόνο ἂν καθένας μᾶς γίνῃ ταπεινὸ ὄναριον τοῦ Ἰησοῦ. Νὰ μεταφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΤΡΙΩΔΙΟΥ – ΒΑΪΩΝ

Φαντασθῆτε ἡγέτη νὰ ἀλλάζη ὀχήματα, ἀλλὰ πρὸς τὰ κατώτερα. Κάθε φορὰ νὰ παίρνη καὶ χειρότερο ὄχημα! Ἀλλάζουν οἱ πολλοὶ ὀχήματα σήμερα, ἀλλὰ πρὸς τὰ καλλίτερα. Κάθε φορὰ παίρνουν ἀνώτερη μάρκα. Ἄλλαξε καὶ ὁ Χριστὸς ὄχημα, ἀλλὰ πάντοτε πρὸς τὸ ταπεινότερο.

- Τὸν εἶδαμε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Παρθένου.
- Τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων τὸν βλέπουμε ἐποχούμενο πάνω στὸ γαϊδουράκι.
- Σὲ λίγες ἡμέρες θ' ἀλλάξη ὄχημα. Θὰ τὸν δοῦμε πάνω στὸ Σταυρό. Ἀπὸ ἀπλότητα σὲ ἀπλότητα. Ἡ μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀπλότητα στὴ θυσία.

Ἀπλότητα καὶ θυσία, νὰ τί ζητάει ὁ λαὸς ἀπὸ τοὺς ἡγέτες. Ὁ τόπος μας θὰ ὀρθοποδήσῃ καὶ θὰ δοξασθῇ καὶ πάλι, ἂν οἱ ἡγέτες μας, πνευματικοὶ καὶ πολιτικοί, δώσουν τὸ παράδειγμα τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς θυσίας. Ἡ καρέκλα τῆς ἐξουσίας δὲν εἶναι πολυθρόνα ἀναπαύσεως. Εἶναι σταυρὸς θυσίας. Μὲ τὸ Σταυρὸ θὰ ὀδηγηθοῦμε στὴν Ἀνάστασι.

ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

γ' 13 - 17

Ἐἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδείς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψώσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ

«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν»
(Ἰωάν. 3,16)

Καταδέχεται καὶ διαλέγεται

Διάλογο βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς πρὶν ἀπὸ τὴν Ὑψωσι τοῦ Σταυροῦ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας κάνουν διάλογο; Δυστυχῶς δὲν μένει χρόνος νὰ κουβεντιάζουν οἱ ἄνθρωποι, οὔτε καὶ σὲ οἰκογενειακὸ ἐπίπεδο. Καὶ ἂν μείνη λίγος χρόνος, τὸν τρώει ὁ μονόλογος τῆς τηλεόρασις! Δὲν κάνουν διάλογο οἱ σύζυγοι, οὔτε τὰ παιδιά μὲ τοὺς γονεῖς, διότι τοὺς ἔχει ξετρελλάνει τὸ μαγικὸ κουτί. Προτιμοῦν τὸ μονόλογο, παρὰ τὸ διάλογο. Δέχονται παθητικὰ τὸ μονόλογο τῆς τηλεόρασις, ἢ μᾶλλον τὴν πλύση ἔγκεφάλου, ποὺ κάνει ἡ τηλεόρασις.

Οἱ ἄνθρωποι δὲν κουβεντιάζουν μεταξύ τους. Δὲν κουβεντιάζουν καὶ μὲ τὸ Θεό. Δὲν κάνουν διάλογο μὲ τὸ Θεό.

Διάλογος μὲ τὸ Θεό! Τί ὠραία σκηνή! Ὁ Θεὸς συνομιλεῖ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Θεὸς Ἰησοῦς, ὁ Θεάνθρωπος Κύριος, συνομιλεῖ μὲ τὸ Νικόδημο, τὸ φαρισαῖο, ποὺ διψοῦσε νὰ πληροφορηθῆ τὴν ἀλήθεια. Ἄρχοντας τῶν Ἰουδαίων ὁ Νικόδημος (Ἰωάν. 3, 1), ἦλθε κάποια νύκτα νὰ συνομιλήσῃ μὲ τὸ Χριστό. Μικρὸς ἄρχοντας ὁ Νικόδημος μεγάλος ἄρχοντας ὁ Χριστός, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Καὶ ὅμως ὁ μέγας Θεὸς καταδέχεται καὶ διαλέγεται μὲ ἓνα ἄνθρωπο, μὲ μία ψυχὴ. Ἀσχολεῖται μὲ ἓνα πρόσωπο!

• Τί ἀξία ἔχει μία ψυχὴ! Γιὰ νὰ σωθῆ κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ βρίσκεται τραυματισμένος σοβαρὰ σ' ἓνα ξερονήσι, ἔρχεται τὸ ἐλικόπτερο καὶ τὸν παραλαμβάνει. Γιὰ νὰ σωθῆ μία ψυχὴ, ἓνας ἄνθρωπος, ὁ Χριστὸς κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ. Κατέβηκε ὄχι ἀπλῶς νὰ παραλάβῃ, ἀλλὰ νὰ προσλάβῃ τὸν ἄνθρωπο. Ὅλους μας προσέλαβε. Ἡ πρόσληψις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, δηλαδή, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ, ἡ σάρκωσις τοῦ Θεοῦ Λόγου, εἶναι ὁ πρῶτος διάλογος, ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες σιωπῆς, ποὺ ἔκανε ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ διαλλαγῆ καὶ νὰ καταλλαγῆ μὲ τὸν ἄνθρωπο.

• Τί αξία έχει μία ψυχή! Θυσιάζει το χρόνο του ο Χριστός, για να κουβεντιάσει μ' έναν άνθρωπο, να του λύσει της θρησκευτικές του άπορίες, να ικανοποιήσει τις πνευματικές του ανάγκες.

• Τί αξία έχει μία ψυχή! Όχι απλώς θυσιάζει το χρόνο του και Θεάνθρωπος Ίησοῦς, για να κάνει διάλογο μ' έναν άνθρωπο, αλλά θυσιάζει ολόκληρη τη ζωή του για τον άνθρωπο. Μέ το διάλογο ικανοποιεί τη δίψα για αλήθεια. Μέ τη σταυρική θυσία του ικανοποιεί τη δίψα για σωτηρία.

Φαντάσου κάποιον άρχοντα, όχι απλώς ένα δήμαρχο, ένα βουλευτή, έναν ύπουργό, αλλά τον ανώτατο άρχοντα της χώρας, να σε επισκεφθῆ ἔσένα προσωπικά στο σπίτι σου. Δεν θα συγκινηθῆς; Φαντάσου να καταδέχεται αυτός ο ανώτατος άρχοντας να κουβεντιάσει μαζί σου με ευγένεια και αγάπη. Δεν θα τὸ ἐκτιμήσης; Φαντάσου να δέχεται ο ανώτατος αυτός άρχοντας να προσφέρει τὸ αἷμα του για τὸ παιδί σου, πὸ εἶναι βαρεια ἄρρωστο. Δεν θα συγκινηθῆς;

Αὐτὰ ὅλα τὰ πραγματοποιίησε ὁ Ίησοῦς Χριστός. Καὶ ὅμως δὲν συγκινούμεθα, δὲν συγκλονιζόμεθα. Ἀνώτατος Ἄρχοντας ὅλου τοῦ κόσμου ὁ Χριστός, μᾶς ἐπισκέφτηκε στο σπίτι μας, ἔδω στη γῆ. Κουβέντιασε μαζί μας, ἀποκαλύπτοντας τὸ Εὐαγγέλιό του. Τὸ σπουδαιότερο, ἄνοιξε τίς φλέβες του καὶ ἔδωσε τὸ Αἷμα του τὸ Πανάγιο καὶ πέθανε για μᾶς πάνω στο Σταυρό. Τίς τρεῖς αυτές αλήθειες παρουσιάζει ἡ Εὐαγγελική περικοπή.

Ποίος καὶ ἀπὸ ποῦ κατέβηκε;

• Ἡ μία αλήθεια: Κατέβηκε. Μιλῶντας στο Νικόδημο λέγει γι' αὐτὴ τὴν κάθοδο καὶ τὴν ἀνοδο: «Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ» (στ. 13). Ὅλοι γνωρίζουμε για τὰ διαστημόπλοια καὶ τοὺς ἀστροναῦτες. Ἡ γῆ ἐκτοξεύει διαστημόπλοια, για να κατακτήσει τοὺς οὐρανούς. «Δικοί μας εἶναι οἱ οὐρανοί, δική μας καὶ ἡ γῆ». Καὶ ἂν δὲν κατακτήσουμε τοὺς οὐρανούς με τὰ διαστημόπλοια, σίγουρα θα κατακτήσουμε τοὺς οὐρανούς τῶν οὐρανῶν με τὴν ἀγιότητα. Γιατί; Διότι πρὶν ἡ γῆ ἐκτοξεύσει τὸ τεχνολογικὸ διαστημόπλοιο, για να κατακτήσει τὸν οὐρανὸ, ὁ Οὐρανὸς ἔστειλε τὸ δικὸ του διαστημόπλοιο καὶ κατέκτησε τὴ γῆ.

Καὶ τὸ διαστημόπλοιο, ποῦ ὁ Θεὸς ἐκτόξευσε πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες χρόνια, λέγεται Ἀγάπη. Καὶ αὐτός, πὸ κατέβηκε με τὸ διαστημόπλοιο τῆς Ἀγάπης δὲν εἶναι ἄνθρωπος· δὲν εἶναι ἄγγελος· δὲν εἶναι ἀρχάγγελος. Εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς Λόγος, τὸ δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Ίησοῦς Χριστός. Αὐτός εἶναι «ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ» (στ. 13).

Σκεφθήκαμε ποτὲ σοβαρὰ αὐτὸ τὸ γεγονός; Σκεφθήκαμε Ποίος εἶναι αὐτός πὸ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ; Εἶναι:

- Ὁ ἄπειρος Θεός, πὸ θέλησε να σαρκωθῆ.
- Ὁ ἀόρατος Θεός, πὸ θέλησε να φανερωθῆ.
- Ὁ ἄχρονος Θεός, πὸ θέλησε να μπῆ στο χρόνο.
- Ὁ ἀπερίγραπτος καὶ ἀνείκαστος Θεός, πὸ θέλησε να «μορφωθῆ εἰς το καθ' ἡμᾶς», να πάρη μορφή ἀνθρώπου, να γίνῃ περιγραπτός καὶ εἰκονιζόμενος.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, για να δείξει, ποίος εἶναι αὐτός πὸ κατέβηκε καὶ πὸς καταδέχτηκε να κατεβῆ, λέγει:

«Ἐννόησον γὰρ ἠλίκον ἦν ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν, ὅτι ὁ Θεός, ὁ ἄρρητος, ὁ ἄφθαρτος, ὁ ἀπεριόριστος, ὁ ἀόρατος, ὁ ἀκατάληπτος, "οὐ, οὐ ἐν τῇ χειρὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς"... Οὗτος καὶ πάντα νοῦν ὑπερβαίνων καὶ πάντα λογισμὸν νικῶν, παραδραμὼν ἀγγέλου, ἀρχαγγέλου, πάσας τὰς ἄνω νοεράς δυνάμεις, κατεδέξατο γενέσθαι ἄνθρωπος, καὶ σάρκα τὴν ἀπὸ γῆς καὶ πηλοῦ πλασθεῖσαν ἀναλαβὼν καὶ εἰς μήτραν ἐλθεῖν παρθενικὴν καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάντα παθεῖν» (Ε.Π.Ε. 26,104-106).

Ποῦ καὶ γιατί ἀνέβηκε;

Ἄν ἡ κάθοδος τοῦ Χριστοῦ προκαλῆ το θαυμασμό μας, πολὺ περισσότερο μᾶς ἐκπλήσσει ἡ ἄνοδος τοῦ Χριστοῦ. Πρόκειται γιὰ τὴν ἄλλη μεγάλη ἀλήθεια, πὺ ἀποκαλύπτει ὁ Χριστὸς στὸ Νικόδημο. Ποιὰ ἡ κάθοδος; Ὁ Θεὸς κατέβηκε στὴ γῆ, παρουσιάσθηκε ὡς Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Ποιὰ ἡ ἄνοδος; Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ἀνεβαίνει πάνω στὸ Σταυρό. Διαστημόπλοιο ἀγάπης ἡ κάθοδός του, ἡ σάρκωσίς του. Σταυρὸς ἀγάπης ἡ ἄνοδός του, ἡ θυσία του.

Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ ὑψηλότερο σκαλοπάτι τῆς ἀγάπης. Εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἄλμα τῆς ἀγάπης. Γιὰ νὰ καταλάβουμε αὐτὴ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἄς παρουσιάσουμε ἓνα παράδειγμα,

Φαντασθῆτε νὰ κατῶρθωνε ἡ διαστημικὴ ἐπιστῆμη νὰ στείλῃ τὸν πρῶτο ἄνθρωπο στὸ κοντινότερο πλανήτη, στὸν Ἄρη. Φαντασθῆτε νὰ εὑρίσκε ὁ ἀπεσταλμένος τῆς γῆς ἄνθρωπος πάνω στὸν Ἄρη. Μέχρι τώρα ἡ ἐπιστῆμη λέγει, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινη ζωὴ σὲ ἄλλους πλανῆτες. Ἄς ὑποθέσουμε ὅμως, ὅτι βρίσκονταν ἄνθρωποι στὸν Ἄρη καὶ ὅτι ὁ ἐπισκέπτης ἀπὸ τὴ γῆ ἔβλεπε ὄλους τοὺς ἄνθρωπους τοῦ Ἄρη δεμένους χειροπόδαρα, σκλάβους σὲ δύο τυράννους. Ρωτᾶει τοὺς δύο τυράννους: «Τί θέλετε; Τί Ζητᾶτε, γιὰ νὰ ἐλευθερώσετε τοὺς αἰχμαλώτους;». Κι ἐκεῖνοι ἀπαντοῦν: «Θέλουμε νὰ ἔλθῃ ὁ καλύτερος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴ γῆ καὶ νὰ θυσιασθῆ». Φαντασθῆτε στὴ συνέχεια τὸν καλύτερο ἄνθρωπο νὰ παίρῃ τὴν ἀπόφαση τῆς ἡρωικῆς ἀγάπης, νὰ πηγαίνει στὸν Ἄρη, νὰ θυσιάζεται καὶ μετὰ νὰ ἐλευθερώνονται ὄλοι οἱ ἐκεῖ αἰχμάλωτοι...

Φαντασία, θὰ πῆτε! Ὁχι. Εἶναι πραγματικότητα, ἀρκεῖ νὰ ἀντικαταστήσουμε τὰ πράγματα. Στὸν Ἄρη δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι. Στὴ γῆ ὑπάρχουν ἄνθρωποι. Ἦξερε ὁ Θεός, ὅτι στὸν πλανήτη, πὺ λέγεται γῆ, παίζεται ἓνα δράμα. Οἱ κάτοικοι τοῦ πλανήτη αὐτοῦ ἦσαν αἰχμάλωτοι. Σκλάβοι στοὺς δύο τυράννους, στὴν ἁμαρτία καὶ στὸ θάνατο. Ἦξερε καὶ τὸ ἄλλο, ὅτι γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση καὶ τὴ λύτρωσή τους ἔπρεπε νὰ μεταβῆ στὸν πλανήτη τῆς γῆς κάποιος ἀπὸ κάπου ἄλλοῦ, πὺ ὁ ἴδιος νὰ μὴν εἶναι σκλάβος, δηλαδή, νὰ μὴν εἶναι ἁμαρτωλός. Καὶ ἦξερε, ὅτι ἐκεῖνος, πὺ θὰ πήγαινε στὴ γῆ, θὰ θυσιαζόταν γιὰ τὴν ἀπολύτρωση τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἦξερε, ὅτι αὐτὸς ὁ κάποιος δὲν μπορούσε νὰ εἶναι ἄλλος, παρὰ ὁ Υἱὸς Του ὁ Μονογενής.

Ἐδῶ θαυμάστε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Ἐνα Τὸν εἶχε καὶ Τὸν ἔδωσε. Τὸν θυσίασε. Ἐμφαντικὰ τονίζει αὐτὴ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα ὁ Κύριος κατὰ το διάλογό του μὲ το Νικόδημο: «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (στ. 16). Τὸ χωρίο αὐτὸ θεωρεῖται ἡ καρδιὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἡ καρδιὰ δίνει ζωὴ στὸν ὀργανισμό. Τὸ χωρίο αὐτὸ δίνει τὴ ζωὴ. Μιλᾶει γιὰ τὴ ζωὴ, γιὰ τὴν αἰώνιο ζωὴ. Ὁ παλμὸς τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ κτυπᾷ δυνατώτερα στὸ χωρίο αὐτό.

Ἡ κόκκινη ἀγάπη ὑψωμένη

Ἴσως νὰ φάνηκε πολὺ συμβολικὸ τὸ παράδειγμα, ποὺ ἀναφέραμε, γιὰ νὰ δείξουμε πὼς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ κατέβασε τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ καὶ τὸν ἀνέβασε πάνω στὸ Σταυρό. Μὰ πὼς διαφορετικὰ νὰ καταλάβουμε καὶ νὰ σαγηνευθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ; Ἄλλωστε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς συμβολικὸ παράδειγμα ἀνέφερε, γιὰ νὰ δείξει τί σημασία ἔχει τὸ ἀνέβασμά του πάνω στὸ Σταυρό.

Ἀνέφερε το Μωυσῆ. Ὁ Μωυσῆς ἔφτιαξε ἓνα χάλκινο φίδι. Τὸ κρέμασε πάνω σ' ἓνα ξύλο καὶ τὸ ἔστησε στὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ. Γιατί; Διότι φίδια φαρμακερὰ εἶχαν ἐμφανισθῆ στὸ στρατόπεδο τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὅταν βάδισαν πρὸς τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Τί ἔκαναν τὰ φίδια; Δάγκωναν τοὺς Ἰσραηλιτῆς καὶ πέθαιναν. Τελικὰ πὼς σώθηκαν; Μὲ τὸ χάλκινο φίδι. Μόλις, δαγκωμένοι ὅπως ἦσαν, ὑψωναν τὸ βλέμμα καὶ ἀτένιζαν τὸ χάλκινο φίδι, γίνονταν καλά. Γλύτωναν ἀπὸ τὸ θάνατο.

Πραγματικὸ, ἀλλὰ καὶ συμβολικὸ τὸ γεγονός. «Καὶ καθὼς Μωυσῆς ὑψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου» (στ. 14). Νὰ τί συμβολίζει τὸ περιστατικὸ:

- Γιὰ τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας βαδίζει ὁ ἄνθρωπος. Ζῆ ἐδῶ, μὰ προχωρεῖ γιὰ τὸν παράδεισο.
- Σὲ ἔρημο βρέθηκε. Ἐρημος ὁ ἄνθρωπος, ἀποκομμένος ἀπὸ τὸ Θεό. Ἀλλοτριωμένος ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ.

• τὰ φίδια τῆς ἀμαρτίας τὸν περιζῶσαν. Δαγκωμένος ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καταντοῦσε στὸ θάνατο.

• Στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ ὑψώθηκε ὄχι κανένας χάλκινος ὄφιν, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς. Ὑψώθηκε ὄχι ἄψυχο πρᾶγμα, ὄχι ἄνθρωπος, ἀλλ' ὁ Θεάνθρωπος. Ὑψώθηκε, κρεμάσθηκε πάνω στὸ Σταυρό. Εἶναι ὁ Ἐσταυρωμένος Ἰησοῦς.

• Ὅποιος τὸ βλέμμα του καρφώνει μὲ πίστι πάνω στὸν Ἐσταυρωμένο, αὐτὸς δὲν χάνεται. Σώζεται ἀπὸ τὰ δαγκώματα τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀπὸ τίς πληγὲς τοῦ κακοῦ. Δὲν πεθαίνει ποτέ. Ζῆ τὴν αἰώνιο ζωὴ, «Ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (στ. 16).

Πὼς νὰ ζωγραφίσῃ κανεὶς τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ; Ἔχει πολλὰ χρώματα ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ ὅλα ὅμως τὰ χρώματα τῆς ἀγάπης ἐκεῖνο, ποὺ ἰδιαίτερα μᾶς συγκινεῖ, εἶναι τὸ πορφυρό.

Ἡ κόκκινη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μας συγκλονίζει. Εἶναι ἡ ἀγάπη, ποὺ ἀποκαλύπτεται πάνω στὸ Σταυρό, ὅπου προσφέρεται τὸ καταπόρφυρο Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ Αἷμα τῆς σωτηρίας.

Διάτρητη ἀγάπη

Ἦταν κάποιος σοῦ λέη, ὅτι σ' ἀγαπᾷ, ζητᾷς ἀποδείξεις τῆς

ἀγάπης του. Θεέ μου! Λές, ὅτι μᾶς ἀγαπᾷς. Ποιά, λοιπόν, εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης σου;

Ἀπόδειξις Ζητᾷς; Κοίτα τὸ Σταυρὸ ἄκουσε τὰ λόγια: «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (στ. 16). «Οὕτω»! Τόσο πολὺ!

Ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης ὁ Σταυρός. Καὶ ὅπως μία ἀπόδειξις, ποὺ σοῦ δίνει ἓνα κατάστημα, τότε εἶναι γνήσια, ὅταν εἶναι διάτρητη, ἔτσι καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ποὺ μᾶς

δίνει ἡ Ἐκκλησία, εἶναι διάτρητη. Τρυπημένος ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ. Τρυπημένος ἀπὸ τὰ καρφιά, πὺξέσχισαν τὴ θεωμένη σάρκα τοῦ Ἰησοῦ. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Σταυρός, τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης ἢ ἀπόδειξις» (Ε.Π.Ε. 26,98).

Κατέβηκε ὁ Θεὸς στὴ γῆ, γιὰ ν' ἀνεβοῦμε ἐμεῖς στὸν παράδεισο. Ποιὸ τὸ κλειδί τοῦ παραδείσου; Ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ. «Σταυρός παράδεισον ἠνέφξε, ληστήν εἰσήγαγε, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἀπόλλυσθαι μέλλον καὶ οὐδὲ τῆς γῆς ἄξιον, πρὸς τὴν οὐρανῶν βασιλείαν ἐχειραγώγησε» (Ε.Π.Ε. 26,100).

Δεῖξαμε, ἔστω καὶ ἀσθενικά, τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Αὐτή, ἡ ἐσταυρωμένη ἀγάπη, εἶναι γιὰ ὅλους. Δὲν τὴν αἰσθάνονται ὅμως καὶ δὲν τὴν ζοῦν ὅλοι. Τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα φθάνει σήμερα παντοῦ, σ' ὅλα τὰ σπίτια. Μὰ χρειάζεται κάτι νὰ κἀνης καὶ σύ, γιὰ νὰ φωτισθῆς. Χρειάζεται ἀπαραίτητα νὰ γυρίσης τὸ διακόπτη. Τί τὸ ὄφελος, νὰ ὑπάρχη ρεῦμα, νὰ ὑπάρχη σύνδεσις καὶ σὺ νὰ μὴ θέλῃς νὰ γυρίσης τὸ διακόπτη; Οἱ ἄλλοι θὰ φωτίζονται, σὺ θὰ μένης στὸ σκοτάδι.

Ρεῦμα οὐράνιο ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Γύρισε τὸ διακόπτη. Διακόπτης εἶναι ἡ πίστις. Γι' αὐτὸ λέγει: «Ἴνα πᾶς ὁ πιστεύων...» (στ. 16).

Ὅταν πιστέψῃς στὸ Χριστό, θὰ Τὸν ἀγαπήσης. Ἄλλωστε Ποιὸν ἄλλο ἀξίζει ν' ἀγαπήσης πέρα ἀπὸ τὸ Χριστό; Ἄν ἀγαπήσης τὸ Χριστό, τότε θ' ἀγαπήσης καὶ τοὺς ἀνθρώπους, πὺξέ γι' αὐτοὺς σταυρώθηκε ὁ Χριστός.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ! Μόνο ἂν ὅλοι τὴν αἰσθανθοῦμε, θὰ ἀλλάξουμε. Ἡ γῆ θὰ εἶναι πλέον κοινωνία ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον

ἡ' 34 - θ' 1

Εἶπεν ὁ Κύριος· "Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν [ἑμοῦ καὶ] τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδεῖσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἑμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Ἄρνησις καὶ θέσις

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μοῦ ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοί» (Μάρκ. 8,34)

Ὑποτίμησις νομισμάτων

Ποιό εἶναι τὸ ἰσχυρότερο νόμισμα τοῦ κόσμου; Ἕνα ἐρώτημα, πού πάντοτε ἀπασχολεῖ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Εὐρώπη καὶ ὀλόκληρος ὁ κόσμος εἶχαν πρὸ καιροῦ ἀγωνία γιὰ τὴν πτώση τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων. Ἐπεσε ἡ ἀξία τῆς ἰταλικῆς λιρέττας. Ἀκολούθησαν ἡ πτώσεις τοῦ γαλλικοῦ φράγκου, τοῦ γερμανικοῦ μάρκου, τῆς ἀγγλικῆς λίρας, τοῦ ἀμερικανικοῦ δολλαρίου. Καὶ ὅταν πέφτῃ ἡ ἀξία τῶν ἰσχυρῶν νομισμάτων, φυσικὰ ὑποτιμᾶται καὶ ἡ δική μας δραχμή.

Γιατί ἀρχίσαμε μὲ τὰ νομίσματα καὶ τὴ διολίσθησί τους; Τὸ νόμισμα τὸ ἔχουμε γιὰ συνάλλαγμα καὶ ἀντάλλαγμα. Ἄν κάποιος σοῦ χάρισε νόμισμα, πού μ' αὐτὸ θὰ μπορούσες ν' ἀγοράσῃς τὸ πολυτιμότερο διαμάντι τοῦ κόσμου, θὰ τὸ περιφρονοῦσες; Ὁ Χριστὸς στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή παρουσιάζει τὸ πολυτιμότερο διαμάντι τοῦ κόσμου καὶ τὸ νόμισμα, τὸ ἀντάλλαγμα, μὲ τὸ ὁποῖο μπορούμε νὰ τὸ ἐξασφαλίσουμε.

Ποιό εἶναι τὸ πολυτιμότερο πρᾶγμα στὸν κόσμο; Τὰ χρυσαφικά; Τὰ πολύτιμα πετράδια; Οἱ ἐξουσίες; Οἱ θρόνοι; Τὰ πτυχία; Ὅχι. Τὸ πολυτιμότερο πρᾶγμα εἶναι ἐκεῖνο, πού ὅλοι τὸ ἔχουμε καὶ ὅλοι τὸ προδίδουμε. Εἶναι ἡ ψυχὴ μας..

Ἐπάρχει νόμισμα ν' ἀγοράσῃς μία ψυχὴ; Λέμε γιὰ τὴν δραχμὴ καὶ τ' ἄλλα νομίσματα, ὅτι διολίσθησαν, ὅτι, δηλαδή, γλίστρησαν κι ἔπεσαν. Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου διολίσθησε, γλίστρησε, ἔπεσε χαμηλά, κατρακύλησε στὴν ἁμαρτία. Κόρη τοῦ Οὐρανοῦ ἢ ἀνθρώπινη ψυχὴ, ἔγινε σκλάβη κι αἰχμάλωτος στὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Στὰ σκλαβοπάζαρο τῆς ἀρχαιότητος ὑπῆρχε δυνατότητα κάποτε νὰ ἐξαγορασθῇ ἓνας δοῦλος, ἂν βρισκόταν κάποιος νὰ καταβάλλῃ τὰ «ικανά» (Πράξ. 17,9) νομίσματα, τὰ λύτρα. Τότε ἐλευθερωνόταν ὁ δοῦλος. Μόνο γιὰ μία δούλη δὲν ὑπῆρχε νόμισμα νὰ ἐξαγορασθῇ καὶ

νά ἐλευθερωθῆ. Για τὴ δούλη ψυχὴ. Λέγει ὁ Κύριος: «Τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (στ. 32).

Δὲν ὑπάρχει ἀντάλλαγμα ἰσάξιο τῆς ψυχῆς. Στὰ χρηματιστήρια τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ στὸ χρηματιστήριο τῶν ἀξιῶν, δὲν ὑπῆρχε νόμισμα νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ἀτίμητη ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ

Ἀναγκάθηκε ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῶν οἰκτιρῶν νὰ θέσῃ σὲ λειτουργία τὸ εἰδικὸ ἐργαστήριο τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀγάπης του, γιὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸ νόμισμα, τὸ μοναδικὸ νόμισμα, ποὺ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἀξία τῆς ψυχῆς. Καὶ τὸ νόμισμα αὐτό, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς ἀγόρασε τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, εἶναι τὸ Αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅλα τὰ νομίσματα κάποτε χάνουν τὴν ἀξία τους. Ἡ Εὐρώπη ἐτοιμάζει τὴ νομισματικὴ ἐνοποίηση. Θὰ ὑπάρχη κοινὸ νόμισμα, τὸ λεγόμενον «ἔκιού». Δὲν γνωρίζω, τί θὰ μποροῦμε ν' ἀγοράζουμε μὲ τὸ «ἔκιού». Γνωρίζω ὅμως, ὅτι μὲ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀγοράζεται κάθε πωλημένη ψυχὴ καὶ λυτρώνεται. Μὲ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀγοράσουμε τὴν αἰωνιότητα, τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ ἐργαστήριο, ὅπου κατασκευάσθηκε τὸ παγκόσμιον νόμισμα, τὸ ἀνυπολόγιστον σὲ ἀξία λυτρωτικὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ Σταυρός. Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ ἐργαστήριο τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Γι' αὐτὸ τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ ἡ Ἐκκλησία ὥρισε νὰ διαβάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, ποὺ μιλάει γιὰ τὸ Σταυρὸ καὶ γιὰ τὸ ἀντάλλαγμα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς.

Ἄν ὑποθέσουμε, ὅτι κάποιος ἔχει μερικὰ χρήματα καὶ τοῦ λέγουν, ὅτι σὲ λίγο θὰ ὑποτιμηθοῦν, θὰ χάσουν τὴν ἀξία τους καὶ ὅτι ὑπάρχει κάποιο σταθερὸ νόμισμα, ποὺ μπορεῖ νὰ μετατρέψῃ τὰ χρήματά του, τί θὰ κάνῃ; Οὔτε στιγμὴ δὲν θὰ χάσῃ. Θὰ σπεύσῃ, ὅλα νὰ τὰ μετατρέψῃ σὲ σταθερὰ νομίσματα. Ὅλα ὅσα ἔχουμε, ὅπου νάναι, θὰ χάσουν τὴν ἀξία τους, καὶ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ σωματικὲς δυνάμεις καὶ διανοητικὴ ἱκανότητα καὶ ψυχικὰ χαρίσματα. Ξέρετε πότε δὲν θὰ χάσουν τὴν ἀξία τους; Ὅταν τὰ μετατρέψουμε τὰ προσφέρουμε σ' Ἐκεῖνον, ποῦ ἔδωσε τὸ Αἷμα του. Ὅταν τὰ καταθέσουμε στὴν τράπεζα τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία στὴν Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι καὶ ἡ τράπεζα τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ στὸ κέντρο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Σταυρός. Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Σταυρός. Ὁ Σταυρὸς λάμπει μέσα στὴν Ἐκκλησία περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι λάμπει ὁ ἥλιος στὴν ὑλικὴ κτίσι. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Σταυρὸς καὶ τοῦ ἡλίου φαεινότερος, καὶ τῆς ἀκτῖνος φαιδρότερος ὅταν γὰρ ἐκεῖνος σκοτίζεται, τότε οὗτος λάμπει. Σκοτίζεται δὲ ὁ ἥλιος τότε οὐκ ἀφανιζόμενος, ἀλλὰ νικώμενος τὴ τοῦ σταυροῦ φαιδρότητα» (Ε.Π.Ε. 26,98).

Ζωὴ χωρὶς Σταυρὸ εἶναι ζωὴ χωρὶς ἀξία.

Κάποτε οἱ Ἰσραηλιῖτες, ὅταν ἦσαν αἰχμάλωτοι κατὰ τὴ Βαβυλώνιον αἰχμαλωσία, κρέμασαν τὰ μουσικά τους ὄργανα πάνω σ' ἓνα δέντρο κι ἔκλαιγαν. Δὲν εἶχαν ὄρεξη γιὰ χαρούμενον ρυθμὸ. Ἐμεῖς, ἐλευθερωμένοι ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς ἁμαρτίας, ἔχουμε

κρεμάσει πάνω στο Σταυρό την ἐλπίδα· την ἐλπίδα, ποῦ εἶναι τὸ γλυκύτερο μουσικὸ ὄργανο γιὰ ἓνα χαρούμενο μέλλον.

Ὅσο κι ἂν ὁ κόσμος σὲ ὑποτιμᾷ, σὲ ἔχει ὑπερτιμήσει ὁ Χριστὸς μὲ τὴ δική του ζυγαριά. Κάθε χριστιανὸς εἶναι ὄχι ἀπλῶς ἀξία, ἀλλὰ ὑπεραξία, ἀφοῦ δικοὶ του πλεον εἶναι οἱ οὐρανοί.

Ἔργαστήριο ἀγάπης

Ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ ἐργαστήριον τῆς ἀγάπης. Ὁ Σταυρὸς τότε ἔχει ἀξία, ὅταν γίνεται δικὸς μας σταυρὸς. Ὁ Χριστὸς στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ μιλάει γιὰ τὸ δικὸ μας σταυρὸ, ποῦ εἶναι σμίκρυνση τοῦ δικοῦ του Σταυροῦ. Ὁ Χριστὸς καλεῖ κοντὰ του ἀνθρώπους χωρὶς νὰ δίνη ὑποσχέσεις, ἀλλὰ ἀπαιτῶντας θυσίες.

Φαντασθῆτε κάποιον ἀρχηγὸ λαϊκοῦ κινήματος, νὰ καλῆ ὄπαδούς λέγοντάς τους: Ὅσοι μὲ ἀκολουθήσετε, θὰ ὑποβληθῆτε σὲ θυσίες θὰ ἀρνηθῆτε τὰ δικαιώματά σας. Ὑπάρχει τέτοιος ἀρχηγός; Ἀσφαλῶς ὄχι. Οἱ ἀρχηγοὶ μιλᾶνε στοὺς ὄπαδούς τοὺς γιὰ κεκτημένα δικαιώματα καὶ γιὰ παχυλὲς ὑποσχέσεις. Νὰ τί διαφέρει ὁ δικὸς μας ἀρχηγός, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἀντιδημαγωγικὸ τὸ προσκλητήριό του: «Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοὺς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς: Ὅστις θέλει ὀπίσω μοῦ ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι» (στ. 34). Θ' ἀρνηθῆτε τὰ δικαιώματά σας!

Μα αὐτό, θὰ πῆ κάποιος, εἶναι ἄρνησις τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως ὁ Σταυρὸς δὲν εἶναι ἄρνησις· εἶναι θέσις. Ἄλλωστε ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία ἄρνησις καὶ μία θέσις. Κάθε ἄρνησις εἶναι μία θέσις. Καὶ κάθε θέσις εἶναι μία ἄρνησις. Ὅταν λέμε Ὅχι στὸ Διάβολο, εἶναι σὰν νὰ λέμε Ναι στὸ Χριστό. Ὅταν λέμε Ναι στὴ ζωὴ, τὴν ἴδια ὥρα λέμε Ὅχι στὸ θάνατο.

Ὅλοκληρη ἡ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἔχει πολλὰς ἀρνήσεις καὶ θέσεις.

- Πρῶτη ἄρνησις καὶ θέσις εἶναι ὁ Σταυρὸς. Θὰ μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ ὁ Χριστὸς τὸ Σταυρὸ του. Θὰ μποροῦσε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐχθρούς του, ἀντὶ νὰ παραδοθῆ σ' αὐτούς. Καὶ ὅμως ἐκούσια ἀρνήθηκε τὸ δικαίωμά του. Ἐκούσια σήκωσε τὸ Σταυρό· ἓνα Σταυρό, ποῦ δὲν του ἀνῆκε. Ἐκούσια διάλεξε γιὰ θρόνον του τὸν ὀδυνηρὸ Σταυρὸ καὶ γιὰ στέμμα του τὸ ἀγκάθινο στεφάνι καὶ γιὰ γλύκα του τὴν κατάπικρη χολή. Ἐκούσια!

Ἄρνησις ὁ Σταυρὸς. Ἄρνησις τοῦ «ἐγώ», τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἄρνησις εἶναι ἡ μεγαλύτερη θέσις. Εἶναι ἡ θέσις τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας. Εἶναι ἡ θέσις, ποῦ ἀποκατέστησε στὴ θέση του τὸν ἄνθρωπο. Ἐχασε ὁ ἄνθρωπος τὴ θέση του μέσα στὸν παράδεισο, διότι ἄπλωσε τὸ χέρι του στὸ ξύλο τοῦ παραδείσου. Ἄπλωσε τώρα ὁ Νέος Ἄνθρωπος, ὁ Νέος Ἀδάμ, ὁ Θεάνθρωπος, τὰ χέρια του στὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ξαναπαίρνει τὴ θέση τοῦ στὸν παράδεισο.

Καὶ γιὰ μας ὁ Σταυρὸς εἶναι μία ἄρνησις καὶ μία θέσις. Θεωρητικὰ εἶναι ἄρνησις τῆς λογικῆς, θέσις τῆς πίστεως. Σκοντάφτει ἡ λογικὴ στὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ. «Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἑλλήσι δὲ μωρία» (Α' Κορ. 1,23). Καὶ πρακτικὰ, ὁ Σταυρὸς εἶναι ἄρνησις τοῦ «ἐγώ», θέσις τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἄρνησις τοῦ ἰδίου θελήματος, ὑπακοὴ στὸ θέλημα τοῦ

Θεοῦ. Αὐτὴ τὴν ἄρνηση καὶ τὴ θέση, σχετικὰ μὲ τὴ σταυρωμένη Ζωή, παρουσιάζει ὁ Χριστός: «Ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν (ἢ ἄρνησις) καὶ ἀκολουθεῖτω μοι (ἢ θέσις)» (στ. 34).

Θὰ ἀρνηθοῦμε, γιὰ νὰ τοποθετηθοῦμε. Θὰ χαθοῦμε γιὰ τὸν κόσμο, γιὰ νὰ συναντήσουμε τὸ Θεό.

Ὅταν τὸ ἀεροπλάνο ἀπογειώνεται, σὲ λίγο χάνεται. «Πάει, χάθηκε», λένε οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς. Εἶναι μία ἄρνησις ἢ ἀπογείωσις, ἀλλὰ ἄρνησις, ποὺ σὲ λίγο γίνεται θέσις, ἀφοῦ τὸ ἀεροπλάνο προσγειώνεται στὸν προορισμὸ του. Προορισμὸς ὁ Θεός, ὁ Οὐρανός. Δὲν ὑπάρχει προσγείωσις, χωρὶς ἀπογείωσις. Δὲν ὑπάρχει σχέσις μὲ τὸ Θεό, χωρὶς ἀπογείωσις, ξεκόλλημα, ἀπὸ τὸν κόσμο.

Ἄρνησις- θέσις

Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἀποκόλλησις ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴ γνώμη τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴ μόδα τοῦ κόσμου, ἀπὸ τίς ἀνέσεις τοῦ κόσμου, καὶ προσκόλλησις στὸ Χριστό. Τὸ τραγικὸ μὲ μας, τοὺς σημερινοὺς χριστιανοὺς, εἶναι, ὅτι θέλουμε θέσις χωρὶς ἄρνησις. Θέλουμε θρόνο, χωρὶς πόνο. Θέλουμε Πάσχα, χωρὶς Μεγάλη Παρασκευή,

Σταυρός! Ἄρνησις καὶ θέσις. Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ἄνθρωπο ν' ἀκολουθῆ συγχρόνως καὶ τὸ Χριστὸ καὶ τὸ Διάβολο; Ἀσφαλῶς ὄχι. Τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Χριστός: «Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ τοῦ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει» (Ματθ. 6,24). Ἄν τὸ μῖσος εἶναι ἄρνησις, ἢ ἀγάπη εἶναι θέσις. Μῖσος καὶ ἀγάπη ἔχει ἀπαραίτητα ὁ χριστιανός.

- Γιὰ ν' ἀγαπήσῃς τὸ Χριστό, πρέπει πρῶτα νὰ μισήσῃς τὸ Διάβολο.
- Γιὰ ν' ἀγαπήσῃς τὸ Θεό, πρέπει πρῶτα νὰ μισήσῃς τὸν κόσμο τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ὄχι τοὺς ἀνθρώπους τὸν κόσμο τῆς ἀμαρτίας.

Τὸ τραγικὸ γιὰ τοὺς σημερινοὺς χριστιανοὺς, εἶναι, ὅτι θέλουν νὰ συμβιβάσουν τὰ ἀσυμβίβαστα.

- Τὸ ἕνα χέρι ἀπλώνουν στὸ Θεὸ καὶ τὸ ἄλλο στὸ Διάβολο.
- Μὲ τὸ ἕνα μάτι βλέπουν τίς εἰκόνες καὶ τὰ ἅγια καὶ μὲ τὸ ἄλλο βλέπουν τὰ αἰσχρὰ θεάματα στὴν τηλεόραση.

Ζωή - Ψυχὴ

Σταυρὸς σημαίνει ἄρνησις καὶ θέσις. Ἄρνοῦμαι τὴν ψυχὴ μου, γιὰ νὰ σώσω τὴν ψυχὴ μου! Αὐτὸ τονίζει ὁ Κύριος: «Ὅς ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτὴν ὡς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν» (στ. 35).

Ἡ λέξις «ψυχὴ» ἐδῶ ἔχει διπλὴ σημασία. Σημαίνει καὶ τὴν πρόσκαιρη ζωὴ καὶ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ. Ὅποιος θυσιάσει τὴ ζωὴ του, αὐτὸς σώσει τὴν ψυχὴ του. Αὐτὸ μεταφράζεται:

- Άρνούμαι τὰ λίγα, γιὰ νὰ κερδίσω τὰ πολλά.
- Άρνούμαι τὴ χαμοζωή, γιὰ νὰ κερδίσω τὴν αἰώνιο Ζωή.
- Άρνούμαι τὴ λάσπη, γιὰ νὰ κερδίσω τὸν οὐρανό.

Ἄρνησις ζωῆς δὲν σημαίνει αὐτοκτονία. Σημαίνει αὐτοθυσία. Ἄν δὲν δεχθοῦμε τὴν ἄρνηση καὶ τὴ θέση τοῦ Σταυροῦ, ποῦ ὁ Χριστὸς μᾶς παρουσιάσει, θὰ δεχθοῦμε ὑποχρεωτικὰ τὸ ἀντίθετο σχῆμα ἀρνήσεως καὶ θέσεως. Θ' ἀρνηθοῦμε τὸ συμφέρον τῆς ψυχῆς μας γιὰ τὸ συμφέρον τῆς ὕλης. Πόσα κερδίσετε; Διακόσιες, τριακόσιες, πεντακόσιες χιλιάδες τὸ μῆνα; Τί θὰ θέλατε νὰ κερδίσετε; Στὸ λαχεῖο, στὸ λόττο; Ὁ Χριστὸς ἐπεξηγεῖ: Ἄν ὑποθέσουμε, ὅτι ὅλο τὸν κόσμον κερδίσετε, τί θὰ ὠφεληθῆτε, ἂν χάσετε τὴν ψυχὴ σας; «Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;» (στ. 36). Τί θὰ ὠφεληθοῦμε, ἂν ὅλο τὸν κόσμον κλείσουμε στὰ χέρια μας καὶ ὁ Διάβολος ἔχῃ κλείσει στὴ χούφτα του τὴν ψυχὴ μας;

Θέσις = μετάθεσις

Ὁ κόσμος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ἀρνήσεις καὶ θέσεις. Ἀρνεῖται ὁ ἄλλος τὸ Χριστό, γιὰ νὰ μὴ τὰ χαλάσῃ μὲ τὸν κόσμον. Καὶ λέγει ὁ Κύριος: «Ὅς ἂν ἐπαισχυνθῆ μὲ καὶ τοὺς εμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων» (στ. 38).

• Τὸν ἀρνούμεθα; Θὰ μᾶς ἀρνηθῆ κι Ἐκεῖνος. Δὲν Τὸν γνωρίζουμε; Δὲν θὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ κι Ἐκεῖνος. Ἀρνεῖσαι ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ, τὸ Χριστό; Δὲν Τὸν ὁμολογεῖς; Δὲν Τὸν ἀγαπᾶς; Δὲν Τὸν ἀκολουθεῖς; Δὲν τηρεῖς τὸ θέλημά του, τίς ἐντολές του; Ἀρνεῖσαι τὸ Χριστό; Ἔτσι ἐξασφαλίζεις μία θέση χωρὶς μετάθεση μία θέση στὴν αἰώνια κόλασι.

Ἀρνεῖσαι τὸν κόσμον καὶ τὰ θέλητρα τοῦ κόσμου; Ἔτσι ἐξασφαλίζεις μία θέση στὸ Σταυρό. Ὁ ἐπίλογος τοῦ Σταυροῦ εἶναι ἡ δικὴ μας ζωὴ. Σταυρώθηκε ὁ Ἀρχηγός μας, ὁ Χριστός, ὄχι γιὰ νὰ προσκυνοῦμε ἀπλῶς τὸ Σταυρό του, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ βλέπουμε κι ἐμεῖς τὴ ζωὴ μᾶς ὡς Σταυρό. Ὁ καθένας θὰ σηκώσῃ τὸ δικό του Σταυρό. Χρυσὸ σταυρὸ εὐκόλα κρεμᾶμε στὸ στήθος. Τὸ ματωμένο Σταυρὸ τοῦ καθήκοντος δύσκολα σηκώνουμε στὸν ὦμο. Ὅσοι ἀποφεύγουν τὴν ὁδὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ θέλουν νὰ ζήσουν μία ζωὴ θρησκευτικῆς καλοπεράσεως, εἶναι ἐχθροὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἔτσι θεωροῦνται ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο. «Νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Σταυροῦ», γράφει στοὺς Φιλιππησίους (3,18).

Οἱ περισσότεροι χριστιανοὶ λησμονήσαμε τὴ θέση μας. Ἀπὸ τὴ θέσι περάσαμε στὴν ἀντίθεση τοῦ Σταυροῦ. Καὶ ἀπὸ τὸ λόγο περάσαμε στὸν ἀντίλογο τοῦ Σταυροῦ. Φέρνουμε ἀντιρρήσεις, ὅταν τὸ καθῆκον μᾶς καλὴ, καλῆ νὰ σηκώσουμε Σταυρό. Ἐνα βλέμμα στὸν Ἐσταυρωμένο μας ἐπαναφέρει στὴ θέση μας.

Ναί, ἡ θέσις μας εἶναι στὸ Σταυρό. Ἀλλὰ θέσις στὸ Σταυρὸ σημαίνει μετάθεσις καὶ ἔνταξις στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

α' 1 - 25

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζιαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκιαν, Ἐζεκιαν δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. Μνηστευθεῖσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου· τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτήν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Τί εἶναι ὁ Ἰησοῦς;

«Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ» (Ματθ. 1,21)

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Διάδρομος προσγειώσεως

Γιορτάζουμε Χριστούγεννα; Ποτέ άλλοτε το έρωτημα αυτό δεν ήταν τόσο έπιτακτικό, όσο σήμερα. Χριστούγεννα σημαίνουν: Γεννᾶται ὁ Χριστός! Το ὅτι γεννήθηκε, τὸ γνωρίζουμε. Τὸ ὅτι γεννᾶται μέσα στη φάτνη, πού λέγεται Ἐκκλησία, επίσης. Τὸ ἂν θὰ γεννηθῆ μέσα στὴν καρδιά μας καὶ μέσα στὴν κοινωνία μας, αὐτὸ δὲν γνωρίζουμε.

- Ἄν γεννηθῆ ὁ Χριστός, πρέπει νὰ πεθάνη ἢ κακία.

- Ἄν γεννηθῆ ὁ Χριστός, πρέπει νὰ πεθάνη τὸ μῖσος, ὅπως, ὅταν ἀνατέλλη ὁ ἥλιος, πεθαίνει τὸ σκοτάδι. Εἶναι βαθὺ τὸ σκοτάδι σήμερα. Παχυλό, ἀδιαπέραστο. Διαφορετικὰ δὲν ἐξηγεῖται τόσο κακὸ στὴν κοινωνία μας. Ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ ἀγγελοποιήσῃ τὴν κοινωνία, καὶ ἡ κοινωνία ἀποκτηνώνεται συνεχῶς, ὅλο καὶ «Ζουγκλοποιεῖται».

Ἀνοίγεις ραδιόφωνο ἢ τηλεόρασι γιὰ εἰδήσεις καὶ ἀκοῦς:

- Μαφία κακοποιῶν κτύπησε ἀστυνομικούς.

- Σπείρα ληστῶν ἄρπαξε 800 ἑκατομμύρια, πού προωρίζονταν γιὰ συντάξεις πτωχῶν ἀνθρώπων.

- Ἐμποροὶ ναρκωτικῶν διακινοῦν μεγάλες ποσότητες ἠρωΐνης καὶ στὸ κύκλωμα εἶναι ἀνακατεμένα καὶ ὑψηλὰ πρόσωπα.

- Τρεῖς νεαροὶ σκοτώνουν γέροντα μέσα σὲ λεωφορεῖο στὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας.

- Ἄγνωστος σαδιστὴς κόβει σὲ τριάντα κομμάτια τὸ σῶμα γυναίκας καὶ τὰ σκορπίζει σὲ διάφορους σκουπιδότοπους.

- Μαθήτρια 17 ἐτῶν βρίσκεται σὲ ἀλσύλλιο μὲ πολτοποιημένο τὸ κεφάλι....

Λίγες ἀπὸ τίς... ἐσωτερικὲς εἰδήσεις εἶναι τὰ παραπάνω, ποῦ συμβαίνουν μέσα σὲ λίγα 24ωρα.

Καὶ ἐρωτᾶται: Στὶς καρδιὲς τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων ἔχει γεννηθῆ ὁ Χριστὸς ἢ ἔχει στρογγυλοκαθήσει ὁ Διάβολος; Ἐκεῖνο, πού λείπει ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἀποτελεῖ εἶδος πρώτης ἀνάγκης, εἶναι αὐτὸ πού εἶχαν οἱ ἅγιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γιὰ τοὺς ὁποίους μιλάει τὸ Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα τὴν Κυριακὴ πρὸ τῶν Χριστούγεννων. Εἶχαν νοσταλγία, λαχτάρα, προσμονή. Περίμεναν τὸ Λυτρωτή.

Ὅποιος περιμένει τὸ ἀεροπλάνο, πού θὰ μεταφέρῃ σπουδαῖο γιατρὸ γιὰ τὴν ἀσθένειά του, αὐτὸς δὲν καταστρέφει τὸ ἀεροδρόμιο, ὅπου θὰ προσγειωθῆ τὸ ἀεροπλάνο. Ὁ Θεὸς προσγειώθηκε, ἦλθε στὴ γῆ, μὲ τὸ ἀεροπλάνο τῆς σαρκώσεώς του. Καὶ ὁ διάδρομος προσγειώσεως τοῦ Χριστοῦ μέσα στὴν καρδιά μας εἶναι ἡ πίστις. Εἶχαν πίστι οἱ ἅγιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πού μνημονεύονται στὸ 11ο κεφάλαιο τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς. Γι' αὐτὸ μὲ βεβαιότητα λαχταροῦσαν, πότε θὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, ὁ Χριστός. Λείπει ἡ πίστις σήμερα, γι' αὐτὸ ἀγριέψαμε ἐπικίνδυνα. Γίναμε ἄγρια θηρία, πού δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ δαμάσῃ.

Τὸ μυστήριον τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ, τὸ μυστήριον τῶν Χριστουγέννων προσεγγίζεται μόνο μὲ πίστι. Μὲ τὴ λογικὴ δὲν κατανοεῖται τὸ ὑπέρλογο. Καὶ εἶναι ὑπέρλογο, ὅτι «ὁ

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰωάν. 1,13). Εἶναι μυστήριο. «Οὐ, Οὐ φέρει τὸ μυστήριον ἔρευνα. Πίστει τοῦτο μόνη δοξάζεται» (ἀπὸ τοὺς αἰνους τῶν Χριστουγέννων).

Ζοῦσαν γιὰ τὸ Χριστό

Ὄνόματα πολλὰ βλέπουμε καὶ στὸν Ἀπόστολο καὶ στό Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα. Γιατί τόσα ὀνόματα; Γιὰ τὸ ἓνα ὄνομα, «τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα» (Φιλιπ. 2, 9). Σπουδαῖος ὁ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἀπείρως σπουδαιότερος ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Σπουδαία ἡ γῆ, ἀλλὰ λαμπρότερος ὁ ἥλιος, ποῦ χαρίσει φῶς στὴ γῆ. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι τὸ Φῶς, τὸ Αὐτόφως. Αὐτὸς ἔρριχνε τὸ ὑπερφυσικὸ φῶς τῆς πίστεως στὴν καρδιὰ τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Ἀβραάμ εἶναι ὁ πιστεύων, ὁ Ἰησοῦς ὁ Πιστευόμενος. Ὅλα τὰ ὀνόματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι οἱ δορυφόροι τοῦ ἐνὸς ὀνόματος, ὅπως τὰ ἄστρα εἶναι δορυφόροι τοῦ ἡλίου. Καὶ ὅπως τὰ ἄστρα περιφέρονται γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι περιφέρονται γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἅγιος εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ κέντρο τῆς ζωῆς του εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Ἅγιος εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ ὅλα στὴ ζωὴ του περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ, καὶ οἱ σκέψεις του καὶ οἱ λόγοι του καὶ οἱ πράξεις του καὶ οἱ ἐλπίδες του. Ἅγιος εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ ὁ Ἰησοῦς εἶναι καὶ ἡ ἀφετηρία του καὶ τὸ τέρμα του.

Οἱ ἅγιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Ζοῦσαν γιὰ τὸ Χριστό. Ἔβλεπαν μὲ τὴν προφητικὴ δίοπτρα τὸ Χριστὸ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, μιῶντας γιὰ τὸν Ἀβραάμ, τονίζει, ὅτι ὁ Ἀβραάμ γέμισε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι σὰν σκεπτόταν τὴν ἡμέρα τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ ἦταν σὰν νὰ εἶχε δεῖ τὴν ἡμέρα τῆς ἐνανθρωπήσεώς του: «Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἤδη τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη» (Ἰωάν. 8,56).

Καὶ ὄχι ἀπλῶς οἱ ἅγιοι ἐκεῖνοι Ζοῦσαν γιὰ τὸ Χριστό, ἀλλὰ καὶ πάλευαν γιὰ τὸ Χριστό. Ἐμεῖς παλεύουμε γιὰ τὴν ὕλη: ἐκεῖνοι πάλευαν γιὰ τὴν πίστι. Ἡ δὲ πίστις ἦταν γι' αὐτοὺς ἄσκησις. Ἦσαν ἀσκητὲς πρὸ Χριστοῦ, γιὰ τὸ Χριστό: «Περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν, ἦν, ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς» (Ἐβρ. 11,37-38). Ἐκεῖνοι ζοῦσαν ἀσκητικά, ἐνῶ ἐμεῖς σήμερα ποῦμε ἐγωιστικά καὶ ὕλιστικά.

Ἡ πίστις στοίχισε. Οἱ ἅγιοι ἐκεῖνοι θυσιάζονταν γιὰ τὸ Χριστό.

- Γιατί πριονίσθηκε ὁ προφήτης Ἡσαΐας; Διότι δίδασκε τὴν ἀλήθεια καὶ προφήτευσεν γιὰ Ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι ἡ Ἀλήθεια.

- Γιατί ρίχτηκε στὸ λάκκο τῶν λεόντων ὁ Δανιήλ; Διότι ἦταν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ προφήτευσεν τὴν ἐκ Παρθένου γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν παντοδυναμία του.

- Γιατί λιθοβολήθηκαν τόσοι προφῆτες; Διότι ἦσαν μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ. «Ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν ... ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς ἐλιθάσθησαν, ἐπίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον» (Ἐβρ.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

11,35-37). Τότε, πρό Χριστοῦ, μάρτυρες γιά τὸ Χριστό. Σήμερα, μετὰ Χριστό, φονεῖς τοῦ Χριστοῦ!

Ο Χριστὸς Ἀρχηγὸς μας

“Ὅλα, λοιπόν, γιά τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός;

- Εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς μας. Ὅταν ἓνας ἀθλητὴς τρέχει, προσβλέπει στὸ τέρμα. Καὶ στὸ τέρμα τί ὑπάρχει; Τὸ βραβεῖο, τὸ στεφάνι τῆς νίκης. Ἐμεῖς γιατί τρέχουμε; Προσβλέπουμε στὸν Ἀρχηγό μας. Καὶ ὁ Ἀρχηγὸς μας εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. «Τρέχομεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Εβρ. 12,2). Ὁ Ἀρχηγὸς ὁ Ἰησοῦς Ἀρχηγός, πὺ διαφέρει σὲ δύο σημεῖα ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τοὺς πολιτικούς ἀρχηγούς, ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς κρατῶν.

- Οἱ ἄρχοντες τοῦ κόσμου κάθονται στὴν πολυθρόνα τῆς δόξης. Ο Χριστὸς κάθησε στὸ θρόνο τοῦ Σταυροῦ, πὺ εἶναι ὁ θρόνος τοῦ πόνου. Ἀπὸ τὴ φτώχεια τοῦ Σταύλου στὸν πόνου τοῦ Σταυροῦ. Σταῦλος καὶ Σταυρός, τὰ δύο ἐπίγεια παλάτια τοῦ Ἰησοῦ.

- Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κόσμου ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Εἶναι σὰν τοὺς κομηῆτες, πὺ γιά λίγο λάμπουν καὶ ὕστερα ἐξαφανίζονται. Ο Ἀρχηγὸς Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ κομηῆτης τῆς ἱστορίας. Εἶναι ὁ ἥλιος τῆς παγκοσμίου πραγματικότητος. «Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης» (ἀπολυτίκιον Χριστουγέννων). Οἱ ἄρχοντες τοῦ κόσμου σβήνουν. Ἐκεῖνος μένει. «Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις» (Εβρ. 1,11).

Γιά τοὺς ἀρχηγούς τοῦ κόσμου ἰσχύει τὸ «μετὰ τὴ δόξα ἡ ἀδοξία». Γιά τὸν Ἀρχηγό μας ἰσχύει τὸ «μετὰ τὴν ἀδοξία ἡ δόξα». Μόνος δέχθηκε τὴν ἀδοξία τοῦ Σταυροῦ. «Ἄντι τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν» (Εβρ. 12,2).

Εἶναι ἀρχηγὸς μας ὁ Ἰησοῦς; Γιά νὰ θρονιασθῇ ὁ Ἰησοῦς στὴν καρδιά μας, πρέπει νὰ ἐκθρονισθοῦν οἱ δικτάτορες, τὰ πάθη μας.

Ο Χριστὸς ἡ ἐπαγγελία μας

Θὰ γίνῃ ἀρχηγὸς μας ὁ Ἰησοῦς, ὅταν γίνῃ ἡ ἐπαγγελία μας. Ο Χριστὸς εἶναι ἡ ἐπαγγελία, πὺ ἐπαγγέλληκε καὶ ἐπαγγέλλεται. Εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Πατέρα, πὺ ἐκπληρώθηκε. Καὶ μόλις ἐκπληρώθηκε, ὑπόσχεται ὁ ἴδιος. Φαντασθῆτε ἓνα φυλακισμένο. Κάποιος τοῦ ὑπόσχεται, ὅτι θὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἐλευθερία του, ὅτι θὰ τοῦ στείλῃ τὸν ἐλευθερωτὴ του. Ἡ ὑπόσχεσις ἐκπληρώνεται, ὁ ἐλευθερωτὴς ἔρχεται. Τοῦ δωρίζει τὴν ἐλευθερία, ἀφοῦ τοῦ δίνει χάρι γιά τὰ ἀδικήματα καὶ τὰ ἐγκλήματά του. Καὶ ὕστερα; Ὁ ἐλευθερωτὴς του ὑπόσχεται, ὅτι θὰ τὸν ἀνεβάσῃ σὲ μεγάλη δόξα. Τί λέτε; Ἀφοῦ ἐκπληρώθηκε ἡ πρώτη ἐπαγγελία, ἡ πρώτη ὑπόσχεσις, δὲν θὰ ἐκπληρωθῇ καὶ ἡ δεύτερη;

Αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Τὸν ἔστειλε ὁ Θεὸς Πατέρας νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ. Τὴν ἐπαγγελία αὐτὴ τὴν γνῶριζαν καὶ τὴν πίστευαν οἱ ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Καὶ ἡ ἐπαγγελία πραγματοποιήθηκε. Ο Χριστὸς ἦλθε.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Τὸ πιστεύετε; Ἀλλοίμονο, ἂν δὲν τὸ πιστεύουμε! Τὸ πίστευαν ἐκεῖνοι, ποῦ στὶς ἡμέρες τοὺς δὲν ἐκπληρώθηκε ἡ ἐπαγγελία, καὶ δὲν τὸ πιστεύουμε ἐμεῖς, ποῦ ἤδη ἔχει ἐκπληρωθῆ ἡ ἐπαγγελία; Πίστευαν ἐκεῖνοι στὸν Ἥλιο, πρὶν αὐτὸς ἀνατεῖλε στὴ γῆ, καὶ δὲν πιστεύουμε ἐμεῖς, ποῦ ἤδη ὁ Ἥλιος ἔχει ἀνατεῖλε καὶ μεσουρανεῖ; «Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττον τί προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν» (Εβρ. 11,40).

Ἡ ἐκπλήρωση τῆς ἐπαγγελίας τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ τὴ βεβαίωση γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἐπαγγελίας τοῦ μέλλοντος. Ὁ Χριστὸς ἦταν ἡ ἐπαγγελία, ὅτι θὰ ἔλθῃ. Καὶ ἦλθε. Καὶ ὅταν ἦλθε, ἔδωσε καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἐπαγγελία, ὅτι θὰ ξανάρθῃ. Ἐκπληρώθηκε ἡ ἐπαγγελία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μὲ τὴ σάρκωσι. Σφραγίσει ὁ Χριστὸς τὴν ἐπαγγελία τῆς Καινῆς Διαθήκης μὲ τὴ σταύρωσι, μὲ τὸ αἷμα του. Τὸ γεγονός τῆς πρώτης παρουσίας ἀποτελεῖ βεβαίωση καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας.

Τί υπόσχεται ὁ κόσμος; Τί υπόσχεται ὁ Χριστός; Θλίψι καὶ στενοχωρία, ἀνασφάλεια καὶ ἀβεβαιότητα ὄχι ἀπλῶς μᾶς υπόσχεται, ἀλλὰ καὶ μᾶς δίνει ὁ κόσμος. Ζωὴ αἰώνιο μᾶς υπόσχεται ὁ Χριστός. «Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον» (Α΄ Ἰωάν. 2,25).

Ὁ Χριστὸς ὁ ἀσύγκριτος

Τί εἶναι ὁ Ἰησοῦς; Ὁ Ἀσύγκριτος. Ρωτᾶνε πολλοί: Γιατί δὲν ὑπάρχουν στὴν ἐποχὴ μας ἅγιοι, μάρτυρες, ἀσκητές; Γιατί καὶ οἱ λίγοι γνωστοὶ ἅγιοι φεύγουν ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ μένουμε ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἄθλιοι;

• Ὑπάρχουν καὶ σήμερα ἅγιοι, ὅπως πάντοτε θὰ ὑπάρχουν. Ἡ πηγὴ τῆς ἀγιότητος λιγοστεύει, ἀλλὰ δὲν στερεύει.

• Ὁ σύγχρονος κόσμος εἶναι ἄξιος νὰ ἔχη ἁγίους; Σὲ ἐτοιμόρροπη ἀχυροκαλύβα θὰ κρέμαγες ἓνα κάδρο χρυσὸ μὲ θαυμάσιο Ζωγραφικὸ πίνακα; Πῶς θέλουμε, ὁ Θεὸς στὴν ἀχυρένια καὶ σαθρὴ κοινωνία μας νὰ ἔχη τίς θαυμαστὰς εἰκόνες του, τοὺς πίνακες τῆς χάριτος, τοὺς ἁγίους; Γι' αὐτὸ λέγει ὁ Παῦλος: «Ὦν οὐκ ἦν, ἦν, ἦν ἄξιος ὁ κόσμος» (Εβρ. 11,38). Ἡ ὁ λόγος αὐτὸς σημαίνει: Ὁλος ὁ κόσμος δὲν ἀξίζει ὅσο ἀξίζει ἓνας ἅγιος, ὅπως ὅλη ἡ λάσπη δὲν ἀξίζει ὅσο ἀξίζει ἓνα διαμάντι.

Ἡ, γιὰ τοὺς ἁγίους ὅλος ὁ κόσμος δὲν ἔχει καμμία ἀξία ἐν συγκρίσει μὲ τὸ Χριστό.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀξία, ἡ ὑπεραξία τοῦ κόσμου. Ἡ ἀντικειμενικὴ ἀξία τῶν κτημάτων καὶ τῶν κτισμάτων καθορίζεται.

Ἐνὸς ἡ ἀντικειμενικὴ ἀξία δὲν καθορίζεται, διότι εἶναι ἀνυπολόγιστη. Δὲν ὑπάρχει μέτρο νὰ μετρήσουμε τὴν ἀντικειμενικὴ ἀξία τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ. Ἀπλῶς γνωρίζουμε, ὅτι ὅποιος τὸν πιστεύει καὶ τὸν ζῆ, αὐτὸς ἀποκτᾷ ὑποκειμενικὴ ἀξία μεγάλη. Θέλεις νὰ ἰδῆς, πόσο ἀξίζει ἓνα ἔργο, ἓνα πρόσωπο, μία πρᾶξις, μία ἐνέργεια; Ζύγισε τὴν σὴ ζυγαριὰ ἀκριβείας, ποῦ λέγεται Ἰησοῦς Χριστός.

• Ὁλος ὁ κόσμος, ὅλο τὸ σύμπαν, δὲν ἀξίζει, ὅσο ἀξίζει μία ψυχὴ ἀθάνατη.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

- Όλος ο κόσμος δέν αξίζει, όσο αξίζει ένας άγιος.

- Πολύ περισσότερο όλος ο κόσμος, με όλα τα πλούτη και τα μεγαλεία του, δέν αξίζει, όσο αξίζει ο Χριστός. Ο Χριστός καταξιώνει τόν κόσμο, δίνει αξία στον κόσμο, στο σύμπαν, στη Ζωή μας. Άς προσέξουμε να μη χάσουμε τόν Χριστό, έστω κι αν χρειασθῆ να τὰ χάσουμε όλα, να τὰ θυσιάσουμε όλα.

Ο Χριστός ο Σωτήρας

Γιατί έχει τόση αξία ο Ίησοῦς Χριστός; Διότι χαρίζει εκείνο, πού κανείς δέν μπορεί να μας τὸ δώσει ἢ να μας τὸ πουλήσει. Καί αυτό εἶναι ἡ σωτηρία μας. Τί εἶναι ο Ίησοῦς; Πολλά επίθετα μπορεί να προσδώσει κανείς στον Ίησοῦ. Πάνω ὅμως ἀπό όλα ο Ίησοῦς εἶναι ... ΙΗΣΟΥΣ! Τὸ ὄνομα «Ίησοῦς» σημαίνει Σωτήρας. Τὴν ἐρμηνεία τὴν δίνει ο ἄγγελος στον Ίωσήφ: «Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ίησοῦν· αὐτός γάρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ» (στ. 21).

Ἡ σάρκωσις τοῦ Θεοῦ, ἡ γέννησις τοῦ Θεανθρώπου, εἶναι ἡ εἰσβολὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στον κόσμο. Εἶναι ἡ ἐκστρατεία τῆς σωτηρίας. Ο Χριστός εἶναι ο Σωτήρας τῶν πλανημένων προβάτων. Ἄφησε ὡς Θεὸς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα πιστὰ του πρόβατα, τοὺς ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, τὴ θεϊκὴ του μάνδρα, καὶ ἦλθε στὴ γῆ. Ἡ στοργὴ του ἀντικαθιστᾷ τὴν ὀργὴ του γιὰ τὸ ξεστράτημα τοῦ ἐνός, τοῦ ἀνθρώπου. Φορτώνεται ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπίνη φύσι. Γίνεται Θεάνθρωπος, «ἵνα, ἵνα σώσει τὸν ἄνθρωπον». «Καὶ εὐρῶν (τὸ πλανηθέν, τὸν ἄνθρωπον) ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων» (Λουκ. 15,5). Ο Ίησοῦς = Σωτήρας. Σωτήρας ὄχι ἐνός ἀνθρώπου, ἀλλὰ Σωτήρας ὅλου τοῦ κόσμου, ὅλου τοῦ λαοῦ. Σώζει ὄχι ἀπὸ ἓνα μικρό, ὁποιοδήποτε κίνδυνο. Σώζει ἀπὸ τὴ θανατηφόρο ἀρρώστια τῆς ἀμαρτίας.

- Ίησοῦς! Τὸ γλυκύτερο ὄνομα.
- Ίησοῦς! Ἡ φλογερότερη ἀγάπη.
- Ίησοῦς! Γι' Αὐτὸν ἀξίζει κανείς να ζῆ, ν' ἀναπνέη, ν' ἀγωνίζεται καὶ να πεθαίνει.
- Ίησοῦς! Ο Ἅγιος καὶ Ὑπερύμνητος εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

β' 13 - 23

Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄριοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Συνεργοὶ τοῦ Ἡρώδη

«Τότε Ἡρώδης ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω» (Ματθ. 2, 16)

Ἡ παραφωνία

Υπάρχει καὶ ἡ παραφωνία στὴ συμφωνία τῶν Χριστουγέννων. Στὸ γεγονός τῶν Χριστουγέννων ἔλαβε μέρος καὶ ἡ ἀγγελικὴ χορωδία, μὲ τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...»... Ἐλαβαν μέρος μὲ τὴν χαρὰ τους καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ἐκπρόσωποί τους οἱ βοσκοὶ καὶ οἱ μάγοι. Ἀλλὰ μέσα στὴ συμφωνία τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγαλλιάσεως ὑπάρχει καὶ ἡ παραφωνία τῆς κακίας καὶ τοῦ μίσους. Εἶναι ὁ Ἡρώδης.

«Ἄν ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Ἥλιος, ὁ νοητὸς Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ Ἡρώδης εἶναι ἡ σκιά. Μπορεῖ ἓνα σκουλήκι νὰ σκιάσῃ τὸν ἥλιο; Ἄλλο τόσο μποροῦσε ὁ Ἡρώδης, ἓνας ἐπίγειος βασιλιάς μὲ χωματένια δόξα, νὰ καλύψῃ τὴν λάμψη τοῦ οὐρανοῦ Βασιλιᾶ μὲ τὸ θεϊκὸ μεγαλεῖο,

Ἄν ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Ἀγάπη καὶ τὰ Χριστούγεννα ἡ γιορτὴ τῆς ἀγάπης, δὲν ἦταν δυνατόν νὰ μὴ φανῇ ἡ παραφωνία τοῦ μίσους καὶ τῆς ζήλειας.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

• Ἄν ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Εἰρήνη καὶ τὰ Χριστούγεννα ἡ γιορτὴ τῆς πιὸ ωραίας εἰρήνης, δὲν μποροῦσε νὰ μὴν ἀντηγήσῃ καὶ ὁ πόλεμος. Ἄν ὁ Διάβολος θέλησε νὰ μπῆ στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ, στὸν παράδεισο, καὶ κήρυξε τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἔκανε τὸ ἴδιο τώρα, ποὺ ὁ Θεός, σαρκωμένος, μπῆκε στὸ λημέρι του; Στρατευμένος τοῦ Διαβόλου ὁ Ἡρώδης, κηρύσσει ἀμέσως τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης.

• Ἄν τὰ Χριστούγεννα ἀκούγεται τὸ τραγούδι τῆς χαρᾶς, μποροῦσε νὰ μὴν ἀκουσθῆ καὶ ἡ παραφωνία τοῦ πόνου, τὸ κλάμα τῆς Ραμᾶ; Μανᾶδες κλαῖνε τὰ παιδιὰ τους.

• Ἄν ἡ Μαρία εἶναι τὸ πρόσωπο στὸ φόντο τῶν Χριστουγέννων, ἡ μανία τοῦ Ἡρώδη εἶναι ἡ σκιά τῶν Χριστουγέννων.

Δύο πράγματα -λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος- κατέλαβαν τὸν Ἡρώδη: ἡ μανία καὶ ἡ ἀνοία. Ἀνοία, ἀνοησία! Ρώτησε τοὺς σοφοὺς νὰ τοῦ ποῦν τὴν προφητεία γιὰ τὸ Χριστό, «Ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται;» (Ματθ. 2,4). Ἄν πίστευε στὶς προφητεῖες, ἦταν ἀνόητο νὰ νομίζῃ ὅτι μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ στὴν ἐκπλήρωσί τους, ὅπως εἶναι ἀνοησία ν' ἀντισταθῆ κανεὶς στὴ διαδρομὴ τοῦ ἡλίου ἢ νὰ σταματήσῃ μὲ τὸ χέρι του τὴν ὀρμὴ ποταμοῦ. Ἄν πάλι δὲν πίστευε στὶς προφητεῖες, ἦταν ἀνόητο νὰ φοβᾶται σὲ κάτι ἀνύπαρκτο. Λέγει ὁ Χρυσόστομος: «Σκόπει τὴν ἀνοίαν. Εἰ, εἴ μὲν ἐπίστευε τῇ προφητεία καὶ ἀκίνητον αὐτὴν εἶναι ἐνόμιζεν, εὐδελον ὅτι ἀδυνάτοις ἐπεχείρει πράγμασιν εἰ, εἴ δὲ ἠπίσται πάλιν, καὶ οὐ, οὗ προσεδόκα ἐκβήσεσθαι τὰ λεγόμενα, δεδοικέναι καὶ φοβεῖσθαι οὐκ ἔχρην, οὐδὲ διὰ τοῦτο ἐπιβουλεύειν ὥστε ἐκατέρωθεν περιττὸς ὁ φόβος ἦν» (Ε.Π.Ε. 9, 534-536).

Ἡ μανία τοῦ Ἡρώδη

Ἡ ἀνοία εἶναι τρέλλα. Καὶ ὁ τρελλὸς δὲν ξέρεي τί κάνει. Ἦταν τρελλὸς ὁ Ἡρώδης. Ἡ ἐξουσία, ἡ μανία τῆς ἐξουσίας, κάνει κάποτε παρανοικὸ τὸν ἄνθρωπο. Μερικὰ στάδια τῆς μανίας τοῦ Ἡρώδη κατὰ τοῦ Χριστοῦ:

• Στὰ σκοτεινὰ δουλεύουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ σκότους, γιὰ νὰ πολεμήσουν τὴν Ἀλήθεια, τὴ Σαρκωμένη Ἀλήθεια, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἔτσι στὰ σκοτεινὰ ἄρχισε τὴ μανία τοῦ Ἡρώδη. «Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος» (Ματθ. 2,7).

Ἀνυποψίαστοι οἱ Μάγοι, νόμιζαν ὅτι μέσα στὴ μυστικοπάθεια ἐκείνη ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ μνηθῆ στὸ θαῦμα, ποὺ περίμεναν κι ἐκεῖνοι. Ἀλλὰ τὸν ἀθῶο δὲν τὸν ἀφήνει ὁ Θεὸς νὰ παγιδευθῆ. Καὶ οἱ Μάγοι ἦσαν ἀθῶοι καὶ δὲν παγιδεύθηκαν.

• Τὸ δόλο καὶ τὴν ὑποκρισία χρησιμοποιοῦν οἱ σκοτεινοὶ ἄνθρωποι. Παριστάνουν τοὺς φίλους, ἐνῶ εἶναι φίδια. Καὶ ὁ Ἡρώδης δὲν παρέστησε τὸν ἑαυτό του μόνο ὡς φίλο τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς ταπεινὸ προσκυνητὴ καὶ λάτρη. «Πορευθέντες ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὶν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κάγῳ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ» (Ματθ. 2,8).

• Κάπου ὅμως οἱ κακοποιοὶ ξεσκεπάζονται. Πέφτει ἡ μάσκα τῆς ὑποκρισίας καὶ ἐμφανίζεται ἡ ἀγριότητα. Ἔτσι ὁ εὐγενέστατος πρὸς τοὺς Μάγους Ἡρώδης ἀγριεύει. Θυμώνει, διότι τὸν ἐνέπαιξαν οἱ Μάγοι. Θυμώνει, διότι τὸ δίκτυο πληροφοριῶν δὲν

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

λειτούργησε ὅπως περίμενε. «Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν Μάγων, ἐθυμώθη λίαν» (στ. 16). Καὶ ὑπογραμμίζει ὁ ὑμνογράφος τοῦ κανόνος τῶν Χριστουγέννων: «Μανεῖς ὁ Ἡρώδης ἐταράττετο, Χριστὸν ἀνελεῖν ὁ θεομάχος φρουαττόμενος» (θ' ὠδή).

- Καὶ ἡ μανία κορυφώνεται. Ὁ Ἡρώδης γίνεται αἰμοδιψής. Γίνεται δὲ αὐτουργός της πλὴν ἀνδρῆς δολοφονίας. Διατάζει νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ βρέφη, ἀπὸ δύο χρονῶν καὶ κάτω. Οὔτε ἓνα οὔτε δύο. Χιλιάδες τὰ θύματα τῆς θηριωδίας τοῦ Ἡρώδη. «Καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω» (στ. 16).

Πολλοὶ ρωτᾶνε, γιατί νὰ ἐπιτρέψη ὁ Θεὸς νὰ σφαγοῦν τόσα βρέφη; Δὲν θ' ἀσχοληθοῦμε ἐδῶ μ' αὐτό. Ἄλλωστε ἡ μόνη, ποῦ δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπευθύνῃ τὸ ἐρώτημα αὐτό, εἶναι ἡ Κοινωνία μας. Μία Κοινωνία, ποῦ τσαλαπατᾷ ἑκατομμύρια λουλούδια κατὰ τὸν ἀγριώτερο τρόπο, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ρωτᾷ, γιατί κόπηκαν μερικὲς χιλιάδες λουλούδια, γιὰ νὰ μεταφυτευθοῦν στὸν κῆπο τοῦ παραδείσου. Μία κοινωνία, ὅπως ἡ Ἑλληνική, ποῦ σφάζει κάθε δέκα χρόνια τέσσερα ἑκατομμύρια (4.000.000) παιδιὰ μὲ τὸ μαχαίρι τῶν ἐκτρώσεων, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ρωτᾷ, γιατί ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ σφαγοῦν μὲ τὸ μαχαίρι τοῦ Ἡρώδη 14.000 παιδιὰ! Καὶ ἀκόμα, τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἅς τὸ ἀπευθύνουν στὸν Ἡρώδη, ποῦ ἔσφαξε παιδιὰ, ὄχι στὸν Θεὸ Πατέρα, ποῦ θυσίασε τὸ μονάκριβο Παιδί του!

Σύμβολο ἀγριότητος καὶ Χριστοκτονίας

Γιατί ὁ Ἡρώδης προέβη στὸ φρικτὸ ἐγκλημά του; Ἐπιφανειακὰ βλέπουμε τὸ φόβο του νὰ μὴ χάσῃ τὴ βασιλεία του. Στὸ βάθος βλέπουμε τὴν ἀντίδραση στὴ δρᾶσι. Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ δυναμικότερη δρᾶσις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον. Δρᾶσις γιὰ τὴν ἀπόδραση τοῦ ἀνθρώπου. Δρᾶσις, γιὰ τὴν κατάλυση τοῦ κράτους τοῦ Διαβόλου. Λοιπὸν, μία τέτοια δρᾶσις εἶναι δυνατόν νὰ μὴ προκαλέσῃ ἀντίδραση; Καὶ ἡ πρώτη ἀντίδρασις φαίνεται στὸ πρόσωπο τοῦ Ἡρώδη.

Παρεμβαίνει ὁ Θεός, νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἀντιπερισπασμὸ κάνει ὁ Σατανᾶς. Παρεμβαίνει νὰ φονεύσῃ τὸ Θεάνθρωπον. Εἶναι ὁ ἴδιος, ποῦ διολίσθησε καὶ μπῆκε στὸν Παράδεισον κι ἐκεῖ ἔρριξε τὴ βόμβα του καὶ διέσπασε τὴ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεὸ καὶ ἔσπειρε τὸ θάνατον. Ἄλλ' ἐνῶ μπόρεσε νὰ μπῆ στὸν παράδεισον, δὲν κατόρθωσε νὰ μπῆ στὴ φάτνη. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πειράξῃ τὸ Θεάνθρωπον, ὅσα μαχαίρια Ἡρωδιανῶν κι ἂν ἀκονήσῃ, ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς εἶναι ντυμένος τὴν ἀλεξίσφαιρον στολή τῆς Θεότητος.

Καὶ ἡ ἀντίδρασις τῶν ἀντιχριστῶν, στὴ σωτηριώδη δρᾶσις τοῦ Χριστοῦ συνεχίζεται. Ὅτι βλέπουμε στὸν Ἡρώδη ἐκεῖνον, τὸ ἐπαναλαμβάνουν ὅλοι οἱ Ἡρώδεις στοὺς αἰῶνες, καὶ σήμερον.

- Ἄν ὁ Ἡρώδης ἀποτελῇ τὸ σύμβολο τῆς ἀγριότητος, τὴν ἀγριότητα αὐτὴ τὴν συναντᾶμε καὶ στὸ σύγχρονον κόσμον. Ἀδίστακτος ὁ Ἡρώδης μπροστὰ στὸ ἐγκλημα. Ἀδίστακτοι καὶ στὴν ἐποχὴ μας οἱ ποικίλοι κακοποιοί. Ἀγρίεψε τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων. Σὲ μία ἀπέραντη ληστοσυμμορία τείνει νὰ μεταβληθῇ ὁ τόπος μας. Κουκουλοφόροι,

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

μασκοφόροι, όπλοφόροι, τρομοκράτες κινούνται ασύδοτοι. «Τὰ λεφτά σου, άλλιώς σέ σκοτώνω»! συνηθισμένη πλέον φράσις από ληστές σέ τράπεζες, ταμειυτήρια, κοσμηματοπωλεΐα, άπλοϋς πολίτες... Γιατί; Διότι άντι νά φτιάχνουμε χριστοφόρους νέους, κατασκευάζουμε με τήν άγωγή μᾶς Ἡρώδες. Ἡ ζωή κατάντησε βιομηχανία, πού βγάξει Ἡρώδες!

- Ἐάν ὁ Ἡρώδης άποτελῆ τὸ σύμβολο τῆς χριστοκτονίας, χριστοκτόνοι πολλοὶ καὶ σήμερα. Ὅτι δέν κατάφερε ὁ Ἡρώδης, τὸ πετυχαίνουν πολλοὶ σήμερα άντίχριστοι. Τὸ μαχαίρι τοῦ Ἡρώδη δέν ἔφθασε μέχρι τήν άγκαλιὰ τῆς Παναγίας, ποῦ στὰ στήθη της κρατοῦσε τὸ μικρὸ Χριστό. Ἡ σατανικὴ ὁμως ρομφαία τῆς άντιχριστιανικῆς, τῆς άθεϊστικῆς, προπαγάνδας φθάνει μέχρι τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τῶν άνθρώπων καὶ σκοτώνει τήν πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Τί τὸ ὄφελος νά ἔχη γεννηθῆ ὁ Χριστός, ὅταν ἡ πίστις στὸ Χριστὸ εἶναι πεθαμένη στὴν καρδιά;

Σύμβολο παιδοκτονίας

- Ἐάν ὁ Ἡρώδης εἶναι τὸ σύμβολο τῆς πιὸ ἄδικης αίματοχυσίας, τὸ άνθρώπινο αἷμα δέν ἔπαψε νά χύνεται καὶ νά γίνεται ποτάμι. Ἀκόμα καὶ στὴ Βηθλεέμ, τὸν τόπο πού γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἐκεῖ πού άκούστηκε ὁ ὕμνος τῆς έν Χριστῷ εἰρήνης, κι ἐκεῖ κρότοι πολέμου άντηχοῦν καὶ αἷμα άδικοσκοτωμένων καθημερινῶς τρέχει. Αίματοχυσία στὴν Παλαιστίνη, αίματοχυσία σέ άλληλοσπαρασσόμενες χῶρες σέ πολλὰ μέρη τῆς ὑψηλίου. Καὶ αὐτὸ διότι φοβοῦνται μερικοὶ νά μὴ χάσουν τὰ συμφέροντά τους, τὴν ἐξουσία τους.

- Ἐάν ὁ Ἡρώδης εἶναι τὸ σύμβολο τῆς παιδοκτονίας, τὴν παιδοκτονία αὐτὴ βλέπουμε κατὰ τὸν άπαισιώτερο τρόπο σήμερα. Σκοτώνονται παιδιὰ. Οἱ άρχαῖοι Σπαρτιᾶτες εἶχαν τὸν Καιάδα, ὅπου ἄσπλαχνα πετοῦσαν τὰ άνάπηρα παιδιὰ. Ο Χριστὸς ἦλθε νά καταργήσῃ τὸν Καιάδα, νά κλείσῃ τὴ φρικτὴ αὐτὴ χωματερὴ, πού σὰν σκουπίδια πετοῦσαν τὰ παιδιὰ. Καὶ στὴ Χριστιανικὴ Ἑλλάδα σήμερα φτιάξαμε φρικτότερο Καιάδα, ὅπου πετᾶνε τὰ άθώοτερα παιδιὰ, τὰ άγέννητα βρέφη, ποῦ ἡ κυοφορία τους εἶναι άνεπιθύμητη. Ὅλα τὰ ἔπαγγέλματα ἔχουν τὸν προστάτη τους ἅγιο. Οἱ γιατροί, οἱ ἔκτρωσιολόγοι γιατροί, ἔχουν ὡς προστάτη τους, τὸν ἅγριο Ἡρώδη.

Ἡρώδης! Τὸ σύμβολο τῶν περισσοτέρων σπιτιῶν. Στὴ Βηθλεέμ οἱ μανᾶδες σπάραζαν, ποῦ τοὺς ἄρπαζαν τὰ βρέφη νά τὰ σφάξουν. Σήμερα γυναῖκες γελᾶνε, ποῦ μόνες τους παρέδωσαν τὰ βρέφη τοὺς στὸ σφαγιασμό, στὴν ἔκτρωσι! Αὐτὸ δέν εἶναι άπλῶς παιδοκτόνο ἔγκλημα εἶναι ἔθνοκτόνο εἶναι χριστοκτόνο. Πρόκειται γιὰ τὸ φρικτότερο ἔγκλημα.

Καὶ ἡ παιδοκτονία συνεχίζεται. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ, πού κατορθώνουν νά δοῦν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, πόσα πρόωρα σκοτώνονται από τὰ ναρκωτικὰ ἢ από τὸ ξητζ! Καὶ από τὰ παιδιὰ, ποῦ γλυτώνουν τὸ σωματικὸ θάνατο, πόσα δηλητηριάζονται πνευματικὰ με τὴν πλύση ἔγκεφάλου καὶ με τὸν πρακτικὸ ὕλισμό, πού παντοῦ ἐπικρατεῖ!

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

Ἐμπαιγμὸς στὸν κακοποιό

Θὰ μπορούσε νὰ κάνη τίποτε ὁ Ἡρώδης, ἂν δὲν εἶχε συνεργούς, ἂν δὲν εἶχε συνενόχους; Καὶ ποιούς Ζήτησε ὡς πρώτους συνεργούς στὸ ἔγκλημά του; Τοὺς Μάγους, τοὺς εὐγενεῖς ἐκείνους σοφούς. Ἦλθαν νὰ λατρεύσουν τὸ Χριστό. Καὶ αὐτὸς θέλησε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὸν ἱερό τους πόθο. Θέλησε, ὁ ἀσεβής, νὰ συνεταιρισθῆ μὲ τὴν εὐσέβεια, γιὰ νὰ πετύχη τὸν πονηρὸ σκοπὸ του. Πόσες φορές οἱ εὐσεβεῖς πέφτουν θύματα ἀπατεώνων καὶ ἄθελά τους βοηθοῦν κακοποιὰ στοιχεῖα! Παγίδα ἔστησε ὁ Ἡρώδης στὸ Χριστό. Ἦταν ἢ ὑπόσχεσις, ποῦ ἔδωσαν. Ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ χαρὰ ὁ Ἡρώδης: «Εἶμαστε ἐν τάξει. Εἶναι τόσο τίμιοι, ὥστε δὲν θ' ἀθετήσουν τὴν ὑπόσχεσις». Καὶ ὅμως ἀθέτησαν τὴν ὑπόσχεσις οἱ Μάγοι. Κάθε ὑπόσχεσις, ποῦ δίδεται ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἐξυπηρετεῖ πονηροὺς σκοποὺς, πρέπει ν' ἀθετῆται. Ἐνέπαιξαν οἱ Μάγοι τὸν Ἡρώδη. Πονηρὸς ἐκεῖνος, σοφώτερος ὁ Θεός, ποῦ ἀπεκάλυψε τὴ βουλή τοῦ Ἡρώδη. Ἀλλαγὴ πορείας. Θ' ἀλλάξουν δρόμο οἱ Μάγοι, γιὰ ν' ἀποφύγουν συνάντησι ἐπικίνδυνη. Λέγει σχετικὰ ἓνα τροπάριο τοῦ κανόνος τῶν Χριστουγέννων: «Υφ' οὐ (ἀστέρος) οἱ μάγοι πρὸς πατρίδα ὀδηγούμενοι, δεινὸν παιδοκτόνον, ἐγκατέλιπον παιζόμενον» (Θ' ὠδή).

Δὲν ἔγιναν συνεργοὶ τοῦ κακοῦ οἱ Μάγοι. Βρέθηκαν ὅμως οἱ συνεργοὶ τοῦ Ἡρώδη. Ἦσαν οἱ στρατιῶτες, ποῦ ἀνέλαβαν τὸ παιδοκτόνο ἔργο.

Μα τί μπορούσαν νὰ κάνουν; Εἶχαν διαταγῆ ἀνωτέρου. Ν' ἀθετήσουν τὴ διαταγῆ;

Ναί, ὅπως οἱ Μάγοι ἀθέτησαν τὴν ὑπόσχεσις, ἔτσι οἱ στρατιῶτες ὤφειλαν ν' ἀθετοῦσαν τὴ δολοφόνου διαταγῆ. Υπάρχουν διαταγές, ποῦ δὲν ἐκτελοῦνται. Υπάρχουν νόμοι, ποῦ δὲν πρέπει νὰ τηροῦνται. Τέτοιος εἶναι ὁ νόμος στὴν Πατρίδα μας, ποῦ δικαίωσε τὸ ἔργο τοῦ Ἡρώδη. Εἶναι ὁ νόμος ποῦ ἐπιτρέπει τὴν ἔκτρωσι, δηλαδή, τὴν ἐν ψυχρῷ δολοφονία τῶν παιδιῶν. Ἄβουλα ὄργανα οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἡρώδη. Σήμερα δὲν ἔχουμε ἄβουλη συνεργία. Ἔχουμε Βουλή συνεργοῦσα.

Ἡ Βουλή τῶν Ἑλλήνων ἔχει ψηφίσει τὸν παιδοκτόνο νόμο. Τὸ δίκαιο τῆς Ζούγκλας, κατὰ τὸν ἀγριώτερο τρόπο, γίνεται νόμος τοῦ Κράτους μας!

Ὁ Χριστὸς ἐπιστρέφει

Τελικὰ ὁ Ἡρώδης ἀπέτυχε στὸ ἔργο του. Γιὰ τὸν Ἡρώδη καὶ γιὰ ὅσους πολέμησαν τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἰσχύει τὸ «Τεθνήκασιν οἱ Ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου» (στ. 20). Αὐτοὶ πεθαίνουν, ὁ Χριστὸς ζῆ. Τὸν τελευταῖο καιρὸ παρακολουθήσαμε τὸν ἐπιθανάτιο ρόγχο ἑνὸς θηρίου, ποῦ μὲ λύσσα πολέμησε τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἄθεος Σοβιετικὴ Ἐνωσις πέθανε. Ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις τοῦ θανάτου ὑπογράφτηκε ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς! Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων μπῆκε ἢ ταφόπετρα σ' ἓναν ἀκόμη Χριστοκτόνο. Ὁ Χριστὸς καὶ πάλι ἐπιστρέφει στὴ Ρωσία, ὅπως ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ὅλοι οἱ φυγάδες, κυνηγημένοι ἄδικοι, θὰ ἐπιστρέψουν, ἀφοῦ ἐπέστρεψε ὁ μέγας Φυγάς, ὁ μέγας Πρόσφυγας, ὁ μέγας Ἐξόριστος, ὁ Χριστὸς. Στὸ Εὐαγγέλιο βλέπουμε μία ὑποστολή καὶ μία ἔπαρση σημαίας. Ἡ σημαία τοῦ Ἡρώδη, κατακόκκινη ἀπὸ τὸ αἷμα, ὑποστέλλεται. Ἡ σημαία τοῦ Χριστοῦ, τὸ σύμβολο τῆς Ἀγάπης, ὑψώνεται.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

Μόνο, όταν επιστρέψη ὁ ἐξόριστος Χριστὸς καὶ στὶς καρδιές μας, μόνο ὅταν επιστρέψη ὁ ἐξόριστος Χριστὸς στὰ σπίτια μας, στὴν πατρίδα μας, στὸν πλανήτη μας, μόνο ὅταν ὁ Σταυρὸς του ὑψωθῆ παντοῦ ὡς σύμβολο, ἀλλὰ καὶ ὡς Ζωή, μόνο τότε θ' ἀλλάξη ὁ κόσμος. Καὶ στὸν ὀρίζοντα τοῦ κόσμου θὰ λάμψη τὸ Ἴστρο τῆς Βηθλεέμ, τὸ Ἴστρο τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Εἰρήνης.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον.

α' 1 - 8

Ἄρχῃ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

Ἡ μετάνοια ἀνοίγει τὸ δρόμο

«Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μάρκ. 1,1)

Εἴμεθα βαπτισμένοι;

Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων! Ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ νέου ἔτους. Εὐχὲς πολλὲς ἀκούγονται γιὰ τὸ νέο ἔτος, σὰν μία ἀκτῖνα ἐλπίδας γιὰ τὸ μέλλον. Βεβαρυμένο τὸ ποικίλο περιβάλλον. Εὐχόμεθα γιὰ καλύτερες ἡμέρες. Καὶ οἱ εὐχὲς προέρχονται ἀπὸ παντοῦ· Καὶ ἀπὸ ἀρρώστους, ποῦ πονᾶνε στὸ κρεβάτι καθηλωμένοι. Καὶ ἀπὸ ἐκείνους, ποῦ χοῦν τὴν ἐγκατάλειψι. Καὶ ἀπὸ τίς χῶρες, ποῦ ζοῦν τὴ φτώχεια καὶ τὴν ἐξαθλίωσι. Καὶ ἀπὸ τοὺς λαοὺς, ποῦ βρίσκονται σὲ ἐμπόλεμη κατάστασι. Ἀπὸ τὰ στόματα ὄλων ἢ ἴδια εὐχή: Εὐτυχισμένο τὸ νέο ἔτος!

Μα ὑπάρχει εὐτυχία χωρὶς Χριστό;

- Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶμε: Ὑπάρχει φωτισμὸς χωρὶς τὸν ἥλιο; Ἥλιος εἶναι ὁ Χριστός. Ὄταν τοῦ κλείνουμε τὴν πόρτα τῆς καρδιᾶς μας ἢ τοῦ κλείνουμε τὰ μάτια νὰ μὴ Τὸν βλέπουμε, καταδικαζόμεθα νὰ ζοῦμε στὸ σκοτάδι.

- Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶμε: Ὑπάρχει νοσοκομεῖο χωρὶς γιατρό; Ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων μας εἶναι ὁ Χριστός. Ὄταν Τὸν ἀρνούμεθα, ὅταν δὲν δεχόμεθα τὴν ἐπίσκεψί του, ὅταν ἀρνούμεθα νὰ ἐφαρμόσουμε τίς συνταγές του, τίς ἐντολές του, καταδικαζόμεθα νὰ ποῦμε πληγωμένοι καὶ ἀθεράπευτοι.

- Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾶμε: Ὑπάρχει καρπὸς χωρὶς δέντρο; Τὸ δέντρο τῆς ζωῆς εἶναι ὁ Χριστός. Ὄταν ξεριζώνουμε ἀπὸ τὴ ζωὴ μας τὴν πίστι στὸ Χριστό, τότε «ικανοποιοῦμε» τὴν πεῖνα γιὰ ζωὴ καὶ γιὰ χαρὰ μὲ τοὺς σάπιους καρποὺς τῆς ἁμαρτίας.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Θεωρητικά λέμε, ότι δεχόμεθα τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Πρακτικά Τὸν ἀρνούμεθα. Μπορεῖ νὰ θεωρηθῆται κάποιος χριστιανός, ἀν εἶναι ἀβάπτιστος; Φοβᾶμαι, ὅτι οἱ περισσότεροὶ δὲν εἴμεθα χριστιανοί, διότι εἴμεθα ἀβάπτιστοι.

Ἀβάπτιστοι; Θ' ἀντιδράσετε· Πῶς εἴμεθα ἀβάπτιστοι, ἀφοῦ κάποτε ὅλοι περάσαμε ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα καὶ ὠνομασθήκαμε χριστιανοί; Βαπτισθήκαμε; Μᾶς βάπτισαν, δὲν βαπτισθήκαμε. Ἄλλοι μᾶς ὠδήγησαν στὴν Ἐκκλησία καὶ μᾶς βάπτισαν. Καὶ βεβαίως καλὰ ἔπραξαν οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ ἀναδοχοί μας καὶ οἱ ἱερεῖς, ποῦ μᾶς βάπτισαν. Μᾶς βάπτισαν στὴν κυλομβήθρα τοῦ χριστιανικοῦ βαπτίσματος. Τυπικὰ βαπτισθήκαμε στὴν κολυμβήθρα. Οὐσιαστικὰ δὲν βαπτισθήκαμε στὸν Ἰορδάνη. Καὶ δὲν ἐννοῶ τὸ φυσικὸ Ἰορδάνη. Κι ἐκεῖ, στὴν ἀγία γῆ νὰ πᾶμε καὶ νὰ μποῦμε μέσα στὸν Ἰορδάνη, πάλι τυπικὸ βάπτισμα θὰ τελέσουμε· βάπτισμα χωρὶς ἀξία, χωρὶς σωτηρία. Βαπτίσθηκα στὸν Ἰορδάνη! σημαίνει: Βαπτίσθηκα στὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου!

Στὴ σειρά γιὰ ἐξομολόγηση

Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου βλέπουμε στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων. Μεγάλη μορφή ὁ Ἰωάννης. Βρισκόταν στὸν Ἰορδάνη. Τί ἔκανε ἐκεῖ; Οἱ περισσότεροὶ πλημμυρίζουν τοὺς ναοὺς κατὰ τὰ Θεοφάνεια, κρατῶντας ἓνα ποτηράκι ἢ ἓνα μπουκαλάκι, γιὰ νὰ λάβουν ἀγιασμένο νερό. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι κακὸ. Καλὸ εἶναι. Εὐλαβῆ παράδοση ἀκολουθοῦν. Ἄλλ' ἐὰν ἔρχονται μόνο γι' αὐτό, τότε ἀσφαλῶς εἶναι κακὸ, πολὺ κακὸ, κάκιστο. Ἄς τὸ ἐξηγήσουμε.

Φαντασθῆτε τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο καὶ Βαπτιστὴ νὰ στέκη στὸν Ἰορδάνη, νὰ προσέρχονται πλήθη λαοῦ μ' ἓνα δοχεῖο στὸ χέρι καὶ νὰ τοὺς γεμίσει τὰ δοχεῖα τους μὲ τὸ ἀγιασμένο νερὸ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Μὴ πῆ κανεῖς, ὅτι δὲν ἦταν ἀγιασμένο τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνου.

- Ἦταν νερό, ποὺ δὲν τὸ εἶχε εὐλογῆσει ἀπλῶς κάποιος ἱερεὺς, ποὺ ὅσο καὶ ἂν ἔχη τὴν χάρι, ὅμως «σάρκα φορεῖ καὶ τὸν κόσμον οἰκεῖ», ἀλλὰ τὸ εἶχε εὐλογῆσει ὁ ἐπίγειος ἄγγελος, ὁ ἀετὸς τῆς ἐρήμου, ὁ Ἰωάννης, ὁ «μείζων πάντων τῶν προφητῶν» (Ματθ. 11,9), ὁ «μείζων ἓν γεννητοῖς γυναικῶν» (Ματθ. 11,11), ὁ ἀγιώτερος τῶν ἀγίων.

- Ἦταν ἀγιασμένο τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ γιὰ ἄλλο λόγο, ἀπείρως σπουδαιότερο. Γιὰ ν' ἀπαλλαγῆ τὸ νερὸ ἀπὸ κάθε μολυσμὸ, ἀπὸ κάθε μικρόβιο, τὸ βράζουμε σὲ ὑψηλὴ θερμοκρασία, σὲ φωτιὰ ὑψηλοῦ βαθμοῦ. Τὸ νερὸ τοῦ Ἰορδάνου καθαρίστηκε πέρα γιὰ πέρα, διότι ἐνώθηκε μὲ τὴ φωτιὰ τῆς ὑψηλότερης θερμοκρασίας. Ἡ φωτιὰ τῆς Θεότητος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἰσῆλθε ὀλόκληρος μέσα στὸν Ἰορδάνη, «ἀγιάσαι τὰ ὕδατα». Καὶ ὅπως ἡ Παρθένος, ποὺ δέχτηκε τὴ φωτιὰ τῆς Θεότητος στὴν ὕπαρξί της, καθαρίστηκε τελείως καὶ κατέστη ἀμόλυντος, ἔτσι καὶ ὁ Ἰορδάνης. Ἔγινε καθαρὸς, δεχόμενος τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, «τὴν καθαρτικὴν οὐσίαν τῆς Θεότητος».

Τί ἔκανε, λοιπόν, ὁ Ἰωάννης; Ἔπαιρνε ἀγιασμένο νερὸ μὲ κάποιο δοχεῖο ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη καὶ γέμιζε τὰ δοχεῖα τῶν προσερχομένων; Ὁχι! Κάτι τέτοιο δὲν θὰ εἶχε ἀποτέλεσμα. Ἡ χάρις δὲν εἶναι μαγικὴ ὑπόθεσις. Δὲν μεταδίδεται, ἂν δὲν συμμετέχη ὁ ἄνθρωπος μὲ μετάνοια καὶ τὸν ὅλο πνευματικὸ του ἀγῶνα. Ὅσο ἀγιασμὸ καὶ ἂν πάρουμε

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων, ἂν προσωπικὰ ἐμεῖς δὲν μετανοήσουμε γιὰ τὰ ἀμαρτήματά μας, δὲν σωζόμεθα. Ὁφέλεια, σωτηρία, μὲ ἀγιασμό, χωρὶς τὸν Ἀγιάζοντα, δὲν ὑπάρχει. Ἀγιάζων εἶναι ὁ Χριστός. Καὶ ὁ Χριστὸς δὲν μεταδίδει τυπικὰ καὶ ἐτσιθελικὰ τὴ χάρι του. Ρωτάει: «Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;» (Ἰωάν. 5,6). Ὅσα καὶ ἂν κάνῃ ὁ Χριστός, ἂν ἐμεῖς δὲν θέλουμε, τίποτε δὲν ἐπιτυγχάνεται.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἰωάννης δὲν μοιράζει ἀγιασμένο νερό, ἀλλὰ καλεῖ σὲ μετάνοια. Τὸ γνόρισαν οἱ ἄνθρωποι. Καὶ τί ἔκαναν; Δὲν στριμώχνονταν, γιὰ νὰ πάρουν λίγο ἀγιασμένο νεράκι. Περίμεναν μὲ τὴ σειρά, γιὰ νὰ ἐξομολογηθοῦν τὰ ἀμαρτήματά τους καὶ νὰ βαπτισθοῦν στὸ βάπτισμα τῆς μετανοίας. «Καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν» (στ. 5).

Φαντασθῆτε μία χρονιὰ νὰ ἀνακοίνωνε ἡ Ἐκκλησία: Θὰ μποῦν στὴ σειρά νὰ πάρουν ἀγιασμό μόνο ἐκεῖνοι, ποῦ πέρασαν ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησι καὶ καθάρισθησαν ἀπὸ τὰ ἀμαρτήματά τους! Ἐλάχιστοι θὰ ἔπαιρναν ἀγιασμό. Ἀλλὰ γι' αὐτοὺς ἔχει οὐσιαστικὴ ἀξία ὁ ἀγιασμός. Μετὰ τὴν ἀγιαστικὴ χάρι καλὴ εἶναι καὶ ἡ ἀγιαστικὴ εὐλογία. Μετὰ τὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησι καλὸ εἶναι καὶ τὸ ἀγιασμένο νερό. Χωρὶς μετάνοια καὶ ἐξομολόγησι ἀνώφελο ὁποιοδῆποτε ἀγιασμένο νερό.

Ἀλλαγὴ καὶ διαλλαγὴ

Νὰ γιατί θέσαμε στὴν ἀρχὴ τὸ ἐρώτημα: Μήπως εἴμεθα ἀβάπτιστοι; Ἐπειδὴ δὲν περνᾶμε τακτικὰ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνῃ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως. Νὰ σκεφτοῦμε δέ, ὅτι τὸ δικό μας βάπτισμα, ἢ δική μας μετάνοια, ἔχει ἀπείρως σπουδαιότερη σημασία σὲ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησι μπροστὰ στὸν Ἰωάννη. Ἡ μετάνοια μπροστὰ σ' ἓναν ἀμαρτωλὸ ὀρθόδοξο κληρικὸ εἶναι ἀποτελεσματικότερη ἀπὸ τὴ μετάνοια μπροστὰ στὸν ἀγγελολίμητο Ἰωάννη.

Φαντασθῆτε δύο γιατροὺς. Ὁ ἓνας εἶναι σπουδαῖος, περίφημος καὶ ἅγιος. Ἐμπνέει τὴν ἐμπιστοσύνη. Τοῦ ἀνοίγεις τὴν ψυχὴ σου. Τοῦ δείχνεις τίς πληγές σου. Τοῦ λές τοὺς πόνους σου. Ἀλλὰ φάρμακο δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει γιὰ τὴν ἀρρώστια σου. Σὲ συμπονεῖ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ σὲ γιατρέψῃ. Ὁ ἄλλος γιατρὸς δὲν εἶναι τόσο σπουδαῖος, ἀλλὰ κατέχει καὶ διαθέτει τὸ φάρμακο τῆς θεραπείας σου. Σὲ ποιὸν ἀπὸ τοὺς δύο ἢ ἐπίσκεψις θὰ εἶναι ἀποτελεσματικότερη; Ἀσφαλῶς στὸ δεύτερο.

Ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ ἁγιώτερος ἰατρός. Ἡ διάγνωσις του περίφημη. Ἄκουγε τίς ἀμαρτίες τῶν μετανοούντων, ἀλλὰ δὲν συγχωροῦσε ἀμαρτίες, διότι τὸ φάρμακο γιὰ τίς ἀμαρτίες εἶναι μονάχα ἓνα· τοῦ Ἰησοῦ τὸ Αἷμα. Καὶ τὸ Αἷμα τὸ καθαρτικὸ δὲν εἶχε ἀκόμη δοθῆ. Ἐνας ἱερεὺς ἐξομολόγος σήμερα δὲν μπορεῖ βεβαίως νὰ συγκριθῆ σὲ προσωπικὴ ἀγιότητα μὲ τὸν ἐξομολόγο τοῦ Ἰορδάνου, τὸν Ἰωάννη. Διαθέτει ὅμως τὸ φάρμακο τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν. Ἄρα ἢ δική μας σημερινὴ μετάνοια εἶναι ἀποτελεσματικότερη ἀπὸ τὴν τότε μετάνοια. Ἐμεῖς σήμερα, ὅταν ἐξομολογούμεθα, εἴμεθα πιὸ κερδισμένοι ἀπὸ τὰ πλήθη ἐκεῖνα, ποὺ συνέρρεαν στὸν Ἰορδάνη.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Γιατί, λοιπόν, αφήνουμε την εύκαιρία; Γιατί ζητάμε το μικρό, το αγιασμένο νερό, και δεν ζητάμε και το μεγάλο, την αγιαστική χάρη, που προσφέρεται με τη μετάνοια και την εξομολόγηση;

Θα ρωτήσει ίσως κάποιος: Γιατί χωρίς την εξομολόγηση είναι άνωφελο το αγιασμένο νερό;

Φαντασθήτε ένα ροῦχο βρώμικο, καταλασπωμένο, σιχαμερό. Ἐάν πάνω του στάξουμε λίγες σταγόνες καθαροῦ νεροῦ, θα καθαρισθῆ; Θα γίνῃ λευκό; Ὁχι. Τὸ βρώμικο ροῦχο θέλει πλυντήριο με κατὸ νερὸ καὶ ἀπορρυπαντικό. Βρώμικη εἶναι ἡ ψυχὴ μας, ἐλεεινὴ, σιχαμερὴ. Τί νὰ τῆς κάνουν μερικές σταγόνες αγιασμένου νεροῦ; Οὔτε κὰν τὴν ἀκουμποῦν, ἀφοῦ μόνο τὸ σῶμα ἔρχεται σὲ ἐπαφή. Ἐάν ὅμως τὴν ψυχὴ τὴν ὀδηγήσουμε στὸ πλυντήριο τῆς μετανοίας, ὅπου τὰ κατὰ δάκρυά μας σμίγουν με τὸ οὐράνιο ἀπορρυπαντικὸ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τότε καθαρίζεται. Καὶ τότε μπορούμε νὰ πάρουμε καὶ τὸ αγιασμένο νερὸ ὡς εὐλογία καὶ δῶρο. «Καθάρισον, Κύριε, τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου καὶ σῶσον με ὡς Φιλάνθρωπος» (ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τῆς θ. Μεταλήψεως).

• Πολλοὶ Ζητοῦν θεραπεία τῶν κακῶν χωρὶς νὰ λένε τίς ἀρρώστιες τοὺς στὸ γιατρό. Κάτι τέτοιο δὲν γίνεται. Ἐὰς λέμε τὰ ἀμαρτήματά μας καὶ ὕστερα θα ἔρχεται ἡ γιατροειά μας.

• Θέλουμε ἀλλαγὴ χωρὶς ἀπαλλαγὴ! Ἡ μετάνοια εἶναι ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ βᾶρος τῆς ἀμαρτίας καὶ διαλλαγὴ με τὸ Θεό. Λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας: «Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε...

Καὶ δεῦτε καὶ διαλεχθῶμεν» (Ἠσ. 1,16-18). Καὶ σημειώνει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ἠλλάγημεν ἡμεῖς, διαλλάγηθι σὺ (Κύριε). Στήσον τὴν ὀργὴν, ὡσπερ τὴν πλάνην ἡμεῖς. Παύσουν τὴν τιμωρίαν αὐτός, ὡσπερ ἡμεῖς τὴν κακίαν. Ἐξεπαίδευσας ἡμᾶς ἱκανῶς τὸ φόβῳ, δὸς καιρόν, λοιπόν, ἡμῖν τὸ περὶ σὲ φίλτρον ἐνδείξασθαι» (Ε.Π.Ε. 8α,516-518).

• Ἐμεῖς ζητάμε νὰ σχίσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀπόφασή του γιὰ τιμωρία μας, χωρὶς ἐμεῖς νὰ σχίσουμε τὴ σχέση μας με τὴν ἀμαρτία. Προκαλοῦμε τὸ Θεὸ καὶ μετὰ ζητάμε ἐπιείκεια. Λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γιὰ τὴ μετάνοια τῶν Νινευιτῶν: «Μετενόησαν οἱ Νινευῖτες καὶ μετενόησεν ὁ Θεός. Ἐσχισεν ἡ μετάνοια τῆς ἀπωλείας τὸ πρόσταγμα. Διέρρηξαν ἐκεῖνοι τὴν πονηρίαν, διέρρηξεν ὁ Θεὸς τὴν ἀπόφασιν. Ὡ πάντα δυναμένης μετανοίας! Ἐπὶ γῆς τελεῖται καὶ τὰ ἐν οὐρανοῖς ἀναστρέφει» (Ε.Π.Ε. 8α,520).

Ὁδοποιήσις

Ἡ μετάνοια ἀνοίγει τὸ δρόμο γιὰ τὴν εὐτυχία. Εὐτυχισμένος εἶναι ὁ νέος χρόνος καὶ γενικὰ ὅλος ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας, μόνο με τὸ Χριστό. Καὶ ὁ Χριστὸς ἔρχεται με τὴ μετάνοια. Πολλὲς φορές προγραμματίζονται μεγάλα ἔργα ἐτοιμάζονται νέοι δρόμοι γιὰ καλύτερη κυκλοφορία. Τὸ μεγάλο, τὸ σπουδαιότερο ἔργο, εἶναι νὰ κατασκευάσουμε τὸ δρόμο, ποῦ θα περάσῃ ὁ Χριστός. Γι' αὐτὸ τὸ ἔργο στάλθηκε ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ ὁ Ἰωάννης. Ἦταν ὁ ἐργολάβος τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ νέου δρόμου, τοῦ δρόμου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ ὀνομάζεται Πρόδρομος. Γι' αὐτὸ καὶ λέγει ὁ Θεός: «Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου» (στ. 2).

Κατασκευαστὴς τοῦ Χριστοδρόμου ὁ Ἰωάννης. Γι' αὐτό, ὅταν ἄρχισε τὸ κήρυγμά του, προειδοποίησε τὸ λαὸ γιὰ τὴν ὁδοποίησι, γιὰ τὴν ἐτοιμασία, δηλαδή, τοῦ δρόμου τοῦ Κυρίου. «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ» (στ. 3).

Φαντασθῆτε ἓνα δρόμο νὰ εἶναι γεμᾶτος πέτρες, ὀγκολίθους, γεμᾶτος θάμνους καὶ ἄγρια δέντρα. Πῶς νὰ τὸν διασχίσῃ ἓνα αὐτοκίνητο; Εἶναι ἀνάγκη νὰ μεριαστοῦν οἱ πέτρες, νὰ ξερριζωθοῦν τὰ δέντρα καὶ οἱ θάμνοι καὶ νὰ ὀμαλοποιηθῇ ὁ δρόμος.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὄχι τὸ αὐτοκίνητο, ἀλλὰ ὁ Αὐτοκίνητος, ὁ μόνος Αὐτοκίνητος. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα ἑτεροκίνητοι. Ἐκεῖνος, ὡς Θεός, εἶναι Αὐτοκίνητος. Καὶ πραγματοποιίησε τὴ μεγάλη του, τὴ μεγαλύτερη κίνησι. Ἦλθε στὴ γῆ. Θέλει νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ τὸ δικό μας δρόμο, καὶ ἀπὸ τὴ δική μας ὑπαρξι. «Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου» (στ. 3).

Ἄς μεριάσουμε τὸν ὀγκόλιθο τοῦ ἐγωισμοῦ, ποῦ φράσσει τὸ δρόμο στὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ. Ἄς ξερριζώσουμε τοὺς θάμνους καὶ τ' ἀγκάθια, τὰ ἄγρια πάθη μας. Ἔτσι θὰ περάσῃ ὁ Χριστὸς στὴ ζωὴ μας.

Πῶς γίνεται ἡ ἐτοιμασία ἀπὸ μας; Μὲ τὴ μετάνοια. Πῶς περνάει ὁ Χριστὸς στὴ ζωὴ μας; Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο ὁ ἱερεὺς κάνει τὴ μικρὴ εἴσοδο. Ἡ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον γίνεται μὲ τὸ Εὐαγγέλιο. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο ἀνοικτό, ὄχι κλειστό. Ἡ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀρχίζει μὲ τὸ Εὐαγγέλιο: «Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (στ. 1).

Ν' ἀρχίσουμε!

Ἄς κάνουμε ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Ν' ἀρχίσουμε νὰ μελετᾶμε τὸ Εὐαγγέλιο. Ν' ἀρχίσουμε νὰ ἐφαρμόζουμε τὸ Εὐαγγέλιο. Ν' ἀρχίσουμε νὰ ποῦμε κατὰ τὸ Εὐαγγέλιο. Ν' ἀρχίσουμε νὰ διαδίδουμε τὸ Εὐαγγέλιο.

Ὁ κόσμος θέτει ὁδοφράγματα, γιὰ νὰ μὴ περάσῃ στὴ σύγχρονη κοινωνία ὁ Χριστὸς καὶ τὸ Εὐαγγέλιό του. Τὸ ἀποτέλεσμα; Ἀγρίεψε τὸ Γένος μας. Γέμισε ὁ τόπος ἀπὸ ληστεῖες καὶ ἐγκλήματα.

- Κλείνουμε τὸ δρόμο στοὺς Χριστό; Ἀφήνουμε ἀνοικτὸ τὸ δρόμο στὴν ἀτιμία, στὴν κλοπὴ, στὴν ἐγκληματικότητα.
- Κλείνουμε τὸ δρόμο στοὺς Χριστό; Ἀφήνουμε ἀνοικτὸ τὸ δρόμο στὸν ἐγωισμό.
- Κλείνουμε τὸ δρόμο στοὺς Χριστό; Ἀφήνουμε ἀνοικτὸ τὸ δρόμο στὸν τρόπο.
- Κλείνουμε τὸ δρόμο στοὺς Χριστό; Ἀφήνουμε ἀνοικτὸ τὸ δρόμο στοὺς Διάβολο, στὴν ἀσύδοτη δράση του.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Ἄρκετὰ Ζήσαμε χωρὶς Χριστό. Καιρὸς νὰ ἐπιστρέψουμε. Νὰ ἐτοιμάσουμε τὸ δρόμο γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Χριστὸς στὴ ζωὴ μας καὶ νὰ περάσουμε ἐμεῖς στὴν εὐτυχία καὶ τὴν αἰώνιο Ζωή. «Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

δ' 12 - 17

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλίμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλίμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ κατήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ναζαρέτ καὶ Καπερναοὺμ

«Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ» (Ματθ. 4,12)

Ἰωάννης καὶ Ἰησοῦς

Πρόδρομος καὶ Χριστός! Δύο πρόσωπα, πού ἔχουν σχέσι μὲ τὴν ἐορτὴ τῶν Φώτων. Συγγενεῖς κατὰ σάρκα. Ἐξαδέλφη τῆς Παρθένου ἢ μητέρα τοῦ Ἰωάννου, ἡ Ἐλισάβετ (Λουκ. 1,36). Συγγενεῖς καὶ ὡς πρὸς τὸ ρόλο, ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴ τους. Τί ἦσαν καὶ οἱ δύο, καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰησοῦς; Φῶτα!

Ἐορτὴ τῶν Φώτων ἢ ἡμέρα τῶν Θεοφανεῖων ἢ μεγάλη. Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα ἢ ἡμέρα τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι εἴμεθα λουσμένοι στὸ Φῶς. Κάποιοι, ποῦ βρίσκεται στὸ σκοτάδι τῆς νύκτας, ζῆ μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ σκοτάδι θὰ διαλυθῇ· θὰ ἔλθουν τὰ φῶτα, τὰ δύο φῶτα ἀλληλοδιαδόχως· τὸ φῶς τῆς αὐγῆς καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Προτοῦ νὰ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, ἐμφανίζεται ὁ αὐγερινός, τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς. Εἶναι πιὸ λαμπερὸ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἄστρα τῆς νύκτας. Ἡ ἐμφάνισίς του εἶναι προδρομικὴ. Κηρύττει, βεβαιώνει τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἡλίου. Καὶ σὰν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, ὁ αὐγερινός χάνεται. Δὲν σβήνει, ἀπλῶς δὲν φαίνεται, ἀφοῦ ἡ λάμψις του καλύπτεται ἀπὸ ἐκείνην τοῦ ἡλίου.

Αὐγερινός καὶ ἥλιος! Νὰ ἢ σχέσεις τῶν δύο προσώπων, τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰησοῦ. Φῶς ὁ Ἰωάννης, ἀστέρι φωτεινός, πιὸ λαμπερὸ ἀπὸ ὅποιοδήποτε ἄλλο προφητικὸ ἀστέρι ἢ ἅγιο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὁ Δημιουργὸς τῶν ἀστέρων καὶ Φωτοδότης ὅλων τῶν ἀγίων, μίλησε γιὰ τὴν ὑπεροχὴ τοῦ Ἰωάννου: «Τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου» (Ματθ. 11,9). Ἄστρο φωτεινὸ ὁ Ἰωάννης, ὄχι ὅμως ἥλιος. Ὅσο διαφέρει ὁ αὐγερινός ἀπὸ τὸν ἥλιο, τόσο καὶ περισσότερο διαφέρει ὁ Ἰωάννης ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰωάννης ἦταν ἄνθρωπος. Ὁ Ἰησοῦς ἦταν Θεάνθρωπος. Ὁ Ἰωάννης ἦταν ἐτερόφωτος, ὁ Χριστὸς Αὐτόφως.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ φωτός. Εἶναι τὸ ΦΩΣ. Εἶναι Ἐκεῖνος, πού χαρίζει τὸ φῶς, καὶ τὸ φυσικὸ καὶ τὸ πνευματικόν. «Φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάν. 1,9).

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

• Άν, λοιπόν, τὸν Ἰωάννη τὸν μετρήσουμε μὲ τὸ φῶς τῆς Θεότητος, θὰ ποῦμε, ὅτι δὲν ἦταν ἐκεῖνος τὸ Φῶς.

• Άν τὸν συγκρίνουμε μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, θὰ ποῦμε, ὅτι ἦταν ἓνα φῶς μέσα στὸ σκοτάδι, πιὸ λαμπρὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

• ἄν τὸν δοῦμε μὲ τὸ ρόλο, ποὺ ὁ Θεὸς του εἶχε ἀναθέσει, θὰ ποῦμε ὅτι ἦταν τὸ φῶς, ποὺ προετοίμασε τὸ Μέγα Φῶς. «Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός» (Ἰωάν. 1,8).

Ὁ Ἰωάννης εἶχε συνείδηση τῆς ἀποστολῆς του καὶ τῶν μέτρων του. Γνώρισε, ὅτι ἐκεῖνος θὰ ἐλαττώνεται, ὅσο θὰ αὐξάνεται ἡ λάμψις τοῦ Χριστοῦ. «Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι» (Ἰωάν. 3,30). Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ ξέρουμε τὰ μέτρα μας, τὸ ρόλο μας. Δὲν εἴμεθα ἐμεῖς οἱ νυμφῖοι. Εἴμεθα οἱ νυμφαγωγοί, ποὺ ὀφείλουμε νὰ ὀδηγοῦμε τοὺς ἀνθρώπους στὸν Ἕνα καὶ μοναδικὸ Νυμφίον τῶν ψυχῶν, στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Δὲν εἴμεθα ἐμεῖς τίποτε ἄλλο, παρὰ δέκτες τοῦ φωτός τοῦ Χριστοῦ καὶ δεῖκτες τῶν ἄλλων πρὸς τὸ Χριστό.

Αὐτὸ αἰσθανόταν καὶ ἦταν ὁ Ἰωάννης. Βρισκόταν στὴ σκηνὴ μέχρι νὰ ἐμφανισθῇ ὁ Χριστός. Ἐμφανίσθηκε Ἐκεῖνος; Ὁ Ἰωάννης ὑποχωρεῖ στὰ παρασκήνια. Καὶ ποιά τὰ παρασκήνια, ὅπου κρύφτηκε ὁ Ἰωάννης; Ἡ φυλακή. Τὸν φυλάκισε ὁ Ἡρώδης γιὰ τὴν παρρησία του.

Κρυμμένος στὸ ἓνα ἡμισφαίριο

Ἡ φυλάκιση τοῦ Ἰωάννου σήμανε τὴν ἀποφυλάκιση τοῦ κόσμου ὅλου. Ὁ πλανήτης μας, ἢ μᾶλλον τὸ ἡμισφαίριό μας, ἀποφυλακίζεται ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς νύκτας, ὅταν ὁ ἥλιος ξεπροβάλλῃ τὴν αὐγή. Καὶ ὁ κόσμος ὅλος, ἡ ἀνθρωπότητα, ἀποφυλακίστηκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς εἰδωλολατρίας καὶ τῆς κάθε λογῆς πλάνης καὶ λυτρώθηκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας, ὅταν ὁ Ἥλιος Χριστὸς ἀνέτειλε, ὅταν βγῆκε στὸ δημόσιο λυτρωτικὸ του ἔργο. Βγῆκε ὁ Χριστὸς στὸ κήρυγμα, ὅταν μπῆκε ὁ Ἰωάννης στὴ φυλακή. «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν» (στ. 12).

Βγῆκε ὁ Χριστός. Ποὺ ἦταν κρυμμένος; Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει στὸ δικό μας ἡμισφαίριο. Μέχρι τότε βρισκόταν καὶ φώτιζε τὸ ἄλλο ἡμισφαίριο τῆς γῆς. Ὁ Χριστὸς ἀνέτειλε στὴν Καπερναοῦμ, στὸ ἡμισφαίριο, θὰ λέγαμε τοῦ κόσμου. Πρὶν βρισκόταν στὴ Ναζαρέτ, στὸ ἡμισφαίριο τῆς ἀφανείας. Ἀπὸ τὴν ἀφάνεια στὴν ἐπιφάνεια. «Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοῦμ τὴν παραθαλασσίαν» (στ. 13). Ὁ ἄνθρωπος ἔχει δύο πατρίδες· τὴν ἐπίγεια καὶ τὴν οὐράνια τὴν πρώτη μὲ τὰ στενὰ ὄρια καὶ ἐκείνην, ποὺ δὲν ἔχει σύνορα καὶ ὄρια. Ναζαρέτ καὶ Καπερναοῦμ! Σύμβολα τῶν δύο πατρίδων, τῶν δύο κόσμων.

• Ναζαρέτ! Ἡ μικρὴ πατρίδα. Ἡ ἐπίγεια πατρίδα τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν τὴν ἀρνήθηκε. Τὴν ἀγάπησε. Ἀποδέχτηκε καὶ τὴ σφραγίδα της. «Ναζωραῖος κληθήσεται» (Ματθ. 2,23). Παρέμεινε μὲ τὸ χαρακτηριστικὸ ἐθνόσημο τῆς Ναζαρέτ: «Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ». Ἄσημη πατρίδα. Μόνο ἄσημη; Καὶ περιφρονημένη. «Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τί ἀγαθὸν εἶναι;» (Ἰωάν. 1,46).

Ο Χριστός και η πατρίδα

Δέν ἀρνήθηκε τὴν ἄσημη πατρίδα του ὁ Χριστός. Ἔτσι δέν ἀρνεῖται κανεὶς τὴν ἐπίγεια πατρίδα του. Εἶναι ὁ τόπος, ὅπου γεννήθηκε, ὅπου μεγάλωσε. Ὁ τόπος, ποῦ ἀγάπησε, ποῦ πόνεσε. Πολλοὶ στὶς ἡμέρες μας μιλάνε ὑποτιμητικὰ γιὰ τὴν πατρίδα τους, γιὰ τὰ σύνορα τῆς.

- Σὲ ἐποχὴ, ὅπου ἐθνικισμοὶ καὶ σωβινισμοὶ ἔχουν ἔξαψι καὶ ἀναστατώνουν τὸν πλανήτη μας, ὑπάρχουν Ἕλληνες, ποῦ ρίχνουν τὸ προδοτικὸ σύνθημα: «Κάτω τὰ σύνορα τῆς πατρίδας»!

- Σὲ ἐποχὴ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ ἔθνος μας, ὅπου ἀλλόφυλοι καὶ ἀλλοεθνεῖς καιροφυλακτοῦν καὶ διαστρεβλώνουν τὴν ἱστορία μας καὶ ἐποφθαλμοῦν ἑλληνικὰ ἐδάφη, ὑπάρχουν Ἕλληνες, ποῦ λένε: «Ἡ Ελλάδα δέν ἔχει σύνορα»!

Σὰν γένος καὶ παράδοσις ἡ Ἑλλάδα δέν ἔχει βεβαίως σύνορα, διότι ἐπεκτείνεται σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἀλλὰ σὰν κράτος, μὲ ὑπόστασις καὶ ταυτότητα ἐθνικὴ, ἔχει σύνορα. Καὶ τὰ σύνορα δέν παζαρεύονται, οὔτε προδίδονται.

Ὁ Χριστὸς ἀγάπησε τὴν πατρίδα του, τὴ Ναζαρέτ. Ἡ Ναζαρέτ βέβαια φάνηκε ἀνάξια τῆς εὐεργετικῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Ναζαρέτ χωρὶς Χριστὸ δέν μᾶς λέει τίποτε. Τί νὰ τὴν κάνης τὴ Ναζαρέτ, ὅταν οἱ Ναζαρηνοὶ δέν δέχτηκαν τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀναγκάστηκε νὰ πῆ ὁ Χριστός: «Οὐδεὶς προφήτης δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ» (Λουκ. 3,24); Τί νὰ τὴν κάνης τὴ Ναζαρέτ, ὅταν οἱ Ναζαρηνοὶ κήρυξαν ἀνεπιθύμητο τὸ Χριστὸ καὶ τὸν ἄρπαξαν κάποτε νὰ τὸν γκρεμίσουν ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἑνὸς ὄρους; (Λουκ. 3,20).

Τί νὰ τὴν κάνης καὶ τὴν Ἑλλάδα, ὅταν περιφρονῆ τὸν Εὐεργέτη της, τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό; Ὅταν περιφρονῆ τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ, ὅταν καταδιώκῃ τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Χριστοῦ; Τί νὰ τὴν κάνης τὴν Ἑλλάδα, ὅταν οἱ Ἕλληνες βλασφημοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὅταν περιφρονοῦν τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὅταν θεοποιοῦν τὴν ὕλη καὶ τὴ διαφθορά;

Ἀγάπη χωρὶς πατρίδα

Στὴν Εὐαγγελικὴ περικοπὴ δέν βλέπουμε μόνο τὰ στενὰ ὄρια τῆς πατρίδας. Βλέπουμε καὶ τὰ εὐρύτερα ὄρια τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Φεύγει ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ καὶ ἔρχεται στὴν Καπερναοῦμ. «Ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναοῦμ τὴν παραθαλασσίαν, τὴν Γαλιλαίαν τῶν ἐθνῶν» (στ. 13. 15).

Γιατί; Ὅχι μόνο, διότι γνώριζε, ὅτι ἡ Ναζαρέτ δέν θὰ δεχόταν τὸν Χριστὸν τὸν Εὐαγγελιστὴν, τῆς σωτηρίας, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ εἶναι «ἄνευ ὄρων καὶ ὀρίων». Μπορεῖς νὰ κλείσης κάπου τὸν ἥλιο; Νὰ τὸν περιορίσης σ' ἓνα μόνο σημεῖο τῆς γῆς; Ὅχι. Ἀπεριόριστος εἶναι ὁ ἥλιος, στέλνει τίς ἀκτῖνες του σ' ὀλόκληρη τὴ γῆ. Ἄν, λοιπόν, ὁ Θεὸς «τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλῃ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς» (Ματθ. 5,45), δέν θὰ ἔδινε τὸ νοητὸ ἥλιο, τὸ σαρκωμένο Υἱό του, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους;

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Ο Ιησοῦς Χριστός εἶναι γιὰ ὅλους. Ἡ ἀγάπη Του γιὰ ὅλους. Ἡ πρόνοιά Του γιὰ ὅλους. Ἡ σταυρική θυσία Του γιὰ ὅλους. Ἡ Ανάστασις Του γιὰ ὅλους. Τὸ Πνεῦμα Του τὸ Ἅγιον γιὰ ὅλους. Τὸ ποτάμι τῆς Ἐκκλησίας Του γιὰ ὅλους.

Πιθανὸν δύο χῶρες νὰ εἶναι χωρισμένες μὲ ἠλεκτροφόρα σύνορα, νὰ διαπληκτίζονται καὶ νὰ ἐμποδίζεται κάθε ἐπικοινωνία. Τρία ὅμως πράγματα ἔχουν ἐλεύθερη εἴσοδο καὶ στὶς δύο ἀντιμαχόμενες αὐτὲς χῶρες: Ὁ ἥλιος, ὁ ἀέρας καὶ τὸ Ποτάμι, ποῦ κυλᾷ. Ἔτσι, ὅσες διαφορὲς καὶ ἂν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κράτη, τρία πράγματα εἶναι κοινὰ γιὰ ὅλους: Ὁ ἥλιος, ποῦ λέγεται Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ ἄνεμος, ποῦ λέγεται Πνεῦμα Ἅγιον. Τὸ ποτάμι, ποῦ λέγεται Ἐκκλησία.

Νὰ γιατί ἦλθε ὁ Χριστός στὴν Καπερναοῦμ. Ἡ Καπερναοῦμ ἦταν μία κοσμοπολίτικη πόλις. Συνυπῆρχαν ἐκεῖ ἄνθρωποι ἀπὸ διάφορους λαοὺς τῆς Μεσογείου. Ἄν γιὰ τοὺς Ἰουδαίους ἢ συνύπαρξις μὲ ἄλλοφύλους ἦταν ἀδιανόητη, γιὰ τὴν Καπερναοῦμ ἦταν κάτι πολὺ φυσικό.

- Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν ρατσιστικὴ ἀντίληψι στὴ ζωὴ. Ἀποτελοῦσαν στενὸ κύκλωμα. Ἡ ράτσα τους καὶ κανεὶς ἄλλος!

- Ο Ἰησοῦς Χριστός ἐπέφερε τὸ μεγάλο κτύπημα στὸν κάθε εἶδους ρατσισμό. Ἔκανε τὸ μεγάλο σπάσιμο τοῦ κυκλώματος, τῆς στενοκαρδίας. Ο Χριστός εἶναι τὸ μεγάλο ἄνοιγμα πρὸς τὰ ἔθνη. Ὁ ἐρχομὸς Τοῦ στὴν Καπερναοῦμ ἦταν τὸ πρῶτο βῆμα καὶ κήρυγμα τῆς οἰκουμενικότητος καὶ καθολικότητος τῆς Ἐκκλησίας.

Ο Χριστός δὲν ἦλθε νὰ καταργήσῃ τὰ κράτη καὶ τὰ ἔθνη καὶ νὰ ὑποστείλῃ τίς σημαῖες τους. Ἦλθε νὰ ἐνώσῃ ὅλο τὸν κόσμον σὲ μία ἀόρατη ἔνωσι.

Μιλᾷνε γιὰ ἐνώσεις κρατῶν σήμερα. Μιλᾷνε γιὰ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι, γιὰ συνομοσπονδίες, γιὰ κοινοπολιτεῖες. Ὅλα αὐτὰ εἶναι σχήματα, ποῦ χωρὶς τὸν Ἰησοῦ διαλύονται, καὶ μάλιστα μὲ ὀδυνηρὸ καὶ ἀνθρωποφάγον πόλεμον. Ο Χριστός θέλει νὰ ὑπάρχουν τὰ ἔθνη, ἀλλὰ καὶ νὰ συνυπάρχουν. Ο Χριστός θέλει τὴ συνύπαρξιν τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν ὅχι σὰν μία κοινωνικοπολιτικὴ σύγχυσις, ἀλλὰ σὰν μία ἐσωτερικὴ ἔνωσι. Ὁ Χριστός θέλει νὰ ἐνταχθοῦν ὅλα τὰ κράτη, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σὲ μία δύναμι, σὲ μία ἐνότητα, πολὺ πιὸ πλατεῖα καὶ πιὸ ἰσχυρὴ καὶ ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ ἀπὸ τὸν Ο.Η.Ε. Καὶ ἡ δύναμις αὐτὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Θέλει τὴν πλήρη ἔνταξίν μας στὴν Ἐκκλησία, στὸ κράτος τοῦ Θεοῦ.

Φῶς γιὰ ὅλο τὸ λαό

Τί σημαίνει αὐτό; Φαντασθῆτε νὰ ὑπάρχη μία γεννήτρια, ποῦ νὰ μπορεῖ νὰ δώσῃ φῶς σὲ δύο χῶρες, σὲ δύο λαοὺς. Οἱ λαοὶ αὐτοὶ ἐπιτρέπεται καὶ ἐπιβάλλεται νὰ διατηροῦν τίς ἰδιαιτερότητές τους, τίς ταυτότητές τους, τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμά τους, ἀλλὰ τὸ φῶς εἶναι κοινὸ καὶ γιὰ τοὺς δύο. Ἀρκεῖ καὶ οἱ δύο λαοὶ νὰ συνδεθοῦν μὲ τὴ γεννήτρια τοῦ φωτός.

Ο Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τὸ Φῶς. Εἶναι ἡ Γεννήτρια τοῦ φωτός. Γιὰ ὅλους δὲ εἶναι τὸ Φῶς του, ἀφοῦ ὅλοι ἀποτελοῦν τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ. «Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν σκότει καὶ σκιὰ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (στ. 16).

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Χωρίς Χριστό υπάρχει σκοτάδι. Και τί σκοτάδι; Τό σκοτάδι τοῦ θανάτου. Τό σκοτάδι τοῦ πνευματικοῦ θανάτου. Ἀπ' αὐτό τό σκοτάδι ἦλθε νά μᾶς ἀπαλλάξῃ ὁ Σωτῆρας Χριστός. Τό πρόβλημα, λοιπόν, εἶναι κυρίως ἕνα: Ἔχουμε τό φῶς ἢ μήπως ζοῦμε στό σκοτάδι;

- Ὁ πολὺς λαός ἐξακολουθεῖ νά ζῆ στό σκοτάδι. Καί σήμερα βασιλεύει «ὁ κοσμοκράτωρ τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου» (Ἐφεσ. 6,12), ὁ Σατανᾶς. Προλήψεις καί δεισιδαιμονίες κυριαρχοῦν. Οἱ πολλοί, ἀντὶ νά τρέχουν στό Δημιουργό Θεό, στό Δημιουργό τοῦ ἡλίου καί τῶν ἄστρων, τρέχουν σέ ἀστρολόγους καί σέ ὠροσκοπία, σέ μάντιες καί μάγους, σέ μέντιουμ καί χαρτορίχτρες. Παχὺ σκοτάδι βασιλεύει. Παχυλὴ ἄγνοια. Καί ὅλα αὐτά, διότι δὲν θέλουν οἱ πολλοὶ νά συνδεθοῦν μὲ τό φῶς, μὲ τό θεϊκό Φῶς, πού ὀνομάζεται Ἰησοῦς Χριστός.

- Πολλοὶ ἐξακολουθοῦν νά κρατοῦν κλειστά τὰ μάτια τους, γιὰ νά μὴ βλέπουν τό φῶς. Κλείνουν πεισματικά τὰ μάτια τους, γιὰ νά μὴ διαβάσουν το λόγο τῆς Ἀλήθειας, τὴν Ἁγία Γραφή, ποῦ εἶναι ὅλη Φῶς. Πεισματικά κλείνουν τὰ παράθυρα τῆς ὑπάρξεώς τους, γιὰ νά μὴ μπῆ τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου. Τό ἀποτέλεσμα; Βλέπουν τελικά τὰ πάντα σκοτεινὰ καί ἀπαίσια.

- Καί σήμερα ὅλα ὠθοῦν πρὸς τό σκοτάδι. Σκοταδιστικὲς γίνονται καί οἱ νομοθεσίες τῶν λαῶν, ἀφοῦ φθάνουν νά νομιμοποιοῦν τίς σκοτεινότερες ἀμαρτίες. Εὐλογεῖται τό σκοτάδι! Ζήτω τό σκοτάδι!

- Τό χειρότερο: Καί σήμερα ὑπάρχουν οἱ διαστροφεῖς ἐκεῖνοι, πού τό φῶς τό λένε σκοτάδι καί τό σκοτάδι τό λένε φῶς. «Οὐαὶ οἱ λέγοντες τό σκότος φῶς καί τό φῶς σκότος» (Ἠσ. 1,).

Μὴ κρύβῃς τό Φῶς!

Σέ ἐποχὴ παλινδρομήσεως στό πνευματικό καί ἠθικό σκοτάδι, εἶναι ἀνάγκη νά παρουσιάσουμε τό Χριστό τῆς Ναζαρέτ καί ὡς Χριστό τῆς Καπερναοῦμ. Κρύβεται τό φῶς; Γιατί νά κρύβουμε τό Χριστό ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους μας;

Καιρὸς νά μιλήσουμε γιὰ τό Φῶς τό ἀληθινό. Νά μεταλαμπαδεύσουμε τό φῶς. Νά ὀδηγήσουμε τοὺς ἀδελφούς μᾶς στό Χριστό, στό Φῶς τό ἀνέσπερο. Καί ὁ δρόμος, πού ὀδηγοῦνται οἱ ψυχές στό Φῶς, σὴ Ζωή, στό Χριστό, εἶναι ἕνας καί μόνος: Ἡ μετάνοια.

Φαντασθῆτε νά κοιμᾶται κάποιος στό χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ. Νύκτα, σκοτάδι βαθύ. Δὲν ὑποψιάζεται τὸν κίνδυνο. Καί ὅμως εἶναι ἄμεσος! Τραγικό: μία σπρωξιὰ, μία κίνησις, καί θὰ βρεθῆ στό χάος. Ξαφνικά φωτίζεται ὁ τόπος. Βλέπει τό φοβερό κίνδυνο. Τί πρέπει νά κάνῃ; Ἀσφαλῶς μία θὰ εἶναι ἡ σωτηριώδης κίνησις: Μεταβολὴ μὲ προσοχή. Θ' ἀλλάξῃ τόπο.

Φθάσαμε στό χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ σὰν ἄτομα, ἀλλὰ καί σὰν Κοινωνία. Δὲν παίρνει ἄλλο. Ἄμεση ἢ ἀνάγκη γιὰ μεταβολή. Στροφή, μεταστροφή, ἐπιστροφή, γιὰ νά μὴν ἐπέλθῃ ἢ καταστροφή. Στροφή καί μεταστροφή προτοῦ εἶναι ἀργά. Ἐπιστροφή στό Χριστό, πού μόνος μ' Αὐτὸν μπορεῖ νά ζήσῃ ὁ κόσμος. Ἐπιστροφή στό Χριστό, στό φῶς τῆς Ζωῆς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

ε' 14 - 19

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· ¹⁵ οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶ οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁷ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ¹⁸ ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἄν πάντα γένηται. ¹⁹ ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Τρεῖς προβολεῖς

«Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι» (Ματθ. 5,17).

Φῶτα οἱ Πατέρες

Τρία φῶτα· Τὸ ἓνα εἶναι τὸ φῶς τῶν ἁγίων Πατέρων, ποῦ ἐορτάζουν. Πρόκειται κυρίως γιὰ τοὺς Πατέρες τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποῦ συνῆλθαν στὴ Χαλκηδόνα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὸ 451 μ. Χ. Οἱ ἅγιοι εἶναι φῶτα μέσα στὸν κόσμο. Ἰδιαίτερα οἱ Πατέρες. Ὅπως μέσα στὸ δρόμο ὑπάρχουν λαμπτήρες, ποῦ ἀνάβουν τὸ βράδυ καὶ φωτίζουν τὸ δρόμο, ἔτσι ὁ Θεὸς ἀναψε τὰ φῶτα, ποῦ ὀνομάζονται ἅγιοι Πατέρες. Φωτίζουν τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας. Μᾶς ὀδηγοῦν πρὸς τὴν ἀληθινὴ πίστι. Ἡ ἀληθινὴ πίστις εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Χριστὸς. Καὶ ὁ ἀληθινὸς Χριστὸς εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ὁ Χριστὸς.

Τὴν ἀλήθεια αὐτὴ διεκήρυξαν οἱ Πατέρες τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου. Δογματίσαν τὴν ἄρρητη καὶ ἀσύγχυτη ἔνωση στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν δύο φύσεων, τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης. Οἱ Πατέρες λέγονται «φωστῆρες». Ἔτσι τοὺς ἀποκαλεῖ καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἐορτῆς: «Ὑπερδεδοξασμένος εἰ, εἶ, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ φωστῆρας ἐπὶ γῆς τοὺς Πατέρας ἡμῶν θεμελιώσας καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν πίστιν πάντας ἡμᾶς ὀδηγήσας, Φιλάνθρωπε, δόξα Σοί».

• Τὸ ἄλλο φῶς εἶναι οἱ χριστιανοί. Ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν μάτια, ἔτσι καὶ ὅλοι οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ εἶναι φῶτα. «Ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (στ. 14). Τὰ φῶτα ὑπάρχουν γιὰ νὰ φωτίζουν. Καὶ οἱ χριστιανοὶ ὑπάρχουν ὄχι γιὰ νὰ εἶναι κρυμμένοι, ἀλλὰ γιὰ νὰ φωτίζουν. Νὰ διδάσκουν τὸν κόσμο. Νὰ εἶναι κάθε χριστιανὸς ἕνας φωτεινὸς ὁδοδείκτης, ποῦ δείχνει τὴ φυσικὴ πορεία στοὺς ἄλλους χριστιανούς.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ

-Μά, θά πῆ κάποιος, ἐγὼ δὲν ἔχω λόγο. Δὲν εἶμαι θεολόγος, διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου, γιὰ νὰ διδάξω. Πῶς, λοιπόν, θά εἶμαι φῶς;

Λόγο μπορεῖ νὰ μὴν ἔχεις, ἀλλὰ βίο ἔχεις. Ἔργα ἔχεις. Κάθε στιγμή τῆς ζωῆς σου ἰσοδυναμεῖ μὲ ἓνα ἔργο. Καὶ τὰ ἔργα, ὅταν εἶναι καλά, φωτίζουν καὶ αὐτά, καὶ μάλιστα δυνατώτερα ἀπὸ μερικὰ λόγια. Ὁ πολυέλαιος ἔχει φωνῆ; Ὁχι. Καὶ ὁμως μιλάει, φωνάζει. Κηρύττει μὲ τὸ φῶς του. Καὶ ὁ χριστιανὸς τὸ ἴδιο. Τὰ καλά του ἔργα εἶναι τὸ δυνατώτερο μεγάφωνο, ποῦ διαλαλεῖ καὶ κηρύττει, ὅτι ὑπάρχει Χριστὸς Ἰησοῦς, Θεάνθρωπος Κύριος. Τὰ καλά ἔργα εἶναι ἡ ωραιότερη κιθάρα, ποῦ ὑμνεῖ το Θεό. «Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλά ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (στ. 16). Καὶ σημειώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἄλλ' οὐ, οὐ δύνασαι κηρῦξαι σε, οὐδὲ ἔχεις διδασκαλικὸν λόγον; Οὐκοῦν δίδαξον διὰ τῶν ἔργων καὶ τῆς πολιτείας, διὰ τῆς λαμπρότητος τῶν πράξεων» (Ε.Π.Ε. 26,230-232).

- Τὸ τρίτο φῶς, ποῦ προβάλλει, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς, ὁ Θεάνθρωπος Κύριος. Τὰ ἄλλα δύο φῶτα, οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ οἱ χριστιανοί, εἶναι φῶτα ἑτερόφωτα. Ὁ Χριστὸς εἶναι Αὐτόφως. Εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ φωτός, ὁ δημιουργὸς τοῦ φωτός, ὁλος φῶς. Εἶναι «ὁ περιβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον». Ὁ Χριστὸς ὁ ἴδιος διακηρύττει: «Εγὼ εἶμι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. 8,12). Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἕνας τῆς Τρισηλίου Θεότητος. Εἶναι Ἐκεῖνος, ποῦ ἦλθε στὸν κόσμο, γιὰ ν' ἀνάψει τρεῖς προβολεῖς.

Ὁ προβολέας τοῦ Νόμου

Οἱ προβολεῖς φαίνονται στὰ λόγια τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, λόγια παρμένα ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία: «Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον καὶ τοὺς προφῆτας οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι» (στ. 17).

- Πρῶτος προβολέας εἶναι ὁ νόμος, ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Ὑπῆρχε ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, ἢ ἀπλῶς ὁ Νόμος, ὅπως ὀνομάζεται στὴν Καινὴ Διαθήκη, ἀλλὰ καλυπτόταν. Φαντασθῆτε τὴ σελήνη, ποῦ φωτίζει τὴ νύκτα, νὰ καλύπτεται ἀπὸ σύννεφα πυκνά. Τὰ σύννεφα κρύβουν τὴ σελήνη. Στὴ νύκτα τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὁ νόμος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦταν σὰν τὴ σελήνη. Σιγά,σιγά,σιγά,σιγά ὁμως καλύφθηκε τὸ φῶς του ἀπὸ κάτι παράδοξα σύννεφα.

Ἦσαν οἱ παραδόσεις καὶ τὰ ἐντάλματα ἀνθρώπων (Ματθ. 15, 9), ποῦ προστέθηκαν, σὰν ἐρμηνεῖες δῆθεν τοῦ νόμου. Ὑπῆρχαν τόσες ἀνθρώπινες διατάξεις, ὥστε χάθηκε ἡ λάμψις τοῦ νόμου.

Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὸν κόσμο. Εἶναι Ἐκεῖνος, ποῦ ἐτοιμάζεται νὰ συνδέσῃ τὸν ἄνθρωπο μὲ ἓνα ἄλλο φῶς, ἀπείρως τελειότερο. Ἔρχεται σὰν ἐπαναστάτης τῆς ἀλήθειας. Οἱ ἐπαναστάτες συνήθως γκρεμίζουν ὅ,τι βρίσκουν, καὶ ἐγκαθιστοῦν δικά τους πράγματα. Ὁ Χριστὸς δὲν γκρεμίζει τὸ παλαιό, ποῦ ὑπάρχει, προκειμένου νὰ οἰκοδομήσῃ καινούργιο. Τὸ λέγει ὁ ἴδιος: «Οὐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας» (στ. 17). Ἀλλὰ τί κάνει;

Πρῶτον, προβάλλει τὸ φῶς τοῦ Νόμου, ἀπομακρύνοντας τὰ σύννεφα τῶν ἀνθρωπίνων παραδόσεων καὶ διατάξεων, ποῦ πολλές φορές ἦσαν τόσο σκληρές, ὥστε ἔκαναν τὸ Νόμο καταπιεστικὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ

Φαντασθήτε κάποιον να ἔχη ώραϊα μηχανή, ἀλλὰ να παραμένη ἄχρηστη, διότι ἔχει ὑποστῆ βλάβη. Ξαφνικὰ ἐμφανίζεται ὁ εἰδικὸς τεχνίτης, ποὺ ἐπισκευάζει τὴ μηχανή καὶ λειτουργεῖ θαυμάσια. Αὐτὸ ἔκανε ὁ Χριστός, ὁ εἰδικὸς γιὰ τὴ μηχανή, ποῦ λέγεται Νόμος. Πνευματικὴ μηχανή ὁ νόμος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἄν λειτουργοῦσε σωστά, θὰ ἀρκοῦσε νὰ φωτίζεται κάπως ὁ κόσμος καὶ νὰ λειτουργῆ ὠφέλιμα ἢ ἀνθρώπινη κοινωνία. Ἄλλ' ὑπέστη βλάβη ἀπὸ τὶς ἐπεμβάσεις τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων, ποὺ διαστρέβλωναν τὸ Νόμο. Καὶ ἔρχεται ὁ Χριστός, Ἐκεῖνος, ποὺ κατασκεύασε τὴ μηχανή, ἀφοῦ Αὐτὸς εἶναι ὁ Νομοθέτης, καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴ βλάβη. Καὶ ὁ Νόμος πλέον ξεκάθαρος προβάλλει σὰν προβολέας φωτεινός.

Ἄλλωστε ὁ Νόμος ἦταν ἀπλῶς ἀτελής δὲν ἦταν κακός. Δὲν ἦταν βεβαίως ἡ κορυφή, ἀλλὰ καὶ δὲν ἄφηνε τοὺς ἀνθρώπους νὰ πέσουν στὸ βουῖρκο.

- Το ὅτι ὑπάρχει ἡ ὑψηλὴ κορυφή, δὲν σημαίνει, ὅτι δὲν ἔχουν τὴν ἀξία τους καὶ οἱ χαμηλότερες κορυφές.

- Το ὅτι ὑπάρχει ὁ ἥλιος, δὲν σημαίνει, ὅτι εἶναι κακὴ καὶ ἄχρηστη ἢ σελήνη.

Ἡλιος τὸ Εὐαγγέλιο. Σελήνη ὁ Νόμος. Εἶχε καὶ ὁ νόμος τὴν ἀξία του, τὴ θέση του, τὸ ρόλο του. Τὸ πρόβλημα μὲ τὸ Νόμο ἦταν ἄλλο: Ποιὸς μποροῦσε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ Νόμο;

Ὁ τηρητὴς τοῦ Νόμου

Τὸ δεύτερο φως, ὁ δεύτερος προβολέας, ὡς πρὸς τὸ Νόμο προβολέας, ποὺ ἐμφανίστηκε μὲ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, Ποιὸς εἶναι; Εἶναι τὸ πρόσωπο, ποὺ ἐφάρμοσε ἀπόλυτα ὅλο τὸ Νόμο, ὅλες τὶς ἐντολές τοῦ Νόμου. Καὶ τὸ πρόσωπο αὐτὸ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Μέχρι νὰ παρουσιασθῆ ὁ Χριστὸς στὸν κόσμον, κανένας ἄνθρωπος, οὔτε προφήτης μέγας, οὔτε ἄλλος ἅγιος, εἶχε ἐφαρμόσει πλήρως τὸ Νόμο.

Ὁ Νόμος δημιουργεῖ παραβάτες. Φαίνεται παράξενο, ἀλλ' εἶναι ὀρθό. Πότε λέμε, ὅτι ἔχουμε μία παράβασι; Ὅταν ὑπάρχη νόμος, ποὺ δὲν τηρεῖται. Προτοῦ νὰ ὑπάρξη νόμος, δὲν στοιχειοθετεῖται ἀδίκημα, δὲν ὑφίσταται παράβασις. Τὸ λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται οὐ, οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις» (Ρωμ. 4,15).

Ἀλλ' ἐδῶ δημιουργεῖται εὐλόγο ἐρώτημα: Ἀφοῦ ὁ Νόμος θὰ δημιουργοῦσε παραβάτες, γιατί δόθηκε ἀπὸ τὸ Θεό; Ἄς ἀπαντήσουμε μὲ παραδείγματα:

- Ὁ πόνος τί εἶναι; Καλὸ ἢ κακὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπον; Φαίνεται ὡς κακό, καὶ ὅμως εἶναι ὠφέλιμος καὶ εὐεργετικός. Ὁ σωματικὸς πόνος εἶναι προειδοποίησης γιὰ κάποια ἀρρώστια. Εἶναι τὸ καμπανάκι, ποὺ κτυπάει, κάποτε πολὺ δυνατὰ, καὶ ξυπνάει τὸν ἄνθρωπον, γιὰ νὰ ἐνδιαφερθῆ γιὰ τὴν ὑγεία του. Ἄν δὲν ἦταν ὁ πόνος, ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ πῆγαινε στὸ γιατρό, δὲν θὰ ἔπαιρνε φάρμακο, δὲν θὰ ἀναζητοῦσε τὴν ὑγεία του.

Ὁ Νόμος εἶναι σὰν τὸν πόνον. Κάθε ἠθικὴ παράβασις σημειώνεται ἀπὸ τὸ Νόμον καὶ προειδοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον, κτυπῶντας τὸ καμπανάκι τῆς συνειδήσεως. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀναζητεῖ τὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωσι.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ

- Το κόκκινο φανάρι δημιουργεί παραβάτες. Όσοι περνάνε με κόκκινο φανάρι θεωρούνται παραβάτες του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Και όμως είναι αναγκαίο το κόκκινο φανάρι, αφού υπάρχουν τόσα αυτοκίνητα, που πρέπει να κυκλοφορούν ελεύθερα, χωρίς μπουτιλιάρισμα και συγκρούσεις. Ο Νόμος του Θεού είναι σαν τα κόκκινα φανάρια. Οί έντολές του Θεού είναι σαν τα STOP. Η όμαλή συνύπαρξης και συγκυκλοφορία των ανθρώπων εξαρτάται από την εφαρμογή των εντολών του Θεού.

- Ο Νόμος δημιουργεί παραβάτες, αλλά αναδεικνύει και ήρωες. Κανένας δεν βγαίνει πρωταθλητής, αν δεν υπάρχουν νόμοι και κανονισμοί στο αγώνισμά του.

Ήταν, λοιπόν, αναγκαίος ο Νόμος της Παλαιάς Διαθήκης. Το ερώτημα είναι: Ποιός εφάρμοσε το Νόμο πέρα για πέρα; Κανείς, μέχρι που εμφανίστηκε ο Χριστός στον κόσμο. Ο Χριστός είναι ο «δίκαιος» σε απόλυτο βαθμό, εκείνος, που εφάρμοσε το Νόμο 100%. Όποιαδήποτε έντολή του Νόμου την βλέπουμε εκπληρουμένη στη ζωή του Χριστού. Μάτια προσπαθοῦσαν οί έχθροί του, οί γραμματεῖς και οί φαρισαῖοι, να ανακαλύψουν κατηγορία, ἐπί παραβάσει κειμένου Νόμου. Ο Χριστός είναι τὸ τέλειο ἠθικὸ πρότυπο. Συγκαταβαίνει ἀκόμη και ἐφαρμόζει και διατάξεις του Νόμου, που δὲν ἦταν ὑποχρεωμένος, ὡς Ἀναμάρτητος, να τίς ἐφαρμόσει. Ο Χριστός ἐκπληρώνει το Νόμο. Και κάτι ἄλλο: Στὸ πρόσωπο του Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκπληρώνονται ὅλες οί ἐπαγγελίες του Νόμου.

Ο Χριστός είναι τὸ «πλήρωμα» του Νόμου, και διότι ἐφαρμόζει ὁ ἴδιος το Νόμο, ἀλλὰ και διότι ἐκπληρώνεται στὸ πρόσωπό Του ὁ Νόμος, ἡ προφητεία.

Ἡ τελείωσις του Νόμου: Τὸ Εὐαγγέλιο

Μεγαλύτερο θάμβος προκαλεῖ ὁ τρίτος προβολέας, που ἄναψε ὁ Χριστός με τὴν παρουσία του στὴ γῆ. Λαμπρότερο πνευματικὸ φῶς δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸ φῶς αὐτοῦ του προβολέα. Πρόκειται για τὸν Εὐαγγελικὸ Νόμο. Ο Χριστός δὲν τήρησε ἀπλῶς τὸν παλαιὸ Νόμο, που εἶχε ὅπωςδήποτε ἀτέλειες. Τήρησε και τὸ νέο Νόμο, τὸν τέλειο Νόμο, που ὁ ἴδιος ἦλθε ν' ἀποκαλύψει. Λέγει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Παραγενόμενος ὁ Χριστός, πᾶσαν ἀρετὴν παιδεῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐβούλετο ὁ δὲ παιδεύων οὐ, οὗ λόγῳ μόνον διδάσκει, ἀλλὰ και ἔργῳ αὕτη γὰρ ἡ ἀρίστη διδασκαλία ἐστὶ του διδάσκοντος» (Ε.Π.Ε. 26,110).

Ἀσύγκριτο τὸ φῶς του Εὐαγγελικοῦ Νόμου. Είναι ἡ Καινὴ Διαθήκη, που σφράγισε ὁ Χριστός με τὸ πανάγιο Αἷμα του. Δύο τὰ μεγάλα δῶρα, που προσέφερε και προσφέρει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Τὸ ἓνα είναι ὁ λόγος του, ἡ διδαχὴ του. Τὸ ἄλλο είναι τὸ αἷμα του.

Ὁ λόγος του τέλειος. Είναι τὸ «πλήρωμα» του Νόμου και Χριστός και με τὴν τρίτη ἔννοια. Συμπληρώνει, ὀλοκληρώνει, τελειοποιεῖ το Νόμο. «Οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι» (στ. 17). Ο Χριστός είναι και ἐν τούτῳ ὁ μέγας Εὐεργέτης μας.

Φαντασθῆτε ἄνθρωπο να ζῆ στὸ σκοτάδι. Ξαφνικὰ ἔρχεται κάποιος, που του χαρίζει ἓνα δαδὶ ἀναμμένο. Ἔχει πλέον κάποιον φῶς. Σε λίγο ἄλλος δωρητής του προσφέρει τελειότερο φῶς, μία λυχνία, μία ἐπτάφωτη λυχνία, που καίει με λάδι. Πιὸ δυνατὸ και πιὸ

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ – ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ

καθαρό τὸ φῶς. Ἄλλ' ἔρχεται καὶ τρίτος δωρητής. Αὐτὸς τοῦ δωρίσει ἀκόμη τελειότερο φῶς, ἠλεκτρικὸ πολυέλαιο.

Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἦταν στὸ σκοτάδι, ἂν σταδιακὰ δὲν εἶχε λάβει τρία φῶτα. Μόνο, ποὺ δωρητής καὶ τῶν τριῶν φώτων εἶναι ὁ ἴδιος. Εἶναι ὁ φωτοδότης Θεός.

- Ὅταν ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο, τοῦ ἔθεσε μέσα του τὸ πρῶτο φῶς. Εἶναι ὁ ἔμφυτος ἠθικὸς νόμος. Ὅλοι τον ἔχουν φυτεμένο στὴν ὑπαρξή τους. Ὅλοι γνωρίζουν γενικὰ πιὸ εἶναι καλὸ καὶ ποιὸ εἶναι κακό.

- Ἀργότερα χάρισε ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο τὸ δεύτερο φῶς, τὸ Νόμο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

- Καὶ ὅταν ἦλθε «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου», ἔδωσε ὁ Θεὸς τὸ «πλήρωμα» τοῦ Νόμου. Χάρισε τὸ τέλειο φῶς, τὸ Εὐαγγέλιο.

Τὸ Εὐαγγέλιο δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀνώτερο ἀπὸ ὀποιαδήποτε ἄλλη θρησκευτικὴ διδασκαλία ἢ φιλοσοφικὴ καὶ κοινωνικὴ ἰδεολογία. Δὲν εἶναι μόνο συγκριτικὰ ἀνώτερο. Εἶναι σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ καὶ τέλειος ἠθικὸς νόμος καὶ πνευματικὸς κανόνας. Ἀποκλείεται νὰ βρεθῆ ὑψηλότερη διδασκαλία ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀποκλείεται νὰ ἀνακαλυφθῆ κορυφὴ ὑψηλότερη ἀπὸ ἐκείνην τῶν Ἰμαλαΐων.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπάρχει ἡ σφραγίδα τῆς τελειότητος. Εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ὅπως διεκήρυξαν οἱ Πατέρες τῆς Δ' Οἴκουμ. Συνόδου. Ἔτσι καὶ ὁ λόγος του. Ἔχει τὴ σφραγίδα τῆς τελειότητος.

Εἶναι διπλοὺς τὴν φύσιν ὁ Χριστός. Διπλὰ ἱκανοποιεῖ καὶ τὸν ἄνθρωπο. Τὸν ἱκανοποιεῖ καὶ σωματικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἄν στὴν κοινωνία ἐφαρμοζόταν τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅλα τὰ προβλήματα, ὕλικὰ καὶ πνευματικὰ, θὰ λύνονταν κατὰ τὸν ὠραιότερο τρόπο.

Σὲ ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης Ζωῆς ὑπάρχουν περιθώρια νέων ἀνακαλύψεων. Ἀνακαλύπτονται τελειότερα μηχανήματα, τελειότερα φάρμακα, τελειότερα ἐργαλεῖα. Μία ἀνακάλυψις ἀποκλείεται: Ἡ ἀνακάλυψις, ποὺ θὰ σκεπάσῃ τὴν Ἀποκάλυψι. Ἀποκλείεται ν' ἀνακαλυφθῆ ἀλήθεια ἀνώτερη ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ ἀπεκάλυψε ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο. Τὸ Εὐαγγέλιο ἀποκλείεται νὰ ξεπερασθῆ. Τὸ βεβαιώνει ὁ Κύριος: «Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ, οὔ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται» (στ. 18).

Μερικὲς ἀπλὲς συγκρίσεις τοῦ Εὐαγγελίου μέ το Νόμο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

- Ἀμαρτία γιὰ το Νόμο ἦταν ὁ φόνος. Ἡ ἐντολή του: «Οὐ, Οὐ φονεύσεις». Ἀμαρτία γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο δὲ εἶναι ἀπλῶς ὁ φόνος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ποὺ γεννάει το φόνο, ἡ ὀργὴ καὶ τὰ ὑβριστικὰ λόγια.

- Ἀμαρτία γιὰ το Νόμο ἦταν ἡ μοιχεία. Ἡ ἐντολή του: «Οὐ, Οὐ μοιχεύσεις». Ἀμαρτία γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο δὲν εἶναι ἀπλῶς ἡ μοιχεία καὶ ἡ πορνεία, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ποὺ γεννάει τὴ σαρκικὴ ἀμαρτία, τὸ αἰσχρὸ καὶ πονηρὸ βλέμμα.

Άντιστροφή Όπισθοδρομήσις

Στις ημέρες μας παρατηρείται τεχνολογική και έπιστημονική πρόοδος. Συγχρόνως όμως παρατηρείται πνευματική όπισθοδρομήσις. Άς θεωρούν μερικοί τούς έαυτούς τους προοδευτικούς και άς κατηγορούν τούς άλλους για συντήρηση. Στην πραγματικότητα είμεθα όπισθοδρομικοί. Έχουμε έπιστρέψει στο νόμο τής «Ζούγκλας». Φαντασθήτε άνθρωπο να παίρνη πέτρες και να σπάη όλα τά φώτα, που φωτίζουν το δρόμο! Αυτό όνομάζεται πρόοδος; Κάτι τέτοιο κάνει ο σύγχρονος άνθρωπος. Και τούς τρεΐς προβολείς, που ο Θεός σταδιακά άναψε στον κόσμο, τούς σπάει με τίς πέτρες τής άνηθικότητας.

- Δέν δέχεται τόν προβολέα τής Παλαιάς Διαθήκης. Ούτε τίς Δέκα έντολές. Η μοιχεία π.Χ. νομιμοποιήθηκε στην έποχή μας. Ο φόνος, και μάλιστα τών άθωοτέρων θυμάτων, τών παιδιών, νομιμοποιήθηκε (έκτρώσεις).

- Δέν δέχεται και τόν άλλο προβολέα, τò πρόσωπο του Ίησου Χριστου. Δέν θαυμάζει, δέν πιστεύει, δέν λατρεύει τò Χριστό. Άρνεΐται μία άπό τίς δύο φύσεις του Χριστου, πότε τή θεία, πότε τήν ανθρώπινή, κάποτε και τίς δύο, και αύτή τήν ιστορική ύπαρξη του Χριστου.

- Δέν δέχεται και τόν τρίτο προβολέα, τò Εύαγγέλιο. Τò άγνοεί. Δέν τò μελετά. Η Καινή Διαθήκη είναι κλεισμένη.

Τò χειρότερο σημάδι όπισθοδρομικότητας: Όχι μόνο άγνοούμε το Νόμο του Θεου, όχι μόνο τόν παραβαίνουμε, αλλά κάνουμε και θεωρία και φιλοσοφία, ιδεολογία και διδασκαλία τήν παράβαση του Νόμου του Θεου. Άλλοτε οί άνθρωποι παρέβαιναν το Νόμο του Θεου και θρηνοΐσαν. Τώρα γελάνε.

Άλλοτε άναγνώρισαν τήν παράβασι. Τώρα νομιμοποιούν τήν παράβασι. Γι' αύτò λέγει ο Χριστός: «Ός εάν λύση μίαν τών έντολών τούτων τών έλαχίστων και διδάξη οΰτω τούς ανθρώπους, έλάχιστος κληθήσεται έν τή βασιλεία τών ούρανών» (στ. 19). Η άμαρτία έγινε τραγούδι, έγινε καύχησις, έγινε θεωρία, έγινε σημαία, έγινε νόμος.

Άρκετά! Τήν άποστασία μας τήν πληρώσαμε βαρειά, καιρός να έπιστρέψουμε. Να ξαναδεχθοΰμε τò φώς του Εύαγγελίου. Με οδηγούς τούς Πατέρες τής Έκκλησίας, να μαθητεύουμε στη Γραφή, στο φώς τής άληθινής θεογνωσίας, στο φώς της άγίας πορείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
Αιώνιος και ἀναλλοίωτος Λόγος.....	4
Τὸ χθὲς καὶ τὸ σήμερα.....	4
Ἐλκυστική προσφορά τοῦ λόγου.....	5
Το Πάτερικό σύγχρονο.....	6
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟ.....	8
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.....	8
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ.....	13
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ.....	19
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ.....	26
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ.....	33
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ.....	39
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Α΄ Οικ. Συνόδου).....	46
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ.....	52
ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	58
ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Των Αγίων Πάντων).....	58
ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	63
ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	70
ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	76
ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	82
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	88
ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	93
ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	98
ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	103
ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	109
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	115
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	121
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	127
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	133
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	138

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	143
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.....	149
ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΟΥΚΑ.....	154
ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΛΟΥΚΑ.....	154
ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΛΟΥΚΑ.....	159
ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΛΟΥΚΑ.....	164
ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΛΟΥΚΑ.....	170
ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ.....	175
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ.....	181
ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΛΟΥΚΑ.....	186
ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΛΟΥΚΑ.....	192
ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΛΟΥΚΑ.....	197
ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΛΟΥΚΑ.....	202
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ.....	208
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ.....	213
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ.....	219
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ.....	225
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ.....	231
ΤΡΙΩΔΙΟ.....	237
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ.....	237
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ.....	243
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ.....	249
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ.....	254
ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ).....	259
ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμά).....	264
ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνησεως).....	269
ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου της κλίμακος).....	274
ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας της Αιγυπτίας).....	280
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ.....	285
ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ.....	291
ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ.....	291
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ.....	296
ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.....	301
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ.....	307

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ.....	313
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ.....	319
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ.....	324